ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ທີຆນິກາເຍ

ປາຖິກວຄ຺ຄຏີກາ

໑. ປາຖິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໑. ອປ຺ປຸພ຺ພປທວຓ຺ຓນາຕິ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາວເສນ ເຫຏ຺ຐາ ອຄ຺ຄຫິຕຕາຍ ອປ຺ປຸພ຺ພສ຺ສ ອຠິນວສ຺ສ ປທສ຺ສ ວຓ຺ຓນາ ອຕ຺ຖວິຠາວນາ. “ຫິຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນາຄຕມຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ (ທີ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ມລ຺ເລສູຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ຉາຍູທກສມ຺ປນ຺ເນ ວນສຓ຺ເຑ ວິຫຣຕີຕິ ອນຸປິຍສາມນ຺ຕາ ກຕສ຺ສ ວິຫາຣສ຺ສ ອຠາວໂຕ. ຍທິ ນ ຕາວ ປວິຏ຺ໂຐ, ກສ຺ມາ “ປາວິສີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ປວິສິສ຺ສາມີ”ຕິອາທີ, ເຕນ ອວສ຺ສໍ ຠາວິນີ ຠູເຕ ວິຍ ອຸປຈາຣາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິຠາເວນ຺ໂຕ “ຍຖາ ກີ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ “ອຕິປ຺ປໂຄ ໂຂ”ຕິ ອາທິກໍ ຈິນ຺ຕນໍ ອໂຫສິ. ອຕິວິຍປໂຄ ໂຂຕິ ອຕິວິຍ ປາໂຕວ. ຉນ຺ນໂກປີນຕາຍ, ປຣິພ຺ພາຊກປ຺ພ຺ພຊ຺ຊຸປຄເມນ ຈ ຉນ຺ນປຣິພ຺ພາຊກໍ, ນ ນຄ຺ຄປຣິພ຺ພາຊກໍ.

໒. ຍສ຺ມາ ຠຄວໂຕ ອຸຈ຺ຈາກຸລປ຺ປສຸຕຕໍ, ມຫາຠິນິກ຺ຂມນນິກ຺ຂນ຺ຕຕໍ, ອສທິສສາຘາຣຓທຸກ຺ກຣຈຣຓໍ, ວິເວກວາສໍ, ໂລກສມ຺ຠາວິຕຕໍ, ໂອວາທານຸສາສນີຫີ ໂລກສ຺ສ ພຫຸປກາຣຕໍ, ປຣປ຺ປວາທມທ຺ທນໍ, ມຫິທ຺ຘິກຕໍ , ມຫານຸຠາວຕນ຺ຕິ ເອວມາທິກໍ ຕໍຕໍອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂຄຸຓວິເສສໍ ນິສ຺ສາຍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາປິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອາທຣຄາຣວພຫຸມານໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຠຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ມານຖທ຺ຘໍ ອຫຸຕ຺ວາ”ຕິອາທີ. ໂລກສມຸທາຈາຣວເສນາຕິ ໂລໂກປຈາຣວເສນ. ຈິຣສ຺ສນ຺ຕິ ຈິຣກາເລນ. ອາທີນິ ວທນ຺ຕີ ອຸປຈາຣວເສນ. ຕສ຺ສາຕິ ຠຄ຺ຄວໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ. ຄິຫິສຫາໂຍຕິ ຄິຫິກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສຫາໂຍ. ປຈ຺ຈກ຺ຂາໂຕຕິ ເຍນາກາເຣນ ປຈ຺ຈກ຺ຂານາ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໓. ອຸທ຺ທິສ຺ສາຕິ ສຕ຺ຖຸກາຣຠາເວນ ອຸທ຺ທິສ຺ສາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຠຄວາ ເມ”ຕິອາທິມາຫ. ຍທາ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕສ຺ສ “ຠຄວນ຺ຕໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາມີ”ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ວາຈາ ຠິນ຺ນາ, ຕທາ ເອວສ຺ສ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິ ໂກຈິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ນຕ຺ຖິ ອສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍຠາວໂຕ ສາສນໂຕ ປຣິພາຫິຣຕ຺ຕາ. ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ສາສນຍຸຕ຺ຕິ, ສາ ປນາຍໍ ຐເປຕ຺ວາ ສາສນຍຸຕ຺ຕິໂກວິເທ ອຎ຺ເຎສໍ ນ ສມ຺ມເທວ ວິສໂຍຕິ ຠຄວາ ສພ຺ພສາຘາຣຓວເສນສ຺ສ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ພນ຺ຘາຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອປິ ນູ”ຕິ ອາທີ ວຕ຺ວາ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ‘ໂກ ສນ຺ໂຕ ກໍ ປຈ຺ຈາຈິກ຺ຂສີ”ຕິ ອາຫ. ຍສ຺ມາ ມຸຂາຄໂຕຍໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ນ ປູຊາຄຕາທິໂກ, ໂຍ ຈ ຍາຈກຍາຈິຕພ຺ພຕາວເສນ ໂຫຕິ, ຕທຸກຍຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຠຄວາ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ‘ໂກ ສນ຺ໂຕ ກໍ ປຈ຺ຈາຈິກ຺ຂສີ”ຕິ ອໂວຈ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍາຈໂກ ວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍາຈິຕໂກ ວາ ຍາຈກໍ ປຈ຺ຈາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຕ຺ວໍ ປນ ເນວ ຍາຈໂກ “ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ວິຫຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ເອວໍ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄຕຕ຺ຕາ. ນ ຍາຈິຕໂກ “ເອຫິ ຕ຺ວໍ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕ ມມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ວິຫຣາຫີ”ຕິ ເອວໍ ມຍາ ອປ຺ປຕ຺ຖິຕຕ຺ຕາ.

ໂກ ສມາໂນຕິ ຍາຈກຍາຈິຕເກສຸ ໂກ ນາມ ໂຫນ຺ໂຕ. ກນ຺ຕິ ຍາຈກຍາຈິຕເກສຸ ເອວ ກໍ ນາມ ໂຫນ຺ຕໍ ມໍ ປຈ຺ຈາຈິກ຺ຂສີ. ຕຸຈ຺ຉປຸຣິສາຕິ ຌານມຄ຺ຄາທິອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ເມສຸ ກສ຺ສຈິປິ ອຠາວາ ຣິຕ຺ຕປຸຣິສາ. ນນຸ ຈາຍໍ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ໂລກິຍຌານານິ, ເອກຈ຺ຈາຠິຎ຺ຎຎ຺ຈ ອຸປ຺ປາເທສີຕິ? ກິຎ຺ຈາປິ ອຸປ຺ປາເທສິ, ຕໂຕ ປນ ຠຄວຕິ ອາຆາຕຸປ຺ປາທເນນ ສເທວ ປຣິຫີໂນ ອໂຫສິ. ອປຣາໂຘ ນາມ ສຸປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ວິຣຊ຺ຌນເຫຕຸຠູໂຕ ກິເລສຸປ຺ປາໂທຕິ ອາຫ “ຍຕ຺ຕໂກ ເຕ ອປຣາໂຘ,ຕຕ຺ຕໂກ ໂທໂສ”ຕິ. ຍາວຎ຺ຈາຕິ ອວຘິປຣິຈ຺ເຉທຠາວທສ຺ສນໍ “ຍາວຎ຺ຈ ເຕນ ຠຄວຕາ”ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໓) ວິຍ. ເຕຕິ ຕຍາ. ອິທນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. ອປຣທ຺ຘນ຺ຕິ ອປຣຊ຺ຌິຕໍ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – “ປຈ຺ຈາຈິກ຺ຂາມິທານາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວນ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທີນິ ວທນ຺ເຕນ

ຕຸຈ຺ຉປຸຣິສ ຕຍາ ຍາວລ຺ຊິທໍ ອປ຺ຣທ຺ຘໍ, ນ ຕສ຺ສ ອປ຺ຣາຘສ຺ສ ປມາຓໍ ອຕ຺ຖີຕິຯ

໘ຯມນຸສ຺ສຘມ຺ມາຕິ ຠາວນານຸໂຍເຄນ ວິນາ ມນຸສ຺ເສຫິ ອນຸຍ຺ຍາຕພ຺ພຘມ຺ມາຯ ໂສ ຫິ ມນຸສ຺ສານໍ ຈິຕ຺ຕານິຍ຺ຍານມຕ຺ເຕນ ອິຊ຺ຌນ຺ໂຕ ເຕສໍ ສມ຺ຠາວິຕຘມ຺ໂມ ວິຍ ຄິໂຕ ຕຖາ ວຸຕ຺ໂຕ, ມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫຓຍ຺ເຈຕ຺ຖ ເຕສຸ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕນ຺ໂຕຯ ອິທ຺ຘິຠູຕໍ ປາຏິຫາຣິຍໍ, ນ ອາເທສນານຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຠເຓຕິ ປວຕ຺ຕິເຕຯ ນິຍ຺ຍາຕີຕິ ນິຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ນິຄ຺ຄມນວເສນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ເມ ຫິ ນິຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຕໍສມງ຺ຄິປຸຄ຺ຄໂລ "ນິຄ຺ຄຈ຺ຉຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອຍ຺ຍຖາ ຍໍ ປນ ນິ-ສ຺ຫໂຕ ອຸປ຺ສຄ຺ຄມຕ຺ຕໍ, ຍາຕິ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕຕ຺ຣາຕິ ປຍ຺ຍາຍນວເສນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ກຸມ຺ມວເສນ ປຏິນິທ຺ເທໂສຕິ ຕສ຺ມິ ຍ຺ຍມ຺ເມ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍ ນິຍ຺ຍນ຺ເຕຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ຕສ຺ມິ…ເປ… ສໍວຕ຺ຕມາເນ"ຕິຯ

໘ຯ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ຍາຍຕິຕິ ອຄ຺ຄຍ຺ຍໍຯ ໂລກປຍ຺ຍຕ຺ຕິນ຺ຕິ ໂລກສ຺ສ ປຍ຺ຍາປນໍຯ ໂລກສ຺ສ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ໂລກຸປ຺ປຕ຺ຕິສມເຍ "ອິທໍ ນາມ ໂລກສ຺ສ ອຄ຺ຄ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ຊານິຕພ຺ພໍ ພຸຊ຺ຌິຕພ຺ພໍຯ ອຄ຺ຄມຣິຍາທນ຺ຕິ ອາທິມຣິຍາທໍຯ

໙ຯເອຕ຺ຕກໍ ວິປ຺ປລປີຕ຺ວາຕິ "ນ ທານາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ວິຫຣິສ຺ສາມີ"ຕິ, "ນ ຫິ ປນ ເມ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອິທ຺ຘິປາຏິຫາຣິຍໍ ກໂຣຕີ"ຕິ, "ນ ຫິ ປນ ເມ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ອຄ຺ຄຍ຺ຍໍ ປຍ຺ຍເປຕີ"ຕິ ຈ ເອຕ຺ຕກໍ ວິປ຺ປລປີຕ຺ວາຯ ອິທໍ ກິຣ ໂສ ຠຄວາ ສຕ຺ຖຸກິຈ຺ຈໍ ອິທ຺ຘິປາຏິຫາຣິຍໍ, ອຄ຺ຄຍ຺ຍປຍ຺ຍາປນຍ຺ຈ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ປກາເສນ຺ໂຕ ກເຖສິຯ ເຕນາຫ "ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ກິຣາ"ຕິອາທິຯ ອຸຕ຺ຕຣວຈນວເສນ ປຕິຍ຺ຍາຕາວໂຕ ອປ຺ປຕິຍ຺ໂຍຯ ຕໂຕ ເອວ ນິຣໂວ ນິສ຺ສທ຺ໂທຯ

ອາທີນວທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທິຍ຺ຍຘມ຺ມິກສ຺ສ ອາທີນວສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ເຕນາຫ "ສເຍວ ຄຣຫໍ ປາປຸຓິສ຺ສສີ"ຕິຯ ສມ຺ປຣາຍິກາ ປນ ອາທີນວາ ອເນກວິຘາ, ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ນ ສທ຺ທເຫຍ຺ຍາຕິ ທິຍ຺ຍຘມ຺ມິກສ຺ເສວ ຄຫຓໍ ຯ ອເນກາກາເຣນາຕິ "ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫ"ນ຺ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘໗, ໔໘໘) ອເນກວິເຘນ ວຓ຺ຓາກາເຣນຯ ເອວໍ ເມ ອວຓ຺ໂຓ ນ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ອຊ຺ຌາສເຍນ ອຕ຺ຕໂນ ພາລຕາຍ ວຓ຺ຓາຣຫານໍ ອວຓ຺ຓໍ ຠຓິຕ຺ວາຯ ເອວໍ ຠຄວາ ມກ຺ຂິກາເວ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ຠຍເນ ກາຣຓໍ ວິຠາເວຕຸໍ "ອິຕິ ໂຂ ເຕ"ຕິອາທິມາຫາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕໂຕ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຍ຺ຫິ ສຸນ-ກ຺ຂຕ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປໂກປີ ວຈໂນກາໂສ ນ ຠວິສ຺ສຕີຕິຯ ອປກ຺ກມີຕິ ອຕ຺ຕນາ ຍຖາຄິຕາ ວຸຍ຺ຍາຍ ອປສກ຺ກິຯ ອປກ຺ກນ຺ໂຕ ສາສນ-ໂຕ ກຍ຺ໂຍຯ ເຕນາຫ "ຈຸໂຕ"ຕິຯ ເອວເມວາຕິ ອປກ຺ກມນ຺ໂຕ ຈ ນ ຍຖາ ຕຖາ ອປກ຺ກມິ, ຍຖາ ປນ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ອປາເຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເອວເມວ ອປກ຺ກມິຯ

ໂກຣຂຕ຺ຕິຍວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໗ຯທ຺ວິຫິ ປເທຫີຕິ ທ຺ວີຫິ ວາກ຺ເຍຫິ ອາຣທ຺ຘໍ ພຍຕິເຣກວເສນ ຕທຸກຍຕ຺ຖນິທ຺ເທສວເສນ ອຸປ຺ຣິເທສນາຍ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອນຸສນ຺ຘິທສ຺ສນວເສນາຕິ ຍຖານຸສນ຺ຘິສງ຺ຂາຕອນຸສນ຺ຘິທສ຺ສນວເສນຯ

ເອກໍ ສມຍນ຺ຕິ ຈ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ເອກສ຺ມິ ສມເຍ"ຕິ ຈຯ ຖູລູ ນາມ ຊນປໂທຕິ ຊນປທີນໍ ຣາຊກຸມາຣານໍ ວເສນ ຕຖາລທ຺ຘນາໂມຯ ກຸກ຺ກຸຣວຕໍ ສມາທານວເສນ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ຖີຕິ ກຸກ຺ກຸຣວຕີໂກຕິ ອາຫ "ສມາທິນ຺ນກຸກ຺ກຸຣວໂຕ"ຕິຯ ອຍ຺ຍມ຺ປີຕິ "ຈຕຸກ຺ໂກຕ຺ຌິກສ຺ເສວ ວິຈຣຕໍ, ຕຖາ ຠຕ຺ວາວ ຂາທນໍ, ຠຸຍ຺ຊນໍ, ວາມປາທໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊນ"ນ຺ຕິ ເອວມາທິກໍ ອຍ຺ຍມ຺ປີ ສຸນເຂຫິ ກາຕພ຺ພກິຣິຍໍຯ ຈຕູຫິ ສຣີຣາວຍເວຫິ ກຕ຺ຌານໍ ຄມນໍ ຈຕຸກ຺ໂກຕ຺ໂຌ, ໂສ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ຖີຕິ ຈຕຸກ຺ໂກຕ຺ຌິໂກຯ ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ຈຕູຫິ ສຣີຣາວຍເວຫິ ສງ຺ຆຏ຺ຏິຕຄມໂນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈຕຸສງ຺ຆຏ຺ຏິໂຕ"ຕິຯ ເຕເນວາຫ "ທ຺ເວ ຊຕ຺ຕູນີ"ຕິອາທິຯ ຠກ຺ຂສນ຺ຕິ ວາ ຠກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ອສິຕພ຺ພຍ຺ຈຯ ເຕເນວາຫ "ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍ"ນ຺ຕິຯ ຠານໍ ຂາທນຍ຺ຈ ນາມ ມຸເຂນ ຠາຕພ຺ພໍ, ຫຕ຺ເຖນ ປນ ຕຕ຺ຖ ອຸປນາມນໍ ນິວາເຣຕຸໍ ອວຆາຣຕໍ ຠຓນ຺-ຕິ ອາຫ "ຫຕ຺ເຖນ ອປຣາມສິຕ຺ວາ"ຕິ, ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸນ຺ທຣຣູໂປຕິ ສຸນ຺ທຣກາໂຍຯ ວຕາຕິ ປຕ຺ຖນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ "ອໂຫ ວຕາຫໍ ລາຠີ ອສ຺ສ"ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ "ສມເຓນ ນາມ ເອວຣູເປນ ຠວິຕພ຺ພໍ ອໂຫ ວຕາຫໍ ເອທິໂສ ຠເວຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ຕສ຺ສ ປຕ຺ຖນາ ອໂຫສິຯ ເຕນາຫ "ເອວໍ ກິຣາ"ຕິອາທິຯ

ຄຣຫຕ຺ເຖອປີ-ກາໂຣ “ອປີ ສີລ຺ເຈ ປລຕ຺ຫກ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ອຣຫນ຺ເຕ ຈ ພຸທ຺ເຮ, ພຸທ຺ຮສາວເກ “ອຣຫນ຺ໂຕ ຂີຕາສວາ ນ ໂຫນ຺ຕີ”ຕິ ເອວໍ ຕສ຺ສ ທິຍ຺ຖິ ອຸປ຺ປນ຺ນາຯ ຍຖາຫ ມຫາສີຫນາທສຸຕ຺ເຕ “ນຕ຺ຖິ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣີມນຸສ຺ສຮມ຺ມາ ອລມຣິຍຍາຕທສ຺ສນວິເສສາ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໔໖)ຯ ສຕ຺ຕມໍທິວສນ຺ຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ອລສເກນາຕິ ອຊີຣເຕນ ອາມໂຣເຄນຯ

ອຍ຺ຖິຕຈມຕ຺ຕຕາຍ ປຸຣາຕປຕ຺ຕສທີໂສຯພີຣຕຕ຺ຖມ຺ພກນ຺ຕິ ພີຣຕຄຈ຺ຊາຯ

ມຕ຺ຕາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ມຕ຺ຕໍ, ໂກຊນມຕ຺ຕວນ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ “ປມາຕຍຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ ມນ຺ຕາ ມນ຺ຕາຕິ ມນ຺ຕາຍ ມນ຺ ຕາຍຯ

໙ຯເອກທ຺ວິທີກາຍ ຄຕນາຍຯ ນິຣາຫາໂຣວ ອໂຫສີ ກຄວໂຕ ວຈນໍ ອລ຺ລຖາ ກາຕຸກາໂມ, ຕຖາກູໂຕປີ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ອຸປຍ຺ຖາເກນ ອຸປນີຕໍ ກກ຺ຂສໍ ທີສ຺ວາ “ສີ”ຕິ ອຸປຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ໂກຊນຕຕ຺ຫາຍ ອາກຫ຺ເມີຍມານຫທໂຍ ຕໍ ກຸຈ຺ຊິປູຣໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕນິຍາເມເນວ ກາລມກາສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອຖສ຺ສາ”ຕິອາທິຯ ສເຈປີ...ເປ... ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ຍທິ ເອໂສ ອເຈໂລ “ສີ”ຕິ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖເປຕ຺ວາ “ອຊຊປີ ອຫໍ ນ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍ, ຕຖາຈິນ຺ຕເນ ສຕິປີ ເທວຕາວິຄ຺ຄເຫນ ຕໍ ທິວ ສໍ...ເປ... ກເຣຍ຺ຍຯ ກສ຺ມາ? ອທ຺ເວຊຊວຈນາ ຫິ ຕຖາຄຕາ, ນ ເຕສໍ ວຈນໍ ວິຕຖໍ ໂຫຕີຯ

ຄຕຄຕຍ຺ຖານໍ ອຽຄເມວ ໂຫຕີຕິ ເຕທິ ຕໍ ກຫ຺ເຕີຕ຺ວາ ຄຈ຺ຊນ຺ເຕທິ ຄຕຄຕປຸ໌ປເທໂສ ອຸຕ຺ຕຣກສາມນ຺ຕາ ວິວຍຽຄເມວ ຫຕ຺ວາ ອຸປຍ຺ຖາຕີຯ ເຕຕິ ຕິຕ຺ຖິຍາຯ ສຸສານໍເຍວ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ “ພີຣຕຕ຺ຖມ຺ພກໍ ອຕິກ຺ກມິສ຺ສາມາ”ຕິ ຄຈ຺ຊນ຺ຕາປີ ອເນກວາຣໍ ຕໍ ອນຸສໍຍາຍິຕ຺ວາ ປຸນປີ ຕໍເຍວ ສຸສານໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາຯ

໘ຯອິທນ຺ຕິ ອິທໍ ມຕສຣີຣໍຯ “ຕເມວ ວາ ສຣີຣໍ ກຖາເປສີຕິ ຕໍ ສຣີຣໍ ອຮິຍ຺ຖທີຕ຺ວາ ຖິຕເປເຕນ ກຖາເປສີ”ຕິ ເກຈິຯ ໂກຣຂຕ຺ຕິ ຍໍ ວາ ອສຸຣໂຍນິໂຕ ອາເນຕ຺ວາ ກຖາເປຕຸ ອລ຺ລໍ ວາ ເປຕໍ, ໂກ ເອຕ຺ຖ ວິເສໂສຯ “ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍ ຫິ ພຸທ຺ຮວິສໂຍ”ຕິ ປນ ວຈນໂຕ ຕເທວ ສຣີຣໍ ສຸນກ຺ຂຕ຺ເຕນ ປຫຕມຕ຺ຕໍ ພຸທ຺ຮານຸກາເວນ ອຸຍ຺ຖາຍ ຕມຕ຺ຖໍ ຍາເປສີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ປຸຣິໂມເຍວ ປນ ອຕ຺ໂຖ ອຍ຺ຖກຖາສຸ ວິນິຈ຺ຊິໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ນິພ຺ພຕ຺ຕຍ຺ຖານໂຕ”ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໓ຯ໑໐)ຯ

໑໐ຯວິປາກນ຺ຕິ ຜລໍ, ອຕ຺ຖນິພ຺ພຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສມາເນຕພ຺ພານີຕິ ສມ຺ມາ ອາເນຕພ຺ພານີ, ສຮູປໂຕ ອາເນຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕພ຺ພານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາຍິຫາຣິຍານໍ ປຖມາທີຕາ ກຄວ ຕາ ວຸຕ຺ຕານຸປຸພ຺ພິຍາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເກຈິ ປເນຕ຺ຖ “ປຣຈິຕ຺ຕວິກາວນໍ, ອາຍຸປຣິຈ຺ເຊທວິກາວນໍ, ພ຺ຍາຮິວິກາວນໍ, ຄຕິວິກາວ ນໍ, ສຣີຣນິກ຺ເຂປວິກາວນໍ, ສຸນກ຺ຂຕ຺ເຕນ ສທ຺ຮີ ກຖາວິກາວນລ຺ຈາຕິ ໖ ປາຍິຫາຣິຍານີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ຍທິ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕວິກາວນໍ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ສຕິ “ສຕ຺ຕາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ຕສ຺ສ ກາວິອວຕຕ຺ຕວິກາວນາຍ ສທ຺ຮີຯ ອຖ ອເຈລສ຺ສ ມຣຕຈິຕ຺ຕວິກາວນໍ, ຕໍ “ສຕ຺ຕມໍ ທິວສໍ ກາລໍ ກຣິສ຺ສຕີ”ຕິ ອິມິນາ ສຽຄຫີຕນ຺ຕິ ວິສຸໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ

ອເຈລກລຸອາຣມຍ຺ຍກວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

໑໑ຯນິກ຺ຂນ຺ຕຫນ຺ຕມຍ຺ຍໂກຕິ ນິກ຺ຂນ຺ຕຫນ຺ໂຕ ມຍ຺ຍໂກຯ ໂສ ກິຣ ອເຈລກກາວໂຕ ປຸພ຺ເພ ມຍ຺ຍກີໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣິ ວິວຣທນ຺ ໂຕ ຈ, ເຕນ ນໍ “ໂກຣມຍ຺ຍໂກ”ຕິ ສລ຺ຊານນ຺ຕິຯ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຕສ຺ສ ເທນ຺ໂຕ “ສາຮຸຣູໂປ ອຍໍ ສມໂຕ”ຕິ ສມ຺ກາເວນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄໍ ເສຍ຺ຖໍເຍວ ເທນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ລາກຄ຺ຄໍ ປຕ຺ໂຕ, ອຄ຺ຄລາກໍ ປຕ຺ໂຕ”ຕິຯ ພຫູ ອເຈລກາ ຕໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕິ, ຄຫຍ຺ຖາ ຈ ຕໍ ພຫູ ອຫ຺ເຍາ ວິກາວສມ຺ປນ຺ນາ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສຽກມິຕ຺ວາ ປຍິຣຸປາສນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍສຄ຺ຄໍ ອຄ຺ຄປຣິ ວາຣໍ ປຕ຺ໂຕ”ຕິຯ ວຕານິເຍວ ປຊຊິຕພ຺ພໂຕ ປທານິຯ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ອສຽກຣໂຕ ວຕໂກຍ຺ຖາສາ ວາຯສມຕ຺ຕານີຕິ ສມໍ ອຕ຺ຕນິ ຄຫິຕານິຯ ປຸຣຕ຺ຖີເມນາຕິ ເອນ-ສທ຺ທສມ຺ພນ຺ເຮນ “ເວສາລີ”ນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ອວິທູຣຕ຺ເຖ ຈ ເອນ-ສທ຺ໂທ ປລ຺ຈມ຺ຍນ຺ໂຕຕິ

ອາຫ ‘‘ເວສາລີໂຕ ອວິທູເຣ’’ຕິ.

໑໔. ສາສເນ ປຣິຈຍວເສນ ຕິລກຸຂຕາຫຕໍ ປຸລຸທຳ ປຸຈຸອີນ ສມຸປາຍາສີຕິ ນາວພຸຊຸຊີ ນ ສມຸປາເທສີ. ເຕນາຫ ‘‘ສມຸມາ ຄາຕຄຕີຍາ’’ຕິອາທີ. ສມຸປາຍນໍ ວາ ສມຸປາທນໍ. ປຸລຸທຳ ປຸຜຸຄຸສຸສ ຈ ສມຸປາທນໍ ນາມ ສມຸມເທວ ກຖຸນນຸຕິ ຕທກາວໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິມາຫ. ໂກປວເສນ ຕສຸສ ອກຸຂີນິ ກມຸປນກາວໍ ອາປຊຸຊີສູຕິ ອາຫ ‘‘ກມຸປນກຸຂີນີປີ ປຣິວຕຸເຕຕຸວາ’’ຕິ. ໂກປນຸຕິ ໂກສໍ, ໂສ ປນ ຈິຕຸຕສຸສ ປກຸປຸປນວເສນ ປວຕຸຕຕີຕິ ອາຫ ‘‘ກຸປຸປນາກາຣ’’ນຸຕິ. ໂທສນຸຕິ ອາພາຕໍ, ໂສ ປນ ອາຣມຸມເຓ ທຸສຸສນວເສນ ປວຕຸຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທຸສຸສນາກາຣ’’ນຸຕິ. ອຕຸຜຸຄຸາກາຣນຸຕິ ຕຸຜຸຄີຍາ ປີຕິຍາ ປຜິປກຸຂກູຕປຸປວຕຸຕິອາກາຣໍ. ກາຍວຈີວິກາເຣຫີ ປາກຜມກາສີ. ມາ ວຕ ໂນຕິ ເອຕຸຖ ມາຕິ ປຜິກຸເຂໂປ, ໂນຕິ ມຍຸໜນຸຕິ ອຕຸໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ອໂຫ ວຕ ເມ ນ ກເວຍຸຍາ’’ຕິ. ນໍ ວຕ ໂນຕິ ເອຕຸຖ ປນ ໂນຕິ ສໍສເຍຕິ ອາຫ ‘‘ອໂຫສິ ວຕ ນຸ ມມາ’’ຕິ.

໑໔.ປຣິປຸພຸໂພ ຫທິຕ-ສທຸໂທ ວຕຸຖຸນິວາສນໍ ວທຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິຫທີໂຕ ນິວຕຸຖວຕຸໂຖ’’ຕິ. ຍສນິມິຕຸຕກຕາຍ ລາກສຸສ ຍສປຣິຫານິຍາວ ລາກປຣິຫານີ ວຸຕຸຕາ ໂຫຕີຕິ ປາລຸອີຍໍ ‘‘ຍສາ ນິຫີໂນ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ.

ອເຈລປາຖິກປຸຕຸຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

໑໕. ‘‘ອຫໍ ສພຸພໍ ຊານາມິ’’ຕິ ເອວໍ ສພຸພຄຸຄຸຕລຸລາຕໍ ວທຕິ ປຜິຊານາຕີຕິ ລາຕາວາໂທ, ເຕນ ມຍາ ລາຕາວາເທນ ສທຸຣີອຕິກຸກມຸມ ຄຈຸລໂຕຕິ ອຸປຫຸຜກາເຄນ ປຣິຈຸອີນຸນໍ ປເທສໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ອີທຸຣີປາຜິຫາຣິຍໍ ກາຕຸໍ ຄຈຸລໂຕ. ກີ ປນາຍໍ ອເຈໂລ ປາຖິກປຸຕຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ປມາຕໍ ນ ຊານາຕີຕິ? ໂນ ນ ຊານາຕີ. ຍທິ ເອວໍ, ກສຸມາ ສຸກຸຂຄຊຸຊິຕໍ ຄຊຸຊີຕີ? ‘‘ເອວາຫໍ ໂລເກ ປາສໍໂສ ກວິສຸສາມິ’’ຕິ ໂກຫລຸເລ ກຕຸວາ ສຸກຸຂຄຊຸຊິຕໍ ຄຊຸຊີ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ນຄຣວາສີໂນ’’ຕິອາທີ. ປຜຸຄຸເປຕຸວາຕິ ຍຸຄຄຸຄາຫໍ ອາຣກິຕຸວາ.

໑໖.ຫີນຊຸຊາສຍຕຸຕາ...ເປ... ຊຸທປາທີ. ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ‘‘ຫີນາຣີມຸຕຸຕິກາ ສຕຸຕາ ຫີນາຣີມຸຕຸຕິເກ ເອວ ສຕຸເຕ ເສວນຸຕິ ກຊນຸຕິ ປຍິຣຸປາສນຸຕິ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໒.໙໗).

ຍສຸມາ ຕຖາວຸຕຸຕາ ວາຈາ ຕຖາຣູປຈິຕຸຕເຫຕຸກາ, ຕລຸຈ ຈິຕຸຕໍ ຕຖາຣູປທິຜຸຖິຈິຕຸຕເຫຕຸກໍ, ຕສຸມາ ‘‘ຕໍ ວາຈໍ ອປຸປຫາຍາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຍຖາ ຕສຸສາ ອປຸປຫານໍ ໂຫຕີ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຕໍ ຈິຕຸຕໍ ອປຸປຫາຍາ’’ຕິ ອາຫ, ຕສຸສ ຈ ຍຖາ ອປຸປຫານໍ ໂຫຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຕໍ ທິຜຸຖີ ອປຸປຜິນິສຸສຊຸຊິຕຸວາ’’ຕິ ອໂວຈ. ຍສຸມາ ວາ ຕຖາຣູປາ ວາຈາ ມຫາສາວຊຸຊາ, ຈິຕຸຕໍ ຕໂຕ ມຫາສາວຊຸຊຕຣໍ ຕໍສມຸຜຸຖາປກກາວໂຕ, ທິຜຸຖິ ປນ ຕໂຕ ມຫາສາວຊຸຊຕມາ ຕທຸກຍສຸສ ມູລກາວໂຕ, ຕສຸມາ ເຕສໍ ມຫາສາວຊຸຊຕາຍ ອີມໍ ວິກາຄໍ ທສຸເສຕຸວາ ອຍໍ ອນຸກຸກໂມ ຄປີໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ເຕສໍ ປນ ຍຖາ ປຫານໍ ໂຫຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ອຫ’’ນຸຕິ ອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ‘‘ນາຫໍ ພຸທຸໂຣ’’ຕິ ວທນຸໂຕຕິ ສາເຖຍຸເຍນ ວິນາ ອຊຸກເມວ ‘‘ອຫໍ ພຸທຸໂຣ ນ ໂຫມິ’’ຕິ ວທນຸໂຕ. ຈິຕຸຕທິຜຸຖິປຸປຫາເນປີ ເອເສວ ນໂຍ. ວິປເຕຍຸຍາຕິ ເອຕຸຖ ວິ-ສທຸໂທ ປຄເມ ວິກປຸເປ ອຸປສຄຸຄມຕຸຕໍ, ທຸຕິເຍ ປນ ວິສຣຕຸໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ສຕຸຕທາ ວາ ປນ ຜເລຍຸຍາ’’ຕິ.

໑໗.ເອກໍເສນາຕິ ເອກນຸເຕນ, ເອກນຸຕິກໍ ປນ ວຈນປຣິຍາຍວິນິມຸຕຸຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນິປຸປຣິຍາເຍນາ’’ຕິ. ໂອຣາຣິຕາຕິ ອວຣາຣິຕາ ນິຍເມຕຸວາ ກາສິຕາ. ວິຄຕຣູເປນາຕິ ອປຄຕສກາເວນ. ເຕນາຫ ‘‘ວິຄຈຸອີຕສກາເວນາ’’ຕິ, ອີທຸຣານຸກາເວນ ອປນີຕສກາເວນ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ອຕຸຕໂນ’’ຕິອາທີ.

໑໘. ທຸວຍໍ ຄຈຸລຕີຕິ ທຸວຍຄາມີນີ. ກີທີສໍ ທຸວຍນຸຕິ ອາຫ ‘‘ສຣູເປນາ’’ຕິອາທີ. ອຍລຸຫີ ໂສ ຄຕຸຫສຸສປຣີໂຜຜຸຄຸພຸພາໂທສໍ.

໑໙. ອຊິຕສຸສ ລິຈຸລວິເສນາປຕິສຸສ ມຫານິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕິຕຸວາ ຕໂຕ ອາຄນຸຕຸວາ ອເຈລສຸສ ປາຖິກປຸຕຸຕສຸສ ສນຸຕິເກ ປຣິເທນໍ. ອກາວາຕິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕປຸປກາຣສຸສ ປາຜິຫາຣິຍກຣຕສຸສ ອກາວາ. ກຄວາ ປນ ສມຸປິປຕິຕປຣິສາຍໍ ປສາທຊນນຕຸຖໍ ຕທນຸຣູປໍ ປາຜິຫາຣິຍມກາສີເຍວ. ຍຖາຫ ‘‘ເຕໂຊສາຕຸໍ ສມາປຊຸຊິຕຸວາ’’ຕິອາທີ.

ອິທຸິປາຝິຫາຣິຍກຖາວຕຸຕນາ

໔໐ຯ ນິຈຍນໍ ຩນຩລຸຌານໍ ສລຸຈຍນໍ ນິຈໂຍ, ຕຕຸຖ ນິຍຸຕຸຕາຕິ ເນຈຍິກາ, ຄຫປຕິ ເອວ ເນຈຍິກາ ຄຫປຕິເນຈຍິກາຯ ເອຕຸຕ ການິ ຊຽຜສຫສຸສານີຕິ ປຣິມາຓາກາວໂຕ ສຫສຸເສຫິປິ ອປຣິມາຓຄຓນາຯ ເຕເນວາຕິ ອິມສຸສ ວເສນ ສນຸນິປຕິຕາຍ ເອວໍ ມຫຕິຍາ ປຣິສາຍ ພນຸຩນໂມກຸຂໍ ກາຕຸໍ ລພຸກາຕິ, ເອເຕເນວ ກາຣເຓນຯ

໔໑ຯຈິຕຸຕຸຕຸຣາສກາຍນຸຕິ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸຕຸຣາສນາກາເຣນ ປວຕຸຕກາຍໍ, ນ ຌາຓກາຍໍ, ນາປິ "ກາຍຕິ ເອຕສຸມາ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ ອາຣມຸມຓກາຍໍຯ ຉມຸກິຕຕຸຕນຸຕິ ເຕເນວ ຈິຕຸຕຸຕຸຣາສກາເຍນ ສກລສຣີຣສຸສ ຉມຸກິຕກາໂວຯ ໂລມຫໍໂສຕີ ເຕເນວ ກາເຍນ, ເຕນ ຈ ຉມຸກິຕຕຸເຕນ ສກລສຣີເຣ ໂລມານໍ ຫຌຸຖກາໂວ, ໂສ ປນ ເຕສໍ ກິຕຸຕິຍໍ ນາຄທນຸຕານໍ ວິຍ ອຸທຸຩຸມຸຂຕາຕິ ອາຫ "ໂລມານໍ ອຸທຸຄຕຸຄກາໂວ"ຕິຯ ອນຸຕນຸເຕນ ອາວິຊຊິຕຸວາຕິ ອຕຸຕໂນ ນິສີທນຕຸຖໍ ນິຄູລຸຫຌຸຖານໍ ອຸປປຣິກຸຂນຸໂຕ ປຣິພຸພາຊກາຣາມໍ ປຣິຍນຸເຕນ ອນຸສໍຍາຍິຕຸວາ, ກສຸສຈິເທວ ສຸນກຸຂຕຸຕສຸສ ວາ ສຸນກຸຂຕຸຕສທິສສຸສ ວາ ສພຸພລຸລຸປຜິລຸລໍ ອປຸປຫາຍ ສຕຸຖຸ ສມຸມຸຂີກາເວ ສຕຸຕຩາ ຕສຸສ ມຸທຸຩາຌລນໍ ຩມຸມຕາຯ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ມາ ນສຸສຕຸ ພາໂລ"ຕິອາທີຯ

໔໔ຯສໍສປຸປຕີຕິ ຕຕຸເຖວ ປາສາຓຌລເກ ພາລທາຣໂກ ວິຍ ອຸຌຸຖາຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ອວສີທນວເສນ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສໍສປຸປຕິຯ ເຕນາຫ "ໂອສີທຕີ"ຕິຯ ຕຕຸເຖວ ສລຸຈຣຕີຕິ ຕສຸມີເຍວ ປາສາເຓ ອານິສທຸປຌຸກິໂນ ສລຸຈລນໍ ນິສຊຊວເສເນວ ສລຸຈຣຕິ, ນ ອຸຌຸຖາຍ ປທສາຯ

໔໕ຯວິນຌຸຖຣູໂປຕິ ສມຸກາວນາຍ ວິນາເສນ, ລາກສຸສ ວິນາເສນ ຈ ວິນຌຸຖສກາໂວຯ

ປຖມກາຓວາຣວຕຸຕນາ ນິຌຸຖິຕາຯ

໔໖ຯໂຄຍຸຕຸເຕຫີຕິ ພລວນຸຕພລິພທຸທໂຍຊິເຕຫິຯ

໔໗ຯຕສຸສາຕິ ຊາລິຍສຸສຯ ອຍລຸຫີ ມຕຸຫິເສນ ປຣິພຸພາຊເກນ ສທຸນີ ກຄວນຸຕໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຩມຸມໍ ສຸຕຸ໌າ, ຕໂຕ ປຸເຣຕຣໍ ກຄວໂຕ ຄຸຓານໍ ອຊານນກາເລ ອຍໍ ປວຕຸຕິຯ ເຕເນວາຫ "ຕິຌຸຖຕຸ ຕາວ ປາຝິຫາຣິຍໍ…ເປ… ປຣາຊໂຍ ກວິສຸສຕີ"ຕິຯ

໔໘ຯຕິຕາສີໂຫຕິ ຕິຕສທິສຫຣິຕວຕຸໂຓ ສີໂຫຯ ກາລຸອສີໂຫຕິ ກາລຸອວຕຸໂຓ ສີໂຫຯ ປຕຸຫຸສີໂຫຕິ ປຕຸຫຸວຕຸໂຓ ສີໂຫຯ ເກສຣ ສີໂຫຕິ ເກສຣວນຸໂຕ ເສຕວຕຸໂຓ, ໂລຫິຕວຕຸໂຓ ວາ ສີໂຫຯ ມິຄຣລຸໂລຕິ ເອຕຸຖ ມິຄ-ສທຸໂທ ກິລຸຈາປິ ປສທກຸຣຸງຄາທີສຸ ເກ ສຸຈິເທວ ຈຕຸປຸປເທສຸ ນິຣຸລຸໂຫ, ອິຩ ປນ ສພຸພສາຩາຣຓວເສນາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ມິຄຣລຸໂລຕິ ສພຸພຈຕຸປຸປທານໍ ຣລຸໂລ"ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ອາຄນຸຕຸວາ ເສຕິ ເອຕຸຖາຕິ ອາສໂຍ, ນິວາສນຌຸຖານໍຯ ສີຫນາທນຸຕິ ປຣິສຸສຍານໍ ສຫນໂຕ, ປຝິປກຸຂສຸສ ຈ ຫນນໂຕ "ສີໂຫ"ຕິ ລທຸຩນາມສຸສ ມິຄາຩິປສຸສ ໂຜສໍ, ໂສ ປນ ເຕນ ຍສຸມາ ກຸໂຕຈິປິ ອກີຕກາເວນ ປວຕຸຕີຍຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ "ອກີຕ ນາທ"ນຸຕິຯ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຕາສຸ ຕາສຸ ທີສາສຸ ຄນຸຕຸວາ ຈຣິຕພຸພຕາຍ ກກຸຂິຕພຸພຕາຍ ໂຄຈໂຣ ຌາໂສຕິ ອາຫ "ໂຄຈຣາຍາຕິ ອາຫາຣຕຸຖາຍາ"ຕິຯ ວຣໍວຣນຸຕິ ມິຄສງເຜ ມິຄສມູເຫ ມຸທຸມໍສຕາຍ ວຣໍ ວຣໍ ມຫື່ສວນວຣາຫາທີ ວຌິຕຸວາຕິ ໂຍຊນາຯ ເຕ ນາຫ "ຖູລໍ ຖູລ"ນຸຕິຯ ວຣວຣກາເວນ ຫິ ຕສຸສ ວຣກາໂວ ອິຈຸຌິໂຕຯ ສູຣກາວໍ ສນຸນິສຸສິຕໍ ສູຣກາວສນຸນິສຸສິຕໍ, ເຕນຯ ສູຣກາ ເວນາປິ ຫິ "ກີ ອິເມ ປາຓເກ ທຸພຸພເລ ຫນຸຕຸວາ"ຕິ ອປຸປຖາເມສຸ ປາເຓສຸ ກາຣຸລຸລໍ ອຸປຕິຌຸຖຕິຯ

໔໙ຯວິຌາໂສຕິ ປຣສຸສ ກກຸຂິຕເສສຕາຍ ວິຣູໂປ ຌາໂສ ວິຌາໂສ, ອຸຈຸຌິຌຸຖໍຯ ເຕນາຫ "ກກຸຂິຕາຕິຣິຕຸຕມໍສ"ນຸຕິ, ຕສຸມີ ວິຌາເສ, ວິຌາສນິມິຕຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ອສຸມິມານໂທເສນາຕິ ອສຸມິມານໂທສເຫຕຸ, ອຫໍການນິມິຕຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ໂສ ປນສຸສ ອສຸມິມາໂນ ຍຖາ ອຸປຸປຊຊິ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ຕຕຸຣາຍ"ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍຯ

"ເສຄາລກໍເຍວາ"ຕິປີ ປາໂຖ, ຍຖາວຸຕຸໂຕວ ອຕຸໂຖຯ ເກຣຕຸຫກໍເຍວາຕິ ເກຣຕຸຫສກຸຕຣວສທິສໍເຍວ, ເກຣຕຸໂທ ນາມ ເອໂກ ປກຸຂີ ທຸວິມຸໂຂ, ຕສຸສ ກິຣ ສທຸໂທ ອຕິວິຍ ວິຣູໂປ ອມນາໂປຯ ເຕນາຫ "ອປຸປິຍອມນາປສທຸທເມວາ"ຕິຯ ສມຸມາປຝິປຕຸຕິຍາ ວິເສສໂຕ ສຸຌຸຖຸ ຄຕາຕິ ສຸຄຕາ, ສມຸມາສມຸພຸທຸຩາຯ ເຕ ອປທາຍນຸຕິ ໂສເຩນຸຕິ ສຕຸຕສນຸຕານໍ ເອເຕຫີຕິ ສຸຄຕາປທານານີ,

ຕິສຸໂສ ສິກ຺ຂາ។ ຍສ຺ມາ ຕາທີ ເຕ ‘‘ສຸຄຕາ’’ຕິ ລກ຺ຂິຍນ຺ຕິ, ຕາ ຈ ເຕສំ ໂອວາທກູຕາ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສຸຄຕລກ຺ຂເຕສູ’’ຕິອາທិ ວຸຕ຺ຕំ។ ຍທិ ຕາ ສຸຄຕສ຺ສ ລກ຺ຂຕກູຕາ, ສາສນກູຕາ ຈ, ກາຖំ ປເນສ ປາຖິກປຸຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕາສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ຊີວຕិ, ໂກ ຕສ຺ສ ຕາທិ ສມ຺ພນ຺ໂທຕិ ອາຫ ‘‘ເອຕສ຺ສ ທិ’’ຕិອາທិ។ ສມ຺ພຸທ຺ທານំ ເທມາຕិ ເທນ຺ຕິຕິ ພຸທ຺ຮສຄ຺ລາຍ ເທນ຺ຕິຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ເຕນ ເອສ… ເປ… ຊີວຕិ ນາມ ນ ສຸຄຕນ຺ວຍອຊ຺ຊປຄມນໂຕ។ ‘‘ຕຖາຄເຕ’’ຕិອາທិ ເອກຕ຺ເຕ ປຸຖຸວຈນນ຺ຕិ ອາຫ ‘‘ຕຖາຄຕ’’ນ຺ຕិອາທិ។ ພຫຸວຈນំ ເອວ ຄຣຸສ຺ມີ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ພຫຸວຈນປ຺ປໂຍຄໂຕ ເອກວຈນំ ວິຍ ວຸຕ຺ຕំ ວຈນວິປ຺ລ຺ລາເສນ។

໔໙។ສເນກ຺ຂិຕ຺ວາຕិ ສມំ ກຕ຺ວາ ມិຈ຺ຊາທສ຺ສເນນ ອເປກ຺ຂិຕ຺ວາ, ຕំ ປນ ອເປກ຺ຂນំ ຕຖາ ມຄ຺ຄນເມວາຕិ ອາຫ ‘‘ມຄ຺ຄិຕ຺ວາ’’ຕិ។ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕំ ສເນກ຺ຂນມ຺ປີ ມຄ຺ຄນំ ເອວາຕិ ວຸຕ຺ຕំ ‘‘ອມຄ຺ຄិຕិ ປຸນ ອມຄ຺ຄិຕ຺ຖາ’’ຕិ, ເຕນ ອປຣາປຣំ ຕສ຺ສ ມຄ຺ຄນປ຺ປວຕ຺ຕិ ທສ຺ເສຕិ។ ເກຣຕ຺ທກຣວំ ໂກສຕិ ວິກ຺ໂກສຕិຕិ ໂກຕ຺ຖ។

໕໐។ ເຕ ເຕ ປາເຕ ພຸຍາປາເທນ຺ໂຕ ໝສຕិຕិ ພຸຍຄ຺ໂໝຕិ ອິມິນາ ນິພ຺ພຈເນນ ‘‘ພຸຍຄ຺ໂໝ’’ຕິ ມិຄຣາຊສ຺ສປີ ສີຍາ ນາມນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ພຸຍຄ຺ໂໝຕិ ມຄ຺ຄຕិຕິ ສີໂຫໝມສ຺ມິຕិ ມຄ຺ຄຕិ’’ຕិ។ ຍທិປີ ຍຖາວຸຕ຺ຕນິພ຺ພຈນວເສນ ສີໂຫປີ ‘‘ພຸຍຄ຺ໂໝ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕំ ອຣຫຕិ, ພຸຍຄ຺ໝ-ສທ຺ໂທ ປນ ມិຄຣາເຊ ເອວ ນិຣຸລ຺ໂຫຕិ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສີເຫນ ວາ’’ຕິອາທិມາຫ។

໕໑។ ສີເຫນ ວິຈຣិຕວເນ ສំວທ຺ໝຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕំ ‘‘ມຫາວເນ ສຸຄ຺ຄວເນ ວិວທ຺ໂໝ’’ຕិ។

໕໔។ກິເລສພນ຺ຮນາຕິ ຕຕ຺ຫາພນ຺ຮນໂຕ។ ຕຕ຺ຫາພນ຺ຮນຄ຺ທិ ຖິຣំ ທລຸຫພນ຺ຮນំ ທຸມ຺ໂມຈນີຍំ។ ຍຖາຫ –

‘‘ສາຣຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ມຕິກຸຕ຺ຫເລສຸ,

ປຸຕ຺ເຕສຸ ທາເຣສຸ ຈ ຍາ ອເປກ຺ຂາ;

ເອຕំ ທລຸຫំ ພນ຺ຮນມາຫຸ ສີຣາ,

ໂອຫາຣិນំ ສິຖិລំ ທຸປ຺ປມຸຄ຺ຈ’’ນ຺ຕិ។ (ຣ។ ປ។ ໕໔໙; ຊາ។ ໑។໔។໑໐໘);

ກິເລສພນ຺ຮນາຕິ ວາ ທສວິຣສំໂຍຊນໂຕ។ ມຫາວິທຸຄ຺ຄំ ນາມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂອໝາ ມຫນ຺ຕំ ຊລວິທຸຄ຺ຄំ ວິຍ ອນຸປຈິຕກຸສລສມ຺ກາເຣທិ ທຸຄ຺ຄມຍຸເຄນ។

ອຄ຺ຄຄ຺ຄປຄ຺ຄຕ຺ຕິກຖາວຕ຺ຕນາ

໕໙។ອິມສ຺ສ ປທສ຺ສ។ ອິທំ ນາມ ໂລກສ຺ສ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ຊານិຕພ຺ພំ, ຕំ ອຄ຺ຄຄ຺ຄំ, ໂສ ປນ ໂລກສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ ປວຕ຺ຕິ ປເວຕີ ຈາຕិ ອາຫ ‘‘ໂລກຸປ຺ປຕ຺ຕິຈຣິຍວំສ’’ນ຺ຕិ។ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຣິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣំ ນາມ ກິຄ຺ຈិ ນຕ຺ຖិ ປຊານិຕພ຺ເພສຸ, ຕំ ປນ ໂກຍ໌ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍາວ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕຄ຺ລາຕາ ປຊານາມີ’’ຕិ ອາຫ។ ‘‘ມມ ປຊານນາ’’ຕិ ອສ຺ສາເທນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຫາວເສນ, ‘‘ອທំ ປຊານາມີ’’ຕិ ອກິນິວິສນ຺ໂຕ ທິຍຸຖິວເສນ, ‘‘ສຸຍຸກ຺ ປຊານາມີ ສມ຺ມາ ປຊານາມີ’’ຕិ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ມານວເສນ ນ ປຣາມ ສາມິຕິ ໂຍຊນາ។ ‘‘ປຈ຺ຈຕ຺ຕຄ຺ເລວາ’’ຕិ ປທំ ‘‘ນິພ຺ພຸຕិ ວິທិຕາ’’ຕិ ປທທ຺ວເຍນາປີ ໂຍເຊຕພ຺ພំ ‘‘ປຈ຺ຈຕ຺ຕំເຍວ ອຸປ຺ປາທິຕາ ນິພ຺ພຸຕិ ຈ ປຈ຺ຈຕ຺ຕំເຍວ ວິທិຕາ’’ຕិ, ສຍມ຺ກຸລາເຕນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕາ ນິພ຺ພຸຕិ ສຍເມວ ວິທិຕາຕិ ອຕ຺ໂຖ។ ອຍຸກາຖາຍំ ປນ ‘‘ປຈ຺ຈຕ຺ຕ’’ນ຺ຕិ ປທំ ວິວິຣວິກາຕ຺ຕິກំ ທຸຕ຺ວາ ອາວຸຕ຺ຕິນເຍນ ອາວຕ຺ຕຕិຕិ ທສ຺ເສຕຸំ ‘‘ອຕ຺ຕນາເຍວ ອຕ຺ຕນີ’’ຕិ ວຸຕ຺ຕំ។ ອວິທិຕນິພ຺ພານາຕិ ອປ຺ປຕິລທ຺ຮນິພ຺ພານາ ມិຈ຺ຊາປຕິປນ຺ນຕ຺ຕາ។ ປຊານນມ຺ປີ ທិ ຕທຣິຄມວເສເນວ ເວທិຕພ຺ພំ។ ເອຕិ ອິຍຸຖາເວນ ປວຕ຺ຕຕិຕិ ອໂຍ, ສຸຂំ។ ຕປ຺ປຕິກ຺ເຂເປນ ອນໂຍ, ທຸກ຺ຂំ។ ຕເທວ ຫິຕສຸຂສ຺ສ ພຸຍສນໂຕ ພຸຍສນំ។

໕໗។ຕំ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕិ ກຄວາປີ ‘‘ອຄ຺ຄຕິຕຖິໂຍ ຕຕ຺ຖ ສາຣສຄ຺ຄິ’’ຕិ ຕំ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ។ ອາຊີປຈ຺ຈກາເວນາຕិ ອາຊີປຈ຺ຈສກາເວນ។ ຍສ຺ສ ອາຈຣິຍວາທສ຺ສ ວເສນ ປຸຣິໂສ ‘‘ອາຈຣິໂຍ’’ຕិ ວຸຈ຺ຈຕិ, ໂສ ອາຈຣິຍວາໂທ ອາຈຣິຍກາໂວຕິ ອາຫ ‘‘ອາຈຣິຍກາວំ

ອາຈຣິຍວາທ”ນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖາຕິ ອາຈຣິຍວາເທ. ອິຕິ ກຕ຺ວາຕີ ອິມິນາ ກາຣເຓນ. ໂສຕິ ອາຈຣິຍວາໂທ. “ອຄ຺ຄລ຺ລໍ” ຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ໂຕ ອຄ຺ຄລ຺ລວິສຍຕ຺ຕາ. ເກນ ວິຫິຕນ຺ຕິ ເກນ ປກາເຣນ ວິຫິຕໍ. ເຕນາຫ “ເກນ ວິຫິຕໍ ກິນ຺ຕິ ວິຫິຕ”ນ຺ຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມຊາເລຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລສໍວຕ຺ຓນາຍໍ (ທີ. ນິ. ອຜ຺ຄ. ໑.໘໒). ຕຕ຺ຖ ຫິ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕວິຂີ ອິຂ ອຕິທິສຕິ, ປາລຸອິ ປນ ຕຕ຺ຖ ເຈວ ອິຂ ຈ ເອກສທິສາ ວາຕິ.

໘໑. ຂິຫ຺ຫາ ປໂທສິກາ ມູລກູຕາ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຕີຕິ ຂິຫ຺ຫາປໂທສິກໍ, ອາຈຣິຍກໍ. ເຕເນວາຫ “ຂິຫ຺ຫາປໂທສິກມູລກ”ນ຺ຕິ. ມໂນປໂທສິກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ.

໘໓. ເຍນ ວຈເນນ ອພ຺ກາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ອວິຊ຺ຊມານຕາ ນາມ ອຕ຺ຖວເສເນວາຕີ ອາຫ “ອສໍວິຊ຺ຊມານຜ຺ເຖນາ”ຕີ. ຕຸຈ຺ຊາ, ມຸສາຕີ ຈ ກຣຕຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ຕຸຈ຺ເຊນ, ມຸສາວາເທນາ”ຕີ. ວຈນສ຺ສ ອນ຺ໂຕສາຣໍ ນາມ ອວິປ຺ຣີໂຕ ອຕ຺ໂຖຕິ ຕທກາເວນາຫ “ອນ຺ໂຕສາຣວິຣທິເຕນາ”ຕີ. ອກິອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິຕິ ອກິກວິຕ຺ວາ ພຜ຺ເຜນ຺ຕາ ກເຖນ຺ຕິ, ອກ຺ໂກສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິປ຺ຣີຕສລ຺ໂລຕິ ອຍາຖາວສລ຺ໂລ. ສຸກໍ ວິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ “ສຸກ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂໍ. ວຕ຺ຕາກສິຕນ຺ຕິ ສຸນິລກສຸປີຕກາ ທິວຕ຺ຕາກສິຕໍ. ສພ຺ພນ຺ຕິ ຍໍ ສຸກໍ, ອສຸກລ຺ຈ ວຕ຺ຕາກສິຕໍ, ຕລ຺ຈ ສພ຺ພໍ. ນ ອສຸກນ຺ຕິ ອສຸກມ຺ປີ “ອສຸກ”ນ຺ຕິ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ນ ສລ຺ຊານາຕິ, ອຖ ໂຂ “ສຸກໍ” ຕ຺ເວວ ສລ຺ຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິປ຺ຣີຕາ ອຍາຖາວຄາທີຕາຍ, ອຍາຖາວວາທີຕາຍ ຈ.

໘໒. ຍສ຺ມາ ໂສ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອວິສຸສຜ຺ຄມິຈ຺ຊາຄາຫີຕາຍ ສມ຺ມາ ອປ຺ປຜິປ຺ຊິຕ຺ກາໂມ ສມ຺ມາປຜິປນ຺ນໍ ວິຍ ມໍ ສມໂຕ ໂຄຕ ໂມ, ກິກ຺ຂໂວ ຈ ສລ຺ຊານນ຺ຕູຕິ ອສິປ຺ປາເຍນ “ຕຖາ ຂມ຺ມໍ ເທເສຕຸ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ມຍາ ເອຕສ຺ສ…ເປ… ວຜ຺ຜຕີ”ຕີ. ມມ຺ມນ຺ຕິ ມມ຺ມປ຺ປເທສໍ ປີລຸອາຊນຜ຺ຖານໍ. ສຸຜ຺ຖູຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ. ຍຖາ ນ ວິນສ຺ສຕິ, ເອວໍ ອນ຺ຣກ຺ຂ.

ວາສນາຍາຕິ ກິເລສກ຺ຂຍາວຫາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ວາສນາຍ. ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວາຕີ.

ປາຖິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ.

໒ຯ ອຸທຸມ຺ພຣິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ນິຄ຺ໂຣຘປຣິພ຺ພາຊກວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໕໐ຯອຸທຸມ຺ພຣິກາຍາຕິ ສມ຺ພນ຺ເຘ ສາມິວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຸທຸມ຺ພຣິກາຍ ເທວິຍາ ສນ຺ຕເກ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາເມ’’ຕິຯ ‘‘ອຸທຸມ຺ພຣິກາຍ’’ນ຺ຕິ ວາ ປາໂຐ, ຕຖາ ສຕິ ອຘິກຣເຓ ເອຕໍ ຠຸມ຺ມໍຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ອຸທຸມ຺ພຣິກາຍ ຣຎ຺ໂຎ ເທວິຍາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ອາຣາໂມ ອຸທຸມ຺ພຣິກາ, ຕສ຺ສໍ ອຸທຸມ຺ພຣິກາຍໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຸທຸມ຺ພຣິກາຍ ເທວິຍາ ສນ຺ຕເກ’’ຕິຯ ຕາຍ ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕໂກຯ ວຣຓາທິປາຐວເສນ ເຈຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຖໂພຊກສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ສ ອທສ຺ສນໍຯ ສນ຺ຘາໂນຕິ ກິນ຺ນາມມ຺ປີ ເຕສໍ ສນ຺ຘາປເນນ ‘‘ສນ຺ຘາໂນ’’ຕິ ເອວໍ ລທ຺ຘນາໂມຯ ສໍວຓ຺ຓິໂຕຕິ ປສໍສິໂຕຯ ອິຣິຍຕີຕິ ປວຕ຺ຕຕິຯ ອຣິເຍນ ຎາເຓນາຕິ ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ອຣິເຍນ ໂລກຸຕ຺ຕເຣນ ຎາເຓນຯ ອຣິຍາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ສຸວິສຸທ຺ຘາຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຜລວິມຸຕ຺ຕິຍາຯ

ທິວາ-ສທ຺ໂທ ທິນ-ສທ຺ໂທ ວິຍ ທິວສປຣິຍາໂຍ, ຕສ຺ສ ວິເສສນຠາເວນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ທິວາ-ສທ຺ໂທ ສວິເສສໍ ທິວສຠາຄໍ ທີເປຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທິວສສ຺ສ ທິວາ’’ຕິອາທິຯ ຍສ຺ມາ ສມາປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ນານາຣມ຺ມຓໂຕ ປຏິສໍຫຕໍ ໂຫຕິ, ຌານສມ຺ງີ ຈ ປວິເວກູປຄມເນນ ສງ຺ຄຓິກາຠາວໂຕ ເອກາກິຍາຍ ນິລີໂນ ວິຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕໂຕ ຕໂຕ…ເປ… ຄໂຕ’’ຕິຯ ມໂນຠາວນ຺ຕິ ມນໂສ ວິວຑ຺ຒນິສ຺ສິຕໍ ວຑ຺ຒິ ອາວຫນ຺ຕີຕິ ມໂນຠາວນິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ມນວຑ຺ຒການ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ອຸນ຺ນມຕິ ນ ສງ຺ກຸຈຕິ, ອລີນຎ຺ຈ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໕໑ຯຍາວຕາຕິ ຍາວນ຺ໂຕຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ຍຕ຺ຕກາ’’ຕິຯ ເຕສນ຺ຕິ ນິທ຺ຘາຣເຓ ສາມິວຈນໍຯ ນິທ຺ຘາຣຓຎ຺ຈ ເກນຈິ ວິເສເສນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍຯ ເຍຫິ ຈ ຄຸຓວິເສເສຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ຠຄວໂຕ ສາວກາ ອຸປາສກາ ຣາຊຄເຫ ປຏິວສນ຺ຕິ, ອຍຎ຺ຈ ເຕຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ອິມໍ ວິເສສໍ ທີເປຕຸໍ ‘‘ເຕສໍ ອພ຺ຠນ຺ຕໂຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ຠຄວໂຕ ກິຣາ’’ຕິອາທິຯ

໕໒ຯເຕສນ຺ຕິ ປຣິພ຺ພາຊການໍຯ ກຖາຍາຕິ ຕິຣຈ຺ຉານກຖາຍຯ ທສ຺ສເນນາຕິ ທິຏ຺ຐິທສ຺ສເນນຯ ອາກປ຺ເປນາຕິ ເວເສນຯ ກຸຕ຺ເຕນາຕິ ກິຣິຍາຍຯ ອາຈາເຣນາຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ມິໍ ອາຈຣິຕພ຺ພອາຈາເຣນຯ ວິຫາເຣນາຕິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ວິຫຣິຕພ຺ພວິຫຣເຓນຯ ອິຣິຍາປເຖນາຕິ ຄມນາທິອິຣິຍາປເຖນຯ ອຎ຺ຎາກາຣຕາຍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ເຖ ນິຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາຯ ສງ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາສີ ຫຸຕ຺ວາ ປເຣຫິ ນິສີນ຺ນຏ຺ຐາເນຯ ອຣຎ຺ຎານິ ຈ ຕານິ ວນປຕ຺ຖານິ ຈາຕິ ອຣຎ຺ຎວນປຕ຺ຖານິຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ອຣຎ຺ຎງ຺ຄນິປ຺ຜາຫກໍ ອາຣຎ຺ຎການໍ, ຕໍ ‘‘ອຣຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ຄາມນ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ອນຸປ຺ຈາຣຏ຺ຐານໍ, ຍຕ຺ຖ ນ ກສີຍຕິ ນ ວປ຺ປີຍຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ທູຣານເມຕໍ ເສນາສນານໍ ອຘິວຈນ’’ນ຺ຕິ ‘‘ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ວນສຓ຺ຑານເມຕໍ ເສນາສນານໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ຠີສນການເມຕໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ສໂລມຫໍສານເມຕໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ປຣິຍນ຺ຕານເມຕໍ ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ນ ມນຸສ຺ສູປຈາຣານເມຕໍ ເສນາສນານໍ ອຘິວຈນ’’ນ຺ຕິ (ວິຠຯ ໕໓໑)ຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຄາມູປຈາຣໂຕ ມຸຕ຺ຕານິ’’ຕິອາທິຯ ປນ຺ຕານີຕິ ປຣິຍນ຺ຕານິ ອຕິທູຣານິຯ ເຕນາຫ ‘‘ທູຣຕຣານິ’’ຕິອາທິຯ ວິຫາຣູປຈາເຣນາຕິ ວິຫາຣສ຺ສ ອຸປຈາຣປ຺ປເທເສນຯ ອທ຺ຘິກຊນສ຺ສາຕິ ມຄ຺ຄຄາມິໂນ ຊນສ຺ສຯ ມນ຺ທສທ຺ທານີຕິ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາຠາວໂຕ ຕນຸສທ຺ທານິຯ ມນຸສ຺ເສຫິ ສມາຄມ຺ມ ເອກຊ຺ຊໍ ປວຕ຺ຕິຕສທ຺ໂທ ນິຄ຺ໂຆໂສ, ຕສ຺ສ ຍສ຺ມາ ອຕ຺ໂຖ ທຸພ຺ພິຠາວິໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອວິຠາວິຕຕ຺ເຖນ ນິຄ຺ໂຆເສນາ’’ຕິຯ ວິຄຕວາຕານີຕິ ວິຄຕສທ຺ທານິຯ ‘‘ຣຫສ຺ສ ກຣຓສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕານິ’’ຕິ ອິມິນາປິ ເຕສໍ ຄາມານໍ ອຣຎ຺ຎລກ຺ຂຓຍຸຕ຺ຕຕໍ, ຊນວິວິຕ຺ຕຕໍ, ວນວິວິຕ຺ຕເມວ ຈ ວິຠາເວຕິ, ຕຖາ ‘‘ເອກີຠາວສ຺ສ ອນຸຣູປານິ’’ຕິ ອິມິນາຯ

໕໓ຯເກນາຕິ ເຫຕຸມ຺ຫິ, ສຫໂຍເຄ ຈ ກຣຓວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເກນ ກາຣເຓນ ເກນ ປຸຄ຺ຄເລນ ສທ຺ຘິ’’ນ຺ຕິຯ ເອໂກປິ ຫິ ວິຠຕ຺ຕິນິທ຺ເທໂສ ອເນກຕ຺ຖວິຠາວໂນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຕທ຺ຘິຕຕ຺ຖປທສມາຫາເຣຕິຯ

ສໍສນ຺ທນນ຺ຕິ ອາລາປສລ຺ລາປວເສນ ກຖາສໍສນ຺ທນໍຯ ຎາຓພ຺ຍຕ຺ຕຠາວນ຺ຕິ ພ຺ຍຕ຺ຕຎາຓຠາວໍ, ໂສ ປນ ປຣສ຺ສ ວຈເນ ອຸຕ຺ຕຣທານວເສນ, ປເຣນ ວາ ວຸຕ຺ເຕາຕ຺ຕເຣ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣທານວເສນ ສີຍາຕິ ອາຫ ‘‘ອຸຕ຺ຕຣປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣນເຍນາ’’ຕິຯ ໂຍ ຫິ ປຣສ຺ສ ວຈນໍ ຕິປຸກ຺ຂເລນ ນເຍນ ຣູເປຕິ, ຕຖາ ປຣສ຺ສ ຣູປນວຈນໍ ຊາຕິຠາວໍ ອາປາເທຕິ, ຕສ຺ສ ຕາທິສໍ ວຈນສຠາວໍ

ຓາຓເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ວິກາເວຕິ ປາກຜໍ ກໂຣຕີຕິ ຯ ສຸຍ຺ຓາຄາເຣສຸ ນຜ຺ຖາຕິ ສຸຍ຺ຓາຄາເຣສຸ ນິວາເສສຸ ນຜ຺ຖາ ວິນຜ຺ຖາ ອກາວໍ ຄ ຕາ ຯ ນາສ຺ສ ປຍ຺ຓາ ນສ຺ເສຍ຺ຍ ເຕຫີ ເຕຫີ ກຕປ຺ຸຈ຺ຈຸນປຜິປ຺ຸຈ຺ຈຸນນິມິຕ຺ຕໍ ນານາປຜິກາມ຺ປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິສາຣມາປນ຺ນໍ ປ຺ຸຈ຺ຈິຕໍ ປຍ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ຸ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ຯ ໂອໂຣເຜຍ຺ຍາມາຕິ ນິຣຸສ຺ສາຫໍ ວິຍ ກໂຣນ຺ຕາ ອວໂຣເຜຍ຺ຍາມ, ຕໍ ປຣສ຺ສ ໂອໂຣຜນໍ ວາທ ຊາເລນ ວິນນ຺ຜນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ວິນນ຺ເຜຍ຺ຍາມາ''ຕິ ຯ ຕທຕ຺ຖໍ ເຕນ ຕ຺ຈ຺ຈຸກຸມ຺ກິນິທສ຺ສນໍ ກຕໍ, ຕໍ ພຸຍຕິເຣກມ຺ເຂນ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ''ປູຣິຕຒໂຜ ຫີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ

ພລໍ ທີເປນ຺ໂຕຕິ ອກູຕເມວ ອຕ຺ຕໂນ ຓາຓພລໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ຯ ອສມ຺ກິນ຺ນນ຺ຕິ ຊາຕິສມ຺ເກທາກາເວນ ອສມ຺ກິນ຺ນໍ ຯ ອຍ຺ຍຊາ ຕິສມ຺ເກເທ ສຕິ ອສ຺ສຕຣສ຺ສ ອສ຺ສສ຺ສ ຊາຕກາໂວ ວິຍ ສີຫສ຺ສປີ ສີຫຖາມາກາໂວ ສີຍາຕິ ອາຫ ''ອສມ຺ກິນ຺ນເກສຣສີຫ''ນ຺ຕິ ຯ ຖານໂສ ວາຕິ ຕ຺ງຂເຓ ເອວ ຯ

໘໔ ຯ ''ສຸມາຄຜາ ນາມ ນທີ''ຕິ ເກຈິ, ຕໍ ມິຈ຺ຉາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສຸມາຄຜາ ນາມ ໂປກ຺ຂຣຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຕີກາວສ຺ສ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຣ ອາຄຕຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ''ຍສ຺ສາ ຕີເຣ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ໂມຣານໍ ນິວາໂປ ເອຕ຺ຖາຕິ ໂມຣນິວາໂປ ຯ ພຸຍຊິກຣຕານມ຺ປີ ທີ ປທານໍ ພາຫິຣຕ຺ຖສມາໂສ ໂຫຕິເຍວ ຍຖາ ''ອຸຣສີໂລໂມ''ຕິ ຯ ອຖ ວາ ນິວຸຕ຺ຖໍ ເອຕ຺ຖາຕິ ນິວາໂປ, ໂມຣານໍ ນິວາໂປ ໂມຣນິວາໂປ, ໂມຣານໍ ນິວາປທີນ຺ນຜ຺ຖານໍ ຯ ເຕນາຫ ''ຍຕ຺ຖ ໂມຣານ''ນ຺ຕິອາທີ ຯ ຍສ຺ມາ ນິຄ຺ໂຣໂຜ ຕໂປຊິຄ຺ຈ຺ຉວາ ໂທ, ສາສເນ ຈ ກິກ຺ຂູ ອຕ຺ຕກິລມຖານ຺ໂຍຄໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ກາວນານ຺ໂຍເຄນ ປຣມສ຺ສາສປ຺ປຕ຺ເຕ ວິຫຣນ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ''ກຖໍ ນຸ ໂຂ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ກາຍກິລມເຖນ ວິນາວ ສາວເກ ວິເນຕີ''ຕິ ສຍ຺ຊາຕສນ຺ເທໂຫ ''ໂກ ນາມ ໂສ''ຕິອາທີນາ ກຄວນ຺ ຕໍ ປ຺ຸຈ຺ຉິ ຯ ອສ຺ສສຕິ ອນຸສ຺ງກິຕປຣິສ຺ງກິໂຕ ໂຫຕິ ເອເຕນາຕິ ອສ຺ສາໂສ, ປີຕິໂສມນສ຺ສນ຺ຕິ ອາຫ ''ອສ຺ສາສປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ຕຸຜ຺ກິປ຺ປຕ຺ຕາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕາ''ຕິ ຯ ອຜິໂກ ເສຜ຺ໂຖ ອາສໂຍ ນິສ຺ສໂຍ ອຊ຺ຊາສໂຍຕິ ອາຫ ''ອຸຕ຺ຕມນິສ຺ສຍກູຕ''ນ຺ຕິ ຯ ອາ ທິກູຕໍ ປ຺ຸຣາຕນໍ ເສຜ຺ຖຈຣິຍໍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ຕຖາ ເຫສ ສພ຺ພພຸທ຺ຜປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຜສາວເກຫີ ເຕເນວ ອາກາເຣນ ອຜິຄໂຕ ຯ ເຕນາຫ ''ປ຺ຸຣາຕ…ເປ… ອຣິຍມຄ຺ຄ''ນ຺ຕິ ຯ ຕຖາ ຫີ ຕໍ ກຄວາ ''ອທ຺ທສ ປ຺ຸຣາຕໍ ມຄ຺ຄໍ ປ຺ຸຣາຕມຍ຺ຊສ''ນ຺ຕິ ອໂວຈ ຯ ປູເຣຕ຺ວາ ກາວນາປາຣິປູຣິວເສນ ຯ ''ປູເຣຕ຺ວາ''ຕິ ວາ ອິທໍ ''ອຊ຺ຊາສຍໍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປາຖເສໂສຕິ ວທນ຺ຕິ ຯ ''ອຊ຺ຊາສຍໍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຜິຊານນ຺ຕິ ອສ຺ສາສປ຺ປຕ຺ຕາ''ຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ຯ

ຕໂປຊິຄ຺ຈ຺ຉາວາທວຕ຺ຕນາ

໘໔ ຯ ປກຕາ ທຸຕ຺ວາ ວິຈ຺ຉິນ຺ນາ ວິປ຺ປກຕາຕິ ອາຫ ''ອນິຜ຺ຖິຕາວ ທຸຕ຺ວາ ຖິຕາ''ຕິ ຯ

໘໖ ຯ ວິຣິເຍນ ປາປຊິຄ຺ຈ຺ຉນວາໂທຕິ ລູຂປຜິປຕ຺ຕິສາຜເນນ ວິຣິເຍນ ອຕ຺ຕຕປ຺ຫາວິໂນທນວເສນ ປາປກສ຺ສ ຊິຄ຺ຈ຺ຉນວາໂທ ຯ ຊິຄ຺ຈ຺ຉຕີຕິ ຊິຄ຺ຈ຺ໂຉ, ຕພ຺ກາໂວ ເຊຄ຺ຈ຺ຉໍ, ອຜິກໍ ເຊຄ຺ຈ຺ຉໍ ອຜິເຊຄ຺ຈ຺ຉໍ, ອຕິວິຍ ປາປຊິຄ຺ຈ຺ຉນໍ, ຕສ຺ມິ ອຜິເຊຄ຺ຈ຺ເຉ ຯ ກາຍທລ຺ ທີພທຸລໍ ຕປຕີຕິ ຕໂປ, ອຕ຺ຕກິລມຖານ຺ໂຍຄວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ວິຣິຍໍ, ເຕນ ກາຍທລ຺ທີພທຸລຕານິມິຕ຺ຕສ຺ສ ປາປສ຺ສ ຊິຄ຺ຈ຺ຉນໍ, ວິຣຊ຺ຊນມ຺ປີ ຕໂປຊິຄ຺ຈ຺ຉາຕິ ອາຫ ''ວິຣິເຍນ ປາປຊິຄ຺ຈ຺ຉາ''ຕິ ຯ ຒາສຈ຺ຉາທນເສນາສນຕປ຺ຫາວິໂນທນມ຺ເຂນ ອຕ຺ຕສ຺ເນ ຫວິຣຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ອຸປຣິ ວຸຈ຺ຈມາເນສຸ ນານາກາເຣສຸ ອເຈລກາທິວເຕສຸ ເອກຊ຺ຊໍ ສມາທິນ຺ນານໍ ປຣິໂສຜນເມເວຕ຺ຖ ປາຣິ ປູຣຕໍ, ນ ສພ຺ເພສໍ ອນວເສສໂຕ ສມາທານໍ ຕສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕຕິ ອາຫ ''ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕາຕິ ປຣິສຸທ຺ຜາ''ຕິ ຯ ປຣິໂສຜນຍ຺ຈ ເນສໍ ສກສມຍສິທ຺ເຜນ ນເຍນ ປຜິປຊ຺ຊນເມວ ຯ ວິປຣິຍາເຍນ ອປຣິສຸທ຺ຜຕາ ເວທິຕພ຺ພາ ຯ

໘໗ ຯ ''ເອກໍ ປຍ຺ຫມ຺ປີ ນ ກເຖຕີ''ຕິ ປຖມໍ ອຕ຺ຕນາ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕປຍ຺ຫສ຺ສ ອກຖິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ

ຕປນິສ຺ສິຕໂກຕິ ອຕ຺ຕກິລມຖານ຺ໂຍຄສ຺ງຂາຕໍ ຕປໍ ນິສ຺ສາຍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕນໂກ ຯ ສີຫນາເທຕິ ສີຫນາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ຯ ຍສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາຣິຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພານິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສາ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍນປີ ເວທິຕພ຺ພານິ ຯ

ອຸປກ຺ກິເລສວຕ຺ຕນາ

໘໘ ຯ ''ສມ຺ມາ ອາທິຍຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ສມ຺ມາ ອາທິຍນຍ຺ຈສ຺ສ ທລ຺ຫຄ຺ຄາໂຫ ເອວາຕິ ອາຫ ''ທລ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາຕີ''ຕິ ຯ ''ສາສນາວ

ຈເຣນາປີ ທິເປຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ''ເອກຈ຺ໂຈ ທີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນ ສຸຕ຺ຕຸຕຣຕາຍຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕມນຕາ, ປຣິປຸຕ຺ຕາສຍ຺ກປ຺ປຕາ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ, ນ ຍຖາວຸຕ຺ຕຕປ຺ສມາທານສຸຕ຺ຕຸຕຣຕານໍ ສ ຕິປີ ອນິຍ຺ຍານິກຕ຺ເຕ ສທິສຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ

''ທຸວິຊ຺ສາປີຕິ 'ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕາສຍ຺ກປ຺ໂປ'ຕິ ຈ ເອວໍ ອຸປກ຺ກິເລສເກເທນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ທຸວິຊ຺ສາປີ ຕປ຺ສ຺ສີໂນ''ຕິ ເກ ຈີຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ ສາສນິກວເສນາປີ ອຕ຺ໂຖ ທີປິໂຕ, ຕສ຺ມາ ພາຫິຣກສ຺ສ, ສາສນິກສ຺ສ ຈາຕິ ເອວໍ ທຸວິຊ຺ສາປີ ຕປ຺ສ຺ສີໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຖາ ເຈວ ຫິ ອຸປຣິປີ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນໍ ວກ຺ຂຕິຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ຍທິທໍ 'ໂກ ອຕ຺ໂຕ ມຍາ ສທິໂສ''ຕິ ເອວໍ ອຕິມານສ຺ສ, ອນິຏ຺ຖິຕກິຈ຺ຈສ຺ເສວ ຈ ''ອລເມຕ຺ຕາວຕາ''ຕິ ເອວໍ ອຕິມານສ຺ສ ຈ ອຸປ຺ປາທນໍ, ເອຕ຺ຕາວຕາຯ

ອຸກ຺ກໍສຕີຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຖໍ ກໂຣຕິຯ ອຸກ຺ຂິປຕີຕິ ອຕ຺ເຕສໍ ອຸປຣິ ຂິປຕິ, ປຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣໍ ສໍຫາເຣຕີຕິ ປຣໍ ສໍຫຣໍ ນີຫີນໍ ກໂຣຕິຯ ອວກ຺ຂິປຕີຕິ ອໂຊ ຂິປຕິ, ອວມຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ມານມທກຣເຕນາຕິ ມານສຍ຺ຂາຕສ຺ສ ມທສ຺ສ ກຣເຕນ ອຸປ຺ປາທເນນຯ ມຸຈ຺ຊິໂຕໂຫຕີຕິ ມຸຈ຺ຊາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ສາ ປນ ມຸຈ຺ຊາປຕ຺ຕິ ອກິຊ຺ຊາສີລພ຺ພຕປຣາມາສກາຍຄນ຺ເຖຫິ ຄນິຕຈິຕ຺ຕຕາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອຕິລຄ຺ຄກາໂວຕິ ອາຫ ''ຄນິໂຕ ອຊ຺ໂຊສນ຺ ໂນ''ຕິຯ ປມຊ຺ຊນຕ຺ເຈຕ຺ຖ ປມຊ຺ຊນເມວາຕິ ອາຫ ''ປມາທມາປຊ຺ຊຕີ''ຕິຯ ເກວລໍ ສຸຕ຺ຕສຸທ຺ນີໂກ ຫຸຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ອນນຸຍຸຕ຺ຊນ຺ໂຕ ຕາຍ ເອວ ສຸຕ຺ຕສຸທ຺ນີກຕາຍ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາທິວເສນ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ''ສາສເນ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ''ສຸຕ຺ຕເມວ...ເປ... ປຈ຺ເຈຕີ''ຕິຯ

໕໙ຯເຕເຍວ ປຈ຺ຈຍາຯ ສຸຏ຺ຖຸ ກຕ຺ວາ ປຏິສຍ຺ຂຣິຕ຺ວາ ລທ຺ທາຕິ ອາທຣຄາຣວໂຍເຄນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອກິສຍ຺ຂຣິຕ຺ວາ ທານວເສນ ອຸປນຍວເສນ ລທ຺ທາຯ ວຕ຺ຕາກຕນນ຺ຕິ ຄຸຕາກິຕ຺ຕນໍຯ ອສ຺ສາຕິ ຕປ຺ສ຺ສີໂນຯ

໖໐ຯໂວທາສນ຺ຕິ ພ຺ຍາສນໍ, ວິກຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ປເນຕ຺ຖ ວິກຊ຺ຊນໍ ທຸວິທາ ອິຈ຺ຊິຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ທ຺ເວກາຄໍ ອາປຊ຺ຊຕີ''ຕິຯ ທ຺ເວ ກາເຄ ກໂຣຕິ ຣຸຈ຺ຈນາຣຸຈ຺ຈນວເສນ ຯ ເຄຣຊາໂຕຕິ ສຕ຺ຊາຕເຄໂຣຯ ມຸຈ຺ຊນໍ ນາມ ສຕິວິປ຺ປວາເສເນວ ໂຫຕິ, ນ ສຕິຍາ ສຕີຕິ ອາຫ ''ສມ຺ມຏ຺ຖສ຺ສຕີ''ຕິຯ ອາທີນວມຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ຄນິຕາທີກາເວນ ປຣິໂກເຄ ອາທີນວມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ປສ຺ສຕິຯ ມຕ຺ຕຕ຺ຕຸຕາ ຕິ ປຣິໂກເຄ ມຕ຺ຕຕ຺ຕຸຕາຯ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕປຣິໂກຄມຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕມຕ຺ເຕນ ປຣິໂກຄມ຺ປີ ເອກວາຣໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາປີ ປຣິກຸຕ຺ຊນມ຺ປີ ນ ກໂຣຕິຯ

໖໑ຯວິຈກ຺ກສຕ຺ຖານາຕິ ວິປຸລຕມຈກ຺ກສຕ຺ຖານາຯ ສພ຺ພສ຺ສ ກຸຕ຺ຊນໂຕ ອໂຍກູຜສທິສາ ທນ຺ຕາ ເອວ ທນ຺ຕກູຜໍຯອປ຺ສາເທຕີ ຕິ ປ຺ສາເທຕິຯ ອເຈລກາທິວເສນາຕິ ອເຈລກວຕາທິວເສນຯ ລູຂາຊີວິນ຺ຕິ ສລ຺ເລຂປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ລູຂຊີວິກໍຯ

໖໒ຯຕປ຺ ກໂຣຕີຕິ ກາວນາມນສິກາຣລກ຺ຂຕໍ ຕປ຺ ຈຣຕິ ຈຣນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິຯ ຈຍ຺ກມໍ ໂອຕຣຕິ ກາວນໍ ອນຸຍຸຕ຺ຊນ຺ໂຕ ວິຍຯ ວິ ຫາຣຍ຺ຄຕໍ ສມ຺ມຊ຺ຊຕິ ວຕ຺ຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ ປູເຣນ຺ໂຕ ວິຍຯ

''ອາທສ຺ສຍມາໂນ''ຕິ ວາ ປາໂຖຯ

ກິຕ຺ຈິວຊ຺ຊນ຺ຕິ ກິຕ຺ຈິ ກາຍິກໍ ວາ ວາຈສິກໍ ວາ ໂທສໍຯ ທິຏ຺ຖິຄຕນ຺ຕິ ວິປ຺ຣິຕທສ຺ສນໍຯ ອຣຸຈ຺ຈມານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສີທ຺ສນ຺ເຕ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕກາເວນ ອຣຸຈ຺ຈມານໍຯ ຣຸຈ຺ຈຕິ ເມຕິ ''ກປ຺ປຕິ ເມ''ຕິ ວທຕິຯ ອນຸຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕຈ຺ຊາວິປ຺ຣິຕກູຕກາເວນ ''ເອວ ເມຕ''ນ຺ຕິ ອນຸຊານິຕພ຺ພໍຯ ສວນມໂນຫາຣິຕາຍ ''ສາສຸ ສຸຏ຺ຖູ''ຕິ ອນຸໂມທິຕພ຺ພໍຯ

໖໓ຯ ກຸຊ຺ຊນສີລຕາຍ ໂກສໂນຯ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂໂຄ ອຸປນາໂຫ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຸປນາທີຯ ເອວໍກູໂຕ ຈ ຕໍສມຍ຺ຄີ ໂຫຕີຕິ ''ສມນ຺ ນາຄໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີຯ

ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ອິສ຺ສຕີ ອຸສູຍຕີຕິ ອຸສ຺ສຸກີຯ ສຄຸນໍ ອສນ຺ຕຄຸຕສມ຺ກາວນໍ ສໂຄ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສໂຄຯ ສນ຺ຕ

ໂທສປ຺ຜິຈ຺ຉາທນສກາວາ ມາຍາ, ມາຍາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ມາຍາວີ. ຄຣຸຍ຺ຄານິຍາມມ຺ປີ ປກິປາຕາກຣຕລກ຺ຂຕໍ ຖຍ຺ກາມໍ ຖທ຺ສໍ, ຕເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ຖທ຺ໂສ. ຄຸເຕທີ ສມານໍ, ອສິກລ຺ຈ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິທີນໍ ກຕ຺ວາ ມລ຺ລນສີລຕາຍ ອຕິມານີ. ອສນ຺ຕ ຄຸຕສມ຺ກາວນຕ຺ຖິກຕາສງ຺ຂາຕາ ປາປາ ລາມກາ ອິຈ຺ຉາ ເອຕສ຺ສາຕິ ປາປິຈ຺ໂຉ. ມິຈ຺ຉາ ວິປ຺ຣີຕາ ທິຍ຺ຄີ ເອຕສ຺ສາຕິ ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຄິໂກ. ‘‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມລ຺ລ’’ນ຺ຕິ (ມ. ນີ. ໑໗໗, ໔໐໔, ໔໔໗; ຝ.໔໗, ໔ລ; ອຸທາ. ໕໕; ມຫານີ. ໔໐; ເນຕ຺ຕິ. ໕໗) ເອວໍ ອຕ຺ຕນາ ອຕ຺ຕາກິນິວິຍ຺ຄຕາຍ ສຕາ ທິຍ຺ຄີ ສນ຺ທິຍ຺ຄີ, ຕເມວ ປຣາມສຕີຕິ ສນ຺ທິຍ຺ຄິປຣາມາສີ. ອຍ຺ຄກາຖາຍໍ ປນ ‘‘ສຍໍ ທິຍ຺ຄີ ສນ຺ທິຍ຺ຄີ’’ຕິ ວຕ຺ຖວເສນ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ອາ ພາລຸທໍ ວິຍ ສິຍຕີຕິ ອາສານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ທລຸທໍ ສຸຍ຺ຄຸ ຄປີຕ’’ນ຺ຕິ. ຍຖາຄທີຕໍ ຄາທໍ ປ຺ຜິນິສ຺ສຊ຺ຊນສີໂລ ປ຺ຜິນິສ຺ສຄ຺ຄີ, ຕປ຺ປ຺ຜິກ຺ເຂເປນ ທຸປ຺ປ຺ຜິນິສ຺ສຄ຺ຄີ. ປ຺ຜິເສສຕ຺ໂຖ ທີ ອຍໍ ທຸ-ສທ຺ໂທ ຍຖາ ‘‘ທຸປ຺ປ຺ລ຺ໂລ, (ມ. ນີ. ໑.໔໔ລ) ທຸສ຺ສີໂລ’’ຕິ (ອ. ນີ. ໕.໔໑໓; ໑໐.໗໕; ປາຣາ. ໑ລ໕; ສ. ປ. ໓໐໗) ຈ.

ປ຺ຣີສຸທ຺ສປ຺ປ຺ຜິກປ຺ປ຺ຕຕກຖາວຕ຺ຕນາ

໓໔.ອິສ ນິຄ຺ໂຣສ ຕປ຺ສ຺ສີຕິ ຍຖານຸກ຺ກມ຺ຕໍ ປ຺ຸຣິມປາລຸອີ ນິຄມນວເສນ ເອກເທເສນ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ເອວໍ ກຄວາ’’ຕິອາທີ. ຄທີຕລທ຺ສິນ຺ຕິ ‘‘ອເຈລກາທິກາໂວ ເສຍ຺ໂຍ, ເຕນ ຈ ສໍສາຣສຸທ຺ສິ ໂທຕີ’’ຕິ ເອວໍ ຄທີຕລທ຺ສີ. ຣກ຺ຂິຕໍ ຕປ຺ນ຺ຕິ ຕາຍ ລທ຺ສິຍາ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ຣກ຺ຂິຕໍ ອເຈລກວຕາທິຕປ຺ປໍ. ‘‘ສພ຺ພເມວ ສໍກິລິຍ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຍໍ ວກ຺ຂຕິ ປ຺ຣີສຸທ຺ສປາລຸອິວຕ຺ຕນາຍໍ ‘‘ລູຂຕປ຺ສ຺ສີໂນ ເຈວ ສຸຕງຄສຣສ຺ສ ຈ ວເສນ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິ (ທີ. ນີ. ອຍ຺ຄ. ໓.໓໔), ຕສ຺ສ ປຣິກປ຺ປີຕຣູປ຺ສ຺ສ ລູຂສ຺ສ ຕປ຺ສ຺ສີໂນຕີ ອຍເມຕ຺ຖ ອສິປ຺ປາໂຍຕິ ທສ຺ເສຕິ. ‘‘ປ຺ຣີສຸທ຺ສປາລຸອິທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ຈ ອິມິນາ ຕິຕ຺ຖີຍານໍ ວເສນ ປາລຸອິເຍເວຕ຺ຖ ລພ຺ກຕິ, ນ ປນ ຕທຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສຕິ. ວຸຕ຺ຕວິປ຺ກ຺ຂວເສນາຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປ຺ຜິປ຺ກ຺ຂວເສນ, ປ຺ຜິກ຺ເຂປວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕສ຺ມີ ຄາເນຕິ ເທຕຸອຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ເທຕຸອຕ຺ເຖນ ກຣຕາວຈເນນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອວໍ ໂສ ເຕນາ’’ຕິອາທີມາຫ. ອຸຕ຺ຕຣິ ວາຍມມາໂນຕິ ຍຖາສມາທິນ຺ເນທີ ສຸຕສມ຺ເມທີ ອປ຺ຣີຕຸຍ຺ໂຄ, ອປ຺ຣີໂຍສິຕສງ຺ກປ຺ໂປ ຈ ທຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຣີ ກາວ ນານຸໂຍຄວເສນ ສມ຺ມາວາຍາມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ.

໓ລ.ອິໂຕ ປຣນ຺ຕິ ອິໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕນຍໂຕ ປຣໍ. ອຄ຺ຄກາວໍ ວາ ສາຣກາວໍ ວາຕິ ຕໂປ຺ຊິຄ຺ຈ຺ຉາຍ ອຄ຺ຄກາວໍ ວາ ສາຣກາວໍ ວາ ອຊານນ຺ໂຕ. ‘‘ອຍເມວສ຺ສ ອຄ຺ຄກາໂວ ສາຣກາໂວ’’ຕິ ມລ຺ລມາໂນ ‘‘ອຄ຺ຄປ຺ປ຺ຕ຺ຕາ, ສາຣປ຺ປ຺ຕ຺ຕາ ຈາ’’ຕິ ອາຫ.

ປ຺ຣີສຸທ຺ສຕຈປ຺ປ຺ຕ຺ຕາທິກຖາວຕ຺ຕນາ

໗໐. ຍມນໍ ສໍຍມນໍ ຍາໂມ, ທີສາທີນໍ ອກຣຕາວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂສ ຍາໂມວ ຈາຕຸຍາໂມ, ໂສ ເອວ ສໍວໂຣ, ເຕນ ສໍວຸໂຕ ຄຸຕ຺ຕສພ຺ພທ຺ວາໂຣ ຈາຕຸຍາມສໍວຣສໍວຸໂຕ. ເຕນາຫ ‘‘ຈຕຸພ຺ພິເສນ ສໍວເຣນ ປິທິໂຕ’’ຕິ. ອຕິປາຕນໍ ທີສນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປາຕໍ ນ ຫນຕີ’’ຕິ. ໂລກຈິຕ຺ເຕນ ກາວິຕໍ ສມ຺ກາວິຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ກາວິຕໍ ນາມ ປລ຺ຈ ກາມຄຸຕາ. ອຍລ຺ຈ ເຕສຸ ເຕສໍເຍວ ສມ຺ທາຈາໂຣ ມຄ຺ໂຄຍ຺ຄາປກໍ ວິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ເຕສໍ ສລ຺ລາຍາ’’ຕິ.

ເອຕນ຺ຕິ ອກິຫຣຕໍ, ທີນາຍ ອນາວຕ຺ຕນລ຺ຈ. ເຕນາຫ ‘‘ໂສ ອກິຫຣຕີຕິ ອາທິລກ຺ຂຕ’’ນ຺ຕິ. ອກິຫຣຕີຕິ ອກິພຸທ຺ສີ ເນຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ອຸປ຺ຣູປ຺ຣີ ວທ຺ເຒຕີ’’ຕິ. ຈກ຺ກວຕ຺ຕີນາປີ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ອກິວາທນາທິ ກຣີຍເຕວາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ເສຍ຺ຄາ ຄຸຕວິເສສໂຍຄ ໂຕ, ໂທສວິຣທິຕໂຕ ຈ, ຍໂຕ ສາ ປຕ຺ທິຕປລ຺ລຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຄິທີກາໂວ ປນ ນິທີໂນ ຕທຸກຍາກາວໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ທີນາຍ ຄິທີກາວຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ.

໗໑.ຕຈປ຺ປ຺ຕ຺ຕາຕິ ຕຈໍ ປຕ຺ຕາ, ຕຈສທິສາ ໂທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໗໔. ຕິຕ຺ຖີຍານໍ ວເສນາຕິ ຕິຕ຺ຖີຍານໍ ສມຍວເສນ. ເນສນ຺ຕິ ຕິຕ຺ຖີຍານໍ. ຕນ຺ຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໍ. ສີລສມ຺ປທາຕີ ສພ຺ພາ ກາຣສມ຺ປນ຺ນໍ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ສິສີລໍ. ຕຈສາຣສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕຕິ ຕຈຕໂປ຺ຊິຄ຺ຈ຺ຉາຍາສາຣສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ. ວິເສສກາວນ຺ຕິ ວິເສສສກາວໍ.

ອເຈລກປາລຸອິມຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ອເຈລກປາລຸອິອາຄຕຕ຺ຖມຕ຺ຕມ຺ປີ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ມຍໍ ອນສ຺ສາມ ວິນຍ຺ຄາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອ-ກາໂຣ ວາ

ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ນສ຺ສາມາຕິ ວິນສ຺ສາມຯ ກຸໂຕ ປຣິສຸທ຺ຘປາລຸອິຕິ ກຸໂຕ ເອວ ອມ຺ເຫສຸ ປຣິສຸທ຺ຘປາລຸອິອາຄຕປຏິປຕ຺ຕິຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ ສຸຕິວເສນາປີຕິ ໂສຕປຖາຄມນມຕ຺ເຕນາປິ ນ ຊານາມຯ

ນິຄ຺ໂຣຘສ຺ສປຊ຺ຌາຍນວຓ຺ຓນາ

໖໔ຯອສ຺ສາຕິ ສນ຺ຘານສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສຯ ກກ຺ຂລຸອນ຺ຕິ ຜຣຸສໍຯ ທຸຣາສທວຈນນ຺ຕິ ອວຕ຺ຕພ຺ພວຈນໍຯ ຍສ຺ມາ ຜຣຸສວຈນໍ ຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຍຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ຂມາປິເຕ ຂມາປກສ຺ສ ປຏິປາກຕິກໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອຍໍ ມຍິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໖໕ຯໂພຘຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ນ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຘຠາວໂຆສນຕ຺ຖາຍຯ ວາທຕ຺ຖາຍາຕິ ປຣວາທຠຎ຺ຊນວາທຕ຺ຖາຍຯ ຣາຄາທິສມນຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ນ ອນ຺ເຕວາສິກມ຺ຍຕາຍຯ ໂອຆນິຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖາຍາຕິ ຈຕຸໂຣຆນິຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ສພ຺ພໂສ ໂອຣປາຣາຕິຓ຺ຓມາວຫຕ຺ຕາ ເທສນາຍຯ ສພ຺ພກິເລສປຣິນິພ຺ພານຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ກິເລສານໍ ເລເສນປິ ເທສນາຍ ອປຣາມຏ຺ຐຠາວໂຕຯ

ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານາທິວຓ຺ຓນາ

໖໖ຯອິທໍ ສພ຺ພມ຺ປີຕິ ສຕ຺ຕວສ຺ສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ‘‘ສຕ຺ຕາຫ’’ນ຺ຕິ ປທໍ, ອິທໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ວຈນໍຯ ອສໂຐ ປນ ອມາຍາວີ ອຸຊ຺ຊຸຊາຕິ ໂກ ຕິກ຺ຂປຎ຺ໂຎ ອຸຄ຺ຆຏິຕຎ຺ຎູຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ໂສ ຫິ ຕໍມຸຫຸຕ຺ເຕເນວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີຕິຯ ວງ຺ກວງ຺ໂກຕິ ກາຍວງ຺ກາທີຫິປິ ວງ຺ເກຫິ ວງ຺ໂກ ຊິມ຺ໂຫ ກຸຏິໂລຯ ‘‘ສກໍ ປນາຫໍ ອນຸສາສິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມີ’’ຕິ ນ ອິທໍ ຠຄວາ ກິລາສຸຠາເວເນວ ວທຕິ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ສ ອຠາຊນຠາເວເນວຯ

໖໗ຯປກຕິຍາ ອາຈຣິໂຍຕິ ໂຍ ເອວ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ປກຕິຍາ ອາຈຣິໂຍ ອໂຫສິ, ໂສ ເອວ ອິທານິປິ ປຸພ຺ພາຈິຕ຺ຕວເສນ ອາຈຣິໂຍ ໂຫຕຸ, ນ ມຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ອນ຺ເຕວາສິເກ ກາຕຸກາມາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ນມຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຸທ຺ເທເສນ ອຕ຺ຖິກາ, ຘມ຺ມຕນ຺ຕິ ເມວ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ຓາເປຕຸກາມມ຺ຫາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາຊີໂວຕິ ຊີວິກາ ວຸຕ຺ຕິໂຕຯ ອກຸສລາຕິ ໂກຏ຺ຐາສໍ ປຕ຺ຕາຕິ ອກຸສລາຕິ ຕໍ ຕໍ ໂກຏ຺ຐາສຕໍເຍວ ອຸປຄຕາຯ ກິເລສທຣຖສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຕິ ກິເລສທຣຖສຫິຕາ ຕໍສມ຺ພນ຺ຘໂຕ ຯ ຊາຕິຊຣາມຣຓານໍ ຫິຕາຕິ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາຯ ສໍກິເລໂສ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິ, ສໍກິເລເສ ວາ ນິຍຸຕ຺ຕາຕິ ສໍກິເລສິກາຯ ໂວທານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິສຸທ຺ຘິ, ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠູຕຕ຺ຕາ ໂວທານິຍາຯ ຕຖາຠູຕາ ເຈເຕ ໂວທາເປນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສຕ຺ເຕ ໂວທາເປນ຺ຕີ’’ຕິຯ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎາຍ ປາຣິປູຣິເວປຸລ຺ລຕາ ມຄ຺ຄຜລວເສເນວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຕິ ອາຫ ‘‘ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ...ເປ... ເວປຸລ຺ລຕ’’ນ຺ຕິຯ ອຸໂຠປິ ວາ ເອຕານິ ປາຣິປູຣິເວປຸລ຺ລານິຯ ຍາ ຫິ ຕສ຺ສ ປາຣິປູຣິ, ສາ ເອວ ເວປຸລ຺ລຕາຕິຯ ຕໂຕຕິ ສໍກິເລສຘມ຺ມປ຺ປຫານໂວທານຘມ຺ມາຠິວຸທ຺ຘິເຫຕຸຯ

໖໘ຯ‘‘ຍຖາ ມາເຣນາ’’ຕິ ນຍິທໍ ນິຫສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ໂຂ ຕຖາຠາວກຖນເມວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມາໂຣ ກິຣາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຖາຕິ ມາເຣນ ເຕສໍ ປຣິຍຸຏ຺ຐານປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຈ຺ຉາ ອຎ຺ຎາສີຕິ ໂຍຊນາຯ ກສ຺ມາ ປນ ຠຄວາ ປເຄວ ນ ອຎ຺ຎາສີຕິ? ອນາວຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາຯ ມາຣໍ ປຏິພາຫິຕ຺ວາຕິ ມາເຣນ ເຕສຸ ກຕໍ ປຣິຍຸຏ຺ຐານໍ ວິຘເມຕ຺ວາ, ນ ເຕສໍ ສຕິ ປໂຍຊເນ ພຸທ຺ຘານໍ ທຸກ຺ກຣໍຯ ໂສຕິ ມຄ຺ຄຜລປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸຯ ເຕສໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍຯ

ຜຸຏ຺ຐາຕິ ປຣິຍຸຏ຺ຐານວເສນ ຜຸຏ຺ຐາຯ ຍຕ຺ຣາຕິ ນິທ຺ຘາຣເຓ ຠຸມ຺ມນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເຍສູ’’ຕິຯ ອຎ຺ຎາຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຊານນຕ຺ຖໍ, ອຸປສຄ຺ຄມຕ຺ຕຎ຺ເຈຕ຺ຖ ອາ-ກາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ຊານນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ, ວີມໍສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈິຕ຺ຕໍ ນຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ‘‘ຊານາມ ຕາວສ຺ສ ຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ອາຊານນຕ຺ຖໍ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ເອກສ຺ມິໍ ທິວເສ ເອກວາຣມ຺ປິ ເຕສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ສຕ຺ຕາໂຫ ປນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ເອເຕສໍ ກິໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ສຕ຺ຕາຫໍ ປູເຣຕຸນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຫໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປູເຣຕຸໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວເສນ ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ປູເຣຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣວາທຠິນ຺ທນນ຺ຕິ ປຣວາທມທ຺ທນໍຯ ສກວາທສມຸສ຺ສາປນນ຺ຕິ ສກວາທປ຺ຄຓ຺ຫນໍຯ ວາສນາຍາຕິ ສຈ຺ຈສມ຺ປຏິເວຘວາສນາຍຯ ເນສນ຺ຕິ ຈ ປກຣຓວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕທຎ຺ເຎສມ຺ປິ ຫິ ກາລໂຕ ສມ຺ມຸຂາ, ປຣມ຺ປຣາຍ ຈ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ສຸຓນ຺ຕານໍ ວາສນາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ເອວາຕິຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວາຕິຯ

ອຸທຸມ຺ພຣິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓. ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ອຕ຺ຕທີປສຣຓຕາວຕ຺ຕນາ

໘໐. ອຸຕ຺ຕານໍ ວຸຈ຺ຈຕີ ປາກຏໍ, ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂເປັນ ອນຸຕ຺ຕານໍ ອປາກຏໍ, ປຏິຈ຺ຆນ຺ນໍ, ອປ຺ປຸຣໍ, ທຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍຌ຺ຈ. ອນຸຕ຺ຕານານໍ ປ຺ຫານໍ ວຕ຺ຕນາ ອນຸຕ຺ຕານປ຺ຫວຕ຺ຕນາ. ອຸຕ຺ຕານປ຺ຫວຕ຺ຕນາຍ ປໂຍຊນາການໂຕ ອນຸຕ຺ຕານຄ຺ຄຫຕໍ. "ມາຕຸລາ"ຕິ ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄວເສນ ລທ຺ຜນາໂມ ເອໂກ ຣຸກ຺ໂຂ, ຕສ຺ສາ ອາສນ຺ນປ຺ປເທເສ ມາປິຕຕ຺ຕາ ນຄຣມ຺ປິ "ມາຕຸລາ" ຕ຺ເວວ ປ຺ຌາຍິຕ຺ຖ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ມາຕຸລາຍນ຺ຕິ ເອວໍ ນາມເກ ນຄເຣ"ຕິ. ອວິທູເຣຕິ ຕສ຺ສ ນຄຣສ຺ສ ອວິທູເຣ.

ການຌ຺ເຈຕ຺ຖ ສຸຕ຺ເຕ "ຸຕປຸພ຺ພໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ທລ຺ຫເນມິ ນາມ ອໂຫສີ"ຕິອາທິນາ ອຕີຕວໍສທີປິກາ ກຖາ ອາທິໂຕ ປ຺ຜ຺ຖາຍ ອາຄຕາ, "ອສ຺ຌເຕຍ຺ຍວສ຺ສສຕາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວສ຺ສສຕາຍຸກາ ປຸຕ຺ຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິອາທິນາ ປນ ສວິເສສໍ ອນາຄຕຕ຺ຖປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ກຖາ ອາຄຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອນາຄຕວໍສທີປິກາຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກຖາຍາ"ຕິ. ອນາຄຕຕ຺ຖທີປນຌ຺ຫິ ອຈ຺ຆຣິຍໍ, ຕຕ຺ຖາປິ ອນາຄຕສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ປຏິປຕ຺ຕິກິຕ຺ຕນໍ ອຈ຺ຆຣິຍຕມໍ. ສມາຄເມນາຕິ ສນ຺ນິປາເຕນ.

"ກຕ຺ຕຄ຺ຄໍ ອມນາປ"ນ຺ຕິອາທີ ເກວລໍ ເຕສໍ ປຣິວິຕກ຺ກມຕ຺ຕໍ. ອມນາປນ຺ຕິ ອມນຸຌ຺ຌໍ. ພຸທ຺ເຜສຸ ກໂຕ ອປ຺ປໂກປິ ອປຣາໂຜ ອປ຺ປໂກ ກາໂຣ ວິຍ ຄຣຸຕຣວິປາໂກຕີ ອາຫ "ພຸທ຺ເຜທີ ສທ຺ຜີ...ເປ... ສທິສໍ ໂຫຕີ"ຕິ. ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມິ ມາຕຸລນຄຣສ຺ສ ສມີເປ, ຕສ຺ສໍ ວາ ປຣິສາຍໍ.

ອຕ຺ຕທີປາຕິ ເອຕ຺ຖ ການໍ ໂຍ ປໂຣ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕາຕິ ສສນ຺ຕາໂນ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ, ທິຕສ຺ເຂສິກາເວນ ປນ ອຕ຺ຕນິພ຺ພິເສສຕ຺ຕາ ຜມ຺ໂມ ອິຜ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ອພິປ຺ເປໂຕ. ເຕນາຫ "ອຕ຺ຕາ ນາມ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ຜມ຺ໂມ"ຕິ. ທ຺ວີຜາ ອາໂປ ຄໂຕ ເອຕ຺ຖາຕິ ທີໂປ, ໂອເຜນ ອນຊ຺ໂຊຕ຺ຖໂຕ ກູມິກາໂຄ. ອິຜ ປນ ກາໂມຆາທີທີ ອນຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣຕີຍຕ຺ຕາ ທີໂປ ວິຍາຕິ ທີໂປ, ອຕ຺ຕາ ທີໂປ ປຕິຜ຺ຖາ ເອເຕສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕທີປາ. ເຕນາຫ "ອຕ຺ຕານໍ ທີປ"ນ຺ຕິອາທີ. ທີປກາໂວ ເຈຕ຺ຖ ປຏິສຣຓຕາຕີ ອາຫ "ອິທໍ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນ"ນ຺ຕິ. ອຌ຺ຌສຣຓປຏິກ຺ເຂປວຈນນ຺ຕິ ອຌ຺ຌສຣຓກາວປຏິກ຺ເຂປວຈນໍ. ອິທຌ຺ຫິ ນ ອຌ຺ຌໍ ສຣຓໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣຕສ຺ເສວ ປຏິກ຺ເຂປວຈນໍ, ອຖ ໂຂ ອຌ຺ຌສ຺ສ ສຣຓສກາວສ຺ເສວ ປຏິກ຺ເຂປວຈນໍ ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂເປ ຈ ເຕນ ອິຕຣສ຺ສາປີ ປຏິກ຺ເຂປສິທ຺ຜິໂຕ. ເຕນາຫ "ນ ຫີ"ຕິອາທີ. ອິທານີ ຕເມວຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຣນ ສາເຜຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕ"ນ຺ຕິອາທີ. ຍທີ ເອຕ຺ຖ ປາກຕິໂກ ອຕ຺ຕາ ອິຈ຺ຆິໂຕ, ກຖໍ ຕສ຺ສ ທີປສຣຓກາໂວ, ຕສ຺ມາ ອພິປ຺ປາຍິໂກ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຕາ ກເວຍ຺ຍາຕີ ປຸຈ຺ຆຕິ "ໂກ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຕາ ນາມາ"ຕິ. ອິຕໂຣ ຍຖາພິປ຺ເປຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ຜມ຺ໂມ"ຕິ. ທຸຕິຍວາໂຣປິ ປຖມວາຣສ຺ເສວ ປຣິຍາຍກາເວນ ເທສິໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເຕນາຫາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ.

ໂຄຈເຣຕິ ກິກ຺ຂູນໍ ໂຄຈຣຜ຺ຖານກູເຕ. ເຕນາຫ "ຈຣິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕຜ຺ຖາເນ"ຕິ. ສເກຕິ ກຖໍ ປນາຍໍ ກິກ຺ຂູນໍ ສໂກຕິ ອາຫ "ເປຕ຺ຕິເກ ວິສເຍ"ຕິ. ປີຕິໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜໂຕ ອາຄຕຕ຺ຕາ "ອຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂຄຈໂຣ"ຕິ ເຕນ ອຸທ຺ທິຜ຺ຖຕ຺ຕາ ເປຕ຺ຕິເກ ວິສເຍຕິ. ຈຣນ຺ຕນ຺ຕິ ສາມິອຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ອຍເມວຕ຺ໂຖ"ຕິ, ຈຣນ຺ຕານນ຺ຕິ ຈ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນາຍໍ ວິກຕ຺ຕິວິປ຺ລ຺ລາເສນປີ ວຈນວິປ຺ລ຺ລາເສນປີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ກິເລສມາຣສ຺ສ ໂອຕາຣາລາເກເນວ ອິຕຣມາຣານມ຺ປິ ໂອຕາຣາລາໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖຕິ ໂຄຈເຣ ຈຣຕໍ ສນ຺ຜາຍາຫ, ວຕ຺ຖຸ ປນ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ອາຄຕໍ.

ສກ຺ເຕ ຫນ຺ຕີຕິ ສກ຺ຕຄ຺ຆິ, ມຫາເສນສກ຺ໂຕ. ອຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ອກິກວນວເສນ ປຕ຺ຕາ ອຸປຄຕາ. ນ ມ຺ຍາຍນ຺ຕິ ເມ ອຍໍ ສກ຺ຕຄ຺ຆິ ນາລໍ ອກວິສ຺ສ. ນງ຺ຄລກຜ຺ຖກຣຓນ຺ຕິ ນງ຺ຄເລນ ກສິຕປ຺ປເທໂສ. ເລຜ຺ຆຸຜ຺ຖານນ຺ຕິ ເລຜ຺ຆູນໍ ອຸຜ຺ຖປີຕຜ຺ຖານໍ. ສເກ ພເລຕິ ອຕ຺ຕໂນ ພລເຫຕຸ. ອປ຺ຕຖທ຺ຜາຕິ ອວຄາລ຺ຫຕ຺ຖມ຺ກາ ສຌ຺ຊາຕຕ຺ຖມ຺ກາ. ອສ຺ສຣມານາຕິ ອວ຺ຫາຍນ຺ຕີ.

ມຫນ຺ຕໍ ເລຜ຺ຆຸນ຺ຕິ ນງ຺ຄເລນ ກິນ຺ນຜ຺ຖາເນ ສຸກ຺ຂຕາຍ ຕິຂິຕສິງ຺ຄອໂຍພນສທິສໍ ມຫນ຺ຕໍ ເລຜ຺ຆຸໍ. ອກິຣຸຫິຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ສ ອໂຜກາເຄນ ອຕ຺ຕນາ ປວິສິຕ຺ວາ ນິລີນໂຍຄ຺ຄປ຺ປເທສໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຕສ຺ສຸປຣິ ຈງ຺ກມນ຺ໂຕ ອສ຺ສຣມາໂນ ອຜ຺ຖາສິ. "ເອທີ

ໂຂ’’ຕິອາທິ ຕສຸສ ອສຸສຣມານາກາຣທສຸສນໍ។ ສນຸນຍຸຫາຕິ ວາຕຄຸຄຫຓວເສນ ອຸໂກ ປກຸເຂ ສມໍ ຖເປຕຸວາ។ ປຈຸຈຸປ໌າທີຕິ ປາວິສີ។ ຕຕຸເຖວາຕິ ຍຕຸຖ ປຸພຸເພ ລາໂປ ຄິໂຕ, ຕຕຸເຖວ ເລຫຸຫຸມຸຫີ ។ ອຸຣນຸຕິ ອຕຸຕໂນ ອຸຣປຸປເທສໍ។ ປຈຸຈຕາລຸເອສີຕິ ປຕິ ອຕາລຸເອສີ ສາຣມຸກວເສນ ເວເຄນ ຄນຸຕຸວາ ປຫຣຕາໂຕ ວິສາເຣນຸຕິ ປຕາລຸເອສີ។ ອາຣມຸມຕນຸຕິ ປຈຸຈຍໍ។ ‘‘ອວສຣ’’ນຸຕິ ເກຈິ។

‘‘ກຸສລານ’’ນຸຕິ ເອວໍ ປວຕຸຕາຍ ເທສນາຍ ໂກ ອນຸສນຸຂີ? ຍຖາອນຸສນຸຂີ ເອວ។ ອາທິໂຕ ຫີ ‘‘ອຕຸຕທີປາ, ກິກຸຂເວ, ວິຫຣຖາ’’ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໓។໘໐) ເຍວ ອຕຸຕສມຸມປຣິຍາເຍນ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣສມຸມາ ຄທິຕາ, ເຕ ເຍເວຕຸຖ ກຸສລຄຸຄຫເຕນ ຄທິຕາຕິ។ ອນວຊຸຊລກຸຂຕານນຸຕິ ອວຊຸຊປຜິປກຸຂສກາວານໍ។ ‘‘ອວຊຸຊຣທິຕສກາວານ’’ນຸຕິ ເກຈິ។ ຕຕຸຖ ປຸຣິເມ ອຕຸຖວິກປຸເປ ວິປາກສມຸມສມຸມາ ເອວ ຄທິຕາ, ທຸຕິເຍ ປນ ວິປາກສມຸມາປີ។ ຍທິ ເອວໍ, ກຖໍ ເຕສໍ ສມາທາຍ ວຕຸຕນນຸຕິ? ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຍຸຄພຸພໍ ‘‘ວິປາກສມຸມາ ສີລາທິ ວິຍ ສມາທາຍ ວຕຸຕິຕພຸພາ’’ຕິ។ ສມາທານນຸຕິ ປນ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕາເນ ສມຸມາ ອາທານໍ ປຈຸຈຍວເສນ ປວຕຸຕິ ເຍວາຕິ ທຍຸຄພຸພໍ។ ວິປາກສມຸມາ ຫີ ປຈຸຈຍວິເສເສຫິ ສຕຸຕສນຸຕາເນ ສມຸມເທວ ອາທິຕາ ອາຍຸອາທິສມຸປຕຸຕິວິເສສກູຕາ ອຸປຣູປຣິກຸສລວິເສສຸປຸປຕຸຕິຍາ ອຸປນິສຸສຍາ ໂຫນຸຕີຕິ ວທນຸຕິ។ ປຸລຸສໍ ປວຫຸຒຕີຕິ ເອຕຸຖ ປຸລຸສນຸຕິ ອຸຕຸຕຣປທໂລເປນາຍໍ ນິທຸເທໂສຕິ ອາຫ ‘‘ປຸລຸສຜລໍ ວຫຸຒຕີ’’ຕິ។ ປຸລຸສຜລນຸຕິ ຈ ເອກເທສສຣູເປກເສເສນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ປຸລຸສລຸຈ ປຸລຸສຜລລຸຈ ປຸລຸສຜລ’’ນຸຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປຣູປຣິ ປຸລຸສມຸປີ ປຸລຸສວິປາໂກປີ ເວທິຕພຸໂພ’’ຕິ។

‘‘ມາຕາປີຕູນ’’ນຸຕິອາທີ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ອລຸລມຸປີ ເອວຣູປໍ ເຫຕູປນິສຸສຍໍ ກຸສລໍ ທຍຸຄພຸພໍ។ ສິເນຫວເສນາຕິ ອຸປນິສຸສຍກູຕສຸສ ສິເນຫສຸສ ວເສນ, ນ ສມຸປຍຸຕຸຕສຸສ។ ນ ຫີ ສິເນຫສມຸປຍຸຕຸຕໍ ນາມ ກຸສລໍ ອຕຸຖິ។ ມຸທຸມທຸທວຈິຕຸຕນຸຕິ ເມຕຸຕາວເສນ ອຕິວິຍ ມທຸທວນຸຕໍ ຈິຕຸຕໍ។ ຍຖາ ມຕຸຖກປຸປຕຸຕໍ ວຜຸຜຄາມີກຸສລໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ມາຕາປີຕູນໍ ...ເປ... ມຸທຸມທຸທວຈິຕຸຕ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ມຕຸຖກປຸປຕຸຕເມວ ວິວຜຸຜຄາມີກຸສລໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິ...ເປ... ໂພຂິປກຸຂິຍສມຸມາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕທລຸເລປີ ປນ ທານສີລາທິສມຸມາ ວຜຸຜສຸສ ອຸປນິສຸສຍກູຕາ ວຜຸຜຄາມີກຸສລໍ ວິວຜຸຜສຸສ ອຸປນິສຸສຍກູຕາ ວິວຜຸຜຄາມີກຸສລນຸຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ປຣິໂຍສານນຸຕິ ຜລວິເສສາວຫຕາຍ ຜລທາຍ ໂກຜິ ສີຂາປຸປຕຸຕິ, ເທວໂລເກ ຈ ປວຕຸຕິສິຣິວິກໂວຕິ ປຣິໂຍສານໍ ‘‘ມນຸສຸສໂລເກ’’ຕິ ວິເສສິຕໍ, ມນຸສຸສໂລກວເສເນວ ຈາຍໍ ເທສນາ ອາຄຕາຕິ។ ມຄຸຄຜລນິພຸພານສມຸປຕຸຕິ ປຣິໂຍສານນຸຕິ ໂຍຊນາ។ ວິວຜຸຜຄາມີກຸສລສຸສ ວິປາກໍ ສຸຕຸຕປຣິໂຍສາເນ ທສຸສິສຸສຕິ ‘‘ອຖ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສງໂຂ ນາມ ຣາຊາ’’ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໓។໑໐໗)។

ທລຸຫເນມິຈກຸກວຕຸຕິຣາຊກຖາວຕຸຕນາ

໘໑។ອິສາຕິ ອິມສຸມິ ‘‘ກຸສລານໍ, ກິກຸຂເວ, ສມຸມານ’’ນຸຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໓។໑໑໐) ສຸຕຸຕເທສນາຍ ອາຣທຸສຍຸຄາເນ ວຜຸຜວິວຜຸຜຄາມີກາເວນ ສາສາຣເຕ ກຸສລຄຸຄຫເຕ។ ຕຕຸຖ ວຜຸຜຄາມີກຸສລານຸສນຸຂິວເສນ ‘‘ກູຕປຸພຸພໍ ກິກຸຂເວ’’ຕິ ເທສນໍ ອາຣກິ, ອາຣກນຸໂຕ ຈ ເທສິຍມານມຕຸຕໍ ។ ສມຸມປຜິຄຸຄາຫການໍ ກິກຸຂູນໍ ສງເຂປໂຕ ເອວໍ ທີເປຕຸວາ ອາຣກີຕິ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ກິກຸຂເວ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ, ປຄຸນໍ ຕຖາ ອທີເປນຸໂຕປີ ກຄວາ ອຕຸຖໂຕ ທີເປຕີ ວິຍາຕິ ອຂິປຸປາໂຍ។

໘໔។ອິສກມຸປີຕິ ອປຸປມຕຸຕກມຸປີ។ ອວສກຸກິຕນຸຕິ ໂອຄຕກຍຸຖໍ។ ເນມິອກິມຸຂນຸຕິ ເນມິປຸປເທສສຸສ ສມຸມຸຂາ។ ພນຸຂິສຸຈກຸກຣຕນສຸສ ໂອສກຸກິຕາໂນສກຸກິຕກາວໍ ຊານິຕຸໍ។ ຕເທຕນຸຕິ ຍຖາວຸຕຸຕຍຸຄານາ ຈວນໍ។ ອຕິພລວໂທເສຕີ ຣລຸໂລ ພລວຕີ ອນຕຸເຖ ອຸປຍຸຄິເຕ ສຕິ។

ອປຸປມຕຸໂຕຕິ ຣລຸໂລ ອາຕາຍ ປມາທໍ ອກໂຣນຸໂຕ។

ເອກສມຸທຸທປຣິຍນຸຕເມວາຕິ ຊມຸພຸທີປເມວ ສນຸສາຍ ວທຕິ។ ໂສ ອຸຕຸຕຣໂຕ ອສຸສກຕຸຕປພຸພເຕນ ປຣິຈຸຂິນຸນໍ ຫຸຕຸວາ ອຕຸຕານໍ ປຣິກຸຂິປີຕຸວາ ຄິຕເອກສມຸທຸທປຣິຍນຸໂຕ។ ປຸລຸສິທຸສິວເສນາຕິ ຈກຸກວຕຸຕີກາວາວຫາຍ ປຸລຸສິທຸສິຍາ ວເສນ។

໘໖។ເອວໍ ກຕຸວາຕີ ກາສາຍານິ ວຕຸຖານິ ອຈຸຊາເທຕຸວາ។ ສຸກຕໍ ກມຸມນຸຕິ ທສກຸສລກມຸມປຖເມວ ວທຕິ។

‘‘ທສວິຂໍ, ທຸວາທສວິຂ’’ນຸຕິ ຈ ວຸຕຸຕວິກາໂຄ ປຣໂຕ ອາຄມິສຸສຕິ។ ປູເຣນຸເຕເນວາຕິ ປູເຣຕຸວາ ຄິເຕເນວ។ ນິທຸໂທເສຕີ

ຈກ຺ກວຕຼຕິວຕຼຕສ຺ສ ປຝິປກ຺ຂກູຕານໍ ໂທສານໍ ອປຄມເນ ນິຫ຺ໂທເສ។ ຈກ຺ກວຕຼຕິນໍ ວຕຼເຕຕິ ຈກ຺ກວຕຼຕິຣາຊຫິ ວຕຼຕິຕພ຺ພວຕຼເຕ។ ກາວິນິ ກູເຕ ວິຍ ຫິ ອຸປ຺ຈາໂຣ ຍຖາ "ອຄມາ ຣາຊຄຫໍ ພຸທ຺ໂຘ"ຕິ (ສຸ។ ນິ។ ໔໑໐)។ ອນິຄຕຈກ຺ກວຕຼຕິກາວາປີ ຫິ ເຕ ຕຕ຺ຖ ວຕຼຕນ຺ເຕວາຕິ ຕຖາ ວຸຕຼຕໍ។

ຈກ຺ກວຕຼຕິອຣິຍວຕຼຕວຕຼຕນາ

໑໔។ ອລຸລຖາ ວຕຼຕິຕຸໍ ອເທນ຺ໂຕ ໂສ ຂມ຺ໂມ ອຂີຍຸຖານໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕທຂີຍຸຖານໍ, ເຕນ ຕທຂີຍຸຖາເນນ ເຈຕສາ។ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອາທຣກິຣິຍາວເສນ ກໂຣນ຺ໂຕ។ ເຕນາຫ "ຍຖາ"ຕິອາທິ។ ຄຣຸ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ປາສາຕຈຸລຕຸຕໍ ວິຍ ຄຣຸກຣຕາວເສນ ຄຣຸ ກໂຣນ຺ໂຕ។ ເຕເນວາຫ "ຕສ຺ມີ ຄາຣວຸປ຺ປຕຼຕິຍາ"ຕິ។ ມາເນນ຺ໂຕຕິ ສມ຺ກາວນາວເສນ ມເນນ ປີຍາຍນ຺ໂຕ។ ເຕນາຫ "ຕເມວ ວາ"ຕິອາທິ។ ເອວໍ ປູຊຍໂຕ ອປ຺ຈາຍໂຕ ເອວລຸຈ ຍຖາວຸຕຼຕສກ຺ກາຣາທີສມ຺ກໂວຕີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕໍ ອປ຺ທີສິຕຼວາ"ຕິອາທິ ວຸຕຼຕໍ។ "ຂມ຺ມາຂີປຕິກູໂຕ ອາຄຕກາເວນາ"ຕິ ອິມີນາ ຍຖາວຸຕຼຕຂມ຺ມສ຺ສ ເຊຍຸຖກາເວນ ປຸຣິມປຸຣິມຕຣອຕຼຕກາເວສຸ ສກ຺ກຈຸຈ ສມ຺ປຈິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។ "ຂມ຺ມວເສເນວ ສພ຺ພກິຣິຍານໍ ກຣເຕນາ"ຕິ ເອເຕນ ຖານນິສຊ຺ຊາທີສຸ ຍຖາວຸຕຼຕຂມ຺ມນິນ຺ນ ໂປຕາປພ຺ກາຣກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។ ອສ຺ສາຕິ ຣກ຺ຂາວຣຕາຄຸຕຼຕິຍາ។ ປຣໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ອລຸລໍ ທິຍຸຖຂມ຺ມິກາທີອນຕຸຖໂຕ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ເຕເນວ ປຣຕຸຖສາຂເນນ ຂນ຺ຕິອາທີຄຸເຕນ ອຕຼຕານໍ ຕໂຕ ເອວ ຣກ຺ຂຕິ។ ເມຕຼຕຈິຕຼຕຕາຕິ ເມຕຼຕຈິຕຼຕຕາຍ។ ນິວາສນປາຣຸປນເຄຫາທີນໍ ສີຕຸຕຸຫາທີປຝິພາຫເນນ ອາວຣຕໍ។ ອນ຺ໂຕ ຊນສ຺ມິນ຺ຕິ ອພ຺ການ຺ຕຣກູເຕ ປຸຕຼຕທາຣາທີຊເນ។

"ສີລສໍວເຣ ປຕິຍຸຖາເປຫີ"ຕິ ອິມີນາ ຣກ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕິ, "ວຕຼຖຄນ຺ຂມາລາທີນິ ເທຫີ"ຕິ ອິມີນາ ອາວຣຕໍ, ອິຕເຣນ ຄຸຕຼຕິ។ ກຕຼຕເວຕນສມ຺ປທາເນນປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ສີລສໍວເຣ ປຕິຍຸຖາປນາທີນິ ສມ຺ປີຕຸເຫຕິ។ ເອເສວ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີ ປີ-ສທ຺ທຄຸຄຫເຕສຸ។ ນິຄໂມ ນິວາໂສ ເອເຕສນ຺ຕິ ເນຄມາ, ເອວໍ ຊານປທາຕິ ອາຫ "ນິຄມວາສິໂນ"ຕິອາທິ។

ນວວິສາ ມານມທາຕິ "ເສຍຸໂຍຫມສ຺ມີ"ຕິອາທິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໑໐໘; ຂ។ ສ។ ໑໑໒໑; ວິກ។ ໘໖໒; ມຫານິ។ ໒໑, ໑໗໘) ນຍປຸປວຕຼຕິຍາ ນວວິສາ ມານສງ຺ຂາຕາ ມທາ។ ມາໂນ ເອວ ເຫຕຸຖ ປມຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕຼຕິຍາ ມານມໂທ។ ໂສກເນ ກາຍິກ ວາຈສິກກມ຺ເມ ຣໂຕຕິ ສູຣໂຕ ອຸ-ການ຺ສ຺ສ ທີຟໍ ກຕຼວາ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ໂສຣຈຸຈໍ, ກາຍິກວາຈສິໂກ ອວີຕິກ຺ກໂມ, ສພ຺ພໍ ວາ ກາຍວຈີສຸຈຣິຕໍ។ ສຸຍຸຖຸ ໂອຣໂຕຕິ ໂສຣໂຕ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ໂສຣຈຸຈໍ, ຍຖາວຸຕຼຕເມວ ສຸຈຣິຕໍ។ ຣາຄາທີນນ຺ຕິ ຣາຄໂທສໂມຫມານາທີ ນໍ។ ທມນາທີຫີຕິ ທມນສມນປຣີນິພ຺ພາປເນຫີ។ ເອກມຕຼຕານນ຺ຕິ ເອກໍ ຈິຕຼຕໍ, ເອກຈຸຈໍ ອຕຼຕໂນ ຈິຕຼຕນ຺ຕິ ອຕຼໂຖ។ ຣາຄາທີນລຸຫິ ປຸພ຺ພກາຄີຍໍ ທມນາທີປຈຸເຈກໍ ອິຈຸຊິຕພ຺ພໍ, ນ ມຄຸຄກ຺ຂເຕ ວິຍ ເອກຊຸໍ ປຝິສງ຺ຂານມ຺ເຂນ ປຊຫນ຺ໂຕ។ ເອກມຕຼຕານນ຺ຕິ ວາ ວິເວກວເສນ ເອກໍ ເອກາກີນໍ ອຕຼຕານໍ។ ກາເລ ກາເລຕິ ເຕສໍ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ເພ ກາເລ ກາເລ។

ອິຂ ຖຕຼວາຕິ "ອິທໍ ໂຂ, ຕາຕ, ຕ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ນິຄມນວເສນ ວຸຕຼຕຍຸຖາເນ ຖຕຼວາ។ ວຕຼຕນ຺ຕິ ອຣິຍຈກ຺ກວຕຼຕິວຕຼຕໍ។ ສມາເນຕພ຺ພນ຺ຕິ "ທສວິຂໍ, ທຸວາທສວິຂ"ນ຺ຕິ ຈ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຼຕຄຄນາຍ ຈ ສມານໍ ກາຕພ຺ພໍ ອນູນໍ ອນຂິກໍ ກຕຼວາ ທສ຺ເສຕພ຺ພໍ។ ອຂມ຺ມຣາຄສ຺ສາຕິ ອຍຸຕຼຕຍຸຖາເນ ຣາຄສ຺ສ។ ວິສມໂລກສ຺ສາຕິ ຍຸຕຼຕຍຸຖາເນປີ ອຕິວິຍ ພລວກາເວນ ປວຕຼຕໂລກສ຺ສ។

ຈກ຺ກຣຕນປາຕຸກາວວຕຼຕນາ

໑໔។ວຕຼຕມານສ຺ສາຕິ ປຣິປຸຕຼເຕ ຈກ຺ກວຕຼຕິວຕຼເຕ ວຕຼຕມານສ຺ສ, ໂນ ອປຣິປຸຕຼເຕຕິ ອາຫ "ປູເຣຕຼວາ ວຕຼຕມານສ຺ສາ"ຕິ។ ກິຕຼຕາວຕາ ປນສ຺ສ ປາຣິປູຣີ ໂຫຕີຕິ? ຕຕ຺ຖ "ກຕາຂິກາຣສ຺ສ ຕາວ ເຫຍຸຖິມປຣິຈຸເຂເທນ ທຸວາທສຫີປີ ສໍວຈຸຂເຣຫິ ປູຣຕິ, ປລຸຈວີສຕິຍາ, ປລຸຍາສາຍ ວາ ສໍວຈຸຂເຣຫິ។ ອຍລຸຈ ເກໂທ ຂມ຺ມຈຸຂນ຺ທສ຺ສປີ ຕິກ຺ຂມຊ຺ຊມ຺ທຸຕາວເສນ, ອິຕຣສ຺ສ ຕໂຕ ກີຍ຺ໂຍປີ"ຕິ ວທນ຺ຕິ។

ທຸຕິຍາທີຈກ຺ກວຕຼຕິກຖາວຕຼຕນາ

໕໐។ອຕຼຕໂນ ມຕີຍາຕິ ປຣມ຺ປຣາຄຕໍ ປຸຣາຕໍ ຕນ຺ຕີ ປເວຕີ ລງ຺ພິຕຼວາ ອຕຼຕໂນ ອິຈຸຊິຕາກາເຣນ។ ເຕນາຫ "ໂປຣາຕກ"ນ຺ຕິ ອາທິ។

ນປ຺ພ຺ພນ຺ຕີຕິ ສມິທ຺ຘິຍາ ນ ປູເຣນ຺ຕິ, ຜີຕາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕີ’’ຕິຯ ຕຖາ ຈາຫ ‘‘ກຕ຺ຖຈິ ສຸຎ຺ຎາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຣາຊກິຈ຺ເຈ ຣຎ຺ຎາ ອມາ ສຫ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອມຈ຺ຈາ, ເຍຫິ ວິນາ ຣາຊກິຈ຺ຈໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິຯ ປຣມ຺ປຣາຄຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປຣິສາຍ ຠວາຕິ ປາຣິສຊ຺ຊາຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຣິສາວຈຣາ’’ຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ຐານນ຺ຕເຣ ຐປິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອາຍໍ, ວຍຎ຺ຈ ຍາຖາວໂຕ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ ຄຓກາຯ ຊາຕິກຸລສຸຕາຈາຣາທິວເສນ ປຸຖຸຕໍ ຄຕ຺ຕາ ມຫຕີ ມຕ຺ຕາ ເອເຕສນ຺ຕິ ມຫາມຕ຺ຕາ, ເຕ ປນ ມຫານຸຠາວາ ອມຈ຺ຈາ ເອວາຕິ ອາຫ ‘‘ມຫາອມຈ຺ຈາ’’ຕິຯ ເຍ ຣຎ຺ໂຎ ຫຕ຺ຖານີກາທີສຸ ອວຏ຺ຐິຕາ, ເຕ ອນີກຏ຺ຐາຕິ ອາຫ ‘‘ຫຕ຺ຖິອາຈຣິຍາທໂຍ’’ຕິ ຯ ມນ຺ຕໍ ປຎ຺ຎໍ ອສິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຊີວນ຺ຕີຕິ ມນ຺ຕສ຺ສາຊີວິໂນ, ມຕິສຊີວາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຣາຊກິຈ຺ເຈ ອຸປເທສທາຍິໂນຯ ເຕນາຫ ‘‘ມນ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຎ຺ຎາ’’ຕິອາທິຯ

ອາຍຸວຓ຺ຓາທິປຣິຫານິກຖາວຓ຺ຓນາ

໗໑ຯພລວໂລຠຕ຺ຕາຕິ ‘‘ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ອິທານິ ທລິທ຺ທມນຸສ຺ສາ ນາມ ພຫູ, ເຕສໍ ສພ຺ເພສໍ ຘເນ ອນຸປ຺ປທີຍມາເນ ມຍ຺ຫໍ ໂກສສ຺ສ ປຣິກ຺ຂໂຍ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອວໍ ອຸປ຺ປນ຺ນພລວໂລຠຕ຺ຕາຯ ອຸປຣູປຣິຠູມີສູຕິ ຉກາມສຄ຺ຄສງ຺ຂາຕາສຸ ອຸປຣູປຣິກາມຠູມີສຸຯ ກມ຺ມສ຺ສ ຜລໍ ອຄ຺ຄໍ ນາມ, ຕໍ ປເນຕ຺ຖ ອຸທ຺ຘຄາມີຕິ ອາຫ ‘‘ອຸທ຺ຘໍ ອຄ຺ຄໍ ອສ຺ສາ’’ຕິຯ ສຄ຺ເຄ ນິຍຸຕ຺ຕາ, ສຄ຺ຄປ຺ປໂຍຊນາຕິ ວາ ໂສວຄ຺ຄິກາຯ ທສນ຺ນໍ ວິເສສານນ຺ຕິ ທິພ຺ພອາຍຸວຓ຺ຓຍສສຸຂອາທິປເຕຍ຺ຍານຎ຺ເຈວ ທິພ຺ພຣູປາທີນຎ຺ຈ ຜລວິເສສານໍ ຯ ວຓ຺ຓຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ສໂກ ອຕ຺ຕຠາວວຓ຺ໂຓ ຄຫິໂຕ, ຣູປຄ຺ຄຫເຓນ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປາຣມ຺ມຓໍຯ

໗໔ຯສຸຏ຺ຐຸນິສິທ຺ຘນ຺ຕິ ຍຖາຍໍ ອິມິນາ ອຕ຺ຕຠາເວນ ອທິນ຺ນໍ ອາທາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ເອວໍ ສມ຺ມເທວ ຕໂຕ ນິເສຘິຕໍ ກຕ຺ວາຯ ມູລຆາຕນ຺ຕິ ຊີວິຕາ ໂວໂຣປເນນ ມູເລ ເອວ ຆາຕໍຯ

໗໙ຯ ຣາຄວເສນ ຈຣຓໍ ຈຣິຕ຺ຕໍ, ຈຣິຕ຺ຕເມວ ຈາຣິຕ຺ຕໍ, ເມຖຸນນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ, ຕໍ ປນ ‘‘ປເຣສໍ ທາເຣສູ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ມິຈ຺ຉາຈາຣ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ

໑໐໐ຯປຈ຺ຈນີກທິຏ຺ຐີຕິ ‘‘ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິກາຍ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໑; ໔ຯ໗໔; ວິຠຯ ໘໗໙) ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປຏິປກ຺ຂຠູຕາ ທິຏ຺ຐິຯ

໑໐໑ຯມາຕຸຈ຺ຉາທິກາ ອຸປຣິ ສຍເມວ ວກ຺ຂຕິຯ ອຕິພລວໂລໂຠຕິ ອຕິວິຍ ພລວາ ພຫລກິເລໂສ, ເຍນ ອກາເລ, ອເທເສ ຈ ປວຕ຺ຕຕິຯ ມິຈ຺ຉາຘມ຺ໂມຕິ ມິຈ຺ຉາ ວິປຣີໂຕ ອວິສຠາຄວຕ຺ຖຸໂກ ໂລຠຘມ຺ໂມຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຸຣິສານ’’ນ຺ຕິອາທິຯ

ຕສ຺ສ ຠາໂວຕິ ເຍນ ເມຕ຺ຕາກຣຸຓາປຸພ຺ພງ຺ຄເມນ ຈິຕ຺ເຕນ ປຸຄ຺ຄໂລ ‘‘ມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ, ຕໍສມຸຏ຺ຐານາ ຈ ກິຣິຍາ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ມາຕຣິ ສມ຺ມາ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ເອຕໍ ນາມ’’ນ຺ຕິ ຯ ຍາ ສມ຺ມາ ປຊ຺ຊິຕພ຺ເພ ສມ຺ມາ ອປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ, ໂສປິ ໂທໂສ ອຄາຣວກິຣິຍາທິຠາວໂຕຯ ວິປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ສາ ອຠາໂວ ເຈວ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂຕາ ຈ ອມຕ຺ເຕຍ຺ຍຕາ’’ຕິຯ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກຸເລ ວຸທ຺ຘານໍ ມຫາປິຕຸຈູຬປິຕຸເຊຏ຺ຐຠາຕິກາທີນໍຯ

ທສວສ຺ສາຍຸກສມຍວຓ຺ຓນາ

໑໐໙ຯ‘‘ຍ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມໂຍ ອາມຏ຺ໂຐ, ຠຸມ຺ມຕ຺ເຖ ເຈຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ’’ຕິຯ ອລໍ ປຕິໂນຕິ ອລໍປເຕຍ຺ຍາຯ ຕສ຺ສາ ປຣິຍຕ຺ຕຕາ ຠຣິຍາຠາເວນາຕິ ອາຫ ‘‘ທາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ອຄ຺ຄຣສານີຕິ ມຘຸຣຠາເວນ, ເຠສຊ຺ຊຠາເວນ ຈ ອຄ຺ຄຠູຕຣສານິຯ

ທິປ຺ປິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປຏິປກ຺ຂຠາເວນ ສມຸຊ຺ຊລິສ຺ສນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ກຸສລນ຺ຕິປິ ນ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຯ ອໂຫ ປຸຣິໂສຕິ ມາຕາທີສຸປິ ອີທິໂສ, ອຎ຺ເຎສໍ ເກສໍ ກິໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສຕິ, ອໂຫ ເຕຊວປຸຣິໂສຕິຯ

ເຕເຫ ມາຕຸຄາມໍ ວິຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເຕເຫ ທາສິກຣິຍາກູຕມາຕຸຄາມໍ ວິຍຯ ມິສ຺ສິກາວນ຺ຕິ ມາຕາທິສຸ ກຣິຍາຍ ວິຍ ຈາ ຣິຕ຺ຕສຽກຣໍຯ

ພລວໂກໂປ໌ຕິ ໜນ຺ຕຸກາມຕາວເສນ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ພລວໂກໂປ໌ຯ ອາໝາເຕຕິຕິ ອາໜນຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ກກ຺ຂລຸອຜຣຸສກາເວນ ຈິຕ຺ຕໍ ວິພາຊຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິສ຺ສຍທໜນຣໂສ ທີ ໂທໂສຯ ພ຺ຍາປາເທຕິຕິ ວິນາເສຕິ, ມໂນປ໌ທູສນໂຕ ມນສ຺ສ ປ໌ໂກປນໂຕຯ ຕິພ຺ພນ຺ຕິ ຕິກ຺ຂໍ, ສາ ປນສ຺ສ ຕິກ຺ຂຕາ ສຣິເຣ ອວໜນ຺ເຕປີ ສິເນຫວຕ຺ຖໍ ລຽພິຕ຺ວາປີ ປ໌ວຕ຺ຕິຍາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອາໜ “ປີ໌ຍມານສ຺ສປີ”ຕິ ອາທິຯ

໑໐໔ຯ ກປ຺ປ໌ວິນາໂສ ກປ຺ໂປ໌ ອຸຕ຺ຕຣປ໌ທໂລເປນ, ອນ຺ຕຣາວ ກປ຺ໂປ໌ ອນ຺ຕຣກປ຺ໂປ໌ຯ ຕຕ຺ຫາທິເກໂທ ກປ຺ໂປ໌ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ກປ຺ໂປ໌, ສຕ຺ຕໂລໂກຕິ ອາໜ “ອນ຺ຕຣາວ ໂລກວິນາໂສ”ຕິຯ ສຸວາຍໍ ອນ຺ຕຣກປ຺ໂປ໌ ກຕິວິໂຊ, ກຖຍ຺ຈສ຺ສ ສມ຺ກໂວ, ກີ ຄຕິໂກຕິ ອນ຺ໂຕຄຊໍ ໂຈທນໍ ສນ຺ຊາຍາໜ “ອນ຺ຕຣກປ຺ໂປ໌ ຈ ນາມາ”ຕິອາທິຯ ໂລກ຺ສ຺ສທາຍາຕິ ໂລກາຊິກາຍ ປ໌ຊາຍ ວຕ຺ຕມານາຍຯ

ເອວໍ ຈິນ຺ຕຍີສູຕິ ປຸ໌ພ຺ເພ ຍຖານຸສ຺ສວານຸສ຺ສຣເຕນ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ອາຍຸວິເສສສ຺ສ ລກນໂຕຯ ຄຸມ຺ພລຕາທີທີ ຄໜນໍ ຖານນ຺ຕິ ຄຸມ຺ ພລຕາທີທີ ສລຍ຺ຈນ຺ນຕາຍ ຄໜນກູຕໍ ຖານໍຯ ຣຸກ຺ເຂທີຄໜນນ຺ຕິ ຣຸກ຺ເຂທີ ນິຣນ຺ຕຣນິຈິເຕທີ ຄໜນກູຕໍ ຯ ນທີວິທຸຄ຺ຄນ຺ຕິ ຊິນ຺ນຕຜາໜີ ນທີທີ ໂອຣໂຕ, ປ໌າຣໂຕ ຈ ວິທຸຄ຺ຄໍຯ ເຕນາໜ “ນທີນ”ນ຺ຕິອາທິຯ ປ໌ພ຺ພເຕທີ ວິສມໍ ປ໌ພ຺ພຕນ຺ຕຣໍຯ ປ໌ພ຺ພເຕສຸ ວາ ຊິນ຺ນຕເຜສຸ ທຸຣາໂຣໜໍ ວິສມຍ຺ຖານໍຯ ສກາເຄຕິ ຊີວນວເສນ ສມານກາເຄ ສທີເສ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິຯ

ອາຍຸວຕ຺ຕາທີວໜ຺ຍນກຖາວຕ຺ຕນາ

໑໐໕ຯອາຍຕນ຺ຕິ ວາ ທີຜໍ ຈີຣກາລິກໍຯ ມຣຕາວເສນ ທີ ຍາຕິກ຺ຂໂຍ ອາຍໂຕ ອປຸ໌ນຣາວຕ຺ຕນໂຕ, ນ ຣາຊກຍາທີນາ ອຸກ຺ ກມນວເສນ ປຸ໌ນຣາວຕ຺ຕິຍາປີ ຕສ຺ສ ລພ຺ກນໂຕຯ ໂອສກ຺ເກຍ຺ຍາມາຕິ ໂອຣເມຍ຺ຍາມຯ ວິຣມຕມ຺ປີ ອຕ຺ຖໂຕ ປ໌ຊໜເມວ ປ໌ຣິຈ຺ຈຊນກາວໂຕຕິ ອາໜ “ປ໌ຊເຫຍ຺ຍາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ສີລຄພ຺ເກ ວໜ຺ຍິຕຕ຺ຕາຕິ ມາຕຸ, ປີ໌ຕຸ ຈ ສີລວນ຺ຕາຍ ຕທວຍວກູ ເຕ ຄພ຺ເກ ວໜ຺ຍີ “ສີລຄພ຺ເກ ວໜ຺ຍິຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ເອເຕນ ອຸຕຸອາໜາຣສ຺ສ ວິຍ ຕທລ຺ລສ຺ສາປີ ພາຫີຣສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈຍສ຺ສ ວເສນ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ວິເສສາຊານໍ ໂຫຕິຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຍໍ ປ໌ເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ພ຺ຣໜ຺ມຊາລຜີກາຍໍ (ທີຯ ນີຯ ຜີຯ ໑ຯກ) ວຸຕ຺ຕເມວຯ ເຂຕ຺ຕວິສຸທ຺ຊິຍາຕິ ອຊິຍ຺ຖານກູຕວຕ຺ຖຸວິສຸທ຺ຊິຍາຯ ນນຸ ຈ ຕໍ ວິເສສາຊານໍ ຊາຍມານໍ ຣູປ໌ສນ຺ຕຕິຍາ ເອວ ກເວຍ຺ ຍາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຣູປ໌ສນ຺ຕຕິຍາ ປ໌ນ ຕຖາ ອາທີຕວິເສສາຍ ອຣູປ໌ສນ຺ຕຕິປີ ລທ຺ຊູປ໌ກາຣາ ເອວ ໂຫຕິ ຕປ຺ປ໌ຜິພທ຺ຊວຸຕ຺ຕິກາວ ໂຕຯ ຍຖາ ກພລຸອີກາຣາໜາເຣນ ອຸປ໌ຕ຺ຖມ຺ກິເຕ ຣູປ໌ກາເຍ ສພ຺ໂພປີ ອຕ຺ຕກາໂວ ອນຸຄ຺ຄທີໂຕ ເອວ ນາມ ໂຫຕິ, ຍຖາ ປ໌ນ ຣຍ຺ໂຍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ປຸ໌ຍ຺ຍວິເສສໍ ອຸປ໌ນິສ຺ສາຍ ຕສ຺ສ ອິຕ຺ຖີຣຕນາທີນໍ ອນຍ຺ຍສາຊາຣຕາ ເຕ ເຕ ວິເສສາ ສມ຺ກວນ຺ຕິ ຕພ຺ກາເວ ກາວໂຕ, ຕທກາເວ ຈ ອກາວໂຕ, ເອວເມວ ຕສ຺ມີ ກາເລ ມາຕາປີ໌ຕູນໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸ໌ຍ຺ຍວິເສສໍ ອຸປ໌ນິສ຺ສາຍ ເຕສໍ ປຸ໌ຕ຺ຕານໍ ຊາຍມານານໍ ທີໝາຍຸກຕາ ເຂຕ຺ຕວິສຸທ຺ຊິຍາວ ໂຫຕິຕິ ເວທິຕພ຺ພາ ສໍເວຄຊມ຺ມຈນ຺ທາທີສມຸປ໌ພ຺ຣູທີຕາຍ ຕທາ ເຕສໍ ກຸສລເຈຕນາຍ ຕຖາ ອຸລຸອາຣກາເວນ ສມຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນໂຕຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ອິມສ຺ມີ ມນຸສ຺ສໂລເກ, ຕຕ຺ຖາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ກຸສລຊມ຺ມໍ ສ ມາທາຍ ວຕ຺ຕມາເນ ສຕ຺ຕນິກາເຍຯ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຕສ຺ມີເຍວ ສຕ຺ຕນິກາເຍຯ “ອຕ຺ຕໂນວ ສີລສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສສນ຺ຕຕິ ປ໌ຣິຍາປ໌ນ຺ນສ຺ສ ຊມ຺ມສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ວິເສສປ຺ປ໌ຈ຺ຈຍກາວໂຕຯ ເຂຕ຺ຕວິສຸທ຺ຊີປີ ປ໌ນ ອີຊາປີ ປ໌ຜິກ຺ຂິປີ໌ຕຸ ນ ສກ຺ກາຯ

ໂກຍ຺ຖາສາຕິ ຈຕ຺ຕາຣີສວສ຺ສາຍຸກາຕິອາທໂຍ ອສີຕິວສ຺ສສໜສ຺ສາຍຸກປ໌ຣິໂຍສານາ ເອກາທສ ໂກຍ຺ຖາສາຯ ອທີນ຺ນາທານາທີທີ ຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ກຸເລ ເຊຍ຺ຖາປ໌ຈາຍິກາປ໌ຣິໂຍສານານໍ ທສນ຺ນໍ ປ໌າປ໌ໂກຍ຺ຖາສານໍ ຄໜຕໍຯ

ສຽຂຣາເຊີາປຸ໌ປ໌ຕ຺ຕິວຕ຺ຕນາ

໑໐໖ຯເອວໍ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນກຕຕ຺ຫາຕິ ເອວໍ ວຈີເກທໍ ປ໌າປ໌ນວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕາ ກຸຍ຺ຊິຕຸກາມຕາຯ ອນສມນ຺ຕິ ກາຍິກກີຣິຍາອສມຕ຺ຖ ຕາເຫຕຸກູໂຕ ສຣີຣສຽໂກໂຈຯ ເຕນາໜ “ອວິປ຺ຜາຣິກກາໂວ”ຕິອາທິຯ ໝນນິວາສຕນ຺ຕິ ຄາມນິຄມຣາຊຊານີນໍ ໝນນິວິຍ຺ຖຕໍ ອລຍ຺ຍມລຍ຺ຍສ຺ສ ນາຕິທູຣວຕ຺ຕິຕໍຯ ນິຣນ຺ຕຣປູ໌ຣິໂຕຕິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ວິຍ ປຸ໌ຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຣຸປ໌ຄານໍ ສຕ຺ຕານໍ ພທ຺ກາວໂຕຯ

ເມຕຸເຕຍຍພຸທຸສຸປຸປາທວຕຸດນາ

໑໐໗ຯ ກິລຸຈາປີ ປຸພຸເພ ວທຸໝມານກວເສນ ເທສນາ ອາຄຕໍ, ອິທໍ ປນ ນ ວທຸໝມານກວເສນ ວຸຕຸຕໍຯ ກສຸມາຕີ ເຈ ອາຫ ''ນ ຫີ''ຕິອາທິຯ ສຕຸຕານໍ ວທຸໝມານາຍຸກກາເລ ພຸທຸສາ ນ ນິພຸພຕຸຕນຸຕິ ສໍສາເຣ ສໍເວຄສຸສ ທຸພຸພິກາວນິຍຕຸຕາ ຯ ຕໂຕ ວສຸສສຕສຫສຸສໂຕ ໂອຣເມວ ພຸທຸສຸປຸປາທກາໂລຯ

໑໐໘ຯ ສມຸສຸສີຕຍຸເດນ ຢູໂປ ວິຍາຕິ ຢູໂປ, ຢູປນຸຕິ ເອຕຸຖ ສຕຸຕາ ອເນກກູມິກູຍາຄາໂຣວຣກາທິວນຸຕຕາຍາຕິ ຢູໂປ, ປາສາໂທຯ ຣຄຸໂຍ ເທຕຸກູເຕນາຕິ ເທຕຸອຕຸເຖ ກຣຕາຈນນຸຕິທສຸເສຕິອຸສຸສາຫສມຸປຕຸຕິອາທິນາຯ ມຫາ ຣາຊານຸກາເວນ, ມຫາ ຈ ກິຕຸຕິສທຸເທນ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ຈຕູຫີ ສງຄຫວຕຸຖູຫີ ມຫາຊນສຸສ ຣຄຸຊນໂຕ ມຫາປນາໂທ ນາມ ຣາຊາ ຊາໂຕຯ ຊາຕ ເກຕິ ມຫາປນາທຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໓ຯ໔໐ ມຫາປນາທຊາຕເກ)ຯ

ປນາໂທ ນາມ ໂສ ຣາຊາຕີ ''ອຕິເຕ ປນາໂທ ນາມ ໂສ ຣາຊາ ອສຸໂສສີ''ຕິ ອຕຸຕກາວນຸຕຣຕາຍ ອຕຸຕານໍ ປຣໍ ວິຍ ນິທຸທິສຕິຯ ອາຍສຸມາ ຫີ ກທຸທຊິຕຸເຖໂຣ ອຕຸຕນາ ອຊຸຊາວຸຕຸຖປຸພຸພໍ ສຸວຕຸຕປາສາທໍ ທສຸເສຕຸວາ ເອວມາຫຯ ຍສຸສ ຢູໂປ ສຸວຕຸຕໂຍຕິ ຍສຸສ ຣຄຸໂຍ ອຍໍ ຢູໂປ ປາສາໂທ ສຸວຕຸຕໂຍ ສຸວຕຸຕມໂຍຯ ຕີຣິຍໍ ໂສລຸອສຸພຸເພໂຮຕີ ວິຕຸຖາຣໂຕ ໂສລຸອສສຣປາຕປຸປໍມາໂຕ, ໂສ ປນ ອທຸໝໂຍຊນປຸປໍມາໂຕ ໂຫຕິຯ ອຸພຸກມາຫຸສຫສຸສຂາຕີ ອຸພຸກໍ ອຸຈຸຈກາວໍ ອສຸສ ປາສາທສຸສ ສຫສຸສຂາ ສຫສຸສກຕຸຫປຸປໍມາຕໍ ອາທຸ, ໂສ ປນ ໂຍຊນໂຕ ປຄຸຈວີສຕິໂຍຊນປຸປໍມາໂຕ ໂຫຕິຯ ເກຈິ ປເນຕຸຖ ຄາຖາສຸຂຕຸກໍ ''ອາຫູ''ຕິ ທີຆໍ ກຕໍ, ອທຸ ອໂຫສີຕິ ອຕຸກໍ ວທນຸຕິຯ

ສຫສຸສກຕຸໂຫຕິ ສຫສຸສກູມິໂກ, ''ສຫສຸສຂຕຸໂທ'' ຕິປີ ປາໂດ, ໂສ ເອວ ອຕຸໂຖຯ ສຕເຄຕຸຫູຕິ ອເນກສຕນິຍູຫໂກຯ ຂຊາລູຕີ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ນິຍູຫສີຂຣາທິສຸ ປຕິຜຸດປີເຕຫີ ສຕຸຕິຂຊວິຣາຊຂຊາທີຫີ ຂເຊຫີ ສມຸປນຸໂນຯ ຫຣິຕາມໂຍຕິ ຈາມີກຣ ສຸວຕຸຕມໂຍຯ ເກຈິ ປນ ຫຣິຕາມໂຍຕິ ''ຫຣິຕມຕິປຣິກຸຂໂຍ''ຕິ ວທນຸຕິຯ ຄນຸຂພຸພາຕີ ນຜາຯ ຉສຫສຸສານີ ສຕຸຕຂາຕີ ຉມຕຸຕານີ ຄນຸຂພຸພສຫສຸສານີ ສຕຸຕຂາ ຕສຸສ ປາສາທສຸສ ສຕຸຕສຸ ຖາເນສຸ ຣຄຸໂຍ ອກິຣມາປນຕຸກໍ ນຈຸຈິສູຕິ ອຕຸໂຖຯ ເຕ ເອວໍ ນຈຸຈນຸຕາປີ ກິຣ ຣາຊານໍ ຫາເສຕຸໍ ນາສກຸຂິສຸຯ ອຖ ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ ເທວນຜໍ ເປເສຕຸວາ ສມຊຊໍ ກາເຣສິ, ຕທາ ຣາຊາ ຫສີ ຕິຯ

ໂກຜິຄາໂມ ນາມ ມາປີໂຕຯ ວຕຸຖູຕີ ກທຸທຊິຕຸເຖຣສຸສ ວຕຸຖຸຯ ຕໍ ເຖຣຄາຖາວຕຸຕນາຍໍ (ເຖຣຄາຯ ອຜຸດຯ ກທຸທຊິຕຸເຖຣ ຄາຖາວຕຸຕນາຍ) ວິຕຸຖາຣໂຕ ອາຄຕເມວຯ ອິຕຣສຸສາຕີ ນລຸອກາຣເທວປຸຕຸຕສຸສຯ ອານຸກາວາຕີ ປຸຄຸຄານຸກາວນິມິຕຸຕໍຯ

ທານວເສນ ທຕຸວາຕີ ຕໍ ປາສາທໍ ອຕຸຕໂນ ປຣິຄຸຄຫກາວວິໂຍຊເນນ ທານມຸເຂ ນິໂຍເຊຕຸວາຯ ວິສຸສຊເຊຕຸວາຕີ ຈິຕຸເຕເນວ ປຣິຈຸຈຊນວເສນ ທຕຸວາ ປຸນ ທກຸຂິເຕຍຸຍານໍ ສນຸຕກກາວກຣເຕນ ນິຣເປກຸຂປຣິຈຸຈາຄວເສນ ວິສຸສຊເຊຕຸວາຯ ເອຕຸຕເກນາ ຕີ ''ກູຕປຸພຸພໍ ກິກຸຂເວ''ຕິ ອາທີ ກຕຸວາ ຍາວ ''ປພຸພຊິສຸສຕີ''ຕິ ປທໍ ເອຕຸຕເກນ ເທສນາມຄຸເຄນຯ

ກິກຸຂູໂນ ອາຍຸວຕຸຕາທິວທຸໝນກຖາວຕຸຕນາ

໑໑໐ຯອິທໍກິກຸຂູໂນ ອາຍຸສຸມິນຸຕິ ອາຍຸສຸມີ ສາເຂຕພຸເພ ອິທໍ ກິກຸຂູໂນ ອິຈຸຂິຕພຸພໍ ຈິຣຊີວິຕາຍ ເທຕຸກາວໂຕຕິຯ ເຕນາຫ ''ອິທໍ ອາຍຸກາຣຕ''ນຸຕິຯ

ສມຸປນຸນສີລສຸສ ອວິປຸປຜິສາຣປາໂມຊຊປີຕິປສຸສທຸຂິສຸຂສມາຂິຍຖາກູຕລາຕາທິສມຸກວໂຕ ຕໍສມຸຜຸດານປຕີຕຣູເປຫີ ກາຍ ສຸສ ຜຸຜຕຸຕາ ສຣີເຣ ວຕຸຕຂາຕຸ ວິປຸປສນຸນາ ໂຫຕິ, ກລຸຍາໂຕ ຈ ກິຕຸຕິສທຸໂທ ອພຸກຸຄຸຄຈຸຉຕີຕີ ອາຫ ''ສີລວໂຕ ຫີ''ຕິອາທິຯ

ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂາທີຕີ ອາທິ-ສທຸເທນ ສມາຂິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ, ອປີຕິຊໍ ກາຍສຸຂໍ, ສຕິປາຣິສຸທຸຂິຊໍ ອຸເປກຸຂາສຸຂຄຸຈ ສງຄຕຸຫາຕີຯ

ອປ຺ປຏິກ຺ກູລຕາວໂຫຕິ ອປ຺ປມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ເຕສຸ ອປ຺ປຏິກ຺ກູລກາວໂຕຯ ຫິຕູປສໍຫາຣາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພທິສາສຸ ຜຣຓອປ຺ປມາຓວເສນ ສພ຺ພທິສາສຸ ວິປ຺ຜາຣິກຕາຯ

''ອຣຫຕ຺ຕຜລສງ຺ຂາຕໍ ພລ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ອກຸປ຺ປຘມ຺ມຕາຍ ເກນຈິ ອນຠິຠວນີຍກາວໂຕຯ

''ໂລເກ''ຕິ ອິທໍ ຍຖາ ''ເອກພລມ຺ປີ''ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ຘິຍຕິ, ເອວໍ ''ທຸປ຺ປສຫໍ ທຸຣຠິສມ຺ຠວ''ນ຺ຕິ ອິເມຫິປີ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ໂລກປຣິຍາປນ຺ເນເຫວ ຫິ ຘມ຺ເມຫິ ເຕສໍ ພລສ຺ສ ທຸປ຺ປສຫຕາ, ທຸຣຠິສມ຺ຠວຕາ, ນ ໂລກຸຕ຺ຕເຣຫີຕິຯ ເອຕ຺ເຖວາຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ອຣຫຕ຺ຕຜເລ ເອວ, ຕທຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ໂລກຸຕ຺ຕຣປຸຎ຺ຎມ຺ປີຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຸຎ຺ຎມ຺ປີ ປຸຎ຺ຎຜລມ຺ປີຯ ຍາວ ອາສວກ຺ຂຍາ ປວຑ຺ຒຕິ ວິວຏ຺ຏຄາມິກຸສລຘມ຺ມານໍ ສມາຫານເຫຕູຕິ ໂຍຊນາຯ ອມຕປານໍ ປີວີສຸ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ຄຜລສມຘິຄມວເສນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔ຯ ອຄ຺ຄຎ຺ຎສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ວາເສຏ຺ຐຠາຣທ຺ວາຊວຓ຺ຓນາ

໑໑໑ຯເອຕ຺ຖາຕິ “ປຸພ຺ພາຣາເມ, ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ”ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ປທທ຺ວເຍ. ໂກຍໍ ປຸພ຺ພາຣາໂມ, ກຖຎ຺ຈ ປຸພ຺ພາຣາໂມ, ກາ ຈ ມິຄາຣມາຕາ, ກຖຎ຺ຈສ຺ສາ ປາສາໂທ ອໂຫສີຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ອນ຺ໂຕລີເນ ອນຸໂຍເຄ. ອຍໍ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາ ອນຸປຸພ຺ພິກຖາ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສງ຺ເຂເປນ ອນຸປຸພ຺ພິກຖາ. ປທຸມຸຕ຺ຕຣໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອກໍ ອຸປາສິກໍ ອຄ຺ຄຸປຏ຺ຐາຍິກຏ຺ຐາເນ ຐເປນ຺ຕໍ ທິສ຺ວານ ຕຕ຺ຖ ສຎ຺ຊາຕຄາຣວພຫຸມານາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາ. ເມຓ຺ຑກປຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເມຓ຺ຑກເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ຕສ຺ສ. ໂສຕາປນ຺ນາ ອໂຫສິ ຕຖາ ກຕາຘິກາຣຕ຺ຕາ.

ມາຕຸຏ຺ຐາເນ ຐເປສິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລາຈາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຄຣຸຏ຺ຐານິຍຕ຺ຕາ. ອຸປໂຍຄນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ເປຕພ຺ພຏ຺ຐາເນ ອປ຺ປນາວເສນ ວິນິໂຍຄໍ ອຄມໍສຸ. ອຎ຺ເຎຫິ ຈ ເວຬຸຣິຍໂລຫິຕງ຺ກມສາຣຄລ຺ລາທີຫິ. ກສ຺ຕິຕິ ໂອຕຣຕິ. ສຸທ຺ຘປາສາໂທວ ນ ໂສຠຕີຕິ ເກວໂລ ເອກປາສາໂທ ເອວ ວິຫາໂຣ ນ ໂສຠຕີ. ນິຍູຫານິ ພຫູນິ ນີຫຣິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພເສນາສນານິ “ທຸວຑ຺ຒເຄຫານີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ. ມຊ຺ເຌ ຄພ຺ໂຠ ສມນ຺ຕໂຕ ອນຸປຣິຍາຍໂຕຕິ ເອວໍ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ກຕເສນາສນານິ ທຸວຑ຺ຒເຄຫານິ. ຈູຬປາສາທາຕິ ຂຸທ຺ທກປາສາທາ.

ອຸຕ຺ຕຣເທວີວິຫາໂຣ ນາມ ນຄຣສ຺ສ ປາຈີນທ຺ວາຣສມີເປ ກຕວິຫາໂຣ.

ຕິຕ຺ຖິຍລິງ຺ຄສ຺ສ ອຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ເນວ ຕິຕ຺ຖິຍປຣິວາສໍ ວສນ຺ຕິ. ອນຸປສມ຺ປນ຺ນຠາວໂຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອາປນ຺ນາຍ ອຠາວໂຕ ນ ອາປຕ຺ຕິປຣິວາສໍ ວສນ຺ຕິ. ຠິກ຺ຂຸຠາວນ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປທໍ. ເຕວິຊ຺ຊສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິໍ ທີຆນິກາເຍ ເຕວິຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ ສຸຕ຺ວາ.

໑໑໒ຯອນຸວຕ຺ຕມານາຈງ຺ກມິໍສຸ ອນຸຈງ຺ກມເນ ຍຖານິປ຺ເປຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຸຈ຺ຉນາທີນໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາ. ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ. ເຕນາຫ “ປຓ຺ຑິຕຕໂຣ”ຕິ. ອຕ຺ຖາຕິ ຠາວຕ຺ຖ. ກຸລສມ຺ປນ຺ນາຕິ ສມ຺ປນ຺ນກຸລາ ອຸທິໂຕທິເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ນາ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາຕິ ເກນຈິ ປາຣິຊຸຎ຺ເຎນ ອນຸປຫຸຕາ ເອວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ. ເຕນາຫ “ໂຠຄາທິສມ຺ປນ຺ນ”ນ຺ຕິອາທິ. ອິເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຸຈ຺ຈາ ຫຸຕ຺ວາ “ອິມໍ ວສລໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິໍສູ”ຕິອາທີນາ ຊາຕິອາທີນິ ຆຏ຺ເຏນ຺ຕາ ອກ຺ໂກສນ຺ຕີ. ປຣິຠາສນ຺ຕີຕິ ປຣິຠວິຕ຺ວາ ກາສນ຺ຕີ. ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣູປາຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ອນຸຣູປາຍ. ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ປວຕ຺ຕິຍມານາ ປຣິຠາສາ ປຣິປຸຓ຺ຓາ ນາມ ນ ໂຫຕີ ຂຓ຺ຑຠາວໂຕ, ຕພ຺ພິປຣິຍາຍໂຕ ປຣິປຸຓ຺ຓາ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອນ຺ຕຣາ”ຕິອາທີ.

ອປ຺ປຕິຏ຺ຐຕາຍາຕິ ອປສ຺ສຍຣຫິຕຕ຺ຕາ. ວິກິນ຺ໂນຕິ ວິນຏ຺ໂຐ.

ອິຕເຣ ຕໂຍ ວຓ຺ຓາຕິ ຂຕ຺ຕິຍາທໂຍ ວຓ຺ຓາ ຫີນາ. ນນຸ ຂຕ຺ຕິຍາວ ເສຏ຺ຐາ ວຓ຺ຓາ ຍຖາ ພຸທ຺ຘາ ເອຕຣຫິ ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ເອວ ອຸປ຺ປນ຺ນາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ເຕ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ມິຈ຺ຉາຠິມາເນນ, ມິຈ຺ຉາຄາເຫນ ຈ “ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຏ຺ໂຐ ວຓ຺ໂຓ”ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ວຈນມຕ຺ຕໍ. “ສຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ສຸທ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ນິນ຺ທໍ ຄຣຫໍ ປາປຸຓນ຺ຕີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ. ສຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ວາ ສໍສາຣໂຕ ສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ນ ເສສາ ວຓ຺ຓາ ອສຸກ຺ກຊາຕິກຕ຺ຕາ, ມນ຺ຕຊ຺ເຌນາຠາວໂຕ ຈາຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ເວທວຈນໂຕ ຊາຕາຕິ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ. ຕໂຕ ເອວ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ເວທວຈນໂຕ ວິຊາຕາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ. ເຕນ ທຸວິເຍນາປິ ນິມ຺ມິຕາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມນິມ຺ມິຕາ. ເວທເວທງ຺ຄາທິພ຺ຣຫ຺ມທາຍຊ຺ຊໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມທາຍາທາ. ມຸຓ຺ຑເກ ສມຓເກຕິ ເອຕ຺ຖ ກ-ກາໂຣ ຄຣຫາຍນ຺ຕິ ອາຫ “ນິນ຺ທນ຺ຕາ ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ຕາ ວທນ຺ຕີ”ຕິ. ອິພ຺ເຠຕິ ສຸທ຺ເທ, ເຕ ປນ ຆຣພນ຺ຘເຍນ ພທ຺ຘາ ນິຫີນຕຣາຕິ ອາຫ “ຄຫປຕິເກ”ຕິ. ກຓ຺ເຫຕິ ກຓ຺ຫຊາຕິເກ. ພນ຺ຘນຏ຺ເຐນ ພນ຺ຘຸ, ກສ຺ສ ປນ ພນ຺ຘູຕິ ອາຫ “ມາຣສ຺ສ ພນ຺ຘຸຠູເຕ”ຕິ. ປາທາປຈ຺ເຈຕິ ປາທໂຕ ຊາຕາປຈ຺ເຈ. ອຍໍ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ລທ຺ຘິ “ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ, ຂຕ຺ຕິຍາ ອຸຣໂຕ, ອູຣູຫິ ເວສ຺ສາ, ປາທໂຕ ສຸທ຺ທາ”ຕິ.

໑໑໔. ຍສ຺ມາ ປຖມກປ຺ປິກກາເລ ຈຕ຺ວຕ຺ຕວວຕ຺ຖານໍ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພວ ສຕ຺ຕາ ເອກສທິສາ, ອປຣກາເລ ປນ ເຕສໍ ປໂຍຄເກທວເສນ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ໂປຣາຕໍ...ເປ... ອຊານນ຺ຕາ"ຕິ. ລທ຺ທິກິນ຺ທນຕ຺ຖາຍາຕິ "ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາຍ ລທ຺ທິຍາ ວິນິເວຖນຕ຺ຖໍ. ປຸຕ຺ຕປ຺ຸປ຺ຜລາກຕ຺ຖາຍາຕິ "ເອວໍ ມຍໍ ເປຕ຺ຕິກໍ ອິຕໍ ໂສເຂສ຺ສາມາ"ຕິ ລທ຺ທິຍໍ ຖຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕປ຺ຸປ຺ຜລາກາຍ. ອຍຄ຺ເຫຕ຺ຖ ຊມ຺ມິການໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອຊ຺ຊາສໂຍ. ສຄ຺ຊາຕປ຺ຸປ຺ຜາຕິ ຣຊສ຺ສລາ. ອິຕ຺ຖິນຄ຺ທິ ກຸມາຣິກາວປ຺ຸປຕ຺ຕິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ປຈ຺ຈິມວຍໂຕ ໂອຣໍ ອສຕິ ວິພນ຺ເຂ ອຜ຺ຖເມ ອຜ຺ຖເມ ສຕ຺ຕາເຫ ຄພ຺ກາສຍສຄ຺ຄິເຕ ຕຕິເຍ ອາວຕ຺ເຕ ກຕິປຍາ ໂລຫິຕປີລຸອກາ ສຕ຺ຖຫິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄຫິຕປ຺ຸປ຺ຜາ ເອວ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕໂຕ ໂລຫິຕໍ ປຄ຺ຆຣຕິ, ຕຕ຺ຖ ອຸຕຸສມຄ຺ຄາ, ປ຺ຸປ຺ຜສມຄ຺ຄາ ຈ. ເນສນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ. ສຈ຺ຈວຈນໍ ສິຍາຕິ "ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ"ຕິອາທິວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ ຍທິ ສິຍາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕີນໍ...ເປ... ມຸຂໍ ກເວຍ຺ຍ, ນ ເຈຕໍ ອຕ຺ຖິ.

ຈຕ຺ວຕ຺ຕສຸທ຺ທິວຕ຺ຕນາ

໑໑໕.ມຸຂຈ຺ເຂທກວາທນ຺ຕິ "ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ"ຕິ ວາທສ຺ສ ເຂທກວາທໍ. ອຣິຍກາເວ ອສມຕ຺ຖາຕິ ອນຣິຍກາວາວຫາ. ປກຕິກາລຸອກາຕິ ສກາເວເນວ ນ ສຸທ຺ຂາ. ກຕ຺ໂຫຕິ ກິລິຜ຺ໂຖ ອຸປຕາປໂກ. ເຕນາຫ "ທຸກ຺ໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ.

ສຸກ຺ກກາໂວ ນາມ ປຣິສຸທ຺ຂຕາຕິ ອາຫ "ນິກ຺ກິເລສກາເວນ ປຕ຺ຫຣາ"ຕິ. ສຸກ຺ໂກຕິ ນ ກິລິຜ຺ໂຖ ອນຸປຕາປໂກຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ສຸໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ.

໑໑໖.ອຸກຍໂວກິຕ຺ເຕາຕິ ວຈນວິປລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອຸກເຍສຸ ໂວກິຕ຺ເຕສູ"ຕິ. ມິສ຺ສິກູເຕສູຕິ "ກທາຈິ ກຕ຺ຫາ ຊມ຺ມາ, ກທາຈິ ສຸກ຺ກາ ຊມ຺ມາ"ຕິ ເອວໍ ເອກສ຺ມິ ສນ຺ຕາເນ, ເອກສ຺ມິເຍວ ຈ ອຕ຺ຕກາເວ ປວຕ຺ຕິຍາ ມິສ຺ສິກູເຕສຸ, ນ ປນ ເອກຊ຺ຊໍ ປວຕ຺ຕິຍາ. ເອຕ຺ຖາຕິ ອນນ຺ຕຣວຸຕ຺ຕຊມ຺ມາວ ອນ຺ວາຂິຜ຺ຖາຕິ ອາຫ "ກຕ຺ຫສຸກ຺ກຊມ຺ເມສູ"ຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນ ເຈວ ເຕ ຊມ຺ເມ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ, ຍາຍ ຈ ປຜິປທາຍ ອຕິກ຺ກເມຍ຺ຍຸໍ, ສາປິ ເຕສໍ ປຜິປທາ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ວຕ຺ຕມານາປີ"ຕິ. ນານຸຊານນ຺ຕິ ອຍຖາກຸຈ຺ຈວາທກາວໂຕ. ອນຸຊານນຄ຺ຈ ນາມ ອພ຺ກນຸໂມທນນ຺ຕິ ຕທກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ "ນານຸໂມທນ຺ຕິ, ນ ປສໍສນ຺ຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈຕຸນ຺ນໍ ວຕ຺ຕານນ຺ຕິ ນິທ຺ຂາຣເຕ ສາມິວຈນໍ. ເຕສນ຺ຕິ ປນ ສມ຺ພນ຺ເຂປີ ວາ ສາມິວຈນໍ. ເຕ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນ ເອວຣູປາ ນ ເອທິສາ, ຍາທິໂສ ອຣຫາ ເອກເທເສນາປີ ເຕນ ເຕສໍ ສທິສຕາກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ເຕນ ກາຣເຕນ ເນສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ "ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕວ ເສຜ຺ໂຖ ວຕ຺ໂຕ"ຕິ ວາທໍ ວິຄ຺ຄູ ຍຖາກູຕວາທິໂນ ພຸທ຺ຂາທໂຍ ອຣິຍາ ນານຸຊານນ຺ຕິ.

ອາຣກຕ຺ຕາທີຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ກິເລສານໍ ອາຣກຕ຺ຕາ ປຫີນກາວໂຕ ທູຣຕ຺ຕາ ອຣໍ, ກິເລສາຣີນໍ ຫຕຕ຺ຕາ ອຣໍ, ສໍສາຣຈກ຺ກສ຺ສ ອຣານໍ ຫຕຕ຺ຕາ ອຣໍ, ປຈ຺ຈຍາທີນໍ ອຣຫຕ຺ຕາ ອຣໍ, ປາປກຣເຕ ຣຫາກາເວນ ອຣຫນ຺ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຍ ເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຂິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຂິ. ໑.໑໒໔ ອາທໂຍ), ຕໍ ສໍວຕ຺ຕນາສຸ (ວິສຸທ຺ຂິ. ຝີ. ໑.໑໒໔) ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ . ອາສວານໍ ຂີຕຕ຺ຕາຕິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ອາສວານໍ ອນວເສສໂຕ ປຫີນຕ຺ຕາ. ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສນ຺ຕິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສໍ. ຕສ຺ສ ວາສສ຺ສ ປຣິໂຍສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຖວາໂສ, ທສນ຺ນມ຺ປີ ວາ ອຣິຍວາສານໍ ວຸຕ຺ຖຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຖວາໂສ. ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ –

"ທສຍິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍາວາສາ, ຍທຣິຍາ ອາວສິສຸ ວາ ອາວສນ຺ຕິ ວາ ອາວສິສ຺ສນ຺ຕິ ວາ. ກຕເມ ທສ? ອິຊ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ປຄ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປຫີໂນ ໂຫຕິ ຊລຸອງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ເອກາຣກ຺ໂຂ ຈຕຸຣາປສ຺ເສໂນ ປນຸຕ຺ຕປຈ຺ເຈກສຈ຺ໂຈ ສມວຍສເຖສໂນ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ໂປ ປສ຺ສທ຺ຂກາຍສງ຺ຂາໂຣ ສຸວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ສຸວິມຸຕ຺ຕປຄ຺ໂຄ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທສ ອຣິຍາວາສາ"ຕິ (ອ. ນິ. ໑໐.໑໙).

ວຸສ຺ສຕີຕິ ວາ ວຸສິຕໍ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ອຣິຍຜລຄ຺ຈ, ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕິສຍວຈນິຈ຺ຊາວເສນ ອຣຫາ "ວຸສິຕວາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ກຣຕີຍໍ ນາມ ປຣິຄ຺ຄາປຫານສຈ຺ຊິກິຣິຍາກາວນາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກາຕ຺ກາເມຫິ ເອກນ຺ຕໂຕ ກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ຕໍ ປນ ຍສ຺ມາ ຈຕູ

ຫີ ມຄ຺ເຄຫີ ປຈ຺ເຈກໍ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ກາຕພ຺ພໍ ກຕໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຈຕູຫີ...ເປ... ກຕກຣຕີໂຍ”ຕິຯ ໂອສີທາປນຏ຺ເຐນ ຠາຣາ ວິຍາຕິ ຠາຣາ, ກິເລສາ, ຂນ຺ຘາ ຈຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ “ຠາຣາ ຫເວ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໒໒) ໂອຫາຣິໂຕຕິ ອປນີໂຕຯ ສໂກ ອຕ຺ໂຖ ສທຕ຺ໂຖຕິ ເອຕ຺ຖ ທ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຘິກໂຣຯ ກາມໍ ທິຏ຺ຐິອາທໂຍປິ ສໍໂຍຊນານິ ເອວ, ຕຖາປິ ຕຓ຺ຫາຍ ຠວສໍໂຍຊນຏ຺ໂຐ ສາຕິສໂຍຯ ຍຖາຫ “ອວິຊ຺ຊານີວຣຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຓ຺ຫາສໍໂຍຊນານ”ນ຺ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໔, ໑໒໕, ໑໒໖, ໑໓໒, ໑໓໔, ໑໓໕, ໑໔໒; ໓ຯ໔ຯ໔໒໐; ກຖາຯ ໖໔) ຕໂຕ ສາ ເອວ ສຸຕ຺ເຕ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໔໐໐; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໙໓, ໑໓໓; ໓ຯ໓໖໓; ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐໗໑; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໓໔ ອາທໂຍ) ສມຸທຍສຈ຺ຈຠາເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຠວສໍໂຍຊນໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ”ຕິຯ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ມາ ອຎ຺ຎາຍ ຊານນຠູຕາຍ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ສມ຺ມາ ຍຖາຠູຕໍ ຍໍ ຍຖາ ຊານິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ຕຖາ ຊານິຕ຺ວາ ວິມຸຕ຺ໂຕຯ ອິມສ຺ມິ ໂລເກຕິ ອິມສ຺ມິ ສຕ຺ຕໂລເກຯ ອິຘຕ຺ຕຠາເວຕິ ອິມສ຺ມິ ອຕ຺ຕຠາເວ, ປຣຕ຺ຕຠາເວຕິ ປຣສ຺ມິ ອຕ຺ຕຠາເວ, ອິຘໂລເກ, ປຣໂລເກ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໑໖ຯອນ຺ຕຣວິຣຫິຕາຕິ ວິຠາຄວິຣຫິຕາຯ ເຕນາຫ “ອຕ຺ຕໂນ ກຸເລນ ສທິສາ”ຕິຯ ອນຸຍນ຺ຕີຕິ ອນຸຍນ຺ຕາ, ອນຸຍນ຺ຕາ ເອວ ອານຸຍນ຺ຕາ, ອນຸວຕ຺ຕກາຯ ເຕນາຫ “ວສວຕ຺ຕິໂນ”ຕິຯ

໑໑໗ຯນິວິຏ຺ຐາຕິ ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ອນຸປ຺ວິສນວເສນ ນິວິຏ຺ຐາຯ ຕໂຕ ເອວ ຕສ຺ມິ ອຘິກໍ ນິວິສນ຺ໂຕ ອຠິນິວິຏ຺ຐາຯ ອຈລຏ຺ຐິຕາຕິ ອຈລຠາເວ ຐິຕາຯ

ຍນ຺ຕິ ຍໍ ກເຖຕພ຺ພຘມ຺ມໍ ອນຸປ຺ຘາເຣຕ຺ວາ, ຕທຕ຺ຖຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ກຖນໍ, ເອຕໍ ອຎ຺ຎານໍ ອກາຣຓໍ ຕສ຺ສ ໂພຘິມູເລເຍວ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາຯ ວິຈ຺ຉິນ຺ທຊນນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຣຕນຕ຺ຕຍສທ຺ຘາຍ ວິຈ຺ຉິນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ, ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂສຕິ ມາໂຣຯ ມຸສາວາທໍ ກາຕຸໍ ນາສກ຺ຂີຕິ ອາຄຕຜລສ຺ສ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ປຸຣໂຕ ມຸສາ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ວິສຫິ, ຕສ຺ມາ ອາມ ມາໂຣສ຺ມີຕິ ປຏິຊານິຯ ສີລາປຖວີຍນ຺ຕິ ຣຕນມຍສີລາປຖວີຍໍຯ ສີເນຣຸໍ ກີຣ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຐິໂຕ ຠູມິປ຺ປເທໂສ ສຕ຺ຕຣຕນມໂຍ, “ສຸວຓ຺ຓມໂຍ”ຕິ ເກຈິ, ສາ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ, ອຸພ຺ເພຘໂຕ ອເນກໂຍຊນສຫສ຺ສປຣິມາຓາ ອຕິວິຍ ນິຈ຺ຈລາຯ ກີ ຕ຺ວໍ ເອຕ຺ຖາຕິ ກີ ກາຣຓາ ຕ຺ວໍ ເອຕ຺ຖຯ “ຐິໂຕ”ຕິ ອຈ຺ຉຣໍ ປຫຣິຯ ຐາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ປຸຣໂຕ ຐາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕຯ ອຍຎ຺ຫິ ອຣິຍຘມ຺ມາຘິຄມສ຺ສ ອານຸຠາໂວ, ຍໍ ມາໂຣປີ ນາມ ມຫານຸຠາໂວ ອຸຊ຺ຊໍ ປຏິປ຺ປຣິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິຯ

ມຄ຺ໂຄ ເອວ ມູລໍ ມຄ຺ຄມູລໍ, ຕສ຺ສຯ ສຎ຺ຊາຕຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາຯ ເຕນ ມຄ຺ຄມູເລນ ປຕິຏ຺ຐິຕສນ຺ຕາເນ ລທ຺ຘປຕິຏ຺ຐາຯ ຠຄວໂຕ ເທສນາຘມ຺ມໍ ນິສ຺ສາຍ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາໂຕ “ຠຄວນ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຣິຍຠູມິຍໍ ຊາໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ “ອຸເຣ ວສິຕ຺ວາ”ຕິ ອິທໍ ຘມ຺ມໂຜສສ຺ສ ອຸຣໂຕ ສມຸຏ຺ຐານຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸເຣ ວາຍາມຊນິຕາຠິຊາຕິຕາຍ ວາ ໂອຣໂສຯ ມຸຂໂຕ ຊາເຕນ ຊາໂຕ “ມຸຂໂຕ ຊາໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ກາຣຓກາຣເຓປີ ຫິ ກາຣເຓ ວິຍ ໂວຫາໂຣ ໂຫຕິ “ຕິເຓຫິ ກຕ຺ຕໍ ສິທ຺ຘ”ນ຺ຕິຯ ເກຈິ ປນ “ວິໂນທກ຺ຂມຸຂສ຺ສ ວເສນ ຊາຕຕ຺ຕາ ມຸຂໂຕ ຊາໂຕ”ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຸຣິເມນຕ຺ເຖນ ໂຍນິໂຊ, ເສທໂຊ, ມຸຂໂຊຕິ ຕີສຸ ສມ຺ພນ຺ເຘສຸ ມຸຂເຊນ ສມ຺ພນ຺ເຘນ ຠຄວໂຕ ປຸຕ຺ຕຠາໂວ ວິຠາວິໂຕຯ ອຕ຺ຖທ຺ວເຍນາປີ ຘມ຺ມຊຠາໂວເຍວ ທີປິໂຕຯ ອຣິຍຘມ຺ມປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ລທ຺ຘວິເສໂສ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ ຕທຸຕ຺ຕຣກາລິໂກ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາໂນ “ອຣິຍຘມ຺ມໂຕ ຊາໂຕ”ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ອຣິຍຘມ຺ມໍ ວາ ມຄ຺ຄຜລໍ ນິສ຺ສາຍ, ອຸປນິສ຺ສາຍ ຈ ຊາໂຕ ສພ຺ໂພປີ ຘມ຺ມປ຺ປພ຺ໂຘ “ອຣິຍຘມ຺ມໂຕ ຊາໂຕ”ຕິ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ເຕສໍ ປນ ອຣິຍຘມ຺ມານໍ ອປຣິໂຍສິຕກິຈ຺ຈຕາຍ ອຣິຍຠາເວນ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍ “ອຣິຍຘມ຺ມໂຕ ຊາຕຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິໂຍສິຕກິຈ຺ຈຕາຍ ຕຖາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິປາຣິປູຣີ ອຸປາທາຍ “ນິມ຺ມິຕຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຍໂຕ “ຘມ຺ມໂຊ ຘມ຺ມນິມ຺ມິໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ນວໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມທາຍໍ ອາທິຍຕີຕິ ຘມ຺ມທາຍາໂທ” ຕີປີ ປາໂຐຯ ອສ຺ສາຕິ “ຠຄວໂຕມ຺ຫິປຸຕ຺ໂຕ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາກ຺ຍສ຺ສຯ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ຠາວຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕຯ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓສີລາທີຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ສມູຫນິເວສວເສນ ຘມ຺ມກາຍຕາຍ ນ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ສຕ຺ຖຸຏ຺ຐານີຍສ຺ສ ປນ ຘມ຺ມກາຍຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກສ຺ມາ ຕຖາຄໂຕ ຘມ຺ມກາໂຍຕິ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ສຍເມວ ປຸຈ຺ຉໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ “ຕຖາຄໂຕ ຫີ”ຕິອາທິນາ ຕມຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິຯ ຫທເຍນ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຕິ “ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ອິມສ຺ສ ເທເສສ຺ສາມີ”ຕິ ຕສ຺ສ ອຸປຄຕສ຺ສ ເວເນຍ຺ຍຊນສ຺ສ ໂພຘນຕ຺ຖໍ ຈິຕ຺ເຕນ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຯ ວາຈາຍ ອຠິນິຫຣີຕິ ສທ຺ຘມ຺ມເທສນາວາຈາຍ ກຣວີກຣຸຕມຎ຺ຊຸນາ ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສເຣນ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕານາຠິມຸຂໍ ຕທຊ຺ຌາສຍານຸຣູປໍ ຫິຕມຕ຺ຖໍ ນິຫຣີ ອຸປເນສິຯ ເຕນາຕິ ເຕນ ກາຣເຓນ ເອວໍສທ຺ຘມ຺ມາຠິນິມຸຕ຺ຕິຠາເວນຯ ອສ຺ສາຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສຯ ຘມ຺ມມຍຕ຺ຕາຕິ ຘມ຺ມຠູຕຕ຺ຕາຯ ອິທານິປ຺ເປຕຘມ຺ໂມ ເສຏ຺ຐຏ຺ເຐນ ພ຺ຣຫ຺ມຠູໂຕຕິ ອາຫ “ຘມ຺ມກາຍຕ຺ຕາ ເອວ ພ຺ຣຫ຺ມກາໂຍ”ຕິຯ ສພ຺ພໂສ ອຘມ຺ມໍ ປຊຫິຕ຺ວາ ອນວເສສໂຕ ຘມ຺ໂມ ເອວ ຠູໂຕຕິ ຘມ຺ມຠູໂຕຯ ຕຖາຣູໂປ ຈ

ຍສ຺ມາ ສກາວໂຕ ຆມ຺ໂມ ເອວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິຕິ ອາຫ ‘‘ຆມ຺ມສກາໂວ’’ຕິຯ

໑໑໙ຯເສຍ຺ຖຈ຺ເຂທກາວາຫນ຺ຕິ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຍ຺ໂຖ ວຓ຺ໂຓ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໑໖) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕເສຍ຺ຖກາວຈ຺ເຂທກາວາຫໍຯ ອປ຺ເຣນປິ ນເຍນາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕເສຍ຺ຖຈ຺ເຂທກາວາຫໂຕ ອປ຺ເຣນປິ ໂປ຺ຣາຓກໂລກຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນນເຍນຯ ເສຍ຺ຖຈ຺ເຂທ…ເປ…ທສ຺ເສຕ຺ນ຺ຕິ ໂສປິ ຫິ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓວ ເສຍ຺ໂຖ ວຓ຺ໂຓ, ຫີນາ ອຍ຺ເຍ ວຓ຺ຓາ’’ຕິ, ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຸຕ຺ຕາ ໂອຣສາ ມຸຂໂຕ ຊາຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໑໒) ຈ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາຍ ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຖິຍາ ວິນິເວຖໂນ ຊາຕິພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເສຍ຺ຖກາວສ຺ສ ເຂທນໂຕ ເສຍ຺ຖຈ຺ເຂທນວາໂທ ນາມ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕ຺ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິຕ຺ຖກາວນ຺ຕິ ອິມໍ ປ຺ກາຣຕໍ ມນຸສ຺ສກາວໍຯ ສາມຍ຺ຍໂຊຕນາ ຫິ ວິເສເສ ອວຕິຍ຺ຖຕິ, ປ຺ກຣຓວເສນ ວາ ອຍມຕ຺ໂຖ ອວຈ຺ຉິນ຺ໂນ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ມເນເນວນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ພາຫິຣປ຺ຈ຺ຈເຍນ ວິນາ ເກວລໍ ອຸປ຺ຈາຣຊານມນສາວ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຯ ຍາຍ ອຸປ຺ຈາຣຊ຺ຊານເຈຕນາຍ ເຕ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ, ນີວຣຓວິກ຺ຂມ຺ກນາທີນາ ອຸລ຺ອາໂຣ ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິວິເສໂສ, ຕສ຺ມາ ຊານຜລກປ຺ໂປ ຕສ຺ສາ ຜລວິເສໂສຕິ ອາຫ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ວິຍາ’’ຕິອາທິຯ ‘‘ສຍໍປ຺ກາ’’ຕິ ປ຺ທານໍ ຕຕ຺ຖ ສູຣິຍາໂລກາທີຫິ ວິນາ ອນ຺ຆກາຣໍ ວິຆມນ຺ຕາ ສຍເມວ ປ຺ກາສນ຺ຕີຕິ ສຍໍປ຺ກາ, ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ອາກາເສ ຈຣນ຺ຕີຕິ ອນ຺ຕລິກ຺ຂຈຣາ, ຕທຍ຺ຍກາມາວຈຣສຕ຺ຕານໍ ວິຍ ສຣີຣສ຺ສ ວິຈຣຓຍ຺ຖານສ຺ສ ອສຸກຕາກາວໂຕ ສຸກໍ, ສຸເກວ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕີຕິ ສຸກຍ຺ຖາຍິໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຣສປ຺ຖວິປາຕຸກາວວຓ຺ຓນາ

໑໒໐ຯສພ຺ພໍ ຈກ຺ກວາລຸອນ຺ຕິ ອນວເສສໍ ໂກຜິສຕສຫສ຺ສໍ ຈກ຺ກວາລຸອໍຯ ສມຕນ຺ຕີຕິ ສຍ຺ຉາເທນ຺ຕິ ວິປ຺ຜຣິ, ສາ ປນ ຕສ຺ມີ ອຸທເກ ປຕິຍ຺ຖິຕາ ອໂຫສີຕິ ອາຫ ‘‘ປຕິຍ຺ຖຫີ’’ຕິຯ ວຓ຺ເຓນສມ຺ປນ຺ນາຕິ ສມ຺ປນ຺ນວຓ຺ຓາຯ ມກ຺ຂິກຕ຺ຆກຣທີຕນ຺ຕິ ມກ຺ຂິກາທີ ຈ ຕາສໍ ອຕ຺ຆເກາທີ ຈ ຣທີຕໍຯ

ອຕີຕານນ຺ຕເຣປິ ກປ຺ເປ ໂລໂລເຍວຯ ກສ຺ມາ? ເອວໍ ຈີຣປ຺ຣິຈິຕໂລລຕາວເສນ ສພ຺ພປ຺ຖມໍ ຕຖາ ອກາສີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກິເມວິທນ຺ຕິ ‘‘ວຓ຺ຓໂຕ, ຄນ຺ຆໂຕ ຈ ຕາວ ຌາຕໍ, ຣສໂຕ ປນ ກິເມວິທໍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສໍສຍຊາໂຕ ວທຕິຯ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ອຍ຺ຖາສິຯ

ຈນ຺ທິມສູຣິຍາທິປາຕຸກາວວຓ຺ຓນາ

໑໒໑ຯອາລຸປ຺ປ຺ກາຣກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາໂລປປ຺ຣິຍາໂຍ ອາລຸປ຺ປ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ ‘‘ອາໂລປໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິຯ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກູຕານມ຺ປິ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ປວຕ຺ຕິຍໍ ໂລກິຍານໍ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕິ, ຕໍ ວິຆມິຕຸໍ ‘‘ໂກ ປນ ເຕສ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ອຍ຺ຖ ປຍ຺ຫາວິສ຺ສຊ຺ຊນານິ ຄຫີຕານິຯ ຕຕ຺ຖ ເຕສນ຺ຕິ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍຯ ກສ຺ມິນ຺ຕິ ກສ຺ມີ ຖາເນຯ ‘‘ໂກ ອຸປ຺ຣີ’’ຕິ ເອເຕເນວ ໂກ ເຫຍ຺ຖາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ ຕຖາ ‘‘ໂກ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ໂກ ສຕິກໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ ວີຖິໂຍຕິ ຄມນວີຖິໂຍຯ ເອກໂຕຕິ ເອກສ຺ມີ ຂເຓ ປາຕຸກວນ຺ຕີຯ ສູຣິຍມຕ຺ຆເລ ປນ ອຕ຺ຖງຄເຕ ຈນ຺ທມຕ຺ຆລໍ ປຍ຺ຌາຍິຕ຺ຖຯ ຉນ຺ທໍ ຌຕ຺ວາ ວາຕິ ຣຸຈິໍ ຌຕ຺ວາ ວິຍຯ

ອຸກຍນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ, ພຫີ ຈຯ

ອຸຊຸກນ຺ຕິ ອາຍາມໂຕ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ, ອຸພ຺ເພຆໂຕ ຈຯ ປຣິມຕ຺ຆລໂຕຕິ ປຣິກ຺ເຂປໂຕຯ

ອຸຊຸກໍ ສຕິກໍ ຄຈ຺ຉຕີ ອມາວາສິຍໍ ສູຣິເຍນ ສທ຺ຆີ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ທິວເສ ທິວເສ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ໂອຫີຍນ຺ໂຕ ປຸຓ຺ຓມາສິຍໍ ອຸປ຺ຑ຺ຒມຄ຺ຄເມວ ໂອຫີຍນ຺ໂຕຯ ຕິຣິຍໍ ສີຆໍ ຄຈ຺ຉຕີ ເອກສ຺ມິມ຺ປິ ມາເສ ກທາຈິ ທກ຺ຂິຓໂຕ, ກທາຈິ ອຸຕ຺ຕຣໂຕ ທສ຺ສນໂຕຯ ‘‘ທ຺ວິສຸ ປ຺ສ຺ເສສູ’’ຕິ ອິທໍ ເຍກຸຍ຺ຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈນ຺ທສ຺ສ ປຸຣໂຕ, ປ຺ຈ຺ຉໂຕ, ສມຍ຺ຈ ຕາຣກາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິເຍວຯ ອຕ຺ຕໂນ ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄມນຍ຺ຖານໍຯ ນ ວິຊຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວີຖິຍາວ ຄຈ຺ຉນໂຕຯ ສູຣິຍສ຺ສ ອຸຊຸກໍ ຄມນສ຺ສ ສີຆຕາ ຈນ຺ທສ຺ສ ຄມນໍ ອຸປາທາຍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕິຣິຍໍ ຄມນໍ ທກ຺ຂິຓທິສໂຕ ອຸຕ຺ຕຣທິສາຍ, ອຸຕ຺ຕຣທິສໂຕ ຈ ທກ຺ຂິຓທິສາຍ ຄມນໍ ທນ຺ຆໍ ຉທີ ຉທີ ມາເສທີ ອິຊ຺ຊນໂຕຯ ໂສຕິ ສູຣິໂຍຯ ກາລຸອປ຺ກ຺ເຂ ໍາໂປ຺ສຖໂຕຕິ ກາລຸອປ຺ກ຺ເຂ ອຸໂປ຺ສເຖ ຈນ຺ເທນ ສເທ຺ວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍຯ ປາຜິປທທິວເສຕິ ສຸກ຺ກປ຺ກ຺ຂປາຜິປທທິວເສຯ ໂອຫາຍ ຄຈ຺ຉຕີ ອຕ຺ຕໂນ ສີຆຄາມິຕາຍ, ຕສ຺ສ ຈ ທນ຺ຆຄາມິຕາຍຯ ເລຂາວິຍ ປຍ຺ຌາຍຕິ

ປຈ຺ຈິມທິສາຍໍຯ ຍາວ ອຸໂປສຖທິວສາຕິ ຍາວ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂົາໂປສຖທິວສາຯ “ຈນ຺ໂທ ອນຸກ຺ກເມນ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ”ຕິ ອິທໍ ອຸປຣິກາຄໂຕ ປຕິຕສູຣິຍາໂລກຕາຍ ເຫຌຸຖໂຕ ປວຕ຺ຕາຍ ສູຣິຍສ຺ສ ທູຣກາເວນ ທິວເສ ທິວເສ ອນຸກ຺ກເມນ ປຣິຫາຍມານາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຉາຍາຍ ວເສນ ອນຸກ຺ກເມນ ຈນ຺ທມຕ຺ຑລປ຺ປເທສສ຺ສ ວຑ຺ຒມານສ຺ສ ວິຍ ທິສ຺ສມານຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອນຸກ຺ກເມນ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ວິຍຯ ອຸໂປສຖທິວເສ ປຸຓ຺ຓມາຍໍ ປຣິປຸຓ຺ໂຓ ໂຫຕິ, ປຣິປຸຓ຺ຓມຕ຺ຑໂລ ຫຸຕ຺ວາ ທິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຆາວິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫາຕິ ຈນ຺ທສ຺ສ ຫນ຺ຆຄຕິຕາຍ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ສີຆຄຕິຕາຍຯ ອນຸກ຺ກເມນ ຫາຍິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ “ອນຸກ຺ກເມນ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ຉາຍາຍ ຫາຍມານຕາຍ ມຕ຺ຑລໍ ວຑ຺ຒມານໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ອິຘ ຉາຍາຍ ວຑ຺ຒມານຕາຍ ມຕ຺ຑລໍ ຫາຍມານໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕີຯ

ຍາຍ ວີຖິຍາ ສູຣິເຍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ວສ຺ສວລາຫກາ ເທວປ຺ຕ຺ຕາ ສູຣິຍາກິຕາປສນ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານໂຕ ນ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ, ກີລຸອາປສຸຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນ ວິຈຣນ຺ຕິ, ຕທາ ກິຣ ສູຣິຍສ຺ສ ວິມານໍ ປກຕິມຄ຺ຄໂຕ ອໂຘ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ວິຈຣຕິ, ຕສ຺ສ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຈຣເຕເນວ ຈນ຺ທວິມານມ຺ປີ ອໂຘ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຈຣຕິ ຕຄ຺ຄຕິກຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ສາ ວີຖິ ອຸທກາກາເວນ ອຊານຸຣູປຕາຍ “ອຊວີຖິ”ຕິ ສມຸລ຺ລໍ ຄຕາຯ ຍາຍ ປນ ວີຖິຍາ ສູຣິເຍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ວສ຺ສວລາຫກາ ເທວປ຺ຕ຺ຕາ ສູຣິຍາກິຕາປາກາວໂຕ ອກິຕ຺ຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານໂຕ ພຫິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກີລຸອາປສຸຕາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິຈຣນ຺ຕິ, ຕທາ ກິຣ ສູຣິຍວິມານໍ ປກຕິມຄ຺ຄໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ອາຣຸຫິຕ຺ວາ ວິຈຣຕິ, ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຘໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ຈຣເຕເນວ ຈນ຺ທວິມານມ຺ປີ ອຸທ຺ຘໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ຈຣຕິ ຕຄ຺ຄຕິກຕ຺ຕາ, ຕຄ຺ຄຕິກຕາ ຈ ສມານຄຕິນາ ວາຕມຕ຺ຑເລນ ວິມານສ຺ສ ເຜລຸລິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ສາ ວີຖິ ອຸທກພຫຸກາເວນ ນາຄານຸຣູປຕາຍ “ນາຄວີຖິ”ຕິ ສມຸລ຺ລໍ ຄຕາຯ ຍທາ ສູຣິໂຍ ອຸທ຺ຆມນາຣຸຫນ຺ໂຕ, ອໂຘ ຈ ອໂນຕຣນ຺ໂຕ ປກຕິມຄ຺ເຄເນວ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕທາ ວສ຺ສວລາຫກາ ຍຖາກາລໍ, ຍຖາຣຸຈິ ຈ ວິມານໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສຸເຂນ ວິຈຣນ຺ຕິ, ເຕນ ກາເລນ ກາລໍ ວສ຺ສນໂຕ ໂລເກ ອຸຕຸສມຕາ ໂຫຕິ, ຕາຍ ອຸຕຸສມຕາຍ ເຫຕຸກູຕາຍ ສາ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ຄຕິ ຄວານຸຣູປຕາຍ “ໂຄວີຖິ”ຕິ ສມຸລ຺ລໍ ຄຕາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອຊວີຖິ”ຕິອາທິຯ

ເອວໍ “ກຕິ ເນສໍ ວີຖິໂຍ”ຕິ ປຸລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ “ກຖໍ ວິຈຣນ຺ຕີ”ຕິ ປຸລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ “ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສິເນຣຸໂຕ ພຫິ ນິກ຺ຂມນ຺ຕີຕິ ສິເນຣຸສມີເປນ ຕໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຕໂຕ ຄມນວີຖິໂຕ ພຫິ ອຕ຺ຕໂນ ຕິຣິຍຄມເນນ ຈກ຺ກວາລຸອາກິມຸຂາ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິຯ ອນ຺ໂຕ ວິຈຣນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ໖ ມາເສ ຂເຓ ຂເຓ ສິເນຣຸໂຕ ອປສກ຺ກນວເສນ ຕໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຈກ຺ກວາລຸອສມີປໍ ປຕ຺ຕາ, ຕໂຕປິ ໖ ມາເສ ຂເຓ ຂເຓ ອປສກ຺ກນວເສນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສິເນຣຸສມີປໍ ປາປຸຓນ຺ຕາ ອນ຺ໂຕ ວິຈຣນ຺ຕີຯ ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕໍ ວິວຣິຕຸໍ “ເຕຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສິເນຣຸສ຺ສ, ຈກ຺ກວາລຸອສ຺ສ ຈ ຍໍ ຄານໍ ເວມຊ຺ຊໍ, ຕສ຺ສ, ສິເນຣຸສ຺ສ ຈ ຍໍ ຄານໍ ເວມຊ຺ຊໍ, ເຕນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ “ສິເນຣຸສມີເປນວິຈຣນ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ສິເນຣຸສ຺ສ ອຄ຺ຄາລຸອິນ຺ທອລຸລີນາຯ ຈກ຺ກວາລຸອສມີເປນ ຈຣິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ມຊ຺ເຊນາຕິ ສິເນຣຸສ຺ສ, ຈກ຺ກວາລຸອສ຺ສ ຈ ອຸຊ຺ກໍ ເວມຊ຺ເຊນ ມຄ຺ເຄນຯ ຈິຕ຺ຣມາເສ ມຊ຺ເຊນາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ເອກປ຺ປຫາເຣນາຕິ ເອກເວລາຍ, ເອເກເນວ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເອກປ຺ປຫາເຣນຯ ມຊ຺ຊນ຺ຫິໂກຕິ ຄິຕມຊ຺ຊນ຺ຫິໂກ ກາໂລ ໂຫຕີຯ ຕທາ ຫີ ສູຣິຍມຕ຺ຑລໍ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາປິ ອິມສ຺ມີ ທີເປ ຄິຕສ຺ສ ອຸປ຺ຑຒເມວ ທິສ຺ສຕິ, ອຸຕ຺ຕຣກຸຣູສຸ ຄິຕສ຺ສ ໂອຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາຯ ເອວຌ຺ຫິ ເອກເວລາຍເມວ ຕີສຸ ທີເປສຸ ອາໂລກກຣຕ຺ຕໍຯ

ເຍສຸ ກຕ຺ຕິກາທິນກ຺ຂຕ຺ຕສມຸລາ, ຕານິປິ ຕາຣກຣູປານິ ເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ເສສຕາຣກຣູປານິ ຈາ”ຕິ, ນກ຺ຂຕ຺ຕສຸລິຕ ຕາຣກຣູປໂຕ ອວສິຌຸຖຕາຣກຣູປານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸກຍານິປິ ຕານິ ເທວຕານໍ ວສນກວິມານານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ຣາ-ສຫ຺ໂທ ຕີຍຕິ ລິຊ຺ຊຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຣຕ຺ຕິ, ສຕ຺ຕານໍ ສຫ຺ທສ຺ສ ວູປສມນກາໂລຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທີພ຺ພນ຺ຕີ ສຕ຺ຕາ ກີລຸອນ຺ຕີ ໂຊຕນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາຕິ ທິວາຯ ສຕ຺ຕານໍ ອາຍຸໍ ມີນນ຺ໂຕ ວິຍ ສີຍຕີ ອນ຺ຕໍ ກໂຣຕີຕິ ມາໂສຯ ຕໍ ຕໍ ກິຣິຍໍ ອຣຕິ ວຕ຺ເຕຕີຕິ ອຸຕຸຯ ຕໍ ຕໍ ສຕ຺ຕໍ, ຆມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຝ຺ຈ ສງ຺ຄມ຺ມ ວທນ຺ໂຕ ວິຍ ສຣຕີ ວຕ຺ເຕຕີຕິ ສໍວຈ຺ຉໂຣຯ

໑໘໘ຯ ວິວຊ຺ຊນໍ ວິວຊ຺ໂຊ, ໂສ ເອວ ເວວຊ຺ຊໍ, ວຕ຺ຕສ຺ສ ເວວຊ຺ຊໍ ວຕ຺ຕເວວຊ຺ຊໍ, ວຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິຄໂມ, ຕສ຺ສ ປນ ອຕ຺ຖິຕາ “ວຕ຺ຕເວວຊ຺ຊຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ “ວິວຊ຺ຊກາໂວ”ຕີຯ ເຕສນ຺ຕິ ວຕ຺ຕວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍຯ ອຕິມານປ຺ປຈ຺ຈຍາຕິ ທຸພ຺ພຕ຺ຕວມ຺ກນວເສນ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ອຕ຺ຕໂນ ວຕ຺ຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ມານປຈ຺ຈຍາ, ມານສມ຺ປຄ຺ຄຕ຺ຫນນິມິຕ຺ຕນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ສາ ຕີສໂຍ ຣໂສ ເອຕີສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ຣສາຕິ ລທ຺ຆມານາຍ, ອນຸກາສີສູຕີ ອນຸໂຣຆວເສນ ກາສີສຸຯ ໂລກຸປ຺ປຕ຺ຕິວໍສກຖນ຺ຕີ ໂລກຸປ຺ປຕ຺ຕິວໍສຊໍ ປເວຕີກຖໍ, ອາທິກາເລ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປເວຕີອາຄຕກຖນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖຯ “ອນຸປຕນ຺ຕີ”ຕິປິ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖຯ

ຠູມິປປ຺ປ຺ຏກປາຕຸຠາວາທິວຎ຺ຎນາ

໑໘໓໚ເອທີໂສ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອທິຈ຺ຈຕ຺ຕກສທີໂສ ຫຸຕ຺ວາ໚

໑໘໔໚ປທາລຕາຕິ ‘‘ປທາ’’ຕິ ເອວໍນາມາ ເອກາ ລຕາ, ສາ ປນ ຍສ຺ມາ ສມ຺ປນ຺ນວຎ຺ຎຄນ຺ຆຣສາ, ຕສ຺ມາ ‘‘ພທ຺ທລຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ໚ ນາລຸອິກາຕິ ນາລຸອິວລ຺ລິ໚ ອຫາຍິຕິ ນສ຺ສິ໚

໑໘໕໚ອກຎ຺ຑປາໂກຕິ ອກຎ຺ເຑເຍວ ຄາເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈນໂກ, ນິວາໂຣ ວິຍ ສຎ຺ຊາໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ຺ປຊ຺ຊນໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ກໂຓ ‘‘ກຸຎ຺ຑກ’’ນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ຖຸສນ຺ຕິ ຕຎ຺ຑຸລໍ ປຣິໂຍນນ຺ຘິຕ຺ວາ ຄິຕຎ຺ໂຑ, ຕທກາວໂຕ ‘‘ອກໂຓ, ອຖຸໂສ’’ຕິ ສາລິ ວຸຕ຺ໂຕ໚ ‘‘ປຜິວິຣູລ຺ຫ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ປກ຺ກກາວສ຺ສ ກາຣຓວຈນໍ໚ ປຜິວິຣູລ຺ຫໂຕ ທິ ຕໍ ປກ຺ກນ຺ຕິ໚ ຍສ຺ມິ ຄາເມ ສາຍໍ ປກ຺ໂກ ສາລິ ຄທິໂຕ, ຕເທວ ຄານໍ ທຸຕິຍທິວເສ ປາໂຕ ປກ຺ເກນ ສາລິນາ ປຣິປຸຎ຺ຎໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຑຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສາຍໍ ຄທິຕຎ຺ຑານໍ ປາໂຕ ປກ຺ກໍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີ໚ ອລາຍິຕນ຺ຕິ ລາຍິຕຎ຺ຑານມ຺ປິ ເຕສໍ ກມ຺ມປ຺ປຈ຺ຈຍາ ອລາຍິຕເມວ ຫຸຕ຺ວາ ອນູນໍ ປຣິປຸຎ຺ຓເມວ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ນ ເກວລໍ ປຎ຺ຎາຍນເມວ, ອຖ ໂຂ ຕຖາກູຕເມວ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຑຕີ໚

ອິຕ຺ຖີປຸຣິສລິງ຺ຄາທິປາຕຸກາວວຎ຺ຎນາ

໑໘໖໚‘‘ມນຸສ຺ສກາເລ’’ຕິ ອິທໍ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສກູຕານໍເຍວ ຕຕ຺ຖ ອິທານິ ນິກນ຺ຕິວເສນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ເທວ ຕານມ຺ປິ ປຸຣິມຊາຕິຍໍ ອິຕ຺ຖີກາເວ ຄິຕານໍ ຕຕ຺ຖ ວິຣາຄາທິປຸຣິສຕ຺ຕປ຺ປຈ຺ຈເຍ ອສຕິ ຕທາ ອິຕ຺ຖີລິງ຺ຄເມວ ປາຕຸກວຕິ໚ ປຸຣິສຕ຺ຕປ຺ປຈ຺ຈເຍຕິ ‘‘ອຕ຺ຕໂນປິ ອນິສ຺ສຣຕາ, ສພ຺ພກາລໍ ປຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາ, ຣຊສ຺ສລຕາ ວຎ຺ຈຕາ, ຄພ຺ກຆາຣຓໍ, ປຄມາຍ ປກຕິຍາ ນິທີນປກຕິຕາ, ສູຣວິຣຕາກາໂວ, ‘ອປ຺ປກາ ຊນາ’ຕິ ‘ທີລຸເອຕພ຺ພຕາ’ຕິ ເອວມາທີ ອາທີນວປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕປຸພ຺ພກມ຺ປິ ອິຕ຺ຖີກາເວ ‘ອລໍ ອິຕ຺ຖີກາເວນ, ນ ທີ ອິຕ຺ຖີກາເວ ຄຕ຺ວາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສິຣີ, ນ ສກ຺ກມາຣພ຺ຣຫ຺ມສິຣິໂຍ ປຈ຺ຈນຸກວິຕຸໍ, ນ ປຈ຺ເຈກໂພຘີ, ນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ກາ’ຕິ ເອວໍ ອິຕ຺ຖີກາວວິຣຊ຺ຊນໍ, ‘ຍຖາວຸຕ຺ຕອາທີນວວິຣຫໂຕ ອຸຕ຺ຕມປກ ຕິກາວໂຕ ສມ຺ປທມິທໍ ປຸຣິສຕ຺ຕໍ ນາມ ເສຎ຺ຑໍ ອຸຕ຺ຕມໍ, ເອຕ຺ຖ ຄຕ຺ວາ ສກ຺ກາ ເອຕາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ສມ຺ປາປຸຎິຕຸ’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປຸຣິສຕ຺ຕກາເວ ສມ຺ກາວນາປຸພ຺ພກໍ ປຕ຺ຖນາຄປ຺ປນໍ, ‘ຕຕ຺ຖ ນິນ຺ນໂປຓປພ຺ກາຣຈິຕ຺ຕຕາ’ຕິ’’ ເອວມາທີເກ ປຸຣິສກາວສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູເຕ ຆມ຺ເມ໚ ປູເຣຕ຺ວາ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ໚ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກູຕໍ, ສທິສຎ຺ຈ ທີຎ຺ຄຆມ຺ມິກໍ, ສມ຺ປຣາຍິກຎ຺ຈ ສຸວິປຸລໍ ອນຕ຺ຖໍ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸຣິສສ຺ສ ກາເມສຸ ມິຈ຺ຉາຈຣຓໍ ເກວລໍ ອິຕ຺ຖີຍໍ ອາສາປຕ຺ຕິ ຜເລເນວາຕິ ອາສາອາປຕ຺ຕິ ອິຕ຺ຖີກາວາວຫາປີ ໂຫຕີ ເຍວ໚ ຕນ຺ນິນ຺ນໂປຓປພ຺ກາຣກາເວນ ຕນ຺ນິກນ຺ຕິຍາ ນິມິຕ຺ຕກາວາປຕ຺ຕິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕກາວໍ ລກນ຺ໂຕ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ລກຕີ’’ຕິ໚ ຕທາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ປຄມກປ຺ປິກກາເລ໚ ປກຕິຍາຕິ ສກາເວນ໚ ມາຕຸຄາມສ຺ສາຕິ ປຸຣິມຕ຺ຕກາເວ ມາຕຸຄາມກູຕສ຺ສ໚ ປຸຣິສສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ‘‘ປກຕິຍາ’’ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ໚ ອຸປນິຊ຺ຈາຍຕນ຺ຕິ ອຸເປຈ຺ຈ ນິຊ຺ຈາຍນ຺ຕານໍ໚ ຍຖາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ມິ ສາຣາໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ສາເປກ຺ຂກາເວນ ໂອໂລເກນ຺ຕານໍ໚ ຣາຄປຣິລຸອາ ໂຫຕີ ຣາຄໂຊ ປຣິລຸອາໂຫ໚

ນິພ຺ພຸຍ຺ຫມານາຍາຕິ ປຣິຓຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິຍ຺ຍມານາຍ໚

ເມຖຸນຆມ຺ມສມາຈາຣວຎ຺ຎນາ

໑໘໗໚ໂຄມຍປິຎ຺ຑມຕ຺ຕມ຺ປີ ນາລຕ຺ຖາຕິ ສມ຺ມເທວ ວິວາຫກມ຺ມໍ ນາລຕ຺ຖາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ວທນ຺ຕິ໚ ປາຕພ຺ຍຕນ຺ຕິ ຕສ຺ມິ ອສທ຺ຆມ຺ເມ ກິເລສກາເມນ ປີວິຕພ຺ພຕໍ ກິຎ຺ຈິ ປີວິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໍ ປີວນ຺ຕາ ວິຍ ອຕີວິຍ ໂຕເສຕ຺ວາ ປຣິກຸຎ຺ຊິຕພ຺ພຕໍ ອາປຊ຺ຊີສຸ, ປາຕພ຺ຍຕນ຺ຕິ ວາ ປຣິກຸຎ຺ຊນກຕໍ ອາປຊ຺ຊີສຸ ອຸປຄຈ຺ຉິສຸ໚ ປຣິໂກຄຕ຺ໂຖ ທີ ອຍໍ ປາ-ສທ຺ໂທ, ກຕ຺ຕຸສາຆໂນ ຈ ຕພ຺ຍ-ສທ຺ໂທ, ຍຖາຣຸຈິ ປຣິກຸຎ຺ຊີສູຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

ສນ຺ນິຘິການນ຺ຕິ ສນ຺ນິຘິການໍ, ກ-ກາໂຣ ປທວຑ຺ຒນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສນ຺ນິຘີ ກຕ຺ວາ’’ຕິ໚ ອປທານນ຺ຕິ ອວຂຎ຺ຑນໍ໚ ເອ

ເກາສ຺ມິ ຄາເມຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ວຫິຕໍ, ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ເອເກາສ຺ມິ ຄາເມຯ ຄຸມ຺ພຄຸມ຺ພາຕິ ປຸຌ຺ຊປຸຌ຺ຊາຯ

ສາລິວິກາຄວຕ຺ຕນາ

໑໘໗ຯສີມໍ ຄເປ຺ຍຍາມາຕິ “ອຍໍ ກູມິກາໂຄ ອສຸກສ຺ສ, ອຍໍ ກູມິກາໂຄ ອສຸກສ຺ສາ”ຕິ ເອວໍ ປຣິຈ຺ເຉທໍ ກເຣຍ຺ຍາມຯ ຕໍ ອຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາຕິ ຕໍ ອາທິ ກຕ຺ວາຯ

ມຫາສມ຺ມຕຣາຊວຕ຺ຕນາ

໑໙໐ຯປກາເສຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂທສວເສນ ປກາເສຕພ຺ພໍຯ ຊິປີຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຂປໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ “ຫາເຣຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕນິກາຍໂຕ ນີຫຣິຕພ຺ພໍຯ

ເນສນ຺ຕິ ນິທ຺ໜາຣເຕ ສາມິວຈນໍຯ

໑໙໑ຯອກ຺ຂຣນ຺ຕິ ນີຣຸຕ຺ຕີຯ ສາ ຫິ ມຫາຊເນນ ສມ຺ມໂຕຕິ ນິທ຺ໜາເຣຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ນີຣຸຕ຺ຕິ , ຕສ຺ມີເຍວ ນີຣູລ຺ຫກາວໂຕ , ອຌ຺ຌຕ຺ຖ ອສຌ຺ຈຣຓໂຕ ອກ຺ຂຣນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ສງ຺ຂາຕພ຺ພໂຕ ສງ຺ຂາ, ສມຌ຺ຌາຍຕິຕິ ສມຌ຺ຌາ, ປຌ຺ຌາປນໂຕ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິ, ໂວຫຣຓໂຕ ໂວຫາໂຣຯ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ປວຕ຺ໂຕຯ ນ ເກວລໍ ອກ຺ຂຣເມວາຕິ ນ ເກວລໍ ສມຌ຺ຌາກຣຓເມວຯ ເຂຕ຺ຕສາມິໂນຕິ ຕໍ ຕໍ ກູມິກາຄໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຄິຕສຕ຺ຕາຯ ຕີຫີ ສງ຺ເຂຫິຕິ ຕິວິຣກິຣິຍາກິສງ຺ຂເຕຫິ ຕີຫິ ສງ຺ເຂຫິ ຂຕ຺ຕິຍາທີຫິ ຕີຫິ ວຕ຺ເຕຫິ ປຣິຄ຺ຄຫີເຕຫິຯ “ຂຕ຺ຕິຍານ຺ຍນ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກເນຄມຊານປເທຫິ ຕີຫິ ຄຫປຕິຫິ ປຣິຄ຺ຄຫີເຕຫີ”ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ຌາເຕນາຕິ ອຄ຺ຄໍ ກຸລນ຺ຕິ ຌາເຕນຯ ຂຕ຺ຕິຍກຸລຌ຺ຫິ ໂລເກ ສພ຺ພເສຏ຺ຄໍຯ ຍຖາຫ “ຂຕ຺ຕິໂຍ ເສຏ຺ໂຄ ຊເນຕສ຺ມິ, ເຍ ໂຄຕ຺ຕປຏິສາຣີໂນ”ຕິ, (ທີຯ ນີຯ ໑ຯ໔໘ກກ; ໜຯ໑໔໐; ມຯ ນີຯ ໔ຯ໙໐; ສໍຯ ນີຯ ໑ຯ໑໘໘, ໘໔໕) ອເກາໂທປຈາເຣນ ປນ ອກ຺ຂຣສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍສທ຺ທສ຺ສປີ ເສຏ຺ຄຕາຕິ ປາລຸອິຍໍ “ອຄ຺ຄຌ຺ເຌນ ອກ຺ຂເຣນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທານີ ອເກາໂທປຈາເຣນ ວິນາ ເອວ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຄ຺ເຄ ວາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຕ຺ຑລາທິວຕ຺ຕນາ

໑໙໒ຯ ເຍນ ອນາຣມ຺ກກາເວນ ພາຫິຕາກຸສລາ “ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕເມວ ຕາວ ທສ຺ເສຕຸໍ ປາລຸອິຍໍ “ວີຕງ຺ຄາຣາ”ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປຈິຕ຺ວາ”ຕິອາທີມາຫຯ ຕເມນນ຺ຕິ ວຈນວິປ຺ລ຺ລາເສນ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ “ເຕ ເອເຕ”ຕິຯ ອກິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕາຕິ ຈິຕ຺ຕມນ຺ຕກາເວນ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ອກິວິສິຏ຺ເຄ ກໂຣນ຺ຕາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາກປ຺ປກາເວນ ສງ຺ຂໂຣນ຺ຕາ ຈຯ ວາເຈນ຺ຕາຕິ ປເຣສໍ ກເຖນ຺ຕາ, ເຍ ຕຖາ ຄນ຺ເຖ ກາຕຸໍ ນ ຊານນ຺ຕິຯ ອຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອາສນ຺ຕິ, ອຸປວິສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ “ວສນ຺ຕີ”ຕິຯ ອຈ຺ເຉນ຺ຕີຕິ ກາລໍ ເຂເປນ຺ຕີຯ ຫີນສມ຺ມຕໍ ຊານກາວນານຸໂຍຄໍ ຉທ຺ເທຕ຺ວາ ຄນ຺ເຖ ປສ຺ຕຕາທີປນໂຕຯ ເສຏ຺ຄສມ຺ມຕໍ ຊາຕໍ “ເວທຌ຺ຌາ ໂສຕ຺ຕິຍາ ສ຺ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ”ຕິ ເອວໍ ເສຏ຺ຄສມ຺ມຕໍ ຊາຕໍຯ

໑໙໓ຯເມຖຸນທມ຺ມໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາຕິ ຊາຍາປຕິກກາເວນ ທ຺ວຍໍ ທ຺ວຍໍ ນິວາສໍ ອຊ຺ຊຸປຄນ຺ຕ຺ວາຯ ວາຕິຊກມ຺ມາທິເກຕິ ອາທິ- ສທ຺ເທນ ກສິກມ຺ມາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ

໑໙໔ຯລຸທ຺ທາຈາຣກມ຺ມຂຸທ຺ທາຈາຣກມ຺ມຸນາຕິ ປຣວິເຫຄນາທິລຸທ຺ທາຈາຣກມ຺ມຸນາ, ນລຸອກາຣທາຣຸກມ຺ມາທີຂຸທ຺ທາຈາຣກມ຺ມຸນາ ຈຯ ສຸທ຺ທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸ-ອິຕິ ສີ຃ຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ທາ-ອິຕິ ຄຣຫຓຕ຺ເຖຕິ ອາຫ “ສຸທ຺ທໍ ສຸທ຺ທໍ ລຫຸໍ ລຫຸໍ ກຸຈ຺ຉິຕໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ”ຕິຯ

໑໙໕ຯອຫູຕິ ກາລວິປ຺ລ຺ລາສວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ໂຫຕິ ໂຂ”ຕິ ອາຫຯ ອິມິນາຕິ “ອິເມຫີ ໂຂ, ວາເສຏ຺ຄ, ຈຕູຫີ ມຕ຺ຑເລຫີ ສມຓມຕ຺ຑລສ຺ສ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕີ”ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນຯ ອິມໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ສມຓມຕ຺ຑລໍ ນາມ…ເປ… ສຸທ຺ຌີ ປາປຸຓນ຺ຕີຕິ ອິມໍ ອຕ຺ຖຊາຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຍທິ ອິເມຫີ…ເປ… ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອິມາເນວ ຈຕ຺ຕາຣີ ມຕ຺ຑລານີ

ປັສານານີ, ສມຕາມຕຸຫລໍ ອປຸປັສານໍ ຕເົຕ ອກິນິພຸພຕຸຕຕຸຕາຕີ? ນຍິທເມວນຸຕີ ທສຸເສຕຸໍ "ອິມານີ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໌ຯ ສມຕາມຕຸຫລໍ ອນຸວຕຸຕນຸຕີ ຄຸເຕທີ ວິສິຍຸຄຸກາວໂຕຯ ຄຸໂຕ ທີ ວິລຸລູນໍ ອນຸວຕຸຕນເທຕຸ, ນ ໂກລປຸຕຸຕິຍໍ, ວຕຸຕໂປັກຸຂຣຕາ, ວາກຸກຣຕາມຕຸຕໍ ວາຯ ເຕນາທ "ສມຸເມເນວ ອນຸວຕຸຕນຸຕີ, ໂນ ອສມຸເມນາ"ຕິຯ ໂສ ສມຸໂມ ຈ ໂລກຸຕຸຕໂຣວ ອສິປຸເປໂຕ, ເຍນ ສໍສາຣໂຕ ວິສຸຊຸຊຕີ, ຕສຸມາ ສມຕາມຕຸຫລນຸຕີ ຈ ສາສນິກເມວ ສມຕາຄຕໍ ວທຕີຕີ ທຍຸຖພຸພໍຯ ເຕນາທ "ສມຕາມຕຸຫລຄຸທີ"ຕິອາທິຯ

ທຸຈຸຈຣິຕາທິກຖາວຕຸຕນາ

໑໓໖ຯມິຈຸຉາທິຍຸຖິວເສນ ສມາທິນຸນກມຸມໍ ນາມ "ໂກ ອນຸພນຸສິຕພຸໂພຯ ອໂຊຕຄຸຄິໂສຍຸຖິມິໂສ"ຕິອາທິນາ ຍຄຸລວິສານາທິວເສນ ປວຕຸຕິຕໍ ສີສາທິປ່າປກມຸມໍຯ ມິຈຸຉາທິຍຸຖິກມຸມສຸສາຕີ "ເອສ ສທຸສາສິຄໂຕ ເທວຍາໂນ, ເຍນ ຍນຸຕີ ປຸຕຸຕິໂນ ວິໂສກາ"ຕິອາທິນາ ປວຕຸຕິຕສຸສ ມິຈຸຉາທິຍຸຖິສທຄຕກມຸມສຸສຯ ສມາທານໍ ຕສຸສ ຕຖາ ປວຕຸຕນໍ, ຕສຸສາ ວາ ທິຍຸຖິຍາ ອຸປຄມນໍຯ

໑໓໗ຯທຸວຍກາຣີຕີ ກຸສລາກຸສລທຸວຍສຸສ ກຕຸຕາຯ ຕຍິທໍ ທຸວຍໍ ຍສຸມາ ເອກຊຸຊໍ ນປຸປວຕຸຕຕີ, ຕສຸມາ ອາທ "ກາເລນາ"ຕິອາທິຯ ເອກກຸຂເຕ ອຸກາຍວິປາກທານຍຸຄານໍ ນາມ ນຕຸຖິ ເອກສຸມີ ຂເຕ ຈິຕຸຕທຸວຍຍູປສຄຸທີຕາຍ ສຕຸຕສນຸຕຕິຍາ ອກາວໂຕຯ ຍຖາ ປນ ທຸວຍກາຣີໂນ ສຸຂທຸກຸຂປຍິສໍເວທິຕາ ສມຸກາວຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ເຍນ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໌ຯ ເອວໍກູໂຕຕີ ວິກລາວຍໂວຯ ທຸເວປີທີ ກຸສລາກຸສລກມຸມານີ ກຕູປຈິຕານີ ສກາວໂຕ ພລວນຸຕາເນວ ໂທນຸຕີ, ຕສຸມາ ມຣຕາກາເລ ອຸປຍຸຖຫນຸຕີ ຯ ເຕສຸ ອກຸສລໍ ພລວຕຣໍ ໂທຕີ ປຈຸຈຍລາກໂຕຯ ນິກນຸຕິອາທໂຍ ທີ ປຈຸຈຍວິເສສາ ອກຸສລສຸເສວ ສກາຄາ, ນ ກຸສລສຸສ, ຕສຸມາ ກຕູປຈິຕາກາເວນ ສມານພເລສຸປີ ກຸສລາກຸສເລສຸ ປຈຸຈຍລາເກນ ວິປຈຸຈິຕຸໍ ລທຸໂອກາສຕາຍ ກຸສລໂຕ ອກຸສລໍ ພລວຕຣໍ ໂທຕີຕີ, ຕຖາກູຕມຸປີ ຕໍ ຍຖາ ວິປາກທາເນ ລທຸໂອກາສສຸສ ກຸສລສຸສາປີ ອວສໂຣ ໂທຕີ, ຕຖາ ລທຸທປຈຸຈຍໍ ປຍິສນຸສິທານາກິມຸຂໍ ກຸສລໍ ປຍິພາທິຕຸວາ ປຍິສນຸສິ ເທນຸຕໍ ຕິຣຈຸຉານໂຍນິຍໍ ນິພຸພຕຸຕາເປຕີຕິຯ "ອກຸສລໍ ພລວຕຣໍ ໂທຕີ"ຕິ ເອຕຸຖ "ອກຸສລໍ ເຈ ພລວຕຣໍ ໂທຕີ, ຕໍ ກຸສລໍ ປຍິພາທິຕຸວາ"ຕິ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ອຕຸຖໍ ວຕຸວາ ເຕສຸ ກຸສລໍ ເຈ ພລວຕຣໍ ໂທຕີ, ຕຄຸຈ ອກຸສລໍ ປຍິພາທິຕຸວາ ມນຸສຸສໂຍນິຍໍ ນິພຸພຕຸຕາເປຕີ, ອກຸສລໍ ປວຕຸຕິເວທນິຍໍ ໂທຕີ, ອຖ ນໍ ຕໍ ກາຕມຸປີ ກໂຣຕີ ຂຸຊຸຊມຸປີ ປີຖສປຸປີມຸປີ ກຸຈຸສິໂຣຄາທິທີ ວາ ອຸປທຸທຸຕໍຯ ເອວໍ ໂສ ປວຕຸຕິຍໍ ນານປຸປກາຣໍ ທຸກຸຂໍ ປຈຸຈນຸກວຕີຕີ ອິທໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ "ສຸຂທຸກຸຂປຸປຍິສໍເວທີ ໂທຕີ"ຕິຯ ຕຕຸຣາຍໍ ວິນິຈຸຉໂຍ – ວຸຕຸຕກາເລ ວາ ກາເຣນ ສມານພເລສຸ ກຸສລາກຸສລກມຸເມສຸ ອຸປຍຸຖຫນຸເຕສຸ ມຣຕາສຸສ ອາສນຸນເວລາຍໍ ຍທີ ພລວຕຣານີ ກຸສລຊວນານີ ຊວນຸຕີ, ຍຖາອຸປຍຸຖິຕໍ ອກຸສລໍ ປຍິພາທິຕຸວາ ກຸສລໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ປຍິສນຸສິ ເທຕີຯ ອຖ ພລວຕຣານີ ອກຸສລຊວນານີ ຊວນຸຕີ, ຍຖາອຸປຍຸຖິຕໍ ກຸສລໍ ປຍິພາທິຕຸວາ ອກຸສລໍ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ປຍິສນຸສິ ເທຕີຯ ຕໍ ກິສຸສ ເທຕຸ? ອຸກິນຸນໍ ກມຸມານໍ ສມານພລວກາວໂຕ, ປຈຸຈຍນຸຕຣສາເປກຸຂໂຕ ຈາຕີ, ສພຸພໍ ວີມໍສິຕຸວາ ຄເທຕພຸພໍຯ

ໂພສິປກຸຂິຍກາວນາວຕຸຕນາ

໑໓໘ຯໂພສິ ວຸຈຸຈຕີ ມຄຸຄສມຸມາທິຍຸຖິ, ຈຕຸຕາຣີ ອຣິຍສຈຸຈານີ ພຸຊຸຊຕີຕີ ກຕຸວາ, ສກາວໂຕ, ຕໍສກາວໂຕ ຈ ຕສຸສາ ປກຸເຂ ກວາຕີ ໂພສິປກຸຂິຍາ, ສຕິວີຣິຍາທໂຍ ສມຸມາ, ເຕສໍ ໂພສິປກຸຂິຍານໍຯ ປຍິປາຍິຍາຕີ ໂພສິປກຸຂິຍເທສນາປຍິປາຍິຍາຯ ກາວນໍ ອນຸຄນຸຕຸວາຕີ ອນຸກຸກເມນ ປວຕຸຕໍ ກາວນໍ ປຕຸວາຯ ເຕນາທ "ປຍິປຊຸຊິຕຸວາ"ຕິຯ ເສົາປາທິເສສາຍ ນິພຸພານຂາຕຸຍາ ວເສນ ຂີຕາສວສຸສ ເສຍຸຄກາວໍ ໂລກສຸສ ປາກຍໍ ກຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ສກຸກາ, ນ ອິຕຣາຍ ສພຸພໂສ ອປຸຄຸລຕຸຕິກາວູປຄມເນ ຕສຸສ ອທສຸສນໂຕຕີ ວຸຕຸຕໍ "ປຣິນິພຸພາຕີຕີ ກິເລສປຣິນິພຸພາເນນ ປຣິນິພຸພາຍຕີ"ຕິຯ ວິນິວຕຸເຕຕຸວາຕີ ຕໂຕ ຈຕຸວຕຸຕາໂຕ ນິຫຣິຕຸວາຯ

໑໔໐ຯຕເມວຕຸຖນຸຕີ "ຂີຕາສໂວວ ເທວມນຸສຸເສສຸ ເສຍຸໂຖ"ຕິ ວຸຕຸຕເມວຕຸຖໍຯ

ເສຍຸຖຈຸເລທກວາທເມວາຕີ ຊາຕິພຸຣາຫຸມຕານໍ ເສຍຸຖກາວສມຸຈຸເລທກເມວ ກຖໍຯ ທສຸເສຕຸວາ ກາສິຕຸວາຯ ສຸຕຸຕນຸຕີ ວິນິວຕຸເຕຕຸວາຕີ ປຸພຸເພ ໂລກິຍສມຸມສນຸທສຸສນວເສນ ປວຕຸຕໍ ອຄຸຄລຸຄສຸຕຸຕໍ "ສຕຸຕນຸນໍ ໂພສິປກຸຂິຍານໍ ສມຸມານໍ ກາວນມນຸວາຍາ"ຕິອາທິນາ ຕໂຕ ວິນິວຕຸເຕຕຸວາ ນິຫຣິຕຸວາ ເຕນ ອສໍສຍຸຖໍ ກຕຸວາຯ ອາວຊຸຊນຸຕາຕີ ສມນຸນາຫຣນຸຕາຯ ອນຸມຊຸຊນຸຕາຕີ ປຸພຸເພນາປຣໍ ອຕຸຖໂຕ ວິຈຣນຸຕາຕີຯ

ອຄ຺ຄຎ຺ຎສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔ຯ ສມ຺ປສາທນີຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ສາຣິປຸຕ຺ຕສີຫນາທວຓ຺ຓນາ

໑໔໑ຯ ປວາເຣນ຺ຕີ ສຌ຺ຌາເປນ຺ຕີ ສຣີຣໍ ເອເຕນາຕິ ປວາໂຣ, ວຕ຺ຖໍຯ ປວາຣຕໍ ວາ ປວາໂຣ, ‘‘ວຕ຺ຖໍ ທຸສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ປຣິຍາຍ ສທ຺ທາ ເອເຕຕິ ທຸສ຺ສເມວ ປວາໂຣ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ພຫຸວິໂຘ ອເນກໂກຝິປ຺ປເພໂທ ກຕ຺ຫກູໂຕ ອຕ຺ຖີຕິ ທຸສ຺ສປວາຣິໂກຯ ໂສ ກີຣ ປຸພ຺ເພ ທທຣກາເລ ທຸສ຺ສປວາຣກຕ຺ຫເມວ ພຫຸໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວາຕິຊຊໍ ອກາສີ, ເຕນ ນໍ ເສຝ຺ຖິຝ຺ຖາເນ ຖົຕມ຺ປີ ‘‘ປວາຣິໂກ’’ ຕ຺ເວວ ສຌ຺ຊານນ຺ຕີຯ ກຄວຕີຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ປກາຣຕ຺ໂຖ ວາ, ເຕນ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຖເຣນ ວຸຕ຺ຕວຈນໍ ສພ຺ພໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ‘‘ກສ຺ມາ ເອວໍ ອໂວຈາ’’ຕິ ຕຖາວຈເນ ກາຣຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ໂສມນສ຺ສປ໌ເວທນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ປໂຍຊນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕໍ, ຕຍິທໍ ອມ຺ພໍ ປຸຝ຺ຖສ຺ສ ລພ຺ຊໍ ພ຺ຍາກຣຕາສທີສນ຺ຕີ? ນຍິທເມວໍ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ ຍາ ຫີສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ຕທາ ກຄວຕິ ໂສມນສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສາ ນິທ຺ສາຣິຕຣູປາ ກາຣຕາເວນ ໂຈທິຕາ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ອໂວຈາຕິ, ສາ ເອວ ຈ ຍສ຺ມາ ນິທ຺ສາຣິຕຣູປາ ປເວທນວເສນ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ຕຖາວຈນໍ ປໂຍເຊຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ປນ຺ນໂສມນສ຺ສປເວທນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ປໂຍຊນກາເວນ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕໍຯ

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມີ ໂສມນສ຺ສປເວທເນຯ ວິຫາເຣ ນິວາສປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ສຸນິວຕ຺ຖນິວາສໂນຯ ອາກຸຊິຕ຺ວາຕິ ອາພນ຺ຘິຕ຺ວາຯ

ສມາປຕ຺ຕີໂຕ ວຸຝ຺ຖາຍ ‘‘ອໂຫ ສນ຺ໂຕ ວຕາຍໍ ອຣິຍວິຫາໂຣ’’ຕິ ສມາປຕ຺ຕິສຸຂປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕມຸເຂນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຓ ອນຸສ຺ສຣິຕຸໍ ອາຣທ຺ໂຘ, ອາຣກິຕ຺ວາ ຈ ເນສໍ ຕໍ ຕໍ ສາມຄ຺ຄິວິເສສວິກາຄວເສນ ອນຸສ຺ສຣິຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ສມາຘີ’’ຕິ ສາມຄ຺ຄິໂຕ ຄຫິຕສ຺ເສວ ‘‘ປຖມໍ ຊານ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ວິເສສວິກາໂຄ, ‘‘ປຌ຺ຌາ’’ຕິ ສາມຄ຺ຄິໂຕ ຈ ຄຫິຕສ຺ເສວ ‘‘ວິປສ຺ສນາຌາຓ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ວິເສສວິກາໂຄ ອຸທ຺ທໂຝຯ ‘‘ໂລກິຍາກິຌ຺ຌາສຸ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຌາຓສ຺ເສວ ຄຫຕໍ ເຖຣສ຺ສ ອິຕເຣຫິ ສາຕິສຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ປຸພ຺ເພນິວາສຌາຓມ຺ປີ ປນ ‘‘ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສາຘິກສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ ກິຈ຺ຈວເສນ ທສ຺ສິຕເມວ, ລກ຺ຂຓຫາຣວເສນ ວາ ອິຕເຣສໍ ເປຕ຺ຖ ຄຫິຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຕ຺ຖປ຺ປເພທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິກາວນວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ອຕ຺ເຖ ປເພທຄຕໍ ຌາຓໍ ອຕ຺ຖປຝິສມ຺ກິທາຯ ຕຖາ ຘມ຺ມປ຺ປເພທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິກາວນວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ຘມ຺ເມ ປເພທຄຕໍ ຌາຓໍ ຘມ຺ມປຝິສມ຺ກິທາຯ ນິຣຸຕ຺ຕິປເພທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິກາວນວຕ຺ຖານກຣຓສມຕ຺ຖໍ ນິຣຸຕ຺ຕິຍໍ ປເພທຄຕໍ ຌາຓໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຝິສມ຺ກິທາຯ ປຝິການປ຺ປເພທສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິກາວນວຕ຺ຖານ ກຣຓສມຕ຺ຖໍ ປຝິກາເນ ປເພທຄຕໍ ຌາຓໍ ປຝິການປຝິສມ຺ກິທາຯ ອຍ ເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ, (ວິສຸທ຺ຘິ. ໒.໔໒໗) ຕໍ ສໍວຓ຺ຓນາສຸ (ວິສຸທ຺ຘິ. ຝີ. ໒.໔໒໗) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສາວກວິສເຍ ປຣມຸກ຺ກໍສຄຕໍ ຌາຓໍ ສາວກປາຣມີຌາຓໍ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາຓໍ ວິຍ ສພ຺ພເຌຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸຯ ຕສ຺ສາປີ ຫີ ວິສໍ ປຣິກມ຺ມໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສາວກປາຣມີຍາ ປນ ສມ຺ມເທວ ປຣິປູຣິຕຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄສມຘິຄເມເນວສ຺ສ ສມຘິຄໂມ ໂຫຕິຯ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາຓສ຺ເສວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ ຍາວ ນິສິນ຺ນປລ຺ລງ຺ກາ ອນຸສ຺ສຣໂຕຕິ ໂຍຊນາຯ

ກຄວໂຕ ສີລໍ ນິສ຺ສາຍ ຄຸເຓ ອນຸສ຺ສຣິຕຸມາຣທ຺ໂຘຕິ ໂຍຊນາຯ ຍສ຺ມາ ຄຸຓານໍ ພຫຸກາວໂຕ ເນສໍ ເອກຊ຺ຊໍ ອາປາຖາຄມນໍ ນຕ຺ຖິ, ສຕິ ຈ ຕສ຺ມີ ອນິຣູປີຕຣູເປເນວ ອນຸສ຺ສຣເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ ເຖໂຣ ສວິສເຍ ຖຕ຺ວາ ເຕ ອນຸປທໍ ສຣູປໂຕ ອນຸສ຺ສຣິ, ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຈ ສພ຺ພປຖມໍ ສີລໍ ອນຸສ຺ສຣິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກຄວໂຕ ສີລໍ ນິສ຺ສາຍາ’’ຕິ ອາຫ, ສີລໍ ອາຣພ຺ກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສປເທສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍສ຺ມາ ເຈຕ຺ຖ ເຖໂຣ ເອເກກວເສນ ກຄວໂຕ ຄຸເຓ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ຈຕຸກ຺ກປຌ຺ຈກາທິວເສນ ອນຸສ຺ສຣິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາເທ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄກາວນາສາມຌ຺ເຌນ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ວຕ຺ຕພ຺ເພສຸ ຕານີ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ເຄ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈຕຸໂຍນິປຣິຈ຺ເຉທກຌາຓໍ ມຫາສີຫນາທສຸຕ຺ເຕ (ມ. ນິ. ໑.໑໔໔) ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣິຍວໍສາ ອຣິຍວໍສສຸຕ຺ເຕ (ອ. ນິ. ໔.໒໗) ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ປຘານິຍງ຺ຄາທໂຍ ສງ຺ຄີຕິ (ທີ. ນິ. ໓.໓໑໗) ທສຸຕ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕສຸ (ທີ. ນິ. ໓.໓໔໔) ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕີຯ ໖ ສາຣຄີຍ ຘມ຺ມາ

ປຣິນິພ຺ພານສຸຕ຺ເຕ (ທີ ນິ ໒.໑໘໑) ອາຄຕາ ເອວ ສຸຂໍ ສຸປ຺ນາທໂຍ (ອ ນິ ໑໑.໑໕; ປ຺ຜິ ມ ໒.໒໒) ເອກາທສ ເມຕ຺ ຕານິສໍສາ ຯ "ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິອາທິນາ ສໍ ນິ ໕.໑໐໗໑, ມຫາວ ໑໔, ປ຺ຜິ ມ ໒.໓໐) ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ຕິ ປຣິວຕ຺ຕວເສນ ອາຄຕາ ທ຺ວາທສ ຘມ຺ມຈກ຺ກາກາຣາ ມຄ຺ຄຜເລສຸ ປວຕ຺ຕານິ ອຘ຺ຄ ຓາຕານິ, ໖ ອສາທາຣຓຓາຕານິ ຈາ ຕິ ຈຸທ຺ທສ ພຸທ຺ຘຓາຕານິ ປຖ຺ຈທສ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນິຍາ ຘມ຺ມາ ເມຕ຺ຕິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ (ອຸທາ ອຘ຺ຄ ໓໑) ຄເຫຕພ຺ ພາ, ໂສລສວິທາ ອານາປານສ຺ສຕິ ອານາປານສ຺ສຕິສຸຕ຺ເຕ (ມ ນິ ໓.໑໔໗), ອຘ຺ຄາຣສ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ (ມຫານິ ໕໐, ໑໕໖; ຈູລອນິ ໗໕; ປ຺ຜິ ມ ໓.໕; ທີ ນິ ອຘ຺ຄ ໓.໓໐໕) ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ –

ອຕີຕໍເສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ອປ຺ປ຺ຜິຫຕໍ ຓາຕໍ, ອນາຄຕໍເສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍເສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ອປ຺ປ຺ຜິຫຕໍ ຓາຕໍ ອິເມຫິ ຕີ ຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ສພ຺ພໍ ກາຍກມ຺ມໍ ຓາຕປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ຓາຕານຸປຣິວຕ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ສພ຺ ພໍ ມໂນກມ຺ມໍ ຓາຕປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ຓາຕານຸປຣິວຕ຺ຕິ ອິເມຫິ ໖ຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ໖ນ຺ທສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ສມາຘິສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ປຖ຺ຖາຍ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ຫານິ ອິເມຫິ ທ຺ວາທສຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ທວາ, ນຕ຺ຖິ ຣວາ, ນຕ຺ຖິ ອປ຺ຜຸຘ຺ຄໍ, ນຕ຺ຖິ ເວ ຄາຍິຕຕ຺ຕໍ, ນຕ຺ຖິ ອພ຺ຍາວຘມໂນ, ນຕ຺ຖິ ອປ຺ປ຺ຜິສງ຺ຂານຸເປກ຺ຂາຕິ

ຕຕ຺ຖ "ນຕ຺ຖິ ທວາຕິ ຂິຑ຺ຑາຘິປ຺ປາເຍນ ກິຣິຍາ ນຕ຺ຖິ ນຕ຺ຖິ ຣວາຕິ ສຫສາ ກິຣິຍາ ນຕ຺ຖິ"ຕິ ວທນ຺ຕິ ສຫສາ ປນ ກິຣິຍາ ທວາ, "ອຖ຺ຖໍ ກຣິສ຺ສາມິ"ຕິ ອຖ຺ຖສ຺ສ ກຣຓໍ ຣວາ ນຕ຺ຖິ ອປ຺ຜຸຘນ຺ຕິ ຓາເຓນ ອຜຸສິຕໍ ນຕ຺ຖິ ນຕ຺ຖິ ເວຄາຍິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕຸຣິຕກິຣິຍາ ນຕ຺ຖິ ນຕ຺ຖິ ອພ຺ຍາວຘມໂນຕິ ນິຣຕ຺ຖກຈິຕ຺ຕສມຸທາຈາໂຣ ນຕ຺ຖິ ນຕ຺ຖິ ອປ຺ປ຺ຜິສງ຺ຂານຸເປກ຺ຂາຕິ ອຖ຺ຓາຕຸ ເປກ຺ຂາ ນຕ຺ຖິ ເກຈິ ປນ "ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຫານີ"ຕິ ອປ຺ກຕ຺ວາ "ນຕ຺ຖິ ໖ນ຺ທສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ສ ຕິຍາ [ສຕ຺ຕິຍາ (ວິກ ມູລຜີ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນິຍວຕ຺ຕນາ)] ຫານີ"ຕິ ປຄນ຺ຕິ

ຊຣາມຣຓາທີສຸ ເອກາທສສຸ ປ຺ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ເຄສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ຈຕຸສຈ຺ຈໂຍຊນາວເສນ ປວຕ຺ຕານິ ຈຕ຺ຈຕ຺ຕາລີສ ຓາຕານິເຍວ (ສໍ ນິ ໒.໓໓) ສຸຂວິເສສານໍ ອຘິຘ຺ຄານກາວໂຕ ຓາຕວຕ຺ຖູນິ ວຸຕ຺ຕຖ຺ເຫຕໍ –

"ຍໂຕ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ຊຣາມຣຓໍ ປຊານາຕິ, ເອວໍ ຊຣາມຣຓສມຸທຍໍ ປຊານາຕິ, ເອວໍ ຊຣາມຣຓນິໂຣຘໍ ປ ຊານາຕິ, ເອວໍ ຊຣາມຣຓນິໂຣຘຄາມິນີ ປ຺ຜິປທໍ ປຊານາຕີ"ຕິອາທີ (ສໍ ນິ ໒.໓໓)

ຊຣາມຣຓສມຸທໂຍຕິ ເຈຕ຺ຖ ຊາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາ ເສສປເທສຸ ກວາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ

ກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທສຸ ຜສ຺ສາທໂຍ ປໂຣປຕ຺ຕາສ ກຸສລຘມ຺ມາ

"ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓ"ນ຺ຕິ ຓາຓໍ, "ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕ຺ຖິ ຊຣາມຣຓ"ນ຺ຕິ ຓາຓໍ, ອຕີຕມ຺ປີ ອທ຺ຘານໍ "ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊ ຣາມຣຓ"ນ຺ຕິ ຓາຓໍ, "ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕ຺ຖິ ຊຣາມຣຓ"ນ຺ຕິ ຓາຓໍ, ອນາຄຕມ຺ປີ ອທ຺ຘານໍ "ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓ"ນ຺ຕິ ຓາຓໍ, "ອສຕິ ຊາຕິຍາ ນຕ຺ຖິ ຊຣາມຣຓ"ນ຺ຕິ ຓາຓໍ "ຍມ຺ປີ ອິທໍ ຘມ຺ມຘ຺ຄິຕິຓາຓໍ, ຕມ຺ປີ ຂຍຘມ຺ມໍ ວຍຘມ຺ມໍ ວິຣາຄຘມ຺ມໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມ"ນ຺ຕິ ຓາຓນ຺ຕິ ເອວໍ ຊຣາມຣຓາທີສຸ ເອກາທສສຸ ປ຺ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ເຄສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຓາຓວຕ຺ຖູນິ (ສໍ ນິ ໒.໓໔) ເວທິຕພ຺ພານິ ຕຕ຺ຖ ຍມ຺ປີຕິ ໖ພ຺ພິຘມ຺ປີ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຓໍ ວິປສ຺ສ ນາຣມ຺ມຓກາເວນ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມຘ຺ຄິຕິຓາຓນ຺ຕິ ໖ປີ ຓາຕານິ ສງ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ຓາຓໍ "ຂຍຘມ຺ມ"ນ຺ຕິ ອາທິນາ ປນ ປກາເຣນ ປວຕ຺ຕຓາຓສ຺ສ ທສ຺ສນໍ, ວິປສ຺ສນາທສ຺ສນໂຕ ວິປສ຺ສນາ ປ຺ຜິວິປສ຺ສນາທສ຺ສນມຕ຺ຕເມວາຕິ ນ ຕໍ "ອງ຺ຄ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ປາລຸອິຍໍ (ສໍ ນິ ໒.໓໔) ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຓາຓວເສນ ອງ຺ຄານໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ ຓາຓ"ນ຺ຕິ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ປກາເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ວິປສ຺ສນາຓາຓໍ ສຕ຺ຕມໍ ຓາຓນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທິສ຺ສຕິ ນ ຫິ ຍມ຺ປີ ອິທໍ ຘມ຺ມຘ຺ຄິຕິຓາຓໍ, ຕມ຺ປີ ຓາຓນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ໂຫຕິ ຓາຓຄ຺ຄຫເຓນ ເອຕສ຺ມິ ຓາຕກາວທສ຺ສນສ຺ສ ອນຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, "ຂຍຘມ຺ມໍ…ເປ… ນິໂຣຘຘມ຺ມ"ນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ສມ຺ພນ຺ຘກາວປ຺ປສງ຺ໂຄ ຈາຕິ ຈຕຸວີສຕິ…ເປ… ວຊິຣຓາຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເກຈິ ຕາວ ອາຫຸ "ກຄວາ ເທວສີກໍ ທ຺ວາທສໂກຜິສຕສຫສ຺ສກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ທ຺ວາທສໂກຜິສຕສຫສ຺ສກ຺ຂຕ຺ຕຸເມວ ຈ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ຕາສໍ ປຸເຣຈຣໍ, ສຫວຈຣຖ຺ຈ ຓາຓໍ ປ຺ຜິປກ຺ເຂຫິ ອເກຊ຺ຊໍ, ມຫຕ຺ຕຖ຺ຈ ອຸປາທາຍ ມ

ຫາວຊິຣຍາຄໍ ນາມ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

‘ຕຖາຄຕໍ , ພິກ຺ຂເວ, ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທໍ ທ຺ເວ ວິຕກ຺ກາ ພຫຸລໍ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ – ເຂໂມ ຈ ວິຕກ຺ໂກ, ປວິເວໂກ ຈ ວິຕກ຺ໂກ’ຕິ (ອິຕິວຸ. ໓໙)ฯ

ເຂມວິຕກ຺ໂກ ຫິ ກຄວໂຕ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕ຺ຕິໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຄິໂຕ, ປວິເວກວິຕກ຺ໂກ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕິໍฯ ພຸທ຺ຆານຍ຺ຫິ ກວຽຄປຣິວາໂສ ລຫຸໂກ, ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ໂຕ ສມາປຕ຺ຕີສຸ ວສີກາໂວ, ຕສ຺ມາ ສມາປຊ຺ຊນວຸຍ຺ຖານານິ ກຕິປຍຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕເຫວ ອິຊ຺ຊນ຺ຕິฯ ປຍ຺ຈ ຣູປາວຈຣສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອປ຺ປມຍ຺ຍາສມາປຕ຺ຕິຍາ ສທ຺ຘີ ທສ, ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິ, ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕິ ຈາຕິ ທ຺ວາທເສຕາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ກຄວາ ປຈ຺ເຈກໍ ທິວເສ ທິວເສ ໂກຜິສຕສຫສ຺ສກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປ຺ເຣາຕ຺ຕໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິฯ ‘‘ເອວໍ ສມາປຊ຺ຊິຕພ຺ພສມາປຕ຺ຕິສຍ຺ຈາຣິຕຍາຄໍ ມຫາວຊິຣຍາຄໍ ນາມາ’’ຕິ ເກຈິฯ

ອປເຣ ປນ ‘‘ຍໍ ຕໍ ກຄວຕາ ອກິສມ຺ໂພຘິທິວເສ ປຈ຺ຌິມຍາເມ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມ຺ເຂນ ປຜິໂລມນເຍນ ຊຣາມຣຕາໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຍາຄໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ອນຸປທຘມ຺ມວິປສ຺ສນໍ ອາຣກນ຺ເຕນ ຍຖາ ນາມ ປຸຣິໂສ ສຸວິທຸຄ຺ຄໍ ມຫາຄຫນໍ ມຫາວນໍ ຌິນ຺ທນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ນິສານສິລາຍໍ ຜຣສ຺ໍ ສຸນິສິຕໍ ກໂຣຕິ, ເອວເມວ ນິສານສິລາສທິສີໂຍ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຍາຕສ຺ສ ຕິກ຺ຂວິສທສູຣກາວໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ອນຸໂລມປຜິໂລມໂຕ ປຈ຺ເຈກໍ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ຄວເສນ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ທິວເສ ທິວເສ ລກ຺ຂໂກຜິລກ຺ຂໂກຜິຜລສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘ຈຕຸວິສຕິ…ເປ… ມຫາວຊິຣຍາຄໍ ນິສ຺ສາຍາ’ຕິ’’ฯ ນນຸ ກຄວໂຕ ສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊເນ ປຣິກມ຺ເມ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖີຕິ? ນຍິທໍ ເອກນ຺ຕິກໍฯ ຕຖາ ຫິ ເວທນາປຜິປ຺ປການາທີສຸ ສວິເສສໍ ປຣິກມ຺ມປຸພ຺ພງ຺ຄເມນ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສມາປຊ຺ຊິฯ ອປເຣ ປນ ‘ໂລກິຍສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊເນ ປຣິກມ຺ເມນ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖິฯ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊເນ ຕຊ຺ຊໍ ປຣິກມ຺ມໍ ອິຈ຺ຌິຕພ຺ພເມວາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິฯ

‘‘ອປຣມ຺ປຣາ’’ຕິ ປທໍ ເຍສໍ ເທສນາຍ ອຕ຺ຖິ, ເຕ ອປຣມ຺ປຣິຍາວฯ ກຸສລປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ກຸສລຘມ຺ມານໍ ປຍ຺ຍາປເນฯ ອນຸຕ຺ຕໂຣຕິ ອຸຕ຺ຕໂມฯ ອຸປນິສ຺ສເຍ ຄຕ຺ວາຕິ ຍາຕູປນິສ຺ສເຍ ຄຕ຺ວາ ຍາທິໂສ ປຸພ຺ພູປນິສ຺ສໂຍ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ, ຕຕ຺ຖ ປຕິຜ຺ຖາຍฯ ມຫນ຺ຕໂຕ ສທ຺ທຫຕິ ປຜິປກ຺ຂວິຄເມນ ຍາຕສ຺ສ ວິຍ ສທ຺ຘາຍປິ ຕິກ຺ຂວິສທກາວາປຕ຺ຕິໂຕฯ ອວເສສອຣຫນ຺ເຕຫີຕິ ປກຕິສາວເກຫິฯ ອສີຕິ ມຫາເຖຣາ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍໍ ເຖຣຄາຖາວຕ຺ຕນາຍໍ ນາມໂຕ ອຸທ຺ຘຜາฯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາເຖຣາຕິ ມຫາກສ຺ສປອນຸຣຸທ຺ຘມຫາກຈ຺ຈານມຫາໂກຜ຺ຖິກຕ຺ເຖຣາฯ ເຕສຸປິ ອຄ຺ຄສາວເກສຸ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ປຍ຺ຍາຍ ວິສິຜ຺ຖກາວໂຕฯ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣໂຕປິ ເອໂກ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຕິກ຺ຂວິສທຍາໂຕ ອກິນິຫາຣມຫນ຺ຕຕາຍ ສມ຺ກຕຍາຕສມ຺ກາຣຕ຺ຕາฯ ສຕິປິ ປຈ຺ເຈກໂພຘິຍາ ອວິເສເສສຸ ພຫູສຸ ເອກຊ຺ຊໍ ສນ຺ນິປຕິເຕສຸ ປຸພ຺ພໂຍຄວເສນ ໂລກິເຍ ວິສເຍ ສິຍາ ກສ຺ສຈິ ຍາຕສ຺ສ ວິສິຜ຺ຖຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສເຈ ປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍฯ ‘‘ສພ຺ພຍ຺ຍຸພຸທ຺ໂຘວ ພຸທ຺ຘຄຸເຕ ມຫນ຺ຕໂຕ ສທ຺ທຫຕີ’’ຕິ ອິທໍ ເຫຜ຺ຖາ ອາຄຕເທສນາໂສຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍฯ ພຸທ຺ຘາ ຫິ ພຸທ຺ຘຄຸເຕ ມຫຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕວ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ນ ສທ຺ທຫນວເສນฯ

ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕຸໍ ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປີ ນາມາ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍฯ ຄມ຺ກີໂຣ ອຸຕ຺ຕາໂນຕິ ຄມ຺ກີໂຣ ວາ ອຸຕ຺ຕາໂນ ວາຕິ ຊານນຕ຺ຖໍฯ ‘‘ເອວເມວາ’’ຕິອາທິ ຍຖາທສ຺ສິຕາຍ ອຸປມາຍ ອຸປເມຍ຺ເຍນ ສໍສນ຺ທນໍฯ ພຸທ຺ຘຄຸເຕສຸ ອປ຺ປມຕ຺ຕວິສຍມ຺ປິ ໂລກິຍມຫາຊນສ຺ສ ຍາຄໍ ອປ໌ວຕ຺ຕິຕຣູເປເນວ ປ໌ວຕ຺ຕຕິ ອນວຕ຺ຕິຕສກາວຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອກພ຺ຍາມ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິฯ ຕຕ຺ຖ ຍາເຕົາທກໍ ວິຍາຕິ ປມາຕໂຕ ຍາເຕົາທກໍ ວິຍฯ ອຣິຍານໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ປ໌ວຕ຺ຕນກຍາຄໍ ປ໌ວຕ຺ຕິຕຣູເປເນວ ປ໌ວຕ຺ຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຜິເວຘານຸຣູປໍ, ອກິນິຫາຣານຸຣູປຍ຺ຈ ອວຕ຺ຕິຕສກາວຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ທສພ຺ຍາມໂຍຕ຺ເຕນາ’’ຕິອາທິມາຫฯ ຕຕ຺ຖ ປຜິວິທ຺ຘສຈ຺ຈານມ຺ປິ ປຜິປກ຺ຂວິຘມນປຸພ຺ພໂຍຄວິເສສວເສນ ຍາຕໍ ສາຕິສຍໍ, ມຫານຸກາວຍ຺ຈ ໂຫຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ໂສຕາປນ຺ນຍາຕສ຺ສ ທສພ຺ຍາເມົາທກໍ ໂອປມ຺ມກາເວນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ ປເຣສໍ ທສຸຕ຺ຕຣທິຄຸຕທສຄຸຕອສີຕິຄຸຕວິສິຜ຺ຖໍ ອຸທກໍ ໂອປມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕໍฯ ນນຸ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ພຸທ຺ຘຄຸຕາ ປຣິມິຕປຣິຈ຺ຌິນ຺ນາ, ເຖເຣນ ຈ ເຕ ປຣິຈ຺ຌິຊ຺ຊ ຍາຕາຕິ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ໂສ ປຸຣິໂສ’’ຕິອາທິມາຫฯ ຕຕ຺ຖ ໂສ ປຸຣິໂສຕິ ໂສ ຈຕຸຣາສີຕິພ຺ຍາມສຫສ຺ສປ຺ປມາເຕນ ໂຍຕ຺ເຕນ ຈຕຸຣາສີຕິພ຺ຍາມສຫສ຺ສຜ຺ຖາເນ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ມິນິຕ຺ວາ ຄິໂຕ ປຸຣິໂສฯ ໂສ ຫິ ເຖຣສ຺ສ ອຸປມາກາເວນ ຄຫິໂຕฯ ຘມ຺ມນ຺ວເຍນາຕິ ອນຸມານຍາເຕນฯ ຕຍ຺ຫິ ສິທ຺ຘໍ ຘມ຺ມໍ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ປ໌ວຕ຺ຕນໂຕ ‘‘ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ອນ຺ວຍວເສນ ອຕ຺ຖສ຺ສ ພຸຊ຺ຊນໂຕ ອນ຺ວຍພຸທ຺ຘີ, ອນຸເມຍ຺ຍໍ ອນຸມິໂນຕີຕິ ອນຸມານໍ, ນິທສ຺ສເນ ທິຜ຺ຖນເຍນ ອນຸເມຍ຺ຍໍ ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ‘‘ນຍຄ຺ຄາໂຫ’’ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິฯ ເຕນາຫ ‘‘ຘມ຺ມນ຺ວເຍນາ’’ຕິ

ອາທິ។ ສຸວາຍໍ ສມຸມນຸວໂຍ ນ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ຕຖາຣູປສຸສ ອຄຸຄສາວກສຸເສວາຕິ ອາຫ ''ສາວກປາຣມິຌາເຓ ຤ຕຸວາ''ຕິ។ ຍທິ ເຖໂຣ ພຸທຸຘຄຸເຓ ເອກເທສໂຕ ປຈຸຈກຸເຂ ກຕຸວາ ຕທລຸເລ ນຍຄຸຄາເຫນ ຄຕຸທີ, ນນຸ ເອວໍ ສນຸເຕ ພຸທຸຘ ຄຸຓາ ປຣິມິຕປຣິຈຸຉິນຸນາ ອາປນຸນາຕິ? ນຍິທໍ ເອວນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ອນນຸຕາ ອປຣິມາຓາ''ຕິ។

''ສທຸທຫຕີ''ຕິ ວຕຸວາ ປຸນ ຕເມວຕຸຖໍ ວິກາເວນຸໂຕ ''ເຖເຣນ ທີ...ເປ... ພຫຸຕຣາ''ຕິ ອາຫ។ ກຖໍ ປນາຍມຕຸໂຖ ເອວໍ ທຌຸ຤ພຸ ໂພຕິ ເອວໍ ອນິປຸປາຍເກທກໍ ອຸປມາຍ ສລຸລາເປຕຸວ ''ຍຖາ ກຖໍ ວິຍາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ ''ອຸປມາຍມິເຜກຈຸເຈ ວິລຸລູ ປຸຣິສາ ກາສິຕສຸສ ອຕຸຖໍ ອາຊານນຸຕີ''ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໖໗) ອິໂຕ ນວ ອິໂຕ ນວາຕິ ອິໂຕ ມຊຸຊິມຸ຤ານໂຕ ຍາວ ທກຸຂິຓຕີຣາ ນວ ອິໂຕ ມຊຸຊິມຸ຤ານໂຕ ຍາວ ອຸຕຸຕຣຕີຣາ ນວ។ ອິທານິ ຍຖາວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ສຸຕຸເຕນ ສມຕຸເຖຕຸໍ ''ພຸທຸໂຘປີ''ຕິ ຄາຖມາຫ។

ຍມກຍຸຄລຸອມຫານທີມໂຫໂພ ວິຍາຕິ ທຸວິນຸນໍ ເອກໂຕ ສມາຄຕຕຸຕາ ຍຸຄລຸອກູຕານໍ ມຫານທີນໍ ມໂຫໂພ ວິຍ។

ອນຸຈຸຉວິກໍກຕຸວາຕິ ໂຍຍໍ ມມ ປສາໂທ ພຸທຸຘຄຸເຓ ອາຣພຸກ ໂອຄາລຸໂຫ ຫຸຕຸວາ ອຸປຸປນຸໂນ, ຕໍ ອນຸຈຸຉວິກໍ ອນຸຣູປໍ ກຕຸວາ។ ປຜິຄຸຄເຫຕຸໍ ສມຸປຜິຈຸຉິຕຸໍ ອລຸໂລ ໂກຈິ ນ ສກຸຂິສຸສຕີ ຍາຖາວໂຕ ອນວພຸຊຸຊນໂຕ។ ປຜິຄຸຄເຫຕຸໍ ສກຸໂກຕິ ຕສຸສ ເຫຕຸໂຕ, ປຈຸຈຍໂຕ, ສກາວໂຕ, ກິຈຸຈໂຕ, ຜລໂຕ ສມຸມເທວ ປຜິວິຊຸຊນໂຕ។ ປູຣຕຸຕນຸຕິ ປຸຕຸຕກາໂວ។ ປຄຸ຃ຣຕກາເລຕິ ວິກິຣຕກາ ເລ, ປຕນກາເລຕີ ອຕຸໂຖ។ ''ປສນຸໂນ''ຕິ ອິມີນາ ປສາທສຸສ ວຕຸຕມານຕາ ທີປີຕາຕິ ''ອຸປຸປນຸນສທຸໂຘ''ຕິ ອິມິນາປີ ສທຸຘາຍ ປຈຸຈຸປຸປນຸນຕາ ປກາສິຕາຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ສທຸທຫາມີຕິ ອຕຸໂຖ''ຕິ។ ອກິລຸລາຍຕີຕິ ອກິລຸໂລ, ອຌິໂກ ອກິລຸໂລ ກິຍຸໂຍກິລຸໂລ, ໂສ ເອວ ອຕິສຍວຈນິຈຸຉາວເສນ ''ກິຍຸໂຍກິລຸລຕໂຣ''ຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ອາຫ ''ກິຍຸຍຕໂຣ ອກິລຸລາໂຕ''ຕິ។ ທຸຕິຍວິກປຸເປ ປນ ອກິ ຊານາຕີຕິ ອກິລຸລາ, ອກິວິສິຜຸ຤າ ປລຸລາ, ກິຍຸໂຍ ອກິລຸລາ ເອຕສຸສາຕິ ກິຍຸໂຍກິລຸໂລ, ໂສ ເອວ ອຕິສຍວຈນິຈຸຉາວເສນ ກິຍຸໂຍກິລຸລຕໂຣ, ສຸວາຍມສຸສ ອຕິສໂຍ ອກິລຸລາຍ ກິຍຸໂຍກາວກໂຕຕິ ອາຫ ''ກິຍຸຍຕຣາກິລຸໂລ ວາ''ຕິ។ ສມຸພຸຊຸຊຕີ ເອຕາ ຍາຕິ ສມຸໂພຘີ, ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຓໍ, ອຄຸຄມຄຸຄລາຓລຸຈ។ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຓປທຜຸ຤ານລຸຫີ ອຄຸຄມຄຸຄລາຓໍ, ອຄຸຄມຄຸຄລາຓປທຜຸ຤ານລຸຈ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຓໍ ສມຸໂພຘີ ນາມ។ ຕຕຸຖ ປຘານວເສນ ຕທຕຸຖທສຸສເນ ປຖມວິກປຸໂປ, ປທຜຸ຤ານວເສນ ທຸຕິຍວິກປຸໂປ។ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄລາຓສຸເສວ ຄຫຓໍ, ນນຸ ເຫຜຸ຤ິມານິປີ ກຄວໂຕ ມຄຸຄລາຓານິ ສວາສນເມວ ຍຖາສກໍ ປຜິປກຸຂວິຘມນວເສນ ປວຕຸຕານິ។ ສວາສນປຸປຫານລຸຫີ ເລຍຸຍາວຣຓປຸປຫານນຸຕີ? ສຈຸຈເມຕໍ, ຕໍ ປນ ອປຣິປຸຓຸຓໍ ປຜິປກຸຂວິຘມນສຸສ ວິປຸປກຕກາວໂຕຕິ ອາຫ ''ອຣຫຕຸຕມຄຸຄລາເຓ ວາ''ຕິ។ ອຄຸຄມຄຸຄວເສນ ເຈຕຸຖ ອຣິຍານໍ ໂພຘິຕຸຕຍປາຣິປູຣີຕິ ທສຸເສຕຸໍ ''ອຣຫຕຸຕມຄຸເຄເນວ ທີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ນິປຸປເທສາຕິ ອນວເສສາ។ ຄຫີຕາ ໂຫນຸຕີຕິ ອຣຫຕຸຕມຄຸເຄນ ຄຫີເຕນ ອຘິຄເຕນ ຄຫີຕາ ອຘິຄຕາ ໂຫນຸຕີ។ ສພຸພນຸຕິ ເຕທີ ອຘິຄນຸຕພຸພໍ។ ເຕນາຕິ ສມຸໂພຘີນາ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຓປທຜຸ຤າເນນ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄລາເຓນ។

໑໔໔។ ຂາທນີຍານໍ ອຸລຸອາຣຕາ ສາຕຣສານຸກາເວນາຕິ ອາຫ ''ມຘຸເຣ ອາຄຈຸຉຕີ''ຕິ។ ປສໍສາຍ ອຸລຸອາຣຕາ ວິສິຜຸ຤ກາເວນາຕິ ອາຫ ''ເສຜຸເ຤''ຕິ, ໂອກາສສຸສ ອຸລຸອາຣຕາ ມຫນຸຕກາເວນາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ວິປຸເລ''ຕິ។ ອຸສກາສຸສ ອຍນຸຕີ ອາສກີ, ອິຘ ປນ ອາສກີ ວິຍາຕິ ອາສກີ។ ເຕນາຫ ''ອຸສກາສຸສ ວາຈາສທິສີ''ຕິ។ ເຍນ ປນ ຄຸເຓນສຸສາ ຕໍສທິສຕາ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອຈລາ ອສມຸປເວຘີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຍໂຕ ກຸໂຕຈິ ອນຸສຸສວນໍ ອນຸສຸສໂວ។ ວິຊຊາຜຸ຤າເນສຸ ກຕປຣິຈຍານໍ ອາຈຣິຍານໍ ຕໍ ຕມຕຸຖໍ ວິລຸລາເປນຸຕີ ປເວຓີ ອາຈຣິຍປຣມຸປຣາ។ ເກວລໍ ອຕຸຕໂນ ມຕິຍາ ''ອິຕິກິຣ ເອວໍກິຣາ''ຕິ ປຣິກປຸປນາ ອິຕິກິຣາ។ ປີຜກສຸສ ຄນຸຖສຸສ ສມຸປທານໂຕ ສຍໍ ສມຸປທານກາເວນ ຄຫຓໍ ປີຜກສມຸປທານໍ។ ຍຖາສຸຕານໍ ອຕຸຖານໍ ອາກາຣສຸສ ປຣິວິຕກຸກນໍ ອາກາຣປຣິວິຕກຸໂກ។ ຕເຖວ ''ເອວເມຕ''ນຸຕີ ທີຜຸ຤ິຍາ ນິຊຸຊານກຸຂມນໍ ທີຜຸ຤ິນິຊຸຊານກຸຂນຸຕີ។ ອາຄມານິຄເມຫີ ວິນາ ຕກຸກມຄຸຄໍ ນິສຸສາຍ ຕກຸກນໍ ຕກຸ ໂກ។ ອນຸມານວິຘີ ນິສຸສາຍ ນຍຄຸຄາໂຫ។ ຍສຸມາ ພຸທຸຘວິສເຍ ຤ຕຸວາ ກຄວໂຕ ອຍໍ ເຖຣສຸສ ໂຈທນາ, ເຖຣສຸສ ຈ ໂສ ອວິສໂຍ, ຕສຸມາ ''ປຈຸຈກຸຂໂຕ ລາເຓນ ປຜິວິຊຸຊິຕຸວາ ວິຍາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ສີຫນາໂທ ວິຍາຕິ ສີຫນາໂທ, ຕໍສທິສຕາ ຈສຸສ ເສຜຸ຤ກາເວນ, ໂສ ເຈຕຸຖ ເອວໍ ເວທິຕພຸໂພຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ສີຫນາໂທ''ຕິອາທີມາຫ។ ເນວ ທນຸຘາຍນຸເຕນາຕິ ນ ມນຸທາຍນຸເຕນ។ ນ ກຄຸຄຣາຍນຸເຕນາຕິ ອປຣິສງກນຸເຕນ។

ອນຸໂຍຄທາປນຕຸຖນຸຕິ ອນຸໂຍຄໍ ໂສຘາເປຕຸໍ។ ວິມທຸທກຸຂມລຸຫີ ສີຫນາທໍ ນທນຸໂຕ ອຕຸຖໂຕ ຕຕຸຖ ອນຸໂຍຄໍ ໂສເຘຕິ ນາມ។ ອນຸຍຸລຸຊນຸໂຕ ຈ ນໍ ໂສຘາເປຕິ ນາມ។ ທາຕຸນຸຕິ ໂສເຘຕຸໍ។ ເກຈິ ''ທານຕຸຖ''ນຸຕິ ອຕຸຖໍ ວທນຸຕິ, ຕທຍຸຕຸຕໍ។ ນ ທີ ໂຍ ສີຫນາ ທໍ ນທຕິ, ໂສ ເອວ ຕຕຸຖ ອນຸໂຍຄໍ ເທຕີຕິ ຍຸຊຸຊຕິ។ ນິພໍສນຸຕິ ວິມທຸທນໍ។ ຘມມານນຸຕິ ຕາປຍມານໍ, ຕາປນລຸເຈຕຸຖ

ຄຕ຺ຄຣິຍາ ສມາປນ຺ນສ຺ເສວ ວຕ຺ຕຕິຯ ສພ຺ເພ ເຕຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ອຕີເຕ ນິຣຸທ຺ເຘ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ, ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ – ເຍ ເຕ ອເຫສຸໍ ອຕີຕໍ ອທ຺ຘານໍ ຕວ ອກິນິຫາຣໂຕ ໂອຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕສໍ ຕາວ ສາວກຎາຓໂຄຈເຣ ສມ຺ເມ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ມາຣາຫໂຍ ວິຍ ພຸທ຺ຘານໍ ໂລກິຍຈິຕ຺ຕຈາຣໍ ຕ຺ວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສີຯ ເຍ ປນ ເຕ ອພ຺ກຕີຕາ ຕໂຕ ປຣໂຕ ຉິນ຺ນວຎ຺ມາ ຉິນ຺ນປປັລ຺ຈາ ປຣິຍາທິຕ຺ຓວຎ຺ຎາ ສພ຺ພທຸກ຺ຂວີຕິວຕ຺ຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕສໍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ສາວກຎາຓສ຺ສ ອວິສຍພູເຕ ສມ຺ເມ ກາຖໍ ຊານິສ຺ສສີຕີຯ

ອນາຄຕພຸທ຺ຘານໍ ປນາຕິ ປນ-ສທ຺ໂທ ວິເສສຕ຺ຖໂຊຕໂນ, ເຕນ ອຕີເຕສຸ ຕາວ ຂນ຺ຘານໍ ກູຕປຸພ຺ພຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ສິຍາ ຎາຓສ຺ສ ສວິສເຍ ຄຕິ, ອນາຄເຕສຸ ປນ ສພ຺ພໂສ ອສລ຺ຊາເຕສຸ ກຖນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ໂຊເຕຕິຯ ເຕນາຫ "ອນາຄຕາປີ"ຕິອາທິ ຯ "ຈິຕ຺ເຕນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ວິທິຕາ"ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ອຕີຕານາຄເຕ ສຕ຺ຕາເຫ ເອວ ປວຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເຈໂຕປຣິຍຎາຓສ຺ສ ວິສໂຍ, ນ ຕໂຕ ປຣນ຺ຕິ? ນຍິທໍ ເຈໂຕປຣິຍຎາຓກິຈ຺ຈວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ໂຂ ປຸພ຺ເພນິວາສອນາຄຕໍສຎາຓວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ນາຍໍ ໂທໂສຯ

ວິທິຕຎ຺ຖາເນ ນ ກໂຣຕິ ສິກ຺ຂາປເທເນວ ຕາທິສສ຺ສ ປຝິກ຺ເຂປສ຺ສ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ເສຕຸພາຕໂຕ ຈຯ ກາຖໍ ປນ ເຖໂຣ ທ຺ວຍສມ຺ກເວ ປຝິກ຺ເຂປເມວ ອກາສີ, ນ ວິກຊ຺ຊ ພ຺ຍາກາສີຕິ ອາຫ "ເຖໂຣ ກິຣາ"ຕິອາທິຯ ປາຣໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ມິໂນຕີຕິ ປາຣມີ, ສາ ເອວ ຎາຓນ຺ຕິ ປາຣມີຎາຓໍ, ສາວການໍ ປາຣມີຎາຓໍ ສາວກປາຣມີຎາຓໍ, ຕສ຺ມິຯ ສາວການໍ ອຸກ຺ກໍສປຣິຍນ຺ຕຄເຕ ຊານເນ ນາຍໍ ອນຸໂຍໂຄ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາເຓ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ຊານເນຯ ເກຈິ ປນ "ສາວກປາຣມີຎາເຓຕິ ສາວກປາຣມີຎາຓວິສເຍ"ຕິ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕີຯ ຕຖາ ເສສປເທສຸປິຯ ສີລຯຯເປ... ສມ຺ຖນ຺ຕິ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕການໍ ຊານນສມ຺ຖໍຯ ພຸທ຺ຘສີລາທໂຍ ຫິ ພຸທ຺ຘານໍ ພຸທ຺ຘກິຈ຺ຈສ຺ສ, ປໂຣຫິ "ພຸທ຺ຘາ"ຕິ ຊານນສ຺ສ ຈ ກາຣຓໍຯ

໑໔໖ຯ ອນຸມານຎາຓໍ ວິຍ ສໍສຍປັຝ຺ກິກໍ ອຫຸຕ຺ວາ "ອິທມິທ"ນ຺ຕິ ຍຖາສກາວໂຕ ເຄຍ຺ຍໍ ສາເຣຕິ ນິຈ຺ຉິໂນຕີຕິ ສມ຺ໂມ, ປຈ຺ຈກ຺ຂຎາຓນ຺ຕິ ອາຫ "ສມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຎາຓສ຺ສາ"ຕິຯ ອນຸເອຕີຕິ ອນ຺ວໂຍຕິ ອາຫ "ອນຸໂຍຄໍ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ"ຕິຯ ປຈ຺ຈກ຺ຂສິທ຺ຘສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ອນຸມານຎາຓສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ທິຝ຺ເຖນ ອທິຝ຺ຖສ຺ສ ອນຸມານນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ວິທິເຕ ເວທກມ຺ປີ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖໂຕ ວິທິຕເມວ ໂຫຕີຕິ "ອນຸມານຎາຓໍ ນຍຄ຺ຄາໂຫ ວິທິໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິທິໂຕຕິ ວິທ຺ໂທ ປຝິລທ຺ໂທ, ອທິຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປ຺ປມາໂຓຕິ ອປຣິມາໂຓ ມຫາວິສຍຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ "ອປຣິຍນ຺ໂຕ"ຕິຯ ເຕນາຕິ ອປຣິຍນ຺ຕຕ຺ຕາ, ເຕນ ວາ ອປຣິຍນ຺ເຕນ ຎາເຓນ, ເອເຕເນວ ເຖໂຣ ຍໍ ຍໍ ອນຸເມຍ຺ຍມຕ຺ຖໍ ຎາຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖສ຺ສ ອສງ຺ຄມປ຺ປຝິຫຍອນຸມານຎາຓໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕນາຫ "ໂສ ອິມິນາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອິມິນາຕິ ອິມິນາ ກາຣເຓນຯ ປາກາຣສ຺ສ ຖິຣກາວໍ ອຸທ຺ຘມຸທ຺ຘໍ ອາເປຕີຕິ ອຸທ຺ຘາປໍ, ປາກາຣມູລໍຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປາກາຣທ຺ວາຣພນ຺ຘປຣິຂາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຈ຺ຈນ຺ເຕ ກວໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິມໍຯ ປຕ຺ຫິຕໂທວາຣິກຎ຺ຖານິຍໍ ກຕ຺ວາ ເຖໂຣ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເອກທ຺ວາຣນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ອາ ຫາ"ຕິ ໂຈທນໍ ສມຸຎ຺ຖາເປສີຯ ຍສ຺ສາ ປຎ຺ຎາຍ ວເສນ ປຸຣິໂສ "ປຕ຺ຫິໂຕ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ປຕ຺ຫິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອາຫ "ປຕ຺ຫິຈ຺ເຈນ ສມນ຺ນາຄໂຕ"ຕິຯ ຕໍຕໍອິຕິກຕ຺ຕພ຺ພຕາສຸ ເຉກກາໂວ ພ຺ຍຕ຺ຕກາໂວ ເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍຯ ເມສຕີ ສມ຺ໂມສໍ ຫິໍສຕີ ວິສມຕີຕິ ເມສາ, ສາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເມສາວີຯ ຖາເນ ຖາເນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິກາ, ຖານໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກປຎ຺ຎາຯ ອນຸປຣິ ຍາຍນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ອນຸປຣິຍາໂຍ, ໂສ ເອວ ປໂຖຕິ ອນຸປຣິຍາຍປໂຖ, ປຣິໂຕ ປາກາຣສ຺ສ ອນຸສໍຍາຍນມຄ຺ໂຄຯ ປາກາຣກາຄາ ສນ຺ຘາຕພ຺ພາ ເອຕ຺ຖາຕິ ປາກາຣສນ຺ຘິ, ປາກາຣສ຺ສ ຟຸລຸລິຕປ຺ປເທໂສຯ ໂສ ປນ ເຫຝ຺ຖິມນ຺ເຕນ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ອິຝ຺ຖການໍ ວິຄເມນ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ "ທ຺ວິນ຺ນໍ ອິຝ຺ຖການໍ ອປຄຕຝ຺ຖານ"ນ຺ຕິຯ ຉິນ຺ນຝ຺ຖານນ຺ຕິ ຉິນ຺ນກິນ຺ນປ຺ປເທໂສ, ຉິນ຺ນຝ຺ຖານໍ ວາຯ ຕລ຺ຫິ "ວິວຣ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ກິລິຝ຺ຖນ຺ຕິ ມລິນໍຯ ອຸປຕາເປນ຺ຕີຕິ ກິເລສປຣິລຸອາເຫນ ສນ຺ຕາເປນ຺ຕິຯ ວິພາເສນ຺ຕີຕິ ປີລຸເອນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ປຎ຺ຎາຍ ນິວຣເຓຫິ ນ ກິຎ຺ຈິ ກາຕຸໍ ສກ຺ກາຕິ ອາຫ "ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ເທນ຺ຕີ"ຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ປຈ຺ຈຍູປພາເຕນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ອປ຺ປທານໂຕຯ ຈຕູສຸ ສຕິປຝ຺ຖາເນສຸ ສຸຝ຺ຖຸ ຖປິຕຈິຕ຺ຕາຕິ ຈຕຸພ຺ພິສາຍປິ ສຕິປຝ຺ຖານກາວນາຍ ສມ຺ມເທວ ຖປິຕຈິຕ຺ຕາຯ ຍຖາສກາເວນ ກາເວຕ຺ວາຕິ ອວິປຣິຕສກາເວນ ຍຖາ ປຝິປກ຺ຂາ ສມຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ກາເວຕ຺ວາຯ

ປຸຣິມນເຍ ສຕິປຝ຺ຖານານິ, ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ຈ ມິສ຺ສກາ ອສິປຸເປຕາຕິ ຕໂຕ ອຎ຺ຎຖາ ວຕ຺ຕຸໍ "ອປີເຈຕ຺ຖາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມິສ຺ສກາ ຕິ ສມຖວິປສ຺ສນາມຄ຺ຄວເສນ ມິສ຺ສກາຯ "ຈຕູສຸ ສຕິປຝ຺ຖາເນສຸ ສຸປ຺ປຕິຝ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕາ"ຕິອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຕິປຝ຺ຖາເນ

ວິປ຺ສ຺ສນາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄ ຍຖາກູຕໍ ກາເວຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ມຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນານໍເຍວ ຈ ເນສໍ ນິປ຺ປຣິຍາຍ
ໂພຊ຺ຊງ຺ຄກາວໂຕ, ເຕສຸ ຈ ສພ຺ພໂສ ອນິຄເຕສຸ ໂລການເຖນ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕມ຺ປິ ອນິຄຕເມວ ໂຫຕີຕິ ‘‘ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄ ມຄ຺ໂຄ,
ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕລ຺ຈາຕິ ຄຫິເຕ ສຸນ຺ທໂຣ ປລ຺ໂຫ ກເວຍ຺ຍາ’’ຕິ ມຫາສິວຕ຺ເຖໂຣ ອາຫ, ນ ປເນວໍ ຄຫິຕໍ ໂປຣາເຕຫິຕິ ອນິປ຺
ປາໂຍ. ອິຕີຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປການປຣາມສນໍ. ເຖໂຣຕິ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ.

ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ປຈ຺ຈນ຺ຕນຄຣາທີສຸ. ນຄຣໍ ວິຍ ນິພ຺ພານໍ ຕທຕ຺ຖິເກຫິ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ, ອຸປຄຕານລ຺ຈ ປຣິສ຺ສຍຣຫິຕສຸ
ຂານິຄມນຍ຺ຖານໂຕ. ປາກາໂຣ ວິຍ ສີລໍ ຕທຸປຄຕານໍ ປຣິໂຕ ອາຣກ຺ຂກາວໂຕ. ປຣິຍາຍປໂຖ ວິຍ ຫິຣີ ສີລປາການສ຺ສ
ອນິຍ຺ຖານກາວໂຕ. ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ‘‘ປຣິຍາຍປໂຖຕິ ໂຂ ກິກ຺ຂຸ ຫິຣິຍາ ເອຕໍ ອທິວຈນ’’ນ຺ຕິ. ທ຺ວາຣໍ ວິຍ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ນິພ຺ພານ
ນຄຣປ຺ປເວສນອລ຺ຊສກາວໂຕ. ປຕ຺ຫິຕໂທວາຣິໂກ ວິຍ ສມ຺ມເສນາປຕິ ນິພ຺ພານນຄຣປວິຍ຺ຖປວິສນການໍ ສຕ຺ຕານໍ ສລ຺
ລກ຺ຂຕໂຕ. ທິນ຺ໂນຕິ ທາປິໂຕ, ໂສທິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໔໔.ນິປ຺ຜຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສິທ຺ທິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ອນິຄມທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ປລ຺ຈນວຸຕິປາສຕ຺ເທ’’ຕິ ອິທໍ ຍສ຺ມາ
ເຖໂຣ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພວ ນິພ຺ພານປຣິເຍສນໍ ຈຣມາໂນ ເຕ ເຕ ປາສຕ຺ຫີໂນ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິພ຺ພານໍ ປຸຈ຺ຊິ,
ເຕ ນາສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຜສຸໍ, ຕໍ ສນ຺ຜາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕ ປນ ປາສຕ຺ທາ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ. ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຕສ຺ສເຍວ ກາຄີ
ເນຍ຺ຍສ຺ສ ເທສີຍມານາຍ ເທສນາຍ. ປຣສ຺ສ ວທ຺ຒິຕໍ ກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ວິຍ ສາວກປາຣມີລາຕໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ອກາສີ ອນິຄຈ຺ຊິ.
ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ເທຍ຺ກິມສ຺ສ ເທຍ຺ກິມສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣຕໂຕ ອຕິກ຺ກມນໂຕ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣໍ, ຕໂຕ ເອວ ປຜານກາວໍ ປາປີຕຕາຍ
ປຕີຕປຕີຕໍ. ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ວາ ອຸປຣູປຣິ. ປຕີຕປຕີຕນ຺ຕິ ປຕີຕຕຣໍ, ປຕີຕຕມລ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຕ຺ຫນ຺ຕິ ກາລຸອກໍ ສໍກິ
ເລສຜມ຺ມໍ. ສຸກ຺ກນ຺ຕິ ໂອທາຕໍ ໂວທານຜມ຺ມໍ. ສວິປກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາຕິ ປຫາຕພ຺ພປຫາຍກກາວທສ຺ສນວເສນ ຍຖາກ຺ກມໍ ອຸກຍໍ
ສວິປກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ. ‘‘ອຍໍ ກຕ຺ຫຜມ຺ໂມ, ອິມສ຺ສ ອຍໍ ປຫາຍໂກ’’ຕິ ເອວໍ ກຕ຺ຫໍ ປຜິພາຫິຕ຺ວາ ເທສນາວເສນ ນິຫຣິຕ຺ວາ ສຸກ຺ກໍ,
‘‘ອຍໍ ສຸກ຺ກຜມ຺ໂມ, ອິມິນາ ອຍໍ ປຫາຕພ຺ໂພ’’ຕິ ເອວໍ ສຸກ຺ກໍ ປຜິພາຫິຕ຺ວາ ກຕ຺ຫໍ.ເສົາສ຺ສາຫນ຺ຕິ ຜລຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາວເສນ
ສພ຺ຍາປາຣໍ. ເຕນາຫ ‘‘ສວິປາກ’’ນ຺ຕິ. ວິປາກຜມ຺ມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕສ຺ມີເທສິເຕ ຜມ຺ເມຕິ ຕສ຺ມີ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ກຄວາ ຕຸມ຺ເຫຫິ ເທສິເຕ ຜມ຺ເມ ເອກຈ຺ຈໍ ຜມ຺ມໍ ນາມ ສາວກປາຣມີລາຕໍ ຊານິຕ຺
ວາ ປຜິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ. ຕໍຊານເນ ທີ ວຸຕ຺ເຕ ຈຕຸສຈ຺ຈຜມ຺ມຊານນໍ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ຜນ຺ຕິ. ‘‘ຈຕຸສຈ຺ຈຜມ຺ເມສູ’’ຕິ ອິທໍ ໂປຣາຕຍ຺ຖກຖາ
ຍໍ ວຸຕ຺ຕາການທສ຺ສນໍ. ວິປກ຺ໂຂ ປນ ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕິ. ເອຕ຺ຖາຕິ ‘‘ຜມ຺ເມສຸ ນິຍ຺ຖໍ ອຄມ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມີ ປເທ. ເຖຣສລ຺ລາ
ໂປຕິ ເຖຣານໍ ສລ຺ລາປສທິໂສ ວິນິຈ຺ຊຍວາໂທ . ກາລຸອວລຸລວາສີຕິ ກາລຸອວລຸລວິຫາຣວາສີ. ອິທານີຕິ ເອຕຣຫິ ‘‘ອິທາທໍ ກນ຺
ເຕ’’ຕິອາທິວຈນກາເລ. ອິມສ຺ມີ ປນ ຖາເນຕິ ‘‘ຜມ຺ເມສຸ ນິຍ຺ຖໍ ອຄມ’’ນ຺ຕິ ອິມສ຺ມີ ປເທເສ, ອິມສ຺ມີ ວາ ນິຍ຺ຖານການຕາກູເຕ
ໂຍນິໂສ ປຣິວິຕກ຺ກເນ. ‘‘ອິມສ຺ມີ ປນ ຖາເນ ພຸທ຺ຜຄຸເຕສຸ ນິຍ຺ຖງ຺ຄໂຕ’’ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ສາວກປາຣມີລາຕສມນິຄຕກາ
ເລ ເອວ ເຖໂຣ ພຸທ຺ຜຄຸເຕສຸ ນິຍ຺ຖງ຺ຄໂຕຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອິທານີ ປນ ຕໍ ປາກຍໍ ຊາຕນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພນ຺ຕິ
‘‘ຈຕຸສຈ຺ຈຜມ຺ເມສູ’’ຕິອາທິ ສຸມຕ຺ເຖເຣນ ວຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພໍ. ອຣຫຕ຺ເຕ ນິຍ຺ຖງ຺ຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອນ຺ໂຍຄປຣິຫາຣາ
ເວທິຕພ຺ພາ. ຍທິປິ ຜມ຺ມເສນາປຕິ ‘‘ສາວກປາຣມີລາຕໍ ມຍາ ສມນິຄຕ’’ນ຺ຕິ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພປິ ຊານາຕິເຍວ, ອິທານີ ປນ
ອສງ຺ຊເຍຍ຺ຍາປຣິເມຍ຺ຍເກເທ ພຸທ຺ຜຄຸເຕ ນຍຄ຺ຄາຫວເສນ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກິຈ຺ຈສິທ຺ທິຍາ ຕສ຺ມີ ລາເຕ ນິຍ຺ຖງ຺ຄໂຕ ອໂຫສີຕິ
ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມຫາສິວຕ຺ເຖໂຣ…ເປ… ຜມ຺ເມສູຕິ ສາວກປາຣມີລາເຕ ນິຍ຺ຖງ຺ຄໂຕ’’ຕິ ອໂວຈ.

ພຸທ຺ຜຄຸຕາ ປນ ນຍໂຕ ອາຄຕາ, ເຕ ນຍຄ຺ຄາຫໂຕ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ໂຕ ສາວກປາຣມີລາເຕ ຕຖາຊານນວເສນ
ນິຍ຺ຖງ຺ຄຕຕ຺ຕາ ສາວກປາຣມີລາຕເມວ ຕສ຺ສ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ, ເຕນ ເຕນ ກາເວຕພ຺ພກິຈ຺ຈພຫຸຕາວເສນ ຈ ‘‘ຜມ຺ເມ
ສູ’’ຕິ ປຸຖຸວຈເນນ ວຸຕ຺ຕໍ. ອນນ຺ຕາປຣິເມຍ຺ຍານໍ ອນລ຺ລວິສຍານໍ ພຸທ຺ຜຄຸຕານໍ ນຍໂຕ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫເນນ ເຖຣສ຺ສ ສາຕິສໂຍ
ກຄວຕິ ປສາໂທ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫ ‘‘ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍາ’’ຕິອາທີ. ‘‘ສຸຍ຺ຖຸ ອກ຺ຂາໂຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ເອວສ຺ສ ສຸຍ຺ຖຸ ອກ຺ຂາຕຕໍ
ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ນິຍ຺ຍານິໂກ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາ ທີ ຜມ຺ມສ຺ສ ຍທຕ຺ຖໍ ເທສິໂຕ, ຕທຕ຺ຖສາຜເນນ ເວທິຕພ຺ພາ.
ຜລຕ຺ຖາຍ ນິຍ຺ຍາຕີຕິ ອນນ຺ຕຣວິປາກຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິສມນນ຺ຕຣເມວ ຜລນິປ຺ຜາທນວເສນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.
ວຍ຺ຍຈາຣກໂຕ ນິຍ຺ຍາຕີຕິ ວາ ນິຍ຺ຍານິໂກ, ນິຍ຺ຍານສີໂລຕິ ວາ. ຣາຄໂທສໂມຫນິມ຺ມທນສມຕ຺ໂຖຕິ ອິຜາປິ ‘‘ປສນ຺ໂນສ຺ມິ
ກຄວຕີຕິ ທສ຺ເສຕີ’’ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຜ. ວງ຺ກາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຊິມ຺ຫກຸຜິເລ, ອລ຺ເລ ຈ ປຜິປຕ຺ຕິໂທເສ ສງ຺ຄຕ຺ຫາ
ຕີ. ກຄວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ພຸທ຺ຜສຸພຸທ຺ຜຕາ ວິຍ ຜມ຺ມສຸຜມ຺ມຕາ, ສງ຺ຆສຸປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ ຈ ຜມ຺ເມສຸ ນິຍ຺ຖງ຺ຄມເນນ ສາວກປາຣ

ມິລາເຕ ນິຏ຺ຐງ຺ຄຕຕ຺ຕາ ມຍ຺ຫໍ ສຸຏ຺ຐຸ ວິຠູຕາ ສຸປາກຏາ ຊາຕາຕິ ຫສ຺ເສນ຺ໂຕ ເຖໂຣ ‘‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ສງ຺ໂຆຕິ ປສີທິ’’ນ຺ຕິ ອໂວຈຯ

ກຸສລຘມ຺ມເທສນາວຓ຺ຓນາ

໑໘໕ຯ ອນຸຕ຺ຕຣຠາໂວຕິ ເສຏ຺ຐຠາໂວຯ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ຠຄວາ ເຍນ ຄຸເຓນ, ໂສ ອນຸຕ຺ຕຣຠາໂວ, ຕໍ ອນຸຕ຺ຕຣິຍໍຯ ຍສ຺ມາ ຕສ຺ສາປິ ຄຸຓສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ ນຕ຺ຖິ ເອວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເທສນາ ອນຸຕ຺ຕຣາຕິ ວທຕິ’’ຕິຯ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູຕິ ກຸສລຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕໍຯ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ຫິ ເອຕໍ ຠຸມ຺ມໍ, ຕສ຺ມາ ກຸສລຘມ຺ມເທສນາເຫຕຸປິ ຠຄວາວ ອນຸຕ຺ຕໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠູມິ ຫສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ວິສຍໍ ຫສ຺ເສນ຺ໂຕຯ ກຸສລຘມ຺ມເທສນາຍ ຫິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ວິສໂຍຯ ວຸຕ຺ຕປເທຕິ ‘‘ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕວາກ຺ເຍ, ເອວໍ ວາ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ມໂກຏ຺ຐາເສຯ ‘‘ປຎ຺ຈຘາ’’ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ເອກຏ຺ເຐນປິ ກຸສລໍ ອິຈ຺ຈິຕພ຺ພໍ ‘‘ກຸສໂລ ຕ຺ວໍ ຣຖສ຺ສ ອງ຺ຄປ຺ຈ຺ຈງ຺ຄານ’’ນ຺ຕິອາທີສູຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໘໗)? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ໂສ ປນ ເອກຏ຺ໂຐ ໂກສລ຺ລສມ຺ຠູຕຏ຺ເຐເນວ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິ ວິສຸໍ ນ ຄຫິໂຕຯ ‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ໂຠໂຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ໂຠໂຕ ອນາມຍ’’ນ຺ຕິ (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໑໘໖; ໒ຯ໒໒ຯ໒໐໐໗) ຊາຕເກ ອາຄຕຕ຺ຕາ ‘‘ຊາຕກປຣິຍາຍໍ ປຕ຺ວາ ອາໂຣຄ຺ຍຏ຺ເຐນ ກຸສລໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຄຫປຕໂຍ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ ວາ ອກຸສລາ ວາ ສາວຊ຺ຊາ ວາ ອນວຊ຺ຊາ ວາ’’ຕິອາທີສຸ ສຸຕ຺ຕປເທເສສຸ ‘‘ກຸສລາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ມາ ເອວ ‘‘ອນວຊ຺ຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາຍໍ ປຕ຺ວາ ອນວຊ຺ຊຏ຺ເຐນ ກຸສລໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິຯ ອຠິຘມ຺ເມ ‘‘ໂກສລ຺ລ’’ນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາ ອາຄຕາຕິ ໂຍນິໂສມນສິກາຣເຫຕຸກສ຺ສ ກຸສລສ຺ສ ໂກສລ຺ລສມ຺ຠູຕຏ຺ໂຐ, ທຣຖາຠາວທີປນໂຕ ນິທ຺ທຣຖຏ຺ໂຐ, ‘‘ກຸສລສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອຸປຈິຕຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິຏ຺ຐວິປາກນິທ຺ທິສນໂຕ ສຸຂວິປາກຏ຺ໂຐ ຈ ອຠິຘມ຺ມນຍສິທ຺ໂຘຕິ ອາຫ ‘‘ອຠິຘມ຺ມ…ເປ… ວິປາກຏ຺ເຐນາ’’ຕິຯ ພາຫິຕິກສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໕໗) ຠຄວໂຕ ກາຍສມາຈາຣາທີເກ ວຓ຺ເຓນ຺ເຕນ ຘມ຺ມຠຓ຺ຑາຄາຣິເກນ ‘‘ໂຍ ໂຂ ມຫາຣາຊ ກາຍສມາຈາໂຣ ອນວຊ຺ໂຊ’’ຕິ ກຸສໂລ ກາຍສມາຈາໂຣ ຣຎ຺ໂຎ ປເສນທິສ຺ສ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນ ຫິ ຠຄວໂຕ ສຸຂວິປາກກມ຺ມໍ ອຕ຺ຖີຕິ ສພ຺ພສາວຊ຺ຊຣຫິຕາ ກາຍສມາຈາຣາທໂຍ ‘‘ກຸສລາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ອິຘ ປນ ‘‘ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູ’’ຕິ ໂພທິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ‘‘ກຸສລາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ຈ ສມຖວິປສ຺ສນາ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ເອກນ຺ເຕນ ສຸຂວິປາກາ ເອວາຕິ ອວຊ຺ຊຣຫິຕຕາມຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍ ອນວຊ຺ຊຕ຺ໂຖ ກຸສລ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ ‘‘ອິມສ຺ມິໍ ປນ…ເປ… ທຏ຺ຐພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ຜລສຕິປຏ຺ຐານໍ ປນ ອິຘ ອນຘິປ຺ເປຕ’’ນ຺ຕິ ອິທຎ຺ຈ ວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ ສວິປາກສ຺ເສວ ຄຫຓນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ

‘‘ຈຸທ຺ທສວິເຘນາ’’ຕິອາທີ ສຕິປຏ຺ຐາເນ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໖; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໙) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ປຄ຺ຄຫຏ຺ເຐນາຕິ ກຸສລປກ຺ຂສ຺ສ ປຄ຺ຄຫຓສຠາເວນຯ ກິຈ຺ຈວເສນາຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນາກຸສລານຸປ຺ປາທນາທິກິຈ຺ຈວເສນຯ ຕໂຕ ເອວ ຈສ຺ສ ຈຕຸພ຺ພິຘຕາຯ ອິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນາຕິ ນິປ຺ປຊ຺ຌນສຠາເວນຯ ຌນ຺ທາທໂຍ ເອວ ອິທ຺ຘິປາເທສຸ ວິສິຏ຺ຐສຠາວາ, ອິຕເຣ ອວິສິຏ຺ຐາ, ເຕສມ຺ປິ ວິເສໂສ ຌນ຺ທາທິກໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ຌນ຺ທາທິວເສນ ນານາສຠາວາ’’ຕິຯ

ອຘິໂມກ຺ຂາທິສຠາວວເສນາຕິ ປສາທາຘິໂມກ຺ຂາທິລກ຺ຂຓວເສນຯ ອຸປຏ຺ຐມ຺ຠນຏ຺ເຐນາຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອຸປຏ຺ຐມ຺ຠນສຠາເວນຯ ອກມ຺ປິຍຏ຺ເຐນາຕິ ປຏິປກ຺ເຂຫິ ອກມ຺ປິຍສຠາເວນຯ ສລກ຺ຂເຓນາຕິ ອຘິໂມກ຺ຂາທິສຠາເວນຯ ນິຍ຺ຍານຏ຺ເຐນາຕິ ສໍກິເລສປກ຺ຂໂຕ, ວຏ຺ຏຈາຣກໂຕ ຈ ນິຄ຺ຄມນຏ຺ເຐນຯ ອຸປຏ຺ຐານາທິນາຕິ ອຸປຏ຺ຐານຘມ຺ມວິຈຍປຄ຺ຄຫສມ຺ປິຍາຍນປສ຺ສມ຺ຠນສມາຘານອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນສງ຺ຂາເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາເວນຯ ເຫຕຸຏ຺ເຐນາຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສມ຺ປາປກເຫຕຸຠາເວນຯ ທສ຺ສນາທິນາຕິ ທສ຺ສນາຠິນິໂຣປນປຣິຄ຺ຄຫສມຸຏ຺ຐາປນໂວທານປຄ຺ຄຫຸປຏ຺ຐານສມາຘານສງ຺ຂາເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາເວນຯ

ສາສນສ຺ສປຣິໂຍສານທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສາສນໍ ນາມ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ສຕ຺ຕຕິໍສ ໂພທິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ສມຖວິປສ຺ສນາສຫຄຕາ, ເຕ ສາສນສ຺ສ ອາທິ, ມຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນາ ມຊ຺ເຌ, ຜລຠູຕາ ປຣິໂຍສານໍ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ສາສນສ຺ສ ທີ’’ຕິອາທີຯ

ປຸນ ເອຕທານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ຠນ຺ເຕຕິ ຍຖາຣທ຺ຘາຍ ເທສນາຍ ນິຄມນໍຯ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຸນ ວຈນຎ຺ຫິ ນິຄມນໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ເທສນນ຺ຕິ ຕໍ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ເທສນາປ຺ປກາຣໍ, ເທສນາວິຘິໍ, ເທເສຕພ຺ພຎ຺ຈ, ສກລໍ ວາ ສມ຺ປຸຓ຺ຓໍ ອນວເສສໍ ອຠິຊານາຕິ ອຠິວິສິຏ຺ເຐນ ຎາເຓນ ຊານາຕິ, ອເສສໍ ອຠິຊານນ຺ໂຕ ເອວ ອຸຕ຺ຕຣິ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ນຕ຺ຖິຯ ອິໂຕຕິ ຠຄວຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕໂຕຯ ອຎ຺ໂຎ ປຣມຕ຺ຖວເສນ ຘມ຺ໂມ ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິວເສນ ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ອຍໍ ນາມ ຍໍ ຠຄວາ ນ ຊານາຕີຕິ ອິທໍ ນຕ຺ຖິ ນ

ອຸປລພ຺ກາຕິ ສພ຺ພສ຺ເສວ ສມ຺ມເທວ ຕຸມ຺ເຫທິ ອກິຍ຺ຍາຕຕ຺ຕາ໚ ກຸສເລສຸ ຊມ຺ເມສຸ ອກິຊານເນ, ເທສນາຍຍ຺ຈ ກຄວໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ນຕ຺ຖີ໚

ອາຍຕນປຕ຺ຕຕ຺ຕິເທສນາວຕ຺ຕນາ

໑໘໖໚ອາຍຕນປຍ຺ຍາປນາສູຕິ ຈກ຺ຂາທີນໍ, ຣູປາທີນຍ຺ຈ ອາຍຕນານໍ ສມ຺ໂພຊເນສຸ, ເຕສໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣວິກາຄໂຕ, ສກາຄວິກາຄໂຕ, ສມຸທຍໂຕ, ອຕ຺ຖງ຺ຄມໂຕ, ອາຫາຣໂຕ, ອາທີນວໂຕ, ນິສ຺ສຣຕໂຕ ຈ ເທສນາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

ຄພ຺ກາວກ຺ກນ຺ຕິເທສນາວຕ຺ຕນາ

໑໘໗໚ຄພ຺ໂກກ຺ກມເນສູຕິ ຄພ຺ກາເວນ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິຍໍ ອວກ຺ກມເນສຸ ອນຸປ຺ປເວເສສຸ, ຄພ຺ເກ ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິສ຺ມຶ ອວກ຺ກມເນສຸ໚ ປວິສຕີຕິ ປຈ຺ຈຍວເສນ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ປວິສນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຄາຕີຕິ ສນ຺ຕານຍ຺ຖິຕິຍາ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕຖາກູໂຕ ຈ ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ວສຕີ"ຕິ໚ ປກຕິໂລກິຍມນຸສ຺ສານໍ ປຖມາ ຄພ຺ກາວກ຺ກນ຺ຕີຕິ ປຈຸຣມນຸສ຺ສານໍ ຄພ຺ກາວກ຺ກນ຺ຕິ ເທສນາວເສນ ອິຊ ປຖມາ໚ "ທຸຕິຍາ ຄພ຺ກາວກ຺ກນ຺ຕີ"ຕິອາທີສຸປິ ເອວໍ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ໚

ອລເມວາຕິ ຍຸຕ຺ຕເມວ໚

ຊີປີຕຸ້ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ຕຖາ ວາຕານໍ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນເມວ ວທຕິ໚ ເສສນ຺ຕີ ປຸ້ນ "ເອຕທານຸຕ຺ຕຣິຍ"ຕິອາທິ ປາຖປ຺ປເທສໍ ວທຕິ໚

ອາເທສນວິຊາເທສນາວຕ຺ຕນາ

໑໘໘໚ ປຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອາທິສຕິ ເອເຕທີຕິ ອາເທສນານິ, ຍຖາອຸປຍ຺ຖິຕນິມິຕ຺ຕາທີນິ, ຕານີ ເອວ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ອສໍກິຕ຺ຕຣູເປນ ຖິຕຕ຺ຕາ ອາເທສນວິຊາ, ອາເທສນາກາຄາ, ຕາສຸ ອາເທສນວິຊາສຸ໚ ເຕນາຫ "ອາເທສນໂກຍ຺ຖາເສສູ"ຕິ໚ ອາຄຕນິມິຕ຺ເຕນາຕິ ຍສ຺ສ ອາທິສຕິ, ຕສ຺ສ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ອຸປຄຕນິມິຕ຺ເຕນ, ນິມິຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ລາກາລາກາທິອາທິສນວິຊິທສ຺ສນສ຺ສ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ອິທໍ ນາມ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ປາລຸອິຍໍ ປນ "ເອວມ຺ປິ ເຕ ມໂນ"ຕິອາທິນາ ປຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕາທິສນເມວ ອາຄຕໍ, ຕໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ໚ ຕຖາ ທີ "ອິທໍ ນາມ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິກາວນວເສນ ວຕ຺ຖຸ ອາຄ ຕໍ໚ ຄຕນິມິຕ຺ຕໍ ນາມ ຄມນນິມິຕ຺ຕໍ໚ ຖິຕນິມິຕ຺ຕໍ ນາມ ອຕ຺ຕໂນ ສມີເປ ຖານນິມິຕ຺ຕໍ, ປຣສ຺ສ ຄມນວເສນ, ຖານວເສນ ຈ ຄເຫຕພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ໚ ມນຸສ຺ສານໍ ປຣຈິຕ຺ຕວິທູນໍ, ອິຕເຣສມ຺ປິ ວາ ສວນວເສນ ປຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ຍຕ຺ວາ ກເຖນ຺ຕານໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ໚ ຍກ຺ຂປີສາຈາທີນນ຺ຕິ ທີງກາຣຍກ຺ຂານຍ຺ເຈວ ກຕ຺ຕປີສາຈາທິປີສາຈານໍ, ກຸມ຺ກຕ຺ໜນາຄາທີນຍ຺ຈ໚

ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣວເສນາຕິ ວິປ຺ຜາຣິກາເວນ ປວຕ຺ຕວິຕກ຺ກສ຺ສ ວເສນ໚ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ຕໂຕ ສມຸຍ຺ຖິຕໍ໚ ວິປ຺ປລປນ຺ຕານນ຺ຕິ ກສ຺ສຈິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອໂພຊນໂຕ ວິຣູປໍ, ວິວິຊໍ ວາ ປລປນ຺ຕານໍ໚ ສຸຕ຺ຕປມຕ຺ຕາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເວທນາຍ຺ຍຊິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ໚ ມຫາອຍ຺ຖກຖາຍໍ ປນ "ອິທໍ ວກ຺ຂາມີ, ເອວໍ ວກ຺ຂາມີຕິ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ໂທ ນາມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊ ຕີ"ຕິ (ອກິ໚ ອຍ຺ຖ໚ ໑໚ວຈີກມ຺ມທ຺ວາຣກຖາປີ) ອາຄຕຕ຺ຕາ ຊາຄຣນ຺ຕານໍ ປກຕິຍໍ ຖິຕານໍ ອວິປ຺ປລປນ຺ຕານໍ ວິຕກ຺ກວິປ຺ ຜາຣສທ຺ໂທ ກທາຈິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວິຍ຺ຍາຍຕິ, ໂຍ ໂລເກ "ມນ຺ຕຊປ຺ໂປ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ຍສ຺ສ ມຫາອຍ຺ຖກຖາຍໍ ອໂສຕວິຍ຺ເຍຍ຺ຍ ຕາ ວຸຕ຺ຕາ໚ ຕາທິສຍ຺ຫິ ສນ຺ຊາຍ ວິຍ຺ຍຕ຺ຕິສຫຊເມວ "ຊີວ຺ຫາຕາລຸຈລນາທິກຣວິຕກ຺ກສມຸຍ຺ຖິຕໍ ສຸຂຸມສທ຺ທໍ ທິພ຺ພໂສເຕນ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕີຕິ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ (ຊ໚ ສ໚ ມູລຍີ໚ ວຈີກມ຺ມທ຺ວາຣກຖາວຕ຺ຕນາ) ອານນ຺ທາຈຣິໂຍ ອໂວຈ໚ ວຸຕ຺ຕ ລກ຺ຂໂຕ ເອວ ປນ ນາຕິສຸຂຸໂມ ອຕ຺ຕໂນ, ອຈ຺ຈາສນ຺ນປ຺ປເທເສ ຖິຕສ຺ສ ຈ ມໍສໂສຕສ຺ສາປີ ອາປາຖໍ ຄຈ຺ຊຕີຕິ ສກ຺ກາ ວິຍ຺ຍາຕຸໍ໚ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ໚ ຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ຕສ຺ສ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ວເສນ໚ ເອວໍ ອຍມ຺ປິ ອາເທສນວິຊາ ເຈໂຕ ປຣິຍຍາຕວເສເນວ ອາຄຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ ໚ ເກຈິ ປນ "ຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ຕສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ສ ວເສນາ"ຕິ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ໚ ນ ທີ ສທ຺ທຄ຺ຄຫເຕນ ຕໍສມຸຍ຺ຖາປກຈິຕ຺ຕໍ ຄຍ຺ຫຕິ, ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕານຸສາເຣນປິ ຕທຕ຺ຖສ຺ເສວ ຄຫຕໍ ໂຫຕິ, ນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ໚ ເອເຕເນວ ຍເທເກ "ຍໍ ວິຕກ຺ກຍໂຕຕິ ຍມຕ຺ຖໍ ວິຕກ຺ກຍໂຕ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວ ເສນາ"ຕິ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ຕມ຺ປິ ປຍິກ຺ຊິຕ຺ຕໍ໚

ມນສາ ສງຂຣິຍນຸຕິຕິ ມໂນສງຂາຣາ, ເວທນາສຍຸຍາ ປຕິທີຕາຕິ ປຸຣິມປຣິພນຸຣວິນເຍນ ປຮານກາເວນ ນິທິຕາ ຖປີຕາ។ ເຕ ນາທ "ຈິຕຸຕສງຂາຣາ ສຸຍຸຖປີຕາ"ຕິ។ ວິຕກຸກສຸສ ວິຕກຸກນໍ ນາມ ອຸປຸປ່າທນເມວາຕິ ອາທ "ປວຕຸເຕສຸສຕີ"ຕິ។ "ປຊານາ ຕິ"ຕິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕປຫສມຸພນຸຮທສຸສນວເສນ ອາເນຕິ។ ອາຄມເນນາຕິ ຊານສຸສ ອາຄມນຍຸຖານວເສນ។ ປຸພຸພກາເຄນາຕິ ມຄຸຄສຸສ ສພຸພປຸພຸພກາເຄນ ວິປສຸສນາຣມຸເກນ។ ອຸກຍໍ ເປຕໍ ໂຍ ສຍໍ ຊານລາກີ, ອຮິຄຕມຄຸໂຄ ຈ ອລຸລໍ ຕທຕຸຖາຍ ປຜິປຊຸຊນຸຕໍ ທິສຸວາ "ອຍໍ ອິມິນາ ນິທາເຣນ ປຜິປຊຸຊນຸໂຕ ອທຸຮາ ຊານໍ ລກິສຸສຕິ, ມຄຸຄໍ ອຮິຄມິສຸສຕີ"ຕິ ອກິຍຸຍາຍ ວິນາ ອນຸມານວເສນ ຊານາຕິ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕນາທ "ອາຄມເນນ ຊານາຕິ ນາມາ"ຕິອາທີ។ ອນນຸຕຣາຕິ ວຸຍຸຖິຕກາລໍ ສນຸຮາຍາທ។ ຕທາ ທີ ປວຕຸຕວິຕກຸກປຊານເນເນວ ຊານສຸສ ທານກາຄິຍຕາທິວິເສສປຊານນໍ។

ກີ ປນີທໍ ເຈໂຕປຣິຍຊາຕໍ ປຣສຸສ ຈິຕຸຕໍ ປຣິຈຸຈິຊຸຊ ຊານນຸຕໍ ອິທຸຮິຈິຕຸຕກາວໂຕ ອວິເສສໂຕ ສພຸເພສມຸປີ ຈິຕຸຕໍ ຊານາຕີຕິ? ໂນຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ຕຕຸຖາ"ຕິອາທິມາທ។ ນ ອຣິຍານນຸຕິ ເຍນ ຈິຕຸເຕນ ເຕ ອຣິຍາ ນາມ ຊາຕາ, ຕໍ ໂລກຸຕຸຕຣຈິຕຸຕໍ ນ ຊານາຕິ ອປຸປຜິວິທຸຮກາວໂຕ ។ ຍຖາ ທີ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ສພຸເພສມຸປີ ອຣິຍານໍ ໂລກຸຕຸຕຣຈິຕຸຕໍ ນ ຊານາຕິ ອປຸປຜິວິທຸຮຕຸຕາ, ເອວໍ ອຣິໂຍປີ ເທຍຸຖິໂມ ອຸປຣິມສຸສ ໂລກຸຕຸຕຣຈິຕຸຕໍ ນ ຊານາຕິ ອປຸປຜິວິທຸຮຕຸຕາ ເອວ ។ ຍຖາ ປນ ອຸປຣິໂມ ເທຍຸຖິມໍ ຜລສ ມາປຕຸຕີ ນ ສມາປຊຸຊຕິ, ກີ ເອວໍ ໂສ ຕສຸສ ໂລກຸຕຸຕຣຈິຕຸຕໍ ນ ຊານາຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນຸຮາຍາທ "ອຸປຣິໂມ ປນ ເທຍຸຖິມສຸສ ຊານາຕີ"ຕິ, ປຜິວິທຸຮຕຸຕາຕິ ອຮິປຸປ່າໂຍ។ "ອຸປຣິໂມ ເທຍຸຖິມໍ ນ ສມາປຊຸຊຕີ"ຕິ ວຕຸວາ ຕຕຸຖ ການຣາມາທ "ເຕສຸຍຸຫີ"ຕິອາ ທີ។ ເຕສນຸຕິ ອຣິຍານໍ។ ເທຍຸຖິມາ ເທຍຸຖິມາ ສມາປຕຸຕິ ກູມນຸຕຣປຸປຕຸຕິຍາ ປຜິປຸປສຸສທຸຮິກປຸປ່າ។ ເຕນາທ "ຕຕຸຣຸປປຕຸຕິ ເຍວ ໂທຕີ"ຕິ, ນ ອຸປຣີກູມິປຕຸຕິ។ ນິມິຕຸຕາທິວເສນ ລາຕສຸສ ກທາຈິ ພຸຍກິຈາໂຣປີ ສິຍາ, ນ ປນ ອກິຍຸລາລາເກນ ລາຕສຸ ສາຕິ ອາທ "ເຈໂຕ...ເປ... ນຕຸຖີ"ຕິ។ "ຕໍ ກຄວາ"ຕິອາທິ ເສສໍ ນາມ។

ທສຸສນສມາປຕຸຕິເທສນາວຕຸຕນາ

໑໔໙។ພຣຫຸມຊາເລຕິ ພຣຫຸມຊາລສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍໍ។ ອຸຕຸຕຣປທໂລເປນ ເທສ ນິທຸເທໂສ។ ອາຕປຸປນຸຕິ ວີຣິຍໍ ອາຕປຸປຕິ ໂກສຊຸຊໍ ສພຸພມຸປີ ສໍກິເລສປກຸຂນຸຕີ។ ກຸສລວີຣິຍສຸເສວ ເທຕຸຖ ຄທາໍ ອປຸປມາທາທິປທນຸຕຣສນຸນິຮານໂຕ។ ປທທິຕພຸພໂຕຕິ ປທທນໂຕ, ກາວນໍ ອຸທຸທິສຸສ ວາຍມນໂຕຕິ ອຕຸໂຖ។ ອນຸຍຸຍຸຊິຕພຸພໂຕຕິ ອນຸຍຸຍຸຊນໂຕ។ ອີທິສານໍ ປທານໍ ພຫຸລໍກຕຸຕວິສຍ ຕາຍ ອິຈຸຊິຕພຸພຕຸຕາ ອາຕປຸປປທສຸສ ວິຍ ອິຕເຣສມຸປີ ກຕຸຕສາຮນຕາ ທຍຸຖພຸພາ។ ປຜິປຕຸຕິຍໍ ນປຸປມຊຸຊຕີ ເອເຕນາຕິ ອປຸປມາໂທ, ສຕິອວິປຸປວາໂສ។ ສມຸມາ ມນສີ ກໂຣຕີ ເອເຕນາຕີ ສມຸມາມນສີກາໂຣ, ຕຖາປວຕຸໂຕ ກຸສລຈິຕຸຕຸປຸປ່າໂທ។ ກາວ ນານຸໂຍຄເມວ ຕຖາ ວທຕີ។ ເທສນາກຸກເມນ ປຖມາ, ທສຸສນສມາປຕຸຕິ ນາມ ກຣຊກາເຍ ປຜິກຸກູລາກາຣສຸສ ສມຸມເທວ ທສຸສນວເສນ ປວຕຸຕສມາປຕຸຕິກາວໂຕ។ ນິປຸປຣິຍາເຍເນວາຕິ ວຸຕຸຕລກຸຂຕທສຸສນສມາປຕຸຕິສນຸນິສຸສຍຕຸຕາ, ທສຸສນມຄຸຄຜລກາວໂຕ ຈ ປຖມສາມຸຍຸຍຜລໍ ປຣິຍາເຍນ ວິນາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ។

ອຕິກຸກມມ ຉວິມໍສໂລທິຕໍ ອຍຸຖີ ປຈຸຈເວກຸຂຕີຕິ ຕານິ ອປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ອຍຸຖິເມວ ປຈຸຈເວກຸຂຕີ។ ອຍຸຖິອາຣມຸມຕາ ທິພຸພຈກຸຂຸປາທກຊຸຊານສມາປຕຸຕີຕີ ວຸຕຸຕນເຍນ ອຍຸຖິອາຣມຸມຕາ ທິພຸພຈກຸຂຸອຮິຍຸຖານາ ປຖມຊຸຊານສມາປຕຸຕີ។ ໂຍ ທີ ກີກຸຂຸ ອາໂລກກສີເຕ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານໍ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ຕໍ ປາທກໍ ກຕຸວາ ອຮິຄຕທິພຸພຈກຸຂຸລາໂກ ທຸຕຸວາ ສວິຍຸຍາຕເກ ກາເຍ ອຍຸຖີ ປຣິຄຸຄເທຕຸວາ ຕຕຸຖ ປຜິກຸກູລມນສິກາຣວເສນ ປຖມໍ ຊານໍ ນິພຸພຕຸເຕຕິ, ຕສຸສາຍໍ ປຖມຊຸຊານສມາປຕຸຕິ ທຸຕິ ຍາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ອຍຸຖິ ອຍຸຖີ"ຕິອາທີ។ ໂຍ ປເນຕຸຖ ປາລຸອິຍໍ ທຸວຕຸຕືສາກາຣມນສິກາໂຣ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ມຄຸຄໂສຮນວເສນ ວຸຕຸໂຕ។ ຕຕຸຖ ວາ ກຕປຣິຈຍສຸສ ສຸເຂເນວ ວຸຕຸຕນຍາ ອຍຸຖິປຈຸຈເວກຸຂຕາ ສມິຊຸຊຕີຕີ។ ເຕເນເວຕຸຖ "ອີ ມໍ ເຈວາ"ຕິ "ອຕິກຸກມຸມ ຈາ"ຕິ ຈ-ສທຸໂທ ສມຸຈຸຈຍຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ។ ຕໍ ຊານນຸຕິ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ປຖມຊຸຊານໍ។ ອຍນຸຕິ ອຍໍ ສກທາ ຄາມິຜລສມາປຕຸຕິ ។ ສາຕິສຍໍ ຈຕຸສຈຸຈທສຸສນາຄມນໂຕ ປຣິຍາເຍນ ວິນາ ມຸຂຍາ ທຸຕິຍາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ។ ຍາວ ຕ ຕິຍມຄຸຄາ ວຕຸຕຕີຕິ ອາທ "ຂີຕາສວສຸສ ວເສນ ຈຕຸຕຸຖາ ທສຸສນສມາປຕຸຕິ ກຖິຕາ"ຕີ។

ປາລຸອິຍໍ ປຸຣິສສຸສ ຈາຕິ ຈ-ສທຸໂທ ພຸຍຕິເຣເກ, ເຕນ ຍຖາວຸຕຸຕສມາປຕຸຕິທຸວຍໂຕ ວຸຈຸຈມານໍເຍວ ອິມສຸສ ວິເສສໍ ໂຊເຕຕິ។ ອວິຈຸເຂເທນ ປວຕຸຕິຍາ ໂສຕສທິສຕາຍ ວິຍຸຍາຕເມວ ວິຍຸຍາຕໂສຕໍ, ຕເທຕໍ ວິຍຸຍາຕໍ ປຸຣິມໂຕ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍໍ ລກິຕຸວາ ປຈຸຈິມສຸສ ອນນຸຕຣປຈຸຈໂຍ ທຸຕຸວາ ປວຕຸຕຕີຕິ ອຍໍ ອສຸສ ໂສຕາຄຕຕາຍ ໂສຕສທິສຕາ, ຕສຸມາ ປຊານິຕພຸພກາເວນ ວຸຕຸຕໍ

ເອກເມວ ເຈຕຸກ ວິຍຸລາຄໍ , ຕສຸມາ ອຍຸຖກາຖາຍໍ "ວິຍຸລາຄໂສຕນຸຕິ ວິຍຸລາຄເມວາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ທຸວິທີປີ ກາເຄທີຕິ ໂອຣກາຄປຣກາເຄທີ. ອິຣໂລໂກ ທີສຸສ ໂອຣກາໂຄ, ປຣໂລໂກ ປຣກາໂຄ ທຸວິນຸນມຸປີ ວເສເນຄໍ ສມຸພນຸຣນຸຕິ. ເຕນາທ "ອິຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕ"ນຸຕິອາທີ. ວິຍຸລາຄສຸສ ຂເຕ ຂເຕ ກິຊຊນຸຕສຸສ ກາມໍ ນຕຸຖິ ກສຸສຈິ ປຕິຍຸຖິຕຕາ, ຕຖຸທາວເສນ ປນ ຕໍ "ປຕິຍຸຖິຕ"ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ ອາທ "ລນຸທຣາຄວເສນາ"ຕິ. ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

"ກພລຸອີກາເຣ ເຈ ກິກຸຂເວ ອາຫາເຣ ອຕຸຖິ ຣາໂຄ, ອຕຸຖິ ນນຸທີ, ອຕຸຖິ ຕຖຫາ, ປຕິຍຸຖິຕໍ ຕຕຸຖ ວິຍຸລາຄໍ ວິຣຸລຸຫໍ. ຍຕຸຖ ປຕິຍຸຖິຕໍ ວິຍຸລາຄໍ ວິຣຸລຸຫໍ...ເປ... ອຕຸຖິ ຕຕຸຖ ອາຍຕີ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕີ"ຕິອາທີ (ສໍ. ນິ. ໒.໖໔; ກຖາ. ໒໙໖; ມຫານິ. ໗).

ກມຸມນຸຕິ ກຸສລາກຸສລກມຸມໍ, ອຸປີໂຍຄວຈນເມຕໍ. ກມຸມໂຕ ອຸປຄຈຸລນຸຕນຸຕີ ກມຸມກາເວນ ອຸປຄຈຸລນຸຕໍ, ວິຍຸລາຄນຸຕິ ອພີປຸປາໂຍ. ອກິສງຂາຣວິຍຸລາຄລຸທີ ເຍນ ກມຸມຸນາ ສທຄຕໍ, ອລຸລທຕຸຖ ຕພຸກາວເມວ ອຸປຄຕໍ ທຸຕຸວາ ປວຕຸຕຕີ. ອິຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕໍ ນາມ ອິຣ ກຕູປຈິຕກມຸມກາວູປຄມນໂຕ. ກມຸມກວໍ ອາກຫຸໝນຸຕນຸຕີ ກມຸມວິຍຸລາຄໍ ອຕຸຕນາ ສມຸປຍຸຕຸຕກມຸມໍ ຊວາເປຕຸວາ ປຜິສນຸຜິນິພຸພຕຸຕເນນ ຕທກິມຸຂໍ ອາກຫຸໝນຸຕໍ. ເຕເນວ ປຜິສນຸຜິນິພຸພຕຸຕນສາມຕຸຖິເຍນ ປຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕໍ ນາມ ອຕຸຕໂນ ຜລສຸສ ຕຕຸຖ ປຕິຍຸຖາປເນນ. ເກຈິ ປນ "ອກິສງຂາຣວິຍຸລາຄໍ ປຣໂຕ ວິປາກໍ ທາຕຸໍ ອສມຕຸຖໍ ອິຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕໍ ນາມ, ທາຕຸໍ ສມຕຸຖໍ ປນ ປຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕໍ ນາມາ"ຕິ ວທນຸຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕຸຕໍ "ອຸກາຍໂຕ ອພຸໂພຈຸລິນຸນ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ. ຍລຸຈ ເຕທີ "ປຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ອິຣໂລເກປີ ປຕິຍຸຖິຕເມວ. ນ ທີ ຕສຸສ ອິຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕກາເວນ ວິນາ ປຣໂລເກ ປຕິຍຸຖິຕກາໂວ ສມຸກວຕີ. ເສກຸຂປຸຖຸຊຊນານໍເຈໂຕປຣິຍລາຄນຸຕິ ເສກຸຂານໍ , ປຸຖຸຊຊນານລຸຈ ເຈຕໂສ ປຣິຈຸລິນຸທນກລາຄໍ. ກຖໍ ປຣິຈຸລິນຸທິຕພຸພສຸສ ເຈຕໂສ ລນຸທຣາຄວເສນ ປຕິຍຸຖິຕກາວໂຊຕນໂຕ.

ຈຕຸຕຸຖາຍ ທສຸສນສມາປຕຸຕິຍາ ຕຕິຍທສຸສນສມາປຕຸຕິຍໍ ວຸຕຸຕປຸປຜິກຸເຂເປນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ.

ປຸຣິມານໍ ທຸວິນຸນໍ ສມາປຕຸຕີນໍ ປຸພຸເພ ສມຖວເສນ ອຕຸຖສຸສ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອິທານິ ວິປສຸສນາວເສນ ທສຸເສຕຸໍ "ອປີຈາ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ນິຈຸຈລເມວ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອປເນຕພຸພໂຕ. ອຕຸຖນຸຕຣຕຸຖຕາຍ ທສຸສິຍມານາຍ ປທໍ ຈລິຕໍ ນາມ ໂທຕີ. ອປີໂຣ ນໂຍຕິ ເອຕຸຖ ປຖມຊຊານສຸສ ປຖມທສຸສນສມາປຕຸຕິກາເວ ອປຸພຸພໍ ນຕຸຖິ. ທຸຕິຍຊຊານໍ ທຸຕິຍາຕິ ເອຕຸຖ ປນ "ອຍຸຖິກວຕຸຕກາສີຕາວເສນ ປຜິລທຸຣທຸຕິຍຊຊານໍ ທຸຕິຍາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ"ຕິ ວທນຸຕິ, ຕຕິຍຊຊານມຸປີ ຕເຖວ ປຜິລທຸຣໍ. ທສຸສນສມາປຕຸຕິກາໂວ ປນ ໂຍ ກິກຸຂຸ ອາໂລກກສີເຕ ຈຕຸຕຸຖຊຊານໍ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ຕໍ ປາທກໍ ກຕຸວາ ອພິຄຕທິພຸພຈກຸຂຸໂກ ທຸຕຸວາ ສວິຍຸລາຄເກ ອຍຸຖີ ປຣິຄຸຄເທຕຸວາ ຕຕຸຖ ວຕຸຕກສີຕາວເສນ ເທຍຸຖິມານິ ຕີຕີ ຊານານິ ນິພຸພຕຸເຕຕີ, ຕສຸສ. ຕຕິຍຊຊານໍ ຕຕິຍາ ທສຸສນສມາປຕຸຕິ ອພິຍຸຖານກູຕສຸສ ທິພຸພຈກຸຂຸລາຄສຸສ ວເສນ. ຈຕຸຕຸຖຊຊານໍ ຈຕຸຕຸຖາຕີ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕຸຖຊຊານໍ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ຕໍ ປາທກໍ ກຕຸວາ ອພິຄຕທິພຸພຈກຸຂຸລາຄສຸສ ຕໍ ຈຕຸຕຸຖຊຊານໍ ຈຕຸຕຸຖາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ. ອິຣາປີ ເສກຸຂປຸຖຸຊຊນານໍ ເຈຕໂສ ປຣິຈຸລິນຸທເນນ ຕຕິຍາ ທສຸສນສມາປຕຸຕິ, ອຣທໂຕ ຈິຕຸຕສຸສ ປຣິຈຸລິນຸທເນນ ຈຕຸຕຸຖາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ ເວທິຕພຸພາ. ເອວລຸເຫສາ ອຕຸຖວຕຸຕນາ ປາລຸອີຍາ ສໍສນຸເທຍຸຍ. "ປຖມມຄຸໂຄ"ຕິອາທີສຸ ອຍຸຖິອາຣມຸມຕປຖມຊຊານປາທໂກ ປຖມມຄຸໂຄ ປຖມາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ. ອຍຸຖິອາຣມຸມຕທຸຕິຍຊຊານປາທໂກ ທຸຕິຍມຄຸໂຄ ທຸຕິຍາ ທສຸສນສມາປຕຸຕີ. ປຣຈິຕຸຕລາຄສທຄຕາ ຈຕຸຕຸຖຊຊານປາທກາ ຕຕິຍຈຕຸຕຸຖມຄຸຄາ ຕຕິຍຈຕຸຕຸຖທສຸສນສມາປຕຸຕີ ໂຍຕີ . ປຸຣິສສຸສ ວິຍຸລາຄປຊານນໍ ປເນຕຸຖ ອສມຸໂມທວເສນ ທຍຸຖພຸພໍ.

ປຸຄຸຄລປຕຸຕຕຸຕິເທສນາວຕຸຕນາ

໑໕໐.ປຸຄຸຄລປຕຸຕຕຸຕີສູຕີ ປຸຄຸຄລານໍ ປລຸລາປເນສຸ. ຄຸຕາວິເສສວເສນ ອລຸລມລຸລໍ ອສງກຣໂຕ ຖປເນສຸ. ໂລກໂວຫາຣວເສນາຕີ ໂລກສມຸມຸຕິວເສນ. ໂລກໂວຫາໂຣ ເທສ, ຍທິທໍ "ສຕຸໂຕ ປຸຄຸຄໂລ"ຕິອາທີ. ຣູປາທີສຸ ສຕຸຕວິສຕຸຕຕາຍ ສຕຸໂຕ. ຕສຸສ ຕສຸສ ສຕຸຕນິກາຍສຸສ ປູຣຕາໂຕ ຄລນໂຕ, ມຣຕາວເສນ ປຕນໂຕ ຈ ປຸຄຸຄໂລ. ສນຸຕຕິຍາ ນຍນໂຕ ນໂຣ. ອຕຸຕກາວສຸສ ໂປສນໂຕ ໂປໂສ. ເອວໍ ປລຸລາເປຕພຸພາສຸ ໂວທຣິຕພຸພາສຸ. "ສພຸພເມຕໍ ປຸຄຸຄໂລ"ຕິ ອິມິສຸສາ ສາຣາຣຕປລຸລຕຸຕິຍາ ວິກາວນວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ນ ອິຣາຜິປຸເປຕອສາຣາຣຕປລຸລຕຸຕິຍາ, ຕສຸມາ ໂລກປລຸລຕຸຕີສູຕີ ສຕຸຕໂລກຄຕປລຸລຕຸຕີສຸ. ອນຸຕໂຣ ໂທຕີ ອນລຸລສາຣາຣຕຕຸຕາ ຕສຸສ ປລຸລາປນສຸສ.

ທ຺ວີຫີ ຠາເຄຫີຕິ ກາຣເຓ, ນິສ຺ສກ຺ເກ ເຈຕໍ ປຸຖຸວຈນໍ, ອາວຸຕ຺ຕິອາທິວເສນ ຈາຍມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ອຣູປສມາປຕ຺ຕິຍາ"ຕິອາທິ, ເອເຕນ "ສມາປຕ຺ຕິຍາ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວິໂມກ຺ເຂນ, ມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ເຉທວິໂມກ຺ເຂນ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ຕິປິຏກຈູຬນາຄຕ຺ເຖຣວາໂທ, "ນາມກາຍໂຕ, ຣູປກາຍໂຕ ຈ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ຕິປິຏກມຫາຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖຣວາໂທ, "ສມາປຕ຺ຕິຍາ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວິໂມກ຺ເຂນ ເອກວາຣໍ ວິມຸຕ຺ໂຕວ ມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ເຉທວິໂມກ຺ເຂນ ເອກວາຣໍ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ຕິປິຏກຈູຬາຠຍຕ຺ເຖຣວາໂທ ຈາຕິ ອິເມສໍ ຕິຓ຺ຓມ຺ປິ ເຖຣວາທານໍ ເອກຊ຺ຌໍ ສງ຺ຄໂຫ ກໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ກິເລເສຫິ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ຠນສມຸຈ຺ເຉທເນຫິ ວາ ກາຍທ຺ວຍໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຣູປສມາປຕ຺ຕີນນ຺ຕິ ນິທ຺ທາຣເຓ ສາມິວຈນໍ. ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕອນາຄາມິໂນຕິ ຠູຕປຸພ຺ພຄຕິຍາ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ຫິ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ໂຕ ອນາຄາມີ ນາມ ໂຫຕິ. ປາຬີຕິ ປຸຄ຺ຄລປຎ຺ຎຕ຺ຕິປາຬີ. ອຏ຺ຐ ວິໂມກ຺ເຂ ກາເຍນ ຜຸສິຕ຺ວາຕິ ອຏ຺ຐ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສຫຊາຕນາມກາເຍນ ປຏິລຠິຕ຺ວາ. ປຎ຺ຎາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາຍ ສງ຺ຂາຣຄຕໍ, ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕິ. ທິສ຺ວາຕິ ທສ຺ສນເຫຕຸ. ນ ຫິ ອາສເວ ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ທສ຺ສນກາຣຓາ ປນ ປຣິກ຺ຂີຓາ "ທິສ຺ວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ທສ຺ສນາຍຕ຺ຕປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ. ເອວໍ ຫິ ທສ຺ສນໍ ອາສວານໍ ຂຍສ຺ສ ປຸຣິມກິຣິຍາຠາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ.

ປຎ຺ຎາຍ ວິເສສໂຕ ມຸຕ຺ໂຕຕິ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ໂຕ ອນວເສສໂຕ ອາສວານໍ ປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ. ອຏ຺ຐວິໂມກ຺ຂປຏິກ຺ເຂປວເສເນວ, ນ ຕເທກເທສຠູຕຣູປຊ຺ຌານປຏິກ຺ເຂປວເສນ. ເອວໍ ຫິ ອຣູປຊ຺ຌາເນກເທສາຠາເວປິ ອຏ຺ຐວິໂມກ຺ຂປຏິກ຺ເຂໂປ ນ ໂຫຕີຕິ ສິທ຺ທໍ ໂຫຕິ. ອຣູປາວຈຣຊ຺ຌາເນສຸ ຫິ ເອກສ຺ມິມ຺ປິ ສຕິ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕເຍວ ນາມ ໂຫຕິ, ນ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ໂຕຕິ.

ຜຸຏ຺ຐນ຺ຕໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕີຕິ ຜຸຏ຺ຐານໍ ອນ຺ໂຕ ຜຸຏ຺ຐນ຺ໂຕ, ຜຸຏ຺ຐານໍ ອຣູປຊ຺ຌານານໍ ອນນ຺ຕໂຣ ກາໂລຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ, ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ເຈຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ຜຸຏ຺ຐານນ຺ຕຣກາລເມວ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ, ສຈ຺ຉິກໂຕ ສຈ຺ຉິກຣຓູປາເຍນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ "ໂສ ຌານຜສ຺ສ"ນ຺ຕິອາທິ. ເອກຈ຺ເຈ ອາສວາຕິ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ຄຕ຺ຕຍວຊ຺ຌາ ອາສວາ. ໂຍ ຫິ ອຣູປຊ຺ຌາເນນ ຣູປກາຍໂຕ, ນາມກາເຍກເທສໂຕ ຈ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວິໂມກ຺ເຂນ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ນິໂຣຘສງ຺ຂາໂຕ ວິໂມກ຺ໂຂ ອາໂລຈິໂຕ ປກາສິໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ, ນ ປນ ກາເຍນ ສຈ຺ຉິກໂຕ. ນິໂຣຘໍ ປນ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ເອກຈ຺ເຈສຸ ອາສເວສຸ ເຂປິເຕສຸ ເຕນ ສຈ຺ຉິກໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ນິໂຣຘໍ ຍຖາໂລຈິຕໍ ນາມກາເຍນ ສຈ຺ຉິກໂຣຕີຕິ ກາຍສກ຺ຂີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ຕຸ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ເອກຈ຺ຈານໍ ອາສວານໍ ອປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ.

ທິຏ຺ຐນ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ສນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຎາຓສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ປຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. "ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ປຕ຺ໂຕ"ຕິປິ ປາໂຐ, ເຕນ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນສງ຺ຂາຕາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ນິໂຣຘສ຺ສ ປຕ຺ຕຕໍ ທີເປຕິ. ເຕນາຫ "ທຸກ຺ຂາ ສງ຺ຂາຣາ"ຕິອາທິ. ປຐມຜລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ເອໂສປິ ກາຍສກ຺ຂີ ວິຍ ຉພ຺ພິໂຘ ໂຫຕີ"ຕິ. ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ "ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ນ ອິໂຕ ອຸທ຺ທໍ ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ. ຍສ຺ມາ ອິທໍ ຍາຖາວສຣສໂຕ ປຊານາຕິ, ປຊານນ຺ໂຕ ຈ ຐເປຕ຺ວາ ຕຓ຺ຫໍ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘ "ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ປຊານາຕີ. ຕຓ຺ຫາ ປນ ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອິໂຕ ສມຸເທຕິ, ຕສ຺ມາ "ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ"ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ. ຍສ຺ມາ ອິທໍ ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ ສມຸທໂຍ ຈ ນິພ຺ພານໍ ປຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ ວູປສມນ຺ຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ "ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ"ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ. ອຣິໂຍ ປນ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຕໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ເຕນ ຕໍ "ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ"ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ນານກ຺ຂເຓ ສຈ຺ຈວວຕ຺ຖານໍ ທສ຺ສິຕໍ. ອິທານິ ຕໍ ເອກກ຺ຂເຓ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕາຕິ ຕຖາຄເຕນ ໂພທິມຓ຺ເຑ ປຏິວິທ຺ທາ ວິທິຕາ ປາກຏາ ກຕາ. ຘມ຺ມາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ມາ. ໂວທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສຸທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕິ. ໂວຈຣິຕາຕິ ສຸຈຣິຕາ, ເຕສຸ ເຕນ ປຎ຺ຎາ ສຸຏ຺ຐຸ ຈຣາປິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍນ຺ຕິ ອຍໍ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ "ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ສທ຺ຘາຍວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ສທ຺ທຫນວເສນ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ເອເຕນ ສພ຺ພຖາ ອວິມຸຕ຺ຕສ຺ສປິ ສທ຺ຘາມຕ຺ເຕນ ວິມຸຕ຺ຕຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ວາ ສທ຺ຘາຍ ອທິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ ກາຍສກ຺ຂິມ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ. ໂນ ຈ ໂຂ ຍຖາ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຍຖາ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ, ນ ເອວໍ ສທ຺ຘາຍ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກິໍ ປນ ເນສໍ ກິເລສປ຺ປຫາເນ ນານຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖີຕິ? ນຕ຺ຖິ. ອຖ ກສ຺ມາ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕໍ ນ ປາປຸຓາຕີຕິ? ອາຄມນິຍນານຕ຺ເຕນ. ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫິ ອາຄມນມ຺ຫິ ກິເລເສ ວິກ຺ຂມ຺ເຠນ຺ໂຕ ອປ຺ປທຸກ຺ເຂນ, ອກິລມນ຺ໂຕ ຈ ສກ຺ໂກຕິ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕຸໍ, ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ

ທຸກ຺ເຂນ ກິລມນ຺ໂຕ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕິ, ຕສ຺ມາ ທິຍ຺ຖິປ຺ປຕ຺ຕໍ ນ ປາປຸ໌ຕາຕີ. ເຕນາຫ "ເອເຕສຸ ຫີ"ຕິອາທິ.

ອາຣມ຺ມຕໍ ຍາຖາວໂຕ ຊາເຣຕິ ອວຊາເຣຕີຕິ ຊມ຺ໂມ, ປ຺ຍ຺ຍາ. ປ຺ຍ຺ຍາປຸ໌ພ຺ພງຄມນ຺ຕິ ປ຺ຍ຺ຍາປ຺ຊານໍ. ປ຺ຍ຺ຍໍ ວາເຫຕີຕິ ປ຺ຍ຺ຍາວາຫີ, ປ຺ຍ຺ຍໍ ສາຕີສຍໍ ປ໌ວຕ຺ເຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປ຺ຍ຺ຍາ ວາ ອິມໍ ປຸ໌ຄ຺ຄລໍ ວາເຫຕີ, ນິພ຺ພານາກິມຸຂໍ ຄເມຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສທ຺ຊານຸສາຣີນິທ຺ເທເສປີ ເອເສວ ນໂຍ.

ຕສ຺ມາຕິ ວິສຸທ຺ຊີມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຊີ. ໒.໑໑໐, ໑໑໖) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ເອວ ວິສຸທ຺ຊີມຄ຺ເຄ, ຕໍ ສໍວຕ຺ຕນາສຸ (ວິສຸທ຺ຊີ. ຝີ. ໒.໑໑໖) ວຸຕ຺ຕນເຍເນຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ປ຺ຊານເທສນາວຕ຺ຕນາ

໑໕໑.ປທຫນວເສນາຕິ ກາວນານຸໂຍຄວເສນ. ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງຄາ ປ຺ຊານາຕິ ວຸຕ຺ຕາ ວິເວກນິສ຺ສິຕາທິກາເວນ ປທຫິຕພ຺ພໂຕ ກາເວຕພ຺ພໂຕ.

ປ຺ຝິປທາເທສນາວຕ຺ຕນາ

໑໕໔.ທຸກ຺ເຂນກສິເຣນ ສມາຊີ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສາຕິ ປຸ໌ພ຺ພກາເຄ ອາຄມນກາເລ ກິຈ຺ເຊນ ທຸກ຺ເຂນ ສສງ຺ຂາເຣນ ສປ຺ປໂຍເຄນ ກິລມນ຺ຕສ຺ສ ກິເລເສ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມາຊີ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສ. ທນ຺ຊໍ ຕໍ ຖານໍ ອກິຊານນ຺ຕສ຺ສາຕິ ວິກ຺ຂມ຺ກິເຕສຸ ກິເລເສສຸ ວິປ຺ສ຺ສນາປ຺ຣິວາເສ ຈິຣໍ ວສິຕ຺ວາ ຕໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມາຊິສງ຺ຂາຕໍ ຖານໍ ທນ຺ຊໍ ສຕິກໍ ອກິຊານນ຺ຕສ຺ສ ປ຺ຝິວິຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ, ສຈ຺ຊິກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ປາປຸ໌ຕນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຍາ ເອສາ ເອວໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ອຍໍ ກິເລ ສວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ຝິປທາຍ ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາ, ວິປ຺ສ຺ສນາປ຺ຣິວາສປ຺ຍ຺ຍາຍ ຈ ທນ຺ຊຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄກາເລ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາປີ ປ຺ຍ຺ຍາ ອາຄມນວເສນ "ທຸກ຺ຂປ຺ຝິປທາ ທນ຺ຊາກິຍ຺ຍາ ນາມາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຸປ຺ຣິ ຕີສຸ ປ໌ເທສຸປີ ອິມິນາວ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ກສ຺ສສມາຈາຣາທິເທສນາວຕ຺ຕນາ

໑໕໖.ກສ຺ສສມາຈາເຣຕິ ວຈີສມາຈາເຣ. ກິໂຕຕິ ຍຖາຣທ຺ຊໍ ຕໍ ອວິຈ຺ເຊທວເສນ ກເຖນ຺ໂຕ. ເຕນາຫ "ກຖາມຄ຺ຄໍ ອນຸປ຺ຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ກເຖນ຺ໂຕ"ຕິ. ມຸສາວາທູປ຺ສຍ຺ຫິຕນ຺ຕິ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ປ໌ວຕ຺ເຕນ ມຸສາວາເທນ ອຸປ຺ສໍຫິຕໍ. ວິກູຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ ວິ ສໍກາໂວ, ຕຕ຺ຖ ນິຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວກູຕິກໍ, ຕເທວ ເວກູຕິຍໍ, ເປ໌ສຸຍ຺ຍໍ. ເຕນາຫ "ເກທກຣວາຈ"ນ຺ຕິ. ກຣຕຸຕ຺ຕຣິຍລກ຺ຂຕໂຕ ສາຣມ຺ກໂຕ ຊາຕາຕິ ສາຣມ຺ກຊາ. ຕສ຺ສາ ປ໌ວຕ຺ຕິອາກາຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ຕ຺ວໍ ທຸສ຺ສີໂລ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ພຫິທ຺ຊາກຖາ ອມນາ ປ໌າ, ມນາປ໌າປີ ປ໌ຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕວິຍາຕາວຫຕ຺ຕາ ກຣຕຸຕ຺ຕຣິຍປ຺ກ຺ຂິຍເມວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕຸຍ຺ຫ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ວິກ຺ເຂປ຺ກຖາປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິກ຺ເຂປ຺ກຖາວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕໍ. ຊຍປ຺ເຣກ຺ຂາໂຣ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊຍໍ ປ໌ຣກ຺ຂຕ຺ວາ. ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ນ ກາສ ຕີຕິ ໂຍຊນາ. "ມນ຺ຕາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ ປ຺ຍ຺ຍາ, ມນ຺ຕນໍ ຊານນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ. "ມນ຺ຕາ"ຕິ ອິທໍ "ມນ຺ເຕຕ຺ວາ"ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ຖໍ ນິປ໌າຕປ຺ທນ຺ຕິ ອາຫ "ອຸປ຺ປ຺ຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ"ຕິ. ຍຸຕ຺ຕກຖເມວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ, ສຸຕນ຺ຕສ຺ສ ຈ ຍຸຕ຺ຕຣູປ຺ເມວ ກຖໍ. ຫທເຍ ນິທ ຫິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ພ຺ຍຍ຺ຊນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຖເວທາທິປ຺ຝິລາກນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ເຕ ຖເປຕພ຺ພໍ, ວິມຸຕ຺ຕາຍ ຕນກາເວນ ມນສິ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ພງຄສມ຺ປນ຺ນາປີ ວາຈາ ອກາເລ ກາສິຕາ ອກາຊເນ ກາສິຕາ ວິຍ ນ ອຕ຺ຖາວຫາ ຕີ ອາຫ "ຍຸຕ຺ຕປຕ຺ຕກາເລນາ"ຕິ. ອຍຍ຺ຈ ຈຕຸຣງຄສມນ຺ນາຄຕາ ສຸກາສິຕວາຈາ ສຈ຺ຈສມ຺ໂພຊາວຫາທິຕາຍ ສຕ຺ຕານໍ ມ ຫິທ຺ຊິກາ ມຫານິສໍສາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເອວໍ ກາສິຕາ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສີລາຈາເຣຕິ ສີເລ ຈ ອາຈາເຣ ຈ ປ໌ຣິສຸທ຺ຊສີເລ ເຈວ ປ໌ຣິສຸທ຺ຊມໂນສມາຈາເຣ ຈ. ກິໂຕຕິ ປ໌ຕິຍ຺ຖຫນ຺ໂຕ. ສຈ຺ຈໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສຈ຺ໂຈຕິ ອາຫ "ສຈ຺ຈກໂຖ"ຕິ. ເອສ ນໂຍ ສທ຺ໂຊຕິ ເອຕ຺ຖາປີ. ເຕນາຫ "ສທ຺ຊາສມ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ. "ນນຸ ຈ ເຫຍ຺ຖາ ສຈ຺ ຈໍ ກຖິຕເມວາ"ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ? ເຫຍ຺ຖາ ຫິ ວຈີສມາຈາຣໍ ກເຖນ຺ເຕນ ສຈ຺ຈໍ ກຖິຕໍ, ປ໌ຝິປກ຺ຂປ໌ຝິກ຺ເຂປ໌ວເສນ ອິຊ ສີລໍ ກເຖນ຺ ເຕນ ຕໍ ປ໌ຣິປຸ໌ຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ສຈ຺ຈໍ ສຣູເປ໌ເນວ ກຖິຕໍ. "ປຸ໌ຄ຺ຄລາຊິຍ຺ຖານາຍ ກຖາຍ ອາຣພ຺ການ຺ຕຣຍ຺ເຈຕໍ, ຕຖາປີ ສຈ຺

ຈໍ ວຕ຺ວາ ອນນ຺ຕຣເມວ ສຈ຺ຈສ຺ສ ກຖນໍ ປຸນຣຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ປຣສ຺ສ ໂຈທນາວສໂຣ ມາ ໂຫຕູ’’ຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິຫາຣໍ ທາຕຸກາໂມ ‘‘ອິຘ ກສ຺ມາ ປຸນ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ເຫຏ຺ຐາ ວາຈາສຈ຺ຈໍ ກຖິຕໍ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ສຸຠາສິຕວາຈໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນຯ ອນ຺ຕມໂສ…ເປ… ທສ຺ເສຕຸໍ ອິຘ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອວໍ ສີລໍ ສຸປຣິສຸທ຺ຘໍ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ອິມສ຺ມິໍ ປນຕ຺ເຖ ‘‘ເອວໍ ປຣິຕ຺ຕກໍ ໂຂ, ຣາຫຸລ, ເຕສໍ ສາມຎ຺ຎໍ, ເຍສໍ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ປຊານມຸສາວາເທ ລຊ຺ຊາ’’ຕິອາທິ ນຍປ຺ປວຕ຺ຕໍ ຣາຫຸໂລວາທສຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕພ຺ພໍຯ

ຄຸຕ຺ຕາ ສຕິກວາເຏນ ປິຫິຕາ ທ຺ວາຣາ ເອເຕນາຕິ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ຉສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສູ’’ຕິອາທິ ຯ ປຣິເຍສນປ຺ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫນປຣິໂຠຄວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕໍ ຊານາຕີຕິ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູຯ ສມນ຺ຕິ ອວິສມໍຯ ສມຈາຣິຕາ ຫີ ກາຍວິສມາທີນິ ປຫາຍ ກາຍສມາທີປູຣຕໍຯ ນິສຊ຺ຊາຍາຕີ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ‘‘ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕີ’’ຕິ ເອວມາທີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຠາວນາຍ ຈິຕ຺ຕປຣິໂສຘນຎ຺ຫິ ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ, ນ ນິທ຺ທາວິໂນທນມຕ຺ຕໍຯ ນິຕ຺ຕນ຺ທີຕິ ວິຄຕຖິນມິທ຺ໂຘຯ ສາ ປນ ນິຕ຺ຕນ຺ທິຕາ ກາຍາລສິຍວິຄເມ ປາກຏາ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກາຍາລສິຍວິຣຫິໂຕ’’ຕິຯ ‘‘ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ’’ຕິ ອິມິນາ ທຸວິໂຘປິ ວິຣິຍາຣມ຺ໂຠ ຄຫິໂຕຕິ ຕໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກາຍິກວິຣິເຍນາປີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສງ຺ຄມ຺ມ ຄຓວິຫາໂຣ ສຫວາໂສ ສງ຺ຄຓິກາ, ສາ ປນ ກິເລເສຫິປິ ເອວໍ ໂຫຕີຕິ ຕໂຕ ວິເສເສຕຸໍ ‘‘ຄຓສງ຺ຄຓິກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄເຓນ ສງ຺ຄຓິກໍ ຄຓສງ຺ຄຓິກນ຺ຕິຯ ອາຣມ຺ຠວຕ຺ຖຸວເສນາຕິ ອນຘິຄຕວິເສສາຘິຄມກາຣຓວເສນ ເອກວິຫາຣີ, ນ ເກວລໍ ເອກີຠາວວເສນຯ ກິເລສສງ຺ຄຓິກນ຺ຕິ ກິເລສສຫິຕຈິຕ຺ຕຕໍຯ ຍຖາ ຕຖາຕິ ວິປສ຺ສນາວເສນ, ປຏິສງ຺ຂານວເສນ ວາຯ ສມຖວເສນ ອາຣມ຺ມຓູປນິຊ຺ຌານໍຯ ວິປສ຺ສນາວເສນ ລກ຺ຂຓູປນິຊ຺ຌານໍຯ

ກລ຺ຍາຓປ຺ປຏິຠາໂນຕິ ສຸນ຺ທຣປ຺ປຏິຠາໂນ, ສາ ປນສ຺ສ ປຏິຠານສມ຺ປທາ ວຈນຈາຕຸຣິຍສຫິຕາວ ອິຈ຺ຉິຕາຕິ ອາຫ ‘‘ວາກ຺ກຣຓ…ເປ… ສມ຺ປນ຺ໂນ ຈາ’’ຕິຯ ‘‘ປຏິຠານ’’ນ຺ຕິ ຫິ ຎາຓມ຺ປິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຎາຓສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐິຕວຈນມ຺ປິຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖຍຸຕ຺ຕໍ ກາຣຓຍຸຕ຺ຕໍ ປຏິຠານມສ຺ສາຕິ ຍຸຕ຺ຕປຏິຠາໂນຯ ປຸຈ຺ຉິຕານນ຺ຕຣເມວ ສີຆໍ ພ຺ຍາກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ໂນ ມຸຕ຺ຕປຏິຠານໍ ອສ຺ສາຕິ ໂນ ມຸຕ຺ຕປຏິຠາໂນຯ ອິຘ ປນ ວິກິຕ຺ຕວາໂຈ ມຸຕ຺ຕປຏິຠາໂນ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ‘‘ສີລສມາຈາຣສ຺ມິຎ຺ຫິ ຐິຕຠິກ຺ຂຸ ມຸຕ຺ຕປຏິຠາໂນ ນ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄມນສມຕ຺ຖາຍາຕິ ອສ຺ສຸຕໍ ຘມ຺ມໍ ຄເມຕຸໍ ສມຕ຺ຖາຍຯ ຘາຣຓສມຕ຺ຖາຍາຕິ ສາຕິສຍໍ ສຕິວິຣິຍສຫິຕຕາຍ ຍຖາສຸຕໍ ຍຖາປຣິຍຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມໍ ຘາເຣຕຸໍ ສມຕ຺ຖາຍຯ ມຸນນໂຕ ອນຸມິນນໂຕ ມຸຕີຕິ ອນຸມານປຎ຺ຎາຍ ນາມໍຯ ຕີຫີ ປເທຫີຕີ ‘‘ຄຕິມາ ຘິຕິມາ ມຸຕິມາ’’ຕິ ຕີຫີ ປເທຫິຯ ເຫຏ຺ຐາຕີ ເຫຏ຺ຐາ ‘‘ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນຯ ອິຘາຕີ ‘‘ຘິຕິມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນຯ ວິຣິຍມ຺ປິ ເຫຏ຺ຐາ ຄຸຓຠູຕໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ ເຫຏ຺ຐາຕີ ‘‘ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ຌາຍີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາ ຄຫິຕາຯ ອິຘາຕີ ‘‘ຘິຕິມາ ມຸຕິມາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘວຈນຄຓ຺ຫນປຎ຺ຎາ ຄຫິຕາ ກຣຓປຸພ຺ພາປຣໂກສລ຺ລປຎ຺ຎາທີປນໂຕຯ ກິເລສກາໂມປີ ວຕ຺ຖຸກາໂມ ວິຍ ຍຖາປວຕ຺ໂຕ ອສ຺ສາທິຍຕີຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ວຕ຺ຖຸກາມກິເລສກາເມສຸ ອຄິທ຺ໂຘ’’ຕິຯ

ອນຸສາສນວິຘາເທສນາທີວຓ຺ຓນາ

໑໘໔ຯອຕ຺ຕໂນ ອຸປາຍມນສິກາເຣນາຕິ ອຕ຺ຕນິ ສມ຺ຠູເຕນ ປຖມນສິກາເຣນ ຠາວນາມນສິກາເຣນຯ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນຕິ ວິສຸທ຺ຘີ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນຯ

໑໘໕ຯກິເລສວິມຸຕ຺ຕິຎາເຓຕິ ກິເລສປ຺ປຫານຊານເນຯ

໑໘໖ຯປຣິຍາທີຍມາໂນຕິ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸທ຺ຘກ຺ຂນ຺ເຘເຍວ ອນຸສ຺ສຣຕິ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທີຍິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕຯ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ເອໂກ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສກ຺ໂກຕິ ປຣິຍາທີຍິຕຸໍຯ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສວເສນ ຄຫິຕໍ, ‘‘ອມຸຕ຺ຣາສີໍ ເອວໍນາໂມ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຈ ອາໂຣຫເນ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ, ໂອໂຣຫເນ ປນ ຎາຓສ຺ສ ຖິຣຠູຕຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ສຸທ຺ຘກ຺ຂນ຺ເຘເຍວ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ’’ຕິອາທິຯ ເອຕນ຺ຕິ ປຸພ຺ພາປຣວິໂຣຘໍຯ ນ ສລ຺ລກ຺ເຂສີ ທິຏ຺ຐາຠິນິເວເສນ ກຸຓ຺ຐຎາຓຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ທິຏ຺ຐິຄຕິກຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ຄາຫນ຺ຕິ ເອກສ຺ມິໍ ປກ຺ເຂ ອວຏ຺ຐານໍຯ ນິຍໂມຕິ ວາທນິຍໂມ ປຏິນິຍຕວາທຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິມໍ ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິອາທິຯ

໑໘໗ຯປິຓ຺ຑຄຓນາຍາຕິ ‘‘ເອກໍ ທ຺ເວ’’ຕິອາທິນາ ອຄເຓຕ຺ວາ ສງ຺ກລນປທຸປ຺ປາທນາທິນາ ປິຓ຺ຑນວເສນ ຄຓນາຍຯ

ອຈ຺ຈິທ຺ທກາວເສນາຕິ ອວິຈ຺ຈິນ຺ທກຄຕນາວເສນ ຄຕນາ ກມຄຕນໍ ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ມິ ຣຸກ຺ເຂ ເອຕ຺ຕການິ ປຕ຺ຕານີ’’ຕິ ວາ ‘‘ອິມສ຺ມິ ຊລາສເຍ ເອຕ຺ຕການິ ອຸທກາລຸຫການີ’’ຕິ ວາ ເອວໍ ຄເຕຕພ຺ພສ຺ສ ເອກຊ຺ຊມ຺ປິ ປິຕ຺ເຫຕ຺ວາ ຄຕນາຯ ກມຄຕນາ ທີ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວິຈ຺ຈິຊ຺ຊ ປວຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈິນ຺ທິກາຯ ສາ ປເນສາ ຄຕນາ ສວນນ຺ຕຣໍ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ມນສາວ ຄເຕຕພ຺ພໂຕ ‘‘ມໂນຄຕນາ’’ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ອາຫ ‘‘ມໂນຄຕນາຍາ’’ຕິຯ ປິຕ຺ທຄຕນເມວ ທສ຺ເສຕິ, ນ ວິກາຄຄຕນໍຯ ສງຂາຕຸ ນ ສກ຺ກາ ອລ຺ເລຫິ ອສງຂ຺ເຍຍ຺ຍາກາວໂຕຯ ປລ຺ລາປາຣມິຍາ ປູຣິຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິຕຣາສໍ ປູຣເຕນ ວິນາ ຕສ຺ສາ ປູຣຕໍ ນຕ຺ຖິຕິ ‘‘ທສນ຺ນໍ ປາຣມີນໍ ປູຣິຕຕ຺ຕາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຕນາຫ ‘‘ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕສ຺ສ ສຸປ຺ປຜິວິທ຺ຆຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ເອຕ຺ຕກນ຺ຕິ ທສ຺ເສຖາຕິ ທິເປຕິ ເຖໂຣຯ ຍໍ ປນ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ສາກາຣໍ ເສົາທ຺ເທສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຕສ຺ສ ອນຸສ຺ສຣຕມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອາຍຸໂນ ວສ຺ສາທິຄຕນາຍ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທນໍ ຕສ຺ສ ອວິສຍກາວໂຕຯ

໑໔໗ຯຕຸມ຺ຫາກໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆານໍ ເຍວ ອນຸຕ຺ຕຣາ ອນລ຺ລສາຆາຣຕາຕ຺ຕາຯ ອິທານີ ຕສ຺ສາ ເທສນາຍ ມຊ຺ເຊ ກີນ຺ນ ສຸວຕ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ວິກາຄາກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຕີຕພຸທ຺ຆາປີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມິນາປີ ກາຣເຕນາຕິ ອນຸຕ຺ຕຣກາເວນ, ອລ຺ເລຫິ ພຸທ຺ເຆຫິ ເອກສທິສກາເວນ ຈຯ

໑໔໘ຯ ອາສວານໍ ອາຣມ຺ມຕາກາວູປຄມເນນ ສາສວາຯ ອຸເປຈ຺ຈ ອາຂຍນ຺ຕິຕິ ອຸປານິ, ໂທສາໂຣປນານິ, ສຫ ອຸປານີທີຕິ ເສົາປານິກາຯ ອນຣິຍິທ຺ຂິຍລ຺ຫີ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໂທເສນ ເອກຈ຺ເຈ ອຸປາຣມ຺ກໍ ທທນ຺ຕິ, ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ເກວຜ຺ຜສຸຕ຺ເຕນ ທີເປຕພ຺ໂພຯ ໂນ ‘‘ອຣິຍາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ສາສວກາວໂຕຯ ນິທ຺ໂທເສຫິ ຊີຕາສເວຫີ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພໂຕ ນິທ຺ໂທສາ ໂທເສຫິ ສຫ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ຕໂຕ ເອວ ອນຸປາຣມ຺ກາຯ ອຣິຍານໍ ອິທ຺ຂິຕິ ອຣິຍິທ຺ຂິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອປ຺ປຜິກ຺ກູລສລ຺ລິຕິ ອິຜ຺ຖສລ຺ລິ ອິຜ຺ຖາກາເຣນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຯ ປຜິກ຺ກູເລຕິ ອມນຸລ຺ເລ ອນິຜ຺ເຖ ຯ ຆາຕຸສລ຺ລນ຺ຕິ ‘‘ຆາຕຸໂຍ’’ຕິ ສລ຺ລໍຯ ອຸປສໍຫຣຕິຕິ ອຸປເນຕິ ປວຕ຺ເຕຕິຯ ອນິຜ຺ຖສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ອນິຜ຺ເຖ ສຕ຺ຕສລ຺ລິເຕ ອາຣມ຺ມເຕຯ ເມຕ຺ຕາຍ ວາ ຜຣຕິຕິ ເມຕ຺ຕໍ ທີເຕສິຕໍ ອຸປສໍຫຣນ຺ໂຕ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຜຣຕິຯ ຆາຕຸໂຕ ວາ ອຸປສໍຫຣຕິຕິ ຂມ຺ມສກາວຈິນ຺ຕເນນ ຆາຕຸໂສ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຍ ຆາຕຸມນສິກາຣໍ ວາ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ເຕຕິຯ ອປ຺ປຜິກ຺ກູເລ ສຕ຺ເຕ ລາຕິມິຕ຺ຕາທິເກ ຍາຖາວໂຕ ຂມ຺ມສກາວຈິນ຺ຕເນນ ອນິຈ຺ຈສລ຺ລາຍ ວິສກາຄກູເຕ ‘‘ເກສາທິ ອສຸຈິໂກຜ຺ຖາສເມວາ’’ຕິ ອສຸກສລ຺ລໍ ຜຣຕິ ອ ສຸກມນສິກາຣໍ ປວຕ຺ເຕຕິຯ ຉລຸອງຄຸເປກ຺ຂາຍາຕິ ອິຜ຺ຖານິຜ຺ຖຉລຸອາຣມ຺ມຕາປາເຖ ປຣິສຸທ຺ຆປກຕິກາວາວິຊຫນລກ຺ຂຕາຍ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ປວຕ຺ຕນໂຕ ‘‘ຉລຸອງຄຸເປກ຺ຂາຍາ’’ຕິ ລທ຺ຆນາມາຍ ຕຕ຺ຣມຊ຺ຊຕ຺ຕຸເປກ຺ຂາຍຯ

ຕໍ ເທສນນ຺ຕິ ຕໍ ທ຺ວິສຸ ອິທ຺ຂິວິຆາສຸ ເທສນປ຺ປກາຣໍ ເທສນາວິຂີຯ ອເສສໍ ສກລນ຺ຕິ ອເສສໍ ນິຣວເສສໍ ສມ຺ປຸຕ຺ຕໍ ອກິວິສິຜ຺ເຖນ ລາເຕນ ຊານາຕິຯ ອເສສໍ ອກິຊານໂຕ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ອກິລ຺ເລຍ຺ຍໍນຕ຺ຖິຯ ອິໂຕຕິ ກຄວໂຕ ອກິລ຺ລາຕໂຕຯ ອລ຺ໂລ ປຣມຕ຺ຖວເສນ ຂມ຺ໂມ ວາ ປລ຺ລຕ຺ຕິວເສນ ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ອຍໍ ນາມ ຍໍ ກຄວາ ນ ຊານາຕີຕິ ອິທໍ ນຕ຺ຖິ ນ ອຸປລພ຺ກາຕິ ສພ຺ພສ຺ເສວ ສມ຺ມເທວ ຕຸມ຺ເຫທີ ອກິລ຺ລາຕຕ຺ຕາຯ ທ຺ວິສຸ ອິທ຺ຂິວິຆາສຸ ອກິຊານເນ, ເທສນາຍລ຺ຈ ກຄວໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ນຕ຺ຖິຯ ອິມິນາປີຕິ ປີ-ສທ຺ໂທ ນ ເກວລໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖສມ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ, ອຖ ໂຂ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຖສມ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖປີ ທຜ຺ຖພ຺ໂພຯ ຍໍ ຕໍ ກນ຺ເຕຕິ ອາທິນາປີ ທີ ກຄວໂຕ ຄຸຕທສ຺ສນໍ ຕສ຺ເສວ ປສາທສ຺ສ ກາຣຕວິກາວນໍຯ

ອລ຺ລຖາສຕ຺ຖຸຄຸຕທສ຺ສນາທິວຕ຺ຕນາ

໑໔໙ຯ ປຸພ຺ເພ ‘‘ເອຕທານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ກນ຺ເຕ’’ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕພຸທ຺ຆຄຸຕາ ທສ຺ສິຕາ, ຕໂຕ ອລ຺ໂລ ເອວາຍໍ ປກາໂຣ ‘‘ຍໍ ຕໍ ກນ຺ເຕ’’ຕິອາທິນາ ອາຣທ຺ໂຆຕິ ອາຫ ‘‘ອປເຣນາປີ ອາກາເຣນາ’’ຕິຯ ພຸທ຺ຆານໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິຍາ ສທ຺ທຫນໂຕ ວິເສສໂຕ ສທ຺ຆາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ນາມ ໂພຂິສຕ຺ຕາ, ມຫາໂພຂິສຕ຺ຕາຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍຯ ເຕ ທີ ມຫາກິນີຫາຣໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ມຫາໂພຂິຍໍ ສຕ຺ຕາ ອາສຕ຺ຕາ ລຄ຺ຄາ ນິຍຕກາວູປຄມເນນ ເກນຈິ ອສໍຫາຣິຍກາວໂຕຯ ຍໂຕ ເນສໍ ນ ກຖລ຺ຈິ ຕຕ຺ຖ ສທ຺ຆາຍ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເອເຕເນວ ເຕສໍ ກມ຺ມຜລໍ ສທ຺ຆາຍປິ ອລ຺ລຖຕ຺ຕາກາໂວ ທີປິໂຕ ທຜ຺ຖພ຺ໂພຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອຕິສຍວຈນິຈ຺ຉາວເສນ, ‘‘ອນຸປ຺ປຕ຺ຕໍ ຕໍ ກຄວຕາ’’ຕິ ສທ຺ທນ຺ຕຣສນ຺ນິຆາເນນ ຈ ວິສິຜ຺ຖວິສຍໍ ‘‘ສທ຺ເຆນ ກຸລປຸຕ຺ເຕນາ’’ຕິ ອິທໍ ປທໍ, ຕສ຺ມາຯ ໂລກຸຕ຺ຕຣຂມ຺ມສມນິຄມມູລກຕ຺ຕາ ສພ຺ພພຸທ຺ຆຄຸຕສມນິຄມສ຺ສ ‘‘ນວ ໂລກຸຕ຺ຕຣຂມ຺ມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ອາຣທ຺ຆວິຣິເຍນາ’’ຕິອາທີສຸ ສມາສປເທສຸ ‘‘ວິຣິຍໍ ຖາໂມ’’ຕິອາທີນິ ອວຍວປທານິຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຣກ຺ກມປທໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິ, ນ ໂຂຣຍ຺ຫປທໍຯ ນ ທີ ຕໍ ວິ

ຣິຍເວວຈນໍ, ອຖ ໂຂ ວິຣິຍວນ຺ຕວາຈກໍ. ສູຣາຍ ນິຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຫິ ໂສຣຍ຺ໂຫ. ເຕນາຫ "ຕໍ ສູຣໍ ວທນ຺ຕສ຺ມິ຺ເຖນ ມຫາປຸຣິເສນາ"ຕິ. ປຕ຺ຄຫິຕວິຣິເຍນາຕິ ອສິຖິລວິຣິເຍນ. ຖິຣວິຣິເຍນາຕິ ອຸສ຺ໂສລ຺ຫິກາວູປ຺ຄມເນນ ຖິຣກາວປ຺ປຕ຺ຕວິຣິເຍນ. ອສມຣຸເຣຫີຕິ ອນຍ຺ຍສາທາຣເຕຣຸເຣຫີ. ປເຣສໍ ອສຍ຺ຫສຫນາ ຫິ ໂລກນາຖາ. ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາປຣິເມຍ຺ຍເກຫໍ ພຸທ຺ຣານໍ ຄຸຓຊາຕໍ. ປາຣມິຕາ, ພຸທ຺ຣຄຸຓາ, ເວເນຍ຺ຍສຕ຺ຕາຕິ ຍສ຺ມາ ອິທໍ ຕຍໍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ພຸທ຺ຣານໍ ສມານເມວ, ຕສ຺ມາ ອາຫ "ອຕີຕານາຄເຕ...ເປ... ອູໂນ ນຕ຺ຖີ"ຕິ.

ການສຸຂລ຺ລິການຸໂຍຄນ຺ຕິ ການສຸເຂ ອລ຺ລີນາ ຫຸຕ຺ວາ ອນຸຍຸຍ຺ຊນໍ. ໂກ ຊານາຕິ ປຣໂລກໍ "ອຕ຺ຖີ"ຕິ, ເອຕ຺ຖ 'ໂກ ເອກວິສໂຍຍໍ ອິນ຺ທຣິຍໂຄຈໂຣ'ຕິ ເອວໍທິຍ຺ຖິ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ສຸໂຂຕິ ອິຍ຺ໂຖ ສຸຂາວໂຫ. ປຣິພ຺ພາຊິກາຍາຕິ ຕາປສປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ຕຣຸຕີຍາ. ມຸທຸກາຍາຕິ ສຸຂຸມາລາຍ. ໂລມສາຍາຕິ ຕຣຸຕມຸທຸໂລມວຕີຍາ. ໂມລຸອິພນ຺ຣາຫີຕິ ໂມລຸອີ ກຕ຺ວາ ພນ຺ຣເກສາຫີ. ປຣິຈາເຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປາຣິຈາຣິກໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອິນ຺ທຣິຍານິ ວາ ຕຕ຺ຖ ປຣິໂຕ ຈາເຣນ຺ຕີ. ລາມກນ຺ຕິ ປຕິກິລິຍ຺ຖໍ. ຄາມວາສີນໍ ພາລານໍ ຣມ຺ມໍ. ປຸຖຸຊ຺ຊນານມິທນ຺ຕິ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກໍ. ຍຖາ ປນ ຕໍ "ປຸຖຸຊ຺ຊນານມິທ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລກຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຸຖຸຊ຺ຊເນຫິ ເສວິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ອນຣິເຍຫີ ເສວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວາ ອນຣິຍໍ. ຍສ຺ມາ ປນ ນິທ຺ໂທສຕ຺ໂຖ ອຣິຍຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ "ອນຣິຍນ຺ຕິ ນ ນິທ຺ໂທສ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອນຕ຺ຖສໍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທິຍ຺ຖຣມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກາທິວິວິຣວິປຸລານຕ຺ຖສຍ຺ຫິຕໍ. ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກິລມຖສ຺ສ ເຂທນສ຺ສ ອນຸຍຸຍ຺ຊນໍ. ທຸກ຺ຂໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ທຸກ຺ຂໍ. ທຸກ຺ຂມນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂມໍ.

ອາກິເຈຕສິການນ຺ຕິ ອກິເຈໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ ວິສຸທ຺ຣໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ອຣິຈິຕ຺ຕໍ ວາ, ຕສ຺ມິ ອກິເຈຕສິ ຊາຕານີຕິ ອາກິເຈຕສິການິ, ອກິເຈໂຕສນ຺ນິສ຺ສິຕານິ ວາ. ທິຍ຺ຖຣມ຺ມສຸຂວິຫາຣານນ຺ຕິ ທິຍ຺ຖຣມ຺ເມ ສຸຂວິຫາຣານໍ, ທິຍ຺ຖຣມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຈ຺ຈກ຺ໂຂ ອຕ຺ຕກາໂວ, ຕຕ຺ຖ ສຸຂວິຫາຣກູຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຣູປາວຈຣຊານານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. ຕານິ ຫິ ອປ຺ເປຕ຺ວາ ນິສີນ຺ນາ ຊາຍິໂນ ອິມສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ ອສໍກິລິຍ຺ຖໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂໍ ວິນ຺ທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ທິຍ຺ຖຣມ຺ມສຸຂວິຫາຣານີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ. ກຖິຕາ "ທິຍ຺ຖຣມ຺ມສຸຂວິຫາໂຣ"ຕິ ສປ຺ປີຕິກຕ຺ຕາ, ໂລກຸຕ຺ຕຣວິປາກສຸຂຸມສຍ຺ຫິຕຕ຺ຕາ ຈ. ສຫ ມຄ຺ເຄນ ວິປສ຺ສນາປາທກຊ຺ຊານໍ ກຖິຕໍ "ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ຈຸນ຺ທ ສຸຂລ຺ລິການຸໂຍຄາ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍາ"ຕິອາທິນາ (ທີ. ນິ. ຓ.໑໗໘) ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານິກຜລສມາປຕ຺ຕີຕິ ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານິກາ ຜລສມາປຕ຺ຕິ ທິຍ຺ຖຣມ຺ມສຸຂວິຫາຣກາເວນ ກຖິຕາ. ຈຕ຺ຕາຣິ ຣູປາວຈຣານິ "ທິຍ຺ຖຣມ຺ມສຸຂວິຫາຣຊ຺ຊານານີ"ຕິ ກຖິຕານີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິການລາກີຕິ ນິກາເມນ ລາກີ ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ຉາວເສນ ລາກີ. ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕກ຺ຂເຓ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖ . ເຕນາຫ "ຍຖາການລາກີ"ຕິ. ອທຸກ຺ຂລາກີຕິ ສຸເຂເນວ ປຈ຺ຈນີກຣມ຺ມານໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ. ອກສິຣລາກີຕິ ອກສິຣານໍ ວິປຸລານໍ ລາກີ, ຍຖາປຣິຈ຺ເຉເທເນວ ວຸຍ຺ຖາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ. ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ ລາກີເຍວ ໂຫຕິ, ນ ປນ ສກ຺ໂກຕິ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕກ຺ຂເຓ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ. ເອກຈ຺ໂຈ ຕຖາ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ປາຣິພນ຺ຣເກ ປນ ກິຈ຺ເຉນ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕິ. ເອກຈ຺ໂຈ ຕຖາ ຈ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ປາຣິພນ຺ຣເກ ຈ ອກິຈ຺ເຉເນວ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕິ , ນ ສກ຺ໂກຕິ ນາລຸອິກຍນ຺ຕໍ ວິຍ ຍຖາປຣິຈ຺ເຉເທ ວຸຍ຺ຖາຕຸໍ. ກຄວາ ປນ ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນປາຣິພນ຺ຣກຕ຺ຕາ ວສີກາວສ຺ສ ສມ຺ມເທວ ສມຣິຄຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພເມຕໍ ສມ຺ມເທວ ສກ຺ໂກຕີ.

ອນຸໂຍຄທານປ຺ປການວຕ຺ຕນາ

໑໖໑.ທສສຫສ຺ສີໂລກຣາຕຸຍາຕິ ອິມາຍ ໂລກຣາຕຸຍາ ສທ຺ຣິ ອິມໍ ໂລກຣາຕຸໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິຕາຍ ທສສຫສ຺ສີໂລກຣາຕຸຍາ. ຊາຕິເຂຕ຺ຕກາເວນ ຫິ ຕໍ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ເອກິສ຺ສາ ໂລກຣາຕຸຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຕກາຍ ເອວ ຊາຕິເຂຕ຺ຕກາໂວ ຣມ຺ມຕາວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ. "ປຣິຄ຺ຄຫວເສນາ"ຕິ ເກຈິ. ສພ຺ເພສມ຺ປິ ພຸທ຺ຣານໍ ຕຕ຺ຕກໍ ເອວ ຊາຕິເຂຕ຺ຕໍ. "ຕນ຺ນິວາສີນໍເຍວ ຈ ເທວານໍ ຣມ຺ມາກິສມໂຍ"ຕິ ວທນ຺ຕິ. ປກມ຺ປນເທວຕູປສງ຺ກມນາທິນາ ຊາຕຈກ຺ກວາລຸເອນ ສມານໂຍຄກ຺ຂມຍ຺ຖານໍ ຊາຕິເຂຕ຺ຕໍ. ສຣເສເນວ ອາຓາປວຕ຺ຕນຍ຺ຖານໍ ອາຓາເຂຕ຺ຕໍ. ພຸທ຺ຣຓາຓສ຺ສ ວິສຍກູຕໍ ຖານໍ ວິສຍເຂຕ຺ຕໍ. ໂອກ຺ກມນາທີນໍ ຉນ຺ນເມວ ຄຫຓໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ມຫາກິນີຫາຣາທີກາເລປີ ຕສ຺ສ ປກມ຺ປນລພ຺ກນໂຕ. ອາຓາເຂຕ຺ຕໍ ນາມ, ຍໍ ເອກຈ຺ຈໍ ສໍວຍ຺ຍຕິ, ວິວຍ຺ຍຕິ ຈ. ອາຓາ ວຕ຺ຕຕິ ຕນ຺ນິວາສິເທວຕານໍ ສິຣສາ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉເນນ, ຕຍ຺ຈ ໂຂ ເກວລໍ ພຸທ຺ຣານໍ ອານຸກາເວເນວ, ນ ອຣິປ຺ປາຍວເສນ. "ຍາວຕາ ປນ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍາ"ຕິ (ອ. ນິ. ຓ.໗໑) ວຈນໂຕ ຕໂຕ ປຣມ຺ປິ ອາຓາ ປວຕ຺ເຕຍ຺ເຍວ.

ນຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປນ ອຕ຺ຖິຕິ "ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕີ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໘໕; ໔.໑໑; ມຫາວ. ໑໑; ກຖາ. ໔໐໕) ອິມິສ຺ສາ ໂລກຣາຕຸຍາ ຖຕ຺ວາ ວທນ຺ເຕນ ກຄວຕາ, ອິມສ຺ມີເຍວ ສຸຕ຺ເຕ "ກິ ປນາວຸໂສ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ເຖຕຣຫິ

ອຎຸໂຍ ສມໂຓ ວາ ພຸຣາຫຸມໂຓ ວາ ກຄວຕາ ສມສໂມ ສມຸໂພຘິຍ’’ນຸຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ຓ຺໑໖໑) ເອວໍ ປຸພຸໂຄ ‘‘ອຫໍ ການຸເຕ ໂນຕິ ວ ເທຍຸຍ’’ນຸຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ຓ຺໑໖໑) ວຕຸວາ ຕສຸສ ກາຣຓໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ອຍຸຄານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສຸສາ ໂລກຘາຕຸຍາ ທຸເວ ອຣຫນຸໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຘາ’’ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ຓ຺໑໖໑; ມ຺ ນິ຺ ຓ຺໑໔໙; ອ຺ ນິ຺ ໑຺໒໗໗; ເນຕຸຕິ຺ ໕໗; ມິ຺ ປ຺ ໕຺໑຺໑) ອິມໍ ສຸຕຸຕໍ ທສຸເສນຸເຕນ ຘມຸມເສນາປຕິນາ ຈ ພຸທຸຘເຂຕຸຕກູຕໍ ອິມໍ ໂລກຘາຕຸໍ ຖເປຕຸວາ ອຎຸຎຕຸຖ ອນຸປຸປຕຸຕິ ວຸຕຸຕາ ໂຫຕີຕິ ອຘິປຸປາໂຍ຺

ເອກໂຕຕິ ສຫ, ເອກສຸມຶ ກາເລຕິ ອຕຸໂຖ຺ ໂສ ປນ ກາໂລ ກຖໍ ປຣິຈຸຈິນຸໂນຕິ? ຈຣິມກເວ ປຓິສນຸຘິຄຸຄຫຓໂຕ ປຓຸຖາຍ ຍາວ ຘາຕຸປຣິນິພຸພານນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຕຕຸຖ ໂພຘິປລຸລງເກ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ນິສີນຸນກາລໂຕ ປຓຸຖາຍາຕິ ປຓິໂລມກຸກເມນ ວທຕິ຺ ເຂຕຸຕປຣິຄຸຄໂຫ ກໂຕວ ໂຫຕີ ‘‘ອິທໍ ພຸທຸຘານໍ ຊາຕິເຂຕຸຕ’’ນຸຕິ຺ ເກນ ປນ ປຣິຄຸຄໂຫ ກໂຕ? ອຸປຸປຊຸຊມາເນນ ໂພຘິສຕຸເຕນ຺ ປຣິນິພຸພານໂຕ ປຓຸຖາຍາຕິ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພຸພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພຸພານໂຕ ປຓຸຖາຍ຺ ເອຕຸຖນຸຕເຣຕິ ຈຣິມກເວ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ປຓິສນຸຘິຄຸຄຫຓໍ, ຘາຕຸປຣິນິພຸພານນຸຕິ ອິເມທິ ທຸວີທິ ປຣິຈຸຈິນຸເນ ເອຕສຸມຶ ອນຸຕເຣ຺

ຕິປີຓກອນຸຕຣຘານກຖາວຕຸຕນາ

‘‘ນ ນິວາຣິຕາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຕຕຸຖ ກາຣຓໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຕີຓິ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ຺ ປຓິປຕຸຕິອນຸຕຣຘາເນນ ສາສນສຸສ ໂອສກຸກິຕຸຕາ ອປຣສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິ ລທຸຘາວສຣາ ໂຫຕິ຺ ປຓິປທາຕິ ປຓິເວຘາວຫາ ປຸພຸພກາຄປຓິປທາ຺

‘‘ປຣິຍຕຸຕິ ປມາຓ’’ນຸຕິ ວຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ໂພຘິສຕຸຕໍ ນິທສຸສນໍ ກຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຍຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕຍິທໍ ທີນໍ ນິທສຸສນໍ ກຕນຸຕິ ທຓຸຖພຸພໍ຺ ນິຍຸຍານິກຘມຸມສຸສ ທີ ຄິຕຶ ທສຸເສນຸໂຕ ອນິຍຸຍານິກຘມຸມໍ ນິທສຸເສຕິ຺

ມາຕິກາຍ ອນຸຕຣຫິຕາຍາຕິ ‘‘ໂຍ ປນ ກິກຸຂູ’’ຕິອາທິ (ປາຣາ຺ ຓ໙, ໔໔; ປາຈິ຺ ໔໕) ນຍປຸປວຕຸຕາຍ ສິກຸຂາປທປາລຸອິມາຕິກາຍ ອນຸຕຣຫິຕາຍ຺ ນິທານຸທຸເທສສງຂາເຕ ປາຕິໂມກຸເຂ, ປພຸພຊຸຊາອຸປສມຸປທາກມຸເມສຸ ຈ ສາສນໍ ຕິຓຸຖຕິ຺ ຍຖາ ວາ ປາຕິໂມກຸເຂ ຘຣນຸເຕ ເອວ ປພຸພຊຸຊາ ອຸປສມຸປທາ ຈ, ເອວໍ ສຕິ ເອວ ຕທຸກເຍ ປາຕິໂມກຸຂໍ ຕທຸກຍາກາເວ ປາຕິໂມກຸຂາກາວໂຕ຺ ຕສຸມາ ຕຍິທໍ ຕຍໍ ສາສນສຸສ ຄິຕິເທຕູຕິ ອາຫ ‘‘ປາຕິໂມກຸຂປພຸພຊຸຊາອຸປສມຸປທາສຸ ຄິຕາສຸ ສາສນໍ ຕິຓຸຖຕີ’’ຕິ຺ ຍສຸມາ ວາ ອຸປສມຸປທາຘີນໍ ປາຕິໂມກຸຂໍ ອນຸປສມຸປນຸນສຸສ ອນິຈຸຈິຕຕຸຕາ, ອຸປສມຸປທາ ຈ ປພຸພຊຸຊາຘີນາ, ຕສຸມາ ປາຕິໂມກຸເຂ, ຕໍ ສິທຸຘິຍາ ສິທຸຘາສຸ ປພຸພຊຸຊຸປສມຸປທາສຸ ຈ ສາສນໍ ຕິຓຸຖຕິ຺ ໂອສກຸກິຕໍ ນາມາຕິ ປຈຸຈິມກປຓິເວຘສີລເກທທຸວຍໍ ເອກໂຕ ກຕຸວາ ຕໂຕ ປຣໍ ວິນຓຸຖໍ ນາມ ໂຫຕິ, ປຈຸຈິມກປຓິເວຘໂຕ ປຣໍ ປຓິເວຘສາສນໍ, ປຈຸຈິມກສີລເກທໂຕ ປຣໍ ປຓິປຕຸຕິສາສນໍ ວິນຓຸຖໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ຺

ສາສນອນຸຕຣຫິຕວຕຸຕນາ

ເອເຕນ ກາມໍ ‘‘ສາສນຓຸຄິຕິຍາ ປຣິຍຕຸຕິ ປມາຓ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ປຣິຍຕຸຕິ ປນ ປຓິປຕຸຕິເຫຕຸກາຕິ ປຓິປຕຸຕິຍາ ອສຕິ ສາ ອປຸປຕິຓຸຖາ ໂຫຕິ ປຓິເວໂຘ ວິຍ, ຕສຸມາ ປຓິປຕຸຕິອນຸຕຣຘານໍ ສາສໂນສກຸກນສຸສ ວິເສສກາຣຓນຸຕິ ທສຸເສຕຸວາ ຕຍິທໍ ສາສໂນສກຸການໍ ຘາຕຸປຣິນິພຸພາໂນສານນຸຕິ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຕີຓິ ປຣິນິພຸພານານີ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ຺ ຘາຕູນໍ ສນຸນິປາຕນາທິ ພຸທຸຘານໍ ອຘິຓຸຖາເນເນວາຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺

ຕາຕິ ຣສຸມິໂຍ຺ ກາຣຸຎຸຎນຸຕິ ປຣິເທວນກາຣຸຎຸຎໍ຺ ຊມຸພຸທີເປ, ທີປນຸຕເຣສຸ, ເທວນາຄພຸຣຫຸມໂລເກສຸ ຈ ວິປຸປກິຣິຕຸວາ ຄິຕານໍ ຘາຕູນໍ ມຫາໂພຘິປລຸລງກຓຸຖາເນ ເອກຊຸຊໍ ສນຸນິປາຕນໍ, ຣສຸມິວິສຸສຊຸຊນໍ, ຕຕຸຖ ເຕໂຊຘາຕຸຍາ ອຸຓຸຖານໍ, ເອກຊາລີກາໂວຈາຕິ ສພຸພເມຕໍ ສຕຸຖຸ ອຘິຓຸຖານວເສເນວາຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺

ອນຈຸຉຣິຍຕຸຕາຕິ ທຸວີສຸປີ ອຸປຸປຊຸຊມາເນສຸ ອຈຸຉຣິຍຕຸຕາກາວໂທສໂຕຕິ ອຕຸໂຖ຺ ພຸທຸຘາ ນາມ ມຊຸເຊ ກິນຸນສຸວຕຸຕໍ ວິຍ ເອກສທິສາຕິ ເຕສໍ ເທສນາປີ ເອກຣສາ ເອວາຕິ ອາຫ ‘‘ເທສນາຍ ຈ ວິເສສາກາວໂຕ’’ຕິ, ເອເຕນ ຈ ອນຈຸຉຣິຍຕຸຕເມວ ສາເຘຕິ຺ ‘‘ວິວາທກາວໂຕ’’ຕິ ເອເຕນ ວິວາທາກາວຕຸຖໍ ທຸເວ ເອກໂຕ ນ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີຕິ ທສຸເສຕິ຺

ຑຕຸຖາຕິ ມິລິນ຺ທປຌ຺ເຫ (ມິ຺ ປ຺ ໔຺໑຺໑)຺ ເອກຸທ຺ເທໂສຕິ ເອໂກ ເອກວິໂຌ ອກິນ຺ໂນ ອຸທ຺ເທໂສ຺ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ຺

ເອກໍ ເອວ ພຸທ຺ຘໍ ສາເຣຕິຕິ ເອກພຸທ຺ຘສາຣຕີ, ເອເຕນ ເອວໍສກາວາ ເອເຕ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ, ເຍນ ທຸຕິຍໍ ພຸທ຺ຘຄຸຓໍ ສາເຣຕຸໍ ອສມຕຸຖາ ອຍໍ ໂລກສາຕູຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ປຈ຺ຈຍວິເສສນິປ຺ຜນ຺ນານຌຸທີ ຘມ຺ມານໍ ສກາວວິເສໂສ ນ ສກ຺ກາ ນິວາເຣຕຸນ຺ຕິ຺ “ນ ສາເຣຍ຺ຍາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຓເມວ ອສາຣຓໍ ປຣິຍາເຍທີ ປກາເສນ຺ໂຕ “ຈເລຍ຺ຍາ”ຕິອາທິມາຫ຺ ຑຕຸຖ ຈເລຍ຺ຍາຕິ ປຣິປ຺ຜນ຺ເທຍ຺ຍ຺ ກມ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ປເວເສຍ຺ຍ຺ ນເມຍ຺ຍາຕິ ເອກປສ຺ເສນ ນຕາ ກເວຍ຺ຍ຺ ໂອຓເມຍ຺ຍາຕິ ໂອສີເທຍ຺ຍ຺ ວິນເມຍ຺ຍາຕິ ວິວິຘາ ອີໂຕ ຈີ ໂຕ ຈ ນເມຍ຺ຍ຺ ວິກິເຣຍ຺ຍາຕິ ວາເຕນ ກຸສມ຺ຜຸຄິ ວິຍ ວິປ຺ປກິເຣຍ຺ຍ຺ ວິຘເມຍ຺ຍາຕິ ວິນສ຺ເສຍ຺ຍ຺ ວິທ຺ຘໍເສຍ຺ຍາຕິ ສພ຺ພໂສ ວິທ຺ຘສ຺ຕາ ກເວຍ຺ຍ຺ ຕຖາກູຕາ ຈ ນ ກຕ຺ຖຈີ ຕິຜ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ອາຫ “ນ ຄານໍ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ”ຕິ຺

ອີທານີ ຑຕຸຖ ນິທສ຺ສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຍຖາ ມຫາຣາຊາ”ຕິອາທິມາຫ຺ ຑຕຸຖ ສມ຺ປາທິກາຕີ ສມໍ ອຸທ຺ຘໍ ປຊ຺ຊຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ສມ຺ປາທິກາ, ອຸທກສ຺ສ ອຸປຣີ ສມໍຄາມິນີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ວຕ຺ເຕນາຕິ ສຕ຺ຄາເນນ຺ ປມາເຕນາຕິ ອາໂຣເຫນ຺ ກິສຖູເລນາຕິ ກິສ ຖູລກາເວນ, ປຣິຕາເຫນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີຕິ ທ຺ເວປີ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ວາ ສຣີຣກາຣໍ຺

ຉາເທນ຺ຕນ຺ຕິ ໂຣເຈນ຺ຕໍ ຣຸຈີ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕໍ຺ ຕນ຺ທິກໂຕຕິ ເຕນ ໂກຊເນນ ຕນ຺ທິກູໂຕ຺ ອໂນຓມິຕທຕ຺ຫຊາໂຕຕິ ຍາວ ທຕ຺ຖໂກຊເນນ ໂອຓມິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ອໂນຓມິຕທຕ຺ໂຫ ວິຍ ຊາໂຕ຺ ສກີກຸຕ຺ໂຕວາຕິ ເອກໍ ວຫຸຌິຕກໍ ກຸຕ຺ຕມຕ຺ໂຕວ ມເຣຍ຺ຍາຕິ຺ ອຕິຘມ຺ມກາເຣນາຕິ ຘມ຺ເມນ ນາມ ປຖວີ ຕິຜ຺ເຖຍ຺ຍ, ສກີ ເຕເນວ ຈລຕີ ວິນສ຺ສຕີຕິ ອສິປ຺ປາເຍນ ປຸຈ຺ຉຕິ຺ ປຸນ ເຖໂຣ ຣຕນໍ ນາມ ໂລເກ ກຸຜຸມ຺ພໍ ສນ຺ຘາເຣນ຺ຕໍ, ອກິມຕຌ຺ຈ ໂລເກນ; ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຄຣຸສກາວຕາຍ ສກຜກຽຄສ຺ສ ກາຣຓໍ ອ ຕິກາຣກູຕໍ ທິຜ຺ຄເມວໍ ຘມ຺ໂມ ຈ ທີຕສຸຂວິເສເສທີ ຕໍສມຽຄີນໍ ສາເຣນ຺ໂຕ, ອກິມໂຕ ຈ ວິຌ຺ຌູນໍ ຄມ຺ກີຣປ຺ປເມຍ຺ຍກາເວນ ຄຣຸສກາວຕ຺ຕາ ອຕິກາຣກູໂຕ ປຖວິຈລນສ຺ສ ກາຣຓໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອີຘ ມຫາຣາຊ ທ຺ເວ ສກຜາ”ຕິອາທິມາຫ, ເອເຕ ເນວ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂອກ຺ກມນາທິກາເລ ປຖວິກມ຺ປນກາຣຓໍ ສໍວຕ຺ຕີຕນ຺ຕິ ທຜ຺ຄພ຺ພໍ຺ ເອກສ຺ສາຕິ ເອກສ຺ມາ, ເອກ ສ຺ສ ວາ ສກຜສ຺ສ ຣຕນໍ ຕສ຺ມາ ສກຜໂຕ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ໂອສາຣິຕນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈາຣິຕໍ, ກຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອຄ຺ໂຄຕິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕທີ ອຄ຺ໂຄ຺

ສກາວປກຕິກາຕິ ສກາວກູຕາ ອກິຕ຺ຕິມາ ປກຕິກາ຺ ກາຣຓມຫນ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ກາຣຓານໍ ມຫນ຺ຕຕາຍ, ມຫນ຺ເຕທີ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ເມທີ ປາຣມີສຽຂາເຕທີ ກາຣເຓທີ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ປຖວິອາທີນີ ມຫນ຺ຕານີ ວຕ຺ຖູນີ, ມຫນ຺ຕາ ຈ ສກ຺ກາວາທໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ເອເກກາວ, ເອວໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘປີ ມຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ເອໂກ ເອວ຺ ໂກ ຈ ຕສ຺ສ ວິສໂຍ? ພຸທ຺ຘກູມິ, ຍາວຕກໍ ວາ ເຌຍ຺ຍເມວໍ “ອາກາໂສ ວິຍ ອນນ຺ຕວິສໂຍ ກຄວາ ເອໂກ ເອວ ໂຫຕີ”ຕິ ວທນ຺ໂຕ “ເອກິສ຺ສາ ໂລກສາຕຸຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໂລກສາຕຸໂຕ ອຌ຺ເຌສຸປີ ຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ອປ຺ຣສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺

“ສມ຺ມຸຂາ ເມຕ”ນ຺ຕິອາທີນາ ປວຕ຺ຕິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ພ຺ຍາກຣຓໍ ອວິປ຺ຣີຕຕ຺ຖຕາຍ ສຕ຺ຖຣີ ປສາທຸປ຺ປາທເນນ ສມ຺ມາປຜິປຊ຺ຊ ມານສ຺ສ ອນຸກ຺ກເມນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາວຫມ຺ປີ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ຘມ຺ມສ຺ສ...ເປ... ປຜິປໂທ”ນ຺ຕິ຺ ວາທສ຺ສ ອນຸປຕນໍ ອນຸປ຺ປວຕ຺ ຕິ ວາທານຸປາໂຕຕິ ອາຫ “ວາໂທເຍວາ”ຕິ຺

ອຈ຺ຉຣິຍອພ຺ກຸຕວຕ຺ຓນາ

໑໘໔຺ອຸທາຍີຕິ ນາມໍ, ມຫາສຣີຣຕາຍ ປນ ເຖໂຣ ມຫາອຸທາຍີຕິ ປຌ຺ຌາຍິຕ຺ຖ, ຍສ຺ສ ວເສນ ວິນເຍ ນິສີທນສ຺ສ ທສາ ອນຸຌ຺ຌາຕາ຺ ປຌ຺ຈວຕ຺ຓາຕີ ຊຸທ຺ທິກາທິເກທໂຕ ປຌ຺ຈປ຺ປກາຣາ຺ ປີຕິສມ຺ຜຸຄາເນທີ ປຕີຕຣູເປທີ ອຕິພ຺ຍາປີຕເທໂຫ “ນີຣນ຺ຕຣໍ ປີຕິຍາ ຜຸຜສຣີໂຣ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຓໂຕ ເອວສ຺ສາ ປຣິຍາຍໂຕ ຜຣຓລກ຺ຂຓມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທ “ອປ຺ປາສີເຣເນ ວາ”ຕິອາທີສຸ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໑໐໑; ໔຺໑໘໗; ອ຺ ນິ຺ ກ຺ກ໑) ວິຍ ອີຘ ອກາວຕ຺ໂຖຕີ ອາຫ “ອປ຺ປີຈ຺ຉຕາຕິ ນິຕ຺ຕຕ຺ຫຕາ”ຕິ຺ ຕີ

ຫາກາເຣຫີຕິ ຍຖາລາກຍຖາພລຍຖາສາຣຸປ຺ປ຺ຸປ຺ປກາເຣຫີຯ

ນ ນ ກເຖຕິ ກເຖຕິເຍວຯ ຈີວຣາຫິເທຕຸນ຺ຕິ ຈີວຣຸປ຺ປາທາຫິເທຕຸກູຕໍ ປຍຸຕ຺ຕກໍ ນ ກເຖຕິຯ ເວເນຍ຺ຸຍວເສນາຕິ ວິເນຕພ຺ພປ຺ຸຄ຺ຄລວເສນຯ ກເຖຕິ ‘‘ເອວມຍໍ ວິນຍໍ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິຯ ‘‘ສພ຺ພາກິກູ ສພ຺ພວິທູຫມສ຺ມິ’’ຕິອາທີກາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໘໒໘; ໘ຯໞ໘໑; ມຫາວຯ ໑໑; ກຖາຯ ໘໐໘; ຆຯ ປຯ ໞ໘ໞ) ຄາຖາປີ ‘‘ທສພລສມນ຺ນາຄໂຕ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ’’ຕິອາທີກາ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໒໑, ໒໒) ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາປີຯ

໑໖ໞຯອກິກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອກິຕ຺ຫໍຯ ນິຄ຺ຄາຖກຕ຺ຕາ, ປຸຈ຺ຉນວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ຈ ‘‘ເວຍ຺ຍາກຣຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເສສໍ ສພ຺ພໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍ ເອວາຕິຯ

ສມ຺ປສາທນີຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໖. ປາສາທິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ນິຄຓ຺ຐນາຏປຸຕ຺ຕກາລງ຺ກິຣິຍວຓ຺ຓນາ

໑໖໔. ລກ຺ຂສ຺ສ ສຣເວຘໍ ອວິຣຊ຺ຌິຕ຺ວານ ວິຊ຺ຌນວິຘິໍ ຊານນ຺ຕີຕິ ເວຘຎ຺ຎາ. ເຕນາຫ ‘‘ຘນຸຄ຺ຄຫີ ກຕສິກ຺ຂາ’’ຕິ. ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖາຍາຕິ ຘນຸສິປ຺ປາທິສິປ຺ປສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖາຍ. ມຊ຺ຌິເມນ ປມາເຓນ ສຣປາຕໂຍຄ຺ຄຕາວເສນ ກຕ຺ຕາ ທີຆປາສາໂທ.

ສມ຺ປຕິ ກາລໍ ກໂຕຕິ ອຈິຣກາລໍ ກໂຕ. ທ຺ເວຘິກຊາຕາຕິ ຊາຕທ຺ເວຘິກາ ສຎ຺ຊາຕເພທາ. ທ຺ເວຊ຺ຌຊາຕາຕິ ທ຺ວິຘາຠາວປ຺ປຕ຺ຕາ. ຠຓ຺ຑນ຺ຕິ ປຣິຠາສນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ຠຓ຺ຑນໍ, ວິຣຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕໍ. ຕນ຺ຕິ ຠຓ຺ຑນໍ. ‘‘ອິທໍ ນຫານາທິ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕວຕ຺ຕໍ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິ. ຘມ຺ມວິນຍນ຺ຕິ ປາວຈນໍ ສິທ຺ຘນ຺ຕໍ. ວິຊ຺ຌນ຺ຕາ ມຸຂສຕ຺ຕີຫີ. ສຫິຕໍ ເມຕິ ມຍ຺ຫໍ ວຈນໍ ສຫິຕໍ ສິລິຏ຺ຐໍ ປຸພ຺ພາປຣສມ຺ພນ຺ຘໍ ອຕ຺ຖຍຸຕ຺ຕໍ ກາຣຓຍຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ ‘‘ອຕ຺ຖສໍຫິຕ’’ນ຺ຕິ. ອຘິຈິຓ຺ຓນ຺ຕິ ອາຈິຓ຺ຓໍ. ວິປຣາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິໂຣຘທສ຺ສນວເສນ ປຣາວຕ຺ຕິຕໍ, ປຣາວຕ຺ຕໍ ທູສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ‘‘ຈິຣກາລວເສນ ປຄຸຓໍ, ຕໍ ມມ ວາທໍ ອາຄມ຺ມ ນິວຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ. ປຣິເຍສມາໂນ ວິຈຣ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສເຈ ສກ຺ໂກສິ, ອິທານິເຍວ ມຍາ ເວຐິຕໍ ໂທສໍ ນິພ຺ເພເຐຫີ. ມຣຓເມວາຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎຆາຕນວເສນ ມຣຓເມວ. ນາຏປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອິເມຕິ ນາຏປຸຕ຺ຕິຍາ, ເຕ ປນ ຕສ຺ສ ສິສ຺ສາຕິ ອາຫ ‘‘ອນ຺ເຕວາສິເກສູ’’ຕິ. ປຸຣິມປຏິປຕ຺ຕິໂຕ ປຏິນິວຕ຺ຕນໍ ປຏິວານໍ, ຕໍ ຣູປໍ ສຠາໂວ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຏິວານຣູປາ. ເຕນາຫ ‘‘ນິວຕ຺ຕນສຠາວາ’’ຕິ. ກຖນໍ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນໍ. ປເວທນໍ ເຫຕຸທາຫຣຓານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ໂພຘນໍ. ເຕນາຫ ‘‘ທຸປ຺ປເວທິເຕຕິ ທຸວິຎ຺ຎາປິເຕ’’ຕິ. ນ ອຸປສມາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ອນຸປສມສໍວຕ຺ຕນໍ, ຕເທວ ອນຸປສມສໍວຕ຺ຕນິກໍ, ຕສ຺ມິໍ. ສມຸສ຺ສິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຕິຏ຺ຐາເຫຕຸຠາວໂຕ ຖູປໍ, ປຕິຏ຺ຐາຕິ ອາຫ ‘‘ຠິນ຺ນຖູເປຕິ ຠິນ຺ນປຕິຏ຺ເຐ’’ຕິ, ຖູໂປຕິ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ນິຍ຺ຍານຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ ອຎ຺ເຎ ຘມ຺ເມ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ສມຸສ຺ສິຕຏ຺ເຐນ, ໂສ ນິຄຓ຺ຐສ຺ສ ສມເຍ. ເກຫິຈິ ອຠິນ຺ນສມ຺ມໂຕປິ ຠິນ຺ໂນ ວິນຏ຺ໂຐ ເອວ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອຠາວໂຕຕິ ໂສ ຠິນ຺ນຖູໂປ, ໂສ ເອວ ນິຍ຺ຍານຠາໂວ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາມານໍ ປຏິສຣຓໍ, ຕເມຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ອປ຺ປຏິສຣໂຓ, ຕສ຺ມິໍ ຠິນ຺ນຖູເປ ອປ຺ປຏິສຣເຓຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ອາຈຣິຍປ຺ປມາຓນ຺ຕິ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຐິ ຫຸຕ຺ວາ ປມາຓຠູຕໍ. ນານານິຫາເຣນາຕິ ນານາກາເຣນ.

໑໖໕. ຕເຖວ ສມຸທາຈຣີສຸ ຠູຕປຸພ຺ພຄຕິຍາ. ສາມາກາມນ຺ຕິ ສາມາກສຎ຺ຎານໍ.

‘‘ເຍນສ຺ສ ອຸປ຺ຊ຺ຌາໂຍ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຍຖາສ຺ສ ອາຍສ຺ມໂຕ ຈຸນ຺ທສ຺ສ ຘມ຺ມຠຓ຺ຑາຄາຣິໂກ ອຸປ຺ຊ຺ຌາໂຍ ອໂຫສິ, ຕໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ພຸທ຺ຘກາເລ ກິຣາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘກາເລຕິ ຠູຕກຖນເມຕໍ, ນ ວິເສສນໍ. ສຕ຺ຖຸ ປຣິນິພ຺ພານໂຕ ປຸເຣຕຣເມວ ຫິ ຘມ຺ມເສນາປຕິ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ.

ຘມ຺ມຣຕນປູຊາວຓ຺ຓນາ

ສທ຺ຘິວິຫາຣິກໍອຫາສີຕິ ສທ຺ຘິວິຫາຣິກໍ ກຕ຺ວາ ອຫາສີ.

ກຖາຍ ມູລນ຺ຕິ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກາ ລຠິຕພ຺ພຘມ຺ມກຖາຍ ກາຣຓໍ. ສມຸຏ຺ຐາເປຕີຕິ ອຸຏ຺ຐາເປຕິ, ທາລິທ຺ທິຍປງ຺ກໂຕ ອຸທ຺ຘຣຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ສນ຺ຘມນ຺ຕິ ສມ຺ມເທວ ຘມນ຺ໂຕ. ເອເກກສ຺ມິໍ ປຫາເຣເຍວ ຕໂຍ ຕໂຍ ວາເຣ ກຕ຺ວາ ທິວາ ນວວາເຣ ຣຕ຺ຕິໍ ນວວາເຣ. ອຸປຏ຺ຐານເມວ ຄຈ຺ຉຕິ ພຸທ຺ຘຸປຏ຺ຐານວເສນ, ປຎ຺ຫາປຸຈ຺ຉນາທິວເສນ ປນ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາປິ ຄຈ຺ຉເຕວ, ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຈ ທິວສສ຺ສ…ເປ… ຄຈ຺ຉຕີ. ລາຕຸໍ ອິຈ຺ຉິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸທ຺ຘຣຓຠາວໂຕ ປຎ຺ໂຫວ ປຎ຺ຫຸທ຺ຘາໂຣ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ຄຈ຺ຉຕິ ອຕ຺ຕໂນ ມຫາປຎ຺ຎຕາຍ, ສຕ຺ຖຸ ຈ ຘມ຺ມເທສນາຍໍ ອຠິລາສຸຠາວໂຕ.

ອສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆປ຺ປເວທິຕຆມ຺ມວິນຍວຏ຺ຓນາ

໑໖໖຿ອາໂຣຈິເຕປີ ຕສ຺ມິ ອຏ຺ເຖ຿ ສາມິໂກ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ສາມິກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂສວ ຕສ຺ສາ ອາທີນວຊຸຊປ຺ຣິໂຍສານໍ ຊານາຕີ’’ຕິ ອາຫ຿ ເອວນ຺ຕິ ວຈນສມ຺ປ຺ຝິຈ຺ຉນໍ຿ ຈຸນ຺ທຏ຺ເຖເຣນ ຫີ ອານີຕໍ ກຖາປາກຕໍ ກຄວາ ສມ຺ປ຺ຝິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິ ອາຫ຿ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິ ທຸຣກ຺ຂາເຕ ຆມ຺ມວິນເຍ ສາວການໍ ທ຺ເວຆິກາທິກາເວນ ວິຫຣຓກິຣິຍາປ຺ຣາມສນຎ຺ເຫຕຸໍ຿

ຍສ຺ມາ…ເປ…ປາກຍໍ ໂຫຕິ ພຸຍຕິເຣາມ຺ເຂນ ຈ ເນຍ຺ຍສ຺ສ ອຏ຺ຖສ຺ສ ວິກູຕກາວາປຕ຺ຕິໂຕ຿ ອຖ ວາ ຍສ຺ມາ…ເປ…ປາກຍໍ ໂຫຕິ ໂທເສສຸ ອາທີນວທສ຺ສເນນ ຕປ຺ປ຺ຝິປກ຺ເຂສຸ ຄຸເຓສຸ ອານິສໍສສ຺ສ ວິກູຕກາວາປຕ຺ຕິໂຕ຿ ໂວກ຺ກມ຺ມາຕິ ອປສກ຺ເກຕ຺ວາ຿ ອາເນສິຕໂລເປນ ຈາຍໍ ນິທ຺ເທໂສ, ໂວກ຺ກມ຺ມ ໂວກ຺ກມ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຕສ຺ສ ໂວກ຺ກມນສ຺ສ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕິຕິ ອາຫ ‘‘ນ ນິຣນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິອາທິ຿ ຆມ຺ມານຸຆມ຺ມປ຺ຝິປຕ຺ຕິອາທໂຍຕິ ເຕນ ສຕ຺ຖາຣາ ວຸຕ຺ຕມຸຕ຺ຕິຆມ຺ມສ຺ສ ອນຸຆມ຺ມໍ ອປ຺ປ຺ຝິປ຺ຊຊນາທໂຍ ຿ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕາ ອສາມີຈິປ຺ຝິປ຺ທາທໂຍ ຈ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ຿ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕມ຺ປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ‘‘ວິຈາຣຓປ຺ຎລາຍ ອສມ຺ກໂວ, ໂທເສສ຺ ອນກິນິເວສິຕາ, ອສນ຺ທິຝ຺ຖິປ຺ຣາມາສິຕາ’’ຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ຿ ‘‘ຕຖາ ເອວ’’ນ຺ຕິ ປ຺ເທຫີ ຍຖາກ຺ກມໍ ປກາຣສ຺ສ ກາມໍ ຕິໂຣກ຺ຂຕາ, ປຈ຺ຈກ຺ຂຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາປີ ຍຖາ ‘‘ຕຖາ ປ຺ຝິປ຺ຊຊຕູ’’ຕິ ປ຺ເທນ ປ຺ຝິປ຺ຊຊນາກາໂຣ ນິຍເມຕ຺ວາ ວິທິໂຕ, ຕຖາ ‘‘ເອວໍ ປ຺ຝິປ຺ຊຊຕູ’’ຕິ ອິມິນາປີຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ອຏ຺ຖທສ຺ສນກາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ສມາທປີຕຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາປ຺ຝິປ຺ທາຍ ອປ຺ຸຎ຺ລໍ ປ຺ສວຕິ຿

໑໖໗຿ ຎາຍຕິ ມຸຕ຺ຕິຆມ຺ໂມ ເອເຕນາຕິ ຎາໂຍ, ເຕນ ສຕ຺ຖາຣາ ວຸຕ຺ໂຕ ຆມ຺ມານຸຆມ຺ໂມ, ຕໍ ປ຺ຝິປນ຺ໂນຕິ ຎາຍປ຺ປ຺ຝິປນ຺ໂນ, ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ຕສ຺ສ ມຸຕ຺ຕິຆມ຺ມສ຺ສ ອຆິຄເມ ກາຣຓສມ຺ມໂຕ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກາຣຓປ຺ປ຺ຝິປນ຺ໂນ’’ຕິ຿ ນິປ຺ຜາເທສ຺ສຕີຕິ ສາເຆສ຺ສຕິ, ສິທ຺ຆີ ຄມິສ຺ສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຿ ທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕກນ຺ຕິ ສມ຺ປຕິ, ອາຍຕິຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ຿ ວິຣິຍໍ ກໂຣຕິ ມິຈ຺ຉາປ຺ຝິປນ຺ນຕ຺ຕາ຿

ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆປ຺ປເວທິຕຆມ຺ມວິນຍາທິວຓ຺ຓນາ

໑໖໘຿ນິຍ຺ຍາຕິຕິ ວຕ຺ຕຕິ, ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ວາ ອຏ຺ໂຖ຿

໑໗໐຿ ອິຆ ສາວກສ຺ສ ສມ຺ມາປ຺ຝິປຕ຺ຕິຍາ ເອກນ຺ຕິກອປ຺ສ຺ສຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆຕາ, ຆມ຺ມສ຺ສ ຈ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາ ກິຕ຺ຕິຕາຕິ ‘‘ສມ຺ມາປ຺ຝິປນ຺ນສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປ຺ສໍສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ເອວລ຺ຫີ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ສໍກິເລສກາຄິຍກາເວນ ອຸຝ຺ຖິຕາຍ ໂວທານກາຄິຍກາເວນ ຍຖານຸສນ຺ຆິນາ ປ຺ວຕ຺ຕິ ທີປິຕາ ໂຫຕິ຿ ອໂພຆິຕຕ຺ຖາຕິ ອປ຺ປເວທິຕຕ຺ຖາ, ປ຺ຣມຕ຺ຖໍ ຈຕ຺ຕຸຖສຈ຺ຈປ຺ຝິເວຆໍ ອປາປິຕາຕິ ອຏ຺ໂຖ຿ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ອສ຺ສາ’’ຕິ ປ຺ທໍ ‘‘ສາວກາ ສທ຺ຆມ຺ເມ’’ຕິ ທ຺ວິຫິ ປ຺ເທຫີ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ‘‘ອສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆສ຺ສ ສາວກາ, ອສ຺ສ ສທ຺ຆມ຺ເມ’’ຕິ຿ ສພ຺ພສງ຺ຄຫປ຺ເທຫີ ກຕນ຺ຕິ ສພ຺ພສ຺ສ ສາສນຕ຺ຖສ຺ສ ສງ຺ຄຕ຺ຫນປ຺ເທຫີ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕໍ຿ ເຕນາຫ ‘‘ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກໍ ກຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອຏ຺ໂຖ’’ຕິ຿ ປຸພ຺ເພນາປ຺ຣໍ ສມ຺ພນ຺ຆຕ຺ຖກາເວນ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ພຕາຍ ວາ ສງ຺ຄຫານິ ປ຺ທານິ ກຕານິ ເອຕສ຺ສາຕິ ສງ຺ຄຫປ຺ທກາຕໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ຿ ຕປ຺ປ຺ຝິກ຺ເຂເປນ ນ ຈ ສງ຺ຄຫປ຺ທກາຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາ຿ ຣາຄາທິປ຺ຝິປກ຺ຂຫຣຕໍ, ຍຖານຸສິຝ຺ຖໍ ວາ ປ຺ຝິປ຺ຊຊມານານໍ ວຝ຺ຝທຸກ຺ຂໂຕ ປ຺ຝິຫຣຕໍ ນິພ຺ພານປາປນໍ ປ຺ຝິຫາໂຣ, ໂສ ເອວ ອາ-ກາຣສ຺ສ ອິ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ປ຺ຝິຫີໂຣ, ປ຺ຝິຫີໂຣ ເອວ ປາຝິຫີໂຣ, ສຫ ປາຝິຫີເຣນາຕິ ສປ຺ປາຝິຫີຣໍ, ຕຖາ ສຸປ຺ປເວທິຕຕາຍ ສປ຺ປາຝິຫີຣໍ ກຕນ຺ຕິ ສປ຺ປາຝິຫີຣກຕໍ຿ ຕາທິສໍ ປນ ວຝ຺ຝໂຕ ນິຍ຺ຍາເນ ນິຍຸຕ຺ຕໍ, ນິຍ຺ຍານປ຺ປໂຍຊນຎ຺ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ນິຍ຺ຍານິກ’’ນ຺ຕິ຿ ເທວໂລກໂຕຕິ ເທວໂລກໂຕ ປ຺ຝ຺ຖາຍ ຣູປີເທວນິກາຍໂຕ ປ຺ກຸຕິ຿ ສຸປ຺ປກາສິຕນ຺ຕິ ສຸຝ຺ຖຸ ປກາສິຕໍ຿ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫີຕິ ວາ ຍາວ ເທວມນຸສ຺ເສຫີ ຍຕ຺ຕກາ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ຈ, ຕາວ ເຕ ສພ຺ເພ ອກິພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ສຸປ຺ປກາສິຕໍ຿ ອນຸຕາປາຍ ໂຫຕີຕິ ອນຸຕປ຺ປໂປ, ໂສ ປນ ອນຸຕາປີ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອນຸຕາປກໂຣ ໂຫຕີ’’ຕິ຿

໑໗໔຿ຖິໂຣຕິ ຖິຕຆມ຺ໂມ ເກນຈິ ອສໍຫາຣິໂຍ, ອເສກ຺ຂາ ສີລກ຺ຂນ຺ຆາທໂຍ ເຖຣກາຣກາ ຆມ຺ມາ຿

໑໗໖຿ໂຍເຄຫີ ເຂມຕ຺ຕາຕິ ໂຍເຄຫີ ອນຸປທ຺ທຸຕຕ຺ຕາ຿ ສທ຺ຆມ຺ມສ຺ສາຕິ ອສ຺ສ ສທ຺ຆມ຺ມສ຺ສ຿ ອສ຺ສາຕິ ຈ ອສ຺ສ ສຕ຺ຖຸໂນ຿

໑໗໒ຯ ອຸປາສກາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ນາມ ວິເສສໂຕ ອນາຄາມິໂນຯ ໂສຕາປນ຺ນສກທາຄາມິໂນປີ ຕາທິສາ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ “ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສໍ ວສມານາ ອຣິຍສາວກາ” ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໗໖ຯສພ຺ພາກາຣຕສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ຍຕ຺ຕເກຫິ ກາຣເຓຫິ ສມ຺ປນ຺ນໍ ນາມ ໂຫຕິ, ເຕຫິ ສພ຺ເພຫິ ກາຣເຓຫິ ສມ຺ປນ຺ນໍ ສມ຺ປຕ຺ຕໍ ອຸປຄຕໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ, ສມນ຺ນາຄຕໍ ວາຯ ອິມເມວ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ອິມເມວ ສາສນຘມ຺ມໍຯ

ອຸທເກນ ປເທສຎ຺ຎຸນາ ອຕ຺ຕໂນ ປຎ຺ຎາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອນິຍ຺ຍານິເກ ອຕ຺ເຖ ປຍຸຕ຺ຕໍ ປໂທລຸອິກສທິສໍ ວຈນໍ, ຠຄວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ນິຍ຺ຍານິເກ ອຕ຺ເຖ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຸທໂກ ສຸທ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ໂສ ກິຣາ”ຕິອາທິມາຫຯ

ສງ຺ຄາຍິຕພ຺ພຘມ຺ມາທິວຓ຺ຓນາ

໑໗໗ຯສງ຺ຄມ຺ມ ສມາຄມ຺ມາຕິ ຕສ຺ມີເຍວ ຄາເມ ລພ຺ຠມານານໍ ຄຕິວເສນ ສງ຺ຄມ຺ມ ຄາມນ຺ຕຣໂຕ ປກ຺ໂກສເນນ ສມາຄຕານໍ ວເສນ ສມາຄມ຺ມຯ ເຕນາຫ “ສງ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ”ຕິຯ ອຕ຺ເຖນ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ປທນ຺ຕເຣ ອາຄຕອຕ຺ເຖນ ສຫ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕມຕ຺ຖໍຯ ພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ພ຺ຍຎ຺ຊນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ສມາເນນ຺ເຕຫີຕິ ສມານໍ ກໂຣນ຺ເຕຫິ, ໂອປມ຺ມໍ ວາ ອາເນນ຺ເຕຫິຯ ສງ຺ຄາຍິຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມ຺ມເທວ ຄາຍິຕພ຺ພໍ ກເຖຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປນ ສງ຺ຄາຍນໍ ວາຈນາມຄ຺ໂຄຕິ ອາຫ “ວາເຈຕພ຺ພ”ນ຺ຕິຯ

໑໗໘ຯຕສ຺ສ ວາ ຠາສິເຕຕິ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິເຕ ອຕ຺ເຖ ເຈວ ພ຺ຍຎ຺ຊເນ ຈຯ ອຕ຺ຖມິຈ຺ຉາຄຫຓໂຣປນານິ ຍຖາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາຣມ຺ມຓໍ “ສຕິປຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ ຄຓ຺ຫາຕິ, ນ ສຕິເຍວ “ສຕິປຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິຯ “ສຕິປຏ຺ຐານານີ”ຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ໂຣເປຕິ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ, ນ “ສຕິປຏ຺ຐານາ”ຕິຯ ອຸປ຺ປນ຺ນຕຣານີຕິ ຍຸຕ຺ຕຕຣານິຯ ອລ຺ລີນຕຣານີຕິ ສິລິຏ຺ຐຕຣານິຯ ຍາ ເຈວາຕິ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິຠຕ຺ຕິໂລເປນ ວາຯ ປຸນ ຍາ ເຈວາຕິ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສເນວ ນິທ຺ເທໂສຯ ເນວ ອຸສ຺ສາເທຕພ຺ໂພຕິ ນ ອຸກ຺ກໍເສຕພ຺ໂພ ວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ນ ອປສາເທຕພ຺ໂພຕິ ນ ສນ຺ຕຊ຺ເຊຕພ຺ໂພ ວິວາທປຣິຫຣຓຕ຺ຖໍຯ ຘາຣຓຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຸປຘາຣຓຕ຺ຖໍ ສລ຺ລກ຺ຂຓຕ຺ຖໍຯ

໑໘໑ຯອຕ຺ເຖນ ອຸເປຕນ຺ຕິ ອວິປຣີເຕນ ອຕ຺ເຖນ ອຸເປຕໍ ຕໍ “ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ ອຸເປຈ຺ຈ ປຏິຊານິຕ຺ວາ ກີຕໍຯ ຕຖາຣູໂປ ຈ ຕສ຺ສ ພຸຊ຺ຊິຕາ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຕາຣ”ນ຺ຕິຯ ເອວເມຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສໍສຖາຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຘມ຺ມກາຕກໍ ອມຸໍ ຠິກ຺ຂຸໍ “ເອວໍ ລາຠາ ໂນ ອາວຸໂສ”ຕິອາທິອາກາເຣນ ປສໍສຖຯ ອິທານິສ຺ສ ປສໍສຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເອໂສ ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອສາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສ຺ສ ສຕ຺ຖຸກິຈ຺ຈກຣຓໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຈສ຺ສ ສມ຺ມເທວ ອວຍຸກິຕຠາວໂຕ “ພຸທ຺ໂຘ ນາມ ເອສາ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ “ລາຠາ ໂນ”ຕິອາທິນາ ຈສ຺ສ ຠິກ຺ຂູນໍ ປີຍຄຣຸຠາວໍ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຄາເມ ຐເປສີຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ປຈ຺ຈຍານຸຎ຺ຎາຕກາຣຓາທິວຓ຺ຓນາ

໑໘໒ຯຕໂຕປີ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣນ຺ຕິ ຍາ ປຸພ຺ເພ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປສໍສນວເສນ “ອິຘ ປນ ຈຸນ຺ທ ສຕ຺ຖາ ຈ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖໗, ໑໖໙) ປວຕ຺ຕິຕເທສນາຍ ອຸປຣິ “ອິຘ ຈຸນ຺ທ ສຕ຺ຖາ ຈ ໂລເກ ອຸທປາທີ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໗໐, ໑໗໑) ເທສນາ ວຑ຺ຒິຕາຯ ຕໂຕປີ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ ສວິເສສໍ ເທສນໍ ວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ “ປຈ຺ຈຍເຫຕູ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຍເຫຕູຕິ ປຈ຺ຈຍສໍວຕ຺ຕນເຫຕຸຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກາ ອາສວາຕິ ປຈ຺ຈຍານໍ ປຣິເຍສນເຫຕຸ ເຈວ ປຣິໂຠຄເຫຕຸ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກາ ກາມາສວາທໂຍຯ ເຕສໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ອາສວານໍ “ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ມິຈ຺ຉາອາຊີວໍ ປຫາຍ ສມ຺ມາອາຊີເວນ ຊີວິຕໍ ກປ຺ເປຕີ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໘) “ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຏິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ຈີວຣໍ ປຏິເສວຕີ”ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓; ອຯ ນິຯ ໖ຯ໕໘) ຈ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕີ ອຸປທິສນ຺ໂຕ ຠຄວາ ປຏິຆາຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ນາມຯ “ໂຍ ຕຸມ຺ເຫສຸ ປາຬິຍາ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ມິຈ຺ຉາ ຄຓ຺ຫາຕິ, ໂສ ເນວ ອຸສ຺ສາເທຕພ຺ໂພ, ນ ອປສາເທຕພ຺ໂພ, ສາຘຸກໍ ສຎ຺ຎາເປຕພ຺ໂພ ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິສນ຺ຕິຍາ”ຕິ ເອວໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ເມ ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ເນ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ຠິກ຺ຂູ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ຠຄວາ ກຕ຺ຫານເຫຕຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນການໍ ສມ຺ປຣາຍິການໍ ອາສວານໍ ປຏິຆາຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ນາມຯ ຍຖາ ເຕ ນ ປວິສນ຺ຕີຕິ ເຕ ອາສວາ ອຕ຺ຕໂນ

ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ຍຖາ ນ ໂອຕຣນ຺ຕິ. ມູລຠາເວນ ປຏິຏ຺ຐານາຍາຕິ ຍຖາ ມູລຠູໂຕ ໂຫຕິ, ເອວໍ ມູລຠາວວເສນ ປຏິຏ຺ຐານາຍ. ຕນ຺ຕິ ຈີວຣໍ. ຍຖາ ຈີວຣໍ ອິຫມຕ຺ຖິກຕເມວ ອຸປາທາຍ ອນຸຎ຺ຎາຕໍ, ເອວໍ ປິຕ຺ຫປາຕາທໂຍປີ.

ສຸຂລ຺ລິການຸໂຍຄາທິວຕ຺ຕນາ

໑໒໕. ສຸຂິຕນ຺ຕິ ສຎ຺ຊາຕສຸຂໍ. ປີຓິຕນ຺ຕິ ຘາຕໍ ສຸຫິຕໍ. ຕຖາຠູໂຕ ປນ ຍສ຺ມາ ຖູລສຣີໂຣ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຖູລໍ ກໂຣຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໒໖. ນຄິຕສຠາວາຕິ ອນວຏ຺ຐິຕສຠາວາ, ເອວຣູປາຍ ກຖາຍ ອນວຏ຺ຐານຠາວໂຕ ສຠາໂວປີ ເຕສໍ ອນວຏ຺ຐິໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ເຕນາຫ ‘‘ຊິວ຺ຫາ ໂນ ອຕ຺ຖີ’’ຕິອາທິ. ກາມໍ ‘‘ປຎ຺ຈຫີ ຈກ຺ຂູຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຄ຺ຄຫີຕຄ຺ຄຫເຕນ ປນ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈກ຺ຂູນິ ເວທິຕພ຺ພານິ. ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓຎ຺ຫິ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂູຕິ. ຕສ຺ສ ວາ ເຎຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸ ຊານນວເສນ ປວຕ຺ຕິ ອຸປາທາຍ ‘‘ຊານ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຫຕ຺ຖາມລກໍ ວິຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕິ ອຸປາທາຍ ‘‘ປສ຺ສຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເນມໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຖມ຺ຠາທີຫີ ອນຸປ຺ວິຏ຺ຐຠູມິປ຺ປເທໂສຕິ ອາຫ ‘‘ຄມ຺ຠີຣຠູມີ ອນຸປ຺ວິຏ຺ໂຐ’’ຕີ. ສຸຏ຺ຐຸ ນິຂາໂຕຕິ ຠູມີ ນິຂນິຕ຺ວາ ສມ຺ມເທວ ຖປິໂຕ. ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ອີຕາສເວ. ອນຊ຺ຊາຈາໂຣ ອຈໂລ ອສມ຺ປເວຘີ, ຍສ຺ມາ ອຊ຺ຊາຈາໂຣ ເສຕຸຠາໂຕ ອີຕາສວານໍ. ໂສຕາປນ຺ນາທໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຄຫິເຕສຸ ອນາຄາມິໂນ ຕາວ ນວສຸປີ ຐາເນສຸ ອີຕາສວາ ວິຍ ອກພ຺ພາ, ໂສຕາປນ຺ນສກທາຄາມິໂນ ປນ ‘‘ຕຕິຍປຎ຺ຈມຏ຺ຐາເນສຸ ອກພ຺ພາ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ອີຕເຣສຸ ສຕ຺ຕສຸ ຐາເນສຸ ອກພ຺ພາວ.

ປຎ຺ຫພ຺ຍາກຣຓວຕ຺ຕນາ

໑໒໗. ຄິຫີພ຺ຍຎ຺ຊເນນາຕິ ຄິຫີລິງ຺ເຄນ. ອີຕາສໂວ ປນ ຄິຫີພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ໂຕປີ ນ ຈິຣໍ ຕິຏ຺ຐຕິ ວິເວກຏ຺ຐານສ຺ສ ອຠາວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ກຸມ຺ມເທວຕ຺ຕກາເວ ຄຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ. ອຍໍ ປຎ຺ໂຫຕິ ‘‘ອກພ຺ໂພ ໂສ ນວ ຐານານິ ອຊ຺ຊາຈຣິຕຸ’’ນ຺ຕິ ອຍໍ ປຎ຺ໂຫ ອາຄໂຕ ອິຕຣສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ປຣິນິພ຺ພາເນນ ວາ ອກພ຺ພຕາຍ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ທຕ຺ຕາ. ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ຠິກ຺ຂຸຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຠິນ຺ນໂທສຕ຺ຕາ’’ຕິອາທີ. ອປ຺ຣິຈ຺ເຈທນ຺ຕິ ອປ຺ຣິຍນ຺ຕໍ, ຕຍິທໍ ສຸວິປຸລນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ມຫນ຺ຕ’’ນ຺ຕີ. ເຎຍ຺ຍສ຺ສ ຫິ ວິປຸລຕາຍ ຎາຓສ຺ສ ວິປຸລຕາ ເວທິຕພ຺ພາ, ເອເຕນ ‘‘ອປ຺ຣິຈ຺ເຈທ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມານມ຺ປີ ເຎຍ຺ຍໍ ສຕ຺ຖຸ ຎາຓສ຺ສ ວເສນ ປຣິຈ຺ເຈທມເນວາຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕີ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ຎາຓປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເຎຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ (ມຫານິ. ໖໙, ໑໘໖; ຈູລນິ. ໒໘; ປຏິ. ມ. ໓໔໘) ອນາຄເຕອປຎ຺ຎາປນນ຺ຕິ ອນາຄເຕ ວິສເຍ ຎາຓສ຺ສ ອປຎ຺ຎາປນໍ. ‘‘ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ ກສ຺ມາ ວິຍ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍ, ນນຸ ພຸທ຺ທານໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ຎາຓໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິສຍໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂເມວ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີ ເອກປ຺ປມາຓຠາວໂຕຕີ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ‘‘ອກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ປນ ຈກ຺ຂາທິອິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ອກ຺ຂໍ ປຕິ ວຕ຺ຕຕີຕິ ຈກ຺ຂາທິນິສ຺ສິຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ຕສ຺ສ ຈ ອາຣມ຺ມຓໍ ‘‘ປຈ຺ຈກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ໂລເກ ນິຣຸຬ຺ຫເມຕນ຺ຕິ ຕໍ ນິທສ຺ສນໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ ອໂວຈ, ນ ປນ ຠຄວໂຕ ຎາຓສ຺ສ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂາກາເຣນ ປວຕ຺ຕນໂຕ. ຕຖາ ຫິ ວທນ຺ຕິ –

‘‘ອາວິຠູຕໍ ປກາສນໍ, ອນຸປທ຺ທຸຕເຈຕສໍ;

ອຕີຕານາຄເຕ ຎາຓໍ, ປຈ຺ຈກ຺ຂານໍ ວສິສ຺ສຕີ’’ຕິ.

ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວິທີຕເກນາຕິ ອຎ຺ຎສ຺ມິ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕິເຕນ. ສງ຺ຄາເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມໍ ກຕ຺ວາ ກຖຍິຕພ຺ພໍ, ກຖນໍ ປນ ປຎ຺ຎາປນໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕາທິສນ຺ຕິ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ປວຕ຺ຕກໍ. ຎາຓໍ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອາວຊ຺ຊເນນ ວິນາ ຎາຓຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ຠວໂຕ. ເອກາກາເຣນ ຈ ຎາເຓ ປວຕ຺ຕມາເນ ນານາກາຣສ຺ສ ວິສຍສ຺ສ ອວໂພໂຘ ນ ສິຍາ. ອຖາປິ ສິຍາ, ອນິຣູປິຕຣູເປເນວ ອວໂພໂຘ ສິຍາ, ເຕນ ຈ ຎາຓໍ ເຎຍ຺ຍໍ ອຎ຺ຎາຕສທິສເມວ ສິຍາ. ນ ຫິ ‘‘ອິທໍ ຕ’’ນ຺ຕິ ວິເວເກນ ອນວພຸທ຺ເຘ ອຕ຺ໂຖ ຎາໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈຣໂຕ ຈ ຕິຏ຺ໂຐ ຈາ’’ຕິອາທິ ພາລລາປນມຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ ‘‘ຍຖຣິວ ພາລາ ອພ຺ຍຕ຺ຕາ, ເອວໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕີ’’ຕິ.

ສຕີ ອນຸສ຺ສຣຕີຕິ ສຕານຸສາຣີ, ສຕິຍານຸວຕ຺ຕນວເສນ ປວຕ຺ຕຎາຓໍ. ເຕນາຫ ‘‘ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ .

ຎາຓໍ ເປເສຕີຕິ ຎາຓໍ ປວຕ຺ເຕສີ. ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ເຎຍ຺ຍາວຣຓສ຺ສ ສຸປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ອປ຺ປຏິຫຕໍ ອນິວາຣິຕໍ ຎາຓໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປວຕ຺ຕຕີຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ. 'ໂພທິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຈຕູສຸ ມຄ຺ເຄສຸ ຎາຓ'ນ຺ຕິ (ຈູຬນິ. ໔໑໑) ວຈນໂຕ ຈຕຸມຄ຺ຄຎາຓໍ ໂພທິ, ຕໂຕ ຕສ຺ສ ອຘິຄຕຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍ 'ໂພທິຊໍ ຎາຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ'ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ໂພທິຊໍ ໂພທິມູເລ ຊາຕໍ ຈຕຸມຄ຺ຄຎາຓໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ອນາຄຕໍ ອາຣພ຺ພ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຕສ຺ສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອາຍຕິ ປຸນພ຺ພວາຠາວໂຕ. ກຖໍ ຕຖາຄໂຕ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ອາຣພ຺ພ ອຕີຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຎ຺ຎາເປຕີຕິ? ອຕີຕສ຺ສ ປນ ອທ຺ຘຸໂນ ມຫນ຺ຕຕາຍ ອຕີຕໍ ຎາຓທສ຺ສນໍ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາເປຕີຕິ ໂກ ເອຕ຺ຖ ວິໂຣໂຘ. ຕິຕ຺ຖິຍາ ປນ ອິມມຕ຺ຖໍ ຍຖາວໂຕ ອຊານນ຺ຕາ – 'ຕຍິທໍ ກິໍ ສຸ, ຕຍິທໍ ກຖໍສູ'ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຎ຺ຎາຓເມວ ປາກຏໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ຠຄວຕາ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນສມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕີ ສນ຺ຘາຍ 'ອຎ຺ຎວິຫິຕໍ ຎາຓທສ຺ສນ'ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຕຣໍ ປນ ສນ຺ຘາຍ ວຸຈ຺ຈມາເນ ສຕິ ຕຖາຣູເປ ປໂຍຊເນ ອນາຄຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ອາຣພ຺ພ ອຕີຕເມວ ຎາຓທສ຺ສນໍ ປຎ຺ຎາເປຍ຺ຍ ຠຄວາຕິ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ 'ນ ອິຘໂລກຕ຺ຖໍ ວາ ປຣໂລກຕ຺ຖໍ ວາ ນິສ຺ສິຕ'ນ຺ຕິ. ຍໍ ປນ ສຕ຺ຕານໍ ອນຕ຺ຖາວຫຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຖສໍຫິຕໍ, ຕຕ຺ຖ ເສຕຸຆາໂຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ. 'ຠາຣຕຍຸທ຺ຘສີຕາຫຣຓສທິສ'ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອຠູຕຕ຺ຖຕໍ ທີເປຕິ. ສເຫຕຸກນ຺ຕິ ຎາປເກນ ເຫຕຸນາ ສເຫຕຸກໍ. ໂສ ປນ ເຫຕຸ ເຍນ ນິທສ຺ສເນນ ສາຘິຍຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕິ ເຕນ ສກາຣຓໍ ກຕ຺ວາ. ຍຖາ ຫິ ປຏິຎ຺ຎາຕຕ຺ຖສາຘນໂຕ ເຫຕຸ, ເອວໍ ສາຘກໍ ນິທສ຺ສນນ຺ຕິ. ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕກາເລເຍວາຕິ ຍຸຕ຺ຕານໍ ປຕ຺ຕກາເລ ເອວ. ເຍ ຫິ ເວເນຍ຺ຍາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ຍຸຕ຺ຕາ ອນຸຈ຺ຉວິກາ, ເຕສໍເຍວ ໂຍຊເນ ສນ຺ຘາຍ ວາ ກຖາຍ ປຕ຺ໂຕ ອຸປກາຣາວໂຫ ກາໂລ, ຕທາ ເອວ ກເຖຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໗໗. 'ຕຖາ ຕເຖວ ຄທນ຺ໂຕ'ຕິ ອິມິນາ 'ຕຖາຄໂຕ'ຕິ ອາເມຑິຕໂລເປນາຍໍ ນິທ຺ເທໂສຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕຖາ ຕເຖວາຕິ ຈ ຘມ຺ມອຕ຺ຖສຠາວານຸຣູປໍ, ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຌາສຍານຸຣູປຎ຺ຈາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຣູປາຍຕນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໂຕ, ເຕນ ຍໍ ທິຏ຺ຐໍ, ຍໍ ທິສ຺ສຕິ, ຍໍ ທກ຺ຂຕິ, ຍໍ ສຕິ ສມວາເຍ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ 'ທິຏ຺ຐໍ' ຕ຺ເວວ ຄຫິຕໍ ກາລວິເສສສ຺ສ ອນາມຏ຺ຐຠາວໂຕ. 'ສຸຕ'ນ຺ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ສຸຕນ຺ຕິ ສທ຺ທາຍຕນໍ ໂສຕພ຺ພໂຕ. ມຸຕນ຺ຕິ ສນິສ຺ສເຍນ ຆານາທີອິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ສຍໍ ປຕ຺ວາ ປາປຸຓິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ເຕນາຫ 'ປຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໂຕ'ຕິ. ວິຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ວິຊານິຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປນ ທິຏ຺ຐາທີວິນິມຸຕ຺ຕໍ ວິຎ຺ເຎຍ຺ຍນ຺ຕິ ອາຫ 'ສຸຂທຸກ຺ຂາທີຘມ຺ມາຍຕນ'ນ຺ຕິ. ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍຖາ ຕຖາ ປຕ຺ຕໍ, ຫຕ຺ຖຄຕໍ ອຘິຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ 'ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ວາ ອປຣິເຍສິຕ຺ວາ ວາ'ຕິ. ປຣິເຍສິຕນ຺ຕິ ປຕ຺ຕິຍາມຕ຺ຖໍ ປຣິຍິຏ຺ຐໍ, ຕໍ ປນ ປຕ຺ຕໍ ວາ ສິຍາ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ວາ ອຸຠຍຖາປິ ປຣິເຍສິຕເມວາຕິ ອາຫ 'ປຕ຺ຕໍ ວາ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ວາ'ຕິ. ປທທ຺ວເຍນາປິ ທ຺ວິປ຺ປກາຣມ຺ປິ ປຕ຺ຕໍ, ທ຺ວິປ຺ປກາຣມ຺ປິ ປຣິເຍສິຕໍ, ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຈິຕ຺ເຕນ ອນຸສຎ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ໂຈປນໍ ອປາເປຕ຺ວາ ຈິຕ຺ເຕເນວ ອນຸສໍຈຣິຕໍ, ປຣິວິຕກ຺ກິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປີຕກນ຺ຕິ ອາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂລຫິຕກໂອທາຕາທີ ສພ຺ພໍ ຣູປາຣມ຺ມຓວິຠາຄໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ສຸມໂນຕິ ຣາຄວເສນ, ໂລຠວເສນ, ສທ຺ຘາທິວເສນ ວາ ສຸມໂນ. ທຸມ຺ມໂນຕິ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກວເສນ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກວເສນ ວາ ທຸມ຺ມໂນ. ມຊ຺ຌຕ຺ໂຕຕິ ອຎ຺ຎາຓວເສນ ວາ ຎາຓວເສນ ວາ ມຊ຺ຌຕ຺ໂຕ. ເອເສວ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຂສທ຺ໂທ ປຓວສທ຺ໂທ, ປຕ຺ຕຄນ຺ໂຘ ປຸປ຺ຜຄນ຺ໂຘ, ປຕ຺ຕຣໂສ ຜລຣໂສ, ອຸປາທິນ຺ນໍ ອນຸປາທິນ຺ນໍ, ມຊ຺ຌຕ຺ຕເວທນາ ກຸສລກມ຺ມໍ ອກຸສລກມ຺ມນ຺ຕິ ເອວໍ ອາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ອປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຎາເຓນ ອສມ຺ປຕ຺ຕໍ, ອວິທິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ 'ຎາເຓນ ອສຈ຺ຉິກຕ'ນ຺ຕິ. ຕເຖວ ຄຕ຺ຕາຕິ ຕເຖວ ຎາຕຕ຺ຕາ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ. ຄຕ-ສທ຺ເທນ ເອກຕ຺ຖໍ ພຸທ຺ຘິອຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. 'ຄຕິອຕ຺ຖາ ຫິ ຘາຕໂວ ພຸທ຺ຘິອຕ຺ຖາ ຠວນ຺ຕີ'ຕິ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ.

ອພ຺ຍາກຕຏ຺ຐານາທິວຓ຺ຓນາ

໑໗໘. 'ອສມຕໍ ກເຖຕ຺ວາ'ຕິ ວຕ຺ວາ ສໂມປິ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ 'ອນຸຕ຺ຕຣ'ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສາ ປນາຍໍ ອສມຕາ, ອນຸຕ຺ຕຣຕາ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຐິຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ 'ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕ'ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາ ສທ຺ຘມ຺ມວຣຈກ຺ກວຕ຺ຕິຠາເວນ ໂລເກ ປາກຏາ ຊາຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ 'ຘມ຺ມຣາຊຠາວໍ ກເຖຕ຺ວາ'ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາເວນ ຈ ສຕ຺ຖາ ອິເມສຸ ທິຏ຺ຐິຄຕວິປລ຺ລາເສສຸ ເອວໍ ປຏິປຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ 'ອິທານິ'ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສີຫນາທນ຺ຕິ ອຠີຕນາທໍ ເສຏ຺ຐນາທໍ. ເສຏ຺ຐນາໂທ ເຫສ, ຍທິທໍ ຐປນີຍສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສ ຐປນີຍຠາວທສ຺ສນໍ. ຐປນີຍຕາ ຈສ຺ສ ປາຬິອາຣູຬ຺ຫາ ເອວ 'ນ ເຫຕ'ນ຺ຕິອາທິນາ. ຍຖາ ອຸປຈິຕກມ຺ມກິເລເສນ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ນໍ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ, ສຕ຺

ໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ຣູປາທີສຸ ສຕ຺ໂຕ ວິສຕ຺ໂຕຕິ ກຕ຺ວາ “ສຕ຺ໂຕ”ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈ ປຏິລທ຺ຘຕ຺ຕາ ຕຖາ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠູໂຕ ອຕ຺ຕຠາໂວຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

“ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ນ ໂຫຕິ”ຕິ ອິມິນາ ອຸຠຍຕ຺ຖ ວິຘຸຣຕາທສ຺ສເນນ ນິຣຕ຺ຖກວິປ຺ປລາປຕໍ ຕສ຺ສ ວາທສ຺ສ ວິຠາເວຕິ, ອຸຠຍໂລກຕ຺ຖວິຘຸຣມ຺ປິ ສມານໍ “ກິ ນຸ ໂຂ ວິວຏ຺ຏນິສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິ ໂກຈິ ອາສງ຺ເກຍ຺ຍາຕິ ຕທາສງ຺ການິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ “ນ ຈ ຘມ຺ມສໍຫິຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ນວໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມນິສ຺ສິຕໍ ນ ໂຫຕິ”ຕິຯ ຍທິປິ ຕໍ ນ ວິວຏ຺ໂຏຄຕໍ ໂຫຕິ, ວິວຏ຺ຏສ຺ສ ປນ ອຘິຏ຺ຐານຠູຕໍ ນຸ ໂຂຕິ ໂກຈິ ອາສງ຺ເກຍ຺ຍາຕິ ຕທາສງ຺ການິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ “ນ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍກ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໙໐ຯ ກາມໍ ຕຓ຺ຫາປິ ທຸກ຺ຂສຠາວຕ຺ຕາ “ທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ພ຺ຍາກາຕພ຺ພາ, ປຠາວກຠາເວນ ປນ ສາ ຕໂຕ ວິສຸໍ ກາຕພ຺ພາຕິ “ຕຓ຺ຫໍ ຐເປຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ຕສ຺ເສວ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຠາວິກາ”ຕິອາທິຯ ນນຸ ຈ ອວິຊ຺ຊາທໂຍປິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມຸທໂຍຕິ? ສຈ຺ຈໍ ສມຸທໂຍ, ຕສ຺ສາ ປນ ກມ຺ມສ຺ສ ວິຈິຕ຺ຕຠາວເຫຕຸໂຕ, ທຸກ຺ຂຸປ຺ປາທເນ ວິເສສປຈ຺ຈຍຠາວໂຕ ຈ ສາຕິສໂຍ ສມຸທຍຏ຺ໂຐຕິ ສາ ເອວ ສຸຕ຺ເຕສຸ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ “ຕຓ຺ຫາ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິພ຺ຍາກຕ”ນ຺ຕິຯ ອຸຠິນ຺ນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທຍານໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍຯ “ທຸກ຺ຂປຣິຊານໂນ”ຕິອາທິ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈທສ຺ສນໍ, ເຕນ ມຄ຺ຄສ຺ສ ຠາວນຕ຺ໂຖປິ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ສິໂຕວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ຠາວນາຠິສມເຍນ ວິນາ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍາທໂຍ ສມ຺ຠວນ຺ຕິຕິຯ ສຈ຺ຈວວຕ຺ຖາປນໍ ອປ຺ປມາທປຏິປຕ຺ຕິຠາວໂຕ ອສມ຺ໂມຫກລ຺ຍາຓກິຕ຺ຕິສທ຺ທາທິນິມິຕ຺ຕຕາຍ ຍຖາ ສາຕິສຍໍ ອິຘໂລກຕ຺ຖາວຫໍ, ເອວໍ ຍາວ ຎາຓສ຺ສ ຕິກ຺ຂວິສທຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠາເວນ ນວໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມສມ຺ປາປກໍ ນ ໂຫຕິ, ຕາວ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕິຠເວ ອພ຺ຠຸທຍສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸຄເຕເນວ ສິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ເອຕໍ ອິຘໂລກປຣໂລກຕ຺ຖນິສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິຯ ນວໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ນວວິຘມ຺ປິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕໍ ຕທຘິຄມູປາຍຠາວໂຕຯ ຍສ຺ມາ ສຈ຺ຈສມ຺ໂພຘໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ, ນ ອລ຺ລທຕ຺ຖໍ, ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ສຈ຺ຈວວຕ຺ຖາປນໍ “ອາທິປຘານ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຖມຕຣໍ ຈິຕ຺ເຕ ອາທາຕພ຺ພໂຕຯ

ປຸພ຺ພນ຺ຕສຫຄຕທິຏ຺ຐິນິສ຺ສຍວຓ຺ຓນາ

໑໙໑ຯຕໍ ມຍາ ພ຺ຍາກຕເມວາຕິ ຕໍ ມຍາ ຕຖາ ພ຺ຍາກຕເມວ, ພ຺ຍາກາຕພ຺ພໍ ນາມ ມຍາ ອພ຺ຍາກຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ພ຺ຍາກຣຓາເວກລ຺ເລນ ອຕ຺ຕໂນ ຘມ຺ມສ຺ສຘມ຺ມຕາຍ ພຸທ຺ຘສ຺ສພຸທ຺ຘຕໍ ວິຠາເວຕິຯ ເຕນາຫ “ສີຫນາທໍ ນທນ຺ໂຕ”ຕິຯ ປຸຣິມ຺ປຸປ຺ປນ຺ນາ ທິຏ຺ຐິໂຍ ອປຣາປຣຸປ຺ປນ຺ນານໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ອວສ຺ສຍາ ໂຫນ຺ຕິຕິ “ທິຏ຺ຐິໂຍວ ທິຏ຺ຐິນິສ຺ສຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທິຏ຺ຐິຄຕິກາຕິ ທິຏ຺ຐິຄຕິໂຍ, ທິຏ຺ຐິປ຺ປວຕ຺ຕິໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທເມວ ທສ຺ສນໍ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ “ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ”ຕິ ອິທເມວ ທສ຺ສນໍ ສຈ຺ຈໍ ອໂມຆໍ ອວິປຣີຕໍຯ ອຎ຺ເຎສໍ ວຈນໍ ໂມຆນ຺ຕິ “ອສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ”ຕິ ເອວມາທິກໍ ອຎ຺ເຎສໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວຈນໍ ໂມຆໍ ຕຸຈ຺ຉໍ, ມິຈ຺ຉາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ສຍໍ ກາຕພ຺ໂພຕິ ອສຍໍກາໂຣຕິ ອາຫ “ອສຍໍກໂຕ”ຕິ, ຍາທິຈ຺ຉິກຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໑໙໒ຯອຕ຺ຖິໂຂຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຂ-ສທ຺ໂທ ປຸຈ຺ຉາຍໍ, ອຕ຺ຖິ ນູຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ “ອຕ຺ຖິ ໂຂ ອິທໍ ອາວຸໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ”ຕິອາທິຯ ອາວຸໂສ ຍໍ ຕຸມ຺ເຫຫິ “ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິທມຕ຺ຖິ ໂຂ ອິທໍ ວາຈາຍຕ຺ຖໍ, ໂນ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວາຈາວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕໂຕ ຕສ຺ສ ຍໍ ໂຂ ເຕ ເອວມາຫໍສຸ “ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆໍ ອຎ຺ຎ”ນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ນານຸຊານາມິຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຈ ໂຍຊນາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລຏີກາຍໍ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໓໐) ວຸຕ຺ຕເມວຯ ທິຏ຺ຐິປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ປຎ຺ຎາປເນ “ເອວໍ ເອສາ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປນ຺ນາ”ຕິ ຕສ຺ສາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມຸທຍໂຕ, ອຕ຺ຖງ຺ຄມໂຕ, ອສ຺ສາທໂຕ, ອາທີນວໂຕ, ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຈ ຍາຖາວໂຕ ປຎ຺ຎາປເນຯ ອວິປຣີຕວຸຕ຺ຕິຍາ ສເມນ ຎາເຓນ ສມໍ ກຎ຺ຈິ ເນວ ສມນຸປສ຺ສາມິຯ ອຘິປຎ຺ຎຕ຺ຕິຕິ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມປຎ຺ຎາປນາຯ ຍໍ ອຊານນ຺ຕາ ພາຫິຣກາ ທິຏ຺ຐິປຎ຺ຎຕ຺ຕິເຍວ ອລ຺ລີນາຕິ ຕຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິໂຕ ອຊານນ຺ຕາ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍາຍໍ “ທິຏ຺ຐິປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐິຄຕິເກຫິ ເອວໍ ຄຫິຕຕາຍ ວິຠາວນາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຠຄວໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິ, ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ພ຺ຣຫ຺ມຊາເລ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໓໐) ວິຠາວິໂຕ ເອວຯ “ອຘິປຎ຺ຎຕ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ປນ ວິຠາວິຍມານາ ໂລກສ຺ສ ນິພ຺ພິທາເຫຕຸຠາເວນ ພຫຸລີກາຣາຕິ ຕສ຺ສາ ວເສນ ຠຄວາ ອນຸຕ຺ຕຣຠາວໍ ປເວທເຫນ຺ໂຕ ‘ເນວ ອຕ຺ຕນາ ສມສມໍ ສມນຸປສ຺ສາມີ’ຕິ ສີຫນາທໍ ນທີ”ຕິ ເກຈິຯ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓ຯ໑໙໒) ປນ “ຍຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ‘ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ’ຕິ ຍຎ຺ຈ ‘ອຘິປຎ຺ຎຕ຺ຕີ’ຕິ , ອຸຠຍເມຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກ”ນ຺ຕິ “ອິຘ ປນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເຈວ ອຘິປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈ ອຘິປ຺ເປຕາ, ອຘິປຎ຺ຎຕ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ”ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕາ, ອຸຠຍສ຺ສປິ ວເສເນຕ຺ຖ ຠຄວາ ສີຫນາທໍ ນທີຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ ອຸຠຍໍ ເປຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກນ຺ຕິ ຈ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຠາວສາມຎ຺ຎໍ

ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ເກທາກາວໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ເກທໂຕ ທີ’’ຕິອາທິຯ ຂນ຺ຆປ຺ລຸລຕ຺ຕິຕິ ຂນ຺ຆານໍ ‘‘ຂນ຺ຆາ’’ຕິ ປ຺ລຸລາປ຺ນາ ທສ຺ສນາ ປ຺ກາສນາ ຖປ຺ນາ ນິກ຺ຂິປ຺ນາຯ ‘‘ອາຈິກ຺ຂຕິ ທສ຺ເສຕິ ປ຺ລຸລາເປ຺ຕິ ປ຺ຓຸຖເປ຺ຕີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔໗໔໐, ລກ຺) ອາຄຕຓຸຖາເນ ຫີ ປ຺ລຸລາປ຺ນາ ທສ຺ສນາ ປ຺ກາສນາ ປ຺ລຸລຕ຺ຕິ ນາມ, ‘‘ສຸປ຺ລຸລຕ຺ຕໍ ມລຸຈປີ຺ຖ’’ນ຺ຕິ (ປ຺າຣາຯ ໔໖໘) ອາຄຕຓຸຖາເນ ຖປ຺ນາ ນິກ຺ຂິປ຺ນາ ປ຺ລຸລຕ຺ຕິ ນາມ, ອິຊ ອຸກາຍມ຺ປີ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ

ທິຓຸກິນິສ຺ສຍປ຺ປ຺ຫານວຕ຺ຕນາ

໑໘໖ຯປ຺ຊຫນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕາຍ ປ຺ຜິນິສ຺ສຊ຺ຊນຕ຺ຖໍຯ ຍສ຺ມາ ເຕນ ປ຺ຊຫເນນ ສພ຺ເພ ທິຓຸກິນິສ຺ສຍາ ສມ຺ມເທວ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ ວີຕິກ຺ກນ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສມຕິກ຺ກມາຍາຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນ’’ນ຺ຕິ ອໂວຈຯ ນ ເກວລໍ ສຕິປ຺ຓຸຖານາ ກຖິຕມຕ຺ຕາ, ອຖໂຂ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນ ປ຺ຕິຓຸຖາປີຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເທສິຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ປ຺ລຸລຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເທສິຕາຕິ ກຖິຕາຯ ປ຺ລຸລຕ຺ຕາຕິ ຖປີຕາ’’ຕິຯ ອິທານິ ສຕິປ຺ຓຸຖານເທສນາຍ ທິຓຸກິນິສ຺ສຍານໍ ເອກນ຺ຕິກໍ ປ຺ຫານາວຫກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຕິປ຺ຓຸຖານກາວນາຍ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສຕິປ຺ຓຸຖານກາວນາຍາຕິ ອິມິນາ ເຕສໍ ກາວນາຍ ເອວ ເນສໍ ປ຺ຫານໍ, ເທສນາປ຺ນ ຕທຸປ຺ນິສ຺ສຍກາວໂຕ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເສສໍ ສພ຺ພໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວາຕິຯ

ປ຺າສາທິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ຺ກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໗ຯ ລກ຺ຂຓສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓວຓ຺ຓນາ

໑໙໙ຯ ອຠິນີຫາຣາທິຄຸຓມຫຕ຺ເຕນ ມຫນ຺ໂຕ ປຸຣິໂສຕິ ມຫາປຸຣິໂສ, ໂສ ລກ຺ຂີຍຕິ ເອເຕຫີຕິ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິຯ ຕໍ ມຫາປຸຣິສໍ ພ຺ຍຎ຺ຊຍນ຺ຕີຕິ ປກາເສນ຺ຕີຕິ ມຫາປຸຣິສພ຺ຍຎ຺ຊນານິຯ ມຫາປຸຣິໂສ ນິມີຍຕິ ອນຸມີຍຕິ ເອເຕຫີຕິ ມຫາປຸຣິສນິມິຕ຺ຕານິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຍໍ…ເປ… ກາຣຓານີ’’ຕິຯ

໒໐໐ຯຘາເຣນ຺ຕີຕິ ລກ຺ຂຓປາຐໍ ຘາເຣນ຺ຕິ, ເຕນ ລກ຺ຂຓານິ ເຕ ສຣູປໂຕ ຊານນ຺ຕິ, ນ ປນ ສມຸຏ຺ຐານໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ໂນ ຈ ໂຂ’’ຕິອາທິ, ເຕນ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓເມຕໍ, ຍທິທໍ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານໍ ກາຣຓວິຠາວນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກສ຺ມາ ອາຫາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸຏ຺ຐານກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ອາຈຣິໂຍ ‘‘ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອນຸຣູປຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕເມວສ຺ສ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສາ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ສພ຺ພປາລິຜຸລ຺ໂລຕິ ສພ຺ພໂສ ສມນ຺ຕໂຕ ວິກສິຕປຸປ຺ໂຜຯ ວິກສນເມວ ຫິ ປຸປ຺ຜສ຺ສ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຯ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕໂກ ວິຍາຕິ ອນຸສ຺ສວລທ຺ຘມຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ລພ຺ພຕິ, ນິພ຺ພຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເຍນ ກມ຺ເມນາຕິ ເຍນ ກຸສລກມ຺ມຸນາຯ ຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍໍ ຍໍ ລກ຺ຂຓໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍຯ ທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ສຣູປໂຕ, ກິຈ຺ຈໂຕ, ປວຕ຺ຕິອາກາຣວິເສສໂຕ, ປຈ຺ຈຍໂຕ, ຜລວິເສສໂຕ ຈ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ເອເຕເນວ ປຏິປາຏິຍາ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐານໍ ລກ຺ຂຓານໍ ອສມຸທ຺ເທສກາຣຓວິຠາວນາຍ ກາຣຓໍ ທີປິຕໍ ໂຫຕິ ສມານກາຣຓານໍ ລກ຺ຂຓານໍ ເອກຊ຺ຌໍ ກາຣຓທສ຺ສນວເສນສ຺ສ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເອວມາຫາຕິ ‘‘ພາຫິຣກາປິ ອິສໂຍ ຘາເຣນ຺ຕີ’’ຕິອາທິນາ ອິມິນາ ອິມິນາ ປກາເຣນ ອາຫຯ

ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕປາທຕາລກ຺ຂຓວຓ຺ຓນາ

໒໐໑ຯ‘‘ປຸຣິມໍຊາຕິນ຺ຕິ ປຸຣິມາຍໍ ຊາຕິຍໍ, ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ເອຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ‘‘ປຸພ຺ເພ ນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ຘສນ຺ຕາເນ ກິໂຕ’’ຕິ ວຈນໂຕ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ວາ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ຫິ ຊາຕິຍໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ອາຣກາຕິ, ອາຣກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ຕຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມປ຺ປສຸໂຕ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ທຬ຺ຫສມາທາໂນ’’ຕິອາທິຯ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ຘາ ‘‘ຊາຕິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຂນ຺ຘວິນິມຸຕ຺ຕາຍ ຊາຕິຍາ ອຠາວໂຕ, ນິພ຺ພຕ຺ຕິລກ຺ຂຓສ຺ສ ຈ ວິກາຣສ຺ສ ອິຘ ອນຸປຍຸຊ຺ຊນໂຕຯ ຊາຕວເສນາຕິ ຊາຍນວເສນຯ ‘‘ຕຖາ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ປຸພ຺ເພ ນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ຘາ’’ຕິ ອິມໍ ປທໍ ອຸປສໍຫຣຕິຯ ຠວນວເສນາຕິ ປຈ຺ຈຍໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນຯ ນິວຸຕ຺ຖວເສນາຕິ ນິວຸສິຕຕາວເສນຯ ອາລຍຏ຺ເຐນາຕິ ອາວສິຕຠາເວນຯ ນິວາສຕ຺ໂຖ ຫິ ນິເກຕຕ຺ໂຖຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ເທວໂລກາທີສຸຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເອກຈ຺ຈໍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ນ ສຸກຣນ຺ຕິ ເທວຄຕິຍາ ເອກນ຺ຕສຸຂຕາຍ, ທຸຄ຺ຄຕິຍາ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂຕາຍ, ທຸກ຺ຂພຫຸລຕາຍ ຈ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຍ ໂອກາໂສ ນ ສຸລຠຣູໂປ ປຈ຺ຈຍສມວາຍສ຺ສ ທຸລ຺ລຠຠາວໂຕ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ຈ ສາ ອຸຬາຣາ, ວິປຸລາ ຈ ນ ໂຫຕີຕິ ຄຕິວເສນາປິ ເຂຕ຺ຕວິເສສຕາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ ‘‘ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຕຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຏິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນທຸສ຺ສີເລ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຫສ຺ສຄຸຓາ ທກ຺ຂິຓາ ປາຏິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໗໙) ວຈນໂຕ ຯ ມນຸສ຺ສຄຕິຍາ ປນ ສຸຂພຫຸລຕາຍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຍ ໂອກາໂສ ສຸລຠຣູໂປ ປຈ຺ຈຍສມວາຍສ຺ສ ຈ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສຸລຠຠາວໂຕຯ ຍຎ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕມ຺ປິ ວິເສສໂຕ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຍ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິ, ທຸກ຺ຂູປນິສາ ສທ຺ຘາຕິຯ ຍຖາ ຫິ ອໂຍຆເນນ ສຕ຺ຖເກ ນິປ຺ຜາທິຍມາເນ ຕສ຺ສ ເອກນ຺ຕໂຕ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ຕາປນໍ, ອຸທເກນ ວາ ເຕມນໍ ເຉທນກິຣິຍາສມຕ຺ຖຕາຍ ນ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ, ຕາເປຕ຺ວາ ປນ ສມານໂຍຄໂຕ ອຸທເກ ເຕມນໍ ຕສ຺ສາ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ, ເອວເມວ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂສມງ຺ຄິຕາ ທຸກ຺ຂພຫຸລຕາ ເອກນ຺ຕສຸຂສມງ຺ຄິຕາ ສຸຂພຫຸລຕາ ຈ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາສມຕ຺ຖຕາຍ ນ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ, ສຕິ ປນ ສມານໂຍຄໂຕ ທຸກ຺ຂສນ຺ຕາປເນ, ສຸຂຸມພ຺ຣູຫເນ ຈ ລທ຺ຘູປນິສ຺ສຍາ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ

ສມຕ຺ຖຕາຍ ສມ຺ກາວຕິ, ຕຖາ ສຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ປຸລ຺ຍກິຣິຍາ ມຫາຊຸຕິກາ ມຫາວິປ຺ຜາຣາ ປຜິປກ຺ຂຈຸເຊທນສມຕ຺ຖາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມາ ມນຸສ຺ສກາໂວ ປຸລ຺ຍກິຣິຍາຍ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຕຕ຺ຖ ນ ສຸກຣໍ, ມນຸສ຺ສກູຕສ຺ເສວ ສຸກຣ"ນ຺ຕິ.

ອຖ "ມນຸສ຺ສກູຕສ຺ສາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂກ ວຈນຕ຺ໂຖ? "ມນສ຺ສ ອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ມນຸສ຺ສາຕິ, ສູຣກາວສຕິມນ຺ຕ ຕາພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂຍຄ຺ຍຕາທິຄ຺ຕາວເສນ ອຸປ຺ຈິຕມນກາ ອຸກ຺ກຜ຺ຖຄ຺ຕຈິຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເກ ປນ ເຕ? ຊມ຺ພຸທິປວາສິໂນ ສຕ຺ຕວິເສສາ. ເຕນາຫ ກຄວາ –

'ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຖາເນຫິ ຊມ຺ພຸທິປກາ ມນຸສ຺ສາ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸເກ ຈ ມນຸສ຺ເສ ອຜິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ ເທເວ ຈ ຕາວຕິເສ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສູຣາ ສຕິມນ຺ໂຕ ອິຜ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ'ຕິ (ອ. ນິ. ໙.໒໑; ກຖາ. ໒໗໑).

ຕຖາ ຫິ ພຸທ຺ຜາ ກຄວນ຺ໂຕ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຜາ, ອຄ຺ຄສາວກາ , ມຫາສາວກາ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ, ອລ຺ເລ ຈ ມຫານຸກາວາ ສຕ຺ຕາ ຕຕ຺ເຖວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເຕ ຫິ ສມານຣູປາທິຕາຍ ປນ ສທ຺ຜີ ປຣິຕ຺ຕທິປວາສີຫິ ອິຕຣມຫາທິປວາສິໂນປິ ມນຸສ຺ສາ ຕ຺ເວວ ປລ຺ລາຍິສູ"ຕິ ເກຈິ. ອປເຣ ປນ ກຕນ຺ຕິ "ໂລກາທີຫິ, ອໂລກາທີຫິ ຈ ສທິຕສ຺ສ ມນສ຺ສ ອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ມນຸສ຺ສາ. ເຍ ຫິ ສຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສຊາຕິກາ, ເຕສຸ ວິເສສໂຕ ໂລກາທໂຍ, ອໂລກາທໂຍ ຈ ອຸສ຺ສນ຺ນາ, ເຕ ໂລກາທິອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ອປາຍມຄ຺ຄໍ, ອໂລກາທິອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ສຸຄຕິມຄ຺ຄໍ, ນິພ຺ພານຄາມິມຄ຺ຄລ຺ຈ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ໂລກາທີຫິ, ອໂລກາທີຫິ ຈ ສທິຕສ຺ສ ມນສ຺ສ ອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ປຣິຕ຺ຕທິປວາສີຫິ ສທ຺ຜີ ຈຕຸທິປວາສິໂນ ສຕ຺ຕວິເສສາ ມນຸສ຺ສາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕີ. ໂລກິຍາ ປນ "ມນຸໂນ ອປ຺ຈ຺ຈກາເວນ ມນຸສ຺ສາ"ຕິ ວທນ຺ຕີ. ມນຸ ນາມ ປຖມກປ຺ປິໂກ ໂລກມຣິຍາທາຍ ອາທິກູໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕາຫິຕວິຜາຍໂກ ກຕ຺ຕພ຺ພາກຕ຺ຕພ຺ພຕາສຸ ນິໂຍຊນຕາວເສນ ປິຕຸຜ຺ຖານິໂຍ, ໂຍ ສາສເນ "ມຫາສມ຺ມໂຕ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອມ຺ຫາກໍ ມຫາໂພຜິສຕ຺ໂຕ, ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ, ປຣມ຺ປຣາ ຈ ຕສ຺ສ ໂອວາທານຸສາສນິຍໍ ຖິຕາ ສຕ຺ຕາ ປຸຕ຺ຕສທິສຕາຍ "ມນຸສ຺ສາ, ມານຸສາ"ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ. ຕໂຕ ເອວ ຫິ ເຕ "ມານວາ, ມນຸຊາ"ຕິ ຈ ໂວຫຣີຍນ຺ຕີ. ມນຸສ຺ສກູຕສ຺ສາຕິ ມນຸສ຺ເສສຸ ກູຕສ຺ສ ຊາຕສ຺ສ, ມນຸສ຺ສກາວໍ ວາ ປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍລ຺ຈ ນໂຍ ໂລກິຍມຫາຊນສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ. ມຫາໂພຜິສຕ຺ຕານໍ ປນ ສນ຺ຕານສ຺ສ ມຫາກິນີຫາຣໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ກຸສລຜມ຺ມປຜິປຕ຺ຕິຍໍ ສມ຺ມເທວ ອກິສງ຺ຂຕຕ຺ຕາ ເຕສໍ ສຸຄຕິຍໍ, ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນທຸຄ຺ຄຕິຍລ຺ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕານໍ ກຸສລກມ຺ມໍ ຄຣຸຕຣເມວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອກາຣຕໍ ວາ ເອຕ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເອວຣູເປອຕ຺ຕກາເວຕິ ຫຕ຺ຖິອາທິອຕ຺ຕກາເວ. ກິເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ນ ສກ຺ກາ ສຸເຂນ ທິເປຕຸໍ ໂລເກ ອປ຺ປລ຺ລາຕຣູປຕ຺ຕາ. ສຸເຂນ ທິເປຕຸໍ "ອສຸກສ຺ມີ ເທເສ ອສຸກສ຺ມີ ນຄເຣ ອສຸໂກ ນາມ ຣາຊາ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອິມໍ ກຸສລກມ຺ມໍ ອກາສີ"ຕິ ເອວໍ ສຸວິລ຺ລາປຍກາວໂຕ. ຖິຣຄ຺ຄຫໂຕາຕິ ອສິຖິລຄ຺ຄາຫີ ຖາມປ຺ປຕ຺ຕຄ຺ຄຫໂຕາ. ນິຈ຺ຈລຄ຺ຄຫໂຕາຕິ ອຈລ຺ຈລຄ຺ຄາຫີ ຕຕ຺ຖ ເກນຈິປິ ອສໍຫາຣິໂຍ . ປຜິກຸຜຕີຕິ ສໍກຸຜຕິ, ຊິຄ຺ຈ຺ຊນວເສນ ວິວຜ຺ຜຕິ ວາ. ປສາຣິຍຕີຕິ ວິຕ຺ຖຕໍ ໂຫຕິ ເວປຸລ຺ລໍ ປາປຸຕາຕີ.

ຕເວໂສ ມຫາສມຸທ຺ທສທິໂສຕິ ເອໂສ ອຸທໂກໂຜ ເຕວ ມຫາສມຸທ຺ທສທິໂສ.

ທີຍຕີ ເອເຕນາຕິ ທານໍ, ປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາ. ທີຍຍນວເສນາຕິ ເທຍ຺ຍຜມ຺ມສ຺ສ ປຣິຍຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ປຣິຈ຺ຈຊນວເສນ ທານໍ. ສໍວິກາຄກຣຕາວເສນາຕິ ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ຜີ ປຣສ຺ສ ສໍວິກຊນວເສນ ສໍວິກາໂຄ, ຕຖາປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ. ສີລສມາທາເນຕີ ສີລສ຺ສ ສມ຺ມເທວ ອາທາເນ, ຄຫເຕ ປວຕ຺ຕເນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍ ປວຕ຺ຕິກາເລນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປູຣຕາກາເລ"ຕິ ອາຫ. ມາຕຸ ຫີໂຕ ມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ, ຍສ຺ສ ປນ ຜມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ໂສ "ມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍຕາຕິ ອາຫ "ມາຕຸ ກາຕພ຺ພວຕ຺ເຕ"ຕີ. ເອເສວ ນໂຍ "ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍຕາຍາ"ຕິອາທີສຸ. ອລ຺ລຕຣລ຺ລຕເຣສູຕິ ອລ຺ລມລ຺ລວິສິຜ຺ເຖສຸ ອລ຺ເລສຸ, ເຕ ປນ ກຸສລກາເວນ ວຸຕ຺ຕາ ກຸສລາຕິ ອາຫ "ເອວຣູເປສູ"ຕີ. ອຜິກຸສເລສູຕິ ອກິວິສິຜ຺ເຖສຸ ກຸສເລສຸ, ສາ ປນ ອກິວິສິຜ຺ຖຕາ ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ໂຫຕີ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຸກ຺ກໍສຄຕໍ ອຜິກຸສລໍ, ຕທຸກ຺ກໍສນເຍນ ອິຜານິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຕ຺ຖິ ກຸສລາ, ອຕ຺ຖິ ອຜິກຸສລາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນນຸ ປລ຺ລາປາຣມີສງ຺ຄຫລາຕສມ຺ກາຣກູຕາ ກຸສລາ ຜມ຺ມາ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕປຜິລາກປ຺ຈ຺ຈຍາ ກຸສລາ ນາມ, ອິເມ ປນ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕນິພ຺ພຕ຺ຕກາ ປຸລ຺ຍສມ຺ກາຣກູຕາ ກສ຺ມາ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາຕີ? ສພ຺ເພສມ຺ປິ ມຫາໂພຜິສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕານໍ ປາຣມີຜມ຺ມານໍ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕປຜິລາກປ຺ຈ຺ຈຍກາວໂຕ. ມຫາກິນີຫາຣໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຫິ ມຫາປຸຣິໂສ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ປຸລ຺ຍໍ ກໂຣຕິ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຜິສມຜິຄມາເຍວ ປຣິຕາເມຕີ. ຕຖາ ຫິ ສສມ຺ກາຣາພ຺ຍາໂສ, ທີຜກາລາພ຺ຍາໂສ, ນິຣນ຺ຕຣາພ຺ຍາໂສ, ສກ຺ກຈ຺ຈາພ຺ຍາໂສຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອພ຺ຍາສາ ຈຕຸຣຜິຜ຺ຖານປຣິປູຣິຕສມ຺ພນ຺ຜາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ມຫາ

ໂພຊ຺ຌ຺ຄານາ ສມ຺ປ໌ຊຊນ຺ຕິ຺ຯ

ສກິມ຺ປີຕິ ປີ-ສຫ຺ເຫນ ອເນກວາຣມ຺ປີ ກຕໍ ວິຊາຕິເຍນ ອນ຺ຕຣິຕໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິຯ ອກິຕ຺ຫກຣເຕນາຕິ ພຫຸລີກາເຣນຯ ອຸປ໌ຈິຕນ຺
ຕິ ອຸປ໌ຣູປ໌ຣິ ວຫ຺ຌິຕໍຯ ປີຕ຺ຑິກຕນ຺ຕິ ປີຕ຺ຑໂສ ກຕໍຯ ຣາສິກຕນ຺ຕິ ຣາສິກາເວນ ກຕໍຯ ອເນກກ຺ຂຕ຺ຕຸຌ຺ຫີ ປ໌ວຕ຺ຕິຍມານໍ ກຸສ
ລກມ຺ມໍ ສນ຺ຕາເນ ຕຖາລຫ຺ຣປ໌ຣິກາວນໍ ປີຕ຺ຑິກູຕໍ ວິຍ, ຣາສິກູຕໍ ວິຍ ຈ ໂຫຕິຯ ວິປາກໍ ປ໌ຕິ ສໍຫຈ຺ຈກາຣິກາວຕ຺ຕາ ຈກ຺ກວາ
ລຸອໍ ອຕິສມ຺ພາຌໍ ກວຄ຺ຄໍ ອຕິນິຈໍ, ສເຈ ປ໌ເນ ຕໍ ຣູປີ ສິຍາຕິ ອຌິປ຺ປ໌າໂຍຯ ວິປຸລຕ຺ຕາຕິ ມຫນ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຍສ຺ມາ ປ໌ນ ຕໍ ກມ຺ມໍ
ເມຕ຺ຕາກຣຸຕາສຕິສມ຺ປ໌ຊຌ຺ຌາຫີ ປ໌ຣິຄ຺ຄຫີຕຕາຍ ທຸຣສມຸສ຺ສາຣິຕໍ ປ໌ມາຕກຣຕຌມ຺ມນ຺ຕິ ປ໌ມາຕຣຫິຕຕາຍ ''ອປ຺ປ໌ມາຕ''ນ຺
ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ, ຕສ຺ມາ ''ອປ຺ປ໌ມາຕຕ຺ຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຌິກວຕິຕິ ຜລສ຺ສ ອຸລຸອາຣກາເວນ ອກິກຸຍ຺ຍ ຕິຌ຺ຄຕິຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປ໌ຕ໌ຕປ໌ຕ໌ຕານໍ ໂກຄານໍ ປ໌ຜິລາໂກ ເອວາຕິ ອາຫ ''ອຕິເຣກໍ
ລາຕີ''ຕິຯ ອຌິຄຈ຺ຉຕິຕິ ວິນ຺ທຕິ, ນິພ຺ພຕ຺ຕມາໂນວ ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກເທເສນ ອຜຸສິຕ຺ວາ ສພ຺ພປ຺ປ໌ເທ
ເສຫີ ຜຸສນໂຕ ສພ຺ພປ຺ປ໌ເທເສຫີ ຜຸສນ຺ຕີໂຍ ເອເຕສໍ ປ໌າທຕລານໍ ສນ຺ຕິຕິ ''ສພ຺ພາວນ຺ເຕຫີ ປ໌າທຕເລຫີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຖາ ນິກ຺
ຂິປ໌ເນ ສພ຺ເພ ປ໌າທຕລປ຺ປ໌ເທສາ ສໍຫຈ຺ຈກາຣິໂນ ອນິນ຺ນຕາຍ ສມກາວໂຕ, ເອວໍ ອຸທ຺ຌຣເຕປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສມໍ ຜຸສຕິ, ສມໍ
ອຸທ຺ຌຣຕີ''ຕິຯ ອິທານິ ອິມສ຺ສ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕສ຺ສ ສມຌິຄເມນ ລທ຺ຌພ຺ພນິສ຺ສນ຺ທຜລວິກາວນມ຺ເຂນ ອານຸກາວໍ ວິກາເວຕຸໍ
''ສເຈປີ ທີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ນຣກນ຺ຕິ ອາວາຜໍຯ ອນ຺ໂຕ ປ໌ວິສຕິ ສມກາວາປ໌ຕ຺ຕິຍາຯ ''ຈກ຺ກລກ຺ຂເຕນປ໌
ຕິຌ຺ຄາຕພ຺ພຌ຺ຄານ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ຍໍ ກູມິປ຺ປ໌ເທສໍ ປ໌າທຕລໍ ຜຸສຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ກລກ຺ຂຕມ຺ປີ ຜຸສນວເສນ ປ໌ຕິຌ຺ຄາຕິຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺
ຕໍຯ ຕສ຺ສ ປ໌ນ ຕຖາ ປ໌ຕິຌ຺ຄານໍ ສຸປ຺ປ໌ຕິຌ຺ຄິຕປ໌າທຕາຍ ເອວາຕິ ສຸປ຺ປ໌ຕິຌ຺ຄິຕປ໌າທຕາຍ ອານຸກາວກິຕ຺ຕເນ
''ລກ຺ຂຕນ຺ຕຣານຍນໍ ກິມຕ຺ຖິຍ''ນ຺ຕິ ນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ ສີລເຕເຊນາຕິ ສີລປ຺ປ໌ກາເວນຯ ປຸຌ຺ຌເຕເຊນາຕິ ກຸສລປ຺ປ໌ກາເວນຯ
ຌມ຺ມເຕເຊນາຕິ ຌາຕປ຺ປ໌ກາເວນຯ ຕີຫິປີ ປ໌ເທຫີ ກຄວໂຕ ພຸທ຺ຌກູຕສ຺ສ ຌມ຺ມາ ຄຫິຕາ, ''ທສນ຺ນໍ ປ໌າຣມີນ''ນ຺ຕີ ອິມິນາ
ພຸທ຺ຌກຣຌມ຺ມາ ຄຫິຕາຯ

໔໐໔ຯມຫາສມຸທ຺ໂທວ ສີມາ ສພ຺ພກູມິສ຺ສຣກາວໂຕຯ ''ອຂິລມນິມິຕ຺ຕມກຕ຺ຜກ''ນ຺ຕິ ຕີຫິປີ ປ໌ເທຫີ ເຄຍ຺ຍາກາໂວວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ
ອາຫ ''ນິຈ຺ໂຈຣ''ນ຺ຕິອາທິ ຯ ຂຣສມ຺ຜສ຺ສຌ຺ເຄນາຕິ ຌພ຺ພເນນ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ສກາເວນ ຂີລາຕິຯ ອຸປ໌ທ຺ທວປ໌ຈ຺ຈຍຌ຺ເຄນາຕິ
ອນຕ຺ຖເຫຕຸຕາຍ ນິມິຕ຺ຕາຕິຯ ''ອຂີລ''ນ຺ຕິອາທິນາ ເອກຈາຣິທີ ໂຈຣາກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ''ນິຣພ຺ພຸທ''ນ຺ຕີ ອິມິນາ ປ໌ນ
ຄຕພນ຺ຌວເສນ ວິຈຣຕໂຈຣາກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຄຸມ຺ພໍ ຄຸມ຺ພໍ ຫຸຕ຺ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອວິກ຺ຂມ຺ກນີໂຍຕິ ນ
ວິພນ຺ຌນີໂຍ ເກນຈິ ອປ຺ປ໌ຜິພາຫນີໂຍ ຄານໂຕ ອນິກ຺ກຫ຺ຌນີໂຍຯ ປ໌ຜິປ໌ກ຺ຂໍ ອນິຌ຺ຄໍ ອຕ຺ເຖຕິຕິ ປ໌ຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ, ເອເຕນ ປ໌າກຜກາ
ເວນ ວິໂຣຌໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ ເວຣີປຸຄ຺ຄໂລ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປ໌ຜິວິຣຸທ຺ໂຌ ອມິຕ຺ໂຕ ປ໌ຈ຺ຈາມິຕ຺ໂຕ, ເອເຕນ ປ໌າກຜກາເວນ ວິໂຣຌໍ ກໂຣນ຺ໂຕ
ເວຣີປຸຄ຺ຄໂລ ວຸຕ຺ໂຕຯ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕຸໍ ນາສກ຺ຂີສຸ, ອຌຸຌທຕ຺ຖຸ ສຍເມວ ວິຌາຕພ຺ຍສນໍ ປ໌າປຸຕີສຸ ເຈວ ສາວກຕ຺ຕຌ຺ຈ ປ໌ເວເທສຸໍຯ

''ກມ຺ມ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ກມ຺ມໍ ນາມ ພຸທ຺ຌກາວໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກຕູປ໌ຈິໂຕ ລກ຺ຂຕສໍວຕ຺ຕນີໂຍ ປຸຌ຺ຌສມ຺ກາໂຣຯ ເຕນາຫ
''ສຕສຫສ຺ສກປ຺ປ໌ານິການີ''ຕິອາທີຯ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກໍ ນາມ ຕສ຺ເສວ ປຸຌ຺ຌສມ຺ກາຣສ຺ສ ກຣຕກາເລ ເກນຈິ ອກມ຺ປ໌ນີຍສ຺ສ ທລ຺
ຫາວຕ຺ຖິຕກາວສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິໂກ ສຸປ຺ປ໌ຕິຌ຺ຄິຕປ໌າທຕາສງຂາຕສ຺ສ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ປ໌ເຣຫີ ອວິກ຺ຂມ຺ກນີຍຕາຍ ຌາປ໌ກນິ
ມິຕ຺ຕກາໂວ, ສ຺ວາຍໍ ນິມິຕ຺ຕກາໂວ ຕສ຺ເສວ ລກ຺ຂຕສ຺ສາຕິ ອຌ຺ຄກຖາຍໍ ''ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກໍ ນາມ...ເປ໌... ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕ''ນ຺
ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄານຄມເນສຸ ປ໌າທານໍ ທລຸຫາວຕ຺ຖິຕກາໂວ ລກ຺ຂຕໍ ນາມຯ ປ໌າທານໍ ກູມິຍໍ ສມໍ ນິກ຺ຂິປ໌ນໍ, ປ໌າທຕລານໍ ສພ຺ພກາ
ເຄຫີ ຜຸສນໍ, ສມເມວ ອຸທ຺ຌຣຕໍ, ຕສ຺ມາ ສຸຌ຺ຄຸ ສມໍ ສພ຺ພກາເຄຫີ ປ໌ຕິຌ຺ຄິຕາ ປ໌າທາ ເອຕສ຺ສາຕິ ສຸປ຺ປ໌ຕິຌ຺ຄິຕປ໌າໂທ, ຕສ຺ສ
ກາໂວ ສຸປ຺ປ໌ຕິຌ຺ຄິຕປ໌າທຕາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ລກ຺ຂຕໍຯ ສຸຌ຺ຄຸ ສມໍ ກູມິຍາ ຜຸສເນເນວ ທີ ເນສໍ ຕຕ຺ຖ ທລຸຫາວຕ຺ຖິຕກາໂວ ສິທ຺ໂຌ, ຍໍ
''ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ລກ຺ຂຕານິສໍໂສຕິ ລກ຺ຂຕປ໌ຜິລາກສ຺ສ ອຸທ຺ຣໂຍ, ລກ຺ຂຕສໍວຕ຺ຕນີຍສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ອານິ
ສໍສຜລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິສ຺ສນ຺ທຜລໍ ປ໌ນ ເຫຌ຺ຄາ ກາວິຕເມວຯ

໔໐໕ຯກມ຺ມາທີເກເທຕິ ກມ຺ມກມ຺ມສຣິກ຺ຂກລກ຺ຂຕ ລກ຺ຂຕານິສໍສວິສຌ຺ຌິເຕ ວິກາເຄຯ ຄາຖາພນ຺ຌໍ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ໂຖ
ປ໌ນ ອປຸພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິຕິ ອຌິປ຺ປ໌າໂຍຯ ໂປ໌ຣາຕກຕ຺ເຖຣາຕິ ອຌ຺ຄກຖາຈຣິຍາຯ ວຕ຺ຕນາຄາຖາຕິ ໂຖມນາຄາຖາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ
ຄເຫຕ຺ວາ ໂຖມນາວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອປ໌ຣກາເຄເຖຣາ ນາມ ປ໌າລຸອີ, ອຌ຺ຄກຖຌ຺ຈ ໂປ໌ຕ຺ຖກາໂຣປ໌ນວເສນ ສມາຄຕາ ມຫາ
ເຖຣາ, ເຍ ສາຌ຺ຄກຖໍ ປີຜກຕ຺ຕຍໍ ໂປ໌ຕ຺ຖກາຣຸລຸທໍ ກຕ຺ວາ ສຫ຺ຌມ຺ມໍ ອທ຺ຌນີຍຈິຣຌ຺ຄິຕິກໍ ອກໍສຸຯ ເອກປ໌ທິໂກຕິ ''ທລຸຫສມາທາ

ໂນ ອໂຫສີ’’ຕິອາທີປາເຖ ເອເກາປທຄາທີ ຯ ອຕຸຖຸທຸສາໂຣຕິ ຕທຕຸຖສຸສ ສຸຂຄຸຄຫາຕຸຖໍ ຄາຖາພນຸສວເສນ ອຸທຸສຣຕາໂຕ ອຕຸ ຖຸທຸສາຣກູໂຕ, ຕຍິທໍ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕປທານິ ຄເຫຕຸວາ ຄາຖາພນຸສວເສນ ຕທຕຸຖວິຈາຣຕາກາວທສຸສນໍ, ນ ປນ ສມຸມາກຕຸຫາຄາຣີເກນ ຖປິຕກາວປຜິກຸຂິປນຸຕິ ທຜຸຖພຸພໍ ຯ

ກຸສລສມຸມານໍ ວຈີສຈຸຈສຸສ ພຫຸກາຣຕໍ, ຕປຸປຜິປກຸຂສຸສ ຈ ມຸສາວາທສຸສ ມຫາສາວຊຊຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ອນນຸຕຣເມວ ກຸສ ລການຸມປຖສມຸເມ ວທນຸໂຕປີ ຕໂຕ ວຈີສຈຸຈໍ ນີຫຣິຕຸວາ ກເຖຕິ ສຈຸເຈຕິ ວາ ສນຸນິສາເນວ ‘‘ສມຸເມ’’ຕິ ວຸຈຸຈມານາ ກຸສ ລການຸມປຖສມຸມາ ເອວ ຍຸຕຸຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ສມຸເມຕິ ທສກຸສລການຸມປຖສມຸເມ’’ຕິ ຯ ໂຄພລິພທຸທລາເຍນ ວາ ເອຕຸຖ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ ຯ ອິນຸທຸຣິຍທມເນຕິ ອິນຸທຸຣິຍສໍວເຣ ຯ ກຸສລການຸມປຖຄຸຄເຫເນສຸສ ວາຣິຕຸຕສີລເມວ ຄຫິຕນຸຕິ ອິຕຣມຸປີ ສງຄເຫຕຸ ວາ ທສຸເສຕຸໍ ສໍຍມສຸເສວ ຄຫາຕໍ ກຕນຸຕິ ‘‘ສໍຍເມຕິ ສີລສໍຍເມ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ ຯ ສຸຈິ ວຸຈຸຈຕິ ປຸຄຸຄໂລ ຍສຸສ ສມຸມສຸສ ວເສນ, ຕໍ ໂສເຈຍຸຍໍ, ກາຍສຸຈຣິຕາທີ ຯ ເອຕສຸເສວ ທີ ວິກາຄສຸສ ທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ ປຸນ ວຸຕຸຕໍ, ມໂນໂສເຈຍຸຍຄຸຄຫເນນ ວາ ຊາ ນາທິອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສສມຸມານມຸປີ ສງຄຕຸຫນຕຸຖໍ ໂສເຈຍຸຍຄຸຄຫາຕໍ ຯ ອາລຍກູຕນຸຕິ ສມຖວິປສຸສນານໍ ອສີຍຸຖານກູຕໍ ຯ ອຸ ໂປສຖການຸມນຸຕິ ອຸໂປສຖທີວເສ ສມາທິຍິຕຸວາ ສມາຈຣິຕພຸພໍ ປຸຍຸລການຸມໍ ອຸໂປສໂຖ ສຫາຈຣຕາລາເຍນ ຯ ‘‘ອວິຫີສາຍາຕິ ສຕ ຕານໍ ອວິເຫຖນາຍາ’’ຕິ ວທນຸຕິ, ຕໍ ປນ ສີລຄຸຄຫເຕເນວ ຄຫິຕໍ ຯ ຕສຸມາ ອວິຫີສາຍາຕິ ກຣຸຕາຍາຕິ ອຕຸໂຖ ຯ ອວິຫີ ສາຄຸຄຫເຕເນວ ເຈຕຸຖ ອປຸປມຸຍຸລາສາມຸຍຸເລນ ຈຕຸຕາໂຣປີ ພຸຣຫຸມວິຫາຣາ ອຸປຈາຣາວຕຸຖາ ຄຫິຕາ ລກຸຂຕຫາຣນເຍນ ຯ ສກລນຸຕິ ອນວເສສໍ ປຣິປຸຕຸຕໍ ຯ ເອວເມຕຸຖ ການາວຈຣຕຸຕກາວປຣິຍາປນຸນຕຸຕາ ລກຸຂຕສຸສ ຕໍສໍວຕຸຕນີກກາ ມາວຈຣກຸສລສມຸມາ ເອວ ປາຣມິຕາສງຄຫປຸຍຸລສມຸກາຣກູຕກາຍສຸຈຣິຕາທີທີ ທຸວາທສສາ ວິກຕຸຕາ ເອວ ຯ ຄາຖາຍໍ ‘‘ສຈຸເຈ’’ຕິອາທີນາ ທສສາ ສງຄຍຸທ ທສຸສິຕາ ຯ ເອສ ນໂຍ ເສສລກຸຂເຕປີ ຯ

ອໍນຸກີຕິ ຄາຖາສຸຂຕຸຖໍ ອກາຣໍ ສານຸນາສິກໍ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ຯ ພຸຍຸຊນານີ ລກຸຂຕານີ ອາຈິກຸຂນຸຕິຕິ ເວຍຸຊນິກາ ໆ ຯ ວິກຸຂມຸເກຕພຸພນຸຕິ ປຜິພາຫິຕພຸພໍ ຕສຸສາຕິ ມຫາປຸຣິສສຸສ, ຕສຸສ ວາ ມຫາປຸຣິສລກຸຂຕສຸສ ຯ ລກຸຂຕສີເສນ ເຈຕຸຖ ຕໍສໍວຕຸຕນິກປຸຍຸລສມຸກາໂຣ ວຸຈຸຈຕິ ຯ

ປາທຕລຈກກລກຸຂຕວຕຸຕນາ

໔໐໔ ຯ ກຍໍ ນາມ ກີຕິ, ຕໍ ປນ ອຸພຸພິຊຊນາການເຣນ, ອຸຕຸຕສນາການເຣນ ຈ ປວຕຸຕິຍາ ທຸວິສນຸຕິ ອາຫ ‘‘ອຸພຸເພຄາຍຍຸເຈວ ອຸຕຸ ຕາສກາຍຍຸຈາ’’ຕິ ຯ ຕທຸກາຍມຸປີ ກຍໍ ວິກາເຄນ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຕຕຸຖາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ ຯ ອປນູທີຕາຕິ ຍຖາ ໂຈຣາທໂຍ ວິ ລຸປຸປນພນຸສນາທີນິ ປຣສຸສ ນ ກໂຣນຸຕິ, ກຕຍຸຈ ປຈຸຈາຫຣຕາທີນາ ປຜິປາກຕິກໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຍຖາ ຈ ຈຕຸຫຫຕຸຖິອາທໂຍ ທູຣໂຕ ປຣິວຊຊິຕາ ໂຫນຸຕິ, ອປຣິວຊຊິເຕ ຕສຸສ ຍຖາ ຖາເນ ກິເຕທີ ອກິກໂວ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອປນູທີຕາ ຯ ອຕີວາເຫຕີຕິ ອ ຕີກຸກາເມຕີ ຯ ຕໍ ຖານນຸຕິ ຕໍ ສາສງກຍຸຖານໍ ຯ ອສກຸໂກນຸຕານນຸຕິ ອຸປໂຍຄຕຸເຖ ສາມິວຈນໍ, ອສກຸໂກນຸເຕຕິ ອຕຸໂຖ ຯ ອສກຸ ໂກນຸຕານນຸຕິ ວາ ອນາທເຣ ສາມິວຈນໍ ຯ ສຫ ປຣິວາເຣນາຕິ ສປຣິວາຣໍ ຯ ຕຕຸຖ ກິຍຸຈິ ເທຍຸຍສມຸມໍ ເທນຸໂຕ ຍທາ ຕສຸສ ປຣິ ວາຣກາເວນ ອຍຸຍມຸປີ ເທຍຸຍສມຸມໍ ເທຕິ, ເອວໍ ຕສຸສ ຕໍ ທານມຍໍ ປຸຍຸຍໍ ສປຣິວາຣໍ ນາມ ໂຫຕິ ຯ

ຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາເຣນ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຕຕຸຖ ອນຸນ’’ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ ຯ ຕຕຸຖ ຍຖາ ເທຍຸຍສມຸມໍ ຕສຸສ ອນຸນທານສຸສ ປຣິວາໂຣ, ເອວໍ ຕສຸສ ສກຸກຈຸຈກຣຕໍ ປີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອຖ ໂຂ’’ຕິອາທີມາຫ ຯ ຍາຄຸກຕຸຕໍ ທຕຸວາວ ອທາສີຕິ ໂຍຊນາ ຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປຣ ໂຕປີ ຯ ສຸຕຸຕໍ ວຜຸເຜຕິຕິ ຈີວຣສຸສ ສິພຸພນສຸຕຸຕກໍ ທຸວຜຸຜຕິວຜຸຜາທີວເສນ ວຜຸຜິຕໍ ອກາສີ ຯ ຣຊນນຸຕິ ອລຸລິອາທີຣຊນວຕຸຖໍ ຯ ປຕຸຫຸປລາສນຸຕິ ຣຊນຸປຄເມວ ປຕຸຫຸວຕຸຕໍ ປລາສໍ ຯ

ເຫຍຸກິມານີຕິ ອນຸນາທີນິ ຈຕຸຕາຣີ ຯ ນິສທຄຸຄຫເຕເນວ ນິສທໂປໂຕປີ ຄຫິໂຕ ຯ ຈີນປີຍຸຖໍ ສີນຸສຸຣກຈຸຕຸຕໍ ຯ ໂກຊວນຸຕິ ອຸທຸທ ໂລມິເອກນຸຕໂລມິອາທີໂກຊວຕຸຖຣຕ ຯ ສຸວິກຕຸຕອນຸຕຣານີຕິ ສຸຍຸຖຸ ວິກຕຸຕອນຸຕຣານີ, ເອເຕນ ຈກກາວຍວຍຸຖານານໍ ສຸ ປຣິຈຸຈິນຸນຕໍ ທສຸເສຕິ ຯ

ລທຸສາກິເສກາ ຂຕຸຕິຍາ ອຕຸຕໂນ ວິຊິເຕ ວິສວິຕາຍ ພຸຣາຫຸມຕາທີເກ ຈຕູທີ ສງຄຫວຕຸຖູທີ ຣຍຸເຊຕຸໍ ສກຸໂກນຸຕິ, ນ ອິຕຣາຕິ ອາຫ ‘‘ຣາຊາໂນຕິ ອກິສິຕຸຕາ’’ຕິ ຯ ຣາຊໂຕ ຍຖາລທຸສຄາມນິຄມາທີ ອິສຸສຣວຕາຍ ກຸຍຸຊນຸຕິຕິ ໂກຊກາ, ຕາທີໂສ ໂກໂຄ ເອ

ເຕສໍ ອຕ຺ຖິ , ຕຕ຺ຖ ວາ ນິຍຸຕ຺ຕາຕິ ໂກຄິກາ, ເຕ ເອວ “ໂກຄິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ສປ຺ຣິວາຣໍ ທານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສປ຺ຣິວາຣທານໍຯ ຊານາຕູຕິ “ສເທວໂກ ໂລໂກ ຊານາຕູ”ຕິ ອິມິນາ ວິຍ ອຘິປ຺ປາເຍນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ຈກ຺ກລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ລກ຺ຂຓສ຺ເສວ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂຕາ ທສ຺ສິຕາຯ ເອວໍ ສຕິ ຕິກເມວ ສິຍາ, ນ ຈຕ຺ກ຺ກໍ, ຕສ຺ມາ ຈກ຺ກລກ຺ຂຓສ຺ສ ມຫາປຣິວາຣຕາຍ ຌາປກນິມິຕ຺ຕກາໂວ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກໍ ນາມຯ ເຕເນວາຫ “ສປ຺ຣິວາຣໍ…ເປ… ຊານາຕູຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ “ທີຆາຍຸກຕາຍ ຕໍ ນິມິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໔໐໗) ຈ ວກ຺ຂຕິ, ຕຖາ “ຕໍ ລກ຺ຂຓໍ ກວຕິ ຕທຕ຺ຖໂຊຕກ”ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໔໔໑) ຈຯ ນິສ຺ສນ຺ທຝລໍ ປນ ປຜິປກ຺ຂາກິກໂວ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ເຕເນວາຫ ຄາຖາຍໍ “ສຕ຺ຕຸມທ຺ທໂນ”ຕິຯ

໔໐໕ຯເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ຄາຖາພນ຺ຘກູຕໍ ວຈນໍ, ຕໍ ປນຕ຺ຖໂຕ ຄາຖາ ເອວາຕິ ອາຫ “ອິມາ ຕທຕ຺ຖປຣິທີປນາ ຄາຖາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ”ຕິຯ

ປຸຣຕ຺ຖາຕິ ວາ “ປຸເຣ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໂຕປີ ປຸພ຺ເພຯ ຍສ຺ມາ ມຫາປຸຣິໂສ ນ ອຕີຕາຍ ເອກຊາຕິຍໍ, ນາປິ ກຕິປຍຊາຕີສຸ, ອຖ ໂຂ ປຸຣິມປຸຣິມຕຣາສຸ ຕຖາວ ປຜິປນ຺ໂນ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ປຜິປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປຸເຣ ປຸຣຕ຺ຖາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມິສ຺ສາປີ ຊາຕິຍໍ ອຕີຕກາລວເສນ “ປຸເຣປຸຣຕ຺ຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ກາຕີ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ “ປຸຣິມາສຸ ຊາຕີສູ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ອິມິສ຺ສາ”ຕິອາທິຯ ເກຈິ “ອິມິສ຺ສາ ຊາຕິຍາ ປຸພ຺ເພ ຕຸສິຕເທວໂລເກ ກຕກມ຺ມປຜິກ຺ເຂປວຈນ”ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຕາທິສສ຺ສ ກຕກມ຺ມສ຺ສ ອກາວໂຕຯ ອປ຺ປູທໂນຕິ ອປ຺ເນຕາຯ ອຘິມຸຕ຺ໂຕຕິ ຍຸຕ຺ຕປ຺ຍຸຕ຺ໂຕຯ

ປຸລ຺ຌກມ຺ເມນາຕິ ທານາທິປຸລ຺ຌກມ຺ເມນຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕຕິ ສຕມຕ຺ເຕນ ປຸລ຺ຌກມ຺ເມນ ເອເກກໍ ລກ຺ຂຓໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ເອວໍ ສຕີຯ ນ ໂຣຈຍີສູຕິ ເກວລໍ ສຕມຕ຺ເຕນ ປຸລ຺ຌກມ຺ເມນ ລກ຺ຂຓນິພ຺ພຕ຺ຕີ ນ ໂຣຈຍີສຸ ອຍ຺ຖກາຖາຈຣິຍາຯ ກຖໍ ປນ ໂຣຈຍີສູຕິ ອາຫ “ອນນ຺ເຕສຸ ປນາ”ຕິອາທິຯ ເອເກກໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ເອເກກໍ ທານາທິປຸພ຺ພກມ຺ມໍຯ ເອເກກໍ ສຕຄຸຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອນນ຺ຕາສຸ ໂລກຌາຕູສຸ ຍຕ຺ຕກາ ສຕ຺ຕາ, ເຕທິ ສພ຺ເພທິ ປຈ຺ເຈກໍ ສຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ກຕານິ ທານາທິປຸລ຺ຌກມ຺ມານິ ຍຕ຺ຕການິ, ຕໂຕ ເອເກກໍ ປຸລ຺ຌກມ຺ມໍ ມຫາສຕ຺ເຕນ ສຕຄຸຕໍ ກຕໍ “ສຕ”ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ ອິຘ ສຕ-ສທ຺ໂທ ພຫຸກາວປຣິຍາໂຍ, ນ ສງ຺ຂຍາວຈໂນຕິ ທສ຺ເສຕິ “ສຕຄຸຜີ ສຕໍ ເທວມນຸສ຺ສາ”ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ເຕນາຫ “ຕສ຺ມາ ສຕປຸລ຺ຌລກ຺ຂໂຓຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ໂຣຈຍີສູ”ຕິຯ

ອາຍຕປຓ຺ຫິຕາທິຕິລກ຺ຂຓວຓ຺ຓນາ

໔໐໖ຯສຣສຈ຺ຕິ ນາມ ຊາຕສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ຊີວິຕ຺ວາ ປກຕິຍາ ມຣຕໍຯ ອາກຫ຺ຌຊິຍສ຺ສ ຘນ຺ທຕ຺ຫສ຺ສ ວິຍ ປາທານໍ ອນ຺ໂຕມຸຂໍ ກຸຜິລຕາຍ ອນ຺ໂຕວງ຺ກປາທຕາຯ ພຫິມຸຂໍ ກຸຜິລຕາຍ ພຫິວງ຺ກປາທຕາຯ ປາທຕລສ຺ສ ມຊ຺ເຊ ອູນຕາຍ ອຸກ຺ກຸຜິກປາທຕາຯ ອຄ຺ຄປາເທນ ຂລ຺ຊນກາ ອຄ຺ຄໂກຕ຺ຫາຯ ປຓ຺ຫິປ຺ປເທເສນ ຂລ຺ຊນກາ ປຓ຺ຫິໂກຕ຺ຫາຯ ອຸນ຺ນຕກາເຍນາຕິ ອໂນນຕກາເວນ ສມຸສ຺ສິຕສຣີເຣນ ຯ ມຸຍ຺ຖິກຕຫຕ຺ຖາຕິ ອາວຸຘາທີນໍ ຄຫຓຕ຺ຖໍ ກຕມຸຍ຺ຖິຫຕ຺ຖາຯ ຍຓຫຕ຺ຖກາຕິ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສໍສຍ຺ຖງ຺ຄຸລິຫຕ຺ຖາຯ ອິທເມຕ຺ຖ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກນ຺ຕິ ອິທໍ ອິເມສໍ ຕິຕ຺ຓມ຺ປີ ລກ຺ຂຓານໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທີຆາຍຸກຕາຍ ຌາປກນິມິຕ຺ຕກາໂວ ເອຕ຺ຖ ອາຍຕປຓ຺ຫິຕາ, ທີຆງ຺ຄຸລິຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຸຊຄຕ຺ຕຕາຕິ ເອຕສ຺ມີ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕເຍ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂກຕ຺ຕໍຯ ນິສ຺ສນ຺ທຝລໍ ປນ ອນນ຺ຕຣາຍຕາທິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ

໔໐໗ຯ ກາຍິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານມ຺ປີ ກຍໍ ອຕ຺ຕສິເນຫເຫຕຸກໍ ປຫີນສິເນຫສ຺ສ ຕທກາວໂຕຕິ ອາຫ “ຍຖາ ມຍ຺ຫໍ ມຣຓໂຕ ກຍໍ ມມ ຊີວິຕໍ ປີຍ”ນ຺ຕິຯ ສຸຈິຕ຺ເຕນາຕິ ສຸຍ຺ຖຸ ກຕູປຈິເຕນ ສຸຈຣິຕກມ຺ມຸນາຯ

ຈວິຕ຺ວາຕິ ສຄ຺ຄໂຕ ຈວິຕ຺ວາຯ “ສຸຊາຕຄຕ຺ໂຕ ສຸກ຺ໂຊ”ຕິ ອາທໂຍ ສຣີຣາວຍວຄຸຕາ ອິເມຫິ ລກ຺ຂເຕຫິ ອວິນາກາວິໂນຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕາຯ ຈິຣຍປ຺ນາຍາຕິ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ຈິຣກາລໍ ປວຕ຺ຕນາຍຯ ເຕນາຫ “ທີຆາຍຸກກາວາຍາ”ຕິຯ ຕໂຕຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຫຸຕ຺ວາ ຍາປນໂຕຯ ວສິປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ຊານາທີສຸ ວສີກາວລ຺ເຈວ ເຈໂຕວສີກາວລ຺ຈ ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ, ກຖໍ ອິທ຺ຘິກາວນາຍ ອິທ຺ຘີປາທກາວນາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາເປຕີ ຈິຣຕຣນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ

ສຕ຺ຕຸສ຺ສທຕາລກ຺ຂຓາວຓ຺ຓນາ

໘໐໗ຯ ຣໂສ ຊາໂຕ ເອເຕສນ̣ຕິ ຣສິຕານິ, ມຫາຣສານິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຣສສມ̣ປ̣ນ̣ນານ’’ນ̣ຕິຯ ປີຌຸຖຂຊ̣ຊກາທີນິຕິ ປູປ̣ສກ̣ຂລິໂມທ ກາທີນິຯ ອາທິ-ສທ̣ເທນ ປ̣ນ ກທລີຜລາທີ ສງ̣ຄຫ̣ຫາຕິຯ ປີຌ̣ຖ̣ ປກ̣ຂິປິຕ̣ວາ ປຈິຕພ̣ພປາຍສໍ ປີຌ̣ຖປາຍສໍຯ ອາທິ-ສທ̣ເທນ ຕຖາຣູປໂກຊ̣ຊຍາຄຸອາທີ ສງ̣ຄຫ̣ຫາຕິຯ

ອິຌ ກມ̣ມສຣິກ̣ຂກໍ ນາມ ສຕ̣ຕຸສ̣ສທຕາລກ̣ຂຕສ̣ສ ປຕິຕລາກິຕາຍ ຌາປກນິມິຕ̣ຕກາໂວຯ ອິມິນາ ນເຍນ ຕຕ̣ຖ ຕຕ̣ຖ ລກ̣ຂເຓ ກມ̣ມສຣິກ̣ຂກໍ ນິທ̣ສາເຣຕ̣ວາ ໂຍເຊຕພ̣ພໍຯ

໘໐໙ຯອຸຕ̣ຕໂມ ອຄ̣ຄຣສທາຍໂກຕິ ສພ̣ພສຕ̣ຕານໍ ອຸຕ̣ຕໂມ ໂລກນາໂຖ ອຄ̣ຄານໍ ປຕິຕານໍ ຣສານໍ ທາຍໂກຯ ອຸຕ̣ຕມານໍ ອຄ̣ຄຣສານນ̣ຕິ ປຕິເຕສ̣ປິ ປຕິຕຣສານໍຯ ຂຊ̣ຊໂກຊ̣ຊາທິໂຊຕກນ̣ຕິ ຂຊ̣ຊໂກຊ̣ຊາທິລາກໂຊຕກໍຯ ລາກສໍວຕ̣ຕນິກສ̣ສ ກມ̣ມສ̣ສ ຜລໍ ‘‘ລາກສໍວຕ̣ຕນິກ’’ນ̣ຕິ ກາຣຓູປຈາເຣນ ວທຕິຯ ຕທຕ̣ຖໂຊຕກນ̣ຕິ ວາ ຕສ̣ສ ປຕິຕໂກຊນທາຍກຕ̣ຕສງ ຂາຕສ̣ສ ອຕ̣ຖສ̣ສ ໂຊຕກໍຯ ຕທານິຄຈ̣ຉຕີຕິ ເອຕ̣ຖ ອາ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ̣ຕນ̣ຕິ ອາຫ ‘‘ຕໍ ອນິຄຈ̣ຉຕີ’’ຕິຯ ລາກິຣຸຕ̣ຕມນ̣ຕິ ຣ-ກາໂຣ ປທສນ̣ຌິກໂຣຯ

ກຣຈຣຕາທິລກ̣ຂຓວຓ̣ຓນາ

໘໑໐ຯປພ̣ພຊິຕປຣິກ̣ຂາຣໍ ປຕ̣ຕຈີວຣາທີ ຄິຫີປຣິກ̣ຂາຣໍ ວຕ̣ຖາວຸຌຍານສຍນາທີຯ

ສພ̣ພນ̣ຕິ ສພ̣ພໍ ອຸປກາຣໍຯ ມກ̣ເຂຕ̣ວາ ນາເສຕິ ມກ̣ຂິກາເວ ຄຕ̣ວາຯ ເຕເລນ ວິຍ ມກ̣ເຂຕີຕິ ສຕໂຌຕເຕເລນ ມກ̣ເຂຕິ ວິຍຯ ອຕ̣ຖສໍວຫ̣ຌນກາຖາຍາຕິ ທີຕາວຫກາຖາຍຯ ກາຖາຄຫຕລ̣ເຈຕ̣ຖ ນິທສ̣ສນມຕ̣ຕໍຯ ປເຣສໍ ທີຕາວໂທ ກາຍປໂຍໂຄປີ ອຕ̣ຖຈຣິຍາຯ ອຌ̣ຖກາຖາຍໍ ປນ ວຈີປໂຍຄວເສເນວ ອຕ̣ຖຈຣິຍາ ວຸຕ̣ຕາຯ

ສມານຕ̣ຕຕາຍາຕິ ສທິສກາເວ ສມານຌ̣ຖາເນ ຄປເນນ, ຕໍ ປນສ̣ສ ສມານຌ̣ຖາເນ ຄປນໍ ອຕ̣ຕສທິສຕາກຣຓໍ, ສ̣ເຂນ ເອກ ສມ̣ໂກຄຕາ, ອຕ̣ຕໂນ ສ̣ຂຸປ̣ປ̣ຕ̣ຕີຍໍ; ຕສ̣ສ ຈ ທຸກ̣ຂຸປ̣ປ̣ຕ̣ຕີຍໍ ເຕນ ອຕ̣ຕໂນ ເອກສມ̣ໂກຄຕາຕິ ອາຫ ‘‘ສມານສ̣ຂທຸກ̣ຂກາເວນາ’’ຕິຯ ສາ ຈ ສມານສ̣ຂທຸກ̣ຂຕາ ເອກໂຕ ນິສຊ̣ຊາທີນາ ປາກຌາ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ທສ̣ເສນ̣ໂຕ ‘‘ເອກາສເນ’’ຕິອາທິມາຫຯ ນ ທີສກ̣ກາ ເອກປຣິໂກໂຄ ກາຕຸ̣ ຊາຕິຍາ ຫີນຕ̣ຕາຯ ຕຖາ ອກຣິຍມາເນຈ ໂສ ກ̣ຊ̣ຌຕິ ໂກເຄນ ອນິກຕ̣ຕາ, ຕສ̣ມາ ທ̣ສ̣ສງ̣ຄໂຫຯ ນ ທີ ໂສ ເອກປຣິໂກຄໍ ອິຈ̣ຉຕິ ຊາຕິຍາ ຫີນກາວໂຕຯ ນ ອກຣິຍມາເນ ຈ ກ̣ຊ̣ຌຕິ ໂກເຄນ ຫີນກາວໂຕຯ ອຸໂກຫີຕິ ຊາຕິໂກເຄຫີຯ ສທິໂສປີ ສ̣ສງ̣ຄໂຫ ເອກສທິສກາເວເນວ ອິຕເຣນ ສຫ ເອກປຣິໂກຄສ̣ສ ປຈ̣ຈາສີສາຍ, ອກຣເຓ ຈ ຕສ̣ສ ກ̣ຊ̣ຌນສ̣ສາກາວໂຕຯ ອທີຍມາເນປີ ກິສ̣ມິລ̣ຈິ ອາມິເສ ອກຣິຍມາເນປີ ສງ̣ຄເຫຯ ນ ປາປເກນ ຈິຕ̣ເຕນ ປສ̣ສຕິ ເປສລກາວໂຕຯ ຕໂຕ ເອວ ປຣິໂກໂຄປີ…ເປ… ໂຫຕິຯເອວຣູປນ̣ຕິ ຄິຫີ ເຈ, ອຸໂກຫີ ສທິສໍ; ປພ̣ພຊິໂຕ ເຈ, ສີລວນ̣ຕນ̣ຕິ ອຌິປ̣ປາໂຍຯ

ສ̣ສງ̣ຄຫີຕາວໂຫນ̣ຕີຕິ ສ̣ຌ̣ຖ̣ ສງ̣ຄຫີຕາ ເອວ ໂຫນ̣ຕິ ທລ̣ຫກຕ̣ຕິກາວໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ນ ກິຊ̣ຊນ̣ຕີ’’ຕິຯ

ທານາທີສງ̣ຄຫກມ̣ມນ̣ຕິ ທານາທີເກທໍ ປຣສງ̣ຄຕ̣ຫນວເສນ ປວຕ̣ຕໍ ກຸສລກມ̣ມໍຯ

໘໑໑ຯອນວລ̣ຌາເຕນ ອປຣິກູເຕນ ສມ̣ກາວິເຕນຯ ປໂມໂທ ວຸຈ̣ຈຕິ ຫາໂສ, ນ ອປ̣ປໂມເທນາຕິ ເອຕ̣ຖ ປຜິເສຌທ̣ວເຍນ ໂສ ເອວ ວຸຕ̣ໂຕຯ ໂສ ຈ ໂອທຄ̣ຍສກາວຕ̣ຕາ ນ ທີໂນ ຌມ̣ມູປສລ̣ຫິຕຕ̣ຕາ ນ ຄພ̣ກຍຸຕ̣ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ນ ທີເນນ ນ ຄພ̣ກິເຕນາຕິ ອຕ̣ໂຖ’’ຕິຯ ສຕ̣ຕານໍ ອຄຕ̣ຫນຄຸເຕນາຕິ ໂຍຊນາຯ

ອຕິຣຸຈິຣນ̣ຕິ ອຕິວິຍ ຣຸຈິຣກຕໍ, ຕໍ ປນ ປສ̣ສນ̣ຕານໍ ປສາທາວຫນ̣ຕິ ອາຫ ‘‘ສ̣ປາສາທິກ’’ນ̣ຕິຯ ສ̣ຌ̣ຖ̣ ເຌກນ̣ຕິ ອຕິວິຍ ສ̣ນ̣ ທຣໍຯ ວິຌາຕພ̣ໂພຕິ ວິຌາຕຸ̣ ສນ̣ທິສິຕຸ̣ ສກ̣ກ̣ເຕຍ̣ໂຍຯ ປີຍໍ ວທຕີຕິ ປີຍວທູ ຍຖາ ‘‘ສພ̣ພວິທູ’’ຕິຯ ສ̣ຂເມວ ສ̣ຂຕາ, ຕໍ ສ̣ຂຕໍຯ ຌມ̣ມລ̣ຈອນ̣ຌມ̣ມລ̣ຈາຕິ ໂລກ̣ຕ̣ຕຣຌມ̣ມລ̣ເຈວ ຕສ̣ສ ອນ̣ຣູປປ̣ພ̣ພກາຄຌມ̣ມລ̣ຈຯ

ອຸສ̣ສງ̣ຂປາທາທິລກ̣ຂຓວຓ̣ຓນາ

໔໑໔။''ອຕຖູປສໍຫິຕ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ວຢຸຍນິສຸສິຕາ ສມຸມກາຖາ ວຸຕຸຕາຕິ ອາຫ ''ອິສໂລກປຣໂລກຕຸຖນິສຸສິຕ''ນ຺ຕິ။ ''ສມຸມູປສໍຫິຕ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ວິວຢຸຍນິສຸສິຕາ, ຕສຸມາ ຫສກຸສລກມຸມປຖາ ວິວຢຸຍສນຸນິສຸສຍາ ເວທິຕພຸພາ။ ນິທໍເສສິຕິ ສນຸທສຸເສສີ ເຕ ສມຸເມ ປຈຸຈກຸເຂ ກຕຸວາ ປກາເສສີ။ ນິທໍສນກາຖນຸຕິ ປາກຍກຣຕາກຖໍ။ ເຊຍຸຖຍຸເຖນ ອຄຸໂຄ, ປາສໍສຍຸເຖນ ເສຍຸໂຖ, ປມຸຂຍຸເຖນ ປາໂມກຸເຂ, ປສານຍຸເຖນ ອຸຕຸຕໂມ, ທີຕສຸຂຕຸຖິເກທິ ປກາຣໂຕ ວຣຕິຍໂຕ ຣຊນີຍໂຕ ປວໂຣຕິ ເອວໍ ອຕຸຖວິເສສ ວາຈີນມຸປີ ''ອຄຸໂຄ''ຕິອາທີນໍ ປທານໍ ກາວຕຸຖສຸສ ເກທາກາວໂຕ ''ສພຸພານິ ອລຸລມລຸລເວວຈນານິ''ຕິ ອາຫ။

ອຸທຸສງຄມນິຍາຕິ ສຸຕນຸຕານໍ ອຸປຣູປຣີ ວິເສສໍ ຄເມນຸຕິຕິ ອຸທຸສງຄມນິຍາ။ ສງຂາຍ ອໂສ ປີຍຸກິປາທສມິເປ ເອວ ປຕິຍຸກິຕຕຸຕາ ອໂສສງຂາ ປາທາ ເອຕສຸສາຕິ ອໂສສງຂປາໂທ။ ສງຂາຕິ ຈ ໂຄປຸຜການມິທໍ ນາມໍ။

໔໑໖။ສມຸມທານຍລຸລນຸຕິ ສມຸມທານສງຂາຕໍ ຍລຸລໍ။

ສຸຍຸຖສຕຸກິຕາຕິ ສມຸມເທວ ສຕຸກິຕາ။ ປີຍຸກິປາທສຸສ ອຸປຣີ ປກາຕິອງຄຸເລນ ຈຕຸຣງຄຸເລ ຊງຆາປເທເສ ນິຄູລຸທາ ອປລຸລາຍ ມານຣູປາ ຫຸຕຸວາ ກິຕາຕິ ອຕຸໂຖ။

ເອຕິຊງຆລກຸຂຕວຕຸຕນາ

໔໑໔။ສິປຸປນຸຕິ ສິກຸຂິຕພຸພຍຸເຖນ ''ສິປຸປ''ນຸຕິ ລທຸສນາມໍ ສຕຸຕານໍ ຊີວິກາເທຕຸກູຕໍ ອາຊີວວິລີ။ ຊີວິກຕຸຖໍ, ສຕຸຕານໍ ອຸປການຕຸຖລຸຈ ເວທິຕພຸພຍຸເຖນ ວິຊຊາ, ມນຸຕສຕຸຖາທີ။ ຈຣນຸຕິ ເຕນ ສຸຄຕີ, ສຸຂລຸຈ ຄຈຸລນຸຕິຕິ ຈຣຕໍ။ ກມຸມສຸສກຕາລາຕໍ ອຸຕຸຕຣປທໂລເປນ ''ກມຸມ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອາຫ ''ກມຸມນຸຕິ ກມຸມສຸສກຕາຊານນປລຸລາ''ຕິ။ ຕານີ ເຈວາຕິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕຫຕຸຖິອາທີນີ ເຈວ။ ສຕຸຕ ຣຕນານີຕິ ມຸຕຸຕາທີນີ ສຕຸຕ ຣຕນານີ။ ຈ-ສທຸເທນ ຣລຸໂລ ອຸປໂກຄກູຕານໍ ວຕຸຖເສຍຸຍາທີນໍ ສງຄໂຫ။ ຣລຸໂລ ອນຸຈຸລວິການີຕິ ຣລຸໂລ ປຣິກຸລຸຊນໂຍຄຸຍານີ။ ສພຸເພສນຸຕິ ''ຣາຊາຣຫານີ''ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕານໍ ສພຸເພສໍ ເຍວ ເອກຊຊໍ ຄຫຕໍ။ ພຸທຸສານໍ ປຣິສາ ນາມ ໂອສີໂສ ອໂນສີໂສ ຈ ສມິຕປາປາ, ຕຖຕຸຖາຍ ປຍິປນຸນາ ຈ ໂຫຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ສມຕານໍ ໂກຍຸຖາສກູຕາ ຈຕສຸໂສ ປຣິສາ''ຕິ။

ສິປປາທິວາຈນນຸຕິ ສິປປານໍ ສິກຸຂາປນໍ။ ປາລຸອິຍມຸປີ ທິ ''ວາເຈຕາ''ຕິ ວາຈນສີເສນ ສິກຸຂາປນໍ ທສຸສິຕໍ။ ອຸກຸກຸຍິກາສນນຸຕິ ຕໍຕໍເວຍຸຍາວຈຸຈກຣເຕນ ອຸກຸກຸຍິກສຸສ ນິສຊຊາ။ ປໂຍຊນວເສນ ເຄຫໂຕ ເຄຫໍ ຄາມໂຕ ຄາມໍ ຊງຆາໂຍ ກິລເມຕຸວາ ເປສນໍ ຊງຆເປສນິກາ။ ລິຂິຕຸວາ ປາຕິຕໍ ວິຍ ໂຫຕິ ອປຣິປຸຕຸຕາກາວໂຕ။ ອນຸປຸພຸເພົາຄຄຕວຍຸຍິຕນຸຕິ ໂຄປຸຜກຍຸຖານໂຕ ປຍຸຖາຍ ຍາວ ຊາຕຸປຸປເທສາ ມໍສູປຈຍສຸສ ອນຸກຸກເມນ ສມນຸຕໂຕ ວທຸເທີຕຕຸຕາ ອນຸປຸພຸເພນ ອຸຄຄຕໍ ຫຸຕຸວາ ສຸວຍຸຍິຕໍ။ ເອຕິຊງຆລກຸຂຕນຸຕິ ສຕຸຖານມຕຸເຕນ ເອຕິມິຄຊງຆາສທິສຊງຆລກຸຂຕໍ။

໔໑໔။''ຍຕຸປຆາຕາຍາ''ຕິ ເອຕຸຖ ຕ-ກາໂຣ ປທສນຸອິກໂຣ, ອນຸນາສິກໂລເປນ ນິທຸເທໂສຕິ ອາຫ ''ຍ''ນຸຕິອາທີ။ ''ອຸທຸສຄຸຄໂລມາ ສຸຂຸມຕຸຕໂຈຕຸຖຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ໂຈທເກນ ''ກຶ ປນ ອລຸເລນ ກມຸເມນ ອລຸລໍ ລກຸຂຕໍ ນິພຸພຕຸຕຕີ''ຕິ ໂຈທິໂຕ, ອາຈຣິໂຍ ''ນ ນິພຸພຕຸຕຕີ''ຕິ ວຕຸວາ ''ຍທິ ເອວໍ ອິສ ກສຸມາ ລກຸຂຕນຸຕຣໍ ກຖິຕ''ນຸຕິ ອນຸໂຕລີນເມວ ໂຈທນໍ ປຣິຫຣນຸໂຕ ''ຍໍ ປນ ນິພຸພຕຸຕຕີຕິ...ເປ... ອິສ ວຸຕຸຕ''ນຸຕິ ອາຫ။ ຕຕຸຖ ຍໍ ປນ ນິພຸພຕຸຕຕີຕິ ຍໍ ລກຸຂຕໍ ວຸຈຸຈມານລກຸຂຕນິພຸພຕຸຕເກນ ກມຸມຸນາ ນິພຸພຕຸຕຕີ။ ຕໍ ອນຸພຸຍລຸຊນໍ ໂຫຕິຕິ ຕໍ ລກຸຂຕໍ ວຸຈຸຈມານສຸສ ລກຸຂຕສຸສ ອນຸກູລລກຸຂຕໍ ນາມ ໂຫຕີ။ ຕສຸມາ ເຕນ ການເຕນ ອິສ ເອຕິຊງຆລກຸຂຕາກາຖເຍ ''ອຸທຸສຄຸຄໂລມາ ສຸຂຸມຕຸຕໂຈຕຸຖຕາ''ຕິ ລກຸຂຕນຸຕຣໍ ວຸຕຸຕໍ။

ສຸຂຸມຈຸຈວິລກຸຂຕວຕຸຕນາ

໔໑໖။ສມິຕປາປຍຸເຖນສມຕໍ, ນ ປພຸພຊຊາມຕຸເຕນ။ ພາທິຕປາປຍຸເຖນ ພຸຣາຫຸມຕໍ, ນ ຊາຕິມຕຸເຕນ။

ມຫນຸຕານໍ ອຕຸຖານໍ ປຣິຄຄຕຸຫນໂຕ ມຫາຕິ ປລຸລາ ເອຕສຸສາຕິ ມຫາປລຸໂລ။ ເສສປເທສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຕິ ອາຫ ''ມ

ທາປັຍຸລາທີທີ ສມນຸນາຄໂຕຕິ ອຕຸໂຖ''ຕິ. ນານຕຸຕນຸຕິ ຍາທີ ມຫາປັຍຸລາທີທີ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ກຄວາ ''ມຫາປັຍຸໂຍ''ຕິ ອາທີນາ ກິຕຸຕິຍຕິ, ຕາສໍ ມຫາປັຍຸລາທີນໍ ອິທໍ ນານຕຸຕໍ ອຍໍ ເວມຕຸຕຕາ.

ຍສຸສ ກສຸສຈິ ວິເສສໂຕ ອຣູປຂມຸມສຸສ ມທຕຸຕໍ ນາມ ກິຈຸຈສິທຸນິຍາ ເວທິຕພຸພນຸຕິ ຕທສຸສາ ກິຈຸຈສິທຸນິຍາ ທສຸເສນຸໂຕ ''ມຫນຸເຕ ສີລກຸຂນຸເຂ ປຣິຄຸຄຕຸທາຕິຕິ ມຫາປັຍຸລາ''ຕິອາທີມາທ. ຕຕຸຖ ເທຕຸມຫນຸຕຕາຍ, ປຈຸຈຍມຫນຸຕຕາຍ, ນິສຸສຍມຫນຸຕຕາຍ, ປເກທມຫນຸຕຕາຍ, ກິຈຸຈມຫນຸຕຕາຍ, ຜລມຫນຸຕຕາຍ, ອານິສໍສມຫນຸຕຕາຍ ຈ ສີລກຸຂນຸຂສຸສ ມຫນຸຕກາໂວ ເວທິຕພຸໂພ. ຕຕຸຖ ເທຕຸ ອໂລກາທໂຍ. ປຈຸຈໂຍ ທີໂຣຕຸຕປຸປສທຸຂາສຕິວີຣິຍາທໂຍ. ນິສຸສໂຍ ສາວກ ໂພຂິປຈຸເຈກໂພຂິສມຸມາສມຸໂພຂິນິຍຕຕາ, ຕໍສມງຄີໂນ ຈ ປຸຣິສວິເສສາ. ປເກໂທ ຈາຣິຕຸຕວາຣິຕຸຕາທີວິກາໂຄ. ກິຈຸຈໍ ຕທງ ຄາທີວເສນ ປຕິປກຸຂວິທມນໍ. ອານິສໍໂສ ປິຍມນາປຕາທີ. ອຍເມຕຸຖ ສງເຂໂປ, ວິຕຸຖາໂຣ ປນ ວິສຸທຸທິມຄຸເຄ, (ວິສຸທຸທີ. ໑.໖) ອາກງເຂຍຸຍສຸຕຸຕາທີສຸ (ມ. ນີ. ໑.໖໕) ຈ ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸໂພ. ອິມິນາ ນເຍນ ສມາຂິກຸຂນຸຂາທີນມຸປິ ມຫນຸຕຕາ ຍຖາຣຫໍ ວິຕຸຖາເຣຕຸວາ ເວທິຕພຸພາ. ຄານາຄານານໍ ປນ ມຫາວິສຍຕາຍ, ສາ ພທຸຂາຕຸກສຸຕຸເຕ ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພຸພາ. ວິຫາຣສມາປຕຸຕີໂຍ ສມາຂິກຸຂນຸຂນິທຸຂາຣຕານເຍນ ເວທິຕພຸພາ. ອຣິຍສຈຸຈານໍ ສກລສາສນສງຄຫໂຕ, ໂສ ສຈຸຈວິກງຄ- (ວິກ. ໑໘໙) ຕໍສໍວຕຸຕນາສຸ (ວິກ. ອຍຸຖ. ໑໘໙) ອາຄຕນເຍນ, ສຕິປຍຸຖານາ ທີນໍ ສຕິປຍຸຖານວິກງຄາທີສຸ, (ວິກ. ໓໕໕) ຕໍສໍວຕຸຕນາສຸ (ວິກ. ອຍຸຖ. ໓໕໕) ຈ ອາຄຕນເຍນ, ສາມຸລຸຄຜລານໍ ມທໂຕ ຫິຕສຸສ, ມທໂຕ ສຸຂສຸສ, ມທ ໂຕ ອຕຸຖສຸສ, ມທໂຕ ໂຍຄກຸເຂມສຸສ ນິພຸພຕຸຕິກາວໂຕ, ສນຸຕປຕີຕນິປຸໂນອຕກຸກາວຈຣປຕຸທິຕເວທນິຍກາວໂຕ ຈ; ອກິລຸລານໍ ມຫາສມຸກາຣໂຕ, ມຫາວິສຍໂຕ, ມຫາກິຈຸຈໂຕ, ມຫານຸກາວໂຕ, ມຫານິພຸພຕຸຕິໂຕ ຈ, ນິພຸພານສຸສ ມທນິມຸມທ ນາທີມຫຕຸຕສິທຸທິໂຕ ມຫນຸຕຕາ ເວທິຕພຸພາ.

ປຸຖຸປັຍຸລາຕິ ເອຕຸຖາປິ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ນານາຂນຸເຂສຸ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີຕິ ''ອຍໍ ຣູປກຸຂນຸໂຂ ນາມ...ເປ... ອຍໍ ວິລຸລາດກຸຂນຸໂຂ ນາມາ''ຕິ ເອວໍ ປລຸຈນຸນໍ ຂນຸຂານໍ ນານາກຣຕໍ ປຕິຈຸຈ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີ. ເຕສຸປິ ''ເອກວິເຂນ ຣູປກຸຂນຸໂຂ, ເອກາທສວິເຂນ ຣູປກຸຂນຸໂຂ. ເອກວິເຂນ ເວທນາກຸຂນຸໂຂ, ພທຸວິເຂນ ເວທນາກຸຂນຸໂຂ. ເອກວິເຂນ ສລຸລາກຸຂນຸໂຂ. ເອກວິເຂນ ສງຂາຣກຸຂນຸໂຂ. ເອກວິເຂນ ວິລຸລາດກຸຂນຸໂຂ, ພທຸວິເຂນ ວິລຸລາດກຸຂນຸໂຂ''ຕິ ເອວໍ ເອເກກສຸສ ຂນຸຂສຸສ ອຕີຕາທີເກທວເສນາປິ ນານາກຣຕໍ ປຕິຈຸຈ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີ. ຕຖາ ''ອິທໍ ຈກຸຂາຍຕນໍ ນາມ... ເປ...ອິທໍ ຂມຸມາຍຕນໍ ນາມ. ຕຕຸຖ ທສາຍຕນາ ກາມາວຈຣາ, ທຸເວ ຈຕຸກູມກາ''ຕິ ເອວໍ ອາຍຕນານໍ ນານຕຸຕໍ ປຕິຈຸຈ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີ. ນານາຂາຕູສູຕິ ''ອຍໍ ຈກຸຂຸຂາຕຸ ນາມ...ເປ... ອຍໍ ມໂນວິລຸລາດຂາຕຸ ນາມ. ຕຕຸຖ ໂສລຸອສ ຂາຕຸໂຍ ກາ ມາວຈຣາ, ທຸເວ ຂາຕຸໂຍ ຈຕຸກູມິກາ''ຕິ ເອວໍ ນານາຂາຕູສຸ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີ, ຕຍິທໍ ອຸປາທິນຸນກຂາຕຸວເສນ ວຸຕຸຕໍ. ປຈຸເຈກ ພຸທຸຂານມຸປິ ຫີ ທຸວິນຸນລຸຈ ອຄຸຄສາວການໍ ອຸປາທິນຸນກຂາຕູສຸ ເອວໍ ນານາກຣຕໍ ປຕິຈຸຈ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີ, ຕລຸຈ ໂຂ ເອກ ເທສໂຕວ, ນ ນິປຸປເທສໂຕ. ອນຸປາທິນຸນກຂາຕູນໍ ປນ ລກຸຂຕາທີມຕຸຕເມວ ຊານນຸຕິ, ນ ນານາກຣຕໍ. ສພຸພລຸລຸພຸທຸຂານ ເມວ ປນ ''ອິມາຍ ນາມຂາຕຸຍາ ອຸສຸສນຸນຕຸຕາ ອິມສຸສ ຣຸກຸຂສຸສ ຂນຸໂຂ ເສໂຕ, ອິມສຸສ ກາລຸໂອ, ອິມສຸສ ມຍຸໂຄ, ອິມສຸສ ພທລຕຸຕໂຈ , ອິມສຸສ ຕນຸຕໂຈ. ອິມສຸສ ປຕຸຕໍ ວຕຸຕສຕຸຄານາທີວເສນ ເອວຣູປໍ. ອິມສຸສ ປຸປຸໝໍ ນີລໍ, ອິມສຸສ ປີຕກໍ, ໂລຫິຕ ກໍ, ໂອທາຕໍ, ສຸຄນຸຂໍ, ທຸຄຸຄນຸຂໍ. ຜລໍ ຂຸທຸທກໍ, ມຫນຸຕໍ, ທີຟໍ, ວຍຸຜໍ, ສຸສຕຸຄານໍ, ທຸສຸສຕຸຄານໍ, ມຍຸຖໍ, ຜຣຸສໍ, ສຸຄນຸຂໍ, ທຸຄຸຄນຸຂໍ, ມຂຸຣໍ, ຕິຕຸຕກໍ, ອມຸພິລໍ, ກຍຸກໍ, ກສາວໍ. ກຕຸຍໂກ ຕິຂີໂດ, ອຕິຂີໂດ, ອຊຸໂກ, ກຸຍິໂລ, ກຕຸໂທ, ນີໂລ, ໂອທາໂຕ ໂທຕີ''ຕິ ຂາຕຸນານຕຸຕໍ ປຕິຈຸຈ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕີ.

ນານາປຕິຈຸຈສມຸປຸປາເທສູຕິ ອຊຸຊຕຸຕພທິທຸຂາເກທໂຕ ຈ ນານາປເກເທສຸ ປຕິຈຸຈສມຸປຸປາທງເຄສຸ. ອວິຊຊາທີອງຄານິ ທີ ປຈຸເຈກໍ ປຕິຈຸຈສມຸປຸປາທສລຸລິຕານິ. ເຕນາທ ສງຂາຣປີຍເກ ''ທຸວາທສ ປຈຸຈຍາ ທຸວາທສ ປຕິຈຸຈສມຸປຸປາທາ''ຕິ. ນານາ ສຸລຸລຕມນຸປລພຸເກສູຕິ ນານາສກາເວສຸ ນິຈຸຈສາຣາທີວິຣທິເຕສຸ ສຸລຸລຕກາເວສຸ ຕໂຕ ເອວ ອິຕຸຖີປຸຣິສອຕຸຕຕຸຕນິຍາທີວ ເສນ ອນຸປລພຸກນສກາເວສຸ ປກາເຣສຸ. ມ-ກາໂຣ ເທຕຸຖ ປທສນຸຂິກໂຣ. ນານາອຕຸເຖສູຕິ ອຕຸຖປຕິສມຸກິທາຍ ວິສຍກູເຕສຸ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນາທີວເສນ ນານາວິເຂສຸ ອຕຸເຖສຸ. ຂມຸເມສູຕິ ຂມຸມປຕິສມຸກິທາຍ ວິສຍກູເຕສຸ ປຈຸຈຍາທີວເສນ ນານາວິເຂສຸ ຂມຸເມສຸ. ນິຣຸຕຸຕີສູຕິ ເຕສໍເຍວ ອຕຸຖຂມຸມານໍ ນິທຸຂາຣຕາວຈນສງຂາເຕສຸ ນານານິຣຸຕຸຕີສຸ. ປຕິກາເນສູຕິ ອຕຸຖປຕິສມຸກິທາ ທີສຸ ວິສຍກູເຕສຸ ''ອິມານິ ລາດານິ ອິທມຕຸຖໂຊຕການີ''ຕິ (ວິກ. ກ໗໖, ກ໗໙, ກ໓໑, ກ໓໗, ກ໓໘, ກ໓໖, ກ໓໙) ຕຖາ ຕຖາ ປຕິການໂຕ ອຸປຕິຍຸຄນໂຕ ''ປຕິການານີ''ຕິ ລທຸຂນາເມສຸ ນານາລາເຕສຸ. ''ປຸຖຸນານາສີລກຸຂນຸເຂສູ''ຕິອາທີສຸ ສີລສຸສ ປຸຖຸຕ ຕໍ ວຸຕຸຕເມວ, ອິຕເຣສໍ ປນ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນ ສຸວິລຸເລຍຸຍຕຸຕາ ປາກຍເມວ. ຍໍ ປນ ອກິນຸນໍ ເອກເມວ ນິພຸພານໍ, ຕຕຸຖ

ອຸປຈາຣວເສນ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ປຸຖຸຊ຺ຊນສາຮາຣເຕາ ຮມ຺ເມ ສມຕິກ຺ກມ຺ມາ"ຕິ, ເຕນສ຺ສ ມຫນິມ຺ມຫນາທິປຣິຍາເຍນ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ປຣິທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ

ເອວໍ ວິສຍວເສນ ປຍ຺ຍາຍ ມຫຕ຺ຕໍ, ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຮມ຺ມວເສນ ຫາສກາວໍ, ປວຕ຺ຕິອາກາຣວເສນ ຊວນກາວໍ, ກິຈ຺ຈວເສນ ຕິກ຺ຂາທິກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ກຕມາ ຫາສປຍ຺ຍາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫາສພຫຸໂລຕິ ປີຕິພຫຸໂລຯ ເສສປທານິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນານິຯ ສີລໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ຫຍ຺ຖປ຺ຫຍ຺ໂຖ ອຸທຄ຺ຄຸທຄ຺ໂຄ ຫຸຕ຺ວາ ຖເປຕ຺ວາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣໍ ຕສ຺ສ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອນວເສສສີລໍ ປຣິປູເຣຕີຯ ປີຕິໂສມນສ຺ສສຫຄຕາ ຫິ ປຍ຺ຍາ ອກິຣຕິວເສນ ອາຣມ຺ມເຕາ ຝຸລ຺ລິຕວິກສິຕາ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ເອວໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕາຯ ປຸນ ສີລກ຺ຂນ຺ຮນ຺ຕິ ອຣິຍສີລກ຺ຂນ຺ຮມາຫຯ "ສມາຮິກ຺ຂນ຺ຮ"ນ຺ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ສພ຺ພໍ ຕໍ ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ຂິປ຺ປໍ ຊວຕີຕິ ຍາ ຣູປຮມ຺ເມ "ອນິຈ຺ຈາ"ຕິ ສີຆເວເຄນ ປວຕ຺ຕຕິ, ປຝິປກ຺ຂທູຣກາເວນ ປຸພ຺ພາກິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ ອິນ຺ເທນ ວິສ຺ສຝ຺ຖວຊິຣໍ ວິຍ ລກ຺ຂຕໍ ອວິຣຊ຺ຊນ຺ຕີ ອຫນ຺ສາຍນ຺ຕີ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຮ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຕໍ ເວຄສາ ປຝິວິຊ຺ຊຕິ, ສາ ຊວນປຍ຺ຍາ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອວໍ ລກ຺ຂຕາຣມ຺ມຕິກວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ຊວນປຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ພລວວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ຣູປ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຂຍຝ຺ເຖນາຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ກິຊ຺ຊນໂຕ ຂຍສກາວຕ຺ຕາຯ ກຍຝ຺ເຖນາຕິ ກຍານກກາວໂຕຯ ອສາຣກຝ຺ເຖນາຕິ ອສາຣກກາວໂຕ ອຕ຺ຕສາຣວິຣຫໂຕ, ນິຈ຺ຈສາຣາທິວິຣຫໂຕ ຈຯ ຕຸລຍິຕ຺ວາຕິ ຕຸລນກູຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາປຍ຺ຍາຍ ຕຸເລຕ຺ວາຯ ຕີຣຍິຕ຺ວາຕິ ຕາຍ ເອວ ຕີຣຕກູຕາຍ ຕີຣຍິຕ຺ວາຯ ວິກາວຍິຕ຺ວາຕິ ຍາຖາວໂຕ ປກາເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາຯ ວິກູຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ປາກຝໍ ກຕ຺ວາຯ ຣູປນິໂຣເຮຕິ ຣູປກ຺ຂນ຺ຮນິໂຣຮເຫຕຸກູເຕ ນິພ຺ພາເນ ນິນ຺ນໂປຕປພ຺ກາຣກາເວນຯ ອິທານິ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ຊວນປຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ປຸນ "ຣູປ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ວຸຝ຺ຖານຄາມິນິວິປ຺ສ຺ສນາວເສນາ"ຕິ ເກຈິຯ

ຓາຕສ຺ສ ຕິກ຺ຂກາໂວ ນາມ ສວິເສສໍ ປຝິປກ຺ຂປຫາເນນ ເວທິຕພ຺ໂພຕິຯ "ຂິປ຺ປໍ ກິເລເສ ຆິນ຺ທຕີຕິ ຕິກ຺ຂປຍ຺ຍາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕ ປນ ກິເລເສ ວິກາເຄນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕິກ຺ຂປຍ຺ໂຍ ຂິປ຺ປາກິຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ, ປຝິປທາ ຈສ຺ສ ນ ຈລຕີຕິ ອາຫ "ເອກສ຺ມິ ອາສເນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣິຍມຄ຺ຄາ...ເປ... ອຮິຄຕາ ໂຫນ຺ຕີ"ຕິອາທິຯ

"ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຕາມຮມ຺ມາ, ສງ຺ຂຕາ ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍຮມ຺ມາ ວຍຮມ຺ມາ ວິຣາຄຮມ຺ມາ ນິໂຣຮຮມ຺ມາ"ຕິ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສເນນ ສຈ຺ຈປ຺ປຝິເວໂຮ ອິຊ຺ຊຕິ, ນ ອຍ຺ຍຖາຕິ ກາຣຕມຸເຂນ ນິພ຺ເພຮິກປຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ອຸພ຺ເພຄພຫຸໂລ ໂຫຕີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຸພ຺ເພຄພຫຸໂລຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ອກິຕ຺ຫປວຕ຺ຕສໍເວໂຄຯ ອຸຕ຺ຕາສພຫຸໂລຕິ ຓາຕຸຕ຺ຕາສວເສນ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣສຸ ພຫຸໂສ ອຸຕ຺ຣາສມານໂສ , ເອເຕນ ອາທີນວານຸປ຺ສ຺ສນມາຫຯ "ອຸກ຺ກຕ຺ຖນພຫຸໂລ"ຕິ ປນ ອິມິນາ ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນມາຫ , "ອຣຕິພຫຸໂລ"ຕິອາທິນາ ຕສ຺ສາ ເອວ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ ພຫິມຸໂຂຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣໂຕ ພຫິກູຕໍ ນິພ຺ພານໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕຓາຕມຸໂຂ, ຕຖາ ວາ ປວຕ຺ຕິຕວິໂມກ຺ຂມຸໂຂຯ ນິພ຺ພິຊ຺ຊນໍ ນິພ຺ເພໂຮ, ໂສ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ຖິ, ນິພ຺ພິຊ຺ຊຕີຕິ ວາ ນິພ຺ເພຮິກາ, ສາ ເອວ ປຍ຺ຍາ ນິພ຺ເພຮິກປຍ຺ຍາຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເຫຝ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ, ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຈ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

໔໑ກຯ ປພ຺ພຊິຕໍ ອຸປາສິຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍາທິສໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ອຸປາສໂຕ ປຍ຺ຍາປຝິລາໂກ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ປຕ຺ທິຕໍ ປພ຺ພຊິຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸປາສນຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອຸປຝ຺ຖານວເສນ ອິຈ຺ຈິຕໍ, ນ ອຸປນິສີທນມຕ຺ເຕນາຕິ ອາຫ "ປຍິຣຸປາສິຕາ"ຕິຯ ອຕ຺ຖນ຺ຕີ ຫິຕໍຯ ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ ອພ຺ກນ຺ຕຣຄຕໍ ກຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ "ອຕ຺ຖຍຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ກາວນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ ຈາຍໍ, ຫິຕູປສຍ຺ຫິຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນ຺ຕຣ-ສທ຺ໂທ ວາ ຈິຕ຺ຕປຣິຍາໂຍ "ຍສ຺ສນ຺ຕຣໂຕ ນ ສນ຺ຕິ ໂກປາ"ຕິອາທີສຸ (ອຸທາຯ ໒໐) ວິຍຯ ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖນ຺ຕໂຣຕີ ຫິຕຊ຺ຊາສໂຍຕີ ອຕ຺ໂຖຯ

ປຝິລາກຕ຺ຖາຍ ຄເຕນາຕິ ປຝິລາກຕ຺ຖາຍ ປວຕ຺ເຕນ, ປຝິລາກສໍວຕ຺ຕນິເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປ຺ປາເທ ຈ ນິມິຕ຺ເຕ ຈ ເຊກາຕິ ອຸປ຺ປາທວິນິມ຺ຫິ ເຈວ ນິມິຕ຺ຕວິນິມ຺ຫິ ຈ ກຸສລາຯ ອຸປ຺ປາທນິມິຕ຺ຕໂກວິທຕາສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ລກ຺ຂຕໂກສລ຺ລເມວ ທສ຺ເສຕິຯ ອຖ ວາ ເສສລກ຺ຂຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ພຸທ຺ຮານໍ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີນຍ຺ຈ ອຸປ຺ປາໂທ ອນຸມີຍຕິ, ຍານິ ເຕຫິ ລທ຺ຮພ຺ພອານິສໍສານິ ນິມິຕ຺ຕານິ , ຕສ຺ມິ ອຸປ຺ປາເທ ຈ ນິມິຕ຺ເຕ ຈ ອນຸມິນນາທິວເສນ ເຊກາ ນິປຸຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຌຕ຺ວາ ປສ຺ສິສ຺ສຕີຕິ ຓາເຕນ ຊານິຕ຺ວາ ປສ຺ສິສ຺ສຕິ, ນ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາເຕນາຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍຯ

ອຕຸຖານຸສາສນີສູຕີ ອຕຸຖານໍ ທີຕານໍ ອນຸສາສນີສຸ໌ ຍສຸມາ ອນຕຸຖປຝົວຊຊນປຸພຸພິກາ ສຕຸຕານໍ ອຕຸຖປຝົປຕຸຕີ, ຕສຸມາ ອນຕຸໂຖປີ ປຣິຈຸຜິຊຊ ຄເທຕພຸໂພ, ຊານິຕພຸໂພ ຈາຕີ ວຸຕຸຕໍ "ອຕຸຖານຕຸຖໍ ປຣິຄຸຄາຫການີ ຓາຕານີ"ຕີ, ຍໂຕ "ອາຍຸປາຍ ໂກສລຸລໍ ວິຍ ອປາຍໂກສລຸລມຸປີ ອິຈຸຜິຕພຸພ"ນຸຕີ ວຸຕຸຕໍ໌

ສຸວຕຸຕາວຕຸຕາລກຸຂຕາວຕຸຕານາ

໔໑໗໌ ປຝິສງຂານພເລນ ໂກສວິນເຍນ ອກຸໂກສໂນ, ນ ກາວນາພເລນາຕີ ທສຸເສຕຸໍ "ນ ອນາຄາມິມຄຸເຄນາ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໌ ເອວໍ ອກຸໂກສວສິກຕຸຕາຕີ ເອວໍ ມໜມາຕໂວ ວິຍ ນ ໂກສວສໍ ຄຕຸຕາ໌ ນາກີສຊຊີຕີ ກຸຊຊນວເສເນວ ນ ອກີສຊຊີ໌ ຍລຸທີ ໂກສສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິຍຸຖານກູເຕ ອາຣມຸມເຕ ອຸປນາຫສຸສ ປຈຸຈຍກູຕໍ ກຸຊຊນວເສນ ອກີສຊຊນໍ, ຕໍ ອິສາສິປຸເປຕໍ, ນ ລຸພຸການວເສນ໌ ເຕນາຫ "ກຸຝິລກຕຸຝໂກ ວິຍາ"ຕີອາທີ໌ ໂສ ທີ ຍຕຸຖ ລຄຸຄຕີ, ຕໍ ໂຂເກນຸໂຕ ເອວ ລຄຸຄຕີ໌ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖາຕີ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ມມຸມຍຸຖາເນ໌ ມມຸມນຸຕີ ຟຸຍຸຖມຕຸເຕປີ ຣຸຊຊນຍຸຖານໍ໌ ປຸພຸພຸປຸປຕຸຕິໂກຕີ ປຖມຸປຸປນຸໂນ໌ ຕໂຕ ພລວຕໂຣ ພຸຍາປາໂທ ລທຸສາເສວນຕາຍ ຈິຕຸຕສຸສ ພຸຍາປຊຊນໂຕ໌ ຕໂຕ ພລວຕຣາປຕິຕຸຖິຍນາຕີ ສາຕິສຍໍ ລທຸສາເສວນຕາຍ ຕໂຕ ພຸຍາ ປາທາວຕຸຖາຍປີ ພລວຕຣາ ປຕິຕຸຖິຍນາ ປຈຸຈຕຸຖິກກາເວນ ຖາມປຸປຕຸຕິໂຕ໌

ສຸຂຸມຕຸຖຣຕາທີຕີ ອາທິ-ສທຸເທນ ປຕິຕໂກຊນີຍາທີນມຸປີ ສງຄໂຫ ທຍຸຖພຸໂພ ໂກຊນທານສຸສປີ ວຕຸຕສມຸປທານິມິຕຸຕກາວ ໂຕ໌ ເຕນາຫ ກຄວາ 'ໂກຊນໍ ກິກຸຂເວ ທທມາໂນ ທາຍໂກ ປຝິຄຸຄາຫການໍ...ເປ... ອາຍຸໍ ເທຕີ, ວຕຸຕໍ ເທຕີ"ຕີ (ອ໌ ນິ໌ ໕໌໓໗) ຕຖາ ຈ ວກຸຂຕີ "ອາມິສທາເນນ ວາ"ຕີ໌

໔໑໘໌ ຕີ ອທາສີ໌ ເທໂວຕີ ເມໂພ, ປຊຊນຸໂນ ເອວ ວາ໌ ວຣຕໂຣຕີ ອຸຕຸຕມຕໂຣ໌ ປພຸພຊຊາຍ ວິສທີສາວຕຸຖາທີ ກາວໂຕ ນ ປພຸພຊຊາຕີ ອປພຸພຊຊາ, ຄິທີກາໂວ໌ ອຈຸຉາເທນຸຕີ ໂກປີນໍ ປຝິຈຸຉາເທນຸຕີ ເອເຕທີຕີ ອຈຸຉາທນານີ, ນິວາສນານີ, ເຕສໍ ອຈຸຉາທນານຍຸເຈວ ເສສ ວຕຸຖານຍຸຈ ໂກຊວາທີ ອຸຕຸຕມປາວຸຣຕານຍຸຈ໌ ວິນາໂສຕີ ກຕສຸສ ກມຸມສຸສ ອວິປຈຸຈິຕຸວາ ວິນ າໂສ໌

ໂກໂສທີຕວຕຸຖຄຸຍຸຫລກຸຂຕາວຕຸຕານາ

໔໒໐໌ສມາເນຕາຕີ ສມຸມເທວ ອາເນຕາ ສມາຄເມຕາ໌ ຣຊເຊ ປຕິຍຸຖິເຕນ ສກຸກາ ກາຕຸໍ ພທຸກາຕິກສຸເສວ ອິຊຊນໂຕ໌ ກຕຸຕາ ນາມ ນຕຸຖີຕີ ວຊຊໍ ປຝິຈຸຉາເທນຸຕີຕີ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸເຂ, ກໂຣນຸຕີ ວຊຊປຝິຈຸຉາທນກມຸມນຸຕີ ວາ໌ ນນຸ ວຊຊປຝິຈຸຉາທນກມຸມໍ ນາມ ສາວຊຊນຸຕີ? ສຈຸຈໍ ສາວຊຊໍ ສໍກີລິຍຸຖຈິຕຸເຕນ ປຝິຈຸຉາເທນຸຕສຸສ, ອິທໍ ປນ ອສໍກີລິຍຸຖຈິຕຸ ເຕນ ປຣສຸສ ອຸປຸປຊຊນກອນຕຸຖໍ ປຣິຫຣຕາວເສນ ປວຕຸຕໍ ອສີປຸເປຕໍ໌ "ຓາຕີສງຄຫໍ ກໂຣນຸເຕນາ"ຕີ ເອເຕນ ຓາຕຕຸຖຈຣີ ຍາວເສນ ຕໍ ກມຸມໍ ປວຕຸຕຕີຕີ ທສຸເສຕີ໌

໔໒໑໌ອມິຕຸຕຕາປນາຕີ ອມິຕຸຕານໍ ຕປນສີລາ, ອມິຕຸຕຕາປນໍ ໂທຕຸ ວາ ມາ ວາ ເອວໍສກາວາຕີ ອຕຸໂຖ໌ ນ ທີ ຈກຸກວຕຸຕິໂນ ປຸຕຸຕານໍ ອມິຕຸຕາ ນາມ ເກຈິ ໂຫນຸຕີ, ເຍ ເຕ ກເວຍຸຍຸໍ, ຈກຸການຸກາເວເນວ ສພຸເພປີ ຂຕຸຕິຍາທໂຍ ອນຸວຕຸຕກາ ເຕສໍ ກວນຸ ຕີ໌

ປຖມກາຕວາຣວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ໌

ປຣິມຕຸຫລາທີລກຸຂຕາວຕຸຕານາ

໔໒໒໌ສມນຸຕີ ສມານໍ໌ ເຕນ ເຕນ ໂລເກ ວິລຸຓາຕຄຸເຕນ ສມໍ ສມານໍ ຊານາຕີ, ຍໂຕ ຕຕຸຖ ປຝິປຊຊນວິຂີນາວ ອິຕຣສຸມີ ປຝິປຊຊຕີ໌ ສຍໍ ຊານາຕີຕີ ອປຣເນຍຸໂຍ ຫຸຕຸວາ ສຍເມວ ຊານາຕີ໌ ປຸຣີສໍ ຊານາຕີຕີ ວາ "ອຍໍ ເສຍຸໂຖ, ອຍໍ ມຊຊີໂມ, ອຍໍ ນິທີໂນ"ຕີ ຕໍ ຕໍ ປຸຣີສໍ ຍາຖາວໂຕ ຊານາຕີ໌ ປຸຣີສວິເສສໍ ຊານາຕີຕີ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ປຸຣີເສ ວິຊຊມານໍ ວິເສສໍ ຊານາຕີ, ຍໂຕ

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອນຸຣູປທານປ຺ທານາທິປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ຍຸຕ຺ຕປ຺ຕ຺ຕກາຣີ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ "ອຍມິທມຣຫຕີ"ຕິອາທີ.

ສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິປ຺ຜິລາກຍ຺ເຖຍາຕິ ທິຍ຺ຖຄສມ຺ມິກາທີສມ຺ປ຺ຕ຺ຕີນໍ ປ຺ຜິລາກາປນຍ຺ເຖຍ. ສມສ຺ວຄທກມ຺ມນ຺ຕິ ສມໍ ຊານິຕ຺ວາ ຕທນຸຣູປ຺ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສ຺ວຄຕ຺ທນກມ຺ມໍ.

໔໔໖. ຕຸລຍິຕ຺ວາຕິ ຕີຣຍິຕ຺ວາ. ປ຺ຜິວິຈິນິຕ຺ວາຕິ ວິມໍສິຕ຺ວາ. ນິປຸ໌ຕໂຍຄໂຕ ນິປຸ໌ຕາ, ອຕິວິຍ ນິປຸ໌ຕາ ອຕິນິປຸ໌ຕາ, ສາ ປນ ເຕສໍ ນິປຸ໌ຕຕາ ສຕ຺ທສຸຂຸມາ ປຄ຺ຄາຕິ ອາຫ "ສຸຂຸມປຄ຺ຄາ"ຕິ.

ສີຫປຸ໌ພ຺ພທ຺ຣກາຍາທິລກ຺ຂຕາວຕ຺ຕນາ

໔໔໗. ເຂມກາໂມຕິ ອນຸປ຺ທ຺ທວກາໂມ. ກມ຺ມສ຺ສກຕາຄາຕໍ ສຕ຺ຕານໍ ວທ຺ຒິອາວຫໍ ສພ຺ພສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິວິຣາຍກນ຺ຕິ ອາຫ "ປຄ຺ຄາຍາຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຄ຺ຄາຍາ"ຕິ.

ສມນ຺ຕປຣິປູຣານີຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພກາເຄຫີ ປຣິປຸ໌ຕ຺ຕານິ. ຕໂຕ ເອວ ອຫີນານິ ອນູນານິ. ຣນາທີຫີຕິ ຣນຣຄ຺ຄາທີຫີ.

໔໔໘. ໂອກປ຺ປນສທ຺ຣາ ສທ຺ເຣຍ຺ຍວຕ຺ຖຸໍ ໂອກ຺ກນ຺ທິຕ຺ວາ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ສທ຺ທຫນສທ຺ຣາ. ສາ ເອວ ປສາທນີຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິມ຺ ອກິປ຺ປສີທນວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ປສາທສທ຺ຣາ.ປຣິຍຕ຺ຕິສວເນນາຕິ ສຕ຺ຕານໍ ທິຕສຸຂາວຫາຍ ປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ສວເນນ. ຣາຣຕປຣິຈຍາທີນໍ ຕໍມູລກຕ຺ຕາ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອເຕສນ຺ຕິ ສທ຺ຣາທີນໍ. ສທ ຫານຣມ຺ເມນາຕິ ສຫານຣມ຺ໂມ, ນ ສຫານຣມ຺ໂມຕິ ອສຫານຣມ຺ໂມ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ອສຫານຣມ຺ມຕາ, ຕໍ ອສຫານຣມ຺ມຕໍ, ອປຣິຫານີຍສກາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຣສຕ຺ຄສຕ຺ຄິຕາລກ຺ຂຕາວຕ຺ຕນາ

໔໔໙. ຕິລຟລມຕ຺ຕມ຺ປີ ໂກຊນໍ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ຟຣຕີຕີ ສພ຺ພາ ຣສາທຣຕິໂຍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕໍ ສກາເວນ ສພ຺ພສ຺ມິ ກາເຍ ຟຣຕີ. ສມາ ທຸຕ຺ວາ ວທນ຺ຕີຕິ ອວິສມາ ອຊ຺ຊກາ ທຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ.

ອາໂຣຄ຺ຍກຣຕກມ຺ມນ຺ຕິ ອໂຣຄກາວກຣໍ ສຕ຺ຕານໍ ອວິເຫຖນກມ຺ມໍ. ມຣຸຣາທີເກທໍ ຣສໍ ຄສຕີ ຫຣຕີ ເອເຕທີ, ສຍເມວ ວາ ຕໍ ຄສນ຺ຕີ ຄິລນ຺ຕີ ອນ຺ໂຕ ປເວເສນ຺ຕີຕີ ຣສຕ຺ຄສາ, ຣສຕ຺ຄສານໍ ອຕ຺ຄາ ຣສຕ຺ຄສຕ຺ຄາ, ເຕ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຕີຕີ ຣສຕ຺ຄສຕ຺ຄີ, ຕ ເທວ ລກ຺ຂຕໍ. ກວຕີ ທີ ອກິນ຺ເນປີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ຕຄ຺ຄຕວິເສສາວໂພຣນຕ຺ຖໍ ກິນ຺ນໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ໂວທາໂຣ ຍຖາ "ສີລາປຸ໌ຕ຺ຕກສ຺ສ ສຣີຣ"ນ຺ຕີ . ຣສຕ຺ຄສຕ຺ຄິຕາສ຺ວຂາຕໍ ວາ ລກ຺ຂຕໍ ຣສຕ຺ຄສຕ຺ຄິລກ຺ຂຕໍ.

໔໕໐. ວຣ-ສທ຺ໂທ "ອຕ຺ຕານໍ ວຣິຕ຺ວາ ວຣິຕ຺ວາ ໂຣທຕີ"ຕິອາທີສຸ (ປາຈິ. ໑໘໗) ພາຣນຕ຺ໂຖປີ ໂທຕີຕີ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ "ມາຣຕາວເຣນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ມາຣຕສ຺ວຂາເຕນ ວເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ພາຣນຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ວຣ-ສທ຺ໂທ, ມາຣເຕນ, ພາຣເນນ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸພ຺ພາຣນາຍາຕິ ພນ຺ຣນາຄາເຣ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຣໍ ອຸທ຺ຣໍ ພາຣເນນ. ເຕນາຫ "ພນ຺ຣນາຄາຣປ຺ປເວສເນນາ"ຕິ.

ອກິນິລເນຕ຺ຕາທິລກ຺ຂຕາວຕ຺ຕນາ

໔໕໑. ວິສຍນ຺ຕີ ກຸຊ຺ຊນວເສນ ວິນິສຍໍ ກຕ຺ວາ. ເຕນາຫ "ກກ຺ກຍໂກ ວິຍາ"ຕິອາທີ. ວິສາຈີຕີ ວິຣູປໍ ສາຈີຕກໍ, ວິຊິມ຺ຫນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ "ວງກກ຺ຂິໂກຍິຍາ"ຕິ , ກຸຍິລອກ຺ຂິໂກຍິປາເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິເຈຍ຺ຍ ເປກ຺ຂິຕາຕິ ອຊ຺ຊກໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ທີຍ຺ຖິປາຕໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ໂອໂລເກຕ຺ວາ. ເຕນາຫ "ໂຍ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ"ຕິອາທີ. ປໂຣຕີ ກຸຊ຺ຊິໂຕ. ນ ໂອໂລເກຕີ ຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນ ໂອໂລເກຕີ, ປຣມ຺ມຸຂາ. ວິເຕຍ຺ຍາຕີ ວິຣູປໍ ຕີຣິຍໍ, ວິຄ຺ຄູນໍ ໂອໂລກນກ຺ກມໍ ວິຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຊິມ຺ຫໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ອຊ຺ຊກໍ ໂອໂລກນໍ ນາມ ກຸຍິລກາວກຣານໍ ປາປຣມ຺ມານໍ ອກາຊເນົາຊກຕຈິຕ຺ຕຕສ຺ເສວ ໂທຕີຕີ ອາຫ "ອຊ຺ຊມໂນ ທຸຕ຺ວາ ອຊ຺ຊໍ ເປກ຺ຂິຕາ"ຕິ. ຍຖາ ຈ ອຊ຺ຊໍ ເປກ຺ຂິຕາ ໂທຕີຕີ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຣ. ປສຍນ຺ຕີ ອຸມ຺ມີລນວເສນ ສມ຺ມເທວ ປຕ຺ຖຍໍ. ວິປຸ໌ລໍ ວິຕ຺ຖຕນ຺ຕີ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ປິຍໍ ປິຍາຍິຕພ຺ພໍ ທສ຺ສນໍ ໂອໂລກນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ປິຍທສ຺ສໂນ.

ກາໂຕຕິ ອກ຺ຂິນີ ນິມ຺ມິເລຕ຺ວາ ເປກ຺ຂນໂກ຺ ກາກກ຺ຂິຕິ ເກກຣກ຺ໂຂ຺ ວງກກ຺ຂິຕິ ຊິມ຺ຫເປກ຺ຂນໂກ຺ ອາວິລກ຺ຂິຕິ ອາກຸລທິຍ຺ຄິ ປາໂຕ຺ ນີລປີຕໂລຫິຕເສຕກາລຸອວຕ຺ຕານໍ ວເສນ ປຍ຺ຈວຕ຺ໂຕ຺ ຕຕ຺ຖ ປີຕໂລຫິຕວຕ຺ຕາ ເສຕມຕ຺ຫລຄຕຣາຊິວເສນ, ນີລເສຕກາລຸອວຕ຺ຕາ ປນ ຕໍຕໍມຕ຺ຫລວເສເນວ ເວທິຕພ຺ພາ຺ "ປສາໂທຕິ ປນ ເຕສໍ ວຕ຺ຕານໍ ປສນ຺ນາກາຣໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ເກຈິ຺ ປຍ຺ຈວຕ຺ໂຕ ປສາໂທຕິ ປນ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຍ຺ຈວຕ຺ຕປຣິວາໂຣ, ເຕຫິ ວາ ປຍິມຕ຺ຫິໂຕ ປສາໂທຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເນຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິກຣານີຕິ "ປຍ຺ຈວຕ຺ຕປສາທຕາ ຕີໂຣຫິຕວິທູຣຄຕທສ຺ສນສມຕ຺ຖຕາ"ຕິ ເອວມາທີ ຈກ຺ຂຸສມ຺ປທາຍ ກາຣຕານີ຺ ລກ຺ຂຕສຕ຺ເຖ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ລກ຺ຂຕສຕ຺ເຖ ອາຍຸຕ຺ຕາ ສຸກຸສລາ຺

ອຸຕ຺ຫິສສິສລກ຺ຂຕວຕ຺ຕນາ

໔໖໐຺ປຸພ຺ພງຄໂມຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸພ຺ພງຄມຕາ ນາມ ປມຸຂຕາ, ເຊຍ຺ຄເສຍ຺ຄກາໂວ ພຫຸຊນສ຺ສ ອນຸວຕ຺ຕນີຍຕາຕິ ອາຫ "ຄຕ ເຊຍ຺ຄໂກ"ຕິອາທີ຺

ປຸພ຺ພງຄມຕາຕິ ປຸພ຺ພງຄມສ຺ສ ກມ຺ມໍ຺ ຍສ຺ສ ຫິ ກາຍສຸຈຣິຕາທິກມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ມຫາປຸຣິໂສ ພຫຸຊນສ຺ສ ປຸພ຺ພງຄໂມ ອໂຫສິ, ຕທສ຺ສ ກມ຺ມໍ "ປຸພ຺ພງຄມຕາ"ຕິ ອຣິປ຺ເປຕໍ, ນ ປຸພ຺ພງຄມກາໂວ຺ ເຕນາຫ "ອິສ ກມ຺ມໍ ນາມ ປຸພ຺ພງຄມຕາ"ຕິ຺ ປີຕິປາໂມຊ຺ ເຊນປຣິປຸຕ຺ຕສິໂສຕິ ປີຕິຍາ, ປາໂມຊ຺ເຊນ ຈ ສມ຺ປຸຕ຺ຕປຍ຺ຍາສີໂສ ພຫຸລໍ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕຍາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສມງ຺ຄີ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣຕິ຺ ມຫາປຸຣິໂສຕິ ມຫາປຸຣິສຊາຕິໂກ຺

໔໖໑຺ພຫຸຊນນ຺ຕິ ສາມິອຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ພຫຸຊນສ຺ສາ"ຕິ຺ ປຣິກ຺ຍ຺ຊນຍ຺ເຄນ ປຍິໂກໂຄ, ອຸປໂຍຄວຕ຺ຖ ປຍິໂກໂຄ, ຕສ຺ສ ຫິຕາຕິ ປຍິໂກຄິຍາ຺ ເທສກາລໍ ຍຕ຺ວາ ຕຫຸປກຣຕູປຍ຺ຄານາທີ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣາ ສຕ຺ຕາ຺ ອກິຫຣນ຺ຕີຕິ ພ຺ ຍາຫຣນ຺ຕິ຺ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສ຺ສ ປຍິຫຣຕໂຕ ປວຕ຺ຕນກຣຕໂຕ ປຍິຫາໂຣ, ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກໂຣ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ປຍິ ຫາຣກນ຺ຕິ ອາຫ "ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣກາວ"ນ຺ຕິ຺ ວິສວນ຺ ວິສໂວ, ກາມກາໂຣ ວສິຕາ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ວິສວີຕິ ອາຫ "ຈິຕ຺ຕວສີ"ຕິ຺

ເອເກກໂລມຕາທິລກ຺ຂຕວຕ຺ຕນາ

໔໖໔຺ອຸປວຕ຺ຕຕີຕິ ອນຸກູລກາວໍ ອຸເປຈ຺ຈ ວຕ຺ຕຕິ຺ ເຕນາຫ "ອຊ຺ຊາສຍໍ ອນຸວຕ຺ຕຕີ"ຕິ຺

ເອເກກໂລມລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ເອເກກສ຺ມີ ໂລມກູເປ ເອເກກໂລມຕາລກ຺ຂຕໍ຺ ເອເກເກຫິ ໂລເມຫິຕິ ອຍ຺ເລສໍ ສຣີເຣ ເອເກກສ຺ມິມ຺ປີ ໂລມກູເປ ອເນການິປີ ໂລມານີ ອຸຍ຺ຄຫນ຺ຕິ, ນ ຕຖາຄຕສ຺ສ຺ ເຕຫິ ປຸນ ປຈ຺ເຈກໍ ໂລມກູເປສຸ ເອເກເກເຫວ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ກຸຕ຺ຫ ລາວຕ຺ເຕຫິ ປທກ຺ຂິຕາວຕ຺ຕກຊາເຕຫິ ນິຈິຕໍ ວິຍ ສຣີຣໍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ເອເກກໂລມູປຈິຕງຄວາ"ຕິ຺

ຈຕ຺ຕາລີສາທິລກ຺ຂຕວຕ຺ຕນາ

໔໖໕຺ອກິນ຺ທິຕພ຺ພປຣິໂສຕິ ປເຣຫິ ເກນຈີ ສງຄເຫນ ສງຄເຫຕ຺ວາ, ຍຸຕ຺ຕິກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວາ ນ ກິນ຺ທິຕພ຺ພປຣິໂສ຺

ອປີສຸຕວາຈາຍາຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ, ເປສຸຍ຺ຍສ຺ສ ປຍິປກ຺ຂກູຕໍ ກຸສລກມ຺ມໍ຺ ປີສຸຕາ ວາຈາ ເອຕສ຺ສາຕິ ປີສຸຕວາໂຈ, ຕສ຺ສ ປີສຸຕວາຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ຺ ອປຣິປຸຕ຺ຕາຕິ ຈຕ຺ຕາຣີສໂຕ ອູນກາເວນ ນ ປຣິປຸຕ຺ຕາ຺ ວິຣລຸອາຕິ ສວິວຣາ຺

ປຫູຕຊິວ຺ຫາທິລກ຺ຂຕວຕ຺ຕນາ

໔໖໖຺ອາເທຍ຺ຍວາໂຈຕິ ອາທຣຄາຣວວເສນ ອາທາຕພ຺ພວຈໂນ຺ "ເອວເມຕ"ນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພວຈໂນ ສິຣສາ ສມ຺ປຍິຈ຺ຊິຕສາສ ໂນ຺

ພທ຺ຘຊິວ຺ຫາຕິ ຍຖາ ສຸເຂນ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ສິຣາທີຫິ ປລິພຸທ຺ຘຊິວ຺ຫາ. ຖູລຸຫຊິວ຺ຫາຕິ ຣສພຫລຕາຍ ຖູລຸຫຄຕ຺ຫສທິສຊິວ຺ຫາ. ທ຺ວິຊິວ຺ຫາຕິ ອຄ຺ເຄ ກປ຺ປກາເວນ ທ຺ວິຘາຠູຕຊິວ຺ຫາ. ມມ຺ມນາຕິ ອປ຺ປຣິປ຺ຸຓ຺ຓປລາປາ. ຂຣຜຣຸສກກ຺ກສາທິວເສນ ສທ຺ໂທ ຠິຊ຺ຊຕິ ຠິນ຺ນກາໂຣ ໂຫຕິ. ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕສ຺ສຣຕາຍ ຉິນ຺ນສ຺ສຣາ ວາ. ອເນກາກາຣຕາຍ ຠິນ຺ນສ຺ສຣາ ວາ. ກາກສ຺ສ ວິຍ ອມນຸຎ຺ຎສ຺ສຣຕາຍ ກາກສ຺ສຣາ ວາ. ມຘຸໂຣຕິ ອິຏ຺ເຐ, ກມ຺ມຜເລນ ວຕ຺ຖຸໂນ ສຸວິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ. ເປມນີໂຍຕິ ປີຕິສຎ຺ຊນໂນ, ປີຍາຍິຕພ຺ໂພ ວາ.

໔໓໗. ອກ຺ໂກສຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອກ຺ໂກສຸປສຍ຺ຫິຕຕ຺ຕາ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖຸສຫິຕຕ຺ຕາ. ອາພາຘກຣີນ຺ຕິ ຆຏ຺ຏນວເສນ ປເຣສໍ ປີລຸອາວຫໍ. ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອວມທ຺ຘນໂຕ, ປມທ຺ຘາກາວກຣໂຓ ວາ ພຫຸຊນປ຺ປມທ຺ຘນໍ. ອພາລຸຫນ຺ຕິ ວາ ເອຕ຺ຖ ອ-ກາໂຣ ວຸທ຺ຘິອຕ຺ໂຖ "ອເສກ຺ຂາ ຘມ຺ມາ"ຕິອາທີສຸ (ຘ. ສ. ຕິກມາຕິກາ ໑໑) ວິຍ, ຕສ຺ມາ ອຕິວິຍ ພາລຸຫໍ ຜຣຸສໍ ຄິຣນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ນ ກຕິຕິ ເຈຕ຺ຖ "ນ ອກາຕິ ນ ກາຕິ"ຕິ ສຣໂລເປນ ນິທ຺ເທໂສ. ສຸສໍຫິຕນ຺ຕິ ສຸຍ຺ຸຕ຺ຕ ສໍຫິຕໍ. ເກນ ປນ ສຸຍ຺ຸຕ຺ຕ ສໍຫິຕໍ? "ມຘຸຣ"ນ຺ຕິ ອນນ຺ຕຣເມວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຘຸຣຕາຍາຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ, ກາ ປນສ຺ສ ມຘຸຣຕາຕິ ອາຫ "ສຸຍ຺ຸຕ຺ຕ ເປມສໍຫິຕ"ນ຺ ຕິ. ອຸປໂຍຄປ຺ຸຖ຺ຸຕ຺ຕວິສໂຍ ຍໍ ວາຈາ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ "ວາຈາໂຍ"ຕິ, ສາ ຈສ຺ສາ ອຸປໂຍຄປ຺ຸຖ຺ຸຕ຺ຕວິສຍຕາ "ຫທຍຄາມິນີໂຍ"ຕິ ປ຺ ເທນ ສມານາຘິກຣຓຕາຍ ທຍ຺ຸຖພ຺ພາ. "ກຕ຺ຓສຸຂ"ນ຺ຕິ ປາເຖ ກາວນປ຺ສກນິທ຺ເທໂສຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍຖາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເວທຍຖາຕິ ກາລວິປ຺ລ຺ລາເສນາຍໍ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ "ເວທຍິຕ຺ຖາ"ຕິ. ພຸຣທ຺ຫມສ຺ສຣຕນ຺ຕິ ເສຍ຺ຖສ຺ສຣຕໍ, ພຸຣທ຺ຫ຺ມຸໂນ ສຣສທິສສ຺ສຣຕໍ ວາ. ພຫູນໍ ພຫຸນ຺ຕິ ພຫູນໍ ຊນານໍ ພຫຸໍ ສຸກຕິຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາ.

ສີຫຫນຸລກ຺ຂຓາວຕ຺ຓນາ

໔໓໘. ອປ຺ປລໍສີໂກຕິ ອປ຺ປລໍສີໂຍ. ຍ-ກາຣສ຺ສ ຫິ ກ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສ ຍຖາ "ນິຍ຺ຍານິກາ ຘມ຺ມາ"ຕິ (ຘ. ສ. ທຸກ ມາຕິກາ ໙໗) ຄຸຓໂຕຕິ ອຕ຺ຕນາ ອຘິຄຕຄຸຓໂຕ. ຄານໂຕຕິ ຍຖາຄິຕຍ຺ຄານນ຺ຕຣໂຕ.

ປລາປກຖາຍາຕິ ສມ຺ຜປ຺ປລາປກຖາຍ. ອນ຺ໂຕປວິຍ຺ຄຫນຸກາ ເອກໂຕ, ອຸກໂຕ ວາ ສໍກຸຈິຕວິສຸກາ. ວງກຫນຸກາ ເອກປ຺ສ຺ເສນ ກຸຍິລວິສຸກາ. ປພ຺ກາຣຫນຸກາ ປ຺ຸຣໂຕ ໂອລມ຺ພມານວິສຸກາ.

໔໓໙. ວິກິຕ຺ຓາວຈນາ ນາມ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີໂນ, ຕປ຺ປຜິກ຺ເຂເປນ ອວິກິຕ຺ຓາວຈນາ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕາ. ວາຈາ ເອວ ຕທຕ຺ຖາຘິຄມຸປາຍຕາຍ "ພ຺ຍາປ຺ປໂຖ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ອວິກິຕ຺ຓ...ເປ... ວຈນປໂຖ ອສ຺ສາ"ຕິ. "ທ຺ວິຫິ ທ຺ວິຫີ"ຕິ ນຍິທໍ ອາເມຫິຕວຈນໍ ອສມານາຘິກຣຓໂຕ, ອຖ ໂຂ ທ຺ວິຫິ ທິຄຸຓຕາທສ຺ສນນ຺ຕິ ອາຫ "ທ຺ວິຫິ ທ຺ວິຫີຕິ ຈຕູຫີ"ຕິ. ຕສ຺ມາ "ທ຺ວິທຸຄ ມາ"ຕິ ຈຕຸຄມາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ຈຕຸປ຺ປທານ"ນ຺ຕິ. ຕຖາສກາໂວຕິ ຍຖາສ຺ສ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເກນຈິ ອປ຺ປລໍສິຍຕາ ໂຫຕິ ຄຸເຓ ຫິ, ຕຖາສກາໂວ.

ສມທນ຺ຕາທິລກ຺ຂຓາວຕ຺ຓນາ

໔໔໐. ວິສຸທ຺ຘສີລາຈາຣຕາຍ ປຣິສຸທ຺ຘາ ສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພຖາ ວາ ສຸທ຺ຘາ ປ຺ຸຄ຺ຄລາ ປຣິວາຣາ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຣິສຸທ຺ຘປຣິວາໂຣ.

໔໔໑. ປຫາສີຕິ ຕທງ຺ຄວເສນ, ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ຈ ປຣິຈ຺ຈຊິ. ຕີຫິວໍ ຕາວຕິສກາວນໍ ປຸຣໍ ນຄຣໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ຕີຫິວປ຺ຸຣາ, ຕາວ ຕິສເທວາ, ເຕສໍ ວໂຣ ຕີຫິວປ຺ຸຣວໂຣ, ອິນ຺ໂທ. ເຕນ ຕີຫິວປ຺ຸຣວເຣນ. ເຕນາຫ "ສກ຺ເກນາ"ຕິ. ລປ຺ນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ລປ຺ນໍ, ມຸຂນ຺ຕິ ອາຫ "ລປ຺ນຊນ຺ຕິ ມຸຂຊ"ນ຺ຕິ. ສຸຍ຺ຖຸ ຘວລຕາຍ ສຸກ຺ກາ, ອິສກມ຺ປີ ອສໍກິລິຍຖຕາຍ ສຸຈິ. ສຸນ຺ທຣສຕ຺ຄານ ຕາຍ ສຸຍ຺ຖຸ ກາວນໂຕ, ວິປ຺ສ຺ສນໂຕ ຈ ໂສກນາ. ການໍ ຊນານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ນິວາສນຍ຺ຄານາທີກາເວນ ປຕິຍ຺ຄາກູໂຕ ເທ ສວິເສໂສ "ຊນປໂທ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິຘ ປນ ສປຣິວາຣຈຕຸມຫາທີປສຎ຺ຎິໂຕ ສພ຺ໂພ ປເທໂສ ຕຖາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ຈກ຺ກວາ ລຸອປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ຊນປໂທ"ຕິ. ນນຸ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ປເທໂສ ສມຸທ຺ທປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ, ນ ຈກ຺ກວາລຸອປພ຺ພຕປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນຕິ? ໂສ ປ຺ ເທໂສ ຈກ຺ກວາລຸອປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນປີ ໂຫຕິຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ເຍ ວາ ສມຸທ຺ທນິສ຺ສິຕາ, ຈກ຺ກວາລຸອປາທນິສ຺ສິຕາ ຈ ສຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ເຕ ເຕ ປເທສາ ປຕິຍ຺ຖາຕິ ເຕປີ ສງ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ "ຈກ຺ກວາລຸອປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ"ຕິ ອໂວຈ. ຈກ຺ກວາລຸອປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນຕິ ຈ ຈກ຺ກວາລຸ

ເອນ ປ໌ຣິຈ຺ຊິນ຺ໂນຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ។ ປຸ໌ນ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຊນປ໌ທສ຺ສ។ ພຫຸຊນ ສຸຂນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປ໌ຈ຺ຈຕ຺ຕພຫຸວຈນໂລເປ໌ນ ພຫຸຊນຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ອາຫ "ພຫຸຊນາ"ຕິ។ ຍຖາ ປ໌ນ ເຕ ທີຕສຸຂໍ ຈຣນ຺ຕິ, ຕໍ ວິນີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສມານສຸຂທຸກ຺ຂາ ຫຸຕ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ວິຄຕປ໌າໂປ໌ຕິ ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທເນນ ວິນິທຸ໌ຕປ໌າປ໌ຣມ຺ໂມ។ ທຣໂຖ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາຍິໂກ, ເຈຕສິໂກ ຈ ປ໌ຣິລຸອາໂຫ។ ຕຕ຺ຖ ເຈຕສິກປ໌ຣິລຸອາໂຫ "ວິຄຕປ໌າໂປ໌"ຕິ ອິມິນາວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ວິຄຕກາຍິ ກທຣຖກິລມໂຖ"ຕິ។ ຣາຄາທໂຍ ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ນາ, ຕສ຺ສ ມລິນກາວກຣເຕນ ມລາ។ ກຈວຣກາເວນ ຂິລາ។ ສຕ຺ຕາ ນໍ ມຫານຕ຺ຖກຣຕ຺ຕາ ວິເສສໂຕ ໂທໂສ ກລິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ໂທສກລິນຍ຺ຈາ"ຕິ។ ປ໌ນູເທທີຕິ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນວເສນ ສສນ຺ຕານໂຕ ນີ ຫາຣເກທີ, ປ໌ຊຫນເກທີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ។

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ລກ຺ຂຕານໍ ມຫາປ໌ຸຣິສສນ຺ຕານຄຕປຸ໌ຍ຺ຍສມ຺ກາຣເຫຕຸກກາເວນ ສພ຺ພໍເຍວ ຕໍ ປ໌ຸຍ຺ຍກມ຺ມໍ ສພ຺ພສ຺ສ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ກາຣຕໍ ວິສິຍ຺ຖຣູປ໌ຕ຺ຕາ ຜລສ຺ສ។ ນ ທີ ອກິນ຺ນຣູປ໌ກາຣຕໍ ກິນ຺ນສກາວສ຺ສ ຜລສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ກວິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ມາ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ຍໍ ຍໍ ປ໌ຸຍ຺ຍກມ຺ມໍ ວິເສສກາຣຕໍ, ຕໍ ຕໍ ວິກາເຄນ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ອຍໍ ເທສນາ ປ໌ວຕ຺ຕາ។ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ຍາທິສໍ ກາຍສຸຈຣິຕາທິປ໌ຸຍ຺ຍກມ຺ມໍ ສຸປ໌ປ໌ຕິຍ຺ຖິຕປ໌າທຕາຍ ກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕາທິສເມວ "ອຸຕ຺ທີສສີສຕາຍ" ກາຣຕນ຺ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ ທລຸຫສມາທານຕາວິສິຍ຺ຖສ຺ສ ຕສ຺ສ ສຸປ໌ປ໌ຕິຍ຺ຖິຕປ໌າທຕາຍ ກາຣຕາກາເວນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ອິຕຣສ຺ສ ຈ ປ໌ຸພ຺ພງ຺ຄມຕາວິສິຍ຺ຖສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ເອວໍ ຍາທິສໍ ອາຍຕປ໌ຕ຺ທີຕາຍ ກາຣຕໍ, ນ ຕາທິສເມວ ທີຄງ຺ຄຸລິຕາຍ, ພ຺ຣຫ຺ມຸຊຸຄຕ຺ຕຕາຍ ຈ ກາຣຕໍ ວິສິຍ຺ຖຣູປ໌ຕ຺ຕາ ຜລສ຺ສ។ ນ ທີ ອກິນ຺ນຣູປ໌ກາຣຕໍ ກິນ຺ນສກາວສ຺ສ ຜລສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ກວິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕີ។ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ເອເກເນວ ກມ຺ມຸນາ ຈກ຺ຂາທີນານິນ຺ທຸ໌ຣິຍຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິຍໍ ອວຕ຺ຖາເກທໂຕ, ສາມຕ຺ຖິຍເກທໂຕ ວາ ກມ຺ມເກ ໂທ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພ។ ນ ທີ ຍທວຕ຺ຖໍ ກມ຺ມໍ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ກາຣຕໍ, ຕທວຕ຺ຖເມວ ໂສຕາທີນໍ ກາຣຕໍ ໂຫຕິ ອກິນ຺ນສາມຕ຺ຖິຍໍ ວາ, ຕສ຺ມາ ປ໌ຍ຺ຈາຍຕນິກຕ຺ຕກາວປ໌ຕ຺ຖນາກູຕາ ປ໌ຸຣິມນິປ໌ຜນ຺ນາ ກາມຕຕ຺ຫາ ປ໌ຈ຺ຈຍວເສນ ວິສິຍ຺ຖສກາວາ ກມ຺ມສ຺ສ ວິສິຍ຺ຖສກາວຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນສມຕ຺ຖຕາສາຣນວເສນ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ເອກມ຺ປິ ອເນກວິຣຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນສມຕ຺ຖຕາວເສນ ອ ເນກຣູປ໌ຕໍ ອາປ໌ນ຺ນໍ ວິຍ ໂຫຕິ, ເອວມິຣາປິ "ເອກມ຺ປິ ປ໌າຕາຕິປ໌າຕາ ເວຣມຕິວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕໍ ກຸສລກມ຺ມໍ ອາຍຕປ໌ຕ຺ທີຕາທີນໍ ຕີຕ຺ຕມ຺ປິ ລກ຺ຂຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນປີ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂຣ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ 'ໂສ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ… ເປ… ອິມານິ ຕີຕີ ມຫາປ໌ຸຣິສລກ຺ຂຕານິ ປ໌ຜິລກຕີ"ຕິ ນານາກມ຺ມຸນາ ປ໌ນ ເຕສໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ, ປ໌າລຸອີຍໍ ປ໌ນ "ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສາ"ຕິ ເອກວຈນນິທ຺ເທໂສ ສາມຍ຺ຍວເສນາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ສຕປ໌ຸຍ຺ຍລກ຺ຂຕວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕີ។ "ອິມານີ ທ຺ເວ ມຫາປ໌ຸຣິສລກ຺ຂຕານິ ປ໌ຜິລກຕີ"ຕິອາທິສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຕີ។

ລກ຺ຂຕສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລິນຕ຺ຖປ໌ຸປ໌ກາສນາ។

໘. ສິງຄາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ນິທານວຓ຺ຓນາ

໒໔໔. ປາກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ໂຄປຸຣຏ຺ຏາລກຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທ຺ວາຣປາສາເທນ ເຈວ ອຏ຺ຐ ອຏ຺ຐ ປາກາຣມຕ຺ຖເກ ປຏິຏ຺ຐາປິຕອຏ຺ຏາລເກຫິ ຈ ຍຸຕ຺ຕໍ. ເວລູຫິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ປຸປ຺ຜູປຄຜລູປຄຣຸກ຺ຂສຎ຺ຉນ຺ນຕ຺ຕາ ຈ ນີໂລຠາສໍ. ຉາຍູທກສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ຠູມິຠາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ມໂນຣມໍ.

ກາຬກເວເສນາຕິ ກລນ຺ທກຣູເປນ. ນິວາປນ຺ຕິ ໂຠຊນໍ. ຕນ຺ຕິ ອຸຍ຺ຍານໍ.

''ໂຂ ປນາ''ຕິ ວຈນາລງ຺ການມຕ຺ຕເມຕນ຺ຕິ ເຕນ ສມເຍນາຕິ ອຕ຺ຖວຈນໍ ຍຸຕ຺ຕໍ. ຄຫປຕິ ມຫາສາໂລຕິ ຄຫປຕິຠູໂຕ ມຫາສາໂຣ, ຣ-ການສ຺ສ ລ-ການໍ ກຕ຺ວາ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສ. ວິຠວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ມຫາສາຣປ຺ປຕ຺ໂຕ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ. ''ປຸຕ຺ໂຕ ປນສ຺ສ ອສ຺ສທ຺ໂທ''ຕິອາທີ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຍໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປຕິ ຕໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຣທ຺ຘໍ. ກມ຺ມຜລສທ຺ຘາຍ ອຠາເວນ ອສ຺ສທ຺ໂທ. ຣຕນຕ຺ຕເຍ ປສາທາຠາເວນ ອປ຺ປສນ຺ໂນ. ເອວມາຫາຕິ ເອວໍ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາກາເຣນ ວທຕິ.

ຍາວຊີວໍ ອນຸສ຺ສຣຓີຍາ ໂຫຕີຕິ ຫິເຕສິຕາຍ ວຸຕ຺ຕາ ປຉ຺ຉິມາ ວາຈາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ. ປຸຖຸທິສາຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ທິສາ, ຕາ ປນ ອເນກາຕິ ອາຫ ''ພຫຸທິສາ''ຕິ.

໒໔໕. ''ນ ຕາວ ປວິຏ຺ໂຐ''ຕິອາທີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວ. ນ ອິທາເນວາຕິ ນ ອິມາຍ ເອວ ເວລາຍ. ກິໍ ຈຣຫີຕິ ອາຫ ''ປຈ຺ຈູສສມເຍປີ''ຕິອາທີ. ຄິຫິວິນຍນ຺ຕິ ຄິຫີນໍ ຄຫຏ຺ຐານໍ ວິນຍຕນ຺ຕິຠູຕໍ. ''ຄິຫີນາ ເອວໍ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຄຫຏ຺ຐາຈາຣສ຺ສ ຄຫຏ຺ຐວຕ຺ຕສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ສວິເສສໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຕເຖວາຕິ ຍຖາ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ທິຏ຺ຐໍ, ຕເຖວ ປສ຺ສິ. ນມສ຺ສຕີ ວຕ຺ຕວເສນ ກຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ກິຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

ຉທິສາທິວຓ຺ຓນາ

໒໔໖. ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາວ ຈິນ຺ເຕສິ ພຸທ຺ຘານຸຠາເວນ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘານນິມິຕ຺ເຕນ ປຸຎ຺ຎພເລນ ຈ ໂຈທິຍມາໂນ. ນ ກິຣ ຕາ ເອຕາຕິ ຕາ ຉ ທິສາ ເອຕາ ອິທານິ ມຍາ ນມສ຺ສິຍມານາ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ກິຣາຕິ. ນິປ຺ປາຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຕ຺ຖກາວໍ ຕສ຺ສ ວທຕິ. ປຸຉ຺ຉາປທນ຺ຕິ ປຸຉ຺ຉາວຈນໍ.

ຠຄວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ເຕນ ນມສ຺ສິຕພ຺ພາ ຉ ທິສາ ປຸຉ຺ຉິໂຕ ເທສນາກຸສລຕາຍ ອາທິໂຕ ເອວ ຕາ ອກເຖຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຕາວ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ນໍ ຠາຊນຠູຕໍ ກາຕຸໍ ວຊ຺ຊນີຍວຊ຺ຊນຕ຺ຖໍ ເຈວ ເສວິຕພ຺ພເສວນຕ຺ຖໍ ຈ ໂອວາທໍ ເທນ຺ໂຕ ''ຍໂຕ ໂຂ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕາ''ຕິອາທີນາ ເທສນໍ ອາຣຠິ. ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມກິເລສາຕິ ກມ຺ມຠູຕາ ສໍກິເລສາ. ກິລິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ກິລິຏ຺ຐາ ມລີນາ ວິຍ ກິຕາ, ອຸປ຺ຕາປິຕາ ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕສ຺ມາຕິ ກິລິສ຺ສນນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຍທິປິ ສຸຣາປານໍ ປຎ຺ຈເວຣຠາເວນ ອຸປາສເກຫິ ປຣິວຊ຺ຊນີຍໍ, ຕສ຺ສ ປນ ອປາຍມຸຂຠາເວນ ປຣໂຕ ວຕ຺ຕຸກາມຕາຍ ປາຓາຕິປາຕາທິເກ ເອວ ສນ຺ຘາຍ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ''ປຎ຺ຈາ''ຕິ. ''ວິສຸໍ ອກມ຺ມປຖຠາວໂຕ ຈາ''ຕິ ອປເຣ. ''ສຸຣາປານມ຺ປິ 'ສຸຣາເມຣຍປານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາເສວິຕໍ ຠາວິຕໍ ພຫຸລີກຕໍ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກ'ນ຺ຕິອາທີ (ອ. ນິ. ໘.໔໐) ວຈນໂຕ ວິສຸໍ ກມ຺ມປຖຠາເວນ ອາຄຕໍ. ຕຖາ ຫິ ຕໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕກມ຺ມໍ ຫຸຕ຺ວາ ທຸຄ຺ຄຕິຄາມີປີຏ຺ຐິວຕ຺ຕກຠາເວນ ນິຍຕ''ນ຺ຕິ ເກຈິ, ເຕສໍ ມເຕນ ເອກາທສ ກມ຺ມປຖາ ສິຍຸໍ. ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສ຺ເວວ ກມ຺ມປເຖສຸ ອຸປກາຣກຕ຺ຕສຠາຄຕ຺ຕວເສນ ອນຸປ຺ປເວໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ ''ວິສຸໍ ອກມ຺ມປຖຠາວໂຕ ຈາ''ຕິ ສຸວຸຕ຺ຕເມຕໍ. ສຸຣາປານສ຺ສ ໂຠຄາປາຍມຸຂຠາເວນ ວຕ຺ຕຸກາມຕາຍ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ'' ຕ຺ເວວ ອໂວຈ. ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ຜລໍ ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍາຕິ ຐານໍ, ເຫຕູຕິ ອາຫ ''ຐາເນຫີຕິ ກາຣເຓຫີ''ຕິ. ອເປນ຺ຕີຕິ ອປຄ຺ຈນ຺ຕິ, ອເປຕິ ວາ ເອເຕຫີຕິ ອປາຍາ, ອປາຍານໍ, ອປາຍາ ເອວ ວາ ມຸຂານິ ທ຺ວາຣານີຕິ ອປາຍມຸຂານິ. ວິນາສມຸຂານີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ.

ກິຍ຺ຈາປີ ‘‘ອຣິຍສາວກສ຺ສາ’’ຕິ ປ຺ພ຺ເພ ສາຊາຣຕາໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິເສສໂຕ ປນ ປຖມາຍ ກູມິຍໍ ຖິຕສ຺ເສວ ວກ຺ຂມານນໂຍ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຕິ ‘‘ໂສຕິ ໂສ ໂສຕາປນ຺ໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ປາປກ-ສທ຺ໂທ ນິຫີນປຣິຍາໂຍຕິ ‘‘ລາມເກທີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອປາຍທຸກ຺ຂໍ, ວຜ຺ຜທຸກ຺ຂຍ຺ຈ ປາເປນ຺ຕີຕິ ວາ ປາປກາ, ເຕຫີ ປາປເກຫີ໚ ຉ ທິສາ ປຝິຈ຺ຆາເທນ຺ໂຕຕິ ເຕນ ເຕນ ກາເຄນ ທິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ‘‘ທິສາ’’ຕິ ສຍ຺ຍິເຕ ຉ ກາເຄ ສຕ຺ເຕ ຍຖາ ເຕຫີ ສທ຺ຊີ ອຕ຺ຕໂນ ຊິທ຺ທໍ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປຝິຈ຺ຆາເທນ຺ໂຕ ປຝິສນ຺ຊາເຣນ຺ໂຕ໚ ວິຊິນນຕ຺ຖາຍາຕິ ອກິກວນຕ຺ຖາຍ໚ ໂຍ ທີ ທິຝ຺ຖຊມ຺ມິກໍ, ສມ຺ປຣາຍິກຍ຺ຈ ອນຕ຺ຖໍ ປຣິວຊ຺ຊນວເສນ ອກິກວຕິ, ຕໂຕ ເອວ ຕທຸກຍຕ຺ຖໍ ສມ຺ປາເທຕິ, ໂສ ອຸກຍໂລກວິຊຍາຍ ປຝິປນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກນິຄ຺ຄຕ຺ຫນໂຕ, ສກຕ຺ຖສມ຺ປາທນໂຕ ຈ໚ ເຕນາຫ ‘‘ອຍຍ຺ເຈວ ໂລໂກ’’ຕິອາທິ໚ ປາຓາຕິປາຕາທີນີ ປຍ຺ຈ ເວຣານິ ເວຣປ຺ປສວນໂຕ໚ ອາຣທ຺ໂຊ ໂຫຕີຕິ ສໍສາຊໂຕ ໂຫຕິ, ຕຍິທໍ ສໍສາຊນໍ ກິຕ຺ຕິສທ຺ເທນ ອິຊ ສຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕໂຕສເນນ , ເວຣາກາວາປາທເນນ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິໂຕສິໂຕ ເຈວ ນິປ຺ຜາທິໂຕ ຈາ’’ຕິ໚ ປ຺ນ ປຍ຺ຈ ເວຣານີຕິ ປຍ຺ຈ ເວຣຜລານິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ໚

ກຕມສ຺ສາຕິ ກຕເມ ອສ຺ສ໚ ກິເລສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກິເລໂສຕິ ຕໍໂຍຄໂຕ ຕໍສທິສໍ ວທຕິ ຍຖາ ‘‘ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ, (ທີ໚ ນິ໚ ໑໚໒໒໖; ມ໚ ນິ໚ ໑໚໒໗໑, ໒໘໗, ໒໙໗; ສໍ໚ ນິ໚ ໔໚໑໕໒; ອ໚ ນິ໚ ໕໚໑໒໖; ໕໚໒໘; ປາຣາ໚ ໑໑; ຊ໚ ສ໚ ໕໙໙; ວິກ໚ ໕໐໘) ນີລໍ ວຕ຺ຖ’’ນ຺ຕີ ຈ໚ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕາ ເຈຕ຺ຖ ຕເທກຝ຺ຖຕາຍ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ເອກຸປ຺ປາທາທິຕາຍ໚ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປາຓາຕິ ປາຕກມ຺ມສ຺ສ ທິຝ຺ຖິມານໂລກາທີທີປີ ກິລິຝ຺ຖຕາ ສິທ຺ຊາ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຆາຈາຣສ຺ສ ໂທສາທີທີ ກິລິຝ຺ຖຕາ໚ ເຕນາຫ ‘‘ສໍກິເລໂສເຍວາ’’ຕິອາທິ໚ ປ຺ພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖວເສນ ປນ ສມ຺ມຸເຂນປີ ເນສໍ ກິເລສປຣິຍາໂຍ ລພ຺ກເຕວ໚ ເອຕທຕ຺ຖປຣິທີປກເມວາຕິ ໂຍ ‘‘ປາຓາຕິປາໂຕ ໂຂ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຣິທີປກເມວ໚ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ປ຺ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ອາຫ ‘‘ຄາຖາ ພນ຺ຊ’’ນ຺ຕີ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສຸຂຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ກຄວາ ຄາຖາພນ຺ຊໍ ອໂວຈາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ໚

ຈຕ຺ຖານາທິວຓ຺ຓນາ

໒໔໖໚ ‘‘ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕີ’’ຕິ ກສ຺ມາ ອຍໍ ອຸທ຺ເທສນິທ຺ເທໂສ ປວຕ຺ໂຕຕິ ອນ຺ໂຕລີນໂຈທນໍ ສມ຺ຊາຍ ‘‘ອິທໍ ກຄວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ສຸກ຺ກປກ຺ຂວເສນ ທີ ອຸທ຺ເທໂສ ກໂຕ, ກຓ຺ຫປກ຺ຂວເສນ ຈ ນິທ຺ເທໂສ ອາຣທ຺ໂຊ໚ ກາຣເກຕິ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ກາຣເກ໚ ອ ກາຣໂກ ປາກໂຝ ໂຫຕິ ຍຖາ ປຝິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ປາປໍ ກໂຣຕີ ນາມ, ຕຖາ ອປ຺ປຝິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ໚ ສໍກິເລສຊມ຺ມວິວຊ຺ຊນປ຺ພ຺ພກໍ ໂວທານຊມ຺ມປຝິປຕ຺ຕິອາຈິກ຺ຂນໍ ອິຊ ເທສນາໂກສລ຺ລໍ໚ ປຖມຕຣໍ ກາຣກໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ຍຖາ ‘‘ວາມໍ ມຸຍ຺ຈ ທກ຺ຂິຓໍ ຄຕ຺ຫາ’’ຕິ (ຊ໚ ສ໚ ອຝ຺ຖ໚ ໕໙໘) ຕຖາ ທີ ກຄວາ ອຝ຺ຖຕິສ ມງ຺ຄລານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອເສວນາ ຈ ພາລານ’’ນ຺ຕີ (ຂຸ໚ ປາ໚ ໕໚໓; ສຸ໚ ນິ໚ ໒໖໒) ວຕ຺ວາ ‘‘ປຓ຺ຑິຕານຍ຺ຈ ເສວນາ’’ຕິ (ຂຸ໚ ປາ໚ ໕໚໓; ສຸ໚ ນິ໚ ໒໖໒) ອໂວຈ໚ ຉນ຺ທາຄຕິນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຊິວເສນ ສຣໂລໂປຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຉນ຺ເທນ ເປເມນ ອຄຕີ’’ນ຺ຕີ໚ ຉນ຺ທາຕີ ເຫຕຸມ຺ທີ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕີ ອາຫ ‘‘ຉນ຺ເທນາ’’ຕີ໚ ຉນ຺ທ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາປຣິຍາໂຍ, ນ ກຸສລຈ຺ຉນ຺ທາທິປຣິຍາໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ເປເມນາ’’ຕີ໚ ປຣປເທສູຕິ ‘‘ໂທສາຄຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີສຸ ວາກ຺ເຍສຸ໚ ‘‘ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ໂທເສນ ໂກເປນາ’’ຕິ ເອວມາທີ ອຕ຺ຖວຈນໍ ອຕິທິສຕິ໚ ມິຕ຺ໂຕຕິ ທລ຺ຫມິຕ຺ໂຕ, ສມ຺ກຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສນ຺ທິຝ຺ໂຖຕິ ທິຝ຺ຖມຕ຺ຕສຫາໂຍ໚ ປກຕິເວຣວເສນາຕິ ປກຕິຍາ ອຸປ຺ປນ຺ນເວຣວເສນ, ຈິຣກາລານຸພນ຺ຊວິໂຣຊວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ເຕເນວາຫ ‘‘ຕງ຺ຂຕຸປ຺ປນ຺ນໂກຊວເສນ ວາ’’ຕີ໚ ຍໍ ວາ ຕໍ ວາ ອຍຸຕ຺ຕໍ ອກາຣຓໍ ວຕ຺ວາ໚ ວິສເມ ໂຈຣາທິເກ, ວິສມານີ ວາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນີ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕເນນ ນິສ຺ສິໂຕ ວິສມນິສ຺ສິໂຕ໚

ຉນ຺ທາຄຕິອາທີນີ ນ ຄຈ຺ຉຕິ ມຄ຺ເຄເນວ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ອຄຕິຄມນານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ, ອຄຕິຄມນານີຕິ ຈ ຕຖາປວຕ຺ຕາ ອປາຍຄມນິຍາ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ ເວທິຕພ຺ພາ ອຄຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ເອເຕຫີຕີ໚

ຍສ຺ສຕິ ເຕນ ກິຕ຺ຕິຍຕີຕິ ຍໂສ, ຖຸຕິໂຝໂສ໚ ຍສ຺ສຕິ ເຕນ ປ຺ເຣຈຣານຸຈຣກາເວນ ປຣິວາຣີຍຕີຕິ ຍໂສ, ປຣິວາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ກິຕ຺ຕິຍໂສປີ ປຣິວາຣຍໂສປີ’’ຕີ໚ ປຣິຫາຍຕີຕິ ປ຺ພ຺ເພ ໂຍ ຈ ຍາວຕເກ ລພ຺ກຕິ, ຕໂຕ ປຣິໂຕ ຫາຍຕິ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕີ໚

ຉອປາຍມ຺ຂາທິວຓ຺ຓນາ

໒໔໗໚ ປ຺ເວ ກາຊເນ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕຊ຺ຊໍ ອຸທກໍ ທຕ຺ວາ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ກຕາ ປ຺ວສຸຣາ໚ ເອວໍ ເສສສຸຣາປີ໚ ກິຓ຺ຓາຕິ ປນ ຕສ຺ສາ

ສຸຣາຍ ພິຊໍ ວຸຈຸຈຕິ, ເຍ ''ສຸຣາໂມທກາ'' ຕິປີ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ເຕ ປກຸຂິປິຕຸວາ ກຕາ ກິຕຸຕາປກຸຂິຕຸຕາฯ ໜຣິຕກິສາສປ່າທີນາ ນາສມຸກາເຣຫີ ສໍໂຍຊິຕາ ສມຸກາຣສໍຍຸຕຸຕາฯ ມທຸກຕາລນາລຸອິເກຣາທີປຸປຸ່ຜຣໂສ ຈິຣປາຣິວາສິໂກ ປຸປຸ່ຜາສໂວฯ ປົນສາ ທີຜລຣໂສ ຜລາສໂວฯ ມຸທຸທີກາຣໂສ ມທຸວາສໂວฯ ອຸຈຸຂຸຣໂສ ຄຸລອາສໂວฯ ໜຣິຕກາມລກກຕຸກາທີນານາສມຸກາຣານໍ ຣໂສ ຈິຣປາຣິວາສິໂກ ສມຸກາຣສໍຍຸຕຸໂຕฯ ຕໍ ສພຸພມຸປີ ຕໍ ສພຸພໍ ທສວິທມຸປີฯ ມທກຣຕາວເສນມຊຸຊໍ ປີວນຸຕໍ ມທຍຕິຕິ ກຕຸ ວາฯ ສຸຣາເມຣຍມຊຸເຊ ປມາທຜຸຖານໍ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊປມາທຜຸຖານໍฯ ອນຸ ອນຸ ໂຍໂຄຕິ ປຸນປຸປຸນໍ ຕໍສມງຄິຕາฯ ເຕນາຫ ''ປຸນປຸປຸນໍ ກຣຕ''ນຸຕິ, ອປຣາປຣໍ ປວຕຸຕນນຸຕິ ອຕຸໂຖฯ ອຸປຸປນຸນາ ເຈວ ໂພຄາ ປຣິຫາຍນຸຕິ ປານພຸຍສເນນ ພຸຍສນກຣຕ ໂຕฯ ອນຸປຸປນຸນາ ຈ ນຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປມຕຸຕສຸສ ກມຸມນຸເຕສຸ ສາຍກຣຕາກາວໂຕฯ ໂກຄານນຸຕິ ກຸລຸຊິຕພຸພຜຸເຖນ ''ໂກຄາ''ຕິ ລທຸທນາມານໍ ກາມຄຸຕານໍฯ ອປາຍມຸຂ-ສທຸທສຸສ ອຕຸໂຖ ເໜຕຸຖາ ວຸຕຸໂຕ ເອວฯ ອເວລາຍາຕິ ອຍຸຕຸຕເວລາຍฯ ຍທາ ວິຈຣໂຕ ອຕຸຖຣກຸຂາທໂຍ ນ ໂໜນຸຕິฯ ວິສິຂາສຸ ຈຣິຍາຕິ ຣຈຸຉາສຸ ວິຈຣຕໍฯ

ສມຊຸຊາ ວຸຈຸຈຕິ ມໂຫ, ຍຕຸຖ ນຈຸຈາທິປີ ປໂຍຊີຍນຸຕິ, ເຕສໍ ທສຸສນາທິອຕຸຖໍ ຕຕຸຖ ອກິຣຕິວເສນ ຈຣຕໍ ອຸປຄມນໍ ສມຊຸ ຊາກິຈຣຕໍฯ ນຈຸຈາທິທສຸສນວເສນາຕິ ນຈຸຈາທີນໍ ທສຸສນາທິວເສນາຕິ ອາທິສທຸທໂລໂປ ທຜຸຖພຸໂພ, ທສຸສເນນ ວາ ສວນ ມຸປີ ຄຫິຕໍ ວິຣູເປກເສສນເຍນฯ ອາໂລຈນສກາວຕາຍ ວາ ປຄຸຈວິຄຸຄາຕານໍ ສວນກິຣິຍາຍປີ ທສຸສນສງເຂປສມຸກວໂຕ ''ທສຸສນວເສນ'' ອິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍฯ ອິທ ຈິຕຸຕາລສິຍຕາ ອກາຣຕນຸຕິ ''ກາຍາລສິຍຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍฯ ຍຸຕຸຕປຸປຍຸຕຸຕຕາຕິ ຕປຸປສຸຕ ຕາ ອຕິເຣກຕຣຕາຍฯ

ສຸຣາເມຣຍສຸສ ຉອາທີນວາທິວຕຸຕນາ

໘໔໗ฯ ສຍໍ ທຜຸຖພຸພນຸຕິ ສນຸທິຜຸຖໍฯ ສນຸທິຜຸຖເມວ ສນຸທິຜຸຖິກໍ, ຓນຊາມິສທຸທາເປກຸຂາຍ ປນ ອິຕຸຖີລິງຄວເສນ ນິທຸເທໂສ, ທິຜຸຖທມຸມິກາຕິ ອຍເມຕຸຖ ອຕຸໂຖຕິ ອາຫ ''ອິທໂລກກາວິນີ''ຕິฯ ສມໍ, ສມຸມາ ປສຸສິຕພຸພາຕິ ວາ ສນຸທິຜຸຖິກາ, ປານສມ ກາລກາວິນີຕິ ອຕຸໂຖฯ ກລຫປຸປວຸທຸຍນີ ນິຕຸຕສຸສ ກລເຫ ອນາທີນວທສຸສິກາວໂຕฯ ເຂຕຸຕໍ ອຸປຸປຕຸຕິຜຸຖານກາວໂຕฯ ອາຍ ຕນນຸຕິ ວາ ກາຣຕໍ, ອາກໂຣ ວາຕິ ອຕຸໂຖฯ ປຣໂລເກ ອກິຕຸຕີ ປາປຸຕນຸຕິ ອກິຕຸຕິສໍວຕຸຕນິຍສຸສ ກມຸມສຸສ ປສວນໂຕฯ ໂກປີ ນໍ ວາ ປາກຍກາເວນ ອກຕຸຕພຸພຣຫສຸສກມຸມໍฯ ສຸຣາມທມຕຸຕາ ຈ ປຸພຸເພ ອຕຸຕນາ ກຕໍ ຕາທີສໍ ກມຸມໍ ອມຕຸຕກາເລ ฉາເທນຸ ຕາ ວິຈຣິຕຸວາ ມຕຸຕກາເລ ປຈຸຈຕຸຖິການມຸປີ ວິວຣນຸຕິ ປາກຍໍ ກໂຣນຸຕິ, ເຕນ ເຕສໍ ສາ ສຸຣາ ຕສຸສ ໂກປີນສຸສ ນິທໍສນໂຕ ''ໂກປີນນິທໍສນີ''ຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຜຸຖພຸໂພฯ ກມຸມສຸສກຕາປຄຸຄນຸຕິ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ທຜຸຖພຸພໍฯ ''ຍໍ ກິຄຸຈິ ໂລກິຍໍ ປຄຸຄໍ ທຸພຸພລໍ ກໂຣຕີເຍວາ''ຕິ ທີ ສກຸກາ ວິຄຸຄາຕຸໍฯ ຕຖາ ທີ ພຸຍຕິເຣກມຸເຂນ ຕມຕຸຖໍ ປຕິຜຸຖເປຕຸໍ ''ມຄຸຄປຄຸຄໍ ປນາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍฯ ''ອນຸໂຕມຸຂເມວ ນ ປວິສຕີ''ຕິ ອິມິນາ ສຸຣາຍ ມຄຸຄປຄຸຄາທຸພຸພລກຣຕສຸສ ທຸຣສມຸສຸສາຣິຕກາວມາຫ ฯ ນນຸ ເຈວໍ ສຸຣາຍ ຕສຸສາ ປຄຸຄາຍ ທຸພຸພລີກຣເຕ ສາມຕຸຖິຍວິໜາໂຕ ອໂຈທີໂຕ ໂຫຕີ ອຣິຍານໍ ອນຸປຸປໂຍຄສຸເສວ ໂຈທິຕຕຸ ຕາຕີ? ນຍິທໍ ເອວໍ ອຸປໂຍໂຄປີ ນາມ ສທາ ເຕສໍ ນຕຸຖິ, ກຸໂຕ ກິຈຸຈກຣຕນຸຕິ ອິມສຸສ ອຕຸຖສຸສ ວຸຕຸຕຕຸຕາฯ ອຖ ປນ ອຜຸຖານປຣິກປຸປວເສນສຸສາ ກທາຈິ ສິຍາ ອຸປໂຍໂຄ, ຕຖາປີ ໂສ ຕສຸສາ ທຸພຸພລີຍໍ ອິສກມຸປີ ກາຕຸໍ ນາລເມວ ສມຸມເທວ ປຜິປກຸຂພູຣິກາເວນ ສຸປຸປຕິຜຸຖິຕກາວໂຕฯ ເຕນາຫ ''ມຄຸຄປຄຸຄໍ ປນ ທຸພຸພລໍ ກາຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕີ''ຕິฯ ມຄຸຄສີເສນ ເຈຕຸຖ ອຣິ ຍານໍ ສພຸພສຸສາປີ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣາຍ ປຄຸຄາຍ ທຸພຸພລກາວາປາທາເນ ອສມຕຸຖຕາ ທສຸສິຕາຕິ ທຜຸຖພຸພໍฯ ປຊຸຊຕິ ເອເຕນ ຜລນຸຕິ ປທໍ, ກາຣຕໍฯ

໘໔໘ฯອຕຸຕາປີສຸສ ອກາລຈາຣິສຸສ ອຄຸຕຸໂຕ ສຣສໂຕ ອຣກຸຂິໂຕ ອຸປກຸກມໂຕປີ ປຣິວຊຸຊນິຍານໍ ອປຣິວຊຸຊນໂຕฯ ເຕນາຫ ''ອ ເວລາຍ ຈຣນຸໂຕ ທີ''ຕິອາທີฯ ກຕຸຍກາທີນີປີຕິ ປີ-ສທຸເທນ ໂສພຸກາທິເກ ສງຄຕຸຫາຕີฯ ເວຣີໂນປີຕີ ປີ-ສທຸເທນ ໂຈຣາທິກາ ສງຄຍຸໜນຸຕີฯ ປຸຕຸຕທາຣາຕິ ເອຕຸຖ ປຸຕຸຕຄຸຄເຫນ ປຸຕຸຕີປີ ຄຫິຕາຕິ ອາຫ ''ປຸຕຸຕທີຕໂຣ''ຕີฯ ພຫີ ປຕຸຖນນຸຕິ ກາມປຕຸຖ ນາວເສນ ອນຸໂຕເຄໜສຸສິຕໂຕ ນິພທຸທວຕຸຖຸໂຕ ພຫີທຸສາ ປຕຸຖນໍ ກຕຸວາฯ ອຄຸເຄຫີ ກຕປາປກມຸເມສູຕິ ປເຣຫີ ກຕາສຸ ປາປກິຣິຍາສຸฯ ສງກິຕພຸໂພ ໂຫຕີ ອກາເລ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຈຣຕໂຕฯ ຣູຫຕີ ຍສຸມີ ປເທເສ ໂຈຣິກາ ປວຕຸຕາ, ຕຕຸຖ ປເຣຫີ ທິຜຸຖຕຸຕາฯ ວຕຸຕຸໍ ນ ສກຸກາຕີ ''ເອຕຸຕກໍ ທຸກຸຂໍ, ເອຕຸຕກໍ ໂທມນສຸສ''ນຸຕິ ປຣິຈຸຈິນຸທິຕຸວາ ວຕຸຕຸໍ ນ ສກຸກາฯ ຕໍ ສພຸພມຸປີ ວິ ກາລຈາຣິມຸທີ ປຸຄຸຄເລ ອາຫຣິຕພຸພໍ ຕສຸສ ອຸປຣີ ປກຸຂິປີຕພຸພໍ ໂຫຕີฯ ກຖໍ? ອຄຸຄສຸມີ ປຸຄຸຄເລ ຕຖາຣູເປ ອາສງກິຕພຸເພ ອສ ຕີฯ ອິຕີຕີ ເອວໍฯ ໂສຕີ ວິກາລຈາຣີฯ ປຸຣກຸຂໂຕ ປຸຣໂຕ ອຕຸຕໂນ ອຸປຣີ ອາສງກນຸເຕ ກຕຸວາ ຈຣຕີฯ

໘໕໐ຯນຍນາຍກາທີນຈ຺ຈນ຺ຕິ ນເຍທີ ນາຍເກທີ ນຈ຺ຈິຕພ຺ພນາຍກາທີນຈ຺ຈວິຣີຯ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອວສິຍ຺ຄໍ ສພ຺ພໍ ສງຄຫ຺ຫາຕີຯ ‘‘ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ ໂຫຕີ’’ຕີ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖສ຺ສ ຄມເນນ ຍຖາ ອນຸປ຺ປັນ຺ນານໍ ໂກຄານໍ ອນຸປ຺ປາໂທ, ອຸປ຺ປັນ຺ນານຍ຺ຈ ວິນາໂສ ໂຫຕີ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ຕສ຺ສາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄິຕນ຺ຕິ ສຣຄຕໍ, ປ຺ກຣຓຄຕໍ , ຕາລຸອຄຕໍ, ອປ຺ຆານຄຕນ຺ຕິ ຄນ຺ຆພ຺ພສຕ຺ຖວິທີຕໍ ອຍ຺ຍຍ຺ມ຺ປິ ສພ຺ພໍ ຄິຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວາທິຕນ຺ຕິ ວີຓາເວຕ຺ຸມຸທິງຄາທິວາທນໍຯ ອກ຺ຂານນ຺ຕິ ກາຣຕຍຸທ຺ຆສີຕາຫຣຓາທິອກ຺ຂານໍຯ ປາຓິສ຺ສຣນ຺ຕິ ກໍສຕາລຸອໍ, ‘‘ປາຓິຕາລຸອ’’ນ຺ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ກຸມ຺ກຖູນນ຺ຕິ ຈຕຸຣສ຺ສອມ຺ພຓກຕາລຸອໍຯ ‘‘ກຸຍເກຣີສທ຺ໂທ’’ຕີ ເກຈີຯ ‘‘ເອເສວ ນໂຍ’’ຕີ ອິມິນາ ‘‘ກສ຺ມີ ຖາເນ’’ຕິອາທີນາ ນຈ຺ເຈ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ຄິຕາທີສຸ ອຕິທິສຕີຯ

໘໕໑ຯຊຍນ຺ຕີ ຊູຕໍ ຊີນນ຺ໂຕຯ ເວຣນ຺ຕິ ຊີເຕນ ກີລຸອກປ຺ຸຣິເສນ ຊຍນິມິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ຣີ ເວຣໍ ວິໂຣຣໍ ປ຺ສວຕີ ອຸປ຺ປາເທຕີຯ ຕຍ຺ຫິສ຺ສ ເວຣປ຺ສວນໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ຊີຕໍ ມຍາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຊີໂນຕີ ຊູຕປ຺ຣາຊຍາປັນ຺ນາຍ ຆນຊານິຍາ ຊີໂນຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຍ຺ເຍນ ຊີໂຕ ສມາໂນ’’ຕິອາທີຯ ວິຕ຺ຕໍ ອນຸໂສຈຕີຕີ ຕໍ ຊີນໍ ວິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອນຸຕ຺ຖຸນຕີຯ ວິນິຈ຺ຉຍຍ຺ຖາເນຕີ ຍສ຺ມິ ກີສ຺ ມິຍ຺ຈິ ອຍ຺ຍວິນິຈ຺ຉຍຍ຺ຖາເນຯ ສກ຺ຂິປ຺ຸຍ຺ຖສ຺ສາຕິ ສກ຺ຂີກາເວນ ປ຺ຸຍ຺ຖສ຺ສຯ ອກ຺ຂໂສຕ຺ໂຫຕີ ອກ຺ຂສຸຕ຺ໂຕຯ ຊູຕກໂຣຕີ ຊູຕປ຺ ມາທຍ຺ຖານານຸຍຸຕ຺ໂຕຯ ຕ຺ວມ຺ປິ ນາມ ກຸລປ຺ຸຕ຺ໂຕຕີ ກຸລປ຺ຸຕ຺ໂຕ ນາມ ຕ຺ວໍ, ນ ມຍໍ ຕຍິ ໂກລປ຺ຸຕ຺ຕິຍໍ ອິທານີ ປ຺ສ຺ສາມາຕີ ອຣີປ຺ ປາໂຍຯ ລິນ຺ນກິນ຺ນໂກຕີ ລິນ຺ນກິນ຺ນທີໂຣຕ຺ຕປ຺ໂປ, ອທີຣີໂກ ອໂນຕ຺ຕປ຺ປີຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ຕສ຺ສ ກາຣຓາຕີ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍຯ

ອນິຈ຺ລິໂຕຕີ ນ ອິຈ຺ລິໂຕຯ ໂປ໌ສິຕພ຺ພາ ກວິສ຺ສຕີ ຊູຕປ຺ຣາຊເຍນ ສພ຺ພກາລໍ ຣິຕ຺ຕຕ຺ຈ຺ຉກາວໂຕຯ

ປາປມິຕ຺ຕຕາຍ ລອາທີນວາທີວຕ຺ຓນາ

໘໕໔ຯອກ຺ຂສຸຕ຺ຕາຕີ ອກ຺ເຂສຸ ສຸຕ຺ຕາ, ອກ຺ຂນິມິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖວິນາສກາຯ ອິຕ຺ຖີໂສຕ຺ຫາຕີ ອິຕ຺ຖີສຸ ໂສຕ຺ຫາ, ອິຕ຺ຖີສມ຺ໂກຄນິມິຕ຺ ຕໍ ອາຕປ຺ປັນກາຯ ຕຖາ ກຕ຺ຕໂສຕ຺ຫາຫໂຍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ປີປາສາຕີ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣີ ສຸຣາປີປາສາຯ ເຕນາຫ ‘‘ປານໂສຕ຺ຫາ’’ຕີຯ ເນກຕິກາຫໂຍ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕາ ເອວຯ ເມຕ຺ຕິອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖານຕາຍ ມິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕີຯ ຕສ຺ມາຕີ ປາປມິຕ຺ຕຕາຍຯ

໘໕໖ຯກມ຺ມນ຺ຕນ຺ຕີ ກມ຺ມໍ, ຍຖາ ສຸຕ຺ຕໍເຍວ ສຸຕ຺ຕນ຺ໂຕ, ເອວໍ ກມ຺ມໍເຍວ ກມ຺ມນ຺ໂຕ, ຕໍ ກາຕ຺ຸ ຄຈ຺ຉາມາຕີ ວຸຕ຺ໂຕຯ ກມ຺ມໍ ວາ ອນ຺ໂຕ ນິຍ຺ຖານໍ ຄຈ຺ລຕີ ເອຕ຺ຖາຕີ ກມ຺ມນ຺ໂຕ, ກມ຺ມກຣຓຍ຺ຖານໍ, ຕໍ ຄຈ຺ຉາມາຕີ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ປັນ຺ນສຂາຕີ ສຸຣໍ ປາຕ຺ຸ ປັນ຺ເນ ປຍິປ຺ຊຊນ຺ເຕ ເອວ ສຂາຕີ ປັນ຺ນສຂາຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຍເມວຕ຺ໂຖ’’ຕີຯ ‘‘ສມ຺ມິຍສມ຺ມິໂຍ’’ຕີ ວຈນ ເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕີ ສມ຺ມິຍສມ຺ມິໂຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ສມ຺ມສມ຺ມາຕີ ວທນ຺ໂຕ’’ຕີຯ ສຫາໂຍ ໂຫຕີຕີ ສຫາໂຍ ວິຍ ໂຫຕີຯ ໂອຕາຣເມວ ຄເວສຕີຕີ ຣນ຺ຆເມວ ປ຺ຣິເຍສຕີ ອນຕ຺ຖມສ຺ສ ກາຕ຺ຸກາໂມຯ ເວຣປ຺ປ຺ສໂວຕີ ປ຺ເຣທີ ອຕ຺ຕນີ ເວຣສ຺ສ ປ຺ສວນໍ ອນຸປ຺ວຕ຺ຕນໍຯ ເຕ ນາຫ ‘‘ເວຣພຫຸລຕາ’’ຕີຯ ປ຺ເຣສໍ ກຣີຍມາໂນ ອນຕ຺ໂຖ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕີ ອນຕ຺ໂຖ, ຕພ຺ກາໂວ ອນຕ຺ຖຕາຕີ ອາຫ ‘‘ອນຕ຺ຖການີ ຕາ’’ຕີຯ ໂຍ ຫີ ປ຺ເຣສໍ ອນຕ຺ຖໍ ກໂຣຕີ, ໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອນຕ຺ຖກາໂຣ ນາມ, ຕສ຺ມາ ອນຕ຺ຖຕາຕີ ອຸກຍານຕ຺ຖການີຕາຯ ອຣີໂຍ ວຸຈ຺ຈຕີ ສຕ຺ໂຕ, ກຸຈ຺ລິໂຕ ອຣີໂຍ ກທຣີໂຍຯ ຍສ຺ສ ຆມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ໂສ ‘‘ກທຣີໂຍ’’ຕີ ວຸຈ຺ຈຕີ, ໂສ ຆມ຺ໂມ ກທຣີຍຕາ, ມຈ຺ລຣີຍໍຯ ຕໍ ປັນ ທຸພ຺ພິສຊ຺ຊນີຍກາເວ ຖິຕໍ ສນ຺ຆາຍາຫ ‘‘ສຸຍ຺ຖຸ ກທຣີຍຕາ ຖທ຺ຆມຈ຺ລຣີຍກາ’’ໂວຕີຯ ອວິປ຺ຕ຺ຓສກາວໂຕ ອຸຍ຺ຖາຕ຺ຸ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຈ ອິຕ຺ໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ສໍສີທນ຺ໂຕວ ອິຕ຺ໍ ວິຄາຫຕີ ນາມຯ ສູຣິເຍ ອນຸຄ຺ຄເຕ ເອວ ກມ຺ມນ຺ເຕ ອນາຣກນ຺ ໂຕ ຣຕ຺ຕີ ອນຸຍ຺ຖານສີໂລຯ

ອຕ຺ຖາຕີ ຆນານີຯ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕີຕີ ອປ຺ຄຈ຺ລນ຺ຕີຯ ອຖ ວາ ອຕ຺ຖາຕີ ກິຈ຺ຈານີຯ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕີຕີ ອຕິກ຺ກນ຺ຕກາລານີ ໂຫນ຺ຕີ, ເຕ ສໍ ອຕິກ຺ກໂມປິ ອຕ຺ຖໂຕ ຆນານເມວ ອຕິກ຺ກໂມຯ ອິມິນາ ກຖາມຄ຺ເຄນາຕີ ອິມິນາ ‘‘ຍໂຕ ໂຂ ຄຫປຕິປ຺ຸຕ຺ຕາ’’ຕິອາທີ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໘໔໘) ນຍປ຺ປ຺ວຕ຺ເຕນ ກຖາສງ຺ຂາເຕນ ຫີຕາຣີຄມູປາເຍນຯ ເອຕ຺ຕກໍ ກມ຺ມນ຺ຕີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກມ຺ມກິເລສາ, ຈຕ຺ຕາຣີ ອຄ ຕີຄມນານີ, ລ ໂກຄານໍ ອປາຍມຸຂານີຕີ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຈຸທ຺ທສວິຣໍ ປາປກມ຺ມໍຯ

ມິຕ຺ຕປ຺ຕິຣູປກວຕ຺ຓນາ

໘໕໔ຯອນຕ຺ໂຖຕີ ‘‘ໂກຄຊານີ, ອາຍສກ຺ຍໍ, ປ຺ຣິສມຊ຺ເຊ ມງ຺ກຸກາໂວ, ສມ຺ມູລ຺ຫມຣຓ’’ນ຺ຕີ ເອວໍ ອາທີໂກ ທີຍ຺ຖຆມ຺ມິໂກ ‘‘ທຸຄ຺ຄ

ຕິປ຺ຣິກິເລໂສ, ສຸຄຕິຍຍ຺ຈ ອປ຺ປາຍຸກຕາ, ພຫ຺ວາພາຣຕາ, ອຕິທລິທ຺ທຕາ, ອປ຺ປນ຺ນປານຕາ’’ຕິ ເອວໍ ອາທິໂກ ຈ ອນຕ຺ໂຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ຍານິ ການິຈິ ກຍານີຕິ ອຕ຺ຕານຸວາທກຍປຣານຸວາທກຍທຕ຺ຑກຍາທີນິ ໂລເກ ລພ຺ກມານານິ ຍານິ ການິຈິ ກຍານິ. ອຸປທ຺ທວາຕິ ອນ຺ຕຣາຍາ. ອຸປສຄ຺ຄາຕິ ສຣີເຣນ ສໍສຏ຺ຄານິ ວິຍ ອຸປຣູປຣິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນການິ ພ຺ຍສນານິ. ອຣຸຓທຕ຺ຖູຕິ ເອກນ຺ເຕນາຕິ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ ‘‘ອຣຸຓທຕ຺ຖຸທໂສ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໔໘) ວິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອກໍເສນາ’’ຕິ. ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຄຫຕໂຍຄ຺ຍໍ ຫຣຕິເຍວ ຄຕ຺ຫາຕິເຍວ. ວາຈາ ເອວ ປຣມາ ເອຕສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ຕິ ວຈີປຣໂມ. ເຕນາຫ ‘‘ວຈນມຕ຺ເຕເນວາ’’ຕິອາທິ. ອນຸປ຺ປີຍນ຺ຕິ ຕກ຺ກນໍ, ຍໍ ວາ ‘‘ຣຸຈີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ເຍຫິ ສຸຣາປານາທີຫິ ໂກຄາ ອເປນ຺ຕິ ວິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕສຸ ເຕສໍ ອປາເຍສຸ ພ຺ຍສນເຫຕູສຸ ສຫາໂຍ ໂຫຕິ.

໘໕໔.ຫາຣໂກເຍວ ໂຫຕິ, ນ ທາຍໂກ, ຕມ຺ສ຺ສ ເອກໍສໂຕ ຫາຣກກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ສຫາຍສ຺ສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອປ຺ປກນ຺ຕິ ປຸປ຺ຜຜລາທິ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ປຣິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ທຕ຺ວາ, ພຫຸໍ ປຕ຺ເຖຕິ ພຫຸໍ ມຫຄ຺ຆໍ ວຕ຺ຖຸຍຸຄາທີ ປຈ຺ຈາສີສຕິ. ທາໂສ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ມິຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍ ຕໍ ກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ກາຖໍ ອມິຕ຺ໂຕ ນາມ ຊາໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອຍ’’ນ຺ຕິອາທິ. ຍສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ ກໂຣຕິ ອນຕ຺ຖປຣິຫາຣຕ຺ຖໍ, ອຕ຺ຕໂນ ມິຕ຺ຕກາວທສ຺ສນຕ຺ຖຍ຺ຈ, ຕໍ ເສວຕິ. ອຕ຺ຖກາຣຕາຕິ ວຑ຺ຒິນິມິຕ຺ຕໍ, ອຍເມເຕສໍ ເກໂທ.

໘໕໖.ປເຣຕີ ປຣທິວເສ. ນ ອາຄໂຕ ສີຕິ ອາຄໂຕ ນາໂຫສິ. ຂີຕນ຺ຕິ ຕາທິສສ຺ສ, ອສ຺ສກສ຺ສ ຈ ທີນ຺ນຕ຺ຕາ. ສສ຺ສສງ຺ຄເຫຕິ ສສ຺ສໂຕ ກາຕພ຺ພສຄຸສງ຺ຄເຫ ກເຕ.

໘໕໗. ‘‘ທານາທີສຸ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ກໂຣມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສາຘຸ ສມ຺ມ ກໂຣມາ’’ຕິ ອນຸຊານາຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ‘‘ກລ຺ຍາເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ ອຕິທີສຕິ. ນນຸ ເອວໍ ອນຸຊານນ຺ໂຕ ອຍໍ ມິຕ຺ໂຕ ເອວ, ນ ອມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕປ຺ຕິຣູປ຺ໂກຕິ? ອນຸປ຺ປີຍກາຕ໌ທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ. ສຫາເຍນ ວາ ເທສກາລໍ, ຕສ຺ມີ ວາ ກເຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກວິໂຣຆາທີ ອສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ‘‘ກໂຣມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ໂຍ ຕໍ ຊານນ຺ໂຕ ເອວ ‘‘ສາຘຸ ສມ຺ມ ກໂຣມາ’’ຕິ ອນຸປ຺ປີຍໍ ກຕາຕິ, ຕໍ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກລ຺ຍາຕໍ ປີສ຺ສ ອນຸຊານາຕີ’’ຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກລ຺ຍາເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ.

໘໕໘.ມິຕ຺ຕປ຺ຕິຣູປ຺ກາ ເອເຕ ມິຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ຊານິຕ຺ວາ.

ສຸຫທມິຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໖໐.ສຸນ຺ທຣຫທຍາຕິ ເປ຺ມສ຺ສ ອຕ຺ຖິວເສນ ກທ຺ທຈິຕ຺ຕາ.

໘໖໑.ປມຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ປ຺ມາທວເສນ ກິຍ຺ຈິ ອຍຸຕ຺ເຕ ກເຕ ຕາທິເສ ກາເລ ຣກ຺ຂຕໍ ‘‘ກິຕສ຺ສ ສຣຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ ອິມິນາວ ຕໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຣຸຓເມວ ປມຕ຺ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂຕວິຆີ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ມຊ຺ຊໍ ປີວິຕ຺ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຄເຫ ອາຣກ຺ຂໍ ອສໍວິຫິຕສ຺ສ ພຫິຄມນມ຺ປີ ປ຺ມາທປກ຺ຂິກເມວາຕິ ‘‘ສຫາໂຍ ພຫິຄໂຕ ວາ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກຍໍ ຫຣນ຺ໂຕຕີ ກຍໍ ປຏິພາຫນ຺ໂຕ. ໂກຄເຫຕຸ ຕາຍ ຜລູປ຺ຈາເຣນ ຆນໍ ‘‘ໂກຄ’’ນ຺ຕິ ວທຕິ. ກິຈ຺ຈກຣຕ໌ເຍຕິ ຊຸທ຺ທເກ, ມຫນ຺ເຕ ຈ ກາຕພ຺ເພ ອຸປ຺ປນ຺ເນ.

໘໖໔.ນິຄູຫິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕກຖນ຺ຕິ ນິຄູຫິຕຸໍ ຉາເທຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕກຖໍ, ນິຄູຫິຕຸໍ ວາ ຍຸຕ຺ຕາ ກຖາ ເອຕສ຺ສາຕິ ນິຄູຫິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕກຖໍ, ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມໍ. ຣກ຺ຂຕີຕິ ອນາວິກໂຣນ຺ໂຕ ຉາເທຕິ. ຊີວິຕມ຺ປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ກິມງ຺ຄໍ ປນ ອຍ຺ຍໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ.

໘໖໖.ປສ຺ສນ຺ເຕສຸ ປສ຺ສນ຺ເຕສູຕິ ອາເມຑິຕວຈເນນ ນິວາຣິຍມານສ຺ສ ປາປສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຣຕໍ ທີເປຕິ. ປຸນປ຺ປຸນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຫິ ປາປໂຕ ວິເສເສນ ນິວາເຣຕພ຺ໂພ ໂຫຕິ. ສຣເຕສູຕິ ສຣເຕສຸ ວຕ຺ຕສ຺ສຸ ອກິນ຺ນານິ ກຕ຺ວາ ປຏິປ຺ຊຊ, ສຣເຕສຸ ວາ ອຸປາສກກາເວນ ວຕ຺ຕສ຺ສຸ. ນິປ຺ປຸຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຫໍ. ກາຣຕນ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາທີເກາທຍຸຕ຺ຕໍ. ອິທໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ອິມໍ ທານາທີເກາທໍ ກຸສລກມ຺ມໍ. ‘‘ກມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ສາຘາຣຕໂຕ ວຸຕ຺ຕສ຺ສາປີ ຕສ຺ສ ‘‘ສຄ຺ເຄ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິ ປທນ຺ຕຣສນ຺ນິຆາເນນ ສທ຺ຆາຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປາໂລກາທິຄຸຕສມ຺ມສມງ຺ຄີຕາ ວິຍ ກຸສລກາໂວ ໂຊຕິໂຕ ໂຫຕິ. ສທ຺ຆາທໂຍ ຫິ ຆມ຺ມາ ສຄ຺ຄຄາມິມຄ຺ໂຄ. ຍຖາຫ –

‘‘ສທ຺ຆາ ຫິຣິຍໍ ກຸສລຍ຺ຈ ທານໍ,

ຨມ຺ມາ ເອເຕ ສປ຺ປຸຣິສານຸຍາຕາ;

ເອຕລ຺ທິ ມຄ຺ຄໍ ທິວິຍໍ ວຫນ຺ຕິ,

ເອເຕນ ທີ ຄຈ຺ຉຕິ ເທວໂລກ''ນ຺ຕິຯ (ອຯ ນິຯ ຓຯໝ໘);

໘໖໔ຯ ກວນໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິວຫ຺ຌນໍ ກໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕປ຺ປຜິກ຺ເຂປນ ອກໂວຕິ ອາຫ ''ອກເວນ ອວຸຫ຺ຌິຍາ''ຕິຯ ປາຣິຊລ຺ລນ຺ຕິ ຊານິຯ ອນຕ຺ຕມໂນ ໂທຕິຕິ ອຕ຺ຕມໂນ ນ ໂທຕິ ອນຸກມ຺ປກກາວໂຕຯ ອລ຺ລທຕ຺ຖ ຕໍ ອກວໍ ອຕ຺ຕນີ ອາປຕິຕໍ ວິຍ ມລ຺ລຕິຯ ອິທານິ ຕໍ ກວໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຕຖາຣູປ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິຣູໂປຕິ ພີກຈ຺ໂຉຯ ນ ປາສາທິໂກຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ສຸຊາໂຕຕິ ສຸນ຺ທຣຊາຕິໂກ ຊາຕິສມ຺ປນ຺ໂນຯ

໘໖໕ຯ຋ລນ຺ຕິ ຋ລນ຺ໂຕຯ ອຄ຺ຄິວາຕິ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ ວິຍຯ ກາສຕິຕິ ວິໂຣຈຕິຯ ຍສ຺ມາສ຺ສ ກຄວຕາ ສວິເສສໍ ວິໂຣຈນໍ ໂລເກ ປາກຏກາວລ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ ''຋ລໍ ອຄ຺ຄິວ ກາສຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຍທາ ອຄ຺ຄິ ສວິເສສໍ ວິໂຣຈຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈ ຄິໂຕ ທູເຣ ຄິຕານ຺ມ຺ປີ ປລ຺ລາຍຕິ, ຕໍ ທສ຺ສນາທິວເສນ ຕມຕ຺ຖໍ ວິກາເວຕຸໍ ''ຣຕ຺ຕິ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

''ກມຣສ຺ເສວ ອິຣິຍໂຕ''ຕິ ເອເຕເນວສ຺ສ ໂກຄສໍຫຣຕໍ ຨມ຺ມິກໍ ລາໂຍເປຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອຕ຺ຕານມ຺ປີ''ຕິອາທີມາຫຯ ຣາສີກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຍຖາສ຺ສ ຨນຨລ຺ລາທິໂກຄຊາຕໍ ສມ຺ປີຕ຺ທິຕໍ ຣາສີກູຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຜ຺ຄຕິ, ເອວໍ ອິຣິຍໂຕ ອາຍູຫນ຺ຕສ຺ສ ຈຯ ຈກ຺ກປ຺ປມາຕນ຺ຕິ ຣຖຈກ຺ກປ຺ປມາຕໍຯ ນິຈຍນ຺ຕິ ວຸຫ຺ຌີ ປຣິວຸຫ຺ຌີຯ ''ໂກຄາ ສນ຺ນິຈຍໍ ຍນ຺ຕີ''ຕິ ເກຈິ ປຒນ຺ຕີຯ

ສມາຫຕ຺ວາຕິ ສໍຫຣິຕ຺ວາຯ ອລໍ-ສທ຺ໂທ ''ອລເມວ ສພ຺ພສຽ຋າເຣສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທິຕຸໍ, ອລໍ ວິຣຊ຺ຊິຕຸ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໗໒; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໔, ໑໒໙, ໑໓໔, ໑໔໓) ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ໂຊເຕຕິ, ''ອລມຣິຍລາຓທສ຺ສນວິເສສ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໒໗) ປຣິຍຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ໂຍ ເວກິຕຕ຺ໂຕຕິອາທີສຸ (ສຸຯ ນິຯ ໒໑໗) ວິຍ ອຕ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ສກາວປຣິຍາໂຍຕິ ຕໍ ສພ຺ພໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍຸຕ຺ຕສກາໂວ''ຕິອາທີມາຫຯ ສຕ຺ຖເປຕຸນ຺ຕິ ສມ຺ມາ ຖເປຕຸໍ, ສມ຺ມເທວ ປວຕ຺ເຕຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວໍ ວິກຊນ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ຕໂນ ຨນໍ ຈຕ຺ຨາ ວິກຊນ຺ໂຕ ວິກຊນເຫຕຸ ມິຕ຺ຕານິ ຄນ຺ຖຕິ ໂສລ຺ອສ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕານິ ເມຕ຺ຕາຍ ອຊີຣາປເນນ ປພນ຺ຨຕິຯ ເຕນາຫ ''ອເກຊ຺ຊມານານິ ຖເປຕີ''ຕິ ຯ ກຖໍ ປນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຈຕ຺ຨາ ໂກຄານໍ ວິກຊເນນ ມິຕ຺ຕານິ ຄນ຺ຖຕີຕິ ອາຫ ''ຍສ຺ສ ທີ''ຕິອາທີຯ ເຕນາຫ ກຄວາ ''ທທໍ ມິຕ຺ຕານິ ຄນ຺ຖຕີ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໖)ຯ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຸປກຸລ຺ເຊຍ຺ຍ, ອຸປຍຸລ຺ເຊຍ຺ຍ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາປຕຫ຺ນິກາທີນໍ ທານວເສນ ເຈວ ອຨິວຕ຺ຖເທວຕາທີນໍ ເປຕພລິວເສນ, ນ຺ຫາປີຕາທີນໍ ເວຕນວເສນ ຈ ວິນິໂຍໂຄປີ ອຸປໂຍໂຄ ເອວຯ ຕຖາ ທີ ວກ຺ຂຕິ ''ອິເມສຸ ປນາ''ຕິອາທີ ອາໂຍນາມ ເຫຜ຺ຄິມນ຺ເຕນ ວຍໂຕ ຈຕ຺ຄ຺ຸໂຓ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ອລ຺ລຖາ ວໂຍ ອວິຈ຺ເຉທວເສນ ນ ສນ຺ຕາເນຍ຺ຍ, ນິເຨຍ຺ຍ, ກາເຊຍ຺ຍ ຈ ອສມ຺ກເຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ທ຺ວີທິ ກມ຺ມໍ ປໂຍຊເຍ''ຕິຯ ນິເຨຕ຺ວາຕິ ນິທທິຕ຺ວາ, ກູມິຄຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣາຊາທິວເສນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຄ຺ຄິອຸທກໂຈຣທຸພ຺ກິກ຺ຂາທິເກ ສຽຄຕ຺ຫາຕິຯ ນ຺ຫາປີຕາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກຸລາລຣຊກາທີນໍ ສຽຄໂຫຯ

ຉທ຺ທິສາປຜິຈ຺ຉາທນກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາ

໘໖໖ຯຈຕູທີ ກາຣເຕທີຕິ ນ ຉນ຺ທຄມນາທີທີ ຈຕູທີ ກາຣເຕທີ ຯ ອກຸສລໍ ປຫາຍາຕິ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ ກມ຺ມກິເລສາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອກຸສລລ຺ເຈວ ອຄຕິຄມນາກຸສລລ຺ຈ ປຊ຺ຫິຕ຺ວາຯ ຉທີ ກາຣເຕທີຕິ ສຸຣາປານາທີສຸ ອາທີນວທສ຺ສນສຽ຋າເຕທີ ຉທີ ກາຣເຕທີຯ ສຸຣາປານານຸໂຍຄາທິເກາທໍ ຉພ຺ພິຨໍ ໂກຄານໍ ອປາຍມຸຂໍ ວິນາສມຸຂໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາຯ ໂສລ຺ອສ ມິຕ຺ຕານີຕິ ອຸປກາຣາທິວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ປມຕ຺ຕຣກ຺ຂຕາທີກິຈ຺ຈວິເສສວເສນ ປຈ຺ເຈກໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຕ຺ວາ ໂສລ຺ອສວິເຨ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ເສວນ຺ໂຕ ກຊນ຺ໂຕຯ ສຕ຺ຖວາຕິຊ຺ຊາທີມິຈ຺ຉາຊີວໍ ປຫາຍ ລາເຍເນວ ວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ຨມ຺ມິເກນ ອາຊີເວນ ຊີວຕິຯ ນມສ຺ສິຕພ຺ພາຕິ ອຸປກາຣວເສນ, ຄຸຓວເສນ ຈ ນມສ຺ສິຕພ຺ພາ ສພ຺ພທາ ນເຕນ ຫຸຕ຺ວາ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພາຯ ທິສາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວຯ ອາຄມນກາຍນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ອປ຺ປຜິປຕ຺ຕິຍາ, ມິຈ຺ຉາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກອນຕ຺ໂຖຯ ໂສ ທີ ກາຍນ຺ຕິ ເອຕສ຺

ມາຕິ ‘‘ກາຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຍນ ກາຣເຓນ ມາຕາປິຕຸອາທໂຍ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິກາເວນ ອປ຺ທິຏ຺ຐາ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຸພ຺ພຸປ຺ກາຣິຕາຍາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນ ອຕ຺ຖສຣິກ຺ຂຕາຍ ເນສໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິກາໂວຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຖາ ຫິ ມາຕາປິຕໂຣ ປຸຕ຺ຕານໍ ປຸຣຕ຺ຖິມກາເວນ ຕາວ ອຸປ຺ກາຣິກາເວນ ທິສ຺ສນ຺ໂຕ, ອປ຺ທິສ຺ສນ຺ໂຕ ຈ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາຯ ອາຈຣິຍາ ອນ຺ເຕວາສິກສ຺ສ ທກ຺ຂິຓກາເວນ, ຫີຕາຫິຕໍ ປຕິກຸສລກາເວນ ທກ຺ຂິຓາຣຫຕາຍ ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ທກ຺ຂິຓາ ທິສາຯ ອິມິນາ ນເຍນ ‘‘ປຈ຺ຈິມາ ທິສາ’’ຕິອາທີສຸ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຆຣາວາສສ຺ສ ທຸກ຺ຂພຫຸລຕາຍ ເຕ ເຕ ຈ ກິຈ຺ຈວິເສສາ ຍຖາອຸປ຺ປຕິຕທຸກ຺ຂນິຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຕ ເຕ ທຸກ຺ຂວິເສເສ ອຸຕ຺ຕຣຕິ’’ຕິຯ ຍສ຺ມາ ທາສກມ຺ມກຣາ ສາມິກສ຺ສ ປາທານໍ ປຍິຣຸປາສນວເສນ ເຈວ ຕທນຸຈ຺ຉວິກກິຈ຺ຈສາຘນວເສນ ຈ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສນ຺ຕິກາວຈຣາ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປາທມູເລ ປຕິຏ຺ຐານວເສນາ’’ຕິຯ ຄຸເຓຫີຕິ ອຸປ຺ຣິກາວາວເຫຫີ ຄຸເຓຫິຯ ອຸປ຺ຣິ ກິຕກາເວນາຕິ ສຄ຺ຄມຄ຺ເຄ ໂມກ຺ຂມຄ຺ເຄ ຈ ປຕິຏ຺ຐິຕກາເວນຯ

໔໖໗ຯ ກໂຕຕິ ໂປສິໂຕ, ຕໍ ປນ ກຣຓໍ ຊາຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສຸຂປ຺ຈ຺ຈຍູປ຺ຫຣເຓນ ທຸກ຺ຂປ຺ຈ຺ຈຍາປ຺ຫຣເຓນ ຈ ເຕຫິ ປວຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຄຸຬໍ ປາເຍຕ຺ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຊຄ຺ຄິໂຕຕິ ປຏິຊຄ຺ຄິໂຕຯ ເຕຕິ ມາຕາປິຕໂຣຯ

ມາຕາປິຕູນໍ ສນ຺ຕກໍ ເຂຕ຺ຕາທີ ອວິນາເສຕ຺ວາ ຣກ຺ຂິຕໍ ເຕສໍ ປຣມ຺ປຣາຍ ຐິຕິຍາ ກາຣຓໍ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຕໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ກຸລວໍສໍ ສຓ຺ຐເປຕິ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຘມ຺ມິກວໍສໂຕຕິ ‘‘ກຸລປ຺ປເທສາທິນາ ອຕ຺ຕນາ ສທິສໍ ເອກໍ ປຸຣິສໍ ຆເຜຕ຺ວາ ວາ ຄີວາຍໍ ວາ ຫຕ຺ເຖ ວາ ພນ຺ຘນ຺ຕິຍໍ ວາ ຫາເຣຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອາທິນາ ປວຕ຺ຕອຘມ຺ມິກປ຺ເວຓີໂຕຯ ຫາເຣຕ຺ວາຕິ ອປເນຕ຺ວາ ຕໍ ຄາຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາຯ ມາຕາປິຕໂຣ ຕໂຕ ຄາຫໂຕ ວິເວຈເນເນວ ຫິ ອາຍຕິ ເຕສໍ ປຣມ຺ປຣາຫາຣິກາ ສິຍາຯ ຘມ຺ມິກວໍເສຕິ ຫິໍສາທິວິຣຕິຍາ ຘມ຺ມິເກ ວໍເສ ຘມ຺ມິກາຍ ປ຺ເວຓິຍໍຯ ຐເປນ຺ໂຕຕິ ປຏິຐເປນ຺ໂຕຯ ສລາກກຕ຺ຕາທີນີ ອນຸປຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ສລາກກຕ຺ຕທານາທີນີ ອວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຯ

ທາຍຊ຺ຊໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊາມີຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ທາຍປຏິລາກສ຺ສ ໂຍຄ຺ຍກາເວນ ວຕ຺ຕມາໂນເຍວ ທາຍຊ຺ຊໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊຕິ ນາມ, ນ ອິຕໂຣ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມາຕາປິຕໂຣ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທາຣເກຕິ ປຸຕ຺ເຕຯ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ປຕ຺ວາຕິ ‘‘ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈຊວິສ຺ສຊ຺ຊນ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອາຄຕໍ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ອາຄມ຺ມຯ ທາຍຊ຺ຊໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊາມີຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ທາຍຊ຺ຊໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊາມີ’’ ຕິ ອິທໍ ຈຕ຺ຕຸຖໍ ວຕ຺ຕນຏ຺ຐານໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕສນ຺ຕິ ມາຕາປິຕູນໍຯ ຕຕິຍທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ມຕທິວສໂຕ ຕຕິຍທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ

ປາປໂຕ ນິວາຣຓໍ ນາມ ອນາຄຕວິສຍໍຯ ສມ຺ປຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໂຕປິ ຫິ ນິວາຣຓໍ ວີຕິກ຺ກເມ ອນາຄເຕ ເອວ ສິຍາ, ນ ວຕ຺ຕມາເນຯ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕາ ປນ ປາປກິຣິຍາ ຄຣຫຓມຕ຺ຕປຏິກາຣາຕິ ອາຫ ‘‘ກຕມ຺ປິ ຄຣຫນ຺ຕີ’’ຕິຯ ນິເວເສນ຺ຕີຕິ ປຕິຏ຺ຐເປນ຺ຕີຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາ ມາຕາປິຕໂຣ ອນວຊ຺ຊເມວ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມຸທ຺ທາຄຓນາທິສິປ຺ປ’’ນ຺ຕິຯ ຣູປາທີຫີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂກຄປຣິວາຣາທີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອນຸຣູເປນາຕິ ອນຸຈ຺ຉວິເກນຯ

ນິຈ຺ຈກູໂຕ ສມໂຍ ອກິຓ຺ຫກຣຓກາໂລຯ ອກິຓ຺ຫຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ນິຈ຺ຈ-ສທ຺ໂທ ‘‘ນິຈ຺ຈປ຺ຫໍສິໂຕ ນິຈ຺ຈປ຺ຫຏ຺ໂຖ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕກາໂລ ເອວ ສມໂຍ ກາລສມໂຍຯ ‘‘ອຸຏ຺ຐາຍ ສມຸຏ຺ຐາຍາ’’ຕິ ອິມິນາສ຺ສ ນິຈ຺ຈເມວ ທາເນ ເຕສໍ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສິຂາຐປນໍ ທາຣກກາເລຯ ອາວາຫວິວາຫໍ ປຸຕ຺ຕຘີຕູນໍ ໂຍພ຺ພນປ຺ປຕ຺ຕກາເລຯ

ຕໍ ກຍໍ ຍຖາ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ປິຫິຕາ ໂຫຕິ ‘‘ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ’’ຕິ ວິກຕ຺ຕິໍ ປຣິຓາເມຕ຺ວາ ໂຍຊນາຯ ຍຖາ ປນ ຕໍ ກຍໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຍຖາ ຈ ນາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຕທຸກຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສເຈ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິປ຺ປຏິປ຺ນ຺ນາຕິ ‘‘ກໂຕ ເນ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິອາທິນາ ອຸຕ຺ຕສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອກາຣເຓນ ເຈວ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອກຣເຓນ ຈ ວິປ຺ປຏິປ຺ນ຺ນາ ປຸຕ຺ຕາ ອສ຺ສຸຯ ເອຕໍ ກຍນ຺ຕິ ເອຕໍ ‘‘ມາຕາປິຕູນໍ ອປ຺ປຕິຣູປາຕິ ວິລ຺ລູນໍ ຄຣຫິຕພ຺ພຕາກຍໍ, ປຣວາທກຍ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທິ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ປຸຕ຺ເຕສຸຯ ປຸຕ຺ຕານໍ ນານຸຣູປາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ປຸຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ປທໍ ເອຕໍ ກຍໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ ອິຘາປິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ຕາທິສານຍ຺ຫິ ມາຕາປິຕູນໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ໂອວາທານຸສາສນີໂຍ ທາຕຸໍ ສມຕ຺ຖກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕາ ເຕສໍ ຫາຕພ຺ພາ ເອວາຕິ ກຕ຺ວາ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸຕ຺ຕານມ຺ປິ ວເສນາຍໍ ເທສນາ ອນາຄຕາ ສມ຺ມາປຏິປ຺ນ຺ເນສຸ ອໂກສຸ ອຕ຺ຕໂນ, ມາຕາປິຕູນມ຺ປິ ວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກຕາຍ ສພ຺ພໍ ກຍໍ ນ ໂຫຕິ ສມ຺ມາປຏິປ຺ນ຺ນຕ຺ຕາຯ ເອວໍ ປຏິປ຺ນ຺ນຕ຺ຕາ ເອວ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ກາຕພ຺ພປຏິສນ຺ຖາຣສ຺ສ ສມ຺ມເທວ ກຕຕ຺ຕາຯ ເຂມາຕິ ອນຸປທ຺ທວາຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອກຣເຓນ ຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນເກາປທ຺ທວາ ກຣເຓນ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ

‘‘ນ ໂຂ ເຕ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ໂຕ ສງ຺ຄີຕິອນາຣຸລ຺ໂຫ ກຄວຕາ ຕທາ ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ໂຕ ປ຺ຣມ຺ປ຺ຣາຄໂຕ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເຕນາຫ ‘‘ກຄວາ ສິງ຺ຄາລກໍ ເອຕທໂວຈາ’’ຕິ. ອຍ຺ຫ຺ຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ຫີ-ສທ຺ໂທ ອວທາຣເນ. ຕຖາ ຫີ ‘ໂນ ອຍ຺ຍາ’’ຕິ ອຍ຺ຍທີສໍ ນິວຕ຺ເຕ ຕິ.

໘໕໒. ອາຈຣິຍໍ ທູຣໂຕວ ທິສ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານວຈເນເນວ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນາທີສາມີຈີກິຣິຍາ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ທາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິອາທີມາຫ. ອຸປ຺ຍ຺ຍາເນນາຕິ ປ຺ຍິຣຸປາສເນນ. ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ອຸປ຺ຍ຺ຍານຄມເນນາຕິ ປາໂຕ, ມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ, ສາຍນ຺ຕິ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອຸປ຺ຍ຺ຍານຕ຺ຖໍ ອຸປຄມເນນ. ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຕາຕ຺ຖໍ ປນ ອຸປຄມນໍ ອຸປ຺ຍ຺ຍານນ຺ໂຕຄນໍ ປ຺ໂຍຊນວເສນ ຄມນກາວໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຕ...ເປ... ໂຫຕິ’’ຕິ. ໂສຕຸ໌ ອິຈ຺ຉາ ສຸສ຺ສູສາ, ສາ ປນ ອາຈຣິເຍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພສິກ຺ເຂ ຈ ອາທຣ ຄາຣວປຸພ຺ພິກາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ ‘‘ອທ຺ຍາ ອິມິນາ ສິປ຺ເປນ ສິກ຺ຂິເຕນ ເອວຣູປຶຄ຺ຄໍ ປ຺ຍິລກິສ຺ສາມີ’’ຕິ. ຕຖາກູຕລ຺ຈ ຕໍ ສວນໍ ສທ຺ຫາປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ສວເນນາ’’ຕິ. ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣກວເສນ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ອສທ຺ທຫິຕ຺ວາ... ເປ... ນາສິຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ຍິປກ຺ຂນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍໍ ສນ຺ທາຍ ‘‘ອວເສສຂຸທ຺ທກປາຣິຈຣິຍາ ຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວິກຊນໍ ອນວເສສໂຕ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ອນ຺ເຕວາສິເກນ ຫີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຈ຺ຈຸປ຺ຍ຺ຍານາທີນີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອາສນປ຺ຍ຺ຍາປນໍ ພີຊນນ຺ຕິ ເອວມາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ອນ຺ເຕວາສິກວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນ຺ເຕວາສິເກນ ອາຈຣິຍມ຺ຫີ ສມ຺ມາວຕ຺ຕິຕພ຺ພວຕ຺ຕໍ. ສິປ຺ປປ຺ຍິຄ຺ຄຫເຕນາຕິ ສິປ຺ປຄນ຺ຖສ຺ສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸຄ຺ຄຫເຕນ. ຕສ຺ສ ຫີ ສຸຍ຺ຄຸ ອຸຄ຺ຄຫເຕນ ຕທນຸສາເຣນສ຺ສ ປ໌ໂຍໂຄປີ ສມ຺ມເທວ ອຸຄ຺ຄຫີໂຕ ໂຫຕີຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ໂຖກໍ ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິອາທີ.

ສຸວິນີຕໍ ວິເນນ຺ຕີຕິ ອີທ ອາຈາຣວິນໂຍ ອທິປ຺ເປໂຕ. ສິປ຺ປສ຺ມີ ປນ ສິກ຺ຂາປນວິນໂຍ ‘‘ສຸຄ຺ຄຫີຕໍ ຄາຫາເປນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມິນາວ ສງ຺ຄຫີໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອວໍ ເຕ ນິສີທິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທີ. ອາຈຣິຍາ ຫີ ນາມ ອນ຺ເຕວາສິເກ ນ ທິຍ຺ຖສມ຺ມິເກ ເອວ ວິເນນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ສມ຺ປຣາຍິເກປີຕິ ອາຫ ‘‘ປາປມິຕ຺ຕາ ວຊ຺ເຊຕພ຺ພາ’’ຕິ. ສິປ຺ປຄນ຺ຖສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຄຕ຺ຫນໍ ນາມ ຍາວເທວ ປ໌ໂຍຄສມ຺ປາທນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປ໌ໂຍຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫາເປນ຺ຕີ’’ຕິ. ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈສູຕິ ອຕ຺ຕໂນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈສຸ. ປ຺ຍິຍາເທນ຺ຕີຕິ ປ຺ຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນໍ ມມຕ຺ຕວເສນ ປ຺ຍິຍາເທນ຺ຕິ. ‘‘ອຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ອນ຺ເຕວາສິໂກ’’ຕິອາທີນາ ຫີ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຄ຺ຄຫີຕທສ຺ສນມ຺ເຂນ ເຈວ ‘‘ພຫຸສ຺ສຸໂຕ’’ຕິອາທີນາ ຕສ຺ສ ຄຸຕປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນມ຺ເຂ ຈ ຕໍ ເຕສໍ ປ຺ຍິຍາເທນ຺ຕິ. ສພ຺ພທີສາສຸ ຣກ຺ຂໍ ກໂຣນ຺ຕີ ຈາຕຸທ຺ທິສກາວສມ຺ປາທເນນສ຺ສ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສຸຂຊີວິກາວສາທນໂຕ. ເຕນາຫ ‘‘ອຸຄ຺ຄຫີຕສິປ຺ໂປ ຫີ’’ຕິອາທີ. ສຕ຺ຕານຍ຺ຫີ ທຸວິທາ ສຣີຣຣກ຺ຂາ ອພ຺ການ຺ຕຣປຣິສ຺ສຍປ຺ຍິພາເຕນ, ພາຫິຣປຣິສ຺ສຍປ຺ຍິພາເຕນ ຈ. ຕຕ຺ຖ ອພ຺ການ຺ຕຣປຣິສ຺ສໂຍ ຊຸປ຺ປິປາສາທິເກໂທ, ໂສ ລາກາສິທ຺ທິຍາ ປ຺ຍິຫລ຺ຍຕິ ຕາຍ ຕຊ຺ຊາປຣິຫາຣສໍວິທານໂຕ. ພາຫິຣປຣິສ຺ສໂຍ ໂຈຣອມນຸສ຺ສາທິເຫຕ຺ໂກ, ໂສ ວິຊ຺ຊາສິທ຺ທິຍາ ປ຺ຍິຫລ຺ຍຕິ ຕາຍ ຕຊ຺ຊາປຣິຫາຣສໍວິທານໂຕ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຍໍ ຍໍ ທິສ’’ນ຺ຕິອາທີ.

ປຸພ຺ເພ ‘‘ອຸຄ຺ຄຫີຕສິປ຺ໂປ ຫີ’’ຕິອາທີນາ ສິປ຺ປສິກ຺ຂາປເນເນວ ລາກຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທິສາສຸ ປຣິຕ຺ຕາຕກຣຕໍ ທສ຺ສິຕໍ, ອິທານີ ‘‘ຍໍ ວາ ໂສ’’ຕິອາທີນາ ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຫີຕສິປ຺ປສ຺ສ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິວເສນ ຄຸຕກິຕ຺ຕນມ຺ເຂນ ປຄ຺ຄຕ຺ຫເນນປີ ລາກຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິກປ຺ປານໍ ເກໂທ. ເສສນ຺ຕີ ‘‘ປ຺ຍິຈ຺ຉນ຺ນາ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີກໍ ປາລຸອີອາຄຕໍ, ‘‘ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ’’ຕິອາທີກໍ ອຍ຺ຖກຖາຄຕລ຺ຈ. ເອຕ຺ຖາຕີ ເອຕສ຺ມີ ທຸຕິຍທີສາວາເຣ. ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ ປຸພ຺ເພ ປຖມທີສາວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ.

໘໕໓.ສມ຺ມານນາ ນາມ ສມ຺ກາວນາ, ສາ ປນ ອຕ຺ຖຈຣິຍາລກ຺ຂຕາ ຈ ທານລກ຺ຂຕາ ຈ ຈຕ຺ຕຸຖປ຺ຍ຺ຈມຍ຺ຍາເນເຫວ ສງ຺ຄຫີ ຕາຕິ ປ໌ໂຍວຈນລກ຺ຂຕໍ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ສມ຺ກາວິຕກຖາກຖເນນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ວິຄຕມານນາ ວິມານນາ, ນ ວິມານນາ ອວິມານ ນາ, ວິມານນາຍ ອກຣຕໍ. ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາ ທາສກມ຺ມກຣາທໂຍ’’ຕິອາທີ. ສາມິເກນ ຫີ ວິມານິຕານໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ສພ຺ໂພ ປຣິຊໂນ ວິມາເນຕິເຍວ . ປຣິຈຣນ຺ໂຕຕີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິຈຣນ຺ໂຕ. ຕໍ ອຕິຈຣຕີ ນາມ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຄິຫີນີ ອຕິມລ຺ລິຕ຺ວາ ອຄເຕຕ຺ວາ ວຕ຺ຕນໂຕ. ອິສ຺ສຣິຍໂວສ຺ສຄ຺ເຄນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍາທິໂສ ອິສ຺ສຣິຍໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ຄິຫີນີຍາ ອນຸຈ຺ຉວິໂກ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກຕ຺ຕເຄເຫ ວິສ຺ສຍ຺ເຖ’’ຕິ ອາຫ. ເຄເຫ ເອວ ຄຕ຺ວາ ວິຈາເຣຕພ຺ພມ຺ປີ ຫີ ກສິວາຕິຊ຺ຊາທິກມ຺ມໍ ກຸລິຕ຺ຖິຍາ ກາໂຣ ນ ໂຫຕິ, ສາມິກສ຺ເສວ ກາໂຣ, ຕໂຕ ອາຄຕສາປເຕຍ຺ຍໍ ປນ ຕາຍ ສຸຄຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຄເປຕພ຺ພໍ ໂຫຕິ. ‘‘ສພ຺ພໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ວິສ຺ສຍ຺ຖໍ ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອຕາ ມລ຺ລນ຺ຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ອິຕ຺ຖີໂຍ ນາມ ປຸຕ຺ຕລາເກນ ວິຍ ມຫຄ຺ຆວິປຸລາລງ຺ການລາເກນປີ ນ ສນ຺ຕຸສ຺ສນ຺ເຕວາຕິ ຕາສໍ ໂຕສ ນໍ ອລງ຺ການທານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ວິກວານຸຣູເປນາ’’ຕິ.

ກຸລິຕ຺ຖິຍາ ສໍວິທິຕພ຺ພກມ຺ມນ຺ຕາ ນາມ ອາຫາຣສມ຺ປາທນວິຈາຣປ຺ປກາຣາຕີ ອາຫ ‘‘ຍາຄຸກຕ຺ຕປຈນກາລາທີນີ’’ຕິອາທິ។ ສມ຺ມານນາທີຫີ ຍຖາຣຫໍ ປີຍວຈເນຫີ ເຈວ ໂກຊນທານາທີຫີ ຈ ປເຫຕກເປສນາທີຫີ ອຎ຺ຎໂຕ, ຕຕ຺ເຖວ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປຕ຺ຕາກາຣສ຺ສ ລຕທິວສາທີສຸ ເປເສຕພ຺ພປີຍກຕ຺ເຫຫີ ຈ ສງ຺ຄຫີຕປຣິຊນາ។ ເຄຫສາມິນິຍາ ອນ຺ໂຕເຄຫຊໂນ ນິຈ຺ຈໍ ສງ຺ຄຫີໂຕ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອິຘ ປຣິຊໂນ ນາມ…ເປ… ລາຕິຊໂນ’’ຕິ។ ອາກຕຣນນ຺ຕິ ພາຫິຣໂຕ ອນ຺ໂຕເຄຫໍ ປເວສິຕຣນໍ។ ຄິຫີນິຍາ ນາມ ປຖມໍ ອາຫາຣສມ຺ປາທເນ ໂກສລ຺ລໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຍຸຕ຺ຕປຍຸຕ຺ຕຕາ, ຕໂຕ ສາມິກສ຺ສ ອິຕ຺ຖິຊນາຍຕ຺ເຕສຸ ກິຈ຺ຈາກິຈ຺ເຈສຸ, ຕໂຕ ປຸຕ຺ຕານໍ ປຣິຊນສ຺ສ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ເຈສູຕິ ອາຫ ‘‘ຍາຄຸກຕ຺ຕສມ຺ປາທນາທີສູ’’ຕິອາທິ។ ‘‘ນິກ຺ໂກສຊ຺ຊາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕເມວ ນິກ຺ໂກສຊ຺ຊຕໍ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ, ອນ຺ວຍໂຕ ຈ ວິກາເວຕຸໍ ‘‘ຍຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອິຘາຕີ ອິມສ຺ມີ ຕຕິຍທີສາວາເຣ។ ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ ປຖມທີສາວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ។ ອິຕິ ກຄວາ ‘‘ປຈ຺ຉິມາ ທິສາ ປຸຕ຺ຕທາຣາ’’ຕິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາປີ ທາຣວເສເນວ ປຈ຺ຉິມໍ ທິສໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ, ນ ປຸຕ຺ຕວເສນ។ ກສ຺ມາ? ປຸຕ຺ຕາ ຫິ ທາຣກກາເລ ອຕ຺ຕໂນ ມາຕຸ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫເນເນວ ອນຸຄ຺ຄຫີຕາ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປີຕາ, ວິຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ຕກາເລ ປນ ຍຖາ ເຕປີ ຕທາ ອນຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພາ, ສ຺ວາຍໍ ວິຘີ ‘‘ປາປາ ນິວາເຣນ຺ຕີ’’ຕິອາທິນາ ປຖມທີສາວາເຣ ທສ຺ສິໂຕ ເອວາຕິ ກີ ປຸນ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນນາຕິ។ ທານາທີສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ។

໔໗໐។ ຈຕ຺ຕາຣິປີ ຐານານິ ລງ຺ຆິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈມເມວ ຐານໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ອວິສໍວາທນຕາຍາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ນາມໍ ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ສທາໂຍ ອຕ຺ຖິກກາເວນ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ນາມໍ ກເຖຕິ។ ອວິສໍວາເທຕ຺ວາຕີ ເອຕ຺ຖ ຫຸວິຘໍ ອວິສໍວາທນໍ ວາຈາຍ, ປໂຍເຄນ ຈາຕິ ຕໍ ຫຸວິຘມ຺ປີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິທມ຺ປີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ‘‘ທາເນນາ’’ຕິ ຈ ອິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ອິຕຣສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູວເສນປີ ອວິສໍວາເທຕ຺ວາ ສງ຺ຄຕ຺ຫນສ຺ສ ລພ຺ກນໂຕ, ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໂຕ ຈ។ ອປ຺ຣາ ປຈ຺ຉິມາ ປຊາ ອປ຺ຣປ຺ຊາ, ອປ຺ຣາປຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ວາ ປຊາ ອປ຺ຣປ຺ຊາ។ ປຏິປູຊນາ ນາມ ມມາຍນາ, ສກ຺ກາຣກິຣິຍາ ຈາຕິ ຕທຸກຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເກລາຍນ຺ຕີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ມມາຍນ຺ຕີຕິ ມມຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ຕິ។

໔໗໑។ຍຖາພລໍ ກມ຺ມນ຺ຕສໍວິຘາເນນາຕິ ທາສກມ຺ມກຣານໍ ຍຖາພລໍ ພລານຸຣູປໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ກມ຺ມນ຺ຕານໍ ສໍວິທຫເນນ ວິຈາຣເຕນ, ກາຣາປເນນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນາຫ ‘‘ທຫເຣຫີ’’ຕິອາທິ។ ກຕ຺ຕເວຕນານຸປ຺ປທາເນນາຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ທາສກມ຺ມກຣສ຺ສ ອນຸຣູປໍ ກຕ຺ຕສ຺ສ, ເວຕນສ຺ສ ຈ ປທາເນນ ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ອຍໍ ຊຸທ຺ທກປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິ។ ເກສຊ຺ຊາທີນີຕີ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສປ຺ປາຍາຫາຣວສນຏ຺ຐານາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ។ ສາຕກາໂວ ເອວ ຣສານໍ ອຈ຺ຉຣິຍຕາຕີ ອາຫ ‘‘ອຈ຺ຉຣິເຍ ມຘຸຣຣເສ’’ຕິ។ ເຕສນ຺ຕິ ທາສກມ຺ມກຣານໍ។ ໂວສ຺ສຊ຺ຊເນນາຕິ ກມ຺ມກຣຕ຺ໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ។ ເວລໍ ຎຕ຺ວາຕີ ‘‘ປຫາຣາວເສໂສ, ອຸປ຺ທຸຍປຫາຣາວເສໂສ ວາ ທິວໂສ’’ຕິ ເວລໍ ຊານິຕ຺ວາ។ ໂຍ ໂກຈິ ມຫຸສ຺ສໂວ ລໂຕ ນາມ។ ກຕ຺ຕິກຸສ຺ສໂວ, ຜຄ຺ຄຸຕ຺ຕຸສ຺ສໂວຕິ ເອວໍ ນກ຺ຂຕ຺ຕສລ຺ລກ຺ຂິໂຕ ມຫຸສ຺ສໂວ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ។ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍິຕາ, ປຈ຺ຉານິປາຕີຕາ ຈ ມຫາສຸທສ຺ສເນ ວຸຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ອິຘ ອນາມຏ຺ຐາ។

ທິນ຺ນາທາຍີໂນຕິ ປຸພ຺ພປທາວຘາຣຕາວເສນ ສາວຘາຣຕາວຈນນ຺ຕິ ອວຘາຣເຕນ ນິວຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘ໂຈຣິກາຍ ກິຎ຺ຈິ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ສາມິເກຫິ ທິນ຺ນສ຺ເສວ ອາທາຍີໂນ’’ຕິ។ ນ ມຍໍ ກິຎ຺ຈິ ລກາມາຕີ ອນຸຊ຺ຊາຍິຕ຺ວາຕີ ປຏິເສຘທ຺ວເຍນ ເຕຫິ ລທ຺ຘພ຺ພສ຺ສ ລາກໍ ທສ຺ເສຕິ។ ‘‘ກີ ເອຕສ຺ສ ກມ຺ເມນ ກເຕນາຕິ ອນຸຊ຺ຊາຍິຕ຺ວາ’’ຕິ ອິທໍ ຕຸຏ຺ຐຫທຍຕາຍ ກາຣຕທສ຺ສນໍ ປຏິປກ຺ຂທູຣີກາວໂຕ។ ຕຸຏ຺ຐຫທຍຕາທສ຺ສນມ຺ປີ ກມ຺ມສ຺ສ ສຸກຕກາຣີຕາຍ ກາຣຕທສ຺ສນໍ។ ກິຕ຺ຕິ ເອວ ວຕ຺ໂຕ ກິຕ຺ຕິວຕ຺ໂຕ, ຕໍ ກິຕ຺ຕິວຕ຺ຕໍ ຄຸຕກຖໍ ຫຣນ຺ຕິ, ຕໍ ຕໍ ທິສໍ ອຸປາຫຣນ຺ຕີຕິ ກິຕ຺ຕິວຕ຺ຕຫຣາ។ ຕຖາ ຕຖາ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພໂຕ ຫິ ກິຕ຺ຕິ, ຄຸໂຕ, ເຕສໍ ວຕ຺ຕານໍ ກຖນໍ ວຕ຺ໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ຄຸຕກຖາຫາຣກາ’’ຕິ។

໔໗໔។ ກາຣຕກູຕາ ເມຕ຺ຕາ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ເມຕ຺ຕານິ, ກາຍກມ຺ມາທີນິ។ ຍານິ ປນ ຕານິ ຍຖາ ຍຖາ ຈ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ‘‘ວິຫາຣຄມນ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ‘‘ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ’’ຕິ ປທໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ອນາວຏທ຺ວາຣຕາຍາຕີ ເອຕ຺ຖ ທ຺ວາຣໍ ນາມ ອໂລກຊ຺ຊາສຍຕາ ທານສ຺ສ ມຸຂກາວໂຕ។ ຕສ຺ສ ສໂຕ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ທາຕຸກາມຕາ ອນາວຏຕາ ເອວຎ຺ຫີ ຆຣມາວສນ຺ໂຕ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຄຫທ຺ວາເຣ ປີທິເຕປີ ອນາວຏທ຺ວາໂຣ ເອວ, ອຎ຺ຎຖາ ອປີທິເຕປີ ຆຣທ຺ວາເຣ ອາວຏທ຺ວາໂຣ ເອວາຕິ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ។ ວິວຣິຕ຺ວາປີ ວສນ຺ໂຕຕິ ວຈນເສໂສ។ ປີທຫິຕ຺ວາປີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ‘‘ສີລວນ຺ເຕສູ’’ຕິ ອິທໍ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ ທກ຺ຂິຕວິສຸທ຺ຘິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຣຸຕາເຂຕ຺ເຕປີ ທາເນນ ອນາວຏທ຺ວາຣຕາ ເອວ។ ‘‘ສນ຺ຕຎ຺ເຎວາ’’ຕິ ອິມິນາ ອສນ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິວຈນໍ ປຸຈ຺ຉິຕປຏິວຈນໍ ວິຍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ເອວາຕິ ທສ຺ເສຕິ

ວິຍ຺ຍູນໍ ອຕ຺ຖິການໍ ຈິຕ຺ຕມຫ຺ຫວກຣຓໂຕຯ ‘‘ປຸເຣາຕ຺ຕໍ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕພ຺ພກ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ຍາວກາລິເກ ເອວ ອາມິສກາວສ຺ສ ນິຣຸ
ລຸຫຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

‘‘ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ’’ຕິ ອິທໍ ເຕສໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອຊ຺ຊາສຍສມ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນໍ ປກ຺ຂປາຕາກາວທີປນໂຕ, ໂອຣິໂສ ຜຣຕາຍປີ
ເມຕ຺ຕາກາວນາຍ ລພ຺ການໂຕຯ ຍາຍ ກຸສລາກິວຫ຺ຒິອາກ຺ຂາຍ ເຕສໍ ອຸປຍ຺ຖາການໍ, ຕຖາ ເນສໍ ເຄຫປ຺ວິສນໍ, ຕໍ ສນ຺ຆາຍາຫ
‘‘ປ຺ວິສນ຺ຕາປິ ກລ຺ຍາເຓນ ເຈຕສາ ອນຸກມ຺ປນ຺ຕິ ນາມາ’’ຕິຯ ສຸຕສ຺ສ ປຣິໂຍທາປນໍ ນາມ ຕສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ອຕ຺ຖໍ ວິກາເວຕ຺ວາ
ວິຈິກິຈ຺ຉາຕມວິຆມເນນ ວິໂສຆນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຖໍ ກເຖຕ຺ວາ ກງ຺ຂໍ ວິໂນເທນ຺ຕິ’’ຕິຯ ສວນໍ ນາມ ຆມ຺ມສ຺ສ ຍາວເທວ ສມ຺
ມາປຏິປ຺ຊ຺ຊນາຍ ອສຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ສ ນິຣຕ຺ຖກກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ສຸຕສ຺ສ ປຣິໂຍທາປນໍ ນາມ ສມ຺ມາປຏິປ຺ຊ຺ຊາປນນ຺ຕິ ອາຫ
‘‘ຕຖຕ຺ຕາຍ ວາ ປຏິປ຺ຊ຺ຊາເປນ຺ຕິ’’ຕິຯ

໒໗໓ຯອລມຕ຺ໂຕຕິ ສມຕ຺ຖສກາໂວ, ໂສ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ສມຕ຺ໂຖ ເອວາຕິ ‘‘ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສນສມຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທິສານ
ມສ຺ສນຍ຺ຖາເນຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕທິສານໍ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖານສຄ຺ຄິເຕ ນມສ຺ສນກາຣເຓຯ ປຕ຺ໂຆໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ກຸສໂລ ເຉໂກ ລກເຕ ຍສນ຺ຕິ
ໂຍຊນາຯ ສຕ຺ຫຄຸຓໂຍຄໂຕ ສຕ຺ໂຫ, ສຕ຺ຫຄຸໂຓຕິ ປເນຕ຺ຖ ສຸຂຸມນິປຸຓປຄ຺ຄາ, ມຸທຸວາຈາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສຸຂຸມ…ເປ…
ກຓເນນ ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທິສານມສ຺ສນຍ຺ຖາເນນາຕິ ເຍນ ຄາເຓນ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ຉ ທິສາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຏິປ຺ຊ຺ຊນ຺ໂຕ ນມສ຺ສຕິ
ນາມ, ຕໍ ຄາຓໍ ທິສານມສ຺ສນຍ຺ຖານໍ, ເຕນ ປຏິການວາຯ ເຕນ ທີ ຕໍຕໍກິຈ຺ຈຍຸຕ຺ຕປຕ຺ຕວເສນ ປຏິປ຺ຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອິຆ ‘‘ປຏິການ
ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນິວາຕວຸຕ຺ຕີຕິ ປຕິປາຕສີໂລຯ ອຕ຺ຖທ຺ໂຆຕິ ນ ຖທ຺ໂຆ ຖມ຺ກຣທີໂຕຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຆຸມາຕລກ຺ຂເຓນ
ຖມ຺ກິຕກາເວນ ວິຣຫິໂຕຯ ອຸຍ຺ຖານວີຣິຍສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ກາຍິເກນ ວີຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ນິຣນ຺ຕຣກຣຓວເສນາຕິ
ອາຣທ຺ຆສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ສຕຕກາຣິຕາວເສນຯ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຄ຺ຄາຍາຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ອຕ຺ຖກິຈ຺ເຈ ອຸປຍ຺ຖິເຕ ຖານໂສ
ຕງ຺ຂເຓ ເອວ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກປຄ຺ຄາຍຯ

ສງ຺ຄຫກໂຣຕິ ຍຖາຣຫໍ ສຕ຺ຕານໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫນໂກຯ ມິຕ຺ຕກໂຣຕິ ມິຕ຺ຕກາວກໂຣ, ໂສ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ມິຕ຺ເຕ ປຣິເຍສນໂກ ນາມ
ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມິຕ຺ຕຄເວສໂນ’’ຕິຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວທໍ ວຈນໍ ຊານາຕີຕິ ວທຄ຺ຄູຕິ ອາຫ ‘‘ປຸພ຺ພກາຣິນາ ວຸຕ຺ຕວຈນໍ ຊານາ
ຕີ’’ຕິຯ ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຕ຺ຖາຣວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຫາຍກສ຺ສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸພ຺ເພ ຍຖາປວຕ຺ຕາຍ
ວາຈາຍ ຊານເນ ວທຄ຺ຄຸຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອາກາຣສລ຺ລກ຺ຂເຓນ ອປ຺ປວຕ຺ຕາຍ ວາຈາຍ ຊານເນປິ ວທຄ຺ຄຸຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ
‘‘ອປິຈາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ເຍນ ເຍນ ວາ ປນາ’’ຕິອາທິນາ ວຈນິຍຕ຺ຖຕໍ ວທຄ຺ຄູ-ສທ຺ທສ຺ສ ທສ຺ເສຕິຯ ເນຕາຕິ ຍຖາຆິປ຺
ເປຕມຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປາເປຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕໍ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ປຄ຺ຄາຍ ເນຕາ’’ຕິຯ ເນຕິ ຕໍ ຕມຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາເນຕ຺ວາ
ສມ຺ພນ຺ໂຆຯ ປຸນປ຺ປຸນໍ ເນຕີຕິ ອນຸ ອນຸ ເນຕິ, ຕໍ ຕມຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍຊນາຯ

ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ທານາທີທີ ສງ຺ຄເຫທີ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ເພ ປຸຄ຺ຄເລຯ ອາຓິຍາຕິ ອກ຺ຂສີສຄຕາຍ ອາຓິຍາຯ ຍາຍໂຕຕິ
ຄຈ຺ຉໂຕຯ ປຸຕ຺ຕກາຣຓາຕິ ປຸຕ຺ຕນິມິຕ຺ຕໍຯ ປຸຕ຺ຕເຫຕຸກລ຺ທີ ປຸຕ຺ເຕນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ມານໍ ວາ ປູຊໍ ວາຯ

ອຸປໂຍຄວຈເນຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖຯ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ວຈນໍ, ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປໂຍຄວຈເນ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ເພຯ ປຈ຺ຈຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍຯ ສມ຺ມາ
ເປກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມເທວ ກາຕພ຺ເພ ເປກ຺ຂນ຺ຕິຯ ປສໍສນິຍາຕິ ປສໍສິຕພ຺ພາຯ ກວນ຺ຕິ ເອເຕ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ເພ ຕຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄເລ ຍຖາຣ
ຫໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕາຕິ ອຆິປ຺ປາໂຍຯ

໒໗໔ຯ‘‘ອິຕິ ກຄວາ’’ຕິອາທິ ນິຄມນໍຯ ຍາ ທິສາຕິ ຍາ ມາຕາປິຕ຺ອາທິລກ຺ຂຓາ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິທິສາຯ ນມສ຺ສາຕິ ນມສ຺ເສຍ຺ຍາສີ
ຕິ ອຕ຺ໂຖ ‘‘ຍຖາ ກຖໍ ປນາ’’ຕິອາທິກາຍ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຈ຺ຉາຍ ວເສນ ເທສນາຍ ອາຣທ຺ຆຕ຺ຕາ ‘‘ປຸຈ຺ຉາຍ ຖຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺
ຕໍຯ ອກຖິຕໍ ນຕ຺ຖິ ຄີທີທີ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ເມ ອປ຺ປມາທປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອນວເສສໂຕ ກຖິຕຕ຺ຕາຯ ມາຕາປິຕ຺ອາທີສຸ ທີ ເຕທີ ຈ
ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພປຏິປຕ຺ຕິຍາ ນິຣວເສສໂຕ ກຖເນເນວ ຣາຊາທີສຸປິ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພວິຆີ ອຕ຺ຖໂຕ ກຖິໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິຯ ຄີທີໂນ
ວິນິຍນ຺ຕິ, ວິນຍໍ ອຸເປນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ຄີທີວິນໂຍຯ ຍຖານຸສິຍ຺ຖນ຺ຕິ ຍຖາ ອິຆ ສຕ຺ຖາຣາ ອນຸສິຍ຺ຖໍ ຄີທີຈາຣິຕ຺ຕໍ , ຕຖາ ເຕນ ປ
ກາເຣນ ຕໍ ອວິຣາເຆຕ຺ວາຯ ປຏິປ຺ຊ຺ຊມານສ຺ສ ວຸທ຺ຒິເຍວ ປາຏິກງ຺ຂາຕິ ທິຍ຺ຖຆມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖທີ ວຸທ຺ຒິເຍວ
ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ ອວສ຺ສມ຺ກາວິນີຕິຯ

ສິງ຺ຄາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໙ຯ ອາຍານາຜິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ປຖມກ຺າຓວາຣວຓ຺ຓນາ

໒໗໕ຯ ‘‘ຈຕຸທ຺ທິສໍ ຣກ຺ຂໍ ຖເປຕ຺ວາ’’ຕິ ອິທໍ ທ຺ວີສຸ ຖາເນສຸ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ຖປິຕໍ ຣກ຺ຂໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕທຸກາຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອ ສຸຣເສນາຍາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ທີ ອສີກາເຣ, ອຕ຺ຕໂນ ຣກ຺ຂາຍ ຈ ອປ຺ປມຊ຺ຊເນນ ເຕສໍ ອິທໍ ທ຺ວີສຸ ຖາເນສຸ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ອາຣກ຺ຂຄຸຖປນໍຯ ຍສ຺ທິ ຕໍ ອສຸຣເສນາຍ ປຜິເສຘນຕ຺ຖໍ ເທວປຸເຣ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ອາຣກ຺ຂຄຸຖປນໍ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອສີກາເຣ ອປ຺ປມຊ຺ຊນໍຯ ຍໍ ປນ ເນສໍ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປສງ຺ກມເນ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ອາຣກ຺ຂຄຸຖປນໍ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ກຕາ ຣກ຺ຂາຍ ອປ຺ປມຊ຺ຊນໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອສຸຣເສນາຍ ນິວາຣຓຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ປາລຸອິຍໍ ຈຕຸທ຺ທິສນ຺ຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ກຸມ຺ມວເສນ ຕທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຈຕູສຸ ທິສາສູ’’ຕິ ອາຫຯ ອາຣກ຺ຂໍ ຖເປຕ຺ວາຕິ ເວສ຺ສວຓາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ອຕ຺ຕນາ ອຕ຺ຕນາ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພທິສາສຸ ອາຣກ຺ຂໍ ຖເປຕ຺ວາ ຄຸຕ຺ຕີ ສມ຺ມເທວ ວິທ ຫິຕ຺ວາຯ ພລຄຸມ຺ພໍ ຖເປຕ຺ວາຕິ ຍກ຺ຂເສນາທິເສນາພລສມູຫໍ ຖເປຕ຺ວາຯ ໂອວຣຓໍ ຖເປຕ຺ວາຕິ ປຜິປກ຺ຂນິເສຘນສມຕ຺ຖໍ ອາວ ຣຓໍ ຖເປຕ຺ວາຯ ອິຕິ ຕີຫິ ປເທຫິ ຍຖາກ຺ກມໍ ປຈ຺ເຈກໍ ເທວນຄຣທ຺ວາຣສ຺ສ ອນ຺ໂຕ, ທ຺ວາຣສມີເປ, ທ຺ວາຣໂຕ ພຫີ, ທິສາຣກ຺ ຂາວສ຺ໂນຕິ ຕິວິຘາຍ ຣກ຺ຂາຍ ຖປິຕກາໂວ ວາ ທີປິໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອວໍ ສກ຺ກສ຺ສ…ເປ… ກຕ຺ວາ’’ຕິຯ ສຕ຺ຕ ພຸທ຺ເຘ ອາຣພ຺ກາ ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ເຕວ ພຸທ຺ເຘ ອາຣພ຺ກ ປຣິພນ຺ຘນກາຣຓໍ ມຫາປທານຜິກາຍໍ (ທີຯ ນິຯ ຜິຯ ໒ຯ໑໒) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຘມ຺ມອາຓນ຺ຕິ ຘມ຺ມມຍໍ ອາຓໍ, ສຕ຺ຖ ຘມ຺ມຈກ຺ກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ປຣິສໂຕ ພາຫີຣກາໂວ, ອສມ຺ໂກໂຄ’’ຕິ ເອວມາທີ ອິທລ຺ຈິທລ຺ຈ ວິວຊ຺ຊນກາຣຓໍ ກຣິສ຺ສາມາຕິຯ ສາວນ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ປຣິສານໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຣິວາເຣນ ອນຸສາວນໍ, ຍຖາ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ອສຸຣເສນາຍ ນິວາຣຓຕ຺ຖໍ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ອາຣກ຺ຂໍ ຖປາເປຕິ, ເອວໍ ມຫາຣາຊາໂນປີ ຕາທິເສ ກິຈ຺ຈວິເສເສ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣກ຺ຂໍ ຖເປນ຺ຕິຯ ອິເມສມ຺ປີ ທິ ຕໂຕ ສາສງ຺ກໍ ສປ຺ປຜິກຍນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຕ຺ຕໂນປີ’’ຕິອາທິຯ

ອກິກ຺ກນ຺ຕາຕິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ, ວິຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາຫ ‘‘ຂເຍ ທິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ເຕເນວ ທິ ‘‘ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປຖໂມ ຍາໂມ’’ຕິ ອນນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອກິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣຕິ ອຕິວິຍ ກນ຺ຕຕໂຣຯ ຕາທິໂສ ຈ ສຸນ຺ທໂຣ ກທ຺ທໂກ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສຸນ຺ທເຣ ທິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ

ໂກຕິ ເທວນາຄຍກ຺ຂຄນ຺ຘພ຺ພາທີສຸ ໂກ ກຕໂມຯ ເມຕິ ມມຯ ປາທານີຕິ ປາເທຯ ອິທ຺ຘິຍາຕິ ອີມາຍ ເອວຣູປາຍ ເທວິທ຺ຘິຍາຯ ‘‘ຍສສາ’’ຕິ ອິມິນາ ເອທີເສນ ປຣິວາເຣນ, ປຣິຈ຺ເຈເທນ ຈຯ ຊລນ຺ຕິ ວິຊ຺ໂຊຕມາໂນຯ ອກິກ຺ກນ຺ເຕນາຕິ ອຕິວິຍ ກນ຺ເຕນ ກມນີເຍນ ອກິຣູເປນຯ ວຓ຺ເຓນາຕິ ສຣີຣວຓ຺ຓນິກາຍຯ ສພ຺ພາ ໂອກາສຍໍ ທິສາຕີ ທສປີ ທິສາ ປກາເສນ຺ໂຕ ຈນ຺ໂທ ວິຍ, ສູ ຣິໂຍ ວິຍ ຈ ເອໂກກາສໍ ເອກາໂລກໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖຯ ອກິຣູເປຕິ ອຸລຸອາຣຣູເປ ສມ຺ປນ຺ນຣູເປຯ ອພ຺ກນຸໂມທເນຕິ ສມ຺ປຫໍສເນຯ ອິຘ ປນາຕິ ‘‘ອກິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ’’ຕິ ເອຕສ຺ມີ ປເທຯ ເຕນາຕິ ຂຍປຣິຍາຍຕ຺ຕາຯ

ຣູປາຍຕນາທີສູຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອກ຺ຂຣາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພຯ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓຕິ ສຸວຓ຺ຓຈ຺ຉວີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ຉວີຍ’’ນ຺ຕິຯ ຍຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກລ຺ຈນສນ຺ນິກຕ຺ຕໂຈ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໕; ໓ຯ໒໐໐, ໒໑໗; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໖) ສລ຺ລູລຸຫາ ຕິ ສງ຺ຄນ຺ຖິຕາຯ ວຓ຺ຓາຕິ ຄຸຓວຓ຺ຓນາຕິ ອາຫ ‘‘ຖຸຕິຍ’’ນ຺ຕິ, ໂຖມນາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຸລວຄ຺ເຄຕິ ຂຕ຺ຕິຍາທີກຸລໂກຜ຺ຖາເສຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ອຈ຺ໂຉ ວິປ຺ປສນ຺ໂນ’’ຕິອາທີນາ ວຓ຺ຓິຕພ຺ພຜ຺ເຖນ ວຓ຺ໂຓ, ຉວີຯ ວຓ຺ຓນຜ຺ເຖນ ວຓ຺ໂຓ, ຖຸຕິຯ ອກິຕ຺ຖວນຜ຺ເຖນ ວຓ຺ໂຓ, ຖຸຕີ, ອສ຺ສມສ຺ສໍ ອສງ຺ກຣໂຕ ວຓ຺ຓິຕພ຺ພໂຕ ຖເປຕພ຺ພໂຕ ວຓ຺ໂຓ, ຂຕ຺ຕິຍາທີກຸລວຄ຺ໂຄຯ ວຓ຺ຓີຍຕີ ຄາປີຍຕີ ເອ ເຕນາຕິ ວຓ຺ໂຓ, ຄາປກໍ ກາຣຓໍຯ ວຓ຺ຓນ຺ໂຕ ຖູລຣສ຺ສາທີກາເວນ ອຸປຜ຺ຖານ຺ໂຕ ວຓ຺ໂຓ, ສຓ຺ຖານໍຯ ‘‘ມຫນ຺ຕໍ ຂຸທ຺ທກໍ, ມຊ຺ຊິມ’’ນ຺ຕິ ວຓ຺ເຓຕພ຺ພໂຕ ປມາເຓຕພ຺ພໂຕ ວຓ຺ໂຓ, ປມາຓໍຯ ວຓ຺ຓີຍຕີ ຈກ຺ຂຸນາ ວິວຣີຍຕີຕິ ວຓ຺ໂຓ, ຣູປາຍຕນນ຺ຕິ ເອວໍ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ວຓ຺ຓ-ສທ຺ທສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ໂສຕິ ວຓ຺ຓສທ຺ໂທຯ ຉວີຍໍ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ ຣູປາຍຕເນ ຄຍ຺ຫ ມານສ຺ສ ຉວີມຸເຂເນວ ຄເຫຕພ຺ພໂຕຯ ‘‘ຉວີຄຕາ ປນ ວຓ຺ຓຘາຕຸ ເອວ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓຕິ ເອຕ຺ຖ ວຓ຺ຓຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫີຕາ’’ຕິ ອປເຣຯ

ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓນ຺ຕິ ເອກເທສມ຺ປີ ອເສເສຕ຺ວາ ນິຣວເສສໂຕວ ປຣິປຸຓ຺ຓນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ອນວເສສຕາ ອຕ຺

ໂຖ”ຕິຯ ເກວລກປ຺ປາຕິ ກປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ນິປາໂຕ ປທປູຣຓມຕ຺ຕໍ, ເກວລໍ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ ຯ ເກວລ-ສທ຺ໂທ ພຫຸລວາຈີຕິ ອາຫ “ເຍຠຸຍ຺ຍຕາ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ເກຈິ ປນ “ອີສໍ ອສມຕ຺ຕາ ເກວລກປ຺ປາ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເອວໍ ສຕິ ອນວເສສຕ຺ໂຖ ເອວ ເກວລ-ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ສິຍາ, ອນຕ຺ຖນ຺ຕເຣນ ປນ ກປ຺ປ-ສທ຺ເທນ ປທວທ຺ຒນໍ ກຕໍ ເກວລເມວ ເກວລກປ຺ປນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ກປ຺ປນີຍຕາ, ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພຕາ ເກວລກປ຺ປາຯ ອພ຺ຍາມິສ຺ສຕາ ວິຊາຕີເຍນ ອສງ຺ກຣາ ສຸທ຺ຘຕາຯ ອນຕິເຣກຕາ ຕໍປຣມຕາ ວິເສສາຠາໂວຯ ເກວລກປ຺ປນ຺ຕິ ເກວລໍ ທລ຺ຫໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເກວລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ນິພ຺ພານໍ ສພ຺ພສງ຺ຂຕວິວິຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເກວລີ, ສຈ຺ຈິກຕນິໂຣໂຘ ຂີຓາສໂວຯ

ກປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ປນາຍໍ ສ-ອຸປສ຺ຄ຺ໂຄ, ອນຸປສ຺ຄ຺ໂຄ ຈາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ໂອກປ຺ປນີຍປເທ ລພ຺ຠມານໍ ກປ຺ປນີຍສທ຺ທມຕ຺ຕໍ ນິທສ຺ເສຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ກປ຺ປ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາເຣ ໂອກປ຺ປນີຍປທໍ ອນິທສ຺ສນເມວ ສິຍາຯ ສມຓກປ຺ເປຫີຕິ ວິນ ຍກ຺ກມສິທ຺ເທຫິ ສມຓໂວຫາເຣຫິຯ ນິຈ຺ຈກປ຺ປນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈກາລໍຯ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີຕິ ນາມປຎ຺ເຎຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ອາຍສ຺ມໂຕ, ຍທິທໍ ກປ຺ໂປຕິຯ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສູຕິ ກຕ຺ຕຣິຍາ ເຉທິຕເກສມສ຺ສຸຯ ທ຺ວງ຺ຄຸລກປ຺ໂປຕິ ມຊ຺ຉນ຺ຫິກເວລາຍ ວີຕິກ຺ກນ຺ຕາຍ ທ຺ວງ຺ຄຸລຕາວິກປ຺ໂປຯ ເລໂສຕິ ອປເທໂສຯ ອນວເສສໍ ຜຣິຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ໂອກາສສ຺ສ ເກນຈິ ກາຣເຓນ ເອກເທສຜຣຓມ຺ປິ ສິຍາ, ອຍໍ ປນ ສພ຺ພໂສ ຜຣີຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ສມນ຺ຕຕ຺ໂຖ ກປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ຄຫີໂຕຕິ ອາຫ “ອນວເສສໍ ສມນ຺ຕໂຕ”ຕິຯ

ຍສ຺ມາ ເທວຕານໍ ສຣີຣປ຺ປຠາ ທ຺ວາທສໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ຐານໍ, ຕໂຕ ຠິຍ຺ໂຍປິ ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕຖາ ວຕ຺ຖາຠຣຓາທີຫິ ສມຸຏ຺ຐິຕາ ປຠາ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຈນ຺ທິມາ ວິຍ, ສູຣິໂຍ ວິຍ ຈ ເອໂກຠາສໍ ເອກໍ ປຊ຺ໂຊຕໍ ກຣິຕ຺ວາ”ຕິຯ ກສ຺ມາ ເອເຕ ມຫາຣາຊາໂນ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ນິສີທິສຸ? ນນຸ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ເທວຕາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄຕາ ຐຕ຺ວາວ ກເຖຕພ຺ພໍ ກເຖນ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອິທ ປນ ນິສີທເນ ກາຣຓໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເທວຕານ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ອິທໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ນາມ ສຕ຺ຕພຸທ຺ຘປຏິສໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ຄຣຸ, ຕສ຺ມາ ນ ອມ຺ເຫຫິ ຐຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຣິຕ຺ຕຄາຣວວເສນ ນິສີທິສຸຯ

໔໗໖ຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ເວສ຺ສວໂຓ ເອວ ກເຖສິ, ນ ອິຕເຣສຸ ໂຍ ໂກຈີຕິ? ຕຕ຺ຖ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກິຎ຺ຈາປີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິສ຺ສາສິໂກ ອຠິຓ຺ຫໍ ອຸປສງ຺ກມເນນຯ ພ຺ຍຕ຺ໂຕຕິ ວິສາຣໂທ, ຕຎ຺ຈສ຺ສ ເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ສຸຏ຺ຐຸ ສິກ຺ຂິຕຠາເວນາຕິ ອາຫ “ສຸສິກ຺ຂິໂຕ”ຕິຯ ມນຸສ຺ເສສຸ ວິຍ ຫິ ເທເວສຸປິ ໂກຈິເທວ ປຸຣິມຊາຕິປຣິຈເຍນ ສຸສິກ຺ຂິໂຕ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຣາປິ ໂກຈິເທວ ຍຖາຘິປ຺ເປຕມຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ປຣິປຸຓ຺ຓປທພ຺ຍຎ຺ຊນາຍ ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ “ມເຫສກ຺ຂາ”ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນໍ “ອານຸ ຠາວສມ຺ປນ຺ນາ”ຕິ, ມເຫສກ຺ຂາຕິ ວາ ມຫາປຣິວາຣາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາຓາຕິປາເຕ ອາທີນວທສ຺ສເນເນວ ຕໍ ວິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ຕໂຕ ເວຣມຓີຍໍ ອານິສໍໂສ ປາກໂຏ ໂຫຕີຕິ “ອາທີນວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ” ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕສຸ ເສນາສເນສູຕິ ຍານິ “ອຣຎ຺ຎວນປ຺ປຕ຺ຖານີ”ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໔-໔໕) ວຸຕ຺ຕານິ ຠິກ຺ຂູນໍ ວສນຏ຺ຐານຠູຕານິ ອຣຎ຺ຎາຍຕນານິ, ເຕສຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ສຍິຕພ຺ພໂຕ, ອາສິຕພ຺ພໂຕ ຈ ເສນາສນສຎ຺ຎິເຕສຸຯ ນິພທ຺ຘວາສີໂນຕິ ຣຸກ຺ຂປພ຺ພຕປຏິພທ຺ເຘສຸ ວິມາເນສຸ ນິຈ຺ຈວາສິຕາຍ ນິພທ຺ຘວາສີໂນຯ ພທ຺ຘຕ຺ຕາຕິ ຄາຖາຠາເວນ ຄນ຺ຖິຕຕ຺ຕາ ສມ຺ພນ຺ທິຕຕ຺ຕາຯ

“ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ”ຕິ ອຕ຺ຕນາ ວຸຈ຺ຈມານໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປຕຸກາໂມ ເວສ຺ສວໂຓ ອໂວຈາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ໂຈທໂກ “ກິໍ ປນ ຠຄວໂຕ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂທມ຺ໂມ ນາມ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ໂຈເທສິຯ ອາຈຣິໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓຈາຣສ຺ສ ຠຄວໂຕ ນ ກິຎ຺ຈິ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ນຕ຺ຖີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ”ຕິ ວທໂຕ ເວສ຺ສວຓສ຺ສ ອຘິປ຺ປາຍໍ ວິວຣນ຺ໂຕ “ໂອກາສກຣຓຕ຺ຖ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຍຖາ ຫິ ປຎ຺ຈສິໂຂ ຄນ຺ຘພ຺ພເທວປຸຕ຺ໂຕ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ຈ ສນງ຺ກຸມາຣສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາສຸຕໍ ຘມ຺ມໍ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ປເວເທຕິ, ເອວມຍມ຺ປິ ມຫາ ຣາຊາ ອິຕເຣຫິ ສທ຺ຘິໍ ອາຏານາຏນຄເຣ ຄາຖາວເສນ ພນ຺ທິຕໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ຠຄວໂຕ ປເວເທຕຸໍ ໂອກາສໍ ກາເຣນ຺ໂຕ “ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ”ຕິ ອາຫ, ນ ນໍ ຕສ຺ສ ປຣິຍາປຸຓເນ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕຯ ຕສ຺ມາ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕູຕິ ຍທິທໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ມຍາ ປເວທິຕມຕ຺ຕ ເມວ ຫຸຕ຺ວາ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຈິຣກາລໍ ຫິຕາວຫໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອຸທ຺ຘໍ ອາຣກ຺ຂາຍ ຄຓ຺ຫາຕຸ, ສມ຺ປຏິຈ຺ຉຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຕ຺ຖຸ ກຖິ ເຕຕິ ສຕ຺ຖຸ ອາໂຣຈິເຕ, ຈຕຸນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ສຕ຺ຖຸ ກຖເນ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຂວິຫາຣາຍາຕິ ຍກ຺ຂາທີຫິ ອວິຫິໍສາຍ ລທ຺ຘພ຺ພສຸຂວິ ຫາຣາຍຯ

໔໗໗ຯສຕ຺ຕປິພຸທ຺ຘາ ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ປຎ຺ຈຫິ ຈກ຺ຂູຫິ ຈກ຺ຂຸມຠາເວ ວິເສສາຠາວໂຕຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ຈກ຺ຂຸມຠາໂວ ວິຍ ສພ຺ພຠູ ຕານຸກມ຺ປິຕາທໂຍ ສພ຺ເພປິ ວິເສສາ ສຕ຺ຕນ຺ນມ຺ປິ ພຸທ຺ຘານໍ ສາຘາຣຓາ, ຕສ຺ມາ, ຄຸຓເນມິຕ຺ຕກາເນວ ວາ ຍສ຺ມາ ພຸທ຺ຘານໍ

ນາມານິ ນາມ, ນ ລິງຄິກາວຕຖິກຍາທິຈຸລການີ, ຕສຸມາ ພຸທຸຮານໍ ຄຸຕວິເສສທີປນານິ ‘‘ຈກຸຂຸມນຸຕສຸສາ’’ຕິອາທີນາ (ທີ. ນີ.
໓.໔ກກ) ວຸຕຸຕານິ ເອຕານິ ເອເກກສຸສ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ນາມານິ ໂຫນຸຕີ. ເຕສໍ ນາມານໍ ສາຮາຣຕກາວໍ ອຕຸຖວເສນ ໂຍເຊຕພຸ
ພາຕິ ທສຸເສຕຸ ‘‘ສພຸເພປີ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ສພຸພກູຕານຸກມຸປີໂນຕິ ອນລຸລສາຮາຣຕມຫາກຣຸຕາຍ ສພຸພສຕຸຕານໍ ອນຸກມຸປີກ
າ. ນຸຫາຕກິເລສຕຸຕາຕິ ອຜຸຖງຄິເກນ ອຣິຍມຄຸຄຊເລນ ສປຣສນຸຕາເນສຸ ນິຣວເສສໂຕ ໂຮຕກິເລສມລຕຸຕາ. ມາຣເສນາ
ປມທຸທີໂນຕິ ສປຣິວາເຣ ປລຸຈປີ ມາເຣ ປມທຸທິຕວນຸໂຕ. ວຸສິຕວນຸໂຕຕິ ມຄຸຄພຸຣຫຸມຈຣິຍວາສໍ, ທສວິຮໍ ອຣິຍວາສລຸຈ
ວຸສິຕວນຸໂຕ. ວຸສິຕວນຸຕຕາຍ ເອວ ພາທິຕປາປຕາ ວຸຕຸຕາ ໂຫຕິຕິ ‘‘ພຸຣາຫຸມຕສຸສາ’’ຕິ ປທໍ ອນາມຜຸຖໍ. ວິມຸຕຸຕາຕິ
ອນລຸລສາຮາຣຕານໍ ປລຸຈນຸນມຸປີ ວິມຸຕຸຕີນໍ ວເສນ ນິຣວເສສໂຕ ມຸຕຸຕາ. ອງຄໂຕຕິ ສຣີຣງຄໂຕ, ຍາຕງຄໂຕ ຈ, ທຸວຕຸ
ຕິສມຫາປຸຣິສລກຸຂຕ- (ທີ. ນີ. ໔.໓໓; ໓.໔໐໐; ມ. ນີ. ໔.໓໘໘) ອສີຕິອນຸພຸຍລຸຊເນຫີ ນິກຸຂມນປຸປກາ, ພຸຍາມປຸປກາ, ເກ
ຕຸມາລາອຸຕຸທີສປຸປກາ ຈ ສຣີຣງຄໂຕ ນິກຸຂມນກຣສຸມີໂຍ, ຍມກມຫາປາຜິຫາຣິຍາທີສຸ ອຸປຸປຊຊນກປຸປກາ ຍາຕງຄໂຕ ນິກຸ
ຂມນກຣສຸມີໂຍ. ນ ເອຕາເນວ ‘‘ຈກຸຂຸມາ’’ຕິອາທີນາ (ທີ. ນີ. ໓.໔ກກ) ວຸຕຸຕານິ ສຕຸຕ ນາມານິ, ອຖ ໂຂ ອລຸຍານິປີ ພຫູນິ
ອປຣິມິຕານິ ນາມານິ. ກຖນຸຕິ ອາຫ ‘‘ອສງຂຸເຍຍຸຍານິ ນາມານິ ສຄຸເຕນ ມເຫສິໂນຕິ ວຸຕຸຕ’’ນຸຕິ (ຮ. ສ. ອຜຸຖ. ໑໓໑໓; ຂຸ
ທາ. ອຜຸຖ. ໔໓; ປຜິ. ອຜຸຖ. ກ໖). ເກນ ວຸຕຸຕໍ? ຮມຸມເສນາປຕິນາ.

ຍທິ ເອວໍ ກສຸມາ ເວສຸສວໂຕ ເອຕາເນວ ຄຕຸຫີຕິ ອາຫ ‘‘ອຕຸຕໂນ ປາກຜນາມວເສນາ’’ຕິ. ຊີຕາສວາຊນາຕິ ອຂີປຸເປຕາ. ເຕ
ຫີ ກມຸມກິເລເສຫີ ຊາຕາປີ ເອວໍ ນ ປຸນ ຊາຍິສຸສນຸຕີຕິ ອິມິນາ ອຕຸເຖນ ຊນາ. ຍຖາຫ ‘‘ໂຍ ຈ ກາລຆໂສ ກູໂຕ’’ຕິ (ຊາ.
໑.໔.໑໙໐) ເທສນາສີສມຕຸຕນຸຕິ ນິທສຸສນມຕຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ, ອວຍເວນ ວາ ສມຸທາຍຸປລກຸຂຕເມຕໍ. ສຕິ ຈ ປີສຸຕວາຈປຸປ
ຫາເນ ຜຣຸສວາຈາ ປຫີນາວ ໂຫຕິ, ປເຄວ ຈ ມຸສາວາໂທຕິ ‘‘ອປີສຸຕາ’’ ອິຈເຈວ ວຸຕຸຕາ. ມຫຕຸຕາຕິ ມຫາ ອຕຸຕາ ສກາໂວ ເອ
ເຕສນຸຕິ ມຫຕຸຕາ. ເຕນາຫ ‘‘ມຫນຸຕກາວໍ ປຕຸຕາ’’ຕິ. ມຫນຸຕາຕິ ວາ ມຫາ ອນຸຕາ, ປຣິນິພຸພານປຣິໂຍສານາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫ
ຕິ. ມຫນຸເຕຫີ ວາ ສີລາທີຫີ ສມນຸນາຄຕາ. ອຍໍ ຕາວ ອຜຸຖກຖາຍໍ ອາຄຕນເຍນ ອຕຸໂຖ. ອິຕເຣສໍ ປນ ມເຕນ ພຸທຸຮາທີຫີ
ອຣິເຍຫີ ມຫນີຍໂຕ ປູຊນີຍໂຕ ມຫໍ ນາມ ນິພຸພານໍ, ມຫມນຸໂຕ ເອເຕສນຸຕິ ມຫນຸຕາ, ນິພຸພານທິຜຸຖາຕິ ອຕຸໂຖ. ນິສຸສາຣທາ
ຕິ ສາຣຊຊຣຫິຕາ, ນິພຸກຍາຕິ ອຕຸໂຖ. ເຕນາຫ ‘‘ວິຄຕໂລມຫໍສາ’’ຕິ.

ຫິຕນຸຕິ ຫິຕຈິຕຸຕໍ, ສຕຸຕານໍ ຫິເຕສີຕິ ອຕຸໂຖ. ຍຖາກູຕໍ ວິປສຸສີສຸນຸຕິ ປລຸຈຸປາທານກຸຂນຸເຮສຸ ສມຸທຍາທີໂຕ ຍາຖາວໂຕ
ວິວິເຮນາກາເຣນ ປສຸສິສຸ. ‘‘ເຍ ຈາປີ’’ຕິ ປຸພຸເພ ປຈຸຈຕຸຕພຫຸວຈເນນ ອນິຍມໂຕ ວຸຕຸເຕ ເຕສມຸປີຕິ ອຕຸຖໍ ສມຸປທານ
ພຫຸວຈນວເສນ ນິຍເມຕຸວາ ‘‘ນມຕຸຖູ’’ຕິ ຈ ປທໍ ອາເນຕຸວາ ໂຍເຊຕິ ຍໍ ຕໍ-ສທຸທານໍ ອພຸຍກິຈາຣິຕສມຸພນຸຮກາວໂຕ. ວິປສຸສີ
ສຸ ນມສຸສນຸຕີຕິ ວາ ໂຍຊນາ. ປຖມຄາຖາຍາຕິ ‘‘ເຍ ຈາປີ ນິພຸພຸຕາ ໂລເກ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕຄາຖາຍ. ທຸຕິຍຄາຖາຍາຕິ ຕທນຸຕຣ
ຄາຖາຍ. ຕຕຸຖ ເທສນາມຸຂມຕຸຕນຸຕິ ອິຕເຣສມຸປີ ພຸທຸຮານໍ ນາມຄຸຄຫເຕ ປຕຸເຕ ອິມສຸເສວ ກຄວໂຕ ນາມຄຸຄຫຕໍ ຕຖາ
ເທສນາຍ ມຸຂມຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ເຕປີ ອຕຸຖໂຕ ຄຫິຕາ ເອວາຕິ ອຂີປຸປາໂຍ. ເຕນາຫ ‘‘ອຍມຸປີ ຫີ’’ຕິອາທີ. ຕຕຸຖ ອຍນຸຕິ ອຍໍ
ຄາຖາ. ປຸຣິມໂຍຊນາຍໍ ຕສຸສາຕິ ວິເສສິຕພຸພຕາຍ ອກາວໂຕ ‘‘ຍນຸຕິ ນິປາຕມຕຸຕ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ອິຮ ປນ ‘‘ຕສຸສ ນມຕຸຖູ’’ຕິ
ເອວໍ ສມຸພນຸຮສຸສ ຈ ອິຈຸຊິຕຕຸຕາ ‘‘ຍ’’ນຸຕິ ນາມປທໍ ອຸປໂຍເຄາວຈນນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຍໍ ນມສຸສນຸຕິ ໂຄຕມ’’ນຸຕິ ອາຫ.

໔ກ໘. ‘‘ຍໂຕ ອຸຄຸຄຈຸຉຕິ ສູຣິໂຍ’’ຕິອາທີກໍ ກສຸມາ ອາຣທຸຮໍ? ຍໍ ເຍ ຍກຸຂາທໂຍ ສຕຸຖຸ ຮມຸມອາຕໍ, ອຕຸຕໂນ ຈ ຣາຊາຕໍ ນາ
ທິຍນຸຕິ, ເຕສໍ ‘‘ອິທລຸຈິທລຸຈ ນິຄຸຄຫໍ ກຣິສຸສາມາ’’ຕິ ສາວນໍ ກາຕຸກາມາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ທຸວິສຫສຸສປຣິຕຸຕທີປປຣິວາເຣສຸ ຈຕູ
ສຸ ມຫາທີເປສຸ ອຕຸຕໂນ ອາຕາຍ ວຕຸຕານໍ ອຕຸຕໂນ ປຸຕຸຕານໍ, ອຜຸຖວີສຕິຍາ ຍກຸຂເສນາປຕີອາທີນລຸຈ ສຕຸຖຸຣີ ປສາທ
ຄາຣວພຫຸມານລຸຈ ປເວເທຕຸວາ ນິຄຸຄຫາຣຫານໍ ສນຸຕຊຊນຕຸຖໍ ອາຣທຸຮໍ. ຕຕຸຖ ‘‘ຍໂຕ ອຸຄຸຄຈຸຉຕິ’’ຕິອາທີສຸ ‘‘ຍໂຕ ຖານ
ໂຕ ອຸເທຕີ’’ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ກຸໂຕ ປນ ຖານໂຕ ອຸເທຕີຕິ ວຸຈຸຈຕິ? ປຸພຸພວິເທຫວາສີນໍ ຕາວ ມຊຊນຸຫິກຜຸຖາເນ ຖິໂຕ ຊມຸພຸທີປວາ
ສີນໍ ອຸເທຕີຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ອຸຕຸຕຣກຸຣຸການໍ ປນ ໂອຄຸຄຈຸຉຕີຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ເສສທີເປສຸປີ ສູຣິຍສຸສ ອຸຄຸຄຈຸຉໂນຄຸຄຈຸຉນປຣິ
ຍາໂຍ ເວທິຕພຸໂພ. ອຍລຸຈ ອຕຸໂຖ ເຫຜຸຖາ ອຄຸຄລຸລສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍໍ (ທີ. ນີ. ອຜຸຖ. ໓.໑໔໑) ປກາສິໂຕ ເອວ. ອທິຕິຍາ
ປຸຕຸໂຕຕິ ໂລກສມຸທາຈາຣວເສນ ວຸຕຸຕໍ. ໂລກິຍາ ຫິ ເທເວ ອທິຕິຍາ ປຸຕຸຕາ, ອສຸເຣ ອຕິຖິຍາ ປຸຕຸຕາຕິ ວທນຸຕີ. ອາທິປຸປນ
ໂຕ ປນ ອາທິຈຸໂຈ, ເອກປຸປຫາເຣເນວ ຕີສຸ ທີເປສຸ ອາໂລກວິທໍສເນນ ສມຸຊຊລນໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ມຕຸຫລີຕິ ເອຕຸຖ ອິ-ກາໂຣ
ກຸສຕຸໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ມຫນຸຕໍ ມຕຸຫລໍ ອສຸສາຕິ ມຕຸຫລີ’’ຕິ. ມຫນຸຕໍ ຫີສຸສ ວິມານມຕຸຫລໍ ປລຸຍາສໂຍຊນາຍາມວິຕຸຖາຣໂຕ.
‘‘ສໍວຣີປີນິຣຸຊຊຕີ’’ຕິ ອິມິນາວ ທິວໂສປີ ຊາຍຕີຕິ ອຍມຸປີ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ຣຕຸຕິ ອນຸຕຣຮາຍຕີຕິ ສີເນຣຸປຈຸຉາ
ຍາລກຸຂຕສຸສ ອນຸຮກາຣສຸສ ວິຄຈຸຉນໂຕ.

ອຸທກຣຫໂທຕິ ຊລຄີຯ "ຕສ຺ມິ ຖາເນ"ຕິ ອິທໍ ປຸຣຕ຺ຖິມສມຸທ຺ທສ຺ສ ອຸປຣິກາເຄນ ສູຣິຍສ຺ສ ຄມນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫີ ຊມ຺ພຸທີເປ ຖິຕານໍ ປຸຣຕ຺ຖິມສມຸທ຺ທໂຕ ສູຣິໂຍ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວິຍ ອຸປ຺ຏຖາຕີຯ ເຕນາຫ "ຍໂຕ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ ສູຣິໂຍ"ຕິຯ ສມຸທ຺ທນຏ຺ເຖນ ອຕ຺ຕນີ ປຕິຕສ຺ສ ສມ຺ມເທວ, ສພ຺ພໂສ ຈ ອຸນ຺ທນຏ຺ເຖນ ກິເລທນຏ຺ເຖນ ສມຸທ຺ໂທຯ ສມຸທ຺ໂທ ຫີ ກິເລທນຏ຺ໂຖ ຣຫໂທຯ ສາຣິໂຕທໂກຕິ ອເນການິ ໂຍຊນສຫສ຺ສານິ ວິຕ຺ຖິຕ຺ໂຕທໂກ, ສຣິຕາ ນທີໂຍ ອຸທເກ ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ ສຣິໂຕທໂກຯ

ສິເນຣຸປ຺ພ຺ພຕຣາຊາ ຈກ຺ກວາລຸອສ຺ສ ເວມຊ຺ເຊ ຖິໂຕ, ຕໍ ປຘານໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ "ອິໂຕຕິ ສິເນຣຸໂຕ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຖາ ປນ ທິສາວວຕ຺ຖານໍ ອນວຏ຺ຖິຕນ຺ຕິ "ເຕສໍ ນິສິນ຺ນຏ຺ຖານໂຕ ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕສນ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຣາຊານໍຯ ນິສິນ຺ນຏ຺ຖານໍ ອາຜານາຜນຄຣໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫີ ນິສິນ຺ນາ ເຕ ອິມໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ພນ຺ຘິສ຺ຯ ເຕສໍ ນິສິນ຺ນຏ຺ຖານໂຕຕິ ວາ ສຕ຺ຖ຺ ສນ຺ຕິເກ ເຕສໍ ນິສິນ຺ນຏ຺ຖານໂຕຯ ອຸກາຍຖາປີ ສູຣິຍສ຺ສ ອຸທຍຏ຺ຖານາ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ ນາມ ໂຫຕີຯ ປຸຣິມປກ຺ຂໍເຍເວຕ຺ຖ ວຕ຺ເຕນ຺ຕີຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິໂຕ ສາ ປຸຣິມາ ທິສາ"ຕີຯ ສູຣິໂຍ, ປນ ຈນ຺ທນກ຺ຂຕ຺ຕາທໂຍ ຈ ສິເນຣຸໍ ທກ຺ຂິຌໂຕ, ຈກ຺ກວາລຸອປ຺ພ຺ພຕຍ຺ຈ ວາມໂຕ ກຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕີຯ ຍຕ຺ຖ ຈ ເນສໍ ອຸຄ຺ຄມນໍ ປຍ຺ຌາຍຕິ, ສາ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາຯ ຍຕ຺ຖ ໂອກ຺ກມນໍ ປຍ຺ຌາຍຕິ, ສາ ປຈ຺ຉິມາ ທິສາຯ ທກ຺ຂິຌປສ຺ເສ ອຸຕ຺ຕຣາ ທິສາ, ວາມປສ຺ເສ ທກ຺ຂິຌາ ທິສາຕິ ຈຕຸມຫາທີປວາສີນໍ ປຈ຺ເຈກໍ ສິເນຣຸ ອຸຕ຺ຕຣາທິສາຍເມວ, ຕສ຺ມາ ອນວຏ຺ຖິຕາ ທິສາວວຕ຺ຖາຕິ ອາຫ "ອິຕິ ນໍ ອາຈິກ຺ຂຕິ ຊໂນ"ຕີຯ ຍໍ ທິສນ຺ຕິ ຍໍ ປຸຣຕ຺ຖິມທິສໍ ຍສສ຺ສີຕິ ມຫາປຣິວາໂຣຯ ໂກຜິສຕສຫສ຺ສປຣິມາຌາ ຫີ ເທວຕາ ອກິຕ຺ຫໍ ປຣິວາເຣນ຺ຕີຯ ຈນ຺ທນນາຄຣຸກ຺ຂາທີສຸ ໂອສຘີຕິຌວນປ຺ປຕິສ຺ຄນ຺ຘານໍ ອພ຺ພນໂຕ, ເຕຫີ ທິຕ຺ຕກາວູປຄມນໂຕ "ຄນ຺ຘພ຺ພາ"ຕິ ລທ຺ຘນາມານໍ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກເທວານໍ ອທິປຕິ ກາວໂຕຯ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເມຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ສຸຕນ຺ຕິ ວິສ຺ສຸຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍຍ຺ເຫຕ຺ຖ ໂຍຊນາ – ຕສ຺ສ ຘຕຣຏ຺ຖມຫາຣາຊສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາປີ ພໂຫວຯ ກິຕ຺ຕກາ? ອສີຕິ, ທສ ເອໂກ ຈຯ ເອກນາມາຯ ກໍ? ອິນ຺ທນາມາຯ "ມຫປ຺ຜລາ"ຕິ ຈ ສຸຕໍ ວິສ຺ສຸຕເມຕໍ ໂລເກຕີຯ

ອາທິຈ຺ໂຈ ໂຄຕມໂຄຕ຺ໂຕ, ກຄວາປີ ໂຄຕມໂຄຕ຺ໂຕ, ອາທິຈ຺ເຈນ ສມານໂຄຕ຺ຕຕາຍ ອາທິຈ຺ໂຈ ພນ຺ຘຸ ເອຕສ຺ສາຕິປີ ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຘຸ, ອາທິຈ຺ຈສ຺ສ ວາ ພນ຺ຘູຕິ ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຘຸ, ຕໍ ອາທິຈ຺ຈພນ຺ຘຸນໍຯອນວຊ຺ເຊນາຕິ ອວຊ຺ຊປຜິປກ຺ເຂນ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣນຯ ສເມກ຺ຂສິ ໂອຣິໂສ, ອໂນຣິໂສ ຈ ຜຣເຕນ ໂອໂລເກສີອາສຍານຸສຍຈຣິຍາຘິມຸຕ຺ຕິອາທິວິກາຄາວໂພຘວເສນຯ ວຕ຺ວາ ວນ຺ທນ຺ຕິຕິ "ໂລກສ຺ສ ອນຸກມ຺ປໂກ"ຕິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ວນ຺ທນ຺ຕີຯ ສຸຕໍ ເນຕນ຺ຕິ ສຸຕໍ ນນູຕິ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ນ຺-ສທ຺ໂທຯ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ໂນກາໂຣຍນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ ອມ຺ເຫຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ຕຖາ ປຣິກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ເທວຕານໍ ວນ຺ທນໍຯ ວທນ຺ຕິ ຘຕຣຏ຺ຖມຫາຣາຊສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາຯ

໔໗໙ຯເຍນເປຕາ ປວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ວຈນເສເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ຍຖາຣຸຕວເສເນວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເຍນ ທິສາກາເຄນ ນິຫຣີຍນ຺ຕູຕີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕິ ອາຫຯ ຆຍ຺ຫນ຺ຕຸ ວາຕິ ເປເຕ ສນ຺ຘາຍ ວທຕີຯ ຌີຊຊນ຺ຕຸ ວາ ຫຕ຺ຖປາທາທິເກ ປີສ຺ຕາ ປີຜ຺ຖິຌ຺ສີກາຯ ຫຍ຺ຌນ຺ຕຸ ປາຕາຕິປາຕິໂນຕິອາທິກາຯ ປວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ວາ ສມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, "ອລໍ ເຕສ"ນ຺ຕິ ສມາຈິນິຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວລ຺ຫີ ວຈນເສເສນ ວິນາ ເອວ ອຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕີຯ ຣຫສ຺ສງ຺ຄນ຺ຕິ ພິຊໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕີຯ

໔໘໐ຯຍສ຺ມິ ທິສາກາເຄ ສູຣິໂຍ ອຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ເອຕ຺ຖ "ຍໂຕ ຖານໂຕ ອຸເທຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໔໘໑ຯ ເຍນ ທິສາກາເຄນ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸ ຣມ຺ໂມ ອວຏ຺ຖິໂຕ, ອິໂຕ ສາ ອຸຕ຺ຕຣາ ທິສາຕິ ໂຍຊນາ ຯ ມຫາເນຣູຕິ ມຫນ຺ໂຕ, ມຫນີໂຍ ຈ ເນຣຸສງ຺ຂາໂຕ ປພ຺ພໂຕຯ ເຕນາຫ "ມຫາສິເນຣຸ ປພ຺ພຕຣາຊາ"ຕີຯ ຣຊຕມຍໍຯ ຕຖາ ຫີ ຕສ຺ສ ປກາຍ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຕໍ ຕສ຺ສໍ ທິສາຍໍ ສມຸທ຺ໂທທກໍ ຂີຣໍ ວິຍ ປຍ຺ຌາຍຕີຯ ມຕິມຍນ຺ຕິ ອິນ຺ທນີລມຍໍຯ ຕຖາ ຫີ ທກ຺ຂິຌທິສາຍ ສມຸທ຺ໂທທກໍ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ນີລວຕ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຍ຺ຌາຍຕິ, ຕຖາ ອາກາສໍຯ ມນຸສ຺ສາ ຊາຍນ຺ຕີຯ ກໍ ຊາຍນ຺ຕິ? ອມມາ ອປຣິຄ຺ຄຫາຕິ ໂຍຊນາຯ ມມຕ຺ຕວິຣຫິຕາຕິ "ອິທໍ ມມ ອິທໍ ມມາ"ຕິ ມມງ຺ກາຣວິຣຫິຕາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ຍທິ ເຕສໍ "ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ກຣິຍາ"ຕິ ປຣິຄ຺ຄໂຫ ນຕ຺ຖິ, "ອຍໍ ເມ ມາຕາ, ອຍໍ ກຄິນີ"ຕິ ເອວຣູປາ ອິຘ ວິຍ ມຣິຍາທາປີ ນ ສິຍາ ມາຕຸອາທິກາວສ຺ສ ອຊານນໂຕຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ມາຕຣໍ ວາ"ຕິອາທີຯ ຉນ຺ທຣາໂຄ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕ຺ຖ "ຘມ຺ມຕາສິທ຺ຘສ຺ສ ສີລສ຺ສ ອານຸກາເວນ ປຸຕ຺ເຕ ທິຏ຺ຖມຕ຺ເຕ ເອວ ມາຕຸ ຖນໂຕ ຖຍ຺ຌໍ ປຄ຺ຆຣຕິ, ເຕນ ສຍ຺ຌາເຕນ ເນສໍ ມາຕຣີ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຸສຍ຺ຌາ, ມາຕຸ ຈ ປຸຕ຺ເຕ

ປຸໍຕສລຸລາ ປຈຸຈຸປຍຸກິຕາ''ຕິ ເກຈິ໚

ນງຄລາຕິ ລິງຄວິປລຸລາເສນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອາຫ ''ນງຄລານິປີ''ຕິ໚ ອກຍຸເຖຕິ ອກສິເຕ ອກຕກສິກມຸເມ໚

ຕຕຸທຸລາວ ຕສຸສ ຜລນຸຕິ ສຕຸຕານໍ ປຸລຸລານຸກາວເທຕຸກາ ຖຸສາທິອກາເວນ ຕຕຸທຸລາ ເອວ ຕສຸສ ສາລິສຸສ ຜລໍ໚ ຕຸຕຸທິກິຣນຸຕິ ປຈນກາຊນສຸສ ນາມນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ອຸກຸຂລິຍ''ນຸຕິ໚ ອາກິຣິຕຸວາຕິ ຕຕຸທຸລານິ ປກຸຂິປິຕຸວາ໚ ນິທຸຊູມງຄາເຣນາຕິ ຊູມງຄາຣຣຫິເຕນ ເກວເລນ ອຕຸຄິນາ໚ ໂຊຕິກປາສາຕໂຕ ອຕຸຄິມຸທີ ອຸຍຸຖຫນຸເຕ ກຸໂຕ ຊູມງຄາຣານໍ ສມຸກໂວ໚ ໂກຊນນຸຕິ ໂອທນເມວາສິປຸເປຕນຸຕິ ''ໂກຊນເມວາ''ຕິ ອວຊາຣຕໍ ກຕຸວາ ເຕນ ນິວຕຸເຕຕພຸພໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ອລຸໂລ ສູໂປ ວາ ພຸຍລຸຊນໍ ວາ ນ ໂຫຕິ''ຕິ ອາຫ໚ ຍທິ ເອວໍ ຣສວິເສສຍຸຕຸໂຕ ເຕສໍ ອາຫາໂຣ ນ ໂຫຕີຕິ? ໂນຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ກຸລຸຊນຸຕານໍ...ເປ... ຣໂສ ໂຫຕີ''ຕິ ອາຫ໚ ມຈຸຊຣິຍຈິຕຸຕໍ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ຊມຸມຕາສິທຸຊສຸສ ສີລສຸສ ອານຸກາເວນ໚ ຕຖາ ຫິ ເຕ ກຕຸຖຈິປີ ອມມາ ປຣິຕຸຄຫາວ ທຸຕຸວາ ວສນຸຕິ໚

ອປີຈ ຕຕຸຖ ອຸຕຸຕຣກຸຣຸການໍ ປຸລຸລານຸກາວສິທຸໂຊ ອຍມຸປີ ວິເສໂສ ເວທິຕພຸໂພ – ຕຕຸຖ ກິຣ ເຕສຸ ເຕສຸ ປເທເສສຸ ຆນຈິຕປຕຸຕສລຸລອນຸນສາຂາປສາຂາ ກູຍາຄາຣູປມາ ມໂນຣມາ ຣຸກຸຂາ ເຕສໍ ມນຸສຸສານໍ ນິເວສນກິຈຸຈໍ ສາເຊນຸຕິ, ຍຕຸຖ ສຸຂໍ ນິວສນຸຕິ, ອລຸເລປີ ຕຕຸຖ ຣຸກຸຂາ ສຸຊາຕາ ສພຸພທາປີ ປຸປຸຜິຕຄຸຄາ ຕິຍຸຖນຸຕິ, ຊລາສຍາປີ ວິກສິຕກມ ລກຸວລຍປຸຕຸທຣີກໂສຄນຸຊິກາທິປຸປຸຜສລຸລອນຸນາ ສພຸພກາລໍ ປຣມສຸຄນຸຊໍ ສມນຸຕໂຕ ປວາຍນຸຕາ ຕິຍຸຖນຸຕີ໚ ສຣີຣມຸປີ ເຕສໍ ອຕິທີຆຕາທິໂທສຣຫິຕໍ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມຸປນຸນໍ ຊຣາຍ ອນກິກູຕຕຸຕາ ວລິປລິຕາທິໂທສຣຫິຕໍ ຍາວຕາຍຸກໍ ອປຣິກຸຂິຕຊວພລປຣກຸກມໂສກເມວ ທຸຕຸວາ ຕິຍຸຖຕີ໚ ອນຸຍຸຖານຜລູປຊີວິຕາຍ ນ ຈ ເນສໍ ກສິວາຕິຊຊາທິວເສນ, ອາ ຫາຣປຣິເຍຍຸຖິວເສນ ທຸກຸຂໍ ອຕຸຖິ, ຕໂຕ ເອວ ນ ທາສທາສິກມຸມກຣາທິປຣິຄຸຄໂຫ ອຕຸຖິ, ນ ຈ ຕຕຸຖ ສີຕຸຕຸທຫໍສມກສວາ ຕາຕປສຣີສປວາລຸອາທິປຣິສຸສໂຍ ອຕຸຖິ໚ ຍຖາ ນາເມຕຸຖ ຄິມຸຫານໍ ປຈຸຊິເມ ມາເສ ປຈຸຈູສເວລາຍໍ ສມສີຕຸຕຸເຫາຕຸ ໂຫຕິ, ເອວເມວ ສພຸພກາລໍ ສມສີຕຸຕຸໂຫວ ອຸຕຸ ໂຫຕິ, ນ ຈ ເຕສໍ ໂກຈິ ອຸປຆາໂຕ, ວິເທສາ ວາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ໚ ອກຍຸຖປາກິມເມວ ສາລີ ອກຕໍ ອຖຸສໍ ສຸຄນຸຊໍ ຕຕຸທຸລຜລໍ ປຣິກຸລຸຊນຸຕານໍ ເນສໍ ກຸຍຸຖໍ, ຄຕຸໂທ, ກິລາໂສ, ໂສໂສ, ກາໂສ, ສາໂສ, ອປມາໂຣ, ຊໂຣຕິ ເອວມາທິໂກ ນ ໂກຈິ ໂຣໂຄ ອຸປຸປຊຸຊຕິ໚ ນ ເຕ ຂຊຸຊາ ວາ ວາມນກາ ວາ ກາຕາ ວາ ກຸຕີ ວາ ຂລຸຊາ ວາ ປກຸຂຫຕາ ວາ ວິກລງຄາ ວາ ວິກລິນຸທຸຣິຍາ ວາ ໂຫນຸຕິ໚ ອິຕຸຖິໂຍປີ ຕຕຸຖ ນາຕິທີຆາ ນາຕິຣສຸສາ ນາຕິກິສາ ນາຕິຖູລາ ນາຕິກາລຸອາ ນາຈຸໂຈທາຕາ ໂສກຄຸຄປຸປຕຸຕຣູປາ ໂຫນຸຕິ໚ ຕຖາ ຫິ ທີຆງຄຸລີ ຕມຸພນຂີ ລມຸພຕຸຖນາ ຕນຸມຊຸຊາ ປຸຕຸຕຈນຸທມຸຂີ ວິສາລກຸຂີ ມຸທຸຄຕຸຕາ ສໍຫິຕູຣູ ໂອທາຕທນຸຕາ ຄມຸກີຣນາກີ ຕນຸຊງຆາ ທີຆນີລເວລຸລິຕເກສີ ປຸຖຸລສຸໂສຕີ ນາຕິໂລມານາໂລມາ ສຸກຄາ ອຸຕຸສຸຂສມຸຜສຸສາ ສຕຸຫາ ສຂິລສມຸກາສາ ນານາກຣຕວິກູສິຕາ ວິຈຣນຸຕີ໚ ສພຸພທາ ຫິ ໂສລຸອສວສຸສຸທຸເທສີກາ ວິຍ ໂຫນຸຕີ໚ ປຸຣິສາ ຈ ປລຸຈວີສຕິວສຸສຸທຸເທສີກາ ວິຍ, ນ ປຸຕຸຕທາເຣສຸ ຣຊຸຊນຸຕີ໚ ອຍໍ ຕຕຸຖ ຊມຸມຕາ໚

ສຕຸຕາຫິກເມວ ຈ ຕຕຸຖ ອິຕຸຖິປຸຣິສາ ກາມຣຕິຍາ ວິຫຣນຸຕິ, ຕໂຕ ວີຕຣາຄາ ຍຖາສກໍ ຄຈຸຊນຸຕີ໚ ນ ຕຕຸຖ ອິຊ ວິຍ ຄພຸໂກກຸກນຸຕິມູລກໍ, ຄພຸກປຣິຫຣຕມູລກໍ , ວິຊາຍນມູລກໍ ວາ ທຸກຸຂໍ ໂຫຕິ໚ ຣຕຸຕກລຸຈຸກໂຕ ກລຸຈນປຜິມາ ວິຍ ທາຣກາ ມາຕຸກຸຈຸຊິໂຕ ອມກຸຂິຕາ ເອວ ເສມຸຫາທິນາ ສຸເຂເນວ ນິກຸຂມນຸຕິ, ອຍໍ ຕຕຸຖ ຊມຸມຕາ໚

ມາຕາ ປນ ປຸຕຸຕໍ ວາ ຊີຕຣໍ ວາ ວິຊາຍິຕຸວາ ເຕສໍ ວິຈຣຕປຸປເທເສ ຖເປຕຸວາ ອນເປກຸຂາ ຍຖາຣຸຈິ ຄຈຸຊຕິ໚ ເຕສໍ ຕຕຸຖ ສຍິ ຕານໍ ເຍ ປສຸສນຸຕິ ປຸຣິສາ, ອິຕຸຖິໂຍ ວາ, ເຕ ອຕຸຕໂນ ອງຄຸລິໂຍ ອຸປນາເມນຸຕິ, ເຕສໍ ກມຸມພເລນ ຕໂຕ ຂີຣໍ ປວຕຸຕຕິ, ເຕນ ທາຣກາ ຍາເປນຸຕີ໚ ເອວໍ ປນ ວທຸຍນຸຕາ ກຕິປຍທິວເສເຫວ ລທຸຊພລາ ທຸຕຸວາ ທາຣິກາ ອິຕຸຖິໂຍ ອຸປຄຈຸຊນຸຕິ, ທາຣກາ ປຸຣິເສ໚ ກປຸປຣຸກຸຂໂຕ ເອວ ຈ ເຕສໍ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ວຕຸຖາກຣຕານິ ນິປຸປຊຸຊນຸຕີ໚ ນານາວິຣາຄວຕຸຕວິຈິຕຸຕານິ ຫິ ສຸຂຸມານິ ມຸທຸສຸຂສມຸຜສຸສານິ ວຕຸຖານິ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ກປຸປຣຸກຸເຂສຸ ໂອລມຸພນຸຕານິ ອິຍຸຖນຸຕີ໚ ນານາວິຊຣໍສິ ຊາລສມຸຊຊລວິວິຊວຕຸຕຣຕນວິນທຸຊານິ ອເນກວິຊມາລາກມຸມລຕາກມຸມກິຕຸຕິກມຸມວິຈິຕຸຕານິ ສີສູປຄຄີວູປຄຫຕຸ ຖູປຄກຍູປຄປາທູປຄານິ ໂສວຕຸຕມຍານິ ອາກຣຕານິ ຈ ກປຸປຣຸກຸຂໂຕ ໂອລມຸພນຸຕີ໚ ຕຖາ ວີຕາມຸທິງຄປຕວສມຸມຕາ ລຸອສງຂວໍສເວຕາລຸອປຣິວານິວລຸລກີປກຸຕິກາ ຕູຣິຍກຕຸຫາປີ ຕໂຕ ຕໂຕ ໂອລມຸພນຸຕີ໚ ຕຕຸຖ ຈ ພຫູ ຜລຣຸກຸຂາ ກຸມຸກມຕຸ ຕານິ ຜລານິ ຜລນຸຕິ ມຊຸຣຣສານິ, ຍານິ ປຣິກຸລຸຊິຕຸວາ ເຕ ສຕຸຕາຫມຸປີ ຊຸປຸປີປາສາທີ ນ ພາຊີຍນຸຕີ໚ ນຊຸໂຊປີ ຕຕຸຖ ສຸວິ ສຸທຸຊຊລາ ສຸປຕິຕຸຖາ ຣມຕີຍາ ອກທຸທມາ ວາລຸກຕລາ ນາຕິສີຕາ ນາຈຸຈຸຕຸຫາ ສຸຣກິຄນຸຊີຫິ ຊລຊປຸປຸເຜຫິ ສລຸລອນຸນາ

ສພ຺ພກາລໍ ສຸຣພີ ວາຍນ຺ຕິໂຍ ສນ຺ທນ຺ຕີ. ນ ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຜກຕິຕາກ຺ຸຂລຸອຄຈ຺ລຄາ ໂທນ຺ຕິ, ອກຕ຺ຜກາ ປຸປ຺ຜຜລສມ຺ປນ຺ນາ ເອວ ໂທນ຺ຕີ. ຈນ຺ທນນາຄຣຸກ຺ຂາ ສຍເມວ ຣສ໌ ປຄ຺ພຣນ຺ຕີ ຯ ນ຺ທາຍຕ຺ກາມາ ຈ ນທີຕິຕ຺ເຖ ເອກຊ຺ຊໍ ວຕ຺ຖາກາຣຕານີ ຄເປຕ຺ວາ ນທີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕິຕ຺ຖຕ຺ຕິຕ຺ຕາ ອຸປຣິຜຸຄິມໍ ວຕ຺ຖາກາຣຕໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ, ນ ເຕສໍ ເອວໍ ໂຫຕິ "ອິທໍ ມມ, ອິທໍ ປຣສ຺ສາ"ຕິ, ຕໂຕ ເອວ ນ ເຕສໍ ໂກຈິ ວິຄ຺ຄໂຫ ວາ ວິວາໂທ ວາ. ສຕ຺ຕາຫິກາ ເອວ ຈ ເນສໍ ກາມຣຕິກີລ຺ອາ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ວິຕຣາຄາ ວິຍ ວິຈຣນ຺ຕີ. ຍຕ຺ຖ ຈ ຣຸກ຺ເຂ ສຍິຕ຺ກາມາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ສຍນ໌ ອຸປລກ຺ນ຺ຕີ. ມເຕ ຈ ສຕ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ນ ໂຣທນ຺ຕິ, ນ ໂສຈນ຺ຕິ, ຕຄ຺ຈ ມຕ຺ຫຍິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕີ. ຕາວເທວ ຈ ເນສໍ ຕຖາຣູປາ ສກ຺ຕາ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ມຕໍ ທີປນ຺ຕຣໍ ເນນ຺ຕີ. ຕສ຺ມາ ສຸສານໍ ວາ ອສ຺ຈິຜ຺ຖານໍ ວາ ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີ. ນ ຈ ຕໂຕ ມຕາ ນິຣຍໍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນີ ວາ ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ. "ຩມ຺ມຕາສິທ຺ຩສ຺ສ ປຄ຺ຈສີລສ຺ສ ອານຸກາເວນ ເຕ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິ ວທນ຺ຕີ. ວສ຺ສສຫສ຺ສເມວ ຈ ເນສໍ ສພ຺ພກາລໍ ອາຍຸປ຺ປມາຕໍ. ສພ຺ພເມຕໍ ເຕສໍ ປຄ຺ຈສີລໍ ວິຍ ຩມ຺ມຕາສິທ຺ຩໍ ເອວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸທີເປ.

ເອກຊຣໍ ກຕ຺ວາຕິ ອເນກສຜມ຺ປີ ເອກສຜໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ, ອສ຺ສໍ ວິຍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. "ຄາວີ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ "ປສ຺"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຄາວີໂຕ ອິຕໂຣ ສພ຺ໂພ ຈຕຸປ຺ປໂທ ອິຩ "ປສູ"ຕິ ອຩິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ "ຖເປຕ຺ວາ ຄາວີ"ນ຺ຕີ.

ຕສ຺ສາຕິ ຄພ຺ກິນິຕ຺ຖິຍາ. ປີຜ຺ຄິ ໂອນມິຕຸໍ ສທຕິຕີ ກຸຈ຺ຉິຍາ ຄຣຸກາຣຕາຍ ເຕສໍ ອາຣຸລ຺ຫກາເລ ປີຜ຺ຄິ ໂອນມຕິ, ເຕສໍ ນິສຊ຺ຊໍ ສທຕິ ປລ຺ລງເກ ນິສິນ຺ນາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີ. ສມ຺ມາທິຜ຺ຄິເກາຕິ ກມ຺ມປຖສມ຺ມາທິຜ຺ຄິຍາ ສມ຺ມາທິຜ຺ຄິເກາ. ເອຕ຺ຖາຕິ ຊມ຺ພຸທີເປ. ເອຕ຺ຖ ຫິ ຊນປທໂວຫາໂຣ, ນ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸມ຺ຫີ. ຕຖາ ຫິ "ປຈ຺ຈນ຺ຕິມມິລກ຺ຂວາສິເກາ"ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຕສ຺ສ ຣຄ຺ໂຄຕິ ເວສ຺ສວຕມຫາຣາຊສ຺ສ. ອິຕິ ໂສ ອຕ຺ຕານເມວ ປຣໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ວທຕີ. ເອເສວ ນໂຍ ປຣໂຕປີ. ພຫຸວິຩໍ ນານາຣຕນວິຈິຕ຺ຕໍ ນານາສຕ຺ຖານໍ ຣຖາທິ ທິພ຺ພຍານໍ ອຸປຜ຺ຄິຕເມວ ໂຫຕິ ສຸທນ຺ຕວາຫນຍຸຕ຺ຕໍ, ນ ເນສໍ ຍານານໍ ອຸປຜ຺ຖາປເນ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖີ. ເອຕານີຕິ ຫຕ຺ຖິຍານາທີນີ. ເນສນ຺ຕິ ເວສ຺ສວຕປຣິຈາຣິການໍ. ກປ຺ປິຕານີ ຫຸຕ຺ວາ ອຸຜ຺ຄິຕານີ ອາຣຸທິຕຸໍ ອຸປກປ຺ປນຍານານີ. ນິປ຺ນ຺ນາປີ ນິສິນ຺ນາປີ ວິຈຣນ຺ຕິ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ວິຍ ຍຖາສກໍ ວິມາເນສຸ.

ນຄຣາອຫູຕິ ລິງຄວິປລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ນຄຣານິ ກວິສູຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕີ. ອາຜານາຜາ ນາມາຕິ ອິຕ຺ຖີລິງຄວເສນ ລທ຺ຩນາມໍ ນຄຣໍ ອາສິ.

ຕສ຺ມີ ຄຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ມີ ປເທເສ ປຣກຸສິຜນາຜານາມເກ ນຄເຣ ຄຕ຺ວາ. ຕໂຕ ອຸຊ຺ຊໍ ອຸຕ຺ຕຣທິສາຍໍ. ເອຕສ຺ສາຕິ ກສິວນ຺ຕນຄຣສ຺ສ. ອປຣກາເຄ ອປຣໂກຜ຺ຖາເສ, ປຣໂຕ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ.

ກຸເວໂຣຕິ ຕສ຺ສ ປຸຣິມຊາຕິສມຸທາຄຕໍ ນາມນ຺ຕິ ເຕເນວ ປສງເຄນ ເຍນາຍໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ອຩິຄຕາ, ຕທສ຺ສ ປຸພ຺ພກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂິຕຸໍ "ອຍໍ ກິຣາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸຈ຺ຉຸວປ຺ປນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຉຸສສ຺ສໍ. ອວເສສສາລາຫີຕິ ອວເສສຍນ຺ຕສາລາຫີ, ນິສ຺ສກ຺ກວຈນຄ຺ເຈຕໍ. ຕຕ຺ເຖວາຕິ ປຸລ຺ລຕ຺ຖໍ ທີນ຺ນສາລາຍເມວ.

ປຜິເອສນ຺ໂຕຕິ ປຕິ ປຕິ ອຕ຺ເຖ ເອສນ຺ໂຕ ວິມໍສນ຺ໂຕ. ນ ເກວລໍ ເຕ ວິມໍສນ຺ຕິ ເອວ, ອຖ ໂຂ ຕມຕ຺ຖໍ ປຕິຜ຺ຖາເປນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອຕ຺ເຖ ອຸປປຣິກ຺ຂມານາ ອນຸສາສມານາ"ຕີ. ຍກ຺ຂຣຜ຺ຄິກາຕິ ຍກ຺ຂຣຜ຺ຖາຩິປຕິໂນ. ຍກ຺ຂາ ຈ ເວສ຺ສວຕສ຺ສ ຣຄ຺ໂຄ ນິເວສນທ຺ວາເຣ ນິຍຸຕ຺ຕາ ຈາຕິ ຍກ຺ຂໂທວາຣິກາ, ເຕສໍ ຍກ຺ຂໂທວາຣິການໍ.

ຍສ຺ມາ ຩຣຕີໂປຣກ຺ຂຕີໂຕ ປຸຣາໂຕທກໍ ກສ຺ສຍນ຺ຕໍ ເທຜ຺ຖາ ວຸຜ຺ຄິ ຫຸຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ຕໂຕ ຄເທຕ຺ວາ ເມເຈທີ ປວຸຜ຺ຖໍ ວິຍ ໂທຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍໂຕ ໂປກ຺ຂຣຕີໂຕ ອຸທກໍ ຄເທຕ຺ວາ ເມເຈາ ປວສ຺ສນ຺ຕີ"ຕີ. ຍໂຕຕິ ຍໂຕ ຩຣຕີໂປກ຺ຂຣຕີໂຕ. ສກາຕິ ຍກ຺ຂານໍ ອຸປຜ຺ຖານສກາ.

ຕສ຺ມີ ຄາເນຕິ ຕສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຕີຍາ ຕີເຣ ຍກ຺ຂານໍ ວສນວເນ. ສທາ ຜລິຕາຕິ ນິຈ຺ຈກາລໍ ສຄ຺ຊາຕຜລາ. ນິຈ຺ຈປຸປ຺ຜິຕາຕິ ນິຈ຺ຈໍ ສຄ຺ຊາຕປຸປ຺ຜາ. ນານາທິຊຄຕາຍຸຕາຕິ ນານາວິຩາຫິ ທິຊຄເຕຫິ ຍຸຕ຺ຕາ. ເຕຫິ ປນ ສກ຺ຕສງເຜຫິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສມ຺ປຕນ຺ເຕຫິ ປຣິພ຺ກມນ຺ເຕຫິ ຍສ຺ມາ ສາ ໂປກ຺ຂຣຕີ ອາກຸລາ ວິຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ວິວິຩປກ຺ຂິສງຜສມາກຸລາ"ຕີ.

โกลฺจสกฺเฅฑติ สารสสกฺนฺเตฑิฯ

‘‘เฮวํ วิรอนฺตาน’’นฺติ อิมินา ตฤา วสฺสิตวเสน ‘‘ชิวฬฺชิวกา’’ติ อยํ เตสํ สมฬฺญาติ ทสฺเสติฯ อฺญฺฤวจิตฺตกาติ เอตฺฤาปิ เอเสว นโยฯ เตนาฑ ‘‘เอวํ วสฺสมานา’’ติฯ โปกฺขรสาตกาติ โปกฺขรสตฺฤานตาย ‘‘โปกฺขรสาตกา’’ติ เอวํ ลทฺธนามาฯ

สพฺพกาลํโสภติติ สพฺเพิาตูสุ โสภติ, น ตสฺสา เทมนฺตาทิวเสน โสภาวิรโต อตฺถิฯ เอวํภูตา จ นิจฺจํ ปุปฺผิตชลชฤลชปุปฺผตาย, ผลภารภริตรุกฺขปริวาริตตาย, อฬฺฤญฺตสมนฺนาคตสลิลตาย จ นิรนฺตรํ โสภติฯ

๔๒๔ฯปริกมฺมนฺติ ปุพฺพุปจารํฯ ปริโสเธตฺวาติ เอกกฺขรสฺสาปิ อวิราธนวเสน อาจริยสนฺติเก สพฺพํ โสเธตฺวาฯ สุฬฺฤ อุตฺตทิตาติ ปริมตฺทลปทพฺยญฺชนาย โปริยา วาจาย วิสฺสฬฺฤาย อเนลคลุอาย อตฺถสฺส วิญฺญาปนิยา สมฺม เทว อุตฺตทิตาฯ ตฤา ทิ ‘‘อตฺถญฺจ พฺยญฺชนญฺจ ปริโสเธตฺวา’’ติ วุตฺตํฯ อตฺถํ ฐานโต เอว ทิ พฺยญฺชนํ ปริสุชฺฌติ, โน อฐานโตฯ ปทพฺยญฺชนานิติ ปทญฺเจว พฺยญฺชนญฺจ อทาเปตฺวาฯ เอวญฺทิ ปริปุณฺณา นาม โทติติฯ วิสํวาเทตฺวาติ อญฺญฤา กตฺวาฯ เตฐวนฺตํ น โทติ วิรชฺฌนโต เจว วิมฺทยตฺฤกาวโต จฯ สพฺพโสติ อนวเสสโต อาทิมชฺฌปริโย สานโตฯ เตฐวนฺตํ โทติติ สภาวนิรุตฺติ อวิราเธตฺวา สุปฺปวตฺติกาเวน สาธนโตฯ เอวํ ปโยคฺวิปตฺติ ปทาย ปโยคสมฺปตฺติยา สติ ปริตฺตสฺส อตฺถสาธกตํ ทสฺเสตฺวา อิทานิ อชฺฌาสยวิปตฺติ ปทาย อชฺฌาสยสมฺปตฺติยา อตฺถ สาธกตํ ทสฺเสตุํ ‘‘ลาภเทตู’’ติอาทิ วุตฺตํฯ อิทํ ปริตฺตกานํ สตฺตานํ อนตฺถปฏิพาทนเทตูติ ตสฺส ฌาณกรุณาปุพฺพกตา นิสฺสรณปกฺโขฯ เมตฺตํ ปุเรจาริกํ กตฺวาติ เมตฺตามนสิกาเรน สตฺเตสุ ทิตผรณํ ปุรกฺขตฺ วาฯ

‘‘วตฺถุํ วา’’ติอาทิ ปุพฺเพ จตุปริสมชฺเฌ กตาย สาธนาย กถอโต ปเวทนํฯ ฆรวตฺถุนฺติ วสนเคทํฯ นิพทฺธวาสนฺติ ปรเคเทปิ เนวาสิกภาเวน วาสํ น ลเภยฺย, ยํ ปน มทาราชานํ, ยกฺขเสนาปตีนญฺจ อฐานนฺตานํเยว กทาจิ วสิตฺ วา ฅมนํ, ตํ อปฺปมาณนฺติ อธิปฺปาโยฯ สมิตินฺติ ยกฺขาทิสมาคมํฯ กามํ ปาลุอิยํ ‘‘น เม โส’’ติ อาคตํ, อิตเรสมฺปิ ปน มทาราชานมตฺตนา เอกชฺฌาสยตาย เตสมฺปิ อชฺฌาสยํ ททเย ฤเปตฺวา เวสฺสวโณ ตฤา อโวจฯ กฬฺฬํ อนฺ อนฺ วทิตํ อยุตฺโต อนาวยฺโท, สพฺพกาลํ กฬฺฬํ ลทฺธํ อยุตฺโตติ อตฺโถ, ตํ อนาวยฺทํฯ เตนาฑ ‘‘น อาวาทยฺยุตฺต’’นฺติฯ น วิวยฺทนฺติ อวิวยฺทํ, กฬฺฬํ คเทตฺมยุตฺตนฺติ อตฺโถฯ เตนาฑ ‘‘น วิวาทยฺยุตฺต’’นฺติฯ อาทิโต อทํมาโน เอตฺฤาติ อตฺ ตา, อตฺตภาโวฯ อตฺตา วิสยภูโต เอตาสํ อตฺถีติ อตฺตา, ปริภาสา, ตาทิฯ ปริยตฺตํ กตฺวา วจเนน ปริปุณฺณาทิฯ ยฤา ยกฺขา อกฺโกสิตพฺพา, เอวํ ปวตฺตา อกฺโกสา ยกฺขอกฺโกสา นาม, เตทิฯ เต ปน ‘‘กลุอารกฺขิ กลุอารทนฺตา กาลุอวตฺตา’’ติ เอวํ อาทโยฯ

วิรุทฺธาติ วิรุชฺฌนกา ปเรทิ วิโรธิโนฯ รภสาติ สารมฺภกาติ อธิปฺปาโยฯ เตนาฑ ‘‘กรตฺตริยา’’ติฯ รภสาติ วา สาฑสิกาฯ สามิโน มนโส อสฺสวาติ มนสฺสา, กิงฺกราฯ เย ทิ ‘‘กึ กโรมิ กทฺทนฺเต’’ติ สามิกสฺส วเส วตฺตนฺติ, เต เอวํ วุจฺจนฺติฯ เตน วุตฺตํ ‘‘ยกฺขเสนาปตีนํ เย มนสฺสา, เตส’’นฺติฯ อาตาย อวโรธิตฺปจารา อวรุทฺธา, เต ปน อาคาวโต ปจฺจตฺถิกา นาม โทนฺติติ ‘‘ปจฺจามิตฺตา เวริโน’’ติ วุตฺตํฯ อุชฺฌาเปตพฺพนฺติ เทฬฺฤา กตฺวา จินฺตาเปตพฺ พํ, ตํ ปน อุชฺฌาปนํ เตสํ นิจฺกิริยาย ฐานาปนํ โทติติ อาฑ ‘‘ฐานาเปตพฺพา’’ติฯ

ปริตฺตปริกมฺมกฤาวตฺตณนา

ปริตฺตสฺส ปริกมฺมํ กเฤตพฺพนฺติ อาฒานาฏิยปริตฺตสฺส ปริกมฺมํ ปุพฺพุปจารฒฺฤานิยํ เมตฺตสุตฺตาทิ กเฤตพฺพํฯ เอวญฺทิ ตํ ลทฺธาเสวนํ ทุตฺวา เตฐวนฺตํ โทติฯ เตนาฑ ‘‘ปฤมเมว ทิ’’ติอาทิฯ ปีฬฺฤํ วา มํสํ วาติ วา-สทฺโท อนิยมตฺโถ, เตน มจฺฉพตสูปาทึ สงฺคณฺทาติฯ โอตารํ ลภนฺติ อตฺตนา ปียายิตพฺพอาทารวเสน ปียายิตพฺพฒฺฤานวเสน จฯ ‘‘ปริตฺต…เป… นิสีทิตพฺพ’’นฺติ อิมินาว ปริตฺตการกสฺส กิกฺขุโน ปริสุทฺธิปิ อิจฺฉิตพฺพาติ ทสฺเสติฯ

“ປຣິຕ຺ຕກາຣໂກ…ເປ… ສມ຺ປຣິວາຣິເຕນາ”ຕິ ອິທໍ ປຣິຕ຺ຕກຣເຓ ພາຫິຣຣກ຺ຂາສໍວິຘານໍ. “ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ …ເປ… ກາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ອພ຺ຠນ຺ຕຣຣກ຺ຂາ ອຸຠຍໂຕ ຣກ຺ຂາສໍວິຘານໍ. ເອວຎ຺ຫິ ອມນຸສ຺ສາ ປຣິຕ຺ຕກຣຓສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກາຕຸໍ ນ ວິສຫນ຺ຕິ. ມງ຺ຄລກຖາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ປຸພ຺ພຸປຈາຣວເສນ. ສພ຺ພສນ຺ນິປາໂຕຕິ ຕສ຺ມິ ວິຫາເຣ, ຕສ຺ມິ ວາ ຄາມເຂຕ຺ເຕ ສພ຺ເພສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ນິປາໂຕ. ໂຆເສຕພ຺ໂພ,“ເຈຕິຍງ຺ຄເຓ ສພ຺ເພຫິ ສນ຺ນິປຕິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ. ອນາຄນ຺ຕຸໍ ນາມ ນ ລພ຺ຠາຕິ ອມນຸສ຺ເສນ ພຸທ຺ຘາຓາກາເຍນ, ຣາຊາຓາກາເຍນ ຈ. ຄຫິຕກາປເທເສນ ອມນຸສ຺ໂສ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫິຕໂກ ‘ຕ຺ວໍ ໂກ ນາມາ’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ”ຕິ. ມາລາຄນ຺ຘາທີສຸ ປູຊນ຺ຕໍ ວິນິຍຸຎ຺ຊິຍມາເນສຸ. ປຕ຺ຕິຕິ ຕຸຍ຺ຫໍ ປຕ຺ຕິທານໍ. ປິຓ຺ຑປາເຕ ປຕ຺ຕິຕິ ປິຓ຺ຑປາເຕ ທິຍ຺ຍມາເນ ປຕ຺ຕິທານໍ. ເທວຕານນ຺ຕິ ຍກ຺ຂເສນາປຕີນໍ. ປຣິຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ “ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ປຸເຣ ຈາຣິກໍ ກຕ຺ວາ”ຕິ ຈ “ມງ຺ຄລກຖາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ”ຕິ ຈ “ວິຫາຣສ຺ສ ອຸປວເນ”ຕິ ເອວມາທີ ຈ ສພ຺ພໍ ຄິຫີນໍ ປຣິຕ຺ຕກຣເຓ ວຸຕ຺ຕໍ ປຣິກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພເມວ.

ສຣີເຣ ອຘິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ສຣີຣໍ ອນຸປ຺ປວິສິຕ຺ວາ ວິຍ ອາວິສນ຺ໂຕ ຍຖາ ຄຫິຕກສ຺ສ ວເສ ນ ວຕ຺ຕຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ວເສ ວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ. ເຕນາຫ “ອາວິສຕີຕິຕສ຺ເສວ ເວວຈນ”ນ຺ຕິ. ລຄ຺ຄຕີຕິ ຕຕ຺ເຖວ ລຄ຺ໂຄ ອລ຺ລີໂນ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ “ນ ອເປຕີ”ຕິ. ໂຣຄໍວຑ຺ເຒນ຺ໂຕຕິ ຘາຕູນໍ ສມຠາເວນ ວຕ຺ຕິຕຸໍ ອປ຺ປທານວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຣຄໍ ວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ. ຘາຕູນໍ ວິສມຠາວາປຕ຺ຕິຍາ ຈ ອາຫາຣສ຺ສ ຈ ອຣຸຈ຺ຈເນນ ຄຫິຕກສ຺ສ ສຣີເຣ ໂລຫິຕໍ ສຸສ຺ສຕິ, ມໍສໍ ມິລາຍຕິ, ຕໍ ປນສ຺ສ ຍກ຺ໂຂ ຘາຕຸກ຺ໂຂຠນິມິຕ຺ຕຕາຍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ອປ຺ປມໍສໂລຫິຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ”ຕິ.

໔ໞຝິຯເຕສໍ ນາມານິ ອິນ຺ທາທີນາມຠາເວນ ໂວຫຣິຕພ຺ພໂຕ. ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ອາໂຣຈນໂຕ ປຣໍ. ເຕຕິ ຍກ຺ຂເສນາປຕໂຍ. ໂອກາໂສ ນ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ຠິກ຺ຂຸຠິກ຺ຂຸນີໂຍ, ອຸປາສເກົາປາສິກາໂຍ ວິເຫເຖຕຸໍ ອວສໂຣ ນ ຠວິສ຺ສຕິ ສມ຺ມເທວ ອາຣກ຺ຂາຍ ວິຫິຕ຺ຕຕາຕິ.

ອາຏານາຏິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໐໗ ສງ຺ຄີຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໕໖໗ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອຕີ ພຸທ຺ຘເຂຕ຺ຕກູເຕ ທສສຫສ຺ສປ໌ຣິມາເຓ ຈກ຺ກວາລຸເອ໗ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອິມສ຺ມິ ຈກ຺ກວາລຸເອ ເທວມນຸສ຺ສາເຍວ ກຕາຘິກາຣາ, ອິຕເຣສຸ ເທວາ ວິເສສກາຄີໂນ໗ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາລຸເອ ຌາຕຊາລໍ ປ໌ຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ''ຕິ໗ ຌາຕຊາລປ໌ຕ຺ຖຣຕນ຺ຕິ ຈ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອາສຍາທິວິກາວນວເສນ ຌາຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕນເມວ໗ ເຕນາຫ ''ໂລກໍ ໂວໂລກຍມາໂນ''ຕິ, ສຕ຺ຕໂລກໍ ພ຺ຍວໂລກຍມາໂນ ອາສຍານຸສຍຈຣິຕາຘິມຸຕ຺ຕິອາທິເກ ວິເສສໂຕ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ປສ຺ສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ມງ຺ຄລໍ ກຓາເປສ຺ສນ຺ຕິ ''ຕໍ ເຕສໍ ອາຍຕື ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ວິຊ຺ຊາຍຸຖານໍ ຫຸຕ຺ວາ ທິຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ກວິສ຺ສາ''ຕິ໗ ຕິທີ ປີຍເກທີ ສມ຺ມສິຕ຺ວາຕິ ຕິປີຍກໂຕ ເອກກາທຸກາທິນາ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ພສ຺ສ ສງ຺ຄຕ຺ຫນວເສນ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ວິມໍສິຕ຺ວາ໗ ຌາຕຸ໌ ອິຈ຺ຌິຕາ ອຕ຺ຖາ ປຌ຺ຫາ, ເຕ ປນ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ເອກກາທິວເສນ ອາຄຕາ ສຫສ຺ສໍ, ຈຸທ຺ທສ ຈາຕິ ອາຫ ''ຈຸທ຺ທສປຌ຺ຫາຘິເກນ ປຌ຺ຫສຫສ຺ເສນ ປຜິມຕ຺ເຫຕ຺ວາ''ຕິ໗ ເອວມີຘ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສິເຕ ປຌ຺ເຫ ປຣໂຕ ສຸຕ຺ຕປ໌ຣິໂຍສາເນ ''ເອກກວເສນ ທ຺ເວ ປຌ຺ຫາ ກຖິຕາ''ຕິອາທິນາ (ທີ໗ ນິ໗ ອຜ຺ຖ໗ ໓໗໓໘໕) ວິກາເຄນ ປຣິຄເຕຕ຺ວາ ສຍເມວ ທສ຺ເສສ຺ສຕິ໗

ອຸພ຺ກຕກນວສນ຺ຘາຄາຣວຓ຺ຓນາ

໘໕໗໗ ອຸຈ຺ຈາຘິຍ຺ຖານຕາຍ ຕໍ ສນ຺ຘາຄາຣໍ ກູມິໂຕ ອຸພ຺ກຕໍ ວິຍາຕິ ''ອຸພ຺ກຕກ''ນ຺ຕິ ນາມໍ ລກຕິ໗ ເຕນາຫ ''ອຸຈ຺ຈຕ຺ຕາ ວາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ໗ ສນ຺ຘາຄາຣສາລາຕິ ເອກາ ມຫາສາລາ໗ ອຸຍ຺ໂຍຄກຣຕາທິສຸ ຫິ ຣາຊາໂນ ຕຕ຺ຖ ຖຕ຺ວາ ''ເອຕ຺ຕກາ ປຸ໌ຣໂຕ ຄຈ຺ຌນ຺ຕຸ, ເອຕ຺ຕກາ ປຈ຺ຌາ''ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ສນ຺ຘໍ ກໂຣນ຺ຕິ ມຣິຍາທໍ ພນ຺ຘນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ຖານໍ ''ສນ຺ຘາຄາຣ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໗ ອຸຍ຺ໂຍຄຍ຺ຖານໂຕ ຈ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍາວ ເຄຫໍ ໂຄມຍປ໌ຣິກຕ຺ຫາທິວເສນ ປຜິຊຄ຺ຄນໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕາວ ເອກໍ ທ຺ເວ ທິວເສ ເຕ ຣາຊາໂນ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຖມ຺ກນ຺ຕິຕິປີ ສນ຺ຘາຄາຣໍ, ເຕສໍ ຣາຊູນໍ ສຫ ອຕ຺ຖານຸສາສນອຄາຣນ຺ຕິປີ ສນ຺ຘາຄາຣນ຺ຕິ໗ ຍສ຺ມາ ວາ ເຕ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປ໌ຕິຕ຺ວາ ''ອິມສ຺ມິ ກາເລ ກສິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິ, ອິມສ຺ມິ ກາເລວປີຕຸ''ນ຺ຕິອາທິນາ ຆຣາວາສກິຈ຺ຈໍ ສນ຺ຘຣນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຌິທ຺ທາວຌິທ຺ທໍ ຆຣາວາສໍ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຘຣນ຺ຕິຕິປີ ສນ຺ຘາຄາຣໍ, ສາ ເອວ ສາລາຕິ ສນ຺ຘາຄາຣສາລາ໗ ເທວຕາຕິ ຆຣເທວຕາ໗ ນິວາສວເສນ ອນຊ຺ຊາວຸຕ຺ຖຕ຺ຕາ ''ເກນຈິ ວາ ມນຸສ຺ສກູເຕນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ກມ຺ມກຣຕາວເສນ ປນ ມນຸສ຺ສາ ຕຕ຺ຖ ນິສຊ຺ຊາທີນິ ກປ຺ເປສ຺ເມວ໗ ''ສຍເມວ ປນ ສຕ຺ຖຸ ອິຘາຄມນໍ ອມ຺ຫາກໍ ປຸ໌ຌ຺ຌວເສເນວ, ອໂຫ ມຍໍ ປຸ໌ຌ຺ຌວນ຺ໂຕ''ຕິ ຫຜ຺ຖຕຸຜ຺ຖາ ເອວໍ ສມ຺ມາ ຈິນ຺ເຕສຸນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອມ຺ເຫຫິ''ຕິອາທິມາຫ໗

໘໕໘໗ອຜ຺ຜກາຕິ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມກຣຕຕ຺ຖໍ ພທ຺ຘາ ມຌ຺ຈກາ໗ ມຸຕ຺ຕມຕ຺ຕາຕິ ຕາວເທວ ສນ຺ຘາຄາເຣ ນວກມ຺ມສ຺ສ ນິຜ຺ຖາປີຕກາວມາຫ, ເຕນ''ອຈິຣກາຣິຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິກາເວຕິ໗ ອຣຌ຺ຌໍ ອາຣາໂມ ອາຣມິຕພ຺ພຜ຺ຖານໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ອຣຌ຺ຌາຣາມາ໗ ສນ຺ຖຣຕໍ ສນ຺ຖຣີ, ສພ຺ໂພ ສກໂລ ສນ຺ຖຣີ ເອຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພສນ຺ຖຣີ, ກາວນປຸ໌ສກນິທ຺ເທໂສຍໍ໗ ເຕນາຫ ''ຍຖາ ສພ຺ພໍ ສນ຺ຖຕໍ ໂຫຕິ, ເອວ''ນ຺ຕິ໗

໘໕໙໗ສມນ຺ຕປາສາທິໂກຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພກາເຄນ ປສາທາວໂຫ ຈາຕຸຣິຍໂສ໗ ''ອສີຕິຫຕ຺ຖໍ ຖານໍ ຄຕ຺ຫາຕີ''ຕິ ອິທໍ ພຸທ຺ຘານໍ ກາຍປ຺ປກາຍ ປກຕິຍາ ອສີຕິຫຕ຺ເຖ ຖາເນ ອກິພ຺ຍາປ຺ນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ອິທ຺ຘານຸກາເວນ ປນ ອນນ຺ຕໍ ອປ໌ຣິມາຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ໂຊຕເຕວ໗ ນິລປີຕໂລຫິໂຕທາຕມຌ຺ຊຜ຺ຖປກາສ຺ສຣວເສນ ຌພ຺ພຕ຺ຕາ໗ ສພ຺ເພ ທິສາກາຄາຕິ ສຣີຣປ຺ປກາຍ ພາຫຸລ຺ລໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ໗

ອພ຺ກມຫິກາທີຫິ ອຸປກ຺ກິລິຜ຺ຖໍ ສຸຌ຺ຌໍ ນ ໂສກຕິ, ຕາຣກາຈິຕໍ ປນ ອນ຺ຕລິກ຺ຂໍ ຕາສໍ ປກາຫິ ສມນ຺ຕໂຕ ວິຊ຺ໂຊຕມານໍ ວິໂຣຈຕີຕິ ອາຫ ''ສມຸຄ຺ຄຕຕາຣກໍ ວິຍ ຄຄນຕລ''ນ຺ຕິ໗ ສພ຺ພປາລິຜຸລ຺ໂລຕິ ມູລໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຍາວ ສາຂຄ຺ຄາ ຜຸລ຺ໂລ໗ ''ປຜິປາຜິຍາຖປີຕານ''ນ຺ຕິອາທິ ປຣິກປ຺ປູປ຺ມາ໗ ຕຖາ ຫີ ວິຍ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍ໗ ສິຣິຍາ ສີຣີ ອກິກວມານໍ ວິຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ໂສກາຍ ເຕສໍ ໂສກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ''ກິກ຺ຂູປີ ສພ຺ເພວາ''ຕິ ອິທໍ ເນສໍ ''ອປ຺ປິຈ຺ຌາ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕຄຸເຕສຸ ໂລກິຍຄຸຕານໍ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໗ ນ ຫີ ເຕ ສພ຺ເພວ ທສກຖາວຕ຺ຖຸລາກິໂນ໗ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ…ເປ…ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸ໌ຕີສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ (ທີ໗ ນິ໗ ອຜ຺ຖ໗ ໓໗໘໕໖)໗ ຕສ຺ມາ ເຍ ຕຕ຺ຖ ອຣິຍາ, ເຕ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ປທານໍ ວເສນ ໂພຘິຕາ ໂຫນ຺ຕິ໗ ເຍ ປນ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ, ເຕ ໂລກິຍຄຸຕາທິປ໌ເກຫີ ປ໌ເທຫີຕິ ນ ຕຖາ ເຫຜ຺ຖາ ''ອສີຕິມຫາເຖຣາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ປຸ໌ພ຺ເພ ອຣຫຕ຺ຕກາຄີໂນ ຄຫີຕາ໗

ຣູປກາຍສ຺ສ ອສີຕິອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນ-ປຏິມຎ຺ຑິຕ-ທ຺ວຕ຺ຕິໍສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓກາຍປ຺ປຠາພ຺ຍາມປ຺ປຠາເກຕຸມາລາວິຈິຕ຺ຕຕາຍ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໓; ໓ຯ໒໐໐; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໙໘) ພຸທ຺ຘເວໂສຯ ຉພ຺ພຓ຺ຓາ ພຸທ຺ຘຣສ຺ມີໂຍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ຄຈ຺ໂຆ ກາຍສ຺ສ ອາໂລກິຕວິໂລກິຕາທີສຸ ປຣມຸກ຺ກໍສຄໂຕ ພຸທ຺ຘາເວຓິໂກ ອຈ຺ຈນ຺ຕຸປສໂມ ພຸທ຺ຘວິລາໂສຯ ອສ຺ສນ຺ຕິ ຕສ຺ສໍຯ

ສນ຺ຘາຄາຣານຸໂມທນປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ "ສີຕໍ ອຸຓ຺ຫໍ ປຏິຫນ຺ຕິ"ຕິອາທິນາ (ຈູລ຺ວຯ ໒໖໘, ໓໑໘) ນເຍນ ສນ຺ຘາຄາຣຄຸຓູປສໝ຺ຫິຕາ ສນ຺ຘາຄາຣກຣຓປຸໝ຺ຍານິສໍສກາວິນີຯ ປກິຓ຺ຓກກຖາຕິ ສງ຺ຄີຕິອນາຣຸຬ຺ຫາ ສຸຓນ຺ຕານໍ ອຊ຺ຌາສຍານຸຣູປຕາຍ ວິວິຘວິປຸລເຫຕູປມາສມາລງ຺ກຕາ ນານານຍວິຈິຕ຺ຕາ ວິຕ຺ຖາຣກຖາຯ ເຕນາຫ "ຕທາ ຫີ"ຕິອາທິຯ ອາກາສຄງ຺ຄໍ ໂອຕາເຣນ຺ໂຕ ວິຍ ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕາຍ ສຸວິສຸທ຺ເຘນ, ວິປຸໂລທາຣຕາຍ ອປ຺ປຣິເມຍ຺ເຍນ ຈ ອຕ຺ເຖນ ສຸຓນ຺ຕານໍ ກາຍຈິຕ຺ຕປຣິຬາຫວູປສມນ຺ໂຕຯ ປຖວິໂອຊໍ ອາກຑ຺ຒນ຺ໂຕ ວິຍ ອໝ຺ເຫສຸ ສຸທຸກ຺ກຣຕາຍ, ມຫາສາຣຕາຍ ວາ ອຕ຺ຖສ຺ສຯ ມຫາຊມ຺ພຸໍ ມຕ຺ຖເກ ຄເຫຕ຺ວາ ຈາເລນ຺ໂຕ ວິຍ ຈາລນປ຺ປຈ຺ຈຍຍຸຕ຺ຕານວເສນ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ອນຸສນ຺ຘານ຺ໂຕຯ ໂຍຊນິຍ…ເປ… ປາຍມາໂນ ວິຍ ເທສນໍ ຈຕຸສຈ຺ຈຍມຸ ເຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖເວທສມ຺ມເວທສ຺ເສວ ລກາປເນນ ສາຕມຘຸຣສມ຺ມາມຕຣສູປສໍຫຣຓ຺ໂຕຯ ມຘຸຄຓ຺ຑນ຺ຕິ ມຘຸປຓລໍຯ

໓໐໐ຯ"ຕຕ຺ຖີກູຕໍ ຕຕ຺ຖີກູຕ"ນ຺ຕິ ພ຺ຍາປນິຈ຺ຉາຍໍ ອິທໍ ອາເມຑິຕວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍໍ ຍນ຺ທິສ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸ-ສທ຺ໂທ "ປຣີ"ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ໂຖ, ວິໂລກນໝ຺ເຈຕ຺ຖ ສຕ຺ຖຸ ຈກ຺ຂຸທ຺ວເຍນປີ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ "ມໍສຈກ຺ຂຸນາ…ເປ… ຕໂຕ ຕໂຕ ວິໂລເກຕ຺ວາ"ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ມໍສຈກ຺ຂຸນາ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຫຕ຺ເຖນ ກຸຈ຺ຉິຕໍ ກຕໍ ຫຕ຺ຖກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ກຸກຕເມວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ເອວໍ ປາທກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ນິຈ຺ຈລາ ນິສີທີສຸ ອຕ຺ຕໂນ ສຸວິນີຕກາເວນ, ພຸທ຺ຘຄາຣເວນ ຈຯ "ອາໂລກໍ ປນ ວຑ຺ຒຍິຕ຺ວາ"ຕິອາທິ ກທາຈິ ຄຄວາ ເອວມ຺ປິ ກໂຣຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫີ ສຕ຺ຖຸ ສາວການໍ ວິຍ ເອວໍ ປໂຍຄສມ຺ປາທນິຍເມຕໍ ຓາຓໍຯ ຕີໂຣຫິຕວິທູຣວຕ຺ຕນິປີ ຣູປຄເຕ ມໍສຈກ຺ຂຸໂນ ປວຕ຺ຕິຍາ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ວິມໍສິຕພ຺ພໍ ຯ ອຣຫຕ຺ຕຸປຄໍ ອຣຫຕ຺ຕປທຍ຺ຖານໍຯ ຈກ຺ຂຸຕເລສຸ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄເປຕ຺ວາຕິ ກາວນານຸໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ເພສໍ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຈກ຺ຂຸຕເລສຸ ລພ຺ກມານໍ ສນ຺ຕິນ຺ທຣິຍວິຄຕຖິນມິທ຺ຘຕາກາຣສງ຺ຂາຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫທເຍ ຄເປຕ຺ວາ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາຯ ກສ຺ມາ ອາຄິລາຍຕີ ໂກຍິສຕສຫສ຺ສທຕ຺ຖິນາຄານໍ ພລໍ ຘາເຣນ຺ຕສ຺ສາຕີ ໂຈທກສ຺ສ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາຈຣິໂຍ ເອສ ສງ຺ຂາຣານໍ ສກາໂວ, ຍທິທໍ ອນິຈ຺ຈຕາຯ ເຍ ປນ ອນິຈ຺ຈາ, ເຕ ເອກນ຺ເຕເນວ ອຸທຍວຍປຏິປີລຸອິຕຕາຍ ທຸກ຺ຂາ ເອວ, ທຸກ຺ຂສກາເວສຸ ເຕສຸ ສຕ຺ຖຸ ກາເຍ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຄຄວໂຕ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປີຍຄິວາໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ໂສ ຈ ໂຂ ປຸພ຺ເພ ກຕກມ຺ມປຈ຺ຈຍາຯ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍໍ ອຸທານຍຸຄກຖາຍໍ ອາຄຕເນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກິນ຺ນຣິຄຕ຺ຄວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໓໐໑ຯເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ ປາສາທິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ (ທີຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໓ຯ໑໗໘)ຯ

໓໐໒ຯສ຺ວາຂ຺ຍາຕໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸກາໂມຕິ ສ຺ວາຂ຺ຍາຕໍ ກຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ກເຖຕຸກາໂມ, ສຕ຺ຖາຣາ ວາ ສ຺ວາຂ຺ຍາຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຍໍ ກິກ຺ຂູນໍ ກເຖຕຸກາໂມຯ ສຕ຺ຖາຣາ ເທສິຕຘມ຺ມເມວ ຫີ ຕໂຕ ຕໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ສາວກາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ກເຖນ຺ຕິຯ

ເອກກວຓ຺ຓນາ

໓໐໓ຯສມຄ຺ເຄຫີ ກາສິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອໝ຺ໝມໝ຺ໝໍ ສມຄ຺ເຄຫີ ຫຸຕ຺ວາ ກາສິຕພ຺ພໍ, ສຊ຺ຌາຍິຕພ຺ພໝ຺ເຈວ ວຓ຺ເຓຕພ຺ພໝ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ ປນ ສມຄ຺ເຄຫີ ສງ຺ຄາຍນໍ ໂຫຕິ, ຕມ຺ປີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເອກວຈເນຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອກວຈເນຫີຕິ ວິໂຣຘາກາເວນ ສມານວຈເນຫີຯ ເຕນາຫ "ອວິຣຸທ຺ຘວຈເນຫີ"ຕິອາທິຯ ສາມຄ຺ຄິຣສໍ ທສ຺ເສຕຸກາໂມຕິ ຍສ຺ມີ ຘມ຺ເມ ສງ຺ຄາຍເນ ສາມຄ຺ຄິຣສານຸກາວນໍ ອິຈ຺ຉິຕໍ ເທສນາກຸສລຕາຍ, ຕຕ຺ຖ ເອກກທຸກາທິກາທິວເສນ ພຸທ຺ຘາ ສາມຄ຺ຄິຣສໍ ທສ຺ເສຕຸກາໂມຯ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາຕິ ອນວເສສາ ສຕ຺ຕາ , ເຕ ປນ ກວເກທໂຕ ສງ຺ເຂປເຕາ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ກາມກວາທີສູ"ຕິອາທິມາຫຯ ພ຺ຍຘິກຣຓານມ຺ປີ ພາຫິຣຕ຺ຖສມາໂສ ໂຫຕິ ຍຖາ "ອຸຣສິໂລໂມ"ຕິ ອາຫ "ອາຫາຣໂຕ ຄິຕິ ເອເຕສນ຺ຕິ ອາຫາຣຍ຺ຄິຕິກາ"ຕິຯ ຕິຍ຺ຖຕິ ເອເຕນາຕິ ຄິຕິ, ອາຫາໂຣ ຄິຕິ ເອເຕສນ຺ຕິ ອາຫາຣຍ຺ຄິຕິກາຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ສມາສວິຄ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ອາ

ຫາຣຏ຺ຐິຕິກາຕິ ປຈ຺ຈຍຏ຺ຐິຕິກາ, ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ ເຫຕ຺ຖ ອາຫາຣ-ສທ຺ໂທ “ອຍໍ ອາຫາໂຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍາ”ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໘໓, ໒໓໒) ວິຍຯ ເອວຎ຺ຫິ “ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ”ຕິ ອິມິນາ ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕາປິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ສາ ປນາຍໍ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິກຕາ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ສງ຺ຂາຣຘມ຺ໂມ, ນ ສຕ຺ຕຘມ຺ໂມຯ ເຕເນວາຫຸ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍາ “ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິກາຕິ ອາຄຕຏ຺ຐາເນ ສງ຺ຂາຣໂລໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ”ຕິ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໑໓໖; ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ເວຣຎ຺ຊກຓ຺ຑວຓ຺ຓນາ; ອຸທາຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໐; ຈູຬນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໖໘; ອຸທາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໘໖) ຍທິ ເອວໍ “ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ”ຕິ ອິທໍ ກຖນ຺ຕິ? ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາ ເທສນາຕິ ນາຍໍ ໂທໂສຯ ຍຖາຫ ຠຄວາ “ເອກຘມ຺ເມ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາ ນິພ຺ພິນ຺ທມາໂນ ສມ຺ມາ ວິຣຊ຺ຊມາໂນ ສມ຺ມາ ວິມຸຈ຺ຈມາໂນ ສມ຺ມາ ປຣິຍນ຺ຕທສ຺ສາວີ ສມ຺ມຕ຺ຕໍ ອຠິສເມຈ຺ຈ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ໂຫຕິ, ກຕມສ຺ມິໍ ເອກຘມ຺ເມ? ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິກາ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໒໗) ເອໂກ ຘມ຺ໂມຕິ “ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິກາ”ຕິ ຍ຺ວາຍໍ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ກຖາຍ ສພ຺ເພສໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ອາຫາຣປຣິຍາເຍນ ສາມຎ຺ຎໂຕ ປຈ຺ຈຍຘມ຺ໂມ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ອາຫາໂຣ ນາມ ເອໂກ ຘມ຺ໂມຯ ຍາຖາວໂຕ ຎຕ຺ວາຕິ ຍຖາສຠາວໂຕ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌິຕ຺ວາຯ ສມ຺ມທກ຺ຂາໂຕຕິ ເຕເນວ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາກາເຣນ ສມ຺ມເທວ ເທສິໂຕຯ

ໂຈທໂກ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖໍ ຍາຖາວໂຕ ອປ຺ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕປທໍ ນີຕຕ຺ຖໂຕ ທຫນ຺ໂຕ “ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ”ຕິ ວຈນມຕ຺ເຕ ຐຕ຺ວາ “ນນຸ ຈາ”ຕິອາທິມາຫ ໂຈເທຕິຯ ອາຈຣິໂຍ ອວິປຣີຕໍ ຕຕ຺ຖ ຍຖານິປ຺ເປຕມຕ຺ຖໍ ປເວເທນ຺ໂຕ “ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ເຕສຎ຺ຫິ ຌານໍ ອາຫາໂຣ ໂຫຕີ”ຕິ ອາຫຯ ຌານນ຺ຕິ ເອກໂວກາຣຠວາວຫໍ ສຎ຺ຎາຍ ວິຣຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍຯ ປາຬິຍໍ ປນ “ອນາຫາຣາ”ຕິ ວຈນໍ ອສຎ຺ຎຠເວ ຈຕຸນ຺ນໍ ອາຫາຣານໍ ອຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປຈ຺ຈຍາຫາຣສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ “ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ”ຕິ ອິທໍ ສາສເນ ເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ວິເສສໂຕ ອາຫາຣ-ສທ຺ໂທ ນິຣຸຬ຺ໂຫ, “ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິກາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍທິ ເຕ ເອວ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ອພ຺ຍາປີຕໂທໂສ ອາປນ຺ໂນຯ ອຖ ສພ຺ໂພປິ ປຈ຺ຈຍຘມ຺ໂມ ອາຫາໂຣຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ອິມາຍ ອາຫາຣປາຬິຍາ ວິໂຣໂຘ ອາປນ຺ໂນຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຣທ຺ໂຘຯ “ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕີ”ຕິ ເຍນາຘິປ຺ປາເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວິວຣນ຺ໂຕ “ເອຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ສຸຕ຺ເຕ”ຕິອາທິມາຫຯ ກພ຺ຬີກາຣາຫາຣາທີນໍ ໂອຊຏ຺ຐມກຣູປາຫຣຓາທິ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອາຫາຣຠາໂວຯ ຍຖາ ຫິ ກພ຺ຬີກາໂຣ ອາຫາໂຣ ໂອຊຏ຺ຐມກຣູປາຫຣເຓນ ຣູປກາຍໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ເຠຕິ, ເອວໍ ຜສ຺ສາທໂຍ ຈ ເວທນາທິອາຫຣເຓນ ນາມກາຍໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ເຠນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສຕິປິ ຊນກຠາເວ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຠາໂວ ໂອຊາທີສຸ ສາຕິສໂຍ ລພ຺ຠມາໂນ ມຸຂ຺ໂຍ ອາຫາຣຏ຺ໂຐຕິ ເຕ ເອວ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອາຫາຣລກ຺ຂຓາ ຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາຯ ອິຕາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສງ຺ຄີຕິສຸຕ຺ເຕຯ ປຣິຍາເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ ອາຫາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ໂພ ປຈ຺ຈໂຍ ຘມ຺ໂມ ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ອາຫຣຕີຕິ ອິມໍ ປຣິຍາຍໍ ລຠຕີຕິຯ ເຕນາຫ “ສພ຺ພຘມ຺ມານຎ຺ຫີ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຘມ຺ມານນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມານໍຯ ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ເຕນ (ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໖໑) ສມຕ຺ເຖຕຸໍ “ເຕເນວາຫາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍາຫາໂຣຯ

ນິປ຺ປຣິຍາຍາຫາໂຣປິ ຄຫິໂຕວ ໂຫຕິ, ຍາວຕາ ໂສປິ ປຈ຺ຈຍຠາເວເນວ ຊນໂກ, ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠໂກ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ຕໍ ຜລໍ ອາຫຣຕີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠຕີຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ປຣິຍາຍາຫາເຣ, ນິປ຺ປຣິຍາຍາຫາເຣຕິ ທ຺ວີສຸ ອາຫາເຣສຸຯ ອສຎ຺ຎຠເວ ຍທິປິ ນິປ຺ປຣິຍາຍາຫາໂຣ ນ ລພ຺ຠຕິ, ປຈ຺ຈຍາຫາໂຣ ປນ ລພ຺ຠຕິ ປຣິຍາຍາຫາຣລກ຺ຂໂຓຯ ອິທານິ ອິມເມວຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ຫິ ພຸທ຺ເຘ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ພຸທ຺ເຘ ຕິຕ຺ຖກຣມຕນິສ຺ສິຕານໍ ຌານຠາວນາຍ ອສິຊ຺ຌນໂຕ “ອນຸປ຺ປນ຺ເນພຸທ຺ເຘ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາສນິກາ ຕາທິສໍ ຌານໍ ນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິ “ຕິຕ຺ຖາຍຕເນ ປພ຺ພຊິຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕິຕ຺ຖິຍາ ຫິ ອຸປຕ຺ຕິວິເສເສ ວິມຸຕ຺ຕິສຎ຺ຎິໂນ, ອຎ຺ຎາວິຣາຄາວິຣາເຄສຸ ອາທີນວານິສໍສທສ຺ສິໂນ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ອສຎ຺ຎສມາປຕ຺ຕິໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອກ຺ຂຓຠູມິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ສາສນິກາຯ ວາໂຍກສິເຓ ປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຕິ ວາໂຍກສິເຓ ປຖມາທີນິ ຕີຓິ ຌານານິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕິຍຊ຺ຌາເນ ຈິຕ຺ຕວສີ ຫຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານາຘິຄມາຍ ປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ “ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ”ຕິຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ວາໂຍກສິເຓເຍວ ປຣິກມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ຍເທຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ , ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລຏີກາຍໍ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໘໑) ວິຕ຺ຖາຣິຕເມວຯ ຘີຕິ ຊິຄຸຈ຺ຉນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ມາ ຘີ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ຊິຄຸຈ຺ຉາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘິພ຺ພເຕຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ມມ ຈິຕ຺ຕໍ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕໍ ວຕ ໂຫຕຸຯ ວຕາຕິ ສມ຺ຠາວເນ, ເຕນ ຊິຄຸຈ຺ຉໍ ສມ຺ຠາເວນ຺ໂຕ ວທຕີຕິຯ ນາມາຕິ ຈ ສມ຺ຠາວເນ ເອວ, ເຕນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠາວໍ ສມ຺ຠາເວຕີຕິຯ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຠາວາຠາເວສຸ ອາທີນວານິສໍເສ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຈິຕ຺ຕໍ ນາມ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຂນ຺ຕີ ຣຸຈີ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຕິ “ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠາໂວ ເອວ ສາຘຸ ສຸຏ຺ຐູ”ຕິ ອິມໍ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອຠິຣຸຈິໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຯ

ຕຖາ ຠາວິຕສ຺ສ ຌານສ຺ສ ຐິຕິຠາຄິຍຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອປຣິຫີນຊ຺ຌານສ຺ສ ຕິຕ຺ຖາຍຕເນ ປພ຺ພຊິຕສ຺ເສວ ຕຖາ ຌານຠາວນາ

ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມນຸສ຺ສໂລເກ’’ຕິ. ປຕິຫິໂຕ ອໂຫສີຕິ ມຣຕສ຺ສ ອາສນ຺ນກາເລ ຄຸປ຺ໂຕ ອໂຫສີ. ຍທິ ຄານາທີນາ ອາກາເຣນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ກມ຺ມພເລນ ຍາວ ເກຫາ ເຕເນວາກາເຣນ ຕິຏ຺ເຖຍ຺ຍ ວາຕິ ອາຫ ‘‘ໂສ ເຕນ ອິຣິຍາປເຖນາ’’ຕິອາທິ.

ເອວ ຣູປານມ຺ປີຕິ ເອວໍ ອເຈຕນານມ຺ປີ. ປີ-ສທ຺ເທນ ປເຄວ ສເຈຕນານນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ກາຖໍ ປນ ອເຈຕນານໍ ເນສໍ ປຈ຺ຈຍາ ຫາຣສ຺ສ ອຸປກປ຺ປນນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍ ຕຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍຖາ’’ຕິອາທິມາຫ.

ເຍ ອຸຏ຺ຖານວິຣິເຍເນວ ທິວສໍ ວິຕິນາເມຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ທຜລມຕ຺ຕໍ ກິຍ຺ຈິເທວ ລກິຕ຺ວາ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປນ຺ຕິ, ເຕ ອຸຏ຺ຖານຜລູປຊີວິໂນ. ເຍ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຍ຺ຍຜລເມວ ອຸປຊີເວນ຺ຕິ, ເຕ ປຸຍ຺ຍຜລູປຊີວິໂນ. ເນຣຍິການໍ ປນ ເນວ ອຸຏ຺ຖານວິຣິຍວເສນ ຊີວິກາກປ຺ປນໍ, ປຸຍ຺ຍຜລສ຺ສ ປນ ເລໂສປິ ນຕ຺ຖິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຍ ປນ ເຕ ເນຣຍິກາ...ເປ... ນ ປຸຍ຺ຍຜລູປຊີວິຕິ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ. ປຏິສນ຺ທິວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ອາຫຣເຕນ ມໂນສຍ຺ເຈຕນາຫາໂຣຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ຜລສ຺ສາຕິ ອະນິປ຺ປາເຍນ ‘‘ກິ ປຍ຺ຈ ອາ ຫາຣາ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ໂຈເທຕິ. ອາຈຣິໂຍ ນິປ຺ປຣິຍາຍາຫາເຣ ອະນິປ຺ເປເຕ ສິຍາ ຕວ ໂຈທນາຍາວສໂຣ, ສາ ປນ ເອຕ຺ຖ ອນວສຣາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຍ຺ຈ ນ ປຍ຺ຈາຕິ ອິທໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ປຣິຍາຍາຫາຣສ຺ເສວ ປເນຕ຺ຖ ອະນິປ຺ເປຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນນຸ ປຈ຺ຈໂຍ ອາຫາໂຣຕິວຸຕ຺ຕເມຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ‘‘ອາຫາໂຣ’’ຕິ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ. ອິທານິ ວຸຕ຺ຕ ເມວຕ຺ຖໍ ປາລຸອິຍາ ສມຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ‘‘ຍໍ ສນ຺ຘາຍາ’’ຕິອາທິມາຫ.

ມຸຂຍາຫາຣວເສນປີ ເນຣຍິການໍ ອາຫາຣຏ຺ຖິຕິກຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກພລຸອີກາຣໍ ອາຫາຣໍ...ເປ... ສາເຘຕິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍທິ ເອວໍ ເນຣຍິກາ ສຸຂປ຺ຏິສໍເວທິໂນປີ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ໂນຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຂລ຺ໂອປີ ທີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕໂຍຕິ ຕໂຍ ອຣູປາຫາຣາ ກພລຸອີກາຣາ ຫາຣສ຺ສ ອກາວໂຕ. ອວເສສານນ຺ຕິ ອສຍ຺ຍສຕ຺ເຕທິ ອວເສສານໍ. ການກວາທີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈຍາຫາໂຣ ທີ ສພ຺ເພ ສໍ ສາຘາຣໂຕຕິ. ເອຕໍ ປຍ຺ຫນ຺ຕິ ‘‘ກຕໂມ ເອໂກ ຘມ຺ໂມ’’ຕິ ເອວໍ ໂຈທິຕເມຕໍ ປຍ຺ຫໍ. ກເຖຕ຺ວາຕິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ.

‘‘ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ...ເປ... ທຸກຂໍ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອເຕນ ຍຖາ ອິຘ ປຖມສ຺ສ ປຍ຺ຫສ຺ສ ນິຍ຺ຍາຕນໍ, ທຸຕິຍສ຺ສ ອຸທ຺ຘຣຕໍ ນ ກຕໍ, ເອວໍ ອິມິນາ ເອວ ອະນິປ຺ປາເຍນ ອິໂຕ ປເຣສຸ ທຸກຕິກາທິປຍ຺ເຫສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາທິປຣິໂຍສາເນສຸ ເອວ ອຸທ຺ຘຣຕນິຍ຺ຍາຕນານິ ກຕ຺ວາ ເສເສສຸ ນ ກຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ປຏິຈ຺ຈ ເອຕສ຺ມາ ຜລໍ ເອຕີຕິ ປຈ຺ຈໂຍ, ການຕໍ, ຕເທວ ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ສງ຺ຂໂຣຕີຕິ ສງ຺ຂາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ອິມສ຺ມິມ຺ປີ...ເປ... ສງ຺ຂາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ. ອາຫາຣປຈ຺ຈໂຍຕິ ອາຫຣຕາຏ຺ຖວິສິຏ຺ໂຖ ປຈ຺ຈໂຍ. ອາຫຣຕາຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອຸປ຺ປາທກຕ຺ຕປ຺ປສານໍ, ສງ຺ຂຣຕໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກກຕ຺ຕປ຺ປສານນ຺ຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ. ເຕນາຫ ‘‘ອຍເມຕ຺ຖ ເຫຏ຺ຖິມໂຕ ວິເສໂສ’’ຕິ. ນິປ຺ປຣິຍາຍາຫາເຣ ຄຫິເຕ ‘‘ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕປີ ອສຍ຺ຍສຕ຺ຕາ ນ ຄຫິຕາ ເອວ ກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປເທ ສວິສໂຍ ສພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ຍຖາ ‘‘ສພ຺ເພ ຕສນ຺ຕິທຕ຺ທສ຺ສາ’’ຕິອາທີສຸ (ຘ. ປ. ໑໓໐). ນ ເຫຕ຺ຖ ຊີຕາສວາທີນໍ ຄຫຕໍ ໂຫຕິ. ປາກໂຜ ກເວຍ຺ຍ ວິເສສສາມຍ຺ຍສ຺ສ ວິສຍຕ຺ຕາ ປຍ຺ຫານໍ. ໂນ ຈ ຄຕ຺ທີສຸ ອຏ຺ຖກຖາຈຣິຍາ. ຘມ຺ໂມ ນາມ ນຕ຺ຖິ ສງ຺ຂໂຕ ຕິ ອະນິປ຺ປາໂຍ. ອິຘ ທຸຕິຍປຍ຺ເຫ ‘‘ສງ຺ຂາໂຣ’’ຕິ ປຈ຺ຈໂຍ ເອວ ກຖິໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ.

ຍທາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພທິສມຜິຄໂຕ, ຕທາ ເອວ ສພ຺ພເລຍ຺ຍໍ ສຈ຺ຈິກຕໍ ຊາຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ມຫາໂພທິມຕ຺ເທ ນິສີທິຕ຺ວາ’’ຕິ. ສຍນ຺ຕິ ສາມໍເຍວ. ອທ຺ຘນິຍນ຺ຕິ ອທ຺ຘານກ຺ຂມໍ ຈິຣກາລາວຏ຺ຖາຍິ ປາຣມ຺ປຣິຍວເສນ. ເຕນາຫ ‘‘ເອເກນ ທີ’’ຕິອາທິ. ປຣມ຺ປຣກຖານິ ຍເມນາຕິ ປຣມ຺ປຣກຖາກຖນນິຍເມນ, ນິຍມິຕຕ຺ຖພ຺ພຍຍ຺ຊນານຸປ຺ພ຺ພິຍາ ກຖາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອກາກວເສນາຕິ ເອກໍ ເອກໍ ປຣິ ມາຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ເອກໂກ, ປຍ຺ໂຫ. ຕສ຺ສ ເອກກສ຺ສ ວເສນ. ເອກກໍ ນິຏ຺ຖິຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອະນິປ຺ປາໂຍຕິ.

ເອກກວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

ທຸກວຕ຺ຕນາ

໓໐໔. ຈຕ຺ຕາໂຣຂນ຺ຘາຕິ ເຕສໍ ຕາວ ນາມນຍ຺ເຄນ ນາມກາວໍ ປຄມໍ ວຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ນິພ຺ພານສ຺ສ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ອາຫ. ຕສ຺ສາປີ ທີ ຕຖາ ນາມກາວໍ ປຣໂຕ ວກ຺ຂຕິ. ‘‘ນາມໍ ກໂຣຕິ ນາມຍຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ນາມກຣຕໍ, ຕໍ ນາມນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ນາມນຍ຺ເຄນາຕິ ນາມກຣຕຍ຺ເຄນາ’’ຕິ, ອຕ຺ຕໂນວາຕິ ອະນິປ຺ປາໂຍ. ເອວລຍ຺ທີ ສາຕິສຍມິທໍ ເຕສໍ ນາມກຣຕໍ ໂຫຕີ. ເຕນາຫ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ນາມໍ ກໂຣນ຺ຕາວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິອາທິ. ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣກມ຺ເຂນ ວິກາເວຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ທີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍສ຺ສ ນາມສ຺ສ

ກຣເຕເນວ ເຕ ‘‘ນາມ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕໍ ສາມຍ຺ຍນາມໍ, ກິຕ຺ຕິມນາມໍ, ຄຸຓນາມໍ ວາ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ໂອປ຺ປາຕິກນາມນ຺ຕິ ປຸຣິມານິ ຕິຕິ ນາມານິ ອຸທາຫຣຓວເສນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ນ ເອວໍ ເວທນາທີນ’’ນ຺ຕິ ເຕ ປຕິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອິຕຣນາມເມວ ນາມ ກຣຓຍ຺ເຖນ ນາມນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເວທນາທໂຍ ທີ’’ຕິອາທິມາຫ. ‘‘ມຫາປຖວິອາທໂຍ’’ຕີ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ປຖວິອາປາທໂຍ ອິຜ ນາມນ຺ຕິ ອນພິປ຺ເປຕາ, ຣູປນ຺ຕິ ປນ ອພິປ຺ເປຕາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຜສ຺ສເວທນາທີນໍ ວິຍ ປນ ປຖວິອາທີນໍ ໂອປ຺ປາຕິກນາມຕາສາມຍ຺ເຍນ ‘‘ປຖວິອາທໂຍ ວິຍາ’’ຕິ ນິທສ຺ສນໍ ກຕໍ, ນ ອຣູປຜມ຺ມາ ວິຍ ຣູປຜມ຺ມານໍ ນາມສກາວຕ຺ຕາ.
ຜສ຺ສເວທນາທີນຍ຺ຫິ ອຣູປຜມ຺ມານໍ ສພ຺ພທາປິ ຜສ຺ສາທິນາມກຕ຺ຕາ, ປຖວິອາທີນໍ ເກສກຸມ຺ກາທິນາມນ຺ຕຣາປຕ຺ຕິ ວິຍ ນາມນ຺ຕຣານາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຈ ສຫາ ອຕ຺ຕນາວ ກຕນາມຕາຍ ຈຕຸກ຺ຂນ຺ຜນິພ຺ພານານິ ນາມກຣຓຍ຺ເຖນ ນາມໍ. ອຖ ວາ ອພິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ ວິຍ ອພິວຈນນາມນ຺ຕເຣນ ເຍ ອນຸປຈິຕສມ຺ກາຣານໍ ຄຫຓໍ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕ ນາມາຍຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓາ ນາມໍ. ຣູປໍ ປນ ວິນາປິ ນາມສາຜນໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸປ຺ປນສກາເວນ ຄຫຓໍ ອຸປຍາຕິຕິ ຣູປໍ. ເຕນາຫ ‘‘ເຕສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສູ’’ຕິອາທິ.
ອິຜາປິ ‘‘ຍຖາປຖວິຍາ’’ຕິອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ ນິທສ຺ສນວເສນ ອາຄຕຕ຺ຕາ. ‘‘ອຕິເຕປີ’’ຕິອາທີນາ ເວທນາທີສຸ ນາມສຍ຺ຍາ ນິຣຸລຸຫາ, ອນາທິກາລິກາ ຈາຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ອິຕິ ອຕິຕາທິວິກາຄວນ຺ຕານມ຺ປິ ເວທນາທີນໍ ນາມກຣຓຍ຺ເຖນ ນາມກາໂວ ເອກນ຺ຕິໂກ, ຕພ຺ພິກາຄຣຫິເຕ ປນ ເອກສກາເວ ນິຈ຺ເຈ ນິພ຺ພາເນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນິພ຺ພານໍ ປນ...ເປ... ນາມນຍ຺ເຖນ ນາມ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ນາມນຍ຺ເຖນາຕິ ນາມກຣຓຍ຺ເຖນ. ນມນ຺ຕີຕິ ເອກນ຺ຕໂຕ ສາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາ ຕນ຺ນິນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕຫິ ວິນາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສພ຺ພນ຺ຕິ ຂນ຺ຜຈຕຸກ຺ກໍ, ນິພ຺ພານຍ຺ຈ ฯ ຍສ຺ມີ ອາຣມ຺ມເຕເຍວ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຜ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕາຍ ສຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ຜາທໂຍປີ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ໂສ ເນ ຕຕ຺ຖ ນາເມນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ ວິນາ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໂຕ. ເອສ ນໂຍ ສຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ຜາທີສຸປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາຣມ຺ມເຕ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ນາເມນ຺ຕີ’’ຕີ. ອນວຊ຺ຊຜມ຺ເມ ມຄ຺ຄຜລາທິເກ ฯ ການໍ ເກສ຺ຈິ ຣູປຜມ຺ເມສຸປີ ອາຣມ຺ມຕານິປ຺ຕິກາໂວ ລພ຺ກເຕວ, ນິພ຺ພາເນ ປເນສ ສາຕິສໂຍ ຕສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕປຄີຕຕາກປ຺ປກາວໂຕຕິ ຕເທວ ອາຣມ຺ມຕານິປ຺ຕິປຈ຺ຈຍຕາຍ ‘‘ອຕ຺ຕນິ ນາເມຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ຫິ ອຣິຍາ ສກລມ຺ປິ ທິວສກາຄໍ ຕໍ ອາຣພ຺ກ ວິຕິນາເມນ຺ຕາປີ ຕິຕ຺ຕິ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ.

‘‘ຣຸປ຺ປນຍ຺ເຖນາ’’ຕີ ເອເຕນ ຣຸປ຺ປຕີຕິ ຣູປນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຕຕ຺ຖ ສີຕາທິວິໂຣຜິປຈ຺ຈຍສນ຺ນິປາເຕ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຣຸປ຺ປນໍ. ນນຸ ຈ ອຣູປຜມ຺ມານມ຺ປີ ວິໂຣຜິປຈ຺ຈຍສມາຄເມ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ລພ຺ກຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ລພ຺ກຕິ, ນ ປນ ວິກູຕຕຣໍ. ວິກູຕຕຣຍ຺ເຫຕ຺ຖ ຣຸປ຺ປນໍ ອພິປ຺ເປຕໍ ສີຕາທິຄ຺ຄຫຓໂຕ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ‘‘ຣຸປ຺ປຕີຕິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຕສ຺ມາ ‘ຣູປ’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເກນ ຣຸປ຺ປຕິ? ສີເຕນປີ ຣຸປ຺ປຕິ, ອຸຓ຺ເຫນປີ ຣຸປ຺ປຕີ’’ຕິອາທິ (ສໍ. ນິ. ໓.໗໙). ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ຣູປສມ຺ຍ຺ຍາຕິ? ຕຕ຺ຖາປີ ຕໍສກາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕ ໂຫຕິເຍວ ຣູປສມ຺ຍ຺ຍາ. ອນຸຄ຺ຄາຫກປຈ຺ຈຍວເສນ ວາ ວິສທິສປຈ຺ຈຍສນ຺ນິປາເຕຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ‘‘ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ວິຊ຺ຊມານສ຺ສເຍວ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກາໂວ, ຕໍ ຣຸປ຺ປນ’’ນ຺ຕິ ອຍ຺ເຍ. ອິມສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ຣູປຍຕິ ວິກາຣ ມາປາເທຕີຕິ ຣູປໍ. ‘‘ສງ຺ຆຍ຺ຍເນນ ວິກາຣາປຕ຺ຕິຍໍ ຣຸປ຺ປນ-ສທ຺ໂທ ນິຣຸລ຺ໂຫ’’ຕິ ເກຈິ. ເອຕສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ອຣູປຜມ຺ເມສຸ ຣູປສມ຺ຍ຺ຍາຍ ປສງ຺ໂຄ ເອວ ນຕ຺ຖິ ສງ຺ຆຍ຺ຍນາກາວໂຕ. ‘‘ປຕິຆໂຕ ຣຸປ຺ປນ’’ນ຺ຕິ ອປເຣ. ‘‘ຕສ຺ສາຕິ ຣູປສ຺ສາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ນາມຣູປສ຺ສາຕິ ປນ ຍຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ຫິ ຣູປສ຺ສ, ເອວໍ ນາມສ຺ສາປິ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຜາທິວເສນ, ມຫນ຺ນມຫນາທິວເສນ ຈ ວິຕ຺ຖາຣກຖາ ວິສຸທ຺ຜິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຜິ. ໒.໔໔໗) ວຸຕ຺ຕາ ເອວາຕິ. ອິຕິ ອຍໍ ທຸໂກ ກຸສລຕ຺ຕິເກນ ສງ຺ຄຫີເຕ ສກາວຜມ຺ເມ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕຕີ.

ອວິຊ຺ຊາຕິ ອວິນ຺ທິຍໍ ‘‘ອຕ຺ຕາ, ຊີໂວ, ອິຕ຺ຖີ, ປຸຣິໂສ’’ຕິ ເອວມາທິກໍ ວິນ຺ທຕີຕິ ອວິຊ຺ຊາ. ວິນ຺ທິຍໍ ‘‘ທຸກ຺ຂໍ, ສມຸທໂຍ’’ຕິ ເອວມາທິກໍ ນ ວິນ຺ທຕີຕິ ອວິຊ຺ຊາ. ສພ຺ພມ຺ປີ ຜມ຺ມຊາຕໍ ອວິທິຕກຣຓຍ຺ເຖນ ອວິຊ຺ຊາ. ອນ຺ຕຣຫິເຕ ສໍສາເຣ ສຕ຺ເຕ ຊວາເປຕີຕິ ອວິຊ຺ຊາ. ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ສາ ທຸກ຺ຂາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ສກາວຈ຺ຉາທໂກ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທຸກ຺ຂາທີສຸ ອຍ຺ຍາຓ’’ນ຺ຕິ ฯ ກວປຕ຺ຖນາ ນາມ ການກວາທີນໍ ປຕ຺ຖນາວເສນ ປວຕ຺ຕຕຓ຺ຫາ. ເຕນາຫ ‘‘ໂຍ ກເວສຸ ກວຈ຺ຉນ຺ໂທ’’ຕິອາທິ. ອິຕິ ‘‘ອຍໍ ທຸໂກ ວຍ຺ຍມູລສມຸທາຈາຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຄຫິໂຕ.

ກວທິຍ຺ຖີຕິ ຂນ຺ຜປຍ຺ຈກໍ ‘‘ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິ ຄາເຫຕ຺ວາ ຕໍ ‘‘ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຄຕ຺ຫນວເສນ ນິວິຍ຺ຖາ ສສ຺ສຕທິຍ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ‘‘ກໂວ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິອາທິ. ກວິສ຺ສຕີຕິ ກໂວ, ຕິຍ຺ຖຕິ ສພ຺ພກາລໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສສ຺ສຕນ຺ຕິ ສສ຺ສຕກາໂວ. ວິກວທິຍ຺ຖີຕິ ຂນ຺ຜປຍ຺ຈກເມວ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຈ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໍ ‘‘ນ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຄຕ຺ຫນວເສນ ນິວິຍ຺ຖາ

ອຸຈ຺ເຉທທິຍ຺ຖິຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ “ວິກໂວ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິອາທິ. ວິກວິສ຺ສຕິ ວິນສ຺ສຕິ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊຕີຕິ ວິກໂວ, ອຸຈ຺ເຉໂທ.

ຍໍ ນ ຫິຣີຍຕີຕິ ເຍນ ສມ຺ເມນ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມສມູໂຫ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ນ ຫິຣີຍຕິ ນ ລຊ຺ຊຕິ, ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາສໍ ວາ ກຕ຺ວາ ໂຍ ສມ຺ໂມຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຫິຣີຍິຕພ຺ເພນາຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນໍ, ຫິຣີຍິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິສມ຺ມໍ ນ ຊິ ຄຸຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິລ຺ລຊ຺ຊຕາຕີ ປາປ຺ສ຺ສ ອຊິຄຸຈ຺ຉນາ. ຍໍ ນ ໂອຕ຺ຕປ຺ປ໌ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ໂອຕ຺ຕປ຺ປີຕພ຺ເພນາຕິ ປນ ເຫຕຸອຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນໍ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປີຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕເກນ ໂອຕ຺ຕປ຺ປ໌ສ຺ສ ເຫຕຸພູເຕນ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິນາ ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຫິຣີຍິຕພ຺ເພນາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ວາ ເອວເມວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອກາຍນກອາກາໂຣຕິ ປາປໂຕ ອນຸຕ຺ຕາສນາກາໂຣ.

“ຍໍ ຫິຣີຍຕີ”ຕິອາທີສຸ ອນນ຺ຕຣທຸເກ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຊາຕິອາທິສມ຺ຍຸຄານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສມ຺ຍຸຄານາ. ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕໂຕ ພຫິກາວໂຕ ພຫິທ຺ຉາ ປຣສນ຺ຕາເນ ສມ຺ຍຸຄານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ພຫິທ຺ຉາ ສມ຺ຍຸຄານາ. ອຕ຺ຕາ ເອວ ອຕິປຕິ ອຕ຺ຕາຕິປຕິ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕສມ຺ຍຸຄານຕ຺ຕາ ເອວ ອຕ຺ຕາຕິປຕິໂຕ ອາຄມນໂຕ ອຕ຺ຕາຕິປເຕຍ຺ຍາ. ໂລກາຕິປ ເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ລຊ຺ຊາສກາວສຕ຺ຖິຕາຕີ ປາປໂຕ ຊິຄຸຈ຺ຉນຣູເປນ ອວຍ຺ຖິຕາ. ກຍສກາວສຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕາສນຣູເປນ ອວຍ຺ຖິຕໍ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕສມ຺ຍຸຄານາທີຕາ ຈ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປາກຍກາເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ປນ ເຕສໍ ກທາຈິປີ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍວິປ຺ປໂຍຄໂຕ. ນ ຫິ ລຊ຺ຊນໍ ນິພ຺ກຍໍ, ປາປກຍໍ ວາ ອລຊ຺ຊນໍ ອຕ຺ຖີຕິ.

ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ກິຈ຺ຈໍ, ອນິຍ຺ຖນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ. ວິປ຺ປຍິກູລຄາຫີມ຺ຫີຕິ ສມ຺ມານຸສມ຺ມປຍິປຕ຺ຕີຍາ ວິໂລມຄາຫເກ. ຕສ຺ສາ ເອວ ວິປຈ຺ຈນີກໍ ທຸປ຺ປຍິປຕ຺ຕິ ສາຕໍ ອິຍ຺ຖໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວິປຈ຺ຈນີກສາໂຕ, ຕສ຺ມີ ວິປຈ຺ຈນີກສາເຕ. ເອວໍກູໂຕ ຈ ໂອວາທກູເຕ ສາສນກ຺ກເມ ໂອວາທເກ ຈ ອາທຣກາວຣຫິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອນາທເຣ”ຕິ. ຕສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ທຸພ຺ພຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອນາທຣິຍວເສນ ປວຕ຺ຕເຈຕນາ ໂທວຈສ຺ສໍ. ຕສ຺ສ ກາໂວຕິ ຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂທວຈສ຺ສສ຺ສ ອຕ຺ຖິກາໂວ ໂທວຈສ຺ສຕາ, ອຕ຺ຖໂຕ ໂທວຈສ຺ສເມວ. ເຕເນວາຫ “ສາ ອຕ຺ຖໂຕ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຮ ໂຫຕີ”ຕິ. ເຈຕນາປ຺ປ໌ຮານຕາຍ ຫິ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຮສ຺ສ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອເຕນາກາເຣນາຕິ ອປ຺ປທກ຺ຂິຕຄ຺ຄາຫິຕາກາເຣນ. ອສ຺ສທ຺ຮິຍທຸສ຺ສີລ຺ຍາທິປາປ໌ສມ຺ມໂຍຄໂຕ ປຸຄ຺ຄລາ ປາປາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເຍ ເຕ ປຸຄ຺ຄລາ ອສ຺ສທ຺ຮາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍາຍ ເຈຕນາຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ປາປ໌ສມ຺ປວ຺ງໂກ ນາມ ໂຫຕີ, ສາ ເຈຕນາ ປາປ໌ມິຕ຺ຕຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ວາ ອຣູປີໂນ ຂນ຺ຮາ ຕທາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕາ ປາປ໌ມິຕ຺ຕຕາຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສາປີ ອຕ຺ຖໂຕ ໂທວຈສ຺ສຕາ ວິຍ ທຍ຺ຖພ຺ພາ”ຕິ ອາຫ.

“ສຸຂໍ ວໂຈ ເອຕສ຺ມີ ປທກ຺ຂິຕຄ຺ຄາຫີມ຺ຫີ ອນຸໂລມສາເຕ ສາທເຣ ປຸຄ຺ຄເລຕິ ສຸພ຺ພໂຈຕິອາທິນາ, “ກລ຺ຍາຕາ ສທ຺ຮາທໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ເອຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕາຕິ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ໂຕ”ຕິອາທິນາ ຈ ອນນ຺ຕຣທຸກສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອິຈ຺ຊິໂຕຕິ ອາຫ ໂສວຈສ຺ສຕາ…ເປ…ວຸຕ຺ຕປ຺ປ໌ຍິປກ຺ຂນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ”ຕິ. ອຸໂກຕິ ໂສວຈສ຺ສຕາ, ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕຕາ ຈ. ເຕສໍ ຂນ຺ຮານໍ ປວຕ຺ຕິອາກາຣວິເສສາ “ໂສວຈສ຺ສຕາ, ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕຕາ”ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເຕ ໂລກິຍາປີ ໂຫນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣາປີຕິ ອາຫ “ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກາ ກຖິ ຕາ”ຕິ.

ວຕ຺ຖຸເກທາທິນາ ອເນກເກທກິນ຺ນາ ຕໍຕໍຊາຕິວເສນ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ຣາສີໂຕ ຄຍ຺ຫມານາ ອາປຕ຺ຕິໂຍວ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຮາ. ຕາ ປນ ອນ຺ຕຣາປຕ຺ຕີນໍ ອຄ຺ຄຫເຕ ປຍ຺ຈປີ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຮາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ, ຕາສໍ ປນ ຄຫເຕ ສຕ຺ຕປີ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຮາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ. “ອິມາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ, ເອຕ຺ຕກາ ອາປຕ຺ຕິໂຍ, ເອວຍ຺ຈ ເຕສໍ ອາປຊ຺ຊນໍ ໂຫຕີ”ຕິ ຊານນປຍ຺ຍາ ອາປຕ຺ຕິກຸສລຕາຕິ ອາຫ “ຍາ ຕາສ”ນ຺ຕິອາທີ. ຕາສໍ ອາປຕ຺ຕີນນ຺ຕິ ຕາສຸ ອາປຕ຺ຕີສຸ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ສມ຺ກິນ຺ນວຕ຺ຖຸກາສຸ ວິຍ ຖິຕາສຸ, ທຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍວິກາຄາສຸ ຈ ອາປຕ຺ຕີສຸ ອສງ຺ກຣໂຕ ວວຕ຺ຖານ, ອຍໍ ວິເສສໂຕ ອາປຕ຺ຕິກຸສລຕາຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ທຸຕິຍໍ ອາປຕ຺ຕິຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍ. ສຫກມ຺ມວາຈາຍາຕິ ກມ຺ມວາຈາຍ ສເຫວ. ອາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຍ຺ຖາປນປໂຍຄຕາຍ ກມ຺ມກູຕາ ວາຈາ ກມ຺ມວາຈາ, ຕຖາກູຕາ ອນຸສາວນວາຈາ ເຈວ “ປສ຺ສີສ຺ສາມີ”ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວາຈາ ຈ. ຕາຍ ກມ຺ມວາຈາຍ ສທ຺ຮີ ສມກາລເມວ “ອິມາຍ ກມ຺ມວາຈາຍ ອິໂຕ ອາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຍ຺ຖານໍ ໂຫຕິ, ໂຫນ຺ຕຍ຺ຈ ປຖເມ ວາ ຕຕິເຍ ວາ ອນຸສາວເນຍ຺ຍກາຣປ຺ປ໌ຕ຺ເຕ, ‘ສໍວຣິສ຺ສາມີ’ຕິ ວາ ປເທ ປຣິໂຍສິເຕ ໂຫຕີ”ຕິ ເອວໍ ຕໍ ຕໍ ອາປຕ຺ຕິຫິ ວຸຍ຺ຖານປຣິຈ຺ເຉທປຣິຊານນປຍ຺ຍາ ອາປຕ຺ຕິວຸຍ຺ຖານກຸສລຕາ. ວຸຍ຺ຖານນ຺ຕິ ຈ ຍຖາປນ຺ນາຍ ອາປຕ຺ຕີຍາ ຍຖາ ຕຖາ ອນນ຺ຕຣາຍຕາປາທນໍ, ເອວໍ ວຸຍ຺ຖານຄ຺ຄຫເຕເນວ ເທສນາຍປີ ສງ຺ຄໂຫ ສິທ຺ໂຮ ໂຫຕີ.

‘‘ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ປຣິກມ຺ມໍ ປວຕ຺ຕໍ, ອິໂຕ ປຣໍ ຠວງ຺ຄ ມຊ຺ເຌ ສມາປຕ຺ຕີ’’ຕິ ເອວໍ ສມາປຕ຺ຕີນໍ ອປ຺ປນາປຣິຈ຺ເຉທຊານນປຎ຺ຎາ ສມາປຕ຺ຕິກຸສລຕາ. ວຸຏ຺ຐາເນ ກຸສລຠາໂວ ວຸຏ຺ຐານກຸສລຕາ, ປເຄວ ວຸຏ຺ຐານ ປຣິຈ຺ເຉທກຣໍ ຎາຓໍ. ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນສມຍວເສເນວາ’’ຕິອາທິ. ວຸຏ຺ຐານສມຕ຺ຖຕາຕິ ວຸຏ຺ຐາປເນ ສມຕ຺ຖຕາ.

‘‘ຘາຕຸກຸສລຕາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຐວີຘາຕຸອາທໂຍ, ສຸຂຘາຕຸອາທໂຍ, ກາມຘາຕຸອາທໂຍ ຈ ຘາຕຸໂຍ ເອຕາສ຺ເວວ ອນ຺ໂຕຄຘາຕິ ເອຕາສຸ ໂກສລ຺ເລ ທສ຺ສິເຕ ຕາສຸປິ ໂກສລ຺ລໍ ທສ຺ສິຕເມວ ໂຫຕີຕິ ‘‘ອຏ຺ຐາຣສ ຘາຕຸໂຍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ…ເປ… ມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ອຏ຺ຐາຣສນ຺ນໍ ຘາຕູນໍ ສຠາວປຣິຈ຺ເຉທກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ສຠາວປຣິຈ຺ເຉທກາຕິ ຍຖາຠູຕສຠາວາວໂພຘິນີ. ‘‘ສວນປຎ຺ຎາ ຘາຣຓປຎ຺ຎາ’’ຕິອາທີນາ ປຈ຺ເຈກໍ ປຎ຺ຎາ-ສທ຺ໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ຘາຕູນໍ ສວນຘາຣຓປຎ຺ຎາ ສຸຕມຍາ, ອິຕຣາ ຠາວນາມຍາ. ຕຕ຺ຖາປິ ສມ຺ມສນປຎ຺ຎາ ໂລກິຍາ. ວິປ຺ສ຺ສນາ ປຎ຺ຎາ ຫິ ສາ, ອິຕຣາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ. ລກ຺ຂຓາທິວເສນ, ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຈ ມນສິກຣຓໍ ມນສິກາໂຣ, ຕຕ຺ຖ ໂກສລ຺ລໍ ມນສິກາຣກຸສລຕາ. ຕໍ ປນ ອາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສານວເສນ ຕິຘາ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສມ຺ມສນປຏິເວຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓປຎ຺ຎາ’’ຕິ ອາຫ. ສມ຺ມສນປຎ຺ຎາ ຫິ ຕສ຺ສາ ອາທິ, ປຏິເວຘປຎ຺ຎາ ມຊ຺ເຌ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍສານໍ.

ອາຍຕນານໍ ຄນ຺ຖໂຕ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ຈ ອຸຄ຺ຄຫຓວເສນ ເຕສໍ ຘາຕຸລກ຺ຂຓາທິວິຠາຄສ຺ສ ຊານນປຎ຺ຎາ ອຸຄ຺ຄຫຊານນປຎ຺ຎາ. ສມ຺ມສນປຏິເວຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວິຘິໂນ ຊານນປຎ຺ຎາ ມນສິກາຣຊານນປຎ຺ຎາ. ຍສ຺ມາ ອາຍຕນານິປິ ອຕ຺ຖໂຕ ຘາຕຸໂຍເວ, ມນສິກາໂຣ ຈ ອຸຄ຺ຄຫຓາທິວເສນ ເຕສເມວ ມນສິກາຣວິຘິ , ຕສ຺ມາ ຘາຕຸກຸສລຕາທິກາ ຕິສ຺ໂສປິ ກຸສລຕາ ເອກເທເສ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສວນໍ ວິຍ ອຸຄ຺ຄຫຓປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓານິປິ ປຣິຕ຺ຕຎາຓກຕ຺ຕຸກາມີຕິ ອາຫ ‘‘ສວນ ອຸຄ຺ຄຫຓປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ໂລກິຍາ’’ຕິ. ອຣິຍມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ສມ຺ມສນມນສິກາຣານໍ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ປຣິນິຏ຺ຐານນ຺ຕິ ເຕສໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຕາປຣິຍາໂຍປິ ລພ຺ຠຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສມ຺ມສນມນສິກາຣາ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກາ’’ຕິ. ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມານໍ ເຫຕຸອາທີນໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນານໍ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍາທິຠາເວນ ປຈ຺ຈຍຠາໂວ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ, ໂສ ປນ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ຄານໍ ວເສນ ທ຺ວາທສວິໂຘຕິ ອາຫ ‘‘ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ປຈ຺ຈຍາກາຣານ’’ນ຺ຕິ. ອຸຄ຺ຄຫາທິວເສນາຕິ ອຸຄ຺ຄຫມນສິກາຣສວນ ສມ຺ມສນປຏິເວຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວເສນ.

ຐານຎ຺ເຈວ ຕິຏ຺ຐຕິ ຜລໍ ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍາຕິ ກາຣຓຎ຺ຈ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍຠາເວນ ກຣຓໂຕ ນິປ຺ຜາທນໂຕ. ເຕສໍ ໂສຕວິຎ຺ຎາຓາທີນໍ. ເອຕສ຺ມິ ທຸເກ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເຍ ຘມ຺ມາ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ກາຣຓຠາວໂຕ ຐານໍ, ເຕວ ຘມ຺ມາ ຕໍວິຘຸຣສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ອກາຣຓຠາວໂຕ ອຏ຺ຐານນ຺ຕິ ປຐມນເຍ ຜລເຠເທນ ຕສ຺ເສວ ຘມ຺ມສ຺ສ ຐານາຏ຺ຐານຕາ ທີປິຕາ; ທຸຕິຍນເຍ ປນ ອຠິນ຺ເນປິ ຜເລ ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມເຠເທນ ເຕສໍ ຐານາຏ຺ຐານຕາ ທີປິຕາຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ. ນ ຫິ ກທາຈິ ອຣິຍາ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ນາ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄາຫສ຺ສ ກາຣຓໍ ໂຫຕິ, ອກິຣິຍຕາ ປນ ສິຍາ ຕສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕິ.

ອຸຊ຺ຊໂນ ຠາໂວ ອຊ຺ຊວໍ, ອຊິມ຺ຫຕາ ອກຸຏິລຕາ ອວງ຺ກຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ອນຊ຺ຊວປຏິກ຺ເຂປມຸເຂນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂຄມຸຕ຺ຕວງ຺ກຕາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສ຺ວາຍໍ ອນຊ຺ຊໂວ ຠິກ຺ຂູນໍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອເນສນາຍ, ອໂຄຈຣຈາຣິຕາຍ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ…ເປ… ຈຣຕີ’’ຕິ. ອຍໍ ໂຄມຸຕ຺ຕວງ຺ກຕາ ນາມ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ປຣິໂຍສານາ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ວງ຺ກຠາໂວ. ປຸຣິມສທິໂສຕິ ປຐມໍ ວຸຕ຺ຕຠິກ຺ຂຸສທິໂສ. ຈນ຺ທວງ຺ກຕາ ນາມ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຌຏ຺ຐາເນ ວງ຺ກຠາວາປຕ຺ຕິໂຕ. ນງ຺ຄລໂກຏິວງ຺ກຕາ ນາມ ປຣິໂຍສາເນ ວງ຺ກຠາວາປຕ຺ຕິໂຕ. ອິທໍ ອຊ຺ຊວໍ ນາມ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ອຊ຺ຊຠາວສິທ຺ທິໂຕ. ອຊ຺ຊວຕາຕິ ອາກາຣນິທ຺ເທໂສ, ເຍນາກາເຣນສ຺ສ ອຊ຺ຊໂວ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕທາກາຣນິທ຺ເທໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ. ລຊ຺ຊຕີຕິ ລຊ຺ຊີ, ຫິຣິມາ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ລຊ຺ຊວໍ, ຫິຣີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ລຊ຺ຊາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ລຊ຺ຊີ ຍຖາ ‘‘ມາລີ, ມາຍີ’’ຕິ ຈ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ລຊ຺ຊີຠາໂວ, ສາ ເອວ ລຊ຺ຊາ.

ປຣາປຣາຘາທີນໍ ອຘິວາສນກ຺ຂມໍ ອຘິວາສນຂນ຺ຕີ. ສຸຈິສີລຕາ ໂສຣຈ຺ຈໍ. ສາ ຫິ ໂສຠນກມ຺ມຣຕຕາ, ສຸຏ຺ຐຸ ວາ ປາປໂຕ ໂອຣຕຠາໂວ ວິຣຕຕາ ໂສຣຈ຺ຈໍ. ເຕນາຫ ‘‘ສຸຣຕຠາໂວ’’ຕິ.

‘‘ນາມຎ຺ຈ ຣູປຎ຺ຈາ’’ຕິອາທີສຸ ອຍໍ ອປຸໂພ ນໂຍ – ນາມກຣຓຏ຺ເຐນາຕິ ອຎ຺ຎໍ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ສຍເມວ ອຕ຺ຕໂນ ນາມ ກຣຓສຠາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຎ຺ຫິ ປຣສ຺ສ ນາມໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ຕທເປກ຺ຂຕ຺ຕາ ອຎ຺ຎາເປກ຺ຂໍ ນາມກຣຓນ຺ຕິ ນາມ ກຣຓສຠາວຕາ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ມຫາຊນສ຺ສ ຎາຕີນໍ, ຄຸຓານຎ຺ຈ ສາມຎ຺ຎນາມາທິກາຣການໍ ນາມຠາໂວ ນາປຊ຺ຊຕີ.

ຍສ຺ສ ຈ ອຍ຺ເຍຫິ ນາມໍ ກຣີຍຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ນາມກຣຕາສກາວຕາ ນຕ຺ຖີຕິ, ນຕ຺ຖີເຍວ ນາມກາໂວ. ເວທນາທີນໍ ປນ ສກາວສິທ຺ຘຕ຺ຕາ ເວທນາທິນາມສ຺ສ ນາມກຣຕາສກາວໂຕ ນາມຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ປຖວີອາທີ ນິທສ຺ສເນນ ນາມສ຺ສ ສກາວສິທ຺ຘ ຕໍເຍວ ນິທສ຺ເສຕິ, ນ ນາມກາວສາມຍ຺ຍໍ, ນິຣຸລ຺ຫຕ຺ຕາ ປນ ນາມ-ສທ຺ໂທ ອຣູປຘ຺ມ຺ເມສຸ ເອວ ວຕ຺ຕຕິ, ນ ປຖວີອາທີສູຕິ ນ ເຕສໍ ນາມກາໂວ. ນ ຫິ ປຖວີອາທີນາມໍ ວິຊຫິຕ຺ວາ ເກສາທີນາເມຫິ ຣູປຘ຺ມ຺ມານໍ ວິຍ ເວທນາທີນາມໍ ວິຊຫິຕ຺ວາ ອຍ຺ເຍນ ນາເມນ ອຣູປຘ຺ມ຺ມານໍ ໂວຫຣິຕພ຺ເພນ ປີຕ຺ຫາກາເຣນ ປວຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖີຕິ.

ອຖ ວາ ຣູປຘ຺ມ຺ມາ ຈກ຺ຂາທໂຍ ຣູປາທໂຍ ຈ, ເຕສໍ ປກາສກປກາສິຕພ຺ພກາວໂຕ ວິນາປິ ນາເມນ ປາກຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ເອວໍ ອຣູປຘ຺ມ຺ມາຕິ ເຕ ອຘິວຈນສມ຺ຜສ຺ໂສ ວິຍ ນາມາຍຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕີຍກາເວນ ‘‘ນາມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ປຏິຆສມ຺ຜສ຺ໂສ ຈ ນ ຈກ຺ຂາທີນິ ວິຍ ນາເມນ ວິນາ ປາກໂຍຕິ ‘‘ນາມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຣູປຕາຍ ວາ ອຍ຺ຍນາມສກາຄຕ຺ຕາ ສງ຺ຄຫິໂຕຍໍ, ອຍ຺ຍຜສ຺ສສກາຄຕ຺ຕາ ວາ. ວຈນຕ຺ໂຖປິ ຫິ ຣູປຍຕີຕິ ຣູປໍ, ນາມຍຕີຕິ ນາມນ຺ຕິ ອິຘ ປຈ຺ຈິມປຸຣິມານໍ ສມ຺ກວຕິ. ຣູປຍຕີຕິ ວິນາປິ ນາເມນ ອຕ຺ຕານໍ ປກາເສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນາມຍຕີຕິ ນາເມນ ວິນາ ອປາກຍກາວໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປກາສກໍ ນາມໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາຣມ຺ມຕາຘິປຕິປຈ຺ຈຍຕາຍາຕິ ສຕິປິ ຣູປສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕາຘິປຕິປຈ຺ຈຍກາເວ ນ ຕໍ ປຣມສ຺ສາສກູຕໍ ນິພ຺ພານໍ ວິຍ ສາຕິສຍໍ ນາມນກາເວນ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ນິພ຺ພານເມວ ‘‘ນາມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

‘‘ອວິຊ຺ຊາຈ ກວຕຕ຺ຫາ ຈາ’’ຕິ ອຍໍ ທຸໂກ ສຕ຺ຕານໍ ວຏ຺ຏມູລສມຸທາຈາຣທສ຺ສນຕ຺ໂຖ. ສມຸທາຈຣຕີຕິ ຫິ ສມຸທາຈາໂຣ, ວຏ຺ຏມູລເມວ ສມຸທາຈາໂຣ ວຏ຺ຏມູລສມຸທາຈາໂຣ, ວຏ຺ຏມູລທສ຺ສເນນ ວາ ວຏ຺ຏມູລານໍ ປວຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕີຕິ ວຏ຺ຏມູລານໍ ສມຸທາຈາໂຣ ວຏ຺ຏມູລສມຸທາຈາໂຣ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເອເກກສ຺ມິຍ຺ຈ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຈ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ຈ ຄຫຕວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ‘‘ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອກໍ ວາ ຂນ຺ຘ໌ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປໂກຄກູຕໍ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ, ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕານໍ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣສ຺ສ ອຕ຺ຕານໍ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ວາ ວເສນ ‘‘ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສຫ ສິກ຺ຂິຕພ຺ໂພ ຘມ຺ໂມ ສຫຘມ຺ໂມ, ຕຕ຺ຖ ກວໍ ສຫຘມ຺ມິກໍ, ຕສ຺ມີ ສຫຘມ຺ມິເກ. ໂທວຈສ຺ສ-ສທ຺ທໂຕ ອາຍ-ສທ຺ທໍ ອນຍ຺ຍຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ໂທວຈສ຺ສາຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ໂທວຈສ຺ສສ຺ສ ວາ ອຍນໍ ປວຕ຺ຕິ ໂທວຈສ຺ສາຍໍ. ອາເສວນ຺ຕສ຺ສາປິ ອນຸສິກ຺ຂນາ ອຊ຺ຊາສເຍນ ກຊນາຕິ ອາຫ ‘‘ເສວນາ...ເປ... ກຊນາ’’ຕິ. ສພ຺ພໂຕກາເຄນ ກຕ຺ຕິ ສມ຺ກຕ຺ຕິ.

ສຫ ກມ຺ມວາຈາຍາຕິ ອພ຺ການຕິຕາວຕ຺ຖາຣກກມ຺ມວາຈາຍ, ‘‘ອຫໍ ກນ຺ເຕ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອາປຕ຺ຕື ອາປຊ຺ຊິ’’ນ຺ຕິອາທິກາຍ ຈ ສເຫວ. ສເຫວ ຫິ ກມ຺ມວາຈາຍ ອາປຕ຺ຕິວຸຏ຺ຐານຍ຺ຈ ປຣິຈ຺ຊິຊ຺ຊຕິ, ‘‘ປຍ຺ຍຕ຺ຕິລກ຺ຂຕາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວາ ກາຣຕໍ ວີຕິກ຺ກມລກ຺ຂຕໍ ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ ວາ, ວຸຏ຺ຐານສ຺ສ ກາຣຕໍ ກມ຺ມວາຈາ’’ຕິ ກາຣເຕນ ສຫ ຜລສ຺ສ ຊານນວເສນ ‘‘ສຫ ກມ຺ມວາຈາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.‘‘ສຫ ກມ຺ມວາຈາຍາ’’ຕິ. ອິມິນາ ນເຍນ ສຫ ປຣິກມ຺ເມນາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຘາຕຸວິສຍາ ສພ຺ພາປິ ປຍ຺ຍາ ຘາຕຸກຸສລຕາ. ຕເທກເທສາ ມນສິກາຣກຸສລຕາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ປຸຣິມປເທປິ ສມ຺ມສນປຏິເວຘປຍ຺ຍາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍສ຺ມາ ປນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ວິປສ຺ສນາທິປຍ຺ຍາ ເອວ ມນສິກາຣໂກສລ຺ລໍ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຕາສໍ ເຍວ ຘາຕູນໍ ສມ຺ມສນປຏິເວຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕປຍ຺ຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອາຍຕນວິສຍາ ສພ຺ພາປິ ປຍ຺ຍາ ອາຍຕນກຸສລຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ອາຍຕນານໍ ອຸຄ຺ຄຫມນສິກາຣຊານນປຍ຺ຍາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ທ຺ວີສຸປິ ວາ ປເທສຸ ວາຈຸຄ຺ຄຕາຍ ອາຍຕນປາລຸອິຍາ, ຘາຕຸປາລຸອິຍາ ຈ ມນສິກຣຕໍ ມນສິກາໂຣ. ຕຖາ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ, ມນສິ ກໂຣນ຺ຕີ , ຕທຕ຺ຖໍ ສຸຕນ຺ຕີ, ຄນ຺ໂຖ ຈ ອຕ຺ໂຖ ຈ ຘາເຣນ຺ຕີ, ‘‘ອິທໍ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນາມ, ອຍໍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ ນາມາ’’ຕິອາທີນາ ສກາວໂຕ, ຄຕນໂຕ ຈ ປຣິຈ຺ເຈທໍ ຊານນ຺ຕີ ຈ ປຍ຺ຍາ ອຸຄ຺ຄຫປຍ຺ຍາທິກາ ວຸຕ຺ຕາ. ມນສິກາຣປເທ ປນ ຈຕຸພ຺ພິຘາປິ ປຍ຺ຍາ ອຸຄ຺ຄໂຫຕິ ຕໂຕ ປວຕ຺ໂຕ ອນິຈ຺ຈາທິມນສິກາໂຣ ‘‘ອຸຄ຺ຄຫມນສິກາໂຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ສ ຊານນໍ ປວຕ຺ຕນເມວ, ‘‘ຍຖາ ປວຕ຺ຕໍ ວາ ອຸຄ຺ຄຫໍ, ເອວເມວ ປວຕ຺ໂຕ ອຸຄ຺ຄໂຫ’’ຕິ ຊານນໍ ອຸຄ຺ຄຫຊານນໍ. ‘‘ມນສິກາໂຣ ເອວໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ, ເອວຍ຺ຈ ປວຕ຺ໂຕ’’ຕິ ຊານນໍ ມນສິກາຣຊານນໍ. ຕທຸກຍມ຺ປິ ‘‘ມນສິກາຣໂກສລ຺ລ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸຄ຺ຄໂຫປິ ຫິ ມນສິກາຣສມ຺ປໂຍຄໂຕ ມນສິກາຣນິຣຸຕ຺ຕຶ ລທ຺ຘຸໍ ອຣຫຕິ. ໂຍ ຈ ມນສິກາຕພ຺

ໂພ, ໂຍ ຈ ມນສິກາຣຕູປາໂຍ, ສພ຺ໂພ ໂສ “ມນສິກາໂຣ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຕຕ຺ຖ ໂກສລ຺ລໍ ມນສິກາຣກຸສລຕາຕິ. ສມ຺ມສນໍ
ປຎ຺ຎາ, ສາ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ອນິຈ຺ຈາທິສມ຺ມສນກິຈ຺ຈໍ ສາເຘຕິ ນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາທິປ຺ຊຫນໂຕ. ມນສິກາໂຣ ສມ຺ມສນສມ຺ປຍຸຕ຺
ໂຕ, ໂສ ຕຕ຺ເຖວ ອນິຈ຺ຈາທິມນສິກາຣກິຈ຺ຈໍ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ສາເຘຕີຕິ ອາຫ “ສມ຺ມສນມນສິກາຣາ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສ
ກາ”ຕິ. “ອິມິນາ ປຈ຺ຈເຍນິທໍ ໂຫຕີ”ຕິ ເອວໍ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ສງ຺ຂາຣາທິປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາວຊານນໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺
ປາທກຸສລຕາ.

ອຘິວາສນໍ ຂມນໍ. ຕຎ຺ຫິ ປເຣສໍ ທຸກ຺ກຏໍ ທຸຣຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ປຏິວິໂຣຘາກາຣເຓນ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຣິ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວາສນໍ “ອຘິ
ວາສນ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຈຕ຺ຑິກ຺ກນ຺ຕິ ອກຸຊ຺ຊນໍ. ໂທມນສ຺ສວເສນ ປເຣສໍ ອກ຺ຂິສຸ ອສ຺ສູນໍ ອນຸປ຺ປາທນາ ອນສ຺ສຸໂຣໂປ.
ອຕ຺ຕມນຕາຕິ ສກມນຕາ. ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອພ຺ຍາປນ຺ໂນ ສໂກ ມໂນກາໂວ ອຕ຺ຕມນຕາ. ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ຈິຕ຺ຕປ຺ປພນ຺ຘໍ ເອກຕ຺ເຕນ
ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ປີຕິສຫຄຕມເນນ ສກມນຕາ. ອຕ຺ຕມໂນ ວາ ປຸຄ຺ຄໂລ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ອຕ຺ຕມນຕາ,
ສາ ນ ສຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ປຸຄ຺ຄລທິຏ຺ຐິນິວາຣຓຕ຺ຖໍ “ຈິຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຘິວາສນລກ຺ຂຓາ ຂນ຺ຕິ ອຘິວາສນຂນ຺ຕິ. ສຸຈິສີລຕາ
ໂສຣຈ຺ຈໍ. ສາ ຫິ ໂສກນກມ຺ມຣຕຕາ. ສຸຏ຺ຐຸ ປາປໂຕ ໂອຣຕກາໂວ ວິຣຕຕາ ໂສຣຈ຺ຈໍ. ເຕນາຫ “ສຸຣຕກາໂວ”ຕິ.

ສຂິໂລ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຓ຺ຫວາໂຈ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ສາຂລ຺ຍໍ, ສຓ຺ຫວາຈຕາ. ຕໍ ປນ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ວິກາເວນ຺ຕິ ຍາ ປາຬິ ປວຕ຺ຕາ,
ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ສາຂລ຺ຍ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຓ຺ຑກາຕິ ສໂທສວເຕ ຣຸກ຺ເຂ ນິຍ຺ຍາສປີຓ຺ຑິໂຍ, ອຫິຈ຺ຉຕ຺ຕ
ກາທີນິ ວາ ອຸຏ຺ຐິຕານິ “ອຓ຺ຑການີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ. ເຜຄ຺ຄຸຣຸກ຺ຂສ຺ສ ປນ ກຸຖິຕສ຺ສ ອຓ຺ຑານີ ວິຍ ອຸຏ຺ຐິຕາ ຈຸຓ຺ຓປີຓ຺ຑິໂຍ,
ຄຕ຺ຖິໂຍ ວາ ອຓ຺ຑກາ. ອິຘ ປນ ພ຺ຍາປຊ຺ຊນກກ຺ກສາທິກາວໂຕ ອຓ຺ຑກປກຕິກາເວນ ວາຈາ “ອຓ຺ຑກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ປທຸມ
ນາຬໍ ວິຍ ໂສຕໍ ຆໍສຍມານາ ປວິສນ຺ຕີ ກກ຺ກສາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ໂກເຘນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ປຣິວາຣພູຕາ ໂກຘສາມນ຺ຕາ.
ປຸເຣ ສໍວທ຺ຘນາຣີ ໂປຣີ, ສາ ວິຍ ສຸກຸມາຣາ ມຸທຸກາ ວາຈາ ໂປຣີ ວິຍາຕິ ໂປຣີ. ຕຕ຺ຖາຕິ “ກາສິຕາ ໂຫຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍ ກິຣິຍາ
ຍາຕິປີ ໂຍຊນາ ສມ຺ກວຕິ, ຕຕ຺ຖ ວາຈາຍາຕິ ວາ. “ສຓ຺ຫວາຈຕາ”ຕິອາທີນາ ຕໍ ວາຈໍ ປວຕ຺ຕຍມານໍ ເຈຕນໍ ທສ຺ເສຕິ. ສມ຺
ໂມທກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ມຸທຸກກາໂວ ມທ຺ທວໍ ສມ຺ໂມທກມຸທຸກກາໂວ. ອາມິເສນ ອລພ຺ກມາເນນ, ຕຖາ ຘມ຺ເມນ ຈາຕິ ທ຺ວີຫິ
ຉິທ຺ເທຫິ. ອາມິສສ຺ສ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ອລາເກນ ອຕ຺ຕໂນ ປຣສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ສມ຺ກວນ຺ຕສ຺ສ ຫີ ຉິທ຺ທສ຺ສ ວິວຣສ຺ສ ເກທສ຺ສ
ປຏິສນ຺ຖຣຓໍ ປິທຫນໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫນໍ ປຏິສນ຺ຖາໂຣ. ຕໍ ສຣູປໂຕ, ປຏິປຕ຺ຕິໂຕ ຈ ປາຬິທສ຺ສນມຸເຂນ ວິກາເວຕຸໍ “ອກິສມ຺ເມ
ປີ”ຕິອາທິມາຫ. ອຄ຺ຄໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຄ຺ຄໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ. ອຸທ຺ເທສທານນ຺ຕິ ປາຬິຍາ, ອຏ຺ຐກຖາຍ ຈ ອຸທ຺ທິສ
ນໍ. ປາຬິວຕ຺ຕນາຕິ ປາຬິຍາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ. ຘມ຺ມກຖາກຖນນ຺ຕິ ສຣາຄຸຓສຣາຄຓນາທິວເສນ ຘມ຺ມກຖນໍ.

ກຣຸຓາຕິ ກຣຸຓາພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣມາຫ. ກຣຸຓາປຸພ຺ພກາໂຄຕິ ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພກາເຄົາປຈາຣຊ຺ຊານໍ ວທຕິ. ປາຬິປເທ ປນ ຍາ
ກາຈິ ກຣຸຓາ “ກຣຸຓາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ກຣຸຓາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີຕິ ປນ ອປ຺ປນາປ຺ປຕ຺ຕາວ. ເມຕ຺ຕາຍປີ ເອເສວ ນໂຍ. ສຸຈິ-ສທ຺ທໂຕ
ກາເວ ຍ຺ຍ-ກາຣໍ, ອີ-ກາຣສ຺ສ ຈ ເອ-ກາຣາເທສໍ ກຕ຺ວາ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ “ໂສເຈຍ຺ຍນ຺ຕິ ສຸຈິກາໂວ”ຕິ. ໂຫຕຸ ຕາວ ສຸ
ຈິກາໂວ ໂສເຈຍ຺ຍໍ, ຕສ຺ສ ປນ ເມຕ຺ຕາປຸພ຺ພກາຄຕາ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ “ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕ”ນ຺ຕິອາທິ.

ມຸຏ຺ຐາ ສຕິ ເອຕສ຺ສາຕິ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຈ຺ຈໍ, ສຕິປຏິປກ຺ໂຂ ຘມ຺ໂມ, ນ ສຕິຍາ ອກາວມຕ຺ຕໍ . ຍສ຺ມາ
ປຏິປກ຺ເຂ ສຕິ ຕສ຺ສ ວເສນ ສຕິວິຄຕາ ວິປ຺ປວຸຕ຺ຖາ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ສຕິວິປ຺ປວາໂສ”ຕິ. “ອສ຺ສຕີ”ຕິອາທີສຸ ອ-
ກາໂຣ ປຏິປກ຺ເຂ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ, ນ ສຕ຺ຕປຏິເສເຘ. ອຸທເກ ລາພຸ ວິຍ ເຍນ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມເຓ ປິລວນ຺ຕາ ວິຍ ຕິຏ຺ຐຕິ, ນ ໂອ
ຄາຫຕິ, ສາ ປິລາປນຕາ. ເຍນ ຄຫິຕມ຺ປີ ອາຣມ຺ມຓໍ ສມ຺ມຸສ຺ສຕິ ນ ສຣຕິ, ສາ ສມ຺ມຸສ຺ສນຕາ. ຍຖາ ວິຊ຺ຊາປຏິປກ຺ຂາ ອວິຊ຺
ຊາ ວິຊ຺ຊາຍ ປຫາຕພ຺ພໂຕ, ເອວໍ ສມ຺ປຊຎ຺ຎປຏິປກ຺ຂໍ ອສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ອວິຊ຺ຊາເຍວ.

ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣເກໂທຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣວິນາໂສ. ອປ຺ປຏິສງ຺ຂາຕິ ອປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ອໂຍນິໂສ ຈ ອາຫາຣປຣິໂກເຄ ອາທີນວານິ
ສໍເສ ອວິມໍສິຕ຺ວາ.

ອປ຺ປຏິສງ຺ຂາຍາຕິ ອິຕິກຕ຺ຕພ຺ພຕາສຸ ອປ຺ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ນາມໍ. ອຎ຺ຎາຓໍ ອປ຺ປຏິສງ຺ຂາຕ ນິມິຕ຺ຕໍ . ອກມ຺ປນຎາຓນ຺ຕິ
ຕາຍ ອນກິກວນິຍໍ ຎາຓໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຎາຓຎ຺ເຈວ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ມຸທ຺ຘກູຕໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຎາຓຎ຺ຈ. ນິປ຺ປຣິ
ຍາຍໂຕ ມຄ຺ຄກາວນາ ກາວນາ ນາມ, ຍາ ຈ ຕທຕ຺ຖາ, ຕທຸກຍຎ຺ຈ ກາເວນ຺ຕສ຺ເສວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ນ ກາວິຕກາວນສ຺ສາຕິ

ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຠາເວນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ພລ’’ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍາ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາເສວນາ ຠາວນາ ພຫຸລີກມ຺ມ’’ນ຺ຕິຯ

ຠາວນໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມສຸ ຖິຣຠາໂວປີ ພລຏ຺ໂຐ ເອວ, ປຏິປກ຺ເຂຫິ ປນ ອກມ຺ປິຍຕາ ສາຕິສຍໍ ພລຏ຺ໂຐຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອສ຺ສຕິຍາ ອກມ຺ປນວເສນາ’’ຕິຯ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ມສມນໂຕ ສມໂຖ ສມາຘິຯ ອນິຈ຺ຈາທິນາ ວິວິເຘນາກາເຣນ ທສ຺ສນໂຕ ວິປສ຺ສນາ ປຎ຺ຎາ ຯ ຕໍ ອາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ສມາຘານາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາຯ ເຍນາກາເຣນ ປຸພ຺ເພ ອລີນໍ ອນຸທ຺ຘຕໍ ມຊ຺ຌິມໍ ຠາວນາວີຖິປ຺ປຏິປນ຺ນໍ ຫຸຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຫິຕໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ອາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາຯ ນິມິຕ຺ຕວເສນາຕິ ກາຣຓວເສນຯ ‘‘ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ ອິມິນາ ປຄ຺ຄໂຫວ ຕໍ ອາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພສ຺ສ ປຄ຺ຄາຫສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕວເສນ ປຄ຺ຄາຫນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ສມເຖ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຄ຺ຄາໂຫ ວີຣິຍໍ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ປຄ຺ຄຫນໂຕຯ ອວິກ຺ເຂໂປ ເອກຄ຺ຄຕາ ວິກ຺ເຂປສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂຠາວໂຕຯ ປຏິສງ຺ຂານກິຈ຺ຈນິພ຺ພຕ຺ຕິຠາວໂຕ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມານໍ ປຏິສງ຺ຂານພລຠາໂວ, ຕຖາ ປຸພ຺ເພ ປວຕ຺ຕາກາຣສລ຺ລກ຺ຂຓວເສນ ສມຖປຄ຺ຄາຫານໍ ອຸປຣິ ປວຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໂຕ ສມຖນິມິຕ຺ຕທຸກສ຺ສປີ ນິສ຺ສກຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ

ຍຖາສມາທິນ຺ນສ຺ສ ສີລສ຺ສ ເຠທກໂຣ ວີຕິກ຺ກໂມຯ ສີລວິນາສໂກ ອສໍວໂຣຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິວິນາສິກາຕິ ‘‘ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທີ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໑; ໒ຯ໙໔; ວິຠຯ ໗໙໓) ນຍປ຺ປວຕ຺ຕາຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ທູສິກາຯ

ສີລສ຺ສສມ຺ປາທນໍ ນາມ ສພ຺ພຠາຄໂຕ ຕສ຺ສ ອນູນຕາປາທນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສມ຺ປາທນໂຕ ປຣິປູຣຕາໂຕ’’ຕິຯ ປາຣິປູຣຕ຺ໂຖ ຫິ ສມ຺ປທາ-ສທ຺ໂທຕິຯ ມານສິກສີລໍ ນາມ ສີລວິໂສຘນວເສນ ອຠິຊ຺ຌາທິປ຺ປຫານໍຯ ທິຏ຺ຐິປາຣິປູຣີຠູຕໍ ຎາຓນ຺ຕິ ອຕ຺ຖິກທິຏ຺ຐິອາທິສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປາຣິປູຣີຠາເວນ ປວຕ຺ຕໍ ຎາຓໍຯ

ວິສຸທ຺ຘີປາເປຕຸໍ ສມຕ຺ຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິອາທິອຸປຣິວິສຸທ຺ຘິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ຠວິຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍຯ ສຸວິສຸທ຺ຘເມວ ຫິ ສີລໍ ຕສ຺ສາ ປທຏ຺ຐານໍ ໂຫຕີຕິຯ ວິສຸທ຺ຘີ ປາເປຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘີ, ປຣມຕ຺ຖວິສຸທ຺ຘິນິພ຺ພານຎ຺ຈ ປາເປຕຸໍ ອຸປເນຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາຓາທິສມ຺ມາທສ຺ສນໍ ຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຠິຘມ຺ເມ’’ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ອິທໍ ອກຸສລໍ ກມ຺ມໍ ໂນ ສກໍ, ອິທໍ ປນ ກມ຺ມໍ ສກ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ອນ຺ວຍໂຕ ຈ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຊານນຎາຓໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາຓໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອຕ຺ຖ ຈາ’’ຕິອາທີຯ ‘‘ປເຣນ ກຕມ຺ປີ’’ຕິ ອິທໍ ນິທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ປເຣນ ກຕໍ, ເອວໍ ອຕ຺ຕນາ ກຕມ຺ປີ ສກກມ຺ມໍ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິຯ ອຕ຺ຕນາ ວາ ອຸສ຺ສາຫິເຕນ ປເຣນ ກຕໍປີຕິ ເອວໍ ວາ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຍຎ຺ຫິ ຕໍ ປຣສ຺ສ ອຸສ຺ສາຫນວເສນ ກຕໍ, ຕມ຺ປີ ສກກມ຺ມໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຍຎ຺ເຫຕຸ ອນິປ຺ປາໂຍຯ ອຕ຺ຖຠຎ຺ຊນໂຕຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາທິສພ຺ພອຕ຺ຖວິນາສນໂຕຯ ອຕ຺ຖຊນນໂຕຕິ ອິຘໂລກຕ຺ຖປຣໂລກຕ຺ຖປຣມຕ຺ຖານໍ ອຸປ຺ປາທນໂຕຯ ອາຣພ຺ຠກາເລ ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຕ຺ຕາ’’ຕິ ປວຕ຺ຕມ຺ປີ ວຈີສຈ຺ຈຎ຺ຈ ລກ຺ຂຓານິ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕໍ ວິປສ຺ສນາຎາຓໍ ອນຸໂລເມຕິ ຕຕ຺ເຖວ ປຏິວິຊ຺ຌນໂຕຯ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈຎ຺ຈ ນິພ຺ພານໍ ນ ວິໂລເມຕິ ນ ວິໂຣເຘຕິ ເອການ຺ເຕເນວ ສມ຺ປາປນໂຕຯ

ຎາຓທສ຺ສນນ຺ຕິ ຎາຓຠູຕໍ ທສ຺ສນໍ, ເຕນ ມຄ຺ຄໍ ວທຕິຯ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເມວ ວີຣິຍນ຺ຕິ ປຐມມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ວີຣິຍມາຫຯ ສພ຺ພາປີ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍເມວ ຈ ນໂຍ ອຠິຘມ຺ມປາລິຍາ (ຘຯ ສຯ ໔໔໐) ສເມຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຠິຘມ຺ເມ ປນາ’’ຕິ ອາທີ ອໂວຈຯ

ຍສ຺ມາ ສໍເວໂຄ ນາມ ສໂຫຕ຺ຕປ຺ປຎາຓໍ, ຕສ຺ມາ ສໍເວຄວຕ຺ຖໍ ຠຍໂຕ ຠາຍິຕພ຺ພໂຕ ທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕຎາຓໍ ຯ ເຕນາຫ ‘‘ຊາຕິຠຍ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ຠາຍນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມາຕິ ຠຍໍ, ຊາຕິ ເອວ ຠຍໍ ຊາຕິຠຍໍຯ ສໍເວຊນີຍນ຺ຕິ ສໍວິຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ຠາຍິຕພ຺ພໍ ອຸຕ຺ຕາສິຕພ຺ພໍຯ ຐານນ຺ຕິ ກາຣຓໍ, ວຕ຺ຖູຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ສໍເວຄຊາຕສ຺ສາຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນສໍເວຄສ຺ສຯ ອຸປາຍປ຺ຘານນ຺ຕິ ອຸປາເຍນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພໍ ວີຣິຍໍຯ

ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານນ຺ຕິ ສີລາທີນໍ ອນວຊ຺ຊຘມ຺ມານໍຯ ຠາວນາຍາຕິ ອຸປ຺ປາທເນນ ວຑ຺ຒເນນ ຈຯ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຕິ ‘‘ອລໍ ເອຕ຺ຕາວຕາ, ກຕໍ ເອຕ຺ຕາວຕາ’’ຕິ ສງ຺ໂກຈາປຕ຺ຕິວເສນ ນ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສຯ ຠິຍ຺ໂຍກມ຺ຍຕາຕິ ຠິຍ຺ໂຍ ຠິຍ຺ໂຍ ອຸປ຺ປາທນິຈ຺ຉາຯ ໂວສານນ຺ຕິ ສງ຺ໂກຈໍ ອສມຕ຺ຖນ຺ຕິຯ ຕຸສ຺ສນໍ ຕຸຏ຺ຐິ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐິ, ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐີຕິ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐີ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຕາຯ ວີຣິຍປ຺ປວາເຫ ວຕ຺ຕມາເນ ອນ຺ຕຣາ ເອວ ປຏິຄມນໍ ນິວຕ຺ຕນໍ ປຏິວານໍ, ຕໍ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປຏິວານີ, ນ ປຏິວານີ ອປ຺ປຏິ

ວານີ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ອປ຺ປຏິວານີຕາ. ສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍຕາຕິ ກຸສລານໍ ກຣເຓ ສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍຕາ ອາທຣກິຣິຍຕາ. ສາຕຈ຺ຈກິຣິຍຕາຕິ ສຕຕເມວ ກຣຓໍ. ອຏ຺ຐິຕກິຣິຍຕາຕິ ອນ຺ຕຣາ ອຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ຂຓ຺ຑໍ ອກຕ຺ວາ ກຣຓໍ. ອໂນລີນວຸຕ຺ຕິຕາຕິ ນ ລີນປ຺ປວຕ຺ຕິຕາ. ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉນ຺ທຕາຕິ ກຸສລຉ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອນິກ຺ຂິປນໍ. ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣຕາຕິ ກຸສລກຣເຓ ວີຣິຍຘຸຣສ຺ສ ອນິກ຺ຂິປນໍ. ອາເສວນາຕິ ອາທເຣນ ເສວນາ. ຠາວນາຕິ ວຑ຺ຒນາ ພ຺ຣູຫນາ. ພຫຸລີກມ຺ມນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຣຓໍ.

ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາຓໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓໍ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓນ຺ຕິ ອິມາ ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ. ປຏິປກ຺ຂວິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ ປຸພ຺ເພ ນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ຘາທີນໍ ວິທິຕກຣຓຏ຺ເຐນ ວິສິຏ຺ຐາ ມຸຕ຺ຕີຕິ ວິມຸຕ຺ຕິ. ສ຺ວາຍໍ ວິເສໂສ ປຏິປກ຺ຂວິຄມເນນ, ປຏິໂຍຄິວິຄມເນນ ຈ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຕິ ຕທຸຠຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເອຕ຺ຖ ຈາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ເຍນ ວິເສເສນ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ເມຫິ ສຸຎ຺ຎາ ມຸຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ນິຣາສງ຺ກຕາຍ ອາຣມ຺ມເຓ ຈ ອຠິຣຕາ, ຕໍ ວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ຕາ ອຘິມຸຈ຺ຈນໂຕ, ອາຣມ຺ມເຓ ອຘິມຸຈ຺ຈນໂຕ ຈ ອຘິມຸຕ຺ຕິໂຍ ນາມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອຘິມຸຕ຺ຕີ’’ຕິ. ມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາເຣຫິ ວິເສເສນ ນິສ຺ສຏຕ຺ຕາ ວິມຸຕ຺ຕິ.

ຂເຍ ຎາຓນ຺ຕິ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ກິເລເສ ເຂເປຕີຕິ ຂໂຍ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນໍ ຎາຓໍ ຂເຍ ຎາຓໍ. ປຏິສນ຺ຘິວເສນາຕິ ກິເລສານໍ ຕໍຕໍມຄ຺ຄວຊ຺ຌານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນມຄ຺ເຄ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາເນ ປຸນ ສນ຺ທຫນວເສນ. ອນຸປ຺ປາທຠູເຕຕິ ຕໍຕໍຜເລ. ອນຸປ຺ປາທປຣິໂຍສາເນຕິ ອນຸປ຺ປາທກໂຣ ມຄ຺ໂຄ ອນຸປ຺ປາໂທ, ຕສ຺ສ ປຣິໂຍສາເນ, ກິເລສານໍ ວາ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນສງ຺ຂາເຕ ປຣິໂຍສາເນ, ຄເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ.

ທຸກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຕິກວຓ຺ຓນາ

໑໐໔. ທມ຺ມໂຕ ອຎ຺ໂຎ ກຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ກຕ຺ຕຸສາທນວເສນ ‘‘ລຸພ຺ຠຕີຕິ ໂລໂຠ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ລຸພ຺ຠຕິ ເຕນ, ລຸພ຺ຠນມຕ຺ຕເມຕນ຺ຕິ ກຣຓຠາວສາທນວເສນປິ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊເຕວ. ທຸສ຺ສຕິ ມຸຍ຺ຫຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ອກຸສລຍ຺ຈ ຕໍ ອໂກສລ຺ລສມ຺ຠູຕຏ຺ເຐນ ເອກນ຺ຕາກຸສລຠາວໂຕ ມູລຍ຺ຈ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ມານໍ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວສາທນໂຕ, ນ ອກຸສລຠາວສາທນໂຕ. ນ ຫິ ມູລໂຕ ອກຸສລານໍ ອກຸສລຠາໂວ, ກຸສລາທີນຍ຺ຈ ກຸສລາທິຠາໂວ. ຕຖາ ສຕິ ໂມມູຫຈິຕ຺ຕທ຺ວເຍ ໂມຫສ຺ສ ອກຸສລຠາໂວ ນ ສິຍາ. ເຕສນ຺ຕິ ໂລຠາທີນໍ. ‘‘ນ ລຸພ຺ຠຕີຕິ ອໂລໂຠ’’ຕິອາທີນາ ປຏິປກ຺ຂເຍນ.

ທຸຏ຺ຐຸຈຣິຕານີຕິ ປຈ຺ຈຍໂຕ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ມໂຕ, ປວຕ຺ຕິອາກາຣໂຕ ຈ ນ ສຸຏ຺ຐຸ ອສມ຺ມາ ປວຕ຺ຕິຕານິ. ວິຣູປານີຕິ ພີຠຈ຺ຉານິ ສມ຺ປຕິ, ອາຍຕິຍ຺ຈ ອນິຏ຺ຐຣູປຕ຺ຕາ. ກາເຍນາຕິ ກາຍທ຺ວາເຣນ ກຣຓຠູເຕນ. ກາຍໂຕຕິ ກາຍທ຺ວາຣໂຕ. ‘‘ສຸຏ຺ຐຸຈຣິຕານີ’’ຕິອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ວີຕິກ຺ກເມ ກາຍສມຸຏ຺ຐານາ ອາປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ, ຕໍ ກາຍທ຺ວາເຣ ປຎ຺ຎຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍ. ອວີຕິກ຺ກໂມ ກາຍສຸຈຣິຕນ຺ຕິ ວາຣິຕ຺ຕສີລສ຺ສ ວເສນ ວທຕິ, ຈາຣິຕ຺ຕສີລສ຺ສປິ ວາ, ຍສ຺ສ ອກຣເຓ ອາປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສຸຈຣິຕນິທ຺ເທສຕ຺ຖມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຸຠຍຕ຺ຖ ປຎ຺ຎຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ກາຍທ຺ວາເຣ, ວຈີທ຺ວາເຣ ຈ ປຎ຺ຎຕ຺ຕສ຺ສ. ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ວີຕິກ຺ກໂມເວ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທ຺ວາເຣ ປຎ຺ຎຕ຺ຕສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ອຠາວໂຕ, ຕຍິທໍ ທ຺ວາຣທ຺ວເຍ ອກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອວີຕິກ຺ກໂມຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອວີຕິກ຺ກໂມ ມໂນສຸຈຣິຕໍ. ‘‘ສພ຺ພສ຺ສາປິ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ອວີຕິກ຺ກໂມ ມໂນສຸຈຣິຕ’’ນ຺ຕິ ເກຈິ. ຕທຸຠຍຍ຺ຫິ ຈາຣິຕ຺ຕສີລໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ສິກ຺ຂາປທໍ, ຕສ຺ສ ອວີຕິກ຺ກໂມ ສິຍາ ກາຍສຸຈຣິຕໍ, ສິຍາ ວຈີສຸຈຣິຕນ຺ຕິ.

ປາໂຓ ອຕິປາຕີຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ປາຓາຕິປາໂຕ, ຕຖາປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ, ເອວໍ ອທິນ຺ນາທານາທໂຍປີຕິ ອາຫ ‘‘ປາຓາຕິປາຕາທໂຍ ປນ ຕິສ຺ໂສ ເຈຕນາ’’ຕິ. ວຈີທ຺ວາເຣປິ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສາປິ ກມ຺ມສ຺ສ ສນາມາ ປຣິຈ຺ຈາຄໂຕ ເຍຠຸຍ຺ຍວຸຕ຺ຕິຍາ, ຕພ຺ພຫຸລວຸຕ຺ຕິຍາ ຈ. ເຕນາຫຸ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍາ –

‘‘ທ຺ວາເຣ ຈຣນ຺ຕິ ກມ຺ມານິ, ນ ທ຺ວາຣາ ທ຺ວາຣຈາຣິໂນ;

ຕສ຺ມາ ທ຺ວາເຣຫິ ກມ຺ມານິ, ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ວວຕ຺ຖິຕາ''ຕິ۔ (ສະ۔ ສ۔ ອຍ຺ຖ۔ ກາມາວຈຣກຸສລທ຺ວາຣກຖາ);

ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກາຍທ຺ວາເຣປິ ວຈີທ຺ວາເຣປິ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຣິຕພ຺ພໍ۔ ເຈຕນາສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕສມ຺ມາຕິ ມໂນກມ຺ມກູຕາຍ ເຈຕນາຍ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕສມ຺ມາ۔ ກາຍວຈີກມ຺ມກູຕາຍ ປນ ເຈຕນາຍ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕາ ອຄິຊ຺ຊາທໂຍ ຕໍ ຕໍ ປກ຺ຂິກາ ວາ ໂຫນ຺ຕິ ອພ຺ໂພຫາຣິກາ ວາຕິ۔ ເຈຕນາສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕສມ຺ມາ ມໂນສຸຈຣິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ۔ ຕິວິສສ຺ສ ທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ອກຣຕາວເສນ ປວຕ຺ຕາ ຕິສ຺ໂສ ເຈຕນາປິ ວິຣຕິໂຍປິ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ກາຍິກສ຺ສ ວີຕິກ຺ກມສ຺ສ ອກຣຕາວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ, ກາເຍນ ປນ ສິກ຺ຂາປທານໍ ສມາທິຍເນ ສີລສ຺ສ ກາຍສຸຈຣິຕກາເວ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ۔ ເອເສວ ນໂຍ ວຈີສຸຈຣິເຕ۔

ກາມປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ທ຺ເວ ກາມາ ວຕ຺ຖຸກາໂມ ຈ ກິເລສກາໂມ ຈ۔ ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຖຸກາມປກ຺ເຂ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ກາເມຫິ ປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ກາມວິຕກ຺ໂກ۔ ກິເລສກາມປກ຺ເຂ ປນ ສມ຺ປໂຍຄວເສນ ກາເມນ ປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ۔ ''ພ຺ຍາປາທປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ''ຕິອາທີສຸ ສມ຺ປໂຍຄວເສເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ۔ ພ຺ຍາປາທວຕ຺ຖຸປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕປິ ພ຺ຍາປາທປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຄຍ຺ຫມາເນ ອຸກຍຖາປິ ໂຍຊນາ ລພ຺ກເຕວ۔ ວິຫິສາປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ۔ ວິຫິສນ຺ຕິ ເອຕາຍ ສຕ຺ເຕ, ວິຫິສນໍ ວາ ເອສາ ສຕ຺ຕານນ຺ຕິ ວິຫິສາ, ຕາຍ ປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫິສາປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ۔ ອປ຺ປີເຍ ອມນາເປ ສງ຺ຂາເຣ ອາຣພ຺ກ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕິ ອຍ຺ຖານາຄາຕວເສນ ທີເປຕພ຺ພາ۔ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກສ຺ສ ອວສີ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ຍາວວິນາສນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ۔ ວິນາສນໍ ປນ ປາຕາຕິປາໂຕ ເອວາຕິ۔ ''ສງ຺ຂາໂຣ'' ຫິ ທຸກ຺ຂາເປຕພ຺ໂພ ນາມ ນຕ຺ຖິ''ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ເຍ ''ທຸກ຺ຂາເປຕພ຺ພາ''ຕິ ອິຈ຺ຊິຕາ ສຕ຺ຕສຍ຺ຍິຕາ, ເຕປິ ອຕ຺ຖໂຕ ສງ຺ຂາຣາ ເອວາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ເຍ ປນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ສາ ສວິຍ຺ຍາຕກາຕາຍ ທຸກ຺ຂໍ ປ຺ຜິສໍເວເທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ວິຫິສາວິຕກ຺ກສ຺ສ ວິສຍາ ອິຈ຺ຊິຕາ ສຕ຺ຕສຍ຺ຍິຕາ۔ ເຍ ປນ ນ ທຸກ຺ຂໍ ປ຺ຜິສໍເວເທນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຕາໂຍຄໂຕ, ເຕ ສນ຺ສາຍ ''ວິຫິສາວິຕກ຺ໂກ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ۔ ຍຕ຺ຖ ປນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ອິເມ ສຕ຺ຕາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ۔

ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂລກໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ອໂລໂກ, ນີວຣເຕຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາປິ ປຖມຊ຺ຊານໍ, ສພ຺ພາກຸສເລຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ໂພ ກຸສໂລ ສມ຺ໂມ, ສພ຺ພສງ຺ຂເຕຫິ ປນ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ, ນິພ຺ພານໍ۔ ອຸປນິສ຺ສຍໂຕ, ສມ຺ປໂຍຄໂຕ, ອາຣມ຺ມຕາກຣຕໂຕ ຈ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ۔ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ۔ ອິທານິ ຕໍ ກູມິວິກາເຄນ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ໂສ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ۔ ອສຸກປຸພ຺ພກາເຄຕິ ອສຸກຊ຺ຊານສ຺ສ ປຸພ຺ພກາເຄ۔ ອສຸກຄຸຄຫຕຍ຺ເຈຕ຺ຖ ກາມວິຕກ຺ກສ຺ສ ອຊ຺ວິປຈ຺ຈນີກທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຕໍ۔ ກາມວິຕກ຺ກປ຺ຜິປກ຺ໂຂ ຫີ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກຕິ۔ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອຸປຣິວິຕກ຺ກທ຺ວຍສ຺ສ ກູມິທສ຺ເສນ຺ເຕນ ສປຸພ຺ພກາຄານິ ເມຕ຺ຕາກຣຸຕາຊ຺ານາທີນິ ອຸທ຺ສຍານິ۔ ອສຸກຊ຺ຊາເນຕິ ອສຸກາຣມ຺ມເຕ ປຖມຊ຺ຊາເນ۔ ອວຍເວຫິ ສມຸທາຍໂວຫາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ທິສຕິ ຍຖາ ''ຣຸກ຺ເຂ ສາຂາ''ຕິ۔ ຊານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ۔ ຕໍ ຊານໍ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນມຄ຺ຄຜລກາເລປິ ຫິ ໂສ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣຕິ۔ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປ຺ຜິປກ຺ໂຂ, ກິຍ຺ຈິປິ ນ ພ຺ຍາປາເທຕິ ເອເຕນາຕິ ວາ ອພ຺ຍາປາໂທ, ເມຕ຺ຕາ, ຕາຍ ປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອພ຺ຍາປາທປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ۔ ເມຕ຺ຕາຊ຺ານເຕິ ເມຕ຺ຕາກາວນາວເສນ ອສິຄເຕ ປຖມຊ຺ຊາເນ۔ ກຣຸຕາຊາເນຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ۔ ວິຫິສາຍ ປ຺ຜິປກ຺ໂຂ, ນ ວິຫິສນ຺ຕິ ວາ ເອຕາຍ ສຕ຺ເຕຕິ ອວິຫິສາ, ກຣຸຕາ۔

ນນຸ ຈ ອໂລກາໂທສານໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍາວິຣຫໂຕ ເຕສໍ ວເສນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນການໍ ອິເມສໍ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກາທີນໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອສງ຺ກຣຕາໂຕ ວວຕ຺ຖານໍ ນ ໂຫຕີຕິ? ໂນຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ຍທາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ສໍ۔ ອໂລໂກ ສີສໍ ໂຫຕີຕິ ອໂລໂກ ປ຺ສາໂນ ໂຫຕິ۔ ນິຍມິຕປຣິຕາຕສມຸທາຈາຣາທິວເສນ ຍທາ ອໂລກປ຺ປ຺ສາໂນ ເນກ຺ຂມ຺ມຄຣຸໂກ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕທາ ລທ຺ສາວສໂຣ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກ ປຕິຍ຺ຖຫຕິ۔ ຕໍສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ອໂທສລກ຺ຂຕສ຺ສ ອພ຺ຍາປາທສ຺ສ ວເສນ ໂຍ ຕສ຺ເສວ ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກກາໂວ ສມ຺ກເວຍ຺ຍ, ສຕິ ຈ ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກກາເວ ກສ຺ສຈິປິ ອວິເຫຖນຊາຕິກຕາຍ ອວິຫິສາວິຕກ຺ກກາໂວ ຈ ສມ຺ກເວຍ຺ຍ, ເຕ ອິຕເຣ ທ຺ເວ۔ ຕທນ຺ວຍິກາຕິ ຕສ຺ເສວ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກສ຺ສ ອນຸຄາມິໂນ, ສຣູປໂຕ ອທິສ຺ສນ຺ໂຕ ''ຕສ຺ມິ ສຕິ ໂຫນ຺ຕິ , ອສຕິ ນ ໂຫນ຺ຕິ''ຕິ ຕທນຸມານເນຍ຺ຍາ ກວນ຺ຕິ۔ ເສສທ຺ວເຍປິ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ۔ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ ''ກາມປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ສງ຺ກປ຺ໂປ ກາມສງ຺ກປ຺ໂປ''ຕິອາທິນາ ວິຕກ຺ກຕ຺ຕິເກ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ (ທີ۔ ນິ۔ ໒۔໔໑໑) ເວທິຕພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖ ອກິນ຺ນຕ຺ຕາ۔ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ປຸນ ເທສນາ ກຕາຕິ? ຕຖາ ເທສນາຍ ພຸຊ຺ຊນການໍ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ ເທສນາມຕ຺ຕເມເວຕໍ۔

ກາມວິຕກ຺ກາທີນໍ ວິຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນາກາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ ''ຕາສຸ ທ຺ເວ ສຕ຺ເຕສຸປິ ສງ຺ຂາເຣສຸປິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ''ຕິອາທິນາ۔ ຕຕ຺ຖ

ກາຣຓມາຫ ''ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາເຍວ ຫິ ເອຕາ''ຕິຯ ເຕເນວາຕິ ຍຖາ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກາທີນໍ ''ອສຸຠປຸພ຺ພຠາເຄ ກາມາວຈຣາ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິອາທິນາ ກາມາວຈຣາທິຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ເຕເນວ ຕາສມ຺ປິ ເນກ຺ຂມ຺ມສຎ຺ຎາທີນມ຺ປິ ກາມາວຈຣາທິຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກາມປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ປໂຍຄວເສນ ກາເມນ ປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕຯ ຕກ຺ກນວເສນ ຕກ຺ໂກຯ ວິເສສໂຕ ຕກ຺ກນວເສນ ວິຕກ຺ໂກຯ ສງ຺ກປ຺ປນປ຺ປຣິກປ຺ປນວເສນ ສງ຺ກປ຺ໂປຯ ອຎ຺ເຎສຸປິ ກາມປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ວິຕກ຺ເກ ເອວ ກາໂມປປໂທ ຘາຕຸ-ສທ຺ໂທ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ກາມສງ຺ກປ຺ປປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສາຕິສຍຕ຺ຕາຯ ເອສ ນໂຍ ພ຺ຍາປາທຘາຕຸອາທີສຸຯ ສພ຺ເພປິ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ກາມຘາຕູ ຫີນຊ຺ຌາສເຍຫິ ກາມິຕພ຺ພຘາຕຸຠາວໂຕ ກິເລສກາມສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສຠາວຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິເຫເຖຕີຕິ ວິພາຘຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ກາມຘາຕຸຕ຺ຕິເກຯ ສພ຺ພາກຸສລສງ຺ຄາຫິກາຍ ກາມຘາຕຸຍາ ອິຕຣາ ທ຺ເວ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ກຖໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກາ ກຖາຯ ຕິສ຺ໂສ ຘາຕຸໂຍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອສງ຺ກຣໂຕ ກຖາ ອສມ຺ຠິນ຺ນາຯ ອິຕຣາ ທ຺ເວ ຄຫິຕາວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິຕຣາ ທ຺ເວ ຘາຕຸໂຍ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ ສພ຺ເພປິ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ກາມຘາຕູ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສາມຎ຺ຎ ໂຊຕນາຍ ສວິສຍສ຺ສ ອຕິພ຺ຍາປເນນຯ ຕໂຕຕິ ອິຕຣຘາຕຸທ຺ວຍສງ຺ຄາຫິກາຍ ກາມຘາຕຸຍາຯ ນິຫຣິຕ຺ວາຕິ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາຯ ທສ຺ເສຕີຕິ ເອວໍ ຠຄວາ ທສ຺ເສຕີຕິ ວຕ຺ຕໍ ວຓ຺ຓຕິຯ ພ຺ຍາປາທຘາຕໍ...ເປ... ກເຖສີຯ ກສ຺ມາ? ປເຄວ ອປ຺ວາຫາ ອຠິນິວິສນ຺ຕິ, ເຕໂຕ ປຣໍ ອຸສ຺ສຄ຺ໂຄ ປວຕ຺ຕຕິ, ຣຸເປຕ຺ວາ ວາ ອປ຺ວາທວິສຍໍ ຕໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕວ ອຸສ຺ສຄ຺ໂຄ ປວຕ຺ຕຕີຕິ, ຎາໂຍ ເຫສ ໂລເກ ນິຣຸຬ຺ໂຫຕິຯ

ທ຺ເວກຖາຕິ ''ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກາ, ອສມ຺ຠິນ຺ນາ ຈາ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໐໘) ອນນ຺ຕຣຕ຺ຕິເກ ວຸຕ຺ຕາ ທ຺ເວ ກຖາຯ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອາເນຕ຺ວາ ກຖນວເສນ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ໂຖ ອິຘາປິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ໂພ ''ເນກ຺ຂມ຺ມຘາຕຸຍາ ຄຫິຕາຍ ອິຕຣາ ທ຺ເວ ຄຫິຕາວ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິອາທິນາຯ

ສຸຎ຺ຎຕຏ຺ເຐນາຕິ ອຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາຍຯ ກາມຠໂວ ກາໂມ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ສຸຎ຺ຎຕຏ຺ເຐນ ຘາຕຸ ຈາຕິ ກາມຘາຕຸຯ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກນ຺ຕິ ປຌມຊ຺ຌານຠູມິສຎ຺ຎິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍຯ ຘາຕຸຍາ ອາຄຕຏ຺ຐານມ຺ຫີຕິ ''ກາມຘາຕຸ ຣູປຘາຕູ''ຕິອາທິນາ ຘາຕຸຄ຺ຄຫເຓ ກເຕຯ ຠເວນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ພາຕິ ''ກາມຠໂວ ຣູປຠໂວ''ຕິອາທິນາ ຠວວເສນ ຕທຕ຺ໂຖ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ໂພ, ນ ຍາຍ ກາຍຈິ ຘາຕຸຍາ ວເສນຯ ຍທຕ຺ເຖນ ຈ ຘາຕຸຍາ ອາຄຕຏ຺ຐາເນ ຠເວນ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກາຕພ຺ໂພ, ຕທຕ຺ເຖນ ຠວສ຺ສ ອາຄຕຏ຺ຐາເນ ຘາຕຸຍາ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກາຕພ຺ໂພ ຠວວເສນ ຘາຕຸຍາ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ໂຕຯ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ກິເລສວຏ຺ຏເມຕ຺ຖາຕິ ນິໂຣໂຘ, ສາ ເອວ ສຸຎ຺ຎຕຏ຺ເຐນ ຘາຕູຕິ ນິໂຣຘຘາຕຸ, ນິພ຺ພານໍຯ ນິຣຸທ຺ເຘ ຈ ກິເລສວຏ຺ເຏ ກມ຺ມວິປາກວຏ຺ຏາ ນິຣຸທ຺ຘາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຯ

ຫີນຘາຕຸຕ຺ຕິໂກ ອຠິຘມ຺ເມ (ຘຯ ສຯ ຕິກມາຕິກາ ໑໘) ຫີນຕ຺ຕິເກນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ໂພຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຫີນາ ຘາຕູຕິ ທ຺ວາທສ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ''ຕິຯ ເຕ ຫິ ລາມກຏ຺ເຐນ ຫີນຘາຕຸຯ ຫີນປຓີຕານໍ ມຊ຺ເຌ ຠວາຕິ ມຊ຺ຌິມຘາຕຸ, ອວເສສາ ເຕຠູມກຘມ຺ມາຯ ອຸຕ຺ຕມຏ຺ເຐນ ອຕປ຺ປກຏ຺ເຐນ ຈ ປຓີຕຘາຕຸ, ນວໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາຯ

ປຎ຺ຈກາມຄຸຓາ ວິສຍຠູຕາ ເອຕສ຺ສ ສນ຺ຕີຕິ ປຎ຺ຈກາມຄຸຓິໂກ, ກາມຣາໂຄຯ ຣູປາຣູປຠເວສູຕິ ຣູປາຣູປູປປຕ຺ຕິຠເວສຸ ຍຖາສິຄເຕສຸຯ ອນສິຄເຕສຸ ປນ ໂສ ປຕ຺ຖນາ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ຠວວເສນ ປຕ຺ຖນາຕິ ອິມິນາວ ຄຫິໂຕຯ ຌານນິກນ຺ຕີຕິ ຣູປາຣູປຊ຺ຌາເນສຸ ນິກນ຺ຕິຯ ຠວວເສນ ປຕ຺ຖນາຕິ ຠເວສຸ ປຕ຺ຖນາຕິຯ ເອວໍ ຈຕູຫິປີ ປເທຫິ ຍຖາກ຺ກມໍ ມຫຄ຺ຄຕູປປຕ຺ຕິຠວວິສຍາ, ມຫຄ຺ຄຕກມ຺ມຠວວິສຍາ, ຠວທິຏ຺ຐິສຫຄຕາ, ຠວປຕ຺ຖນາຠູຕາ ຈ ຕຓ຺ຫາ ''ຠວຕຓ຺ຫາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ວິຠວທິຏ຺ຐີ ວິຠໂວ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ, ວິຠວສຫຄຕາ ຕຓ຺ຫາ ວິຠວຕຓ຺ຫາຯ ຣູປາທີປຎ຺ຈວຕ຺ຖຸ ກາມວິສຍາ ພລວຣາຄຠູຕາ ຕຓ຺ຫາ ກາມຕຓ຺ຫາຕິ ປຌມນໂຍ, ''ສພ຺ເພປີ ເຕຠູມກຘມ຺ມາ ກາມນີຍຏ຺ເຐນ ກາມາ''ຕິ (ມຫານິຯ ໑) ວຈນໂຕ ເຕ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐິວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ສພ຺ພາປີ ຕຓ຺ຫາ ກາມຕຓ຺ຫາຕິ ທຸຕິຍນໂຍຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຯ

ອຠິຘມ຺ເມ ປນາຕິ ປນ-ສທ຺ໂທ ວິເສສຕ຺ຖໂຊຕໂນ, ເຕນ ປຎ຺ຈກາມຄຸຓິກຣາຄໂຕ ອຎ຺ໂຎປີ ກາມາວຈຣຘມ຺ມວິສໂຍ ໂລໂຠ ອຠິຘມ຺ເມ (ວິຠຯ ໙໑໘) ''ກາມຕຓ຺ຫາ''ຕິ ອາຄໂຕຕິ ອິມໍ ວິເສສໍ ໂຊເຕຕິຯ ຕິກນ຺ຕຣມ຺ປິ ສມານໍ ຕຓ຺ຫໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕິເທສນານນ຺ຕຣຕາຍ ຕໍ ''ວາໂຣ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕີຕິ ''ອິມິນາ ວາເຣນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມິນາ ວາເຣນາຕິ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣຊນີຍຏ຺ເຐນາຕິ ກາມນີຍຏ຺ເຐນຯ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາຕິ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຯ ຕໂຕຕິ ກາມຕຓ຺ຫາຍຯ ນິຫຣິຕ຺ວາຕິ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາຯ ອິຕຣາ ທ຺ເວ ຕຓ຺ຫາຕິ ຣູປຕຓ຺ຫໍ, ອຣູປຕຓ຺ຫຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິຯ ເອເຕນ ''ກາມຕຓ຺ຫາ''ຕິ ສາຘາຣຓວຈນເມຕໍ

ສພ຺ພສ຺ສປິ ໂລກສ຺ສ, ຕສ຺ສ ປນ “ຣູປຕຖ຺ຫາ ອຣູປຕຖ຺ຫາ”ຕິ ວິເສສວຈນໍ ຍຖາ ກາມຄຸຕິກຣາໂຄ ຣູປຣາໂຄ ອຣູປຣາໂຄຕິ ທສ຺ເສຕິ຺. ນິໂຣຘຕຖ຺ຫາຕິ ກວນິໂຣເຘ ກວສມຸຈ຺ເຉເທ ຕຖ຺ຫາ຺. ຍສ຺ມາ ຫິ ອຸຈ຺ເຉທທິຍ຺ຖິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາເວ, ກາມາວຈຣ ເທວຕ຺ຕກາເວ, ຣູປາວຈຣອຣູປາວຈຣຕ຺ຕກາເວ ກິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາ ສມຸຈ຺ເຉໂທ ໂຫຕີຕິ ກວນິໂຣຘໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍສຫຄຕາປິ ຕຖ຺ຫາ ຕເມວ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕຕີຕິ຺.

ວຍ຺ຍສ຺ມິນ຺ຕິ ຕິວິເຘປິ ວຍ຺ເຍ຺. ຍຖາ ເຕ ຫິ ນິສ຺ສຣິຕຸ໌ ອປ຺ປທານວເສນ ກມ຺ມວິປາກວຍ຺ເຍ ຕໍສມງ຺ຄິສຕ຺ຕໍ ເຕສໍ ປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ສໍໂຍເຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ກິເລສວຍ຺ເຍປີຕິ຺. ສຕິຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມາເນ຺. ຣູປາທິເກເທຕິ ຣູປເວທນາທິວິກາເຕ຺. ກາເຍຕິ ຂນ຺ຘສມູເຫ຺. ວິຊ຺ຊມານາຕິ ສຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຸປລພ຺ກມານາ຺. ທິຍ຺ຖິຍາ ປຣິກປ຺ປິໂຕ ຫິ ອຕ຺ຕາທີ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນຕ຺ຖິ, ທິຍ຺ຖິ ປນ ອຍໍ ອຕ຺ເຖວາຕິ຺. ວີຈິນນ຺ໂຕຕິ ສມ຺ມສກາວໍ ວິມໍສນ຺ໂຕ຺. ກິຈ຺ຉຕີຕິ ກິລມຕິ຺. ປຣາມສຕີຕິ ປຣໂຕ ອາມສຕິ຺. “ສີເລນ ສຸທ຺ຘິ, ວເຕນ ສຸທ຺ຘີ”ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຫິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຣໂຕ ອາມສຕິ ນາມ຺. ວິສຕິວຕ຺ຖຸກາ ທິຍ຺ຖີຕິ ຣູປາທິ-ສມ຺ເມ, ປຈ຺ເຈກໍ ເຕ ວາ ນິສ຺ສິຕໍ, ເຕສໍ ວາ ນິສ຺ສຍກູຕໍ, ສາມິກູຕໍ ວາ ກຕ຺ວາ ປຣິກປ຺ປນວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ວິສ ຕິວຕ຺ຖຸກາ ອຕ຺ຕທິຍ຺ຖິ ວິສຕິ຺. ວິມຕີຕິ ສມ຺ເມສຸ ສມ຺ມາ, ມິຈ຺ຉາ ວາ ມນນາກາວໂຕ ສໍສຍິຕຍ຺ເຖນ ອມຕິ, ອປ຺ປຜິປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ວິປຣິຍາສຄ຺ຄາໂຫຕິ ອສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ “ສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ”ຕິ ວິປຣີຕຄ຺ຄາໂຫ຺.

ຈິຣປາຣິວາສີຍຍ຺ເຖນາຕິ ຈິຣປຣິວຸຕ຺ຖຕາຍ ປຸຣາຕກາເວນ຺. ອາສວນຍ຺ເຖນາຕິ ສນ຺ທນຍ຺ເຖນ, ປວຕ຺ຕນຍ຺ເຖນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສວຕີຕິ ປວຕ຺ຕຕິ຺. ອວຘິອຕ຺ໂຖ ອາ-ກາໂຣ, ອວຘິ ຈ ມຣິຍາທາກິວິຘິເກທໂຕ ທຸວິໂຘ຺. ຕຕ຺ຖ ມຣິຍາໂທ ກິຣິຍໍ ພຫິ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ ຍຖາ “ອາ ປາຍລິປຸຕ຺ຕາ ວຸຍ຺ໂຖ ເທໂວ”ຕິ຺. ອກິວິຘິ ກິຣິຍໍ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ ຍຖາ “ອາ ກວຄ຺ຄາ ກຄວໂຕ ຍໂສ ປວຕ຺ໂຕ”ຕິ຺. ອກິວິຘິອຕ຺ໂຖ ອຍໍ ອາ-ກາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ຺.

ກຕ຺ຖຈິ ທຸເວ ອາສວາ ອາຄຕາຕິ ວິນຍປາລຸຂີ (ປາຣາ຺. ໓໙) ສນ຺ຊາຍາຫ຺. ຕຕ຺ຖ ຫິ “ທິຍ຺ຖສມ຺ມິການໍ ອາສວານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ອາສວານໍ ປຜິຫາຕາຍາ”ຕິ (ປາຣາ຺. ໓໙) ທຸວິຘາ ອາສວາ ອາຄຕາຕິ຺. ກຕ຺ຖຈີຕິ ຕິກນິປາເຕ ອາສວສຸຕ຺ເຕ, (ອິຕິວ຺ຸ. ໕໖; ສໍ຺. ນິ຺. ໔໑໖໓) ອຍ຺ເລສຸ ຈ ສລຸອາຍຕນສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ສໍ຺. ນິ຺. ໔຺໓໒໑)຺. ສລຸອາຍຕນສຸຕ຺ເຕສຸປີ ຫິ “ຕໂຍເມ ອາວຸໂສ ອາສວາ ກາມາສໂວ ກວາສໂວ ອວິຊ຺ຊາສໂວ”ຕິ ຕໂຍ ເອວ ອາຄຕາຕິ຺. ນິຣຍໍ ຄເມນ຺ຕີຕິ ນິຣຍຄາມິນີຍາ຺. ຍສ຺ມາ ອິຘ ສາສວໍ ກຸສລາກຸສລໍ ກມ຺ມໍ ອາສວປຣິຍາເຍນ ເທສິຕໍ, ຕສ຺ມາ ປຍ຺ຈຄຕິສໍວຕ຺ຕນິຍກາເວນ ອາສວາ ອາຄຕາ຺. ອິມສ຺ມີ ສງ຺ຄີຕິ ສຸຕ຺ເຕ ຕໂຍ ອາຄຕາຕິ຺. ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ອຍ຺ເລສຸ ຈ ອາ ກວຄ຺ຄໍ ອາ ໂຄຕຣກຸ໌ ປວຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ມານາທີສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍາທິຄ຺ຄາຫວເສນ, ອກິພ຺ຍາປນມທກຣຕາວເສນ ອາສວສທິສຕາ ຈ ເອເຕສໍເຍວ, ນ ອຍ຺ເລສໍ, ຕສ຺ມາ ເອເຕສ຺ເວວ ອາສວ-ສທ຺ໂທ ນິຣຸລ຺ໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺. ນ ເຈຕ຺ຖ “ທິຍ຺ຖາສໂວ ນາຄໂຕ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍ ກວຕຖ຺ຫາຍ, ກວທິຍ຺ຖິຍາປີ ກວາ ສວຄ຺ຄຫເຕເນວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ຺. ກາມາສໂວ ນາມ ກາມນຍ຺ເຖນ, ອາສວນຍ຺ເຖນ ຈ຺. ວຸຕ຺ຕາເຍວ ອຕ຺ຖໂຕ ນິນ຺ນານາກຣຕໂຕ຺.

ກາເມ ເອສຕິ ຄເວສຕີ ເອຕາຍາຕິ ກາເມສນາ, ກາມານໍ ອກິປຕ຺ຖນາວເສນ, ປຣິເຍຍ຺ຖິວເສນ, ປຣິກຸຍ຺ຊນວເສນ ວາ ປວຕ຺ຕຣາໂຄ຺. ກເວສນາ ປນ ກວປຕ຺ຖນາ, ກວາກິຣຕິກວຊ຺ໂຊສານວເສນ ປວຕ຺ຕຣາໂຄ ຺. ທິຍ຺ຖິຄຕິກສມ຺ມຕສ຺ສາຕິ ອຍ຺ຍ ຕິຕ຺ຖິເຍຫິ ປຣິກປ຺ປິຕສ຺ສ, ສມ຺ກາວິຕສ຺ສ ຈ຺. ພຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສາຕິ ຕໂປປກ຺ກມສ຺ສ຺. ຕເທກຍ຺ຖນ຺ຕິ ຕາທີ ຣາຄທິຍ຺ຖີທີ ສຫ ເຊາຍ຺ຖໍ຺. ກມ຺ມນ຺ຕິ ອກຸສລກມ຺ມໍ຺. ຕມ຺ປີ ຫິ ກາມາທີເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາຘິຍ຺ຖານາທິວເສນ ປວຕ຺ຕໍ “ເອສຕີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺. ອນ຺ຕຄ຺ຄາທິກາ ທິຍ຺ຖີຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ຺. ຍາ ກາຈິ ປນ ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຖິ ຕໂປປກ຺ກມເທຕຸກາ ພຣຫ຺ມຈຣິເຍສນາ ເອວ຺.

ອາກາຣສຕ຺ຄຸນນ຺ຕິ ວິສີຍ຺ຖາກາຣາວຍ຺ຖານໍ ກາຫໍວິຘນ຺ຕິ ຫິ ເກນ ປກາເຣນ ສຕ຺ຖິຕໍ, ສນ຺ວຍ຺ຖິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສທ຺ທຕ຺ຖໂຕ ປນ ວິທຫນໍ ວິສີຍ຺ຖາກາເຣນ ອວຍ຺ຖານໍ ວິຘາ, ວິສີຍຕິ ວິສທິສາກາເຣນ ຖປີຍຕີຕິ ວິຘາ, ໂກຍ຺ຖາໂສ຺. ວິທຫນ຺ໂຕ ຫີນາທິວເສນ ວິວິເຘນາກາເຣນ ທຫນ຺ໂຕ ອຸປຘາຣຕ຺ໂຕ ວິຘາ, ມາໂນວ຺. ເສຍ຺ຍສທິສຫີນານໍ ວເສນາຕິ ເສຍ຺ຍສທິສຫີນກາວານໍ ຍາຖາວ’ ຍາຖາວກູຕານໍ ວເສນ຺. ຕໂຍ ມານາ ວຸຕ຺ຕາ ເສຍ຺ຍສ຺ເສວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກາ຺. ເອສ ນໂຍ ສທິສຫີເນສຸປີ຺. ເຕນາຫ “ອຍມ຺ຫິ ມາໂນ”ຕິອາທີ຺. ອິທານິ ຍຖາອຸທ຺ທິຍ຺ເຖ ນວວິເຘປິ ມາເນ ວຕ຺ຖຸວິກາເຄນ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕຕ຺ຖາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ຣາຊູນຍ຺ເຈວ ປພ຺ພຊິຕານຍ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ ກສ຺ມາ? ເຕ ວິເສສໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ເສຍ຺ຍໂຕ ທທນ຺ຕີຕິ຺. ອິທານີ ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຣາຊາ ຫີ”ຕິອາທີມາຫ຺. ໂກ ມຍາ ສທິໂສ ອຕ຺ຖີຕິ ໂກ-ສທ຺ໂທ ປຜິກ຺ເຂປຕ຺ໂຖ, ອຍ຺ໂຍ ສທິໂສ ນຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ຺. ເອເຕສໍ ເຍວາຕິ ຣາຊູນໍ, ປພ຺ພຊິຕານຍ຺ຈ຺. ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເສຍ຺ຖວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ຺. “ຫີໂນຫມສ຺ມີ”ຕິ ມາເນປີ ເອເສວ ນໂຍ຺.

‘‘ໂກ ມຍາ ສທິໂສ ອລ຺ໂລ ຣາຊປ຺ປຸຣິໂສ ອຕ຺ຖິ’’ຕິ ວາ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ອລ຺ເລຫິ ສທ຺ທິ ກິ ນານາກຣຓ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ອມຈ຺ໂຈ ຕິ ນາມາ
ເມວ…ເປ… ນາມາຫ’’ນ຺ຕິ ວາຕິ ສທິສສ຺ສ ເສຍ຺ຍມານາທິນໍ ຕິຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕິອາກາຣທສ຺ສນໍ។

ທາສາທີນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກຕິກ ກມ຺ມກຣາທີນໍ ປຣາຊີນວຸຕ຺ຕິການໍ ຄຫຓໍ ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວາ ຄຫີເຕ ເອວ ‘‘ປຸກ຺
ກຸສຈຕ຺ຫາລາທໂຍປີ’’ຕິ ສຍເມວ ທສ຺ເສຕິ។ ນນຸ ຈ ມາໂນ ນາມາຍໍ ສໍປ຺ຄຄຫຣໂສ, ໂສ ກຖໍ ໂອມາເນ ສມ຺ກວຕີຕິ? ໂສປີ
ອວກຣຕມ຺ເຂນ ວິສານວຕ຺ຖນາ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນວເສເນວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ນາຍໍ ວິໂຣໂຘ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ກິ ທາໂສ ນາມ ອຫນ຺ຕິ ເອເຕ
ມາເນ ກໂຣຕີ’’ຕິ។ ຕຖາ ຫີສ຺ສ ຍາຖາວມານຕາ ວຸຕ຺ຕາ។

ຍາຖາວມານາ ກວນີກນ຺ຕິ ວິຍ, ອຕ຺ຕທິຜ຺ຄິ ວິຍ ຈ ນ ມຫາສາວຊ຺ຊາ, ຕສ຺ມາ ເຕ ນ ອປາຍຄມນີຍາ។ ຍຖາກູຕວຕ຺ຖຸກຕາຍ
ຫີ ເຕ ຍາຖາວມານາ។ ‘‘ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ’’ຕິ ຈ ຕສ຺ສ ອນວເສສປ຺ປຫາຍິຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ທຸຕິຍຕຕິຍມຄ຺ເຄຫີ ຈ ເຕ ຍຖາກ຺ກ
ມໍ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເຍ ໂອລຸອາຣິກຕຣາ, ໂອລຸອາຣິກຕມາ ຈ។ ມາໂນ ຫີ ‘‘ອຫໍ ອສ຺ມີ’’ຕິ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຸປຣິມຄ຺ເຄສຸ ສມ຺ມາທິຜ຺ຄິຍາ
ອຊ຺ຊວິປ຺ຈຈນີໂກ ຫຸຕ຺ວາ ປຫີຍຕິ។ ອຍາຖາວມານາ ນາມ ອຍຖາກູຕວຕ຺ຖຸກຕາຍ, ເຕເນວ ເຕ ມຫາສາວຊ຺ຊກາເວນ
ປຖມມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ ວຸຕ຺ຕາ។

ອຕຕິ ສຕຕໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອທ຺ຊາ, ກາໂລຕິ ອາຫ ‘‘ຕໂຍ ອທ຺ຊາຕິ ຕໂຍ ກາລາ’’ຕິ។ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາເຍນາຕິ ກທ຺ເທ
ກຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ມ។ ນິ។ ໓។໒໗໓) ອາຄຕນເຍນ។ ຕຕ຺ຖ ຫີ ‘‘ໂຍ ຈາວຸໂສ ມໂນ, ເຍ ຈ ຘມ຺ມາ, ອຸກຍເມຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺
ມີ ເຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄປຜິພທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວິຄ຺ຄາຓໍ, ຉນ຺ທຣາຄປຜິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ວິຄ຺ຄາຓສ຺ສ ຕທກິນນ຺ທຕິ,
ຕທກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສໍຫີຣຕີ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໓។໒໗໔) ອທ຺ຊາປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ສນ຺ຘາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕນາຫ
‘‘ປຜິສນ຺ຘິໂຕ ປຸພ຺ເພ’’ຕິອາທິ។ ຕທນ຺ຕຣນ຺ຕິ ເຕສໍ ຈຸຕິປຜິສນ຺ຘີນໍ ເວມຊ຺ຊໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ອທ຺ຊາ, ໂຍ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕານໍ
ເວມຊ຺ຊຕາຍ ‘‘ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ເຕ ກງ຺ຂຕິ, (ຘ។ ສ។ ໑໑໘໓) ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ເຕ ອຄ຺ຄາຓ’’ນ຺ຕິ (ຘ។ ສ។ ໑໐໖໗, ໑໑໐໖,
໑໑໘໗) ເອວມາທີສຸ ‘‘ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ໂຕ’’ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ກງ຺ໂຄ ຘມ຺ໂມ ອຕີຕໍເສນ ສງ຺ຄຫີໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ກງ຺ຄໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ອຕີໂຕ
ອທ຺ຊາ ນາມາ’’ຕິ។ ຕຖາ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ຘມ຺ໂມ ອນາຄຕໍເສນ ສງ຺ຄຫີໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປ຺ປາທໂຕ ປຸພ຺ເພ ອນາຄໂຕ ອທ຺ຊາ ນາ
ມາ’’ຕິ។ ຂຓຕ຺ຕເຍຕິ ອຸປ຺ປາໂທ, ຄິຕິ, ກງ຺ໂຄຕິ ຕີສຸ ຂເຓສຸ។ ຍທາ ຫີ ຘມ຺ໂມ ເຫຕຸປ຺ຈຈຍສ຺ສ ສມວາເຍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ຍທາ ຈ
ເວຕິ, ອິຕິ ທ຺ວີສຸປີ ຂເຓສຸ ຄິຕິກ຺ຂເຓ ວິຍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນເຕິ។ ຘມ຺ມານຄ຺ຫີ ປາກກາວູປາຊີກໍ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຸທໂຍ, ວິທ຺ຘໍສກາວູ
ປາຊີກໍ ວໂຍ, ຕທຸກຍເວມຊ຺ຊໍ ຄິຕິ។ ຍທິ ເອວໍ ອທ຺ຊາ ນາມາຍໍ ຘມ຺ໂມ ເອວ ອາປນ຺ໂນຕິ? ນ ຘມ຺ໂມ, ຘມ຺ມສ຺ສ ປນ
ອວຕ຺ຖາເກໂທ, ຕຄ຺ຈ ອຸປາທາຍ ໂລເກ ກາລສມຄ຺ຄາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຕີຕາທິເກໂທ ຈ ນາມ ອຍ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອິຘາຕິ
ອິມສ຺ມີ ໂລເກ។ ເຕເນວ ໂວຫາເຣນາຕິ ຕໍ ຕໍ ອວຕ຺ຖາວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ຘມ຺ໂມ ‘‘ອຕີໂຕ ອນາຄໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ ເຍນ ໂວ
ຫາເຣນ ໂວຫຣິຍຕິ, ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕຕາຍ ຫິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມາໂນປີ ກາໂລ ຕສ຺ເສວ ຘມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິອວຕ຺ຖາວິເສສໍ
ອຸປາທາຍ ເຕເນວ ໂວຫາເຣນ ‘‘ອຕີໂຕ ອທ຺ຊາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ໂຕ។

ອນ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ໂລເກ ປຣິໂຍສາເນ, ໂກຜິຍໍ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອນ຺ໂຕເຍວ ອນ຺ໂຕ’’ຕິ ອາຫ, ໂກຜິ ອນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺
ໂຖ។ ປຣກາໂຄຕິ ປາຣິມນ຺ໂຕ។ ອມຕີ ຄຈ຺ຉຕິ ກວປ຺ປພນ຺ໂຊ ນິຜ຺ຖານໍ ເອຕ຺ຖາຕິ ອນ຺ໂຕ, ໂກຜິ។ ອມນໍ ນິຜ຺ຖານຄມນນ຺ຕິ ອນ຺
ໂຕ, ໂອສານໍ។ ໂສ ປນ ‘‘ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໓។໓໙໓; ສໍ។ ນິ។ ໔។໘໑) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາວສ຺ສ ປາຣິມນ຺
ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ປຣກາໂຄ’’ຕິ។ ອມ຺ມຕິ ປຣິກ຺ຍຍຕິ ຫີລຸອິຍຕີຕິ ອນ຺ໂຕ, ລາມໂກ។ ອມ຺ມຕິ ກາຄໂສ ຒາຍຕີຕິ ອນ຺ໂຕ, ອໍໂສຕິ ອາຫ
‘‘ໂກຜ຺ຖາໂສ ອນ຺ໂຕ’’ຕິ។ ສນ຺ໂຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມາໂນ ກາໂຍ ຘມ຺ມສມູໂຫຕິ ສກ຺ກາໂຍ, ຂນ຺ຘາ, ເຕ ປນ ອຣິຍສຈ຺ຈກູຕາ
ອິຘາຊິປ຺ເປຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຄ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ’’ຕິ។ ປຸຣິມຕຕ຺ຫາຕິ ເຍສໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກາ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ປເຄວ ສິທ຺ຘາ ຕຕ຺
ຫາ។ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກູຕນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ ຕທຸກຍໍ ເອຕ຺ຖາຕິ ເຕສໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຜ຺ຖານກູຕໍ។ ຍທິ ‘‘ສກ຺ກາໂຍ ອນ຺ໂຕ’’ຕິອາທິນາ
ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ວິກຕ຺ຕິຕາຍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈາທໂຍ ຄຫີຕາ, ອຖ ກສ຺ມາ ມຄ຺ໂຄ ນ ຄຫີໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ມຄ຺ໂຄ ປນາ’’ຕິອາທິ។ ຕຕ຺ຖ ອຸ
ປາຍຕ຺ຕາຕິ ອຸປາຍກາວໂຕ, ສມ຺ປາປກເຫຕຸກາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຍທິ ປນ ເຫຕຸມນ຺ຕຄ຺ຄຫເຕເນວ ເຫຕຸ ຄຫີໂຕ ໂຫຕິ, ນນຸ ເອວໍ ສກ຺ກາຍຄ຺ຄຫເຕເນວ ຕສ຺ສ ເຫຕຸກູໂຕ ສກ຺ກາຍສມຸທໂຍ ຄຫີ
ໂຕ ໂຫຕີຕິ? ຕສ຺ສ ຄຫເຓ ສງ຺ຂຕທຸໂກ ວິຍ, ສປ຺ປຈ຺ຈຍທຸໂກ ວິຍ ຈ ທຸໂກວາຍໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ຕິໂກ។ ຍຖາ ປນ ສກ຺ກາຍໍ

ຄເຫຕ຺ວາ ສກ຺ກາຍສມຸທໂຍປິ ຄຫິໂຕ, ເອວໍ ສກ຺ກາຍນິໂຣຘໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສກ຺ກາຍນິໂຣຘຸປາໂຍ ຄຍ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວໍ ສຕິ ຈຕຸກ຺ໂກ ອຍໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ນ ຕິໂກ, ຕສ຺ມາ ເຫຕຸມນ຺ຕຄ຺ຄຫເຓນ ເຫຕຸຄ຺ຄຫຓໍ ນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ ຍຸຕ຺ໂຕ ສິຍາ – ອິຘ ສກ຺ກາຍສກ຺ກາຍສມຸທຍາ ອນາທິກາລິກາ, ອສຕິ ມຄ຺ຄຠາວນາຍໍ ປຈ຺ຈຍານຸປ຺ຣເມນ ອປ຺ຣິຍນ຺ຕາ ຈ, ນິພ຺ພານໍ ປນ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ນິຈ຺ຈຕາຍ ເອວ ສພ຺ພທາຠາວີຕິ ອນາທິກາລິໂກ, ອປ຺ຣິຍນ຺ໂຕ ຈຯ ອິຕິ ອິມານິ ຕີຓິ ສຈ຺ຈານິ ມຫາເຖໂຣ ອິມາຍ ສຠາຄຕາຍ “ຕໂຍ ອນ຺ຕາ”ຕິ ຕີກໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ ຯ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ປນ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ລພ຺ຠມາໂນ ນ ຕຖາຕິ ຕສ຺ສ ອຕິວິຍ ທຸລ຺ລຠປາຕຸຠາວໍ ທີເປຕຸໍ ຕິກໂຕ ພຫິກໂຕຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນມຕິຯ

ທຸກ຺ຂຕາຕິ ທຸກ຺ຂຠາໂວ, ທຸກ຺ຂໍເຍວ ວາ ຍຖາ ເທໂວ ເອວ ເທວຕາຯ ທຸກ຺ຂ-ສທ຺ໂທ ຈາຍໍ ອທຸກ຺ຂສຠາເວສຸປິ ສຸຂຸເປກ຺ຂາສຸ ກຎ຺ຈິ ອນິຏ຺ຐຕາວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຕໂຕ ນິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ສຠາວທຸກ຺ຂວາຈິນາ ເອເກນ ທຸກ຺ຂ-ສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ “ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາ”ຕິ ອາຫຯ ຠວຕິ ຫິ ເອກນ຺ຕໂຕ ຕໍສຠາເວປິ ອຕ຺ເຖ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ເຍນ ເກນຈິ ສທິສຕາເລເສນ ພ຺ຍຠິຈາຣາສງ຺ກາຕິ ວິເສສິຕພ຺ພຕາ ຍຖາ “ຣູປ຺ຣູປໍ ຕິລເຕລ”ນ຺ຕິ (ວິຠຯ ອຏ຺ຐຯ ປກິຓ຺ຓກກຖາ) ຈຯ ສງ຺ຂາຣຠາເວນາຕິ ສງ຺ຂຕຠາເວນຯ ປຈ຺ຈເຍຫິ ສງ຺ຂຣີຍນ຺ຕີຕິ ສງ຺ຂາຣາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນາຯ ສງ຺ຂຣີຍມານຕ຺ຕາ ເອວ ຫິ ອສາຣກຕາຍ ປຣິທຸພ຺ພລຠາເວນ ກງ຺ຄກງ຺ຄາກີມຸຂກ຺ຂເຕສຸ ວິຍ ອຕ຺ຕລາກກ຺ຂເຕປິ ວິພາຘປ຺ປຕ຺ຕາ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ສງ຺ຂາຣາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ສງ຺ຂຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປາທຊຣາຠງ຺ຄປີຬິຕາ”ຕີຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຣຓໂຕຯ ອຎ຺ຎທຸກ຺ຂສຠາວວິຣຫໂຕຕິ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂຕາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຎ຺ຎສ຺ສ ທຸກ຺ຂສຠາວສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ວິປຣິຓາເມຕິ ປຣິຓາເມ, ວິຄເມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ປປຎ຺ຈສູທນິຍໍ “ວິປຣິຓາເມ ທຸກ຺ຂາຕິ ນຕ຺ຖິຠາໂວ ທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕີຯ ອປ຺ຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸການຎ຺ຫິ ສຸຂເວທນຸປ຺ຣໂມ ທຸກ຺ຂໂຕ ອຸປຏ຺ຐາຕິ, ສຸວາຍມຕ຺ໂຖ ປີຍວິປ຺ປໂຍເຄນ ທີເປຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ “ສຸຂສ຺ສ ຫີ”ຕິອາທີຯ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນໂຍ ປເທສນິສ຺ສິໂຕ ເວທນາວິເສສມຕ຺ຕວິສຍຕ຺ຕາຕິ ອນວເສສໂຕ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອປິຈາ”ຕິ ທຸຕິຍນໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນນຸ ຈ “ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ”ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໗໘) ວຈນໂຕ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນານມ຺ປິ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາ ອາປນ຺ນາຕິ ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ສາ ປນ ສາມຎ຺ຎໂຊຕນາອປວາທກູເຕນ ອິຕຣທຸກ຺ຂຕາວຈເນນ ນິວຕ຺ຕິຍຕີຕິ ນາຍໍ ວິໂຣໂຘຯ ເຕເນວາຫ “ຐເປຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂເວທນໍ ສຸຂເວທນຎ຺ຈາ”ຕີຯ

ມິຈ຺ຉາສຠາໂວຕິ “ທິຏ຺ຐສຸຂາວໂຫ ເມ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ເອວໍ ອາສີສີໂຕປິ ຕຖາ ອຠາວໂຕ, ອສຸຠາທີສຸເຍວ “ສຸຠ”ນ຺ຕິອາທິວິປຣີຕປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ຈ ມິຈ຺ຉາສຠາໂວ, ມຸສາສຠາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມາຕຸຆາຕກາທີສຸ ປວຕ຺ຕມານາປິ ຫິ ທິຏ຺ຐສຸຂໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕາວ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເຕ ຘມ຺ມາ “ທິຏ຺ຐສຸຂາວຫາ ເມ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ອາສີສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຯ ຕຖາ ອສຸຠາສຸຂານິຈ຺ຈານຕ຺ເຕສຸ ສຸຠາທິວິປຣິຍາສທຬ຺ຫຕາຍ ອານນ຺ຕຣິຍກມ຺ມນິຍຕມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐີສຸ ປວຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ເຕ ຘມ຺ມາ ອສຸຠາທີສຸ ສຸຠາທິວິປຣີຕປ຺ປວຕ຺ຕິກາ ໂຫນ຺ຕີຯ ວິປາກທາເນ ສຕິ ຂນ຺ຘເຠທານນ຺ຕຣເມວ ວິປາກທານໂຕ ນິຍໂຕ, ມິຈ຺ຉຕ຺ໂຕ ຈ ໂສ ນິຍໂຕ ຈາຕິ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍໂຕຯ ອເນເກສຸ ອານນ຺ຕຣິເຍສຸ ກເຕສຸ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ພລວໍ, ຕໍ ວິປຈ຺ຈຕິ, ນ ອິຕຣານີຕິ ເອກນ຺ຕວິປາກຊນກຕາຍ ນິຍຕຕາ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ “ວິປາກທາເນ ສຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຂນ຺ຘເຠທານນ຺ຕຣນ຺ຕິ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈຸຕິ ຫິ ມຣຓນິທ຺ເທເສ “ຂນ຺ຘານໍ ເຠໂທ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໙໐; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໒໓; ໓ຯ໓໗໓; ວິຠຯ ໑໙໓) ວຸຕ຺ຕາ, ເອເຕນ ວຈເນນ ສຕິ ຜລທາເນ ຈຸຕິອນນ຺ຕໂຣ ເອວ ເອເຕສໍ ຜລກາໂລ, ນ ອຎ຺ໂຎຕິ ຜລກາລນິຍເມນ ນິຍຕຕາ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, ນ ຜລທານນິຍເມນາຕິ ນິຍຕຜລກາລານໍ ອຎ຺ເຎສມ຺ປິ ອຸປປຊ຺ຊເວທນີຍານໍ, ທິຏ຺ຐທມ຺ມເວທນີຍານມ຺ປິ ນິຍຕຕາ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ວິປາກທມ຺ມທມ຺ມານໍ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣວິກລຕາທີຫິ ອວິປຈ຺ຈມານານມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາເວນ ວິປາກທມ຺ມຕາ ວິຍ ພລວຕາ ອານນ຺ຕຣິເຍນ ວິປາເກ ທິນ຺ເນ ອວິປຈ຺ຈມານານມ຺ປິ ອານນ຺ຕຣິຍານໍ ຜລທາເນ ນິຍຕສຠາວາ, ອານນ຺ຕຣິຍສຠາວາ ຈ ປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາເວນ ຜລທານນິຍເມເນວ ນິຍຕຕາ, ອານນ຺ຕຣິຍຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອວສ຺ສໍຈ ນິຍຕສຠາວາ, ອານນ຺ຕຣິຍສຠາວາ ຈ ເຕສໍ ປວຕ຺ຕີຕິ ສມ຺ປຕິຈ຺ຉິຕພ຺ພເມຕໍ ອຎ຺ຎສ຺ສ ພລວໂຕ ອານນ຺ຕຣິຍສ຺ສ ອຠາເວ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣໍ ເອກນ຺ເຕນ ຜລທານໂຕຯ

ນນຸ ເອວໍ ອຎ຺ເຎສມ຺ປິ ອຸປປຊ຺ຊເວທນີຍານໍ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ວິປາກທາຍເກ ອສຕິ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣເມວ ເອກນ຺ເຕນ ຜລທານໂຕ ອານນ຺ຕຣິຍສຠາວາ, ນິຍຕສຠາວາ ຈ ປວຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປຊ຺ຊຕິ ອສມານຊາຕິເກນ ເຈໂຕປຓິຘິວເສນ, ອຸປຆາຕເກນ ຈ ນິວຕ຺ເຕຕພ຺ພວິປາກຕ຺ຕາ ອນນ຺ຕເຣານນ຺ຕຜລທາຍກຕ຺ຕາຠາວາ, ນ ປນ ອານນ຺ຕຣິຍານໍ ປຐມຊ຺ຌານາທີນໍ ທຸຕິຍຊ຺ຌານາທີນີ ວິຍ ອສມານຊາຕິກໍ ຜລນິວຕ຺ຕກໍ ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພານນ຺ຕຣິຍານໍ ອວີຈິຜລຕ຺ຕາ, ນ ຈ ເຫຏ຺ຐູປປຕ຺ຕີ ອິຈ຺ຉໂຕ ສີລວໂຕ ເຈໂຕປຓິຘີ ວິຍ ອຸປຣູປປຕ຺ຕິຊນກກມ຺ມພລໍ ອານນ຺ຕຣິຍພລໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ເຈໂຕປຓິຘີ ອຕ຺ຖິ ອນິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ເສວ ອວີຈິປາຕນໂຕ, ນ ຈ ອານນ຺ຕຣິຍູປຆາຕກໍ ກິຎ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ອຕ຺ຖິຯ ຕສ຺ມາ ເຕສ຺ເຍວ ອນນ຺ຕເຣານນ຺ຕວິປາກຊນກສຠາວາ ປວຕ຺ຕີຕິຯ

ອເນການິ ຈ ອານນ຺ຕຣິຍານິ ກຕານິ ເອກນ຺ເຕ ວິປາເກ ນິຍຕຕ຺ຕາ ອຸປຣຕາວິປ຺ຈຈນສຠາວາສງ຺ກຕ຺ຕາ ນິຈ຺ຉິຕານິ ສຠາວໂຕ ນິຍຕາເນວຯ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣໍ ປນ ຜລໍ ອນນ຺ຕຣໍ ນາມ, ຕສ຺ມິໍ ອນນ຺ຕເຣ ນິຍຸຕ຺ຕານິ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ອນນ຺ຕຣກຣຓສີລານິ ອນນ຺ຕຣປໂຍຊນານິ ຈາຕິ ສຠາວໂຕ ອານນ຺ຕຣິຍາເນວ ຈ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຕສຸ ປນ ສມານສຠາເວສຸ ເອເກນ ວິປາເກ ທິນ຺ເນ ອິຕຣານິ ອຕ຺ຕນາ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ເຕເນວ ກຕຕ຺ຕາ ນ ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍຎ຺ຈ ປຏິສນ຺ຘິໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ນ ສມຕ຺ຖຕາວິຆາຕຕ຺ຕາຕິ ນຕ຺ຖິ ເຕສໍ ນິຍຕານນ຺ຕຣິຍຕານິວຕ຺ຕີຕິຯ ນ ຫິ ສມານສຠາວໍ ສມານສຠາວສ຺ສ ສມຕ຺ຖຕໍ ວິຫນ຺ຕີຕິຯ ເອກສ຺ສ ປນ ອຎ຺ຎານິປິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠການິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພານີຕິຯ ສມ຺ມາສຠາເວຕິ ສຈ຺ຈສຠາເວຯ ນິຍໂຕ ເອກນ຺ຕິໂກ ອນນ຺ຕຣເມວ ຜລທາເນນາຕິ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍໂຕຯນ ນິຍໂຕຕິ ອຸຠຍຖາປິ ນ ນິຍໂຕຯ ອວເສສານໍ ຘມ຺ມານນ຺ຕິ ກິເລສານນ຺ຕຣິຍກມ຺ມນິຍ຺ຍານິກ ຘມ຺ເມຫິ ອຎ຺ເຎສໍ ຘມ຺ມານໍຯ

ຕມນ຺ຘກາໂຣຕິ ຕໂມ ອນ຺ຘກາໂຣຕິ ປທວິຠາໂຄຯ ອວິຊ຺ຊາ ຕໂມ ນາມ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ຉາທນຏ຺ເຐນຯ ເຕເນວາຫ "ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໘໒; ປາຣາຯ ໑໒), ຕໂມກ຺ຂນ຺ໂຘ ປທາລິໂຕ"ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໒) ຈ ອາທິຯ ອວິຊ຺ຊາສີເສນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ວຸຕ຺ຕາ ມຫຕາ ສມ຺ໂມເຫນ ສພ຺ພກາລໍ ອວິຍຸຊ຺ຊນໂຕຯ ອາຄມ຺ມາຕິ ປຕ຺ວາຯ ກງ຺ຂຕີຕິ "ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອຕີຕມທ຺ຘານ"ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐) ກງ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ ສໍສຍໍ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ປສາທາຘິໂມກ຺ຂວເສນ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ເຕນາຫ "ນ ສມ຺ປສີທຕີ"ຕິຯ ຍາວຕ຺ຕກຎ຺ຫິ ຍສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ນ ວິຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວ ຕຕ຺ຖ ສທ຺ຘາຘິໂມກ຺ໂຂ ອນວສໂຣວຯ ນ ເກວລໍ ສທ຺ຘາຘິໂມກ຺ໂຂ, ນິຈ຺ຉຍາຘິໂມກ຺ໂຂປິ ຕຕ຺ຖ ນ ປຕິຏ຺ຐຫຕິ ເອວຯ

ນ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພານີຕິ "ອິມານິ ມຍາ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພານີ"ຕິ ເອວໍ ກຕ຺ຖຈິ ຣກ຺ຂາກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພສ຺ເສວ ອຠາວໂຕຯ ສຕິຍາ ເອວ ຣກ຺ຂິຕານີຕິ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຈ຺ຈສ຺ສ ໂພຘິມູເລ ເອວ ສວາສນໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ສຕິຍາ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພານິ ນາມ ສພ຺ພທາປິ ຣກ຺ຂິຕານິ ເອວຯ ນຕ຺ຖິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ນາມ ນຕ຺ເຖວ, ຍໂຕ ສຸປຣິສຸທ຺ໂຘ ກາຍສມາຈາໂຣ ຠຄວໂຕຯ ໂນ ອປຣິສຸທ຺ໂຘ, ປຣິສຸທ຺ໂຘ ເອວ ອປຣິສຸທ຺ຘິເຫຕູນໍ ກິເລສານໍ ປຫີນຕ຺ຕາຯ ຕຖາປິ ວິນເຍ ອປ຺ປກຕຎ຺ຎຸຕາວເສນ ສິຍາ ເຕສໍ ອປຣິສຸທ຺ຘິເລໂສ, ນ ຠຄວໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ນ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ວິຫາຣກາຣໍ ອາປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ເອກວຈນວເສນ "ອາປຕ຺ຕິໂຍ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາປຕ຺ຕິ-ສທ຺ທໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອຠິເຘຍ຺ຍານຸຣູປຎ຺ຫິ ລິງ຺ຄວຈນານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ "ມໂນທ຺ວາເຣ"ຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອກິຣິຍສມຸຏ຺ຐານຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ມໂນທ຺ວາເຣ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາ ອາປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖີຕິຯ ເສົາປາຣມ຺ຠວເສນາຕິ ສວຕ຺ຕພ຺ພຕາວເສນ, ນ ປນ ທຸຈ຺ຈຣິຕລກ຺ຂຓາປຕ຺ຕິວເສນ, ຍໂຕ ນໍ ຠຄວາ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ຍຖາ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາກປ຺ປິນສ຺ສາປິ "ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ ວາຫໍ ອຸໂປສຖໍ, ນ ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍຯ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ ວາຫໍ ສງ຺ຆກມ຺ມໍ, ນ ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໑໖໗) ປຣິວິຕກ຺ກິຕໍຯ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ມໂນທ຺ວາຣິກໍ ອປ຺ປສຕ຺ຖໍ ຈຣິຕໍຯ ສຕ຺ຖາຣາ ອປ຺ປສຕ຺ຖຕາຍ ຫິ ຕໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ນາມ ຊາຕໍ, ນ ສຠາວໂຕຯ

ຍສ຺ມາ ມຫາການຸຓິໂກ ຠຄວາ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ຫິຕສຸຂາຍ ເອວ ປຏິປຊ຺ຊມາໂນ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິເວກຊ຺ຌາສຍຕາຍ ຕພ຺ພິຘຸຣໍ ຘມ຺ມເສນາປຕິໂນ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ "ນ ໂຂ ເຕ…ເປ… ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອໂວຈ, ຕສ຺ມາ ໂສ ເຖຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ຠຄວໂຕ ນ ປາສໍໂສຕິ ກຕ຺ວາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ນາມ ຊາໂຕ, ຕສ຺ສ ຈ ປຏິກ຺ເຂໂປ ອຸປາຣມ຺ໂຠຕິ ອາຫ "ຕສ຺ມິໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕ ອຸປາຣມ຺ຠໍ ອາໂຣເປນ຺ໂຕ"ຕິຯ ຠຄວໂຕ ປນ ເອຕ຺ຕກມ຺ປິ ນຕ຺ຖິ, ຍໂຕ ປວາຣຓາສຸຕ຺ເຕ "ຫນ຺ທ ທານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປວາເຣມິ ໂວ, ນ ຈ ເມ ກິຎ຺ຈິ ຄຣຫຖ ກາຍິກໍ ວາ ວາຈສິກໍ ວາ"ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑໘) ວຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ "ນ ໂຂ ມຍໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ກິຎ຺ຈິ ຄຣຫາມ ກາຍິກໍ ວາ ວາຈສິກໍ ວາ"ຕິ ສຕ຺ຖຸ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍສມາຈາຣາທິກໍ ສິຣສາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ອຍຎ຺ຫິ ໂລກນາຖສ຺ສ ທຸຈ຺ຈຣິຕາຠາໂວ ໂພຘິສຕ຺ຕຠູມິຍມ຺ປິ ຈຣິຍາຈິຣານຸຄໂຕ ອໂຫສິ, ປເຄວ ພຸທ຺ຘຠູມິຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອນຈ຺ຉຣິຍຎ຺ເຈຕ"ນ຺ຕິ ອາທິມາຫຯ

ພຸທ຺ຘານໍເຍວ ຘມ຺ມາ ຄຸຓາ, ນ ອຎ຺ເຎສນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາຯ ຕຖາ ຫິ ເຕ ພຸທ຺ຘານໍ ອາເວຓິກຘມ຺ມາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ "ນຕ຺ຖິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕ"ນ຺ຕິອາທິນາ ກາຍວຈີມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕາຠາວວຈນໍ ຍຖາຘິກາຣໍ ກາຍກມ຺ມາທີນໍ ຎາຓານຸປຣິວຕ຺ຕິຕາຍ ລທ຺ຘຄຸຓກິຕ຺ຕນໍ, ນ ອາເວຓິກຘມ຺ມນ຺ຕຣທສ຺ສນໍຯ ສພ຺ພສ຺ມິຎ຺ຫິ ກາຍກມ຺ມາທິເກ ຎາຓານຸປຣິວຕ຺ຕິນິ ກຸໂຕ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນໍ ສມ຺ຠໂວຯ "ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓ"ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕານິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໂຕ ວິສຸໍເຍວ ຕີຓິ ຎາຓານິ ຈຕຸໂຍນິປຎ຺ຈຄຕິປຣິຈ຺ເຉທກຎາຓານິ ວິຍາ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເອກໍເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓໍ

ນາມ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓເມວ។ ນຕ຺ຖິ ຉນ຺ທສ຺ສ ຫານີຕິ ສຕ຺ຖຸ ຫິຕຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ຫານິ ນຕ຺ຖິ។ ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍສ຺ສຫານີຕິ ເຂມປວິເວກວິຕກ຺ການຸຄຕສ຺ສ ວີຣິຍສ຺ສ ຫານິ ນຕ຺ຖິ។ "ນຕ຺ຖິ ທວາຕິ ຂິຑ຺ຒາຘິປ຺ປາເຍນ ກິຣິຍາ ນຕ຺ຖິ។ ນຕ຺ຖິ ຣວາຕິ ສຫສາ ກິຣິຍາ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ສຫສາ ປນ ກິຣິຍາ ທວາ "ອຎ຺ຎໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ອຎ຺ຎກຣຓໍ ຣວາ។ ຂລິຕນ຺ຕິ ວິຣຊ຺ຌນໍ ຎາເຓນ ອປ຺ຜຸຏໍ។ ສຫສາຕິ ເວຄາຍິຕຕ຺ຕໍ ຕຸຣິຕກິຣິຍາ។ ອພ຺ຍາວໂຏ ມໂນຕິ ນິຣຕ຺ຖໂກ ຈິຕ຺ຕສມຸທາຈາໂຣ។ ອກຸສລຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຎ຺ຎາຓຸເປກ຺ຂມາຫ, ອຎ຺ຈ ທີຆຠາຓການໍ ປາໂຐ ອາກຸໂລ ວິຍ។ ອຍໍ ປນ ປາໂຐ ອນາກຸໂລ –

ອຕີຕໍເສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອປ຺ປຏິຫຕຎ຺ຎາຓໍ, ອນາຄຕໍເສ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍເສ។ ອິເມຫິ ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສພ຺ພໍ ກາຍກມ຺ມໍ ຎາຓປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ຎາຓານຸປຣິວຕ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ວຈີກມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ມໂນກມ຺ມໍ។ ອິເມຫິ ຉຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ຉນ຺ທສ຺ສ ຫານິ, ນຕ຺ຖິ ຘມ຺ມເທສນາຍ, ນຕ຺ຖິ ວີຣິຍສ຺ສ, ນຕ຺ຖິ ສມາຘິສ຺ສ , ນຕ຺ຖິ ປຎ຺ຎາຍ, ນຕ຺ຖິ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ។ ອິເມຫິ ທ຺ວາທສຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ທວາ, ນຕ຺ຖິ ຣວາ, ນຕ຺ຖິ ອປ຺ຜຸຏໍ, ນຕ຺ຖິ ເວຄາຍິຕຕ຺ຕໍ, ນຕ຺ຖິ ອພ຺ຍາວຏມໂນ, ນຕ຺ຖິ ອປ຺ປຏິສງ຺ຂານຸເປກ຺ຂາຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິສງ຺ຂານຸເປກ຺ຂາຕິ ອຎ຺ຎາຓຸເປກ຺ຂາ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ກາຍວຈີມໂນສມາຈາຣປາຣິສຸທ຺ຘິຍາວ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສມາຈາຣຕ຺ຕຍວເສນ ມຫາເຖເຣນ ຕິໂກ ເທສິໂຕ។

ກິຎ຺ຈນາຕິ ກິຎ຺ຈິກ຺ຂາ។ ອິເມ ປນ ຣາຄາທໂຍ ປລິພຸນ຺ຘນຏ຺ເຐນ ກິຎ຺ຈນາ ວິຍາຕິ ກິຎ຺ຈນາ។ ເຕນາຫ "ກິຎ຺ຈນາຕິ ປລິໂພຘາ"ຕິ។

ອນຸທຫນຏ຺ເຐນາຕິ ອນຸ ອນຸ ທຫນຏ຺ເຐນ។ ຣາຄາທໂຍ ອຣູປຘມ຺ມາ ອິຕ຺ຕຣກ຺ຂຓາ ກຖໍ ອນຸທຫນ຺ຕີຕິ ອາສງ຺ກໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ "ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຖູນີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ທຏ຺ຐພ຺ພານີຕິ ວຈນເສໂສ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ຣາຄາທີນໍ ອນຸທຫນຏ຺ເຐ។ ວຕ຺ຖູນີຕິ ສາສເນ, ໂລເກ ຈ ປາກຏຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠູຕານິ ກາຣຓານິ។ ຣາໂຄ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຕິຂີຓາກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ។ ຕສ຺ມາ ຕໍສມຸຏ຺ຐານາ ເຕໂຊຘາຕຸ ອຕິວິຍ ຕິຂີຓຠາເວນ ສທ຺ຘິໍ ອຕ຺ຕນາ ສຫຊາຕຘມ຺ເມຫິ ຫທຍປ຺ປເທສໍ ຌາເປສີ ຍຖາ ຕໍ ພາຫິຣາ ເຕໂຊຘາຕຸ ສນິສ຺ສຍໍ។ ເຕນ ສາ ຠິກ຺ຂຸນີ ສຸປ຺ໂຕ ວິຍ ພ຺ຍາສິ ຌາຍິຕ຺ວາ ມຕາ។ ເຕນາຫ "ເຕເນວ ຌາຍິຕ຺ວາ ກາລມກາສີ"ຕິ។ ໂທສສ຺ສ ນິສ຺ສຍານໍ ທຫນຕາ ປາກຏາ ເອວາຕິ ອິຕຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ໂມຫວເສນ ທີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຕິວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ។

ກາມໍ ອາຫຸເນຍ຺ຍຄ຺ຄິອາທໂຍ ຕໂຍ ອຄ຺ຄີ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ອິຈ຺ຉິຕາ ສນ຺ຕິ, ເຕ ປນ ເຕຫິ ອິຈ຺ຉິຕມຕ຺ຕາ, ນ ສຕ຺ຕານໍ ຕາທິສາ ອຕ຺ຖສາຘກາ។ ເຍ ປນ ສຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖສາຘກາ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອາຫຸນໍ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ອາທເຣນ ຫຸນນໍ ປູຊນໍ ອາຫຸນນ຺ຕິ ສກ຺ກາໂຣ "ອາຫຸນ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ອາຫຸນໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ។ ເຕນາຫ ຠຄວາ "ອາຫຸເນຍ຺ຍາຕິ ຠິກ຺ຂເວ ມາຕາປິຕູນເມຕໍ ອຘິວຈນ"ນ຺ຕິ (ອິຕິວຸ។ ໑໐໖)។ ຍທຄ຺ເຄນ ຈ ເຕ ປຸຕ຺ຕານໍ ພຫຸກາຣຕາຍ ອາຫຸເນຍ຺ຍາຕິ ເຕສຸ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິ ເນສໍ ຫິຕສຸຂາວຫາ, ຕທຄ຺ເຄນ ເຕສຸ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິ ອຫິຕທຸກ຺ຂາວຫາຕິ ອາຫ "ເຕສຸ...ເປ... ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິ។ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖຕິ ໂຍ ມາຕາປິຕູນໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຣິ ວິປ຺ປຏິປນ຺ນານໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ອນຸທຫນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠາເວນ ອນຸທຫນຏ຺ໂຐ, ໂສ ອຍມຕ຺ໂຖ។ ມິຕ຺ຕວິນ຺ທກວຕ຺ຖຸນາຕິ ມິຕ຺ຕວິນ຺ທກສ຺ສ ນາມ ມາຕຣິ ວິປ຺ປຏິປນ຺ນສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ຕາຍ ເອວ ວິປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຈິຣຕຣໍ ກາລໍ ອາປາຍິກ ທຸກ຺ຂານຸຠວນທີປເນນ ວຕ຺ຖຸນາ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ກສ຺ສປສ຺ສ ຠຄວໂຕ ກາເລ ປວຕ຺ຕໍ ວິຠາເວຕຸໍ "ມິຕ຺ຕວິນ຺ທໂກ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຘນໂລເຠນ, ນ ສມ຺ມຈ຺ຉນ຺ເທນາຕິ ອນິປ຺ປາໂຍ។ ອກຸໂຕຠາຍໍ ເກນຈິ ອນຸຏ຺ຐາປນີຍຕາຍ។ ນິວາເຣສີ ສມຸທ຺ທປຍາຕາ ນາມ ພຫ຺ວນ຺ຕຣາຍາຕິ ອນິປ຺ປາເຍນ។ ອນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕິກ຺ກມນວເສນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປາທານໍ ອນ຺ຕເຣ ກຕ຺ວາ។

ນາວາ ອຏ຺ຐາສິ ຕສ຺ສ ປາປກມ຺ມພເລນ ວາຕສ຺ສ ອວາຍນ຺ໂຕ។ ເອກທິວສໍ ຣກ຺ຂິເຕົາໂປສຖກມ຺ມານຸຠາເວນ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸຠວນ຺ໂຕ។ ຍຖາ ປຸຣິມາຫິ ປຣໂຕ ມາ ອຄມາສີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ອປຣາປຣາຫິປີຕິ ອາຫ "ຕາຫິ 'ປຣໂຕ ປຣໂຕ ມາ ອຄມາສີ'ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ"ຕິ។ ຂຸຣຈກ຺ກຘຣນ຺ຕິ ຂຸຣຘາຣູປມຈກ຺ກຘຣໍ ເອກໍ ປຸຣິສໍ។ ອຸປຏ຺ຐາສິ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ພເລນ។

ຈຕຸພ຺ຠິຕິ ຈຕູຫິ ອຈ຺ຉຣາສທິສີຫິ ວິມານເປຕີຫິ, ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸຠວິຕ຺ວາຕິ ວຈນເສໂສ។ ອຏ຺ຐຊ຺ຌຄມາຕິ ຣູປາທິກາມຄຸເຓຫິ

ຕໂຕ ວິສິຎ຺ຐຕຣາ ອຎ຺ຐ ວິມານເປ໌ຕິໂຍ ອຌິຄຈ຺ຉິ຺ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉນ຺ຕິ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉາສງ຺ຂາເຕນ ອຕິໂລເກນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ຣ ອຕ຺ຣ ກາມຄ຺ເຓ ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ຺ ຈກ຺ກນ຺ຕິ ຊຸຣຈກ຺ກຳ຺ ອາສໂຫຕິ ອນຕ຺ຖາວຫາເວນ ອາສາເຫຕີ຺

ໂສຕິ ເຄຫສາມິໂກ ກຕ຺ຕາ຺ ປຸ໌ຣິມນເຍເນວາຕິ ອນຸທຫນສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈຍຕາຍ຺

ອຕິຈາຣິນີຕິ ສາມິກຳ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຈາຣິນີ ມິຈ຺ຉາຈາຣິນີ຺ ຣຕ຺ຕີ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌າປ໌ກມ຺ມານຸກາວສມ຺ປ໌ຎ຺ຖິເຕນ ສຸນ ເຂນ ຂາທິຕພ຺ພຕາທຸກ຺ຂຳ຺ ວຌ຺ເຈຕ຺ວາຕິ ຕຳ ອຊານາເປ໌ຕ຺ວາວ ກາຣຕຎ຺ຐານຄມນຳ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕຳ຺ ປ໌ຜປ໌ຜນ຺ຕີຕິ ປ໌ຜປ໌ຜາ ກຕ຺ວາ຺ ອນຸຣວທສ຺ສນຌ຺ເທຕຳ຺ ມຸຎ຺ຖິໂຍໂຄ ກີຣາຍຳ ຕສ຺ສ ສຸນຂນ຺ຕຣຌານສ຺ສ, ຍທິທຳ ເຂລຸອປີຕ຺ຑຳ ກູມິຍຳ ນິຎ຺ຐກີຕ຺ວາ ປ໌າ ເທນ ຑຳສນຳ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕຳ “ໂສ ຕຖາ ອກາສີ຺ສຸນຂາ ອນ຺ຕຣຌາຍີສູ”ຕີ຺

ທກ຺ຂິຕາຕິຈຕ຺ຕາໂຣ ປ໌ຈ຺ຈຍາ ທີຍ຺ຍມານາ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ເອເຕທີ ທີຕສ຺ຂານີຕີ຺ ຕຳ ທກ຺ຂິຕຳ ອຣຫຕີຕິ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ໂຍ, ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂຑ຺ ເຣວຕີວຕ຺ຖຸ ວິມານວຕ຺ຖຸເປຕວຕ຺ຖຸສຸ (ວິ຺ ວ຺ ໑໒໑ ອາທໂຍ) ເຕສຳ ອຎ຺ຐກຖາຍຌ຺ຈ (ວິ຺ ວ຺ ໑ກ຺ກ-໑໒໐; ເປ໌຺ ວ຺ ອຎ຺ຐ຺ ກ໑໔-ກ໑໒) ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພຳ຺

“ຕິວິເຌນ ຣູປ໌ສງ຺ຄໂຫ”ຕີ ເອຕ຺ຖ ນນຸ ສງ຺ຄໂຫ ເອກວິໂທວ, ໂສ ກສ຺ມາ “ຈຕ຺ພ຺ພິໂທ”ຕີ ວຸຕ຺ໂຕຕີ? “ສງ຺ຄໂຫ”ຕີ ອຕ຺ຖຳ ອວຕ຺ວາ ອນິທ຺ຌາຣິຕຕ຺ຖສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ເສວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ຺ “ຕິວິເຌນ ຣູປ໌ສງ຺ຄໂຫ”ຕິອາທີສຸ (ຌ຺ ສ຺ ຣູປ໌ກຕ຺ທ-ຕິເກ) ປ໌ເທສຸ ສງ຺ຄຫ-ສທ຺ ໂທ ຕາວ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖວເສນ ຈຕ຺ພ຺ພິໂທຕິ ອຍຌ຺ເທຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຕ຺ໂຖປີ ວາ ອນິທ຺ຌາຣິຕວິເສໂສ ສາມຌ຺ເຌນ ຄເຫຕພ຺ພຕຳ ປ໌ຕ຺ໂຕ “ຕິວິເຌນ ຣູປ໌ສງ຺ຄໂຫ”ຕິອາທີສຸ (ຌ຺ ສ຺ ຣູປ໌ກຕ຺ທ-ຕິເກ) “ສງ຺ຄໂຫ”ຕີ ວຸຕ຺ໂຕຕີ ນ ໂກຈິ ໂທໂສ຺ ນິທ຺ຌາຣິເຕ ທີ ວິເສເສ ຕສ຺ສ ເອກວິຌຕາ ສິຍາ, ນ ຕໂຕ ປຸ໌ພ຺ເພຕີ຺ “ຊາຕິສງ຺ຄໂຫ”ຕີ ວຸຕ຺ເຕປີ ຊາຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ສາເປ໌ກ຺ຂສທ຺ທຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິຍາ ສງ຺ຄໂຫຕີ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຌ຺ຌາຍເຕວ ສມ຺ພນ຺ຌາຣຫສ຺ສ ອຌ຺ຌສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍຖາ “ມາຕາປີຕຸ ອຸປ໌ຎ຺ຐານ”ນ຺ຕິ (ຂ຺ຸ ປ໌າ຺ ໕຺໒; ສ຺ຸ ນິ຺ ໒໖໕)຺ ອຎ຺ຐກຖາຍຳ ປ໌ນ ຍຖານິປ໌ເປ໌ຕມຕ຺ຖຳ ອປ໌ຣິປຸ໌ຕ຺ຕຳ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸ “ຊາຕິສງ຺ຄໂຫ” ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕຳ຺ ສມານຊາຕິການຳ ສງ຺ຄໂຫ, ສມານຊາຕິຍາ ວາ ສງ຺ຄໂຫ ສຊາຕິສງ຺ຄໂຫ຺ ສຌ຺ຊາຍຕີ ເອຕ຺ຖາຕີ ສຌ຺ຊາຕີ, ສຌ຺ຊາຕິຍາ ສງ຺ຄໂຫ ສຌ຺ຊາຕິສງ຺ຄໂຫ, ສຌ຺ຊາຕິເທເສນ ສງ຺ຄໂຫຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ກີຣິຍາຍ ເອວຣູປ໌າຍ ສງ຺ຄໂຫ ກີຣິຍາສງ຺ຄໂຫ຺ ຣູປ໌ກ຺ຂນ຺ຌຄຕນ຺ຕິ “ຣູປ໌ກ຺ຂນ຺ໂຌ”ຕີ ຄຕນຳ ສງ຺ຂຍຳ ຄຈ຺ຉຕີ ຣູປ໌ປ໌ນ຺ສກາວຕ຺ຕາ຺ ຕີທີ ໂກຎ຺ຐາເສທີ ຣູປ໌ຄຕນາຕີ ວກ຺ຂມາເນ ທີ ຕີທີ ກາເຄທີ ຣູປ໌ສ຺ສ ສງ຺ຄໂຫ, ຄເຕຕພ຺ພຕາຕີ ອຕ຺ໂຖ຺

ຣູປ໌າຍຕນຳ ນິປ໌ສ຺ສຕີ ປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ວິຊານາຕີຕີ ນິທສ຺ສນຳ, ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຕຳ, ນິທສ຺ສຕີຕີ ວາ ນິທສ຺ສນຳ, ທຎ຺ຐພ຺ພກາໂວ, ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຕສ຺ສ ໂຄຈຣກາໂວ, ຕສ຺ສ ຈ ຣູປ໌າຍຕນໂຕ ອນຌ຺ຌຕ຺ເຕປີ ອຌ຺ເຌທີ ຌມ຺ເມທີ ຣູປ໌າຍຕນຳ ວິເສເສຕຸ ອຌ຺ຌຳ ວິຍ ກຕ຺ວາ “ສທ ນິທສ຺ສເນນາຕີ ສນິທສ຺ສນ”ນ຺ຕີ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ຌມ຺ມສກາວສາມຌ຺ເຌນ ທີ ເອກີກູເຕສຸ ຌມ຺ເມສຸ ໂຍ ນານຕ຺ຕກໂຣ ສກາໂວ, ໂສ ອຌ຺ໂຌ ວິຍ ກຕ຺ວາ ອຸປ໌ຈຣິຕຸ ຍຸຕ຺ໂຕ຺ ເອວຌ຺ທີ ອຕ຺ຖວິເສສາວໂພໂທ ໂຫຕີຕີ຺ ຈກ຺ຂຸປ໌ຜິຫນນສມຕ຺ຖໂຕຕີ ຈກ຺ຂຸໂນ ຑຎ຺ຜນສມຕ຺ຖຕາຍ຺ ຑຎ຺ຜນຳ ວິຍ ຈ ຑຎ຺ຜນຳ ທຎ຺ຐພ຺ພຳ຺ ທຸຕິເຍນ ອຕ຺ຖວິກປ໌ເປ໌ນ ທຎ຺ຐພ຺ພກາວສງ຺ຂາຕຳ ນາສ຺ສ ນິທສ຺ສນນ຺ຕີ ອນິທສ຺ສນນ຺ຕີ ໂຍຊນາ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ທສນ຺ນຳ ອາຍຕນານຳ ຍຖາຣຫຳ ສຍຳ, ນິສ຺ສຍວເສນ ຈ ສມ຺ປ໌ຕ຺ຕານຳ, ອສມ຺ປ໌ຕ຺ຕານຌ຺ຈ ປ໌ຜິມຸຂກາໂວ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌປ໌ຕນຳ ປ໌ຜິຫນນຳ, ເຍນ ພ຺ຍາປ໌າຣາທີວິ ກາຣປ໌ຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສນ຺ນິຌາເນ ຈກ຺ຂາທີນຳ ວິສເຍສຸ ວິກາຣຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕີ຺ ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍາປ໌າໂຣ ຈກ຺ຂາທີນຳ ສວິສເຍສຸ ອາວິຈ຺ຉນ຺ນຳ, ຣູປ໌າ ທີນຳ ອິຎ຺ຐານິຎ຺ຐຕາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາກຸຊນ຺ຕີ ອິເມ ອາທິສທ຺ທສງ຺ຄຫີຕາ຺ ເຕທີ ວິກາຣປ໌ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ປ໌ຈ຺ຈຍນ຺ຕຣພ຺ຍາ ປ໌າຣໂຕ ອຌ຺ຌນ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ອນຸຄ຺ຄຫູປ໌ຑາໂຕ ວິກາໂຣ຺ ອຸປ໌ນິສ຺ສໂຍ ປ໌ນ ອປ໌ປ໌ຌານສ຺ສ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ອິຌ ຄຫີໂຕ຺ ກາຣຕ ກາຣຕມ຺ປີ ກາຣຕເມວາຕີ ຄຍ຺ຫມາເນ ສິຍາ ຕສ຺ສາປີ ສງ຺ຄໂຫຕີ຺ ວຸຕ຺ຕປ໌ປ໌ກາຣນ຺ຕີ “ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຕສງ຺ຂາຕ”ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕປ໌ປ໌ ກາຣຳ຺ ນາສ຺ສ ປ໌ຜິໂພຕີ ເອຕ຺ຖາປີ “ວຸຕ຺ຕປ໌ປ໌ກາຣ”ນ຺ຕີ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຌ຺ ອວເສສຳ ໂສລຸອສວິຌຳ ສຸຂຸມຣູປີ຺

ສງ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕີ ສມ຺ປີຕ຺ເທນ຺ຕີ຺ ເຈຕນາ ທີ ອາຍູຫນຣສຕາຍ ຍຖາ ສມ຺ປ໌ຍຸຕ຺ຕຌມ຺ເມ ຍຖາສກຳ ກີຈ຺ເຈສຸ ສຳວິທຫນ຺ຕີ ວິຍ ອກິສນ຺ທຫນ຺ຕີ ວຕ຺ຕມານາ ເຕເນວ ກີຈ຺ຈວິເສເສນ ເຕ ສມ຺ປີຕ຺ເທນ຺ຕີ ວິຍ ໂຫຕີ, ເອວຳ ອຕ຺ຕໂນ ວິປ໌າກຌມ຺ເມປີ ປ໌ຈ຺ຈຍສມ ວາເຍ ສງ຺ຂໂຣນ຺ຕີ ສມ຺ປີຕ຺ເທນ຺ຕີ ວິຍ ໂຫຕີ຺ ເຕນາຫ “ສຫຊາຕ…ເປ໌… ຣາສີ ກໂຣນ຺ຕີ”ຕີ຺ ອກິສງ຺ຂໂຣຕີຕີ ອກິວິສິຎ຺ຐຳ ກຕ຺ ວາ ສງ຺ຂໂຣຕີ຺ ປຸ໌ຌ຺ຌາກິສງ຺ຂາໂຣ ທີ ອຕ຺ຕໂນ ຜລຳ ອິຕຣສ຺ສ ຜລໂຕ ອຕິວິຍ ວິສິຎ຺ຐຳ ກີນ຺ນຳ ກຕ຺ວາ ສງ຺ຂໂຣຕີ ປ໌ຈ຺ຈຍໂຕ,

ສຠາວໂຕ, ປວຕ຺ຕິອາກາຣໂຕ ຈ ສຍໍ ອິຕເຣຫິ ວິສິຏ຺ຐສຠາວຕ຺ຕາ។ ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສຸປິ។ ປຸຊ຺ຊຠາວຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ, ອຕ຺ຕ ໂນ ສນ຺ຕານສ຺ສ ປຸນນໂຕ ຈ ປຸຎ຺ໂຎ។

ມຫາຈິຕ຺ຕເຈຕນານ຺ຕິ ອສງ຺ຂເຍຍ຺ຍາຍຸນິປ຺ຜາທນາທິມຫານຸຠາວຕາຍ ມຫາຈິຕ຺ເຕສຸ ປວຕ຺ຕເຈຕນານໍ។ ອຏ຺ເຐວ ເຈຕນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຍາ ກາມາວຈຣາ ກຸສລາ។ "ເຕຣສປີ"ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ "ນວາ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ນ ຫິ ຠາວນາ ຎາຓຣຫິຕາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ຍຖາ ຫີ"ຕິອາທີ។ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕີ ກສິເຓສຸ ຌານປຣິກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ។ "ປຖວີ ປຖວີ"ຕິອາທິ ຠາວນາ ຫິ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ។ ຕສ຺ສ ຫິ ປຣິກມ຺ມສ຺ສ ສຸປ຺ຄຸຓຠາວໂຕ ອນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອາຫຣາກາຣເຕນ ສິຍາ ຎາຓຣຫິຕຈິຕ຺ຕໍ។ ຌານປ຺ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍປິ ເອເສວ ນໂຍ។ ເກຈິ ມຕ຺ຫລກຣຓມ຺ປິ ຠາວນໍ ກຊາເປນ຺ຕິ។

ທານວເສນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕເຈຕສິກຘມ຺ມາ ທານໍ, ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍາປາຣຠູຕາ ອາຍູຫນເຈຕນາ ທານໍ ອາຣພ຺ຠ, ທານຎ຺ຈ ອຘິກິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ເອວໍ ອິຕເຣສຸປິ។ ອຍໍ ສງ຺ເຂປເທສນາຕິ ອຍໍ ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາເຣ ສງ຺ເຂປໂຕ ອຕ຺ຖເທສນາ, ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ໂສມນສ຺ສຈິຕ຺ເຕນາຕິ ອນຸໂມທນາປວຕ຺ຕິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ។ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນາປິ ຫິ ອນຸສ຺ສຣຕິ ເອວາຕິ។ ກາມໍ ນິຈ຺ຈສີລໍ, ອຸໂປສຖສີລໍ, ນິຍມສີລມ຺ປີ ສີລເມວ, ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປນ ສພ຺ພງ຺ຄສມ຺ປນ຺ນໍ ສີລໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສີລປູຣຓຕ຺ຖາຍາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ນຍທສ຺ສນໍ ວາ ເອຕໍ, ຕສ຺ມາ "ນິຈ຺ຈສີລໍ, ອຸໂປສຖສີລໍ, ນິຍມສີລໍ ສມາທິຍິສ຺ສາມີ"ຕິ ວິຫາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ, ສມາທິຍິຕ຺ວາ ສມາທິນ຺ນສີເລ ຈ ຕສ຺ມິໍ, "ສາຘຸ ສຸຏ຺ຐູ"ຕິ ອາວຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ, ຕໍ ສີລໍ ໂສເຘນ຺ຕສ຺ສ ຈ ປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ ສີລມຍາຕິ ເອວ ເມຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ។

ປຸພ຺ເພ ສມຖວເສນ ຠາວນານໂຍ ຄຫິໂຕຕິ ອິທານິ ສມ຺ມສນເຍນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຏິສມ຺ຠິທາຍໍ ວຸຕ຺ເຕນາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ອນິຈ຺ຈໂຕຕີ ອນິຈ຺ຈຠາວໂຕ។ ທຸກ຺ຂໂຕ, ອນຕ຺ຕໂຕຕີ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ។

ຕຕ຺ຖ ເຍ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ນາມຣູປຠາເວນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕາ, ເຕ ຍສ຺ມາ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕຘມ຺ມວເສນ ວິຠາຄໍ ລຠນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ທ຺ວາຣຉກ຺ກາທິວເສນ ຉ ຉກ຺ກາ ຄຫິຕາ។ ຍສ຺ມາ ປນ ລກ຺ຂເຓສຸ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ທຸພ຺ພິຠາວໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ວິຠາວນາຍ ຉ ຘາຕຸໂຍ ຄຫິຕາ។ ຕໂຕ ເຍສຸ ກສິເຓສຸ ອິໂຕ ພາຫິຣການໍ ອຕ຺ຕາຠິນິເວໂສ, ຕານິ ອິເມສໍ ຌານານໍ ອາຣມ຺ມຓຠາເວນ ອຸປຏ຺ຐານາກາຣມຕ຺ຕານິ, ອິມານິ ປນ ຕານິ ຌານານີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທສ ກສິຓານິ ຄຫິຕານິ។ ຕໂຕ ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາຍ ປຣິວາຣຠາເວນ ປຏິກ຺ກູລາກາຣວເສນ ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ ໂກຏ຺ຐາສາ ຄຫິຕາ។ ປຸພ຺ເພ ຂນ຺ຘວເສນ ສງ຺ເຂປໂຕ ອິເມ ຘມ຺ມາ ຄຫິຕາ, ອິທານິ ນາຕິສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣນເຍນ ຈ ມນສິ ກາຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທ຺ວາທສາຍຕນານິ, ອຏ຺ຐາຣສ ຘາຕຸໂຍ ຈ ຄຫິຕາ។ ເຕສຸ ອິເມ ຘມ຺ມາ ສຕິປິ ສຸຎ຺ຎານິຣີຫອພ຺ຍາປາຣຠາເວ ຘມ຺ມສຠາວໂຕ ອາຘິປຈ຺ຈຠາເວນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອນຕ຺ຕຠາວວິຠາວນຕ຺ຖໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຄຫິຕານິ។ ເອວໍ ອເນກເຠທຠິນ຺ນາປິ ອິເມ ຘມ຺ມາ ຠູມິຕ຺ຕຍປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ຕິວິຘາວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕິສ຺ໂສ ຘາຕຸໂຍ ຄຫິຕາ។ ເອຕ຺ຕາວຕາ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ກາມຠວາທໂຍ ນວ ຠວາ ຄຫິຕາ។ ເອຕ຺ຕເກ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍວິເສເສ ປວຕ຺ຕມນສິກາຣໂກສລ຺ເລນ ສຕ຺ຫສຸຂຸເມສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕມຫ຺ຄຄຕຘມ຺ເມສຸ ມນສິກາໂຣ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຌານອປ຺ປມຎ຺ຎາຣູປານິ ຄຫິຕານິ។ ຕຕ຺ຖ ຌານານິ ນາມ ວຸຕ຺ຕາວເສສາຣມ຺ມຓານິ ຣູປາວຈຣຊ຺ຌານານິ។ ປຸນ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນວິຠາຄໂຕ ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິຠຊ຺ຊ ມນສິກາຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທງ຺ຄານິ ຄຫິຕານິ។ ປຈ຺ຈຍາກາຣມນສິກາໂຣ ຫິ ສຸເຂນ, ສຸຏ຺ຐຸຕຣຎ຺ຈ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍໍ ວິຠາເວຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສ ປຈ຺ຉໂຕ ຄຫິໂຕ។ ເອວໍ ເອເຕ ສມ຺ມສນີຍຠາເວນ ຄຫິຕາ ຂນ຺ຘາທິວເສນ ໂກຏ຺ຐາສໂຕ ປຎ຺ຈວີສຕິວິຘາ, ປເຠທໂຕ ປນ ອຕີຕາທິເຠທໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ຄຍ຺ຫມານາ ທ຺ວີຫິ ອູນານິ ທ຺ເວສຕານິ ໂຫນ຺ຕິ។ ອິທໍ ຕາເວຕ຺ຖ ປາຬອິວວຕ຺ຖານໍ, ອຕ຺ຖວິຈາຣໍ ປນ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕຫິ ປຣມຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄສໍວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ນ ປຸຎ຺ໂຎຕິ ອປຸຎ຺ໂຎ។ ຕສ຺ສ ປຸຎ຺ຎ-ສທ຺ເທ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ສນ຺ຕານສ຺ສ ອິຎ຺ຊນເຫຕູນໍ ນີວຣຓາທີນໍ ສຸວິກ຺ຂມ຺ຠນໂຕ ຣູປຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອິຎ຺ຊິຕສ຺ສ ອຠາວໂຕ ອນິຎ຺ຊໍ, ອນິຎ຺ຊເມວ "ອາເນຎ຺ຊ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຖາ ຫິ ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ຣູປນິມິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ "ອາເນຎ຺ຊ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຄ຺ຄຏ຺ຐາ, ເຫຏ຺ຐິມາ ຕໂຍ ຜລຏ຺ຐາຕິ ເອວໍ ສຕ຺ຕວິໂຘຯ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາຕິ ອຘິສີລາທິກາ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາຯ ຕາສຸ ຊາໂຕຕິ ວາ ເສກ຺ໂຂ, ອຣິຍປຸຄ຺ຄໂລ ຫິ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຍມາໂນ ສິກ຺ຂາສຸ ຊາຍຕິ, ນ ໂຍນິຍໍຯ ສິກ຺ຂນສີໂລຕິ ວາ ເສກ຺ໂຂຯ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ວາ ກຖາຍ ເສກ຺ຂສ຺ສ ອຍນ຺ຕິ ອຎ຺ຎາສາຘາຣຓມຄ຺ຄຜລຕ຺ຕຍຘມ຺ມາ ເສກ຺ຂປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕາຯ ອເສກ຺ໂຂຕິ ຈ ຍຕ຺ຖ ເສກ຺ຂຠາວາສງ຺ກາ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖາຍໍ ປຏິເສໂຘຕິ ໂລກິຍນິພ຺ພາເນສຸ ອເສກ຺ຂຠາວາປຕ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕາ ຫິ ສິກ຺ຂາ ອຕ຺ຕໂນ ປຏິປກ຺ຂກິເລເສຫິ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕາ ປຣິສຸທ຺ຘາ ອຸປກ຺ກິເລສານໍ ອາຣມ຺ມຓຠາວມ຺ປິ ອນຸປຄມນໂຕ ເອຕາ "ສິກ຺ຂາ"ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐສຸປິ ມຄ຺ຄຜເລສຸ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຈຕຸມຄ຺ຄເຫຏ຺ຐິມຜລຕ຺ຕຍສມງ຺ຄີໂນ ວິຍ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມງ຺ຄີປິ ຕາສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ຊາໂຕຕິ ຈ ຕໍສມງ຺ຄີໂນ ອຣຫໂຕ ອິເມສໍ ວິຍ ເສກ຺ຂຕ຺ເຕ ສຕິ ເສກ຺ຂສ຺ສ ອຍນ຺ຕິ ຈ ສິກ຺ຂາ ສີລໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຈ "ເສກ຺ໂຂ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ສິຍາຕິ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອເສກ຺ໂຂຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕເສກ຺ຂຠາວປຏິເສໂຘ ກໂຕຯ ອຣຫຕ຺ຕຜເລ ຫິ ປວຕ຺ຕມານາ ສິກ຺ຂາ ປຣິນິຏ຺ຐິຕສິກ຺ຂາກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ນ ສິກ຺ຂາກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເກວລໍ ສິກ຺ຂາຜລຠາເວເນວ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ຕາ ສິກ຺ຂາວຈນໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ນາປິ ຕໍສມງ຺ຄີ ເສກ຺ຂວຈນໍ, ນ ຈ "ສິກ຺ຂນສີໂລ, ສິກ຺ຂາສຸ ຊາໂຕ"ຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິຯ ເຫຏ຺ຐິມຜເລສຸ ປນ ສິກ຺ຂາ ສກທາຄາມິມຄ຺ຄວິປສ຺ສນາທີນໍ ອຸປນິສ຺ສຍຠາວໂຕ ສິກ຺ຂາກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ສິກ຺ຂາວຈນໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ຕໍສມງ຺ຄີໂນ ຈ ເສກ຺ຂວຈນໍ, "ສິກ຺ຂນສີລາ, ສິກ຺ຂາສຸ ຊາຕາ"ຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫນ຺ຕິຯ

"ສິກ຺ຂຕີຕິ ເສກ຺ໂຂ"ຕິ ຈ ອປຣິໂຍສິຕສິກ຺ໂຂ ທສ຺ສິໂຕຕິຯ ອນນ຺ຕຣເມວ "ຂີຓາສໂວ"ຕິ ອາທີ ວຕ຺ວາ "ນ ສິກ຺ຂຕີຕິ ອເສກ຺ໂຂ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຣິໂຍສິຕສິກ຺ໂຂ ທສ຺ສິໂຕ, ນ ສິກ຺ຂາຣຫິໂຕ ຕສ຺ສ ຕຕິຍປຸຄ຺ຄລຠາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ວຸທ຺ຘິປ຺ປຕ຺ຕສິກ຺ໂຂ ວາ ອເສກ຺ໂຂຕິ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ເສກ຺ຂຘມ຺ເມສຸ ເອວ ຐິຕສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຣິຍສ຺ສ ອເສກ຺ຂຠາວາປຕ຺ຕີຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຘມ຺ມາ ວຸທ຺ຘິປ຺ປຕ຺ຕາ, ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ຈ ອຕ຺ເຖຫິ ເສກ຺ໂຂຕິ ກຕ຺ວາ ຕໍສມງ຺ຄີໂນ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຏ຺ຐສ຺ສ ອເສກ຺ຂຠາໂວ ອາປນ຺ໂນຕິ? ນ ຕໍສທິເສສຸ ຕພ຺ໂພຫາຣໂຕຯ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໂຕ ຫິ ນິນ຺ນານາກຣຓໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ຐເປຕ຺ວາ ປຣິຎ຺ຎາທິກິຈ຺ຈກຣຓໍ, ວິປາກຠາວຎ຺ຈ, ຕສ຺ມາ ເຕ ເອວ ເສກ຺ຂຘມ຺ມາ "ອຄ຺ຄຜລຘມ຺ມຠາວໍ ອາປນ຺ນາ"ຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ກຸສລສຸຂໂຕ ຈ ວິປາກສຸຂໍ ສນ຺ຕຕຣຕາຍ ປຓີຕຕຣນ຺ຕິ, ວຸທ຺ຘິປ຺ປຕ຺ຕາ ຈ ເຕ ຘມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕໍສມງ຺ຄີ "ອເສກ຺ໂຂ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ຊາຕິມຫລ຺ລໂກຕິ ຊາຕິຍາ ວຸຑ຺ຒຕໂຣ ອທ຺ຘຄໂຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຯ ໂສ ຫິ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາຍ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ຊາຕິຘມ຺ມກຸລຘມ຺ມປເທສຸ ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຊາຕິເຖໂຣ ນາມຯ ເຖຣກຣຓາ ຘມ຺ມາຕິ ສາສເນ ຖິຣຠາວກຣາ ຄຸຓາ ປຏິປກ຺ຂນິມ຺ມທນກາຯ ເຖໂຣຕິ ວກ຺ຂມາເນສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຖິຣຠາວປ຺ປຕ຺ໂຕຯ ສີລວາຕິ ປາສໍເສນ ສາຕິສເຍນ ສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສີລສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເອເຕນ ທຸສ຺ສີລ຺ຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ພາລ຺ຍສ຺ສ ອຠາວມາຫຯ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິ ພຫຸ ສຸຕໍ ເອເຕນາຕິ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ, ເອເຕນາສ຺ສ ສຸຕວິຣຫສງ຺ຂາຕສ຺ສ ພາລ຺ຍສ຺ສ ອຠາວໍ, ປຏິສງ຺ຂານພເລນ ຈ ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວໍ ວທຕິຯ "ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ລາພີ"ຕິ ອິມິນາ ນີວຣຓາທິສງ຺ຂາຕສ຺ສ ພາລ຺ຍສ຺ສ ອຠາວໍ, ຠາວນາພເລນ ຈ ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວໍ ກເຖຕິຯ "ອາສວານໍ ຂຍາ"ຕິອາທິນາ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ພາລ຺ຍສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ອຠາວໍ, ຂີຓາສວຕ຺ເຖຣຠາເວນ ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວຎ຺ຈສ຺ສ ທສ຺ເສຕິຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ສມຸທາເຍ ວາກ຺ຍປຣິສມາປນໍ, ອຖ ໂຂ ປຈ຺ເຈກໍ ວາກ຺ຍປຣິສມາປນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຘມ຺ເມສູ"ຕິອາທິມາຫຯ ເຖຣນາມໂກ ວາ "ເຖໂຣ"ຕິ ເອວໍ ນາມໂກ ວາຯ

ອນຸຄ຺ຄຫວເສນ, ປູຊາວເສນ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ປຣສ຺ສ ທີຍຕິ ເອເຕນາຕິ ທານໍ, ປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາຯ ທານເມວ ທານມຍໍຯ ປທປູຣຓມຕ຺ຕໍ ມຍ-ສທ຺ໂທຯ ປຸຎ຺ຎຎ຺ຈ ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຕ຺ເຖນ ກິຣິຍາ ຈ ກມ຺ມຠາວໂຕຕິ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຯ ປເຣສໍ ປີຍມນາປຕາ ເສວນິຍຕາທີນໍ ອານິສໍສານໍຯ ປຸພ຺ເພ…ເປ… ວເສເນວາຕິ ສງ຺ຂາຣຕ຺ຕິເກ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໐໕; ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓ຯ໓໐໕) ວຸຕ຺ຕທານມຍສີລມຍຠາວນາມຍເຈຕນາວເສເນວຯ ອິມານິ ເວທິຕພ຺ພານີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູສຸຯ ກາເຍນ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກາເຍນ ປຣິຈ຺ຈາຄປໂຍຄໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສຯ ຕທຕ຺ຖນ຺ຕິ ທານຕ຺ຖໍຯ "ອິມໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ເທຫີ"ຕິ ວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣນ຺ຕສ຺ສຯ ທານປາຣມີ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວາຕິ ຍຖາ ເກວລໍ "ອນ຺ນທານາທີນິ ເທມີ"ຕິ ທານກາເລ ຕໍ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ, ເອວໍ "ອິມໍ ທານມຍໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕູ"ຕິ ທານປາຣມີ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທານກາເລປິ ທານສີເສເນວ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາຯ ວຕ຺ຕສີເສ ຐຕ຺ວາຕິ "ເອຕໍ ທານໍ ນາມ ມຍ຺ຫໍ ກຸລວໍໂສ ກຸລຕນ຺ຕິ ກຸລປເວຓີ ກຸລຈາຣິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ຈາຣິຕ຺ຕສີເລ ຐຕ຺ວາ ທທໂຕ ຈາຣິຕ຺ຕສີລມຍໍຯ ຍຖາ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາຄວເສນ ປວຕ຺ຕມານາປິ ທານເຈຕນາ ວຕ຺ຕສີເສ ຐຕ຺ວາ ທທໂຕ ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ ປຸພ຺ພາຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ, ອປຣາປຣເຈຕນາຍ ຈ ຕຖາ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ເອວໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມ ຂຍໂຕ, ວຍໂຕ ສມ຺ມສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ທທໂຕ ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິ ປຸພ຺ພຠາຄເຈຕນາຍ, ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມ ອປຣາປຣເຈຕນາຍ ຈ ຕຖາ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ

ອປ໌ຈິຕິເຈຕນາ ອປ໌ຈິຕິສຫຄຕໍ ອປ໌ຈິຍຕິ ເອຕາຍາຕີ ຍຖາ ນມຸທິຣາໂຄ ເອວ ນມຸທິຣາຄສຫຄຕາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ວາ ອປ໌ຈິຕິຍາ ສຫຄຕໍ ສຫປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອປ໌ຈິຕິສຫຄຕໍ໚ ອປ໌ຈາຍນວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕໍ ປຸ໌ຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖຸ໚ ວຍສາ ຄຸເຕາທີ ຈ ວຸທ຺ເທຕຣານໍ ວຕ຺ຕປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິສຸ ພຸຍາວໂຜ ໂຫຕິ ຍາຍ ເຈຕນາຍ, ສາ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ, ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈເມວ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສຫຄຕໍ໚ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສ຺ງ ຂາຕາຍ ວາ ວຕ຺ຕປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ຜຸຖາປ໌ນວເສເນວ ສຫຄຕໍ ປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈສຫຄຕໍ, ຕຖາປ໌ວຕ຺ຕໍ ປຸ໌ຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ ຖຸ໚ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ປ໌ຕ຺ຕໍ ປຸ໌ຍ຺ຍໍ ອນຸປຸ໌ປ໌ທິຍຕິ ເອເຕນາຕີ ປ໌ຕ຺ຕານຸປຸ໌ປ໌ທານໍ໚ ຕຖາ ປ໌ເຣນ ອນຸປຸ໌ປ໌ທິນ຺ນຕາຍ ປ໌ຕ຺ຕໍ ອພ຺ການຸໂມທຕິ ເອເຕນາຕີ ປ໌ຕ຺ຕພ຺ການຸໂມທນໍ໚ ອນນຸປຸ໌ປ໌ທິນ຺ນໍ ປ໌ນ ເກວລໍ ອພ຺ການຸໂມທິຍຕິ ເອເຕນາຕີ ອພ຺ການຸໂມທນໍ໚ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ເອຕາຍາຕີ ເທສນາ, ເທສນາວ ເທສນາມຍໍ໚ ສຸຕາຕີ ເອເຕນາຕີ ສວນໍ, ສວນເມວ ສວນມຍໍ໚ ທິຜ຺ຖິຍາ ຌາຕສ຺ສ ອຸຊຸຄມນໍ ທິຜ຺ຖິຊຸຄຕໍ໚ ສພ຺ພຕ຺ຖ "ປຸ໌ຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖູ"ຕິ ປ໌ທໍ ອເປ໌ກ຺ຂິຕ຺ວາ ນປຸ໌ສກລິງຄຕາ໚

ປຸ໌ຊາວເສນ ສາມີຈິກິຣິຍາ ອປ໌ຈາຍນໍ ອປ໌ຈິຕິ໚ ວຍສາ ຄຸເຕາທີ ຈ ເຊຜ຺ຖານໍ ຄິລານານຍ຺ຈ ຕໍຕໍກິຈ຺ຈກຣຕໍ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ໚ ອຍເມ ເຕສໍ ວິເສໂສຕິ ອາທ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິອາທີ໚ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປ໌ຈ຺ຈເຍ ທຕ຺ວາ ສພ຺ພສຕ຺ຕານນ຺ຕິ ຈ ເອກເທສໂຕ ອຸກ຺ກຜ຺ຖນິທ຺ເທໂສ, ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ທຕ຺ວາ, ປຸ໌ຍ຺ຍໍ ວາ ກຕ຺ວາ "ກຕິປ໌ຍານໍ, ເອກສ຺ເສວ ວາ ປ໌ຕ຺ຕິ ໂຫຕູ"ຕິ ປ໌ຣິຕາມນມ຺ປີ ປ໌ຕ຺ຕານຸປຸ໌ປ໌ທານ ເມວ໚ ຕໍ ນ ມຫປ໌ຜລໍ ຕຕ຺ທາຍ ປ໌ຣາມຜ຺ຖຕ຺ຕາ໚ ປ໌ເຣສໍ ເທເສຕິ ຫິຕຜຣເຕາ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕນາຕີ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ໚ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປ໌ເຣ ຘມ຺ມເທສນາຍ ອນຸຄຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີຕິ ຫິຕຜຣເຕາ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ສຸຕາຕີ໚ ເອວຍ຺ຫິສ຺ສ ສວນໍ ອຕ຺ຕໂນ, ປ໌ເຣສຍ຺ຈ ສມ຺ມາປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ປ໌ຈ຺ຈຍກາວໂຕ ມຫປ໌ຜລໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ໚ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ທສນ຺ນໍ ປຸ໌ຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖູນໍ໚ ນິຍມລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ມຫປ໌ຜລກາວສ຺ສ ນິຍາມກສກາວໍ ໚ ທິຜ຺ຖິຍາ ອຸຊຸກາເວເນວາຕີ "ອຕ຺ຖິ, ນຕ຺ຖີ"ຕິ ອນ຺ຕທ຺ວຍສ຺ສ ທຸຣສມຸສ຺ສາຣິຕຕາຍ "ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທີ (ມ໚ ນິ໚ ໔໗໔໘; ໓໚໑໓໖; ວິກ໚ ໗໘໓) ນຍປຸ໌ປ໌ວຕ຺ຕາຍ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖິຍາ ອຸຊຸກເມວ ປ໌ວຕ຺ຕິຍາ໚ ທານາທີສຸ ທີ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອິມາຍ ເອວ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖິຍາ ປ໌ຣິໂສຘິຕໍ ມຫາ ຊຸຕິກໍ ມຫາວິປຸ໌ຜາຣໍ ກວຕີ໚

ປຸ໌ຣິເມເຫວ ຕີທີຕິ ປ໌າລຸອິຍໍ ອາຄເຕເຫວ ຕີທີ໚ ສີລມເຍ ປຸ໌ຍ຺ຍກິຣິຍວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ສ຺ງຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຈາຣິຕ຺ຕສີລກາວໂຕ໚ ທານ ມເຍ ສ຺ງຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທານສກາວຕ຺ຕາ, ທານວິສຍຕ຺ຕາ ຈ໚ ການໍ ເທສນາ ຘມ຺ມທານສກາວໂຕ ທານມເຍ ສ຺ງຄຫໍ ຄຈ຺ຉຕີ ຕິ ວຕ຺ຕໍ ຍຸຕ຺ຕາ, ກຸສລຘມ຺ມາເສວນກາວໂຕ ປ໌ນ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນສີເສ ຖຕ຺ວາ ປ໌ວຕ຺ຕິຕາ ວິຍ ສວເນນ ສຫ຺ນີ ກາວນາມເຍ ສ຺ງຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ "ທິຜ຺ຖິຊຸຄຕໍ ກາວນາມເຍ"ຕິ ເກຈິ໚ ທິຜ຺ຖິຊຸຄເຕ ເອວ ຈ ອຕ຺ຕນາ ກຕສ຺ສ ປຸ໌ຍ຺ຍສ຺ສ ອນຸສ຺ສຣຕໍ, ຕສ຺ສ ຈ ປ໌ເຣສໍ ອຕ຺ຖາຍ ປ໌ຣິຕາມນໍ, ຄຸຕປ໌ສໍສາ, ອຍ຺ເຍທີ ກຣິຍມານາຍ ປຸ໌ຍ຺ຍກິຣິຍາຍ, ສມ຺ມາປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ຈ ອນຸໂມທນໍ ສຣຕຄມນນ຺ຕິ ເອວໍ ອາທໂຍ ປຸ໌ຍ຺ຍວິເສສາ ສ຺ງຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທິຜ຺ຖິຊຸກມ຺ມວເສເນວ ເຕສໍ ອິຊ຺ຊນໂຕ໚

ປ໌ຣສ຺ສ ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ໂສຘນຕ຺ໂຖ ອນຸໂຍໂຄ ໂຈທນາ, ສາ ຍານິ ນິສ຺ສາຍ ປ໌ວຕ຺ຕຕິ, ຕານິ ໂຈທນາວຕ຺ຖູນິ ທິຜ຺ຖສຸຕປ໌ຣິສ຺ງ ກິຕານິ໚ ເຕນາຫ "ໂຈທນາການຕານີ"ຕີ໚ ທິຜ຺ເຖນາຕີ ຈ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຕວຈນໍ , ທິຜ຺ເຖນ ເຫຕຸນາຕີ ອຕ຺ໂຖ໚ ກີ ປ໌ນ ຕໍ ທິຜ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ "ວີຕິກ຺ກມ"ນ຺ຕິ ໚ ທິສ຺ວາຕີ ຈ ທສ຺ສນເຫຕູຕີ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຍຖາ "ປ໌ຍ຺ຍາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ"ຕີ໚ "ສຸເຕ ນາ"ຕິອາທີສຸປີ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ປ໌ຣສ຺ສາຕີ ປ໌ຣໂຕ, ປ໌ຣສ຺ສ ວາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ໚ທິຜ຺ຖປ໌ຣິສ຺ງກິເຕນາຕີ ທິຜ຺ຖານຸຄເຕນ ປ໌ຣິສ຺ງກິເຕນ, ຕຖາ ປ໌ຣິສ຺ງກິເຕນ ວາ ວີຕິກ຺ກເມນ໚ ເສສປ໌ທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ໚ ໂຈເທຕິ ວຕ຺ຖຸສນ຺ທສ຺ສ ເນນ ວາ ສໍວາສປຸ໌ປ໌ຜິກ຺ເຂເປ໌ນ ວາ ສາມີຈິປຸ໌ປ໌ຜິກ຺ເຂເປ໌ນ ວາ໚ ອິມສ຺ມີ ປ໌ນ ອຕ຺ເຖ ວິຕ຺ຖາຣິຍມາເນ ອຕິປຸ໌ປ໌ປ໌ຍ຺ໂຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຍເມຕ຺ຖ ສ຺ງເຂໂປ໌"ຕີ໚ ວິຕ຺ຖາຣໍ ປ໌ນ ອິຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ຕສ຺ສ ອຘິຄມຸປ໌າຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ວິຕ຺ຖາໂຣ ປ໌ນ…ເປ໌… ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິ ອາຫ໚

ການູປ໌ປ໌ຕ຺ຕິໂຍຕີ ການມທີ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ນຕາ, ສມນ຺ນາຄຕຕາຕີ ອຕ຺ໂຖ໚ ສມນ຺ນາຄໂມ ຈ ເຕສໍ ປ໌ຜິເສວນໍ, ສມຊິໂຄ ຈາຕິ ອາຫ "ການູປ໌ເສວນາ ການປ໌ຜິລາກາ ວາ"ຕີ໚ ປ໌ຈ຺ຈຸປ໌ຜ຺ຖິຕການາຕີ ທຸຕິຍຕຕິຍຣາສີນໍ ວິຍ ສຍໍ, ປ໌ເຣຫີ ຈ ອນິມ຺ມິຕາ໚ ອຸຜ຺ຖານກມ຺ມຜລູປ໌ຊີວີກາວໂຕ ປ໌ນ ຕທຸກຍວເສນ ປ໌ຈ຺ຈຸປ໌ຜ຺ຖິຕາ ການາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປ໌ຈ຺ຈຸປ໌ຜ຺ຖິຕການາ໚ ເຕ ປ໌ນ ເຕສໍ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ນິພທ຺ຘານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ "ນິພທ຺ຘການາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຈຕ຺ເທວໂລກວາສີໂນຕິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ຍາວ ຕຸສິ ຕາ ເທວາ໚ ວິນິປ໌າຕິກາຕີ ອາປ໌າຍິກາ໚ ປ໌ຣນິມ຺ມິຕາ ການາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປ໌ຣນິມ຺ມິຕການາ໚

ປກຕິເສວນວເສນາຕິ ອນຸມານໂຕ ຊານນໍ ວທຕິ, ນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕຯ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິ ຍຖາຣຸຈິ ປາຕພ຺ຍຕໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ "ເມຖຸນໍ ປຏິເສວນ຺ຕີ"ຕິ ອິທໍ ປນ ເກຈິວາທປຏິເສທນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ "ເກຈິ ປນາ"ຕິອາທິຯ ເຕ "ຍາມານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອາລິງ຺ຄິຕມຕ຺ເຕນ, ຕຸສິຕານໍ ຫຕ຺ຖາມສນມຕ຺ເຕນ, ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ຫສິຕມຕ຺ເຕນ, ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ໂອໂລກິຕມຕ຺ເຕນ ກາມກິຈ຺ຈໍ ອິຊ຺ຊຕີ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ "ອິຕເຣສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວຍໍທ຺ວຍສມາປຕ຺ຕິຍາ ວາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ ຕາທິສສ຺ສ ກາເມສຸ ວິຣຊ຺ຊນສ຺ສ ເຕສຸ ອກາວໂຕ, ກາມານຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣິ ປຓີຕປຓີຕຕຣປຓີຕຕມກາວໂຕຯ ເກວລໍ ປນ ນິສ຺ສນ຺ທມາກາໂວ ເຕສໍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ກາມກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ຕງ຺ຂຓິກປຣິລຸອາຫູປສມາວຫໍ ຜສ຺ສສຸຂໍຯ ກາມາຕິ ກາມູປໂກຄາຯ ປາກຕິກາ ເອວາຕິ ເຫຏ຺ຐິເມຫິ ເອກສທິສາ ເອວຯ ເອກສງ຺ຂາຕນ຺ຕິ ເອກຣູປໍ ສມານຣູປນ຺ຕິ, ສມຎ຺ຎາຕໍ ສມານກາວນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ

ສຸຂປຏິລາກາຕິ ສຸຂສມຎິຄມາຯ ເຫຏ຺ຐາຕິ ປຖມຊ຺ຊານກູມິໂຕ ເຫຏ຺ຐາ ມນຸສ຺ເສສຸ, ເທເວສຸ ວາຯ ປຖມຊ຺ຊານສຸຂນ຺ຕິ ກຸສລປຖມຊ຺ຊານໍຯ ກູມິວເສນປີ ເຫຏ຺ຐຸປຣິກາໂວ ລພ຺ກເຕວ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິເກສຸ, ພ຺ຣຫ຺ມປຸໂຣຫິເຕສຸ ວາ ກຸສລຊ຺ຊານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມປຸໂຣຫິເຕສຸ, ມຫາພ຺ຣຫ຺ເມສຸ ວາ ວິປາກສຸຂານຸກວນສ຺ສ ລພ຺ການໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ທຸຕິຍຕຕິຍຊ຺ຊານກູມິວເສນ ທຸຕິຍຕຕິຍສຸຂູປປຕ຺ຕີນໍ ວຸຈ຺ຈມານຕ຺ຕາ ປຖມຊ຺ຊານກູມິວເສເນວ ປຖມຊ຺ຊານສຸຂູປປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕິນ຺ຕາຕິ ເຕມິຕາ, ຊານສຸເຂນ ເຈວ ຊານສມຸຏ຺ຐານປຓີຕຣູປຜຸຏ຺ຐກາເຍນ ຈ ປຓີຕາ ວິຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕເນວາຫ "ສມນ຺ຕໂຕ ຕິນ຺ຕາ"ຕິອາທິຯ ຍສ຺ມາ ກຸສລສຸຂໂຕ ວິປາກສຸຂໍ ສນ຺ຕຕຣຕາຍ ປຓີຕຕຣໍ ພຫຸລຎ຺ຈ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິທມ຺ປິ ວິປາກຊ຺ຊານສຸຂໍ ເອວ ສນ຺ຎາຍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ເຕສນ຺ຕິ ອາກສ຺ສຣານໍຯ ສປ຺ປີຕິກສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ອຕິວິຍ ອຸລຸອາຣກາວໂຕ ເຕນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຕຈິຕ຺ຕານໍ ກວໂລໂກ ມຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ສນ຺ຕເມວາຕິ ວິຕກ຺ກວິຈາຣສງ຺ໂຂກປີຕິອຸພ຺ພິລາວິວິຕ຺ຕເມນ ອຕິວິຍ ອຸປສນ຺ຕໍເຍວຯ ຕຖາ ສນ຺ຕກາເວເນວ ຫິ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍຫິ ປທານກາວໍ ນີຕຕາຍ "ປຓີຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຫ "ປຓີຕເມວາ"ຕິຯ ອຕປ຺ປເກນ ສຸຂປາຣມິປ຺ປຕ຺ເຕນ ສຸເຂນ ສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຕຸສາຍ ປີຕິຍາ ອິຕາ ປວຕ຺ຕາຕິ ຕຸສິຕາຯ ຍສ຺ມາ ເຕ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ສຸຂສ຺ສ ອກາວໂຕ ເອວ ນ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ຕໂຕ…ເປ… ສນ຺ຕຸຏ຺ຐາ ຫຸຕ຺ວາ"ຕິຯ ຕຕິຍຊ຺ຊານສຸຂນ຺ຕິ ຕຕິຍຊ຺ຊານວິປາກສຸຂໍຯ

ສຕ຺ຕ ອຣິຍປຎ຺ຎາຕິ ອຏ຺ຐມກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອຣິຍານໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ອາເວຓິກປຎ຺ຎາຯ ຖເປຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ປຎ຺ຎໍ ອວເສສາ ປຎ຺ຎາ ນາມຯ ສພ຺ພາປີ ເຕກູມິກາ ປຎ຺ຎາ "ເສກ຺ຂາ"ຕິປິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, "ອເສກ຺ຂາ"ຕິປິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ເນວເສກ຺ຂານາເສກ຺ຂາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນປຎ຺ຎາຯ

ໂຍຄວິຫິເຕສູຕິ ປຎ຺ຎາວິຫິເຕສຸ ປຎ຺ຎາປຣິຓາມິເຕສຸ ອຸປາຍປຎ຺ຎາຍ ສມ຺ປາທິເຕສຸຯ ກມ຺ມາຍຕເນສູຕິ ເອຕ຺ຖ ກມ຺ມເມວ ກມ຺ມາຍຕນໍ, ກມ຺ມຎ຺ຈ ຕໍ ອາຍຕນຎ຺ຈ ອາຊີວາທີນນ຺ຕິ ວາ ກມ຺ມາຍຕນໍຯ ເອສ ນໂຍ ສິປ຺ປາຍຕເນສຸປີຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ທຸວິທໍ ກມ຺ມໍ ຫີນຎ຺ຈ ວຑ຺ຒກິກມ຺ມາທິ, ອຸກ຺ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ກສິວາຓິຊ຺ຊາທິຯ ສິປ຺ປມ຺ປີ ທຸວິທໍ ຫີນຎ຺ຈ ນລຸອການສິປ຺ປາທິ, ອຸກ຺ກຏ຺ຐຎ຺ຈ ມຸທ຺ທຄຓນາທິຯ ວິຊ຺ຊາວ ວິຊ຺ຊາຏ຺ຐານໍ, ຕໍ ຘມ຺ມິກເມວ ນາຄມຕ຺ຫລປຣິຕ຺ຕຜຸຘມນກມ຺ມນ຺ຕສທິສໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕານິ ປເນ ຕານິ ເອກຈ຺ເຈ ປຕ຺ຫິຕາ ໂພຘິສຕ຺ຕສທິສາ ມນຸສ຺ສານໍ ຜາສຸວິຫາຣໍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ເນວ ອຎ຺ເຎຫິ ກຣິຍມານານິ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ນ ວາ ກຕານິ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິຯ ນ ກໂຣນ຺ຕານໍ ສຸຓນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ອຕ຺ຕໂນ ຘມ຺ມຕາຍ ຈິນ຺ຕາຍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ປຎ຺ຎວນ຺ເຕຫິ ອຕ຺ຕໂນ ຘມ຺ມຕາຍ ຈິນ຺ຕາຍ ກຕານິປີ ອຎ຺ເຎຫິ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ກໂຣນ຺ເຕຫິ ກຕສທິສາເນວ ໂຫນ຺ຕິຯ ກມ຺ມສ຺ສກຕນ຺ຕິ "ອິທໍ ກມ຺ມໍ ສຕ຺ຕານໍ ສກໍ, ອິທໍ ໂນ ສກ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ຊານນຎາຓໍຯ ສຈ຺ຈານຸໂລມິກນ຺ຕິ ວິປສ຺ສນາຎາຓໍຯ ຕຎ຺ຫິ ສຈ຺ຈປຏິເວຘສ຺ສ ອນຸໂລມນໂຕ "ສຈ຺ຈານຸໂລມິກ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອິທານິສ຺ສ ປວຕ຺ຕນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ວາ-ສທ຺ເທນ ອນິຍມຕ຺ເຖນ ທຸກ຺ຂານຕ຺ຕລກ຺ຂຓານິປີ ຄຫິຕາເນວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ນານນ຺ຕຣິຍກາວໂຕຯ ຍຎ຺ຫິ ອນິຈ຺ຈໍ, ຕໍ ທຸກ຺ຂໍຯ ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຕທນຕ຺ຕາຕິ [(ສີຊ຺ຊນໂຕ) ອຎິກປາໂຕ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ]ຯ ຍໍ ເອວຣູປນ຺ຕິ ຍໍ ເອວໍ ເຫຏ຺ຐາ ນິທ຺ທິຏ຺ຐສກາວໍຯ "ອນຸໂລມິກໍ ຂນ຺ຕິ"ນ຺ຕິອາທີນິ ປຎ຺ຎາເວວຈນານິ ຯ ສາ ຫິ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມາຍຕນາທີນໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ການຓານໍ ອປ຺ຈ຺ຈນີກທສ຺ສເນນ ອນຸໂລມນໂຕ, ຕຖາ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕຈຣິຍາຍ ມຕ຺ຄສຈ຺ຈສ຺ສ, ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈສ຺ສ ຈ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອວິໂລມນໂຕ ອນຸໂລເມຕີຕິ ຈ ອນຸໂລມິກາຯ ສພ຺ພານິປີ ເອຕານິ ການຓານິ ຂມຕິ ສຫຕິ ທຏ຺ຐຸໍ ສກ຺ໂກຕີຕິ ຂນ຺ຕິຯ ປສ຺ສຕີຕິ ທິຏ຺ຐິຯ ໂຣເຈຕີຕິ ຣຸຈິຯ ມຸນາຕີຕິ ມຸຕິຯ ເປກ຺ຂຕີຕິ ເປກ຺ຂາຯ ເຕ ຈ ກມ຺ມາຍຕນາທໂຍ ຘມ຺ມາ ນິຊ຺ຊາຍມານາ ເອຕາຍ ນິຊ຺ຊານໍ ຂມນ຺ຕີຕິ ຘມ຺ມນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຯ ປຣໂຕ ອສຸຕ຺ວາ ປຏິລາກຕີຕິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ອຸປເທສວຈນໍ ອສຸຕ຺ວາ ສຍເມວ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ປຏິລາກຕິຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຍໍ ຈິນ຺ຕາມຍາ ປຎ຺ຎາ ນາມ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສາ ປເນສາ ອກິຎ຺ຎາຕານໍ ໂພຘິສຕ຺ຕານເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຕຕ຺ຖາປີ ສຈ຺ຈານຸໂລມິກຎາຓໍ ທ຺ວິນ຺ນເມວ ໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ອນ຺ຕິມກວິການໍ, ເສສປຎ຺ຎາ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ປູຣິຕປາຣມີນໍ ມຫາປຎ຺ຎານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ

ປຣໂຕ ສຸຕຸວາ ປຝິລາຕິຕິ ການມາຍຕນາທີນີ ປະຣນ ກຣິຍມານານີ, ປະຣນ ກຕານີ ວາ ທິສຸວາປີ ປຣສຸສ ກຖຍມານສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາປີ ອາຈຣິຍສນຸຕິເກ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາປີ ປຝິລທຸສາ ສພຸພາ ປຣໂຕ ສຸຕຸວາ ປຝິລທຸສນາມາຕິ ເວທິຕພຸພາຯ ສມາປນຸນສຸສາຕິ ສມາປຕຸຕິສມງຄິສຸສ, ນິຫສຸສນມຕຸຕເມຕໍຯ ວິປສຸສນາມຄຸຄປລຸລາ ທີ ອິສ ''ກາວນາປລຸລາ''ຕິ ວິເສສໂຕ ອິຈຸຊິຕາຕິຯ

ອາວຸສໍ ນາມ ປຝິປກຸຂວິມຖນຕຸກໍ ອິຈຸຊິຕພຸພໍ, ຣາຄາທິສທິໂສ ຈ ປຝິປກຸໂຂ ນຕຸຖິ, ຕສຸສ ຈ ວິມຖນໍ ພຸທຸສວຈນເມວາຕິ ''ສຸຕເມວ ອາວຸສ''ນຸຕິ ວຕຸວາ ''ຕໍ ອຕຸຖໂຕ ເຕປີຍກໍ ພຸທຸສວຈນ''ນຸຕິ ອາຫຯ ອິທານີ ຕມຕຸຖໍ ວິວຣນຸໂຕ ''ຕໍ ທີ''ຕິ ອາທີ ວຕຸວາ ''ສຸຕາວຸໂຂ''ຕິອາທີນາ (ອຯ ນິຯ ກຯ຺ຝິກ) ສຸຕຸຕປເທນ ສມຕຸເຖຕິຯ ຕຕຸຖ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິຕິ ຕທງຄາທິວເສນ ອກຸສລໍ ປຣິຈຸຈຊຕິຯ ກຸສລໍ ກາເວຕິຕິ ສມຖວິປສຸສນາທິກຸສລໍ ສມຸມໍ ອຸປຸປາເທຕິ ວຫຸເຜຕິ ຈຯ ສຸທຸສໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕິຕິ ເຕນ ອກຸສລປຸປຫາເນນ, ຕາຍ ຈ ກຸສລກາວນາຍ ຣາຄາທິສໍກິເລສໂຕ ວິສຸທຸສໍ ອຕຸຕກາວໍ ປວຕຸເຕຕິຯ

ວິເວກຍຸຖກາຍານນຸຕິ ຄຕາສງຄຕິກໍ ວຊຸເຊຕຸວາ ຕໂຕ ອປກຫຸຜິຕກາຍານໍຯ ສຸວາຍໍ ກາຍວິເວໂກ ນ ເກວລໍ ເອກາກີກາໂວ, ອຖ ໂຂ ປຖມຊຸຊານາທີ ເນກຸຂມຸມໂຍຄໂຕຕິ ອາຫ ''ເນກຸຂມຸມາກີຣຕານ''ນຸຕິຯ ຈິຕຸຕວິເວໂກຕິ ກິເລສສງຄຕິກໍ ປຫາຍ ຕໂຕ ຈິຕຸຕສຸສ ວິວິຕຸຕຕາຯ ສາ ປນ ຊານວິໂມກຸຂາທີນໍ ວເສນ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ''ປຣິສຸທຸສຈິຕຸຕານໍ ປຣມໂວທານປຸປຕຸຕານ''ນຸຕິຯ ອຸປນິວິເວໂກຕິ ນິພຸພານໍຯ ຕທນິຄເມນ ທີ ປຸຄຸຄລສຸສ ນິຣຸປນິຕາຯ ເຕນາຫ ''ນິຣຸປນິນໍ ປຸຄຸຄລານ''ນຸຕິ, ວິສງຂາຣຄຕານໍ ອນີຄຕນິພຸພານານໍ, ຜລສມາປຕຸຕິສມງຄີນລຸຈາຕິ ອຕຸໂຖຯ ສຸຕມຸປີ ອວສຸສຍຸເຖເນວ ອາວຸສໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອາຫ ''ອຍມຸປີ''ຕິຯ ຕຖາ ທີ ວຸຕຸຕໍ ''ຕລຸທີ ນິສຸສາຍາ''ຕິຯ ການມລຸເຈຕຸຖ ສຸຕປວິເວກາປີ ປລຸລາວເສເນວ ຍຖານິປຸເປຕອາວຸສຕຸຕສາສກາ , ປລຸລາ ປນ ສຸເຕນ, ເອກຈຸຈປວິເວເກນ ວາ ວິນາປີ ອິສານິປຸເປຕອາວຸສຕຸຕສາສນິຕິ ຕໂຕ ປລຸລາ ສາມຕຸຖິຍທສຸສນຕຸກໍ ວິສໍ ອາວຸສກາເວນ ວຸຕຸຕາຯ ເຕນາຫ ''ຍສຸສ ສາ ອຕຸຖິ, ໂສ ນ ກຸໂຕຈີ''ຕິອາທີຯ

ນາລຸລາຕໍ ອວິທິຕໍ ສມຸມນຸຕິ ອນມຕຸເຄ ສໍສາຣວຝຸເຜ ນ ອລຸລາຕໍ ອວິທິຕໍ ອມຕສມຸມໍ, ຈຕຸສຈຸຈສມຸມເມວ ວາ ຊານິສຸສາມິຕິ ປຝິປນຸນສຸສ ອິມິນາ ປຸພຸພາໂກເຄນ ອຸປຸປນຸນໍ ອິນຸທຸຣິຍໍຯ ຍໍ ປາລຸອິຍໍ ສງຄຫວາເຣ ''ນວ ອິນຸທຸຣິຍານີ ໂຫນຸຕິ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ປຸພຸພາໂກຄສິທຸສໍ ປວຕຸຕິອາກາຣວິເສສໍ ທີເປຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ, ອຕຸຖໂຕ ປນ ມຄຸຄສມຸມາທິຝຸຖິ ເອວ ສາຕີ ອາຫ ''ໂສຕາປຕຸຕິມຄຸຄລາຕສຸເສຕໍ ອນິວຈນ''ນຸຕິຯ ອລຸຜິນຸທຸຣິຍນຸຕິ ອາຊານນໂກນຸທຸຣິຍໍ, ປຖມມຄຸເຄນ ລາຕມຣິຍາທໍ ອນຕິກຸກມິຕຸວາ ເຕສໍເຍວ ເຕນ ມຄຸເຄນ ລາຕານໍ ຈຕຸສຈຸຈສມຸມານໍ ຊານນໂກນຸທຸຣິຍນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ ''ອລຸລາກູຕໍ ອາຊານນກູຕໍ ອິນຸທຸຣິຍ''ນຸຕິຯ ອາຊານາຕິຕິ ອລຸໂລ, ອລຸລສຸສ ກູຕໍ, ອາຊານນວເສນ ວາ ກູຕນຸຕິ ອລຸລກູຕໍຯ ອລຸລາຕາວິສູຕິ ຊານິຕພຸພໍ ຈຕຸອຣິຍສຈຸຈໍ ອາຊານິຕຸວາ ຖິເຕສຸຯ ເຕນາຫ ''ຊານນກິຈຸຈປຣິໂຍສານປຸປຕຸເຕສູ''ຕິ, ປຣິລຸລາທິເກທສຸສ ຊານນກິຈຸຈສຸສ ປຣິນິຝຸຖານປຸປຕຸເຕສຸຯ

ມໍສຈກຸຂຸ ຈກຸຂຸປສາໂທຕິ ມໍສຈກຸຂຸ ນາມ ຈຕສຸໂສ ສາຕຸໂຍ, ວຕຸໂຕ, ຄນຸໂສ, ຣໂສ, ໂອຊາ, ສມຸກໂວ, ສຕຸຖານໍ, ຊີວິຕໍ, ກາໂວ, ກາຍປຸປສາໂທ, ຈກຸຂຸປສາໂທຕິ ເອວໍ ຈຸທຸທສສມຸກາໂຣ ມໍສປີຕຸໂຫຯ

ກສິຕາໂລກໍ ວຫຸເຜຕຸວາ ຕຕຸຖ ຣູປທສຸສນໂຕ ''ທິພຸພຈກຸຂຸ ອາໂລກນິສຸສິຕໍ ລາຕ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ທິພຸພຈກຸຂຸປລຸລາວິນິມຸຕຸຕາ ເອວ ໂລກິຍປລຸລາ ປລຸລາຈກຸຂູຕິ ອຍມຕຸໂຖ ອວຸຕຸຕສິທຸໂສ ທິພຸພຈກຸຂຸສຸສ ວິສໍ ຄຫິຕຕຸຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ປລຸລາຈກຸຂຸ ໂລກິຍ ໂລກຸຕຸຕຣປລຸລາ''ຕິຯ

ອນິກໍ ວິສິຝຸຖໍ ສີລນຸຕິ ອນິສີລໍຯ ສິກຸຂິຕພຸພໂຕຕິ ອາເສວິຕພຸພໂຕຯ ອນິສີລໍ ນາມ ອນວເສສກາຍິກວາຈສິກສໍວຣກາວໂຕ, ມຄຸຄສີລສຸສ ປທຝຸຖານກາວໂຕ ຈຯ ອນິຈິຕຸຕໍ ມຄຸຄສມານິສຸສ ອນິຝຸຖານກາວໂຕຯ ອນິປລຸລາ ມຄຸຄປລຸລາຍ ອນິຝຸຖານກາວໂຕຯ ອິທານີ ເນສໍ ອນິສີລາທິກາວໍ ກາຣເຕນ ປຝິປາເທຕຸໍ ''ອນຸປຸປນຸເນປີ ທີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍຯ ຕຕຸຖ ອນຸປຸປນຸເນຕິ ອປຸປວຕຸເຕຯ ອນິສີລເມວ ນິພຸພານານິຄມສຸສ ປຈຸຈຍກາວໂຕຯ ສມາປນຸນາຕິ ເອຕຸຖ ''ນິພຸພານໍ ປຕຸຖຍນຸເຕນາ''ຕິ ປທໍ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸຄິຕພຸພໍຯ

''ກລຸຍາຕກາຣີ ກລຸຍາຕໍ, ປາປກາຣີ ຈ ປາປກໍ;

ອນຸໂກຕິ ທ຺ວຍມ຺ເປຕໍ, ອນຸພນ຺ຘຕິ ກາຣກ''ນ຺ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໑໗໘໖);

ເອວໍ ອຕີເຕ, ອນາຄເຕ ຈ ວຏ຺ຏມູລກທຸກ຺ຂສລ຺ລກ຺ຂຓາວເສນ ສໍເວຄວຕ຺ຖຸຕາຍ ວິມຸຕ຺ຕິອາກງ຺ຂາຍ ປຈ຺ຈຍຠູຕາ ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຎ຺ຎາ ອຣິຍປຎ຺ຎາ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ໂລກິຍສີລາທີນໍ ອຣິຍສີລາທິຠາໂວ ປຣິຍາເຍນາຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍເມວ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສພ຺ພໍ ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກກາໂຍຕິ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣສຸ ກາໂຍ ຜສ຺ສາທິສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕຯ ກາໂຍ ຈ ໂສ ກາວິຕກາເວນ ກາວນາ ຈາຕິ ກາຍກາວນາ ນາມຯ ຍສ຺ມາ ຊີຕາສວານໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາຣິຄມເນນ ສພ຺ພສໍກິເລສາ ປຫີນາຕິ ປຫີນກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສພ຺ພໂສ ອາເສວນາກາວໂຕ ນຕ຺ຖິ ເຕສໍ ກາວິນິຍາປີ ຈກ຺ຂຸໂສຕວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ຌມ຺ມາ, ປເຄວ ກາລຸອກາ, ຕສ຺ມາ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກກາໂຍ ສຸກາວິໂຕ ເອວ ໂຫຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຊີຕາສວສ຺ສ ຫີ...ເປ... ສຸກາວິໂຕ ໂຫຕີ''ຕິຯ ນ ອຎ຺ເຎສໍ ວິຍ ທຸພ຺ພລາ ທຸພ຺ພລກາວກຣານໍ ກິເລສານໍ ສພ຺ພໂສ ປຫີນຕ຺ຕາຯ

ວິປສ຺ສນາ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາທິວເສນ ສງ຺ຂາຣານໍ ສມ຺ມເທວ ທສ຺ສນໂຕຯ ມຄ຺ໂຄ ປຏິປທານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ຕທຸຕ຺ຕຣິປຏິປທາຍ ອກາວໂຕຯ ຜລໍ ວິມຸຕ຺ຕານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ອກຸປ຺ປກາວໂຕຯ ຜລໍ ວາ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ທິວສມ຺ປີ ນິພ຺ພານໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທິສ຺ວາ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ນິພ຺ພານໍ ວິມຸຕ຺ຕານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ສພ຺ພສງ຺ຂຕວິນິສ຺ສຏຕ຺ຕາຯ ທສ຺ສນ-ສທ຺ທໍ ກມ຺ມສາຌນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິພ຺ພານສ຺ສ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣຎ຺ຫິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ''ຕິ ອາຫຯ ນຕ຺ຖິ ອິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອນຸຕ຺ຕຣໍ, ອນຸຕ຺ຕຣເມວ ອນຸຕ຺ຕຣິຍນ຺ຕິ ອາຫ ''ອຸຕ຺ຕມໍ ເຊຏ຺ຐກ''ນ຺ຕິຯ

ເສໂສຕິ ວຸຕ຺ຕາວເສໂສ ປຎ຺ຈກນເຍນ, ຈຕຸກ຺ກນເຍນ ຈ ຕິວິໂຌ ສມາຘິ, ອິມິນາ ເອວ ຈ ສມາຘິຕ຺ຕຍາປເທເສນ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸປິ ປຎ຺ຈກນໂຍ ອາຄໂຕ ເອວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຣມຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍໍ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄສໍວຓ຺ຓນາຍໍ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ຏີຯ ໑໗໓໙) ວຸຕ຺ຕເມວ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອາຄຈ຺ຉຕິ ນາມໍ ເອຕສ຺ມາຕິ ອາຄມນໍ, ຕໂຕ ອາຄມນໂຕຯສຄ຺ຓໂຕຕິ ສຣສໂຕຯ ອາຣມ຺ມຓໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຓຌມ຺ມໂຕຯ ອນຕ຺ຕໂຕ ອກິນິວິສິຕ຺ວາຕິ ''ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນຕ຺ຕາ''ຕິ ວິປສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາຯ ອນຕ຺ຕໂຕ ທິສ຺ວາຕິ ປຄຸໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ''ອນຕ຺ຕາ''ຕິ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ປຏິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາຯ ອນຕ຺ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐາຕີຕິ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປສ຺ສນາຍ ອນຕ຺ຕາກາຣໂຕ ປວຕ຺ຕາຍ ມຄ຺ຄວຸຏ຺ຐານໍ ປາປຸຓາຕິຯ ອສຸຎ຺ຎຕຕ຺ຕກາຣການໍ ກິເລສານໍອກາວາຕິ ອຕ຺ຕາກິນິເວສປຈ຺ຈຍານໍ ທິຏ຺ຐຸຄ຺ຄຏ຺ຐານໍ ກິເລສານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນໂຕ ວິປສ຺ສນາ ສຸຎ຺ຎຕາ ນາມ ອຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາຍ ຍາຖາວໂຕ ຄຫຓໂຕຯ ນນຸ ເອວໍ ວິປສ຺ສນາຍ ສຄ຺ຓໂຕ ສຸຎ຺ຎຕາ, ນ ອາຄມນໂຕຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ ນາມລາເກ, ນ ປນ ນາມທາເນຕິ ນາຍໍ ໂທໂສຯ ອຖ ວາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກຖາ ນາມ ປຣິຍາຍກຖາ, ນ ອກິຘມ຺ມກຖາ ວິຍ ນິປ຺ປຣິຍາຍາຕິ ກິຍ຺ໂຍປີ ນ ໂກຈິ ໂທໂສຯ

ຍສ຺ມາ ສຄ຺ຓໂຕ, ອາຣມ຺ມຓໂຕ ຈ ນາມລາເກ ສງ຺ກໂຣ ໂຫຕິ ເອກສ຺ເສວ ນາມນ຺ຕຣລາກສມ຺ກວໂຕຯ ອາຄມນໂຕ ປນ ນາມ ລາເກ ສງ຺ກໂຣ ນຕ຺ຖິ ນາມນ຺ຕຣລາກາກາວໂຕ, ອສມ຺ກວໂຕ ຈ, ຕສ຺ມາ ''ອປໂຣ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນິມິຕ຺ຕກາຣກກິເລສາກາວາຕິ ນິຈ຺ຈນິມິຕ຺ຕາທິຄ຺ຄາຫກປຈ຺ຈຍານໍ ກິເລສານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນໂຕຯ ກາມຎ຺ຈາຍໍ ວິປສ຺ສນາ ນິຈ຺ຈນິມິຕ຺ຕາທີ ອຄ຺ຆາເຍນ຺ຕີ ປວຕ຺ຕຕິ, ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ອວິສ຺ສຊ຺ຊນໂຕ ນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອນິມິຕ຺ຕນາມໍ ລກຕີຕິຯ ປຣິຍາເຍນ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ນິປ຺ປຣິຍາຍເທສນຕ຺ຕາ ອກິຘມ຺ເມ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອນິມິຕ຺ຕນາມໍ ອຸທ຺ຘຏໍຯ ສຸຕ຺ເຕ ຈ –

''ອນິມິຕ຺ຕຎ຺ຈ ກາເວຫີ, ມານານຸສຍມຸຊ຺ຊຫ;

ຕໂຕ ມານາກິສມຍາ, ອຸປສນ຺ໂຕ ຈຣິສ຺ສສີ''ຕິຯ (ສຸຯ ນິຯ ໓໔໔; ສໍຯ ນິຯ ໑໗໒໑໘);

ອນິມິຕ຺ຕປຣິຍາໂຍ ອາຄໂຕຯ ປຓິຘິກາຣກກິເລສາກາວາຕິ ສຸຂປຓິຘິອາທິປຈ຺ຈຍານໍ ກິເລສານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນໂຕຯ

ຣາຄາທີຫິ ສ຺ຸຍ຺ຍຕ຺ຕາຕິ ສມ຺ຸຈ຺ເຉທວເສນ ປ຺ຫີນໂຕ ຣາຄາທີຫິ ວິວິຕ຺ຕຕ຺ຕາ။ ຣາຄາທໂຍ ເອວ ຣາຄນິມິຕ຺ຕາທີນິ။ ປ຺ຸຣິມ຺ຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ທິ ຣາຄາທໂຍ ປ຺ຣໂຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກຣາຄາທີນໍ ກາຣຕໍ ໂຫຕິ။ ຣາຄາທໂຍ ເອວ ຕຖາ ປ຺ຕິ໌ສານສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກາວ ໂຕ ຣາຄປ຺ຕິ໌ນິອາຫໂຍ။ ນິພ຺ພານໍ ວິສ຺ງ຺ຂາຣກາເວເນວ ສພ຺ພສ຺ງ຺ຂາຣວິນິສ຺ສຝຕ຺ຕາ ຣາຄາທີຫິ ສ຺ຸຍ຺ຍໍ, ຣາຄາທີນິ ມິຕ຺ຕປ຺ຕິ໌ນິວິຣຫິຕຍ຺ຈາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ။ ເອຕ຺ຖ ຈ ສ຺ງ຺ຂາຣຸເປ຺ກ຺ຂາ ສານຸໂລມາ ວຸຝ຺ຖານຄາມິນີວິປ຺ສ຺ສນາ, ສາ ສ຺ຸຍ຺ຍໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ຕີ "ສ຺ຸຍ຺ຍຕາ"ຕິ ວ຺ຸຈ຺ຈຕິ, ທຸກ຺ຂໂຕ ປ຺ສ຺ສນ຺ຕີ ຕຕ຺ຫາປ຺ຕິ໌ນິໂສສນໂຕ "ອປ຺ປ຺ຕິ໌ຫິຕາ"ຕິ။ ສາ ມຄ຺ຄາຣິຄມາຍ ອາຄມນປ຺ຜິປ຺ທາຖາເນ ຖຕ຺ວາ ມຄ຺ຄສ຺ສ "ສ຺ຸຍ຺ຍຕໍ ອນິມິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປ຺ຕິ໌ຫິຕ"ນ຺ຕິ ນາມໍ ເທຕິ။ ອາຄມນໂຕ ຈ ນາເມ ລທ຺ເຣ ສ ຄຸຕໂຕ ຈ ອາຣມ຺ມຕໂຕ ຈ ນາມໍ ສິທ຺ຣເມວ ໂຫຕິ, ນ ປນ ສຄຸຕາຣມ຺ມເຕາຫີ ນາມລາເກ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອາຄມນໂຕ ນາມໍ ສິທ຺ຣໍ ໂຫຕີຕິ ປຣິປ຺ຸຕຸຕນາມສິທ຺ຣິເຫຕຸຕ຺ຕາ, "ສຄຸຕາຣມ຺ມເຕາຫີ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ນາມຕ຺ຕຍໂຍໂຄ, ນ ອາຄມນໂຕ"ຕິ ວວຕ຺ຖານກຣຕ຺ ຕາ ຈ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອາຄມນໂຕວ ນາມລາໂກ ປ຺ຮານໍ, ນ ອິຕເຣຫີ, ປຣິຍາຍໂຕ ປນ ຕີຮາ ນາມລາໂກ ອິຈ຺ຈິຕພ຺ໂພຕິ ອຍ຺ຖກາຖາຍໍ "ຕິວິຣາ ກຖາ"ຕິອາທີນາ ອຍໍ ວິຈາໂຣ ກໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ။

ສຸຈິກາໂວຕິ ກິເລສາສຸຈິວິຄເມນ ສຸທ຺ຣກາໂວ ອສໍກິລິຍ຺ຖກາໂວ။ ເຕນາຫ "ຕິຕ຺ຕໍ ສຸຈຣິຕານໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິ။

ມຸນິໂນ ເອຕານີຕິ ໂມເນຍ຺ຍານິ။ ເຍຫິ ຣມ຺ເມຫີ ອຸກາຍຫິຕມຸນນໂຕ ມຸນີ ນາມ ໂຫຕິ, ເຕ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ມຸນິກາວກຣາ ໂມເນຍ຺ຍປ຺ຜິປ຺ທາ ຣມ຺ມາ"ຕິ။ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ກາເຍນ ອກຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ອກຣຕໍ, ກຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ຈ ກຣຕໍ, "ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິ ກາເຍ ເກສາ"ຕິອາທີນາ (ທີ။ ນິ။ ໒။໓໗໗; ມ။ ນິ။ ໑။໑໑໐; ໓။໑໕໓; ອ။ ນິ။ ໖။໒໘; ໑໐။໖໐; ວິກ။ ໓໕໖; ຂຸ။ ປາ။ ໓။໑; ເນຕ຺ ຕິ။ ໕໗) ກາຍສ຺ງ຺ຂາຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ຊານນໍ, ກາຍສ຺ສ ຈ ສມຸທຍໂຕ ອຕ຺ຖງ຺ຄມໂຕ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຕ ໂຕ ຈ ຍາຖາວໂຕ ປ຺ຣິຊານນໍ, ຕຖາ ປ຺ຣິຊານນວເສນ ປ຺ວຕ຺ໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ໂຄ, ເຕນ ຈ ກາເຍ ຉນ຺ທຣາຄສ຺ສ ປ຺ຫານໍ, ກາຍ ສ຺ງ຺ຂາຣໍ ນິໂຣເຣຕ຺ວາ ປ຺ຕ຺ຕພ຺ພສມາປ຺ຕ຺ຕິ ຈາຕິ ສພ຺ເພ ເອເຕ ກາຍມ຺ຸເຂນ ປ຺ວຕ຺ຕາ ໂມເນຍ຺ຍປ຺ຜິປ຺ທາ ຣມ຺ມາ ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ ນາມ။ ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕິວິຣກາຍທ຺ຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປ຺ຫານ"ນ຺ຕິອາທີນາ ປາລຸອິ ອາຄຕາ။ ເສສທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ။ ຕຕ຺ຖ ໂຈປນວາຈຍ຺ເຈວ ສທ຺ທວາຈຍ຺ຈ ອາຣພ຺ກ ປ຺ວຕ຺ຕາ ປ຺ຍ຺ຍາ ວາຈາຣມ຺ມເຕາ ຍາຕໍ။ ຕສ຺ສ ວາຈາຍ ສມຸທຍາທິໂຕ ປ຺ຣິ ຊານນໍ ວາຈາປ຺ຣິຍ຺ຍາ။ ເອກາສີຕິວິຣໍ ໂລກິຍຈິຕ຺ຕໍ ອາຣພ຺ກ ປ຺ວຕ຺ຕຍາຕໍ ມນາຣມ຺ມເຕາ ຍາຕໍ။ ຕສ຺ສ ສມຸທຍາທິໂຕ ປ຺ຣິ ຊານນໍ ມໂນປ຺ຣິຍ຺ຍາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສ။

ອຍນ຺ຕິ ອິໂຕ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍຕິ ອາໂຍ, ກຸສລານໍ ຣມ຺ມານໍ ອກິພ຺ທ຺ຣີຕິ ອາຫ "ອາໂຍຕິ ວຸທ຺ຕິ"ຕິ။ ອເປນ຺ຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ເອເຕນາ ຕິ ອປາໂຍ, ກຸສລານໍ ຣມ຺ມານໍ ຫານີຕິ ອາຫ "ອປາໂຍຕິ ອວຸທ຺ຕິ"ຕິ။ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສາຕິ ອາຍສ຺ສ ຈ ອປາຍສ຺ສ ຈ။ ກາຣຕໍ ອຸ ປາໂຍ ອຸເປຕິ ອຸປຄ຺ຈ຺ຉຕິ ເອເຕນ ອາໂຍ, ອປາໂຍ ຈາຕິ။ ຕຕ຺ຖ ທຸວິຣາ ວຸທ຺ຕິ ອນຕ຺ຖຫານິໂຕ, ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ຈ, ຕຖາ ອວຸທ຺ຕິ ອຕ຺ຖຫານິໂຕ, ອນຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ຈ။ ເຕສໍ ປ຺ຊານນາຕິ ເຕສໍ ອາຍາປາຍສຍ຺ຍິຕານໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປເກທານໍ ວຸທ຺ຕິອວຸທ຺ຕີນໍ ຍາຖາວໂຕ ປ຺ຊານນາ။ ໂກສລ຺ລໍ ກຸສລຕາ ນິປ຺ຕຕາ။ ຕທ຺ກຍມ຺ປີ ປາລຸອິວເສເນວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ။

ຕຕ຺ຖ ອິທໍ ວ຺ຸຈ຺ຈຕີຕິ ຍາ ອິເມສໍ ອກຸສລຣມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິນິໂຣເຣສຸ, ກຸສລຣມ຺ມານຍ຺ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກິຍ຺ໂຍກາເວສຸ ປ຺ຍ຺ຍາ, ອິ ທໍ ອາຍໂກສລ຺ລໍ ນາມ ວ຺ຸຈ຺ຈຕິ။ ອິທານິ ອປາຍໂກສລ຺ລມ຺ປີ ປາລຸອິວເສເນວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕຕ຺ຖ ກຕມ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ။ ຕຕ຺ຖ ອິ ທໍ ວ຺ຸຈ຺ຈຕີຕິ ຍາ ອິເມສໍ ກຸສລຣມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນນິຣຸຊ຺ຊເນສຸ, ອກຸສລຣມ຺ມານຍ຺ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກິຍ຺ໂຍກາເວສຸ ປ຺ຍ຺ຍາ, ອິທໍ ອ ປາຍໂກສລ຺ລໍ ນາມ ວ຺ຸຈ຺ຈຕີຕິ။ ເອຕ຺ຖາຫອາຍໂກສລ຺ລໍ ຕາວ ປ຺ຍ຺ຍາ ໂຫຕຸ, ອປາຍໂກສລ຺ລໍ ກຖໍ ປ຺ຍ຺ຍາ ນາມ ຊາຕາຕິ ເອວໍ ມຍ຺ຍຕິ "ອປາຍຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາ ອປາຍໂກສລ຺ລໍ ນາມາ"ຕິ, ຕໍ ປນ ຕສ຺ສ ມຕິມຕ຺ຕໍ။ ປ຺ຍ຺ຍວາ ເອວ ທີ "ມຍ຺ຫໍ ເອວໍ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອນຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ກຸສລາ ຣມ຺ມາ ນຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ။ ອນຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ອກຸສລາ ຣມ຺ມາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ວທ຺ທນ຺ຕີ"ຕິ ປ຺ຊານາຕິ, ໂສ ເອວໍ ຍຕ຺ວາ ອນຸປ຺ປ຺ນ຺ເນ ອກຸສເລ ຣມ຺ເມ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ອຸປ຺ປ຺ນ຺ເນ ປ຺ຫຕີ။ ອນຸປ຺ປ຺ນ຺ເນ ກຸສເລ ຣມ຺ເມ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ອຸປ຺ປ຺ນ຺ເນ ກາວນາປາຣິປູຣີ ປາເປຕິ။ ເອວໍ ອປາຍໂກສລ຺ລມ຺ປີ ປ຺ຍ຺ຍາ ເອວາຕິ။ ສພ຺ພາປີຕິ ອາຍໂກສລ຺ລປ຺ກ຺ຂິກາປີ ອປາຍໂກສລ຺ລປ຺ກ຺ຂິກາປີ။ ຕຕ຺ຣຸປາຍາຕິ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣ ກຣຕິ໌ເຍ ອຸປາຍກູຕາ။

ຕສ຺ສ ຕິກິຈ຺ຉນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຈ຺ຈາຍິກສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ, ກຍສ຺ສ ວາ ປ຺ຣິຫຣຕຕ຺ຖໍ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິຍກາຣຕຊານນວເສເນວາຕິ ຖາເນ ຕ຺ງ຺ຂເຕ ເອວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິກໍ, ຖານໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກກາຣຕໍ, ຕສ຺ສ ຊານນວເສເນວ။

ມຊ຺ຊນາກາຣວເສນ ປວຕ຺ຕມານາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວຕ຺ຕຸໂນ ມຫນິຍຕາຍ ມຫສ຺ສ ອາປຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕມານາ ອຸຕ຺ຓຕິໂຍ។ ນິໂຣໂຄຕິ ອໂຣໂຄ។ ມານກຣຓນ຺ຕິ ມານສ຺ສ ອຸປ຺ປາຫນໍ។ ໂຍພ຺ພເນ ຖຕ຺ວາຕິ ໂຍພ຺ພເນ ປຕິຎ຺ຖາຍ, ໂຍພ຺ພນໍ ອປ຺ສ຺ສາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ຊີວິຕໍ ນາມ ມຣຓປກ຺ຣຸຣຸຣໍ ທຸກ຺ຂານຸພນ຺ຄສ຺ຈ, ຕທຸກຍໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ, ປພນ຺ຄສ຺ຖິຕິປຈ຺ຈຍາ ສຸລກຕສ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກມໂຫ ຊີວິຕມໂຫຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຈິຣໍ ຊີວີ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ອສິປຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ເຊຎ຺ຖໂກ, ອິສ຺ສໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕໂຕ ອສິປຕິໂຕ ອາຄຕໍ ອາສິປເຕຍ຺ຍໍ។ ກີ ຕໍ? ປາປສ຺ສ ອກຣຓໍ។ ເຕນາຫ “ເອຕ຺ຕໂກມ຺ທີ”ຕິອາທີ។ ຕຕ຺ຖ ສີລາຫໂຍ ໂລກິຍາ ເອວ ທຍ຺ຖພ຺ພາ, ຕສ຺ມາ ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ໂລກິຍວິມຸຕ຺ຕິຍາ។ ເຊຎ຺ຖກນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣໍ, ຄຣຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຕ຺ຕານໍ, ຘມ຺ມສ຺ຈ ອສິປຕີ ກຕ຺ວາ ປາປສ຺ສ ອກຣຓໍ ທິຣິຍາ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ໂລກໍ ອສິປຕີ ກຕ຺ວາ ອກຣຓໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປສ຺ສ ວເສນ។

ກຖາວຕ຺ຖູນິຕິ ກຖາຍ ປວຕ຺ຕິຎ຺ຖານານິ។ ຍສ຺ມາ ເຕທີ ວິນາ ກຖາ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ “ກຖາກາຣຓານີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອທ຺ຘານ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ, ໂສ ປນຕ຺ຖໂຕ ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ។ ຘມ຺ມາ ເຈຕ຺ຖ ຂນ຺ຘາ ເອວ, ຕພ຺ພິ ນິມຸຕ຺ຕາ ຈ ເຕສໍ ຄຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ “ອຕີຕໍ ຘມ຺ມໍ, ອຕີຕກ຺ຂນ຺ເຘຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕີ។ ອຍສ຺ຈ ອທ຺ຘາ ນາມ ທິສາທິ ວິຍ ອຕ຺ຖໂຕ ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕີ ອຸປາທາຍ ປຄ຺ຄຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ, ນ ອຸປາທາ ນ ກູຕຘມ຺ໂມຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອປີຈາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។

“ຕມວິຊ຺ຊນຍ຺ເຄນ ວິທິຕກຣຓຍ຺ເຄນາ”ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ປຸພ຺ເພນິວາສາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຸພ຺ເພນິວາສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ເຘ។ ຕມນ຺ຕິ ໂມຫຕມໍ។ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ວິຫນຕິ, ປຊຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕເນວ ຈ ປຝິຈ຺ຉາທກຕມວິຊ຺ຊເນນ ປຸພ຺ເພນິວາສສ຺ຈ ວິທິຕໍ ປາກຝໍ ກໂຣຕີຕິ ວິຊ຺ຊາຕີ។ ຕນ຺ຕິ ຈຸຕູປປາຕໍ។

ອຸປປຕ຺ຕິເທວວິເສສກາວາວໂຫ ວິຫາໂຣຕິ ກຕ຺ວາ ທິພ຺ໂພ ວິຫາໂຣ។ ນນຸ ເອວໍ ອຄ຺ຄມສ຺ຄານມ຺ປີ ທິພ຺ພວິຫາຣກາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕີ? ນ ຕາສໍ ສຕ຺ເຕສຸ ທີຕູປສໍຫາຣາທີວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ສວິເສສໍ ນິທ຺ໂທສຍ຺ເຄນ, ເສຍ຺ຖຍ຺ເຄນ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣສມ຺ຄຍາຍ ນິຣຸລຸຫກາວໂຕ។ ສຸວິສຸທ຺ທິໂຕ ປຝິປກ຺ຂສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນວເສນ ອຣຕິຍໂຕ ປຕ຺ຕພ຺ພໂຕ, ອຣິຍກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວາ ອນນ຺ຕຣໍ ອຣິໂຍ។ ອຣິຍານໍ ອຍນ຺ຕິ ວາ ອຣິໂຍ ວິຫາໂຣ។

ເສສໍ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

ຕິກວຕ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ຈຕຸກ຺ກວຕ຺ຓນາ

໑໐໘។ ປຸພ຺ເພຕິ ເທຍ຺ຖາ ມຫາສຕິປຍ຺ຖານວຕ຺ຓນາຍໍ។

ໂຍ ຉນ຺ໂທຕິ ໂຍ ຉນ຺ທິຍນວເສນ ຉນ຺ໂທ។ ຉນ຺ທິກຕາຕິ ຉນ຺ທກາໂວ, ຉນ຺ທິກຣຓາກາໂຣ ວາ។ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາຕິ ກຕ຺ຕຸການ ຕາ។ ກຸສໂລຕິ ເຂໂກ ໂກສລ຺ລສມ຺ກູໂຕ ។ ຘມ຺ມຈ຺ຉນ຺ໂທຕິ ສກາວຈ຺ຉນ຺ໂທ។ ອຍສ຺ຫີ ຉນ຺ໂທ ນາມ ຕຕ຺ຫາຉນ຺ໂທ, ທິຍ຺ຖິຉນ຺ໂທ, ວິຣິຍຉນ຺ໂທ, ຘມ຺ມຈ຺ຉນ຺ໂທຕິ ພຫຸວິໂຘ។ ອິຘ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາກຸສລຘມ຺ມຈ຺ຉນ຺ໂທ ອສິປ຺ເປໂຕ។ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕີຕິ ຕໍ ຉນ຺ທໍ ອຸປ຺ປາເທຕີ។ ຕໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ທີ ຊເນຕິ ນາມ។ ວາຍາມໍ ກໂຣຕີຕິ ປໂຍຄໍ ປຣກ຺ກມໍ ກໂຣຕີ។ ວິຣິຍໍ ອາຣກຕີຕິ ກາຍິກເຈຕສິກວິຣິຍໍ ປວຕ຺ເຕຕີ។ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ເກຕີຕິ ເຕເນວ ສຫຊາຕວິຣິເຍນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸກ຺ຂິປຕີ។ ປທຫຕີຕິ ປຘານໍ ວິຣິຍໍ ກໂຣຕີ។ ປຝິປາຝິຍາ ປເນຕານິ ປທານິ ອຸປ຺ປາທນາເສວນາກາວນາພຫຸລີກມ຺ມສາຕຈ຺ຈກີຣິຍາທີ ໂຍເຊຕພ຺ພານີ។ ວິຕ຺ຖາຣໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ “ອຍ ເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ”ຕິອາທິມາຫ។

ຉນ຺ທໍ ນິສ຺ສາຍາຕິ “ຉນ຺ທວໂຕ ເຈໂຕສມາຘິ ໂຫຕິ, ມຍ຺ຫໍ ເອວໍ ໂຫຕີ”ຕິ ເອວໍ ຉນ຺ທໍ ນິສ຺ສາຍ ຉນ຺ທໍ ຘຸຣໍ ເຊຍ຺ຖກໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ ສມາຘິ ຉນ຺ທສມາຘິ។ ປຘານກູຕາຕິ ປຘານຊາຕາ, ປຘານກາວໍ ວາ ປຕ຺ຕາ។ ສງ຺ຂາຣາຕິ ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘກໍ

ສມ຺ມປ຺ປສານວິຣິຍໍ ວທຕິ។ ເຕທີ ສມ຺ເມທີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມາສິວີຣິເຍທີ ອຸເປຕໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ។ ອິທ຺ສິຍາ ປາທນ຺ຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິປຣິຍາເຍນ ອິຊ຺ຊນຍ຺ເຖນ, ອິຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອຕາຍ ສຕ຺ຕາ ອິທ຺ສາ ວຸທ຺ສາ ອຸກ຺ກໍສຄຕາ ໂທນ຺ຕິຕິ ອິມິນາ ວາ ປຣິຍາເຍນ "ອິທ຺ສີ"ຕິ ສງ຺ຂຍໍ ຄຕານໍ ອຸປຈາຣຊ຺ຊານາທິກຸສລຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ຉນ຺ທສມາສິປສານສງ຺ຂາຣານໍ ອສິຍ຺ຖານຍ຺ເຖນ ປາທກູຕໍ។ ຍສ຺ມາ ປຸຣິມາ ອິທ຺ສີ ປຈ຺ຉິມາຍ ອິທ຺ສິຍາ ປາໂທ ປາທກໍ ປທຍ຺ຖານໍ ໂທຕິ, ຕສ຺ມາ "ອິທ຺ສິກູຕໍ ວາ ປາທ"ນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເສເສສຸປິ ຕິ ທຸຕິໄຍທ຺ສິປາທາທີສຸ។ ການຍ຺ເຈຕ຺ຖ ຊນວສກາສຸຕ຺ເຕປິ ອິທ຺ສິປາທວິຈາໂຣ ອາຄໂຕ, ໂສປິ ສງ຺ເຂປໂຕ ເອວາຕິ ອາຫ "ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ…ເປ… ທີປີໂຕ"ຕິ។

ຆິວກ຺ຯທີຍ຺ຖສມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂກູໂຕ ອຕ຺ຕກາໂວຕິ ອາຫ "ອິມສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ"ຕິ។ ສຸຂວິຫາຣຕ຺ຖາຍາຕິ ນິກ຺ກິເລສຕາຍ ນິຣາມິເສນ ສຸເຂນ ວິຫຣຕຕ຺ຖາຍ។ ຜລສມາປຕ຺ຕິຊານານີຕິ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ຜລສມາປຕ຺ຕິຊານານີ។ ອປຣກາເຄຕິ ອາສວກ຺ຂຍາສິຄມໂຕ ອປຣກາເຄ។ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຊ຺ຊານານີຕິ ອສິຄຕຣູປາຣູປຊ຺ຊານານີ។

ສູຣິຍຈນ຺ທປຊ຺ໂຊຕມຕິອາທີນນ຺ຕິ ປຊ຺ໂຊຕຄ຺ຄຫເຕນ ປທີປໍ ວທຕິ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຸກ຺ກາວິຊ຺ຊຸລຕາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ។ ອາໂລໂກຕິ ມນສິ ກໂຣຕີຕິ ສູຣິຍຈນ຺ທາໂລກາທີ ທິວາ, ຣຕ຺ຕິຍ຺ຈ ອຸປລທ຺ສໍ ຍຖາລທ຺ສວເສເນວ ມນສິ ກໂຣຕິ ຈິຕ຺ເຕ ຖເປຕິ។ ຕຖາວ ນໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ຍຖາສ຺ສ ສຸກາວິຕາໂລກກສິຕສ຺ສ ວິຍ ກສິຕາໂລໂກ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວທິຈ຺ຉກໍ។ ໂສ ອາໂລໂກ ຣຕ຺ຕິຍໍ ອຸປຕິຍ຺ຖຕິ, ເຍນ ຕຕ຺ຖ ທິວາສຍ຺ຍໍ ຖເປຕິ ທິວາ ວິຍ ວິຄຕຖິນມິທ຺ໂສ ໂທຕິ។ ເຕນາຫ "ຍຖາ ທິວາ ຕຖາ ຣຕ຺ຕິ"ນ຺ຕິ។ ຍຖາ ຣຕ຺ຕີ ອາໂລໂກ ທິຍ຺ໂຖຕິ ຍຖາ ຣຕ຺ຕິຍາ ຈນ຺ທາໂລກາທີອາໂລໂກ ທິຍ຺ໂຖ ອຸປລທ຺ໂສ។ ເອວເມວ ທິວາ ມນສິ ກໂຣຕີຕິ ຣຕ຺ຕີ ທິຍ຺ຖາກາເຣເນວ ທິວາ ຕໍ ອາໂລກໍ ມນສິ ກໂຣຕິ ຈິຕ຺ເຕ ຖເປຕິ។ ອປິທິເຕນາຕິ ຖິນມິທ຺ສປິສາເນນ ນ ປິທິເຕນ។ ອນທ຺ເສນາຕິ ອສຍ຺ຉາທິເຕນ។ ສໂອກາສນ຺ຕິ ສລາໂຕກາສໍ។ ຖິນມິທ຺ສວິໂນທນອາໂລໂກປິ ວາ ໂທຕຸ ກສິຕາໂລໂກປິ ວາ ປຣິກມ຺ມາໂລໂກປິ ວາ, ອຸປກ຺ກິເລສາໂລໂກ ວິຍ ສພ຺ພາຍໍ ອາໂລໂກ ຍາຕສມຸຍ຺ຖາໂນ ວາຕິ។ ຍາຕທສ຺ສນປຜິລາກຕ຺ຖາຍາຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຍາຕປຜິລາກຕ຺ຖາຍ។ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຍາຕຍ຺ທີ ຣູປຄຕສ຺ສ ທິພ຺ພສ຺ສ, ອິຕຣສ຺ສ ຈ ທສ຺ສນຍ຺ເຖນ ອິສ "ຍາຕທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ ອສິປ຺ເປຕໍ។ "ອາໂລກສຍ຺ຍໍ ມນສິ ກໂຣຕິ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕອາໂລໂກ ຖິນມິທ຺ສວິໂນທນອາໂລໂກ។ ປຣິກມ຺ມອາໂລໂກຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຍາຕາຍ ປຣິກມ຺ມກຣຕາວເສນ ປວຕ຺ຕິຕອາໂລໂກ។ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມສ຺ສ ວເສນ "ຊິຕາສວສ຺ສາ"ຕິ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕສ຺ສ ທີ ຖິນມິທ຺ສໍ ສຸປ຺ປທີນໍ ໂທຕິ, ນ ອຍ຺ເລສໍ។ ທຸຕິຍສ຺ສ ວເສນ "ຕສ຺ມີ ວາ ອາຄເຕປີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຍາເຕ។ ອາຄເຕປີຕິ ປຜິລທ຺ເສປີ។ ອນາຄເຕປີຕິ ອປ຺ປຜິລທ຺ເສປີ។ ຍສ຺ມາ ຕຖາຣູປສ຺ສ ປາທກຊ຺ຊານສ຺ເສວ ວເສນ ປຣິກມ຺ມອາໂລກສ຺ສ ສມ຺ກໂວ, ຍໂຕ ຕໍ ປຣິສຸທ຺ສປຣິໂຍທາຕຕາທິຄຸຕວິເສສຸປສໍທິຕໍ, ຕສ຺ມາ ອາຫ "ປາທກ…ເປ… ກາເວຕີຕິ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ។

ສຕ຺ຕຍ຺ຖານິກສ຺ສາຕິ "ອກິກ຺ກນ຺ເຕ ປຜິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂທຕິ"ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໑។໔໑໔; ໔។ຝິລ; ມ។ ນິ។ ໑។໑໐໔) ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕຍ຺ຖານິກສ຺ສ។ ສຕິປີ ເສກ຺ຂານໍ ປຣິຍ຺ຍາຕກາເວ ເອກນ຺ຕໂຕ ປຣິຍ຺ຍາຕວຕ຺ຖຸກາ ນາມ ອຣທນ຺ໂຕ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຊິຕາສວສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ວິທິຕໍ ໂທຕິ"ຕິອາທີ។ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕວິທິຕຕາຍາຕິ ວຕ຺ຖຸໂນ, ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ຈ ຍາຖາວໂຕ ວິທິຕກາເວນ។ ຍຖາ ທີ ສປ຺ປຣິເຍສນໍ ຈຣນ຺ເຕນ ຕສ຺ສ ອາສເຍ ວິທິເຕ ໂສປິ ວິທິໂຕ ເອວ ຈ ໂທຕິ ມນ຺ຕາຄທພເລນ ຕສ຺ສ ຄຫຕສ຺ສ ສຸກຣຕ຺ຕາ, ເອວໍ ເວທນາຍ ອາສຍກູເຕ ວຕ຺ຖຸມ຺ທີ, ອາຣມ຺ມເຄ ຈ ວິທິເຕ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສປິ ເວທນາ ວິທິຕາ ເອວ ໂທຕິ ສລກ຺ຂຕໂຕ, ສາມຍ຺ລກ຺ຂຕໂຕ ຈ ຕສ຺ສາ ຄຫຕສ຺ສ ສຸກຣຕ຺ຕາ, ປເຄວ ປຣິຍ຺ຍາຕວຕ຺ຖຸກສ຺ສ ຊິຕາສວສ຺ສ។ ຕສ຺ສ ທີ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຕປີ ຖິຕິກ຺ຂເຕປີ ກງ຺ຄກ຺ຂເຕປີ ເວທນາ ວິທິຕາ ປາກຍາ ໂທນ຺ຕິ។ ເຕນາຫ "ເອວໍ ເວທນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ"ຕິອາທີ។ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕຍ຺ເຈຕໍ, ຍທິທໍ ປາລຸອິຍໍ ເວທນາສຍ຺ຍາວິຕກ຺ກຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນ ເກວລ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ, ເຕນ ອວເສສໂຕ ສພ຺ພສມ຺ມານມ຺ປີ ອຸປ຺ປາທາທີໂຕ ວິທິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។

ອິທານິ ນ ເກວລໍ ຂຕໂຕ ເອວ, ອຖ ໂຂ ປຈ຺ຈຍໂຕປິ ອນິຈ຺ຈາທີໂຕປິ ນ ເກວລໍ ຊິຕາສວານໍເຍວ ວເສນ, ອຖ ໂຂ ເອກຈ຺ຈານໍ ເສກ຺ຂານມ຺ປີ ວເສນ ເວທນາທີນໍ ວິທິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປີຈາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊາສມຸທຍາຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ອຸປ຺ປາທາ, ອຕ຺ຖິກາວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນິໂຣສວິໂຣສີ ທີ ອຸປ຺ປາໂທ ອຕ຺ຖິກາວວາຈໂກປິ ໂທຕີຕິ ຕສ຺ມາ ປຸຣິມກວສິທ຺ສາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ສຕິ ອິມສ຺ມີ ກເວ ເວທນາຍ ອຸປ຺ປາໂທ ໂທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອວິຊ຺ຊາທີທີ ອຕິຕກາລິກາທີທີ ເຕສໍ ສທກາຣຕາກູຕານີ ອຸປ຺ປາທາທີນິປີ ຄ ທີຕາເນວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ເວທນາຍ ປວຕ຺ຕິປຈ຺ຈເຍສຸ ຜສ຺ສສ຺ສ ພລວກາວໂຕ ໂສ ເອວ ຄທີໂຕ "ຜສ຺ສສມຸທຍາ"ຕິ។ ຕສ຺ມີ ປນ ຄທີເຕ ປວຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍຕາສາມຍ຺ເຍນ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕາທີນິປີ ຄທີຕາເນວ ໂທນ຺ຕີຕິ ສພ຺ພສ຺ສາປີ ເວທນາຍ ອນວເສສໂຕ

ປຈ຺ຈຍໂຕ ອຸທຍທສ຺ສນໍ ວິກາວິຕນ຺ຕິ ທພ຺ພ຺ພໍ។ ''ນິພ຺ພຕ຺ຕິລກ຺ຂຓ''ນ຺ຕິອາທີນາ ຂຓາວເສນ ອຸທຍທສ຺ສນມາຫ។ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕີ ເອຕສ຺ມາຕີ ອຸປ຺ປາໂທ, ອຸປ຺ປ຺ຊຊນໍ ອຸປ຺ປາໂທຕີ ປຈ຺ຈຍລກ຺ຂຓໍ, ຂຓລກ຺ຂຓລ຺ຈ ອຸກຍໍ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຫ ''ເອວໍ ເວທ ນາຍ ອຸປ຺ປາໂທ ວິທິໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ។

ອນິຈ຺ຈໂຕ ມນສີ ກໂຣໂຕຕີ ເວທນາ ນາມາຍໍ ອນຈ຺ຈນ຺ຕິກຕາຍ ອາທິອນ຺ຕວຕີ ອຸທຍພ຺ພຍປຣິຈ຺ຈິນ຺ນາ ຂຓກງຄຸຣາ ຕາວກາລິກາ, ຕສ຺ມາ ''ອນິຈ຺ຈາ''ຕິ ອນິຈ຺ຈໂຕ ມນສີ ກໂຣໂຕ។ ຕສ຺ສາ ຂຍໂຕ, ວຍໂຕ ຈ ອຸປ຺ຜ຺ຖານໍ ວິທິຕໍ ປາກຍໍ ໂຫຕິ។ ທຸກ຺ຂໂຕ ມນສີ ກໂຣໂຕຕີ ອນິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ເອວ ເວທນາ ອຸທຍພ຺ພຍປ຺ຜິປີລຸອິຕຕາຍ, ທຸກ຺ຂມຕາຍ, ທຸກ຺ຂວຕ຺ຖຸຕາຍ ຈ ''ທຸກ຺ຂາ''ຕິ ມນສີ ກໂຣໂຕ ກຍໂຕ ກາຍິຕພ຺ພໂຕ ຕສ຺ສາ ອຸປ຺ຜ຺ຖານໍ ວິທິຕໍ ປາກຍໍ ໂຫຕີຕິ។ ຕຖາ ອນິຈ຺ຈຕ຺ຕາ, ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາ ເອວ ຈ ເວທນາ ອຕ຺ຕຣທິຕາ ອສາຣາ ນິສ຺ສາຣາ ອວສວຕ຺ຕິນີ ຕຸຈ຺ຊາຕີ ເວທນໍ ອນຕ຺ຕໂຕ ມນສີ ກໂຣໂຕ ສຸຍ຺ຍໂຕ ຣິຕ຺ຕໂຕ ອສາມິກໂຕ ອຸປ຺ຜ຺ຖານໍ ວິທິຕໍ ປາກຍໍ ໂຫຕິ។ ''ຂຍໂຕ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິຄມນໍ។ ຕສ຺ມາ ເວທນໍ ຂຍໂຕ ກຍໂຕ ສຸຍ຺ຍໂຕ ຊານາຕີຕີ ອຕ຺ຖວເສນ ວິກຕ຺ຕິປຣິຕາໂນ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ອວິຊ຺ຊານິໂຣທາ ເວທນານິໂຣໂທຕີ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ອວິຊ຺ຊາຍ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣທໂຕ ເວທນາຍ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣໂທ ໂຫຕີ ປຈ຺ຈຍາກາເວ ອກາວໂຕ។ ເສສໍ ສມຸທຍວາເຣ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ອິທ ສມາຣິກາວນາຕີ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕາ ອຣິຍານໍ ວິປ຺ສ຺ສນາສມາຣິກາວນາ។ ຕສ຺ສາ ປາທກກູຕາ ຊານສມາປ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។

ວຸຕ຺ຕນຍເມວ ມຫາປທາເນ (ທີ។ ນິ។ ໔។໖໘)។

໖໐໘។ປມາຕໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕີ ອສຸກາວນາ ວິຍ ປເທສໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ។ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ສຕ຺ເຕ ປມາຕາຄ຺ຄຫເຕນ ອນວເສສຜຣເຕນ។ ນຕ຺ຖິ ເອຕາສໍ ຄເຫຕພ຺ພໍ ປມາຕນ຺ຕິ ທີ ອປ຺ປມາຕາ, ອປ຺ປມາຕາ ເອວ ອປ຺ປມລ຺ລາ។

ອປ຺ສ຺ສຍິຕພ຺ພຍ຺ເຖນ ອປ຺ສ຺ເສນານີ, ອິທ ກິກ຺ຂຸ ຍານິ ອປ຺ສ຺ສາຍ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີ, ເຕສເມວ ອທິວຈນໍ។ ຕານິ ປເນຕານິ ປຈ຺ຈຍານໍ ສງຂາຍ ເສວິຕາ ອທິວາສນກ຺ຂນ຺ຕິ, ວຊ຺ຊນິຍວຊ຺ຊນໍ, ວິໂນເທຕພ຺ພວິໂນທນລ຺ຈ។ ເຕນາຫ ''ສງຂາເຍກໍ ອທິວາເສຕີ''ຕິອາທີ ។ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມເທວ ຂາຍຕີ ອຸປ຺ຜ຺ຖາຕີ ປຜິກາຕີຕີ ສງຂາ, ລາຓນ຺ຕິ ອາຫ ''ສງຂາຍາຕີ ລາເຕນາ''ຕິ។ ສງຂາຍ ເສວິຕາ ນາມ ຍໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຮມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຮມ຺ມາ ອກິວຫ຺ຒນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ເສວນາຕີ ອາຫ ''ເສວິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກເມວ ເສວຕີ''ຕິ។ ອທິວາສນາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ອນ຺ໂຕ ປວິສິຕຸນ຺ຕິ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ນ ເທຕີ។

ອຣິຍວໍສຈຕ຺ກ຺ກວຕ຺ຓນາ

໖໐໙។ວໍສ-ສທ຺ໂທ ''ປີຍ຺ຖິວໍສໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສີທຕີ''ຕິອາທີສຸ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ໂຄປານສີນໍ ສນ຺ຮານຜ຺ຖາເນ ຄ ເປຕພ຺ພທຕ຺ຫເກ ອາຄໂຕ។

''ວໍໂສ ວິສາໂລວ ຍຖາ ວິສຕ຺ໂຕ,

ປຸຕ຺ເຕສຸ ທາເຣສຸ ຈ ຍາ ອເປກ຺ຂາ;

ວໍເສ ກລຸອີໂຣວ ອສຊ຺ຊມາໂນ,

ເອໂກ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຕາກປ຺ໂປ''ຕິອາທີສຸ។ (ອປ។ ໑។໑។໘໔);

ອາຕ຺ຫເກ។ ''ເກຣີສທ຺ໂທ ມຸທິງຄສທ຺ໂທ ວໍສສທ຺ໂທ ກໍສຕາລອສທ຺ໂທ''ຕິອາທີສຸ ຕູຣິຍວິເສເສ, ໂຍ ''ເວຕູ'' ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕີ។ ''ອກິນ຺ເນນ ປີຍ຺ຖິວໍເສນ ມໂຕ ຫຕ຺ຖີ''ຕິອາທີສຸ ຫຕ຺ຖິອາທີນໍ ປີຍ຺ຖິເວມຊ຺ເຊ ປເທເສ។ ''ກຸລວໍສໍ ຄເປສ຺ສາມີ''ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໓។໘໖ກ) ກຸລວໍເສ។ ''ວໍສານຸຣກ຺ຂໂກ ປເວຕີປາລໂກ''ຕິອາທີສຸ (ວິສຸທ຺ທິ។ ໑។໔໘) ຄຸຓານຸປຸພ຺ພິຍໍ ຄຸຓານໍ ປພນ຺ຮປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ។

ອິສ ປນ ຈຕຸປຈຸຈຍສນ຺ໂຕສກາວນາຣາມຕາສງ຺ຂາຕຄຸຕານໍ ປພນ຺ເສ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺ ຕສ຺ສ ປນ ວໍສສ຺ສ ກຸລນ຺ວຍໍ, ຄຸຕນ຺ວຍຄ຺ຈ ນິທສ຺ສນວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍຖາ ຫິ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຂຕ຺ຕິຍວໍໂສຕິ ຂຕ຺ຕິຍກຸລນ຺ວໂຍ ຯ ເອເສວ ນໂຍ ເສສປເທສຸປິ຺ ສມຕາວໍໂສ ປນ ສມຕຕນ຺ຕິ ສມຕປເວຕີ຺ ມູລຄນ຺ສາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຍຖາ ສາຣຄນ຺ສາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ, ເອວເມຕ຺ຖ ໂຄຣສາທີນມ຺ປິ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺ ທຸຕິເຍນ ປນ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກາສິກວຕ຺ຖສປ຺ປິມຕ຺ຫາທີນໍ຺ ອຣິຍ-ສທ຺ໂທ ອມິລກ຺ຂູສຸປິ ມນຸສ຺ເສສຸ ວຕ຺ຕຕິ, ເຍສໍ ປນ ນິວາສນຍ຺ຖານໍ "ອຣິຍໍ ອາຍຕນ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ຍຖາຫ "ຍາວຕາ, ອານນ຺ທ, ອຣິຍໍ ອາຍຕນ"ນ຺ ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ໒຺໑໕໒; ອຸທາ຺ ກ໖) ໂລກິຍສາຊຸຊເນສຸປິ "ເຍ ຫິ ໂວ ອຣິຍາ ປຣິສຸທ຺ຊກາຍກມ຺ມນ຺ຕາ…ເປ… ເຕສໍ ອຫໍ ອຄ຺ຄຕໂຣ"ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໓໕)຺ ອິສ ປນ ເຍ "ອາຣກາ ກິເລເສຫີ"ຕິອາທີນາ ລທ຺ຊນິພ຺ພຈນາ ປຝິວິທ຺ຊອຣິຍສຈ຺ຈາ, ເຕ ເອວ ອຣິປ຺ເປຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເກ ປນ ເຕ ອຣິຍາ"ຕິ ປຸຈ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ "ອຣິຍາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ຕຕ຺ຖ ເຍ ມຫາປຕິສານກປ຺ປິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວາຍໍ ກປ຺ໂປ, ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ສາ, ເຕ ຕາວ ສຣູປິໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕທຄ຺ເລປີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເສ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເສ, ພຸທ຺ສສາວເກ ຈ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອນວເສສໂຕ ອຣິເຍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປິ ຈາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຍາວ ສາສນໍ ນ ອນ຺ຕຣສາຍຕິ, ຕາວ ສຕ຺ຖາ ສຣຕິ ເອວ ນາມາຕິ ອິມເມວ ກຄວນ຺ຕໍ, ເຍ ເຈຕຣຫິ ພຸທ຺ສສາວກາ, ເຕ ຈ ສນ຺ສາຍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຄຸຄຫຕໍ຺ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ວາ ກາເລ ເຕ ເຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ເຈ, ອຕີຕາ ນາຄຕຄຸຄຫຕໍ ນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ຺ ອິທານີ ຍຖາ ກຄວາ "ສມ຺ມໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ ອາທິກລ຺ຍາຕໍ ມຊ຺ເຊກລ຺ຍາຕໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຕໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຄ຺ຊນໍ ເກວລປຣິປ຺ຕ຺ຕໍ ປຣິສຸທ຺ສໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສສ຺ສາມິ, ຍທິທໍ ລອກ຺ການີ"ຕິ ລອກ຺ກ ເທສນາຍ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໔໒໐) ອຍ຺ຖທິ ປເທຫີ ວຕ຺ຕໍ ອກາສິ, ເອວໍ ມຫາອຣິຍວໍສເທສນາຍ ອຣິຍານໍ ວໍສານໍ "ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍວໍສາ ອຄ຺ຄຄ຺ລາ ຣຕ຺ຕຄ຺ລາ ວໍສຄ຺ລາ ໂປຣາຕາ ອສໍກິຕ຺ຕາ ອສໍກິຕ຺ຕປຸພ຺ພາ ນ ສງ຺ກີຍນ຺ຕິ ນ ສງ຺ກີຍິສ຺ສນ຺ ຕິ ອປ຺ປຝິກ຺ຍ຺ຖາ ສມເຕຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕຫິ ວິຄ຺ຄູຫີ"ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໔຺໒໘) ເຍທິ ນວຫິ ປເທຫີ ວຕ຺ຕໍ ອກາສິ, ຕານິ ຕາວ ອາ ເນຕ຺ວາ ໂຖມນາວເສເນວ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ "ເຕ ໂຂ ປເນເຕ"ຕິອາທິມາຫ຺ ອຄ຺ຄາຕິ ຊານິຕພ຺ພາ ສພ຺ພວໍເສຫີ ເສຍ຺ຖກາວໂຕ, ເສຍ຺ຖກາວສາສນໂຕ ຈ຺ ທີພຣຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕາຕິ ຊານິຕພ຺ພາ ຣຕ຺ຕຄ຺ລູຫີ, ພຸທ຺ສາທີຫີ ເຕຫີ ຈ ຕຖາ ອນຸຍ຺ຖິຕຕ຺ຕາ຺ ວໍສາຕິ ຊານິຕພ຺ພາ ພຸທ຺ສາທີນໍ ອຣິຍານໍ ວໍສາຕິ ຊານິຕພ຺ພາ຺ ໂປຣາຕາຕິ ປຸຣາຕນາ຺ ນ ອສຸນຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຕິ ນ ອສຸນາຕນາ຺ ອສໍ ກິຕ຺ຕາຕິ ນ ຂິຕ຺ຕາ ນ ລທ຺ຫິຕາ຺ ເຕນາຫ "ອນປ຺ນີຕາ"ຕີ຺ ນ ອປ຺ນີຕປຸພ຺ພາຕິ ນ ລທ຺ຫິຕປຸພ຺ພາ ຕີສ຺ສນ຺ນໍ ສິກ຺ຂານໍ ປຣິ ປູຣຕູປາຍກາວໂຕ ນ ປຣິຈຕ຺ຕປຸພ຺ພາ຺ ຕໂຕ ເອວ ອິທານິປິ ນ ອປ຺ນີຍນ຺ຕິ, ອນາຄເຕປິ ນ ອປ຺ນີຍິສ຺ສນ຺ຕີ຺ ເຍ ສມ຺ມສກາວສ຺ສ ວິຊານເນວ ວິຄ຺ຄູ ສມິຕປາປສມຕາ ເຈວ ພາຫິຕປາປພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ, ເຕຫິ ອປ຺ປຝິກ຺ຍ຺ຖາ ອປ຺ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕາ຺ ເຍ ຫິ ນ ປຝິກ຺ໂກສິຕພ຺ພາ, ເຕ ອນິນ຺ທິຕພ຺ພາ ອຄຣຫິຕພ຺ພາ຺ ອປຣິຈ຺ຈຊິຕພ຺ພຕາຍ ອປ຺ປຝິກ຺ຂິປີຕພ຺ພາ ໂຫນ຺ຕີຕິ຺

ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາສິປ຺ເປຕສນ຺ໂຕສເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕສວເສນ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຊານວິປສ຺ສນາທິວ ເສນປິ ອິສ ກິກ຺ຂຸໂນ ສນ຺ຕຸຍ຺ຖຕາ ໂຫຕີຕິ຺ ອິຕຣີຕເຣນາຕິ ອິຕເຣນ ອິຕເຣນ຺ ອິຕຣ-ສທ຺ໂທຍໍ ອນິຍມວຈໂນ, ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ຍໍກິຄ຺ຈິ-ສທ຺ເທຫີ ສມານຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ເຍນ ເກນຈິ"ຕີ຺ ສ຺ວາຍໍ ອນິຍມວາຈິຕາຍ ເອວ ຍຖາ ຖູລາທີນໍ ອຄ຺ຄຕຣວຈໂນ, ເອວໍ ຍຖາລທ຺ສາທີນມ຺ປິ ອຄ຺ຄຕຣວຈໂນຕິ ຕຕ຺ຖ ທຸຕິຍປກ຺ຂສ຺ເສວ ອິສ ອິຈ຺ຊິຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອຖ ໂຂ"ຕິອາທິມາຫ ຯ ນນຸ ຈ ຍຖາລທ຺ສາທໂຍປິ ຖູລາທໂຍ ເອວ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕຖາປິ ອຕ຺ຖິ ວິເສໂສ຺ ໂຍ ຫິ ຍຖາລທ຺ເຣສຸ ຖູລາທີ ສຸ ສນ຺ໂຕໂສ, ໂສ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ ເອວ, ນ ອິຕໂຣ຺ ນ ຫິ ໂສ ປຈ຺ຈຍມຕ຺ຕສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ອິຈ຺ຊິໂຕ, ອຖ ໂຂ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍພລ ສາຣຸປ຺ປກາວສນ຺ນິສ຺ສໂຍປິ຺ ຖູລທ຺ກາທໂຍ ຈ ຕໂຍປິ ຈີວເຣ ລພ຺ການ຺ຕີ຺ ມຊ຺ຊິໂມ ຈຕຸປຈ຺ຈຍສາສາຣໂຕ, ປຈ຺ຊິໂມ ປນ ຈີວເຣ, ເສນາສເນ ຈ ລພ຺ກາຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ "ອິເມ ຕໂຍ ສນ຺ໂຕເສ"ຕິ ອິທໍ ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເຍ ຫິ ປຣໂຕ ຄິລານປຈ຺ຈຍໍ ປີຕ຺ຫປາເຕ ເອວ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ຈີວເຣ ວິສຕິ, ປີຕ຺ຫປາເຕ ປນ຺ນຣສ, ເສນາສເນ ປນ຺ນຣສາຕິ ສມປຕ຺ຕາສສນ຺ໂຕສາ ວຸຈ຺ຈນ຺ ຕິ, ເຕ ສພ຺ເພປິ ຍຖາຣຫໍ ອິເມສຸ ເອວ ຕີສຸ ສນ຺ໂຕເສສຸ ສງ຺ຄຫໍ ສໂມສຣຕໍ ຄຈ຺ລນ຺ຕີຕິ຺

ຈີວຣໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ "ອິທໍ ນາມ ຈີວຣໍ ກປ຺ປິຍ"ນ຺ຕິ ຊາຕິໂຕ ຈີວຣໍ ຊານິຕພ຺ພໍ຺ ຈີວຣກ຺ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈີວຣສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ເຂຕ຺ ຕໍ຺ ປໍສຸກູລນ຺ຕິ ປໍສຸກູລຈີວຣໍ, ປໍສຸກູລລກ຺ຂຕປ຺ປຕ຺ຕໍ ຈີວຣໍ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຈີວຣສນ຺ໂຕໂສຕິ ຈີວເຣ ລພ຺ກມາໂນ ສພ຺ ໂພ ສນ຺ໂຕໂສ ຊານິຕພ຺ໂພ຺ຈີວຣປຝິສໍຍຸຕ຺ຕານີ ສຸຕ຺ຄານີ ຊານິຕພ຺ພານິ, ຍານີ ໂຕສນ຺ໂຕ ຈີວຣສນ຺ໂຕເສນ ສມ຺ມເທວ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ຺ ໂຂມກປ຺ປາສິກໂກເສຍ຺ຍກມ຺ພລສາຕກງ຺ຄານິ ໂຂມາທີນີ຺ ຕຕ຺ຖ ໂຂມໍ ນາມ ໂຂມສຸຕ຺ເຕຫິ ວາຍິຕໍ ໂຂມປຝຈີວຣໍ, ຕຖາ ເສສານິປີ຺ ສາຕນ຺ຕິ ສາຕວາກສຸຕ຺ເຕຫິ ກຕຈີວຣໍ຺ ກງ຺ຄນ຺ຕິ ປນ ໂຂມສຸຕ຺ຕາທີນິ ສພ຺ພານິ ເອກຈ຺ຈານິ ໂວມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕຈີວຣໍ຺ "ກງ຺ຄມ຺ປິ ວາກມຍເມວາ"ຕິ ເກຈີ຺ ລາຕິ ຄຕນປຣິຈ຺ເລໂທ຺ ຍທິ ເອວໍ ອິໂຕ ອຄ຺ລາ ວຕ຺ຖຊາຕິ

นตฺถีติ? โน นตฺถิ, สา ปน เอเตสํ อนุโลมาติ ทสฺเสตุํ ‘‘ทุกฺกฏาทีนี’’ติอาทิ วุตฺตํฯ อาทิ-สทฺเทน ปณฺณตฺตํ, โสม ารปณฺณํ, จิบปณฺณํ , อิทฺธิฆิ, เทวทีนุนนฺติ เอเตสํ สฺงฺคโหฯ ตตฺถ ทุกฺกฏํ สาตาสฺส อนุโลมํ วาทามยตฺตาฯ ปณฺณตฺตา เทเส สณฺฐาตตฺถํ ปณฺณตฺตํฯ ‘‘ปณฺณตฺตํ โกเสยฺยวิเสโส’’ติ หิ อมรโกเส วุตฺตํฯ โสมารเทเส, จิบเทเส จ ชาตวตฺ ถานิ โสมารจิบปณฺณานิฯ ปณฺณตฺตาทีนิ ติกํ โกเสยฺยสฺส อนุโลมานิ ปาณเกหิ กตสุตฺตมยตฺตาฯ อิทฺธิฆิ เอหิภิกฺขู นํ ปุญฺญิทฺธิยา นิพฺพตฺตํ จีวรํ, ตํ โขมาทีนํ อญฺญตรํ โหติติ เตสเมว อนุโลมญฺจฯ เทวตาหิ ทินฺนํ จีวรํ เทวทินฺนํ, ตํ กปฺปรุกฺเข นิพฺพตฺตํ ชาลินิยา เทวกญฺญาย อนุรุทฺธตฺเถรสฺส ทินฺนวตฺถสทิสํ, ตมฺปิ โขมาทีนํเยว อนุโลมํ โหติ เตสุ อญฺญตรภาวโตฯ อิมานิ ติ อนุโตฅฅาวฅารฅาวจนํ, อิมานิ เอวาติ อตฺโถฯ พุทฺฒาทีนํ ปริโภคโยคฺยตาย กปฺปิยจีวรานิฯ

อิทานิ อวฅารเณน นิวตฺติตานิ เอกเทเสน ทสฺเสตุํ ‘‘กุสจีร’’นฺติอาทิ วุตฺตํฯ ตตฺถ กุสติเณหิ, อญฺเญหิ วา ตา ทิเสหิ ติเณหิ กตจีวรํ กุสจีรํฯ โปตกีวาการหิ วาเกหิ กตจีวรํ วากจีรํฯ จตุกฺโกเณหิ, ติโกเณหิ วา ผลเกหิ กตจีวรํ ผลกจีรํฯ มนุสฺสานํ เกเสหิ กตกมฺพลํ เกสกมฺพลํฯ จามริวาลอสฺสวาลาทีหิ กตํ วาลกมฺพลํฯ มกจิตนฺตู หิ วายิโต โปตฺถโกฯ จมฺมนฺติ มิคจมฺมาทิ ยํ กิญฺจิ จมฺมํฯ อุลูกปกฺเขหิ คนฺเถตฺวา กตจีวรํ อุลูกปกฺขํฯ กุฐตจาทีนม ยํ รุกฺขทุสฺสํ, ติรีฏกนฺติ อตฺโถฯ สุขุมตราหิ ลตาวาเกหิ วายิตํ ลตาทุสฺสํฯ เอรกวาเกหิ กตํ เอรกทุสฺสํฯ ตถา กทลิทุสฺสํฯ สุขุเมหิ เวฬุวิลิเวหิ กตํ เวฬุทุสฺสํฯ อาทิ-สทฺเทน วกฺกลาทีนํ สงฺคโหฯ อกปฺปิยจีวรานิ ติตฺถิยทฺธชภาวโตฯ

อญฺญทนญฺจ มาติกานํ วเสนาติ ‘‘สีมาย เทติ, กติกาย เทตี’’ติอาทินา (มหาว฿ ฺ๙๗๙) อาคตานํ อญฺญทนํ จีวรุปฺปตฺติมาติกานํ วเสนฯ จีวรานํ ปฏิลาภกฺเขตฺตทสฺสนตฺถญฺหิ กถิตา ‘‘อฏฺฐิมา, ภิกฺขเว, มาติกา’’ติอาทินา มาติกา ฐปิตาฯ มาติกาติ หิ มาตโร จีวรุปฺปตฺติชนิกาติฯ โสสานิกนฺติ สุสาเน ปติตกํฯ ปาปณิกนฺติ อาปณทฺวาเร ปติตกํฯ รถิยนฺติ ปุญฺญตฺถิเกหิ วาตปานนฺตเรน รถิกาย ฉฑฺฑิตโจฬกํฯ สงฺการกูฏกนฺติ สงฺการฏฺฐาเน ฉฑฺฑิตโจฬกํฯ สินานนฺติ นหานโจฬกํ, ยํ ภูตเวชฺเชหิ สีสํ นหาเปตฺวา ‘‘กาฬกณฺณิโจฬก’’นฺติ ฉฑฺเฑตฺวา คจฺฉนฺติฯ ติตฺถนฺติ ติตฺถโจฬกํ สินานติตฺเถ ฉฑฺฑิตปิโลติกาฯ อคฺคิทฑฺฒนฺติ อคฺคินา ทฑฺฒปฺปเทสํฯ ตญฺหิ มนุสฺสา ฉฑฺเฑนฺติฯ โคขายิตกาทีนิ ปากฏาเนวฯ ตานิปิ หิ มนุสฺสา ฉฑฺเฑนฺติฯ

ฆฐํ อุสฺสาเปตฺวาติ นาวํ อาโรหนฺเตหิ วา ยุทฺธํ ปวิสนฺเตหิ วา ฆชฺยญฺฐึ อุสฺสาเปตฺวา ตตฺถ พทฺธํ ปาฬุตจีวรํ, เตหิ ฉฑฺฑิตนฺติ อธิปฺปาโยฯ

สาหาภิภิกฺขุนาติ คหปติจีวรสฺส สาทิยนภิกฺขุนาฯ เอกมาสมตฺตนฺติ จีวรมาสสญฺญิตํ เอกมาสมตฺตํฯ วิตกฺเกตุํ วฏฺฏติ, น ตโต ปรนฺติ อธิปฺปาโยฯ สพฺพสฺสาปิ หิ ตตฺถานิสุตฺตฅตฺถาย สาสเน ปฏิปตฺติตี฿ ปํสุกูลิโก อทฺธมาเสเนว กโรติติ อปรปฏิพทฺธตฺตา ปฏิลาภสฺส฿ อิตรสฺส ปน ปรปฏิพทฺธตฺตา มาสมตฺตํ อนุญฺญาตํฯ อิติ มาสทฺธ…เป… วิตกฺกสนฺโตโส วิตกฺกนสฺส ปริมิตภาลิกตฺตาฯ

มหาเถรํ ตตฺถ อตฺตโน สหายํ อิจฺฉนฺโตปิ ฅรุคารเวน คามทฺวารํ ‘‘กนฺเต คมิสฺสามิ’’ อิจฺเจวมาหฯ มหาเถโรปิสฺส อชฺฌาสยํ ญตฺวา ‘‘อหํ ปาวุโส คมิสฺสามี’’ติ อาห฿ ‘‘อิมสฺส ภิกฺขุโน วิตกฺกสฺส อวสโร มา โหตู’’ติ ปญฺหํ ปุจฺฉมาโน คามํ ปาวิสิ฿ อุจฺจารปลิพุทฺโธติ อุจฺจาเรน ปีฬิโตโต฿ ตทา กถวโต ทุกฺกรกิริยานุสฺสรณมุเขน ตถาคเต อุปฺปนฺนปีติโสมนสฺสเวคสฺส พลวภาเวน กิเลสานํ วิกฺขมฺภิตตฺตา ตสฺมึเยว…เป… ติกํ ผลานิ ปตฺโต฿

‘‘กตฺถ ลภิสฺสามี’’ติ จินฺตนาปิ ลาภาสาปุพฺพิกาติ ตถา ‘‘อจินฺเตตฺวา’’ติ วุตฺตํ, ‘‘สุนฺทรํ ลภิสฺสามิ, มนาปํ ลภิสฺ สามี’’ติ เอวมาทิจินฺตนาย กา นาม กถา฿ กถํ ปน วตฺตพฺพนฺติ อาห ‘‘กมฺมฏฺฐานสีเสเนว คมน’’นฺติ, เตน จีวรํ ปฏิจฺจ กิญฺจิปิ น จินฺเตตพฺพํ เอวาติ ทสฺเสติ฿

อเปสโล อปฺปติรูปายปิ ปริเยสนาย ปจฺจโย กเวยฺยาติ ‘‘เปสลํ ภิกฺขุํ คเหตฺวา’’ติ วุตฺตํ฿

ອາຫຣິຍມານນ຺ຕິ ສຸສານາທີສຸ ປຕິຕກໍ ວຕ຺ຖໍ “ອິເມ ຠິກ຺ຂູ ປໍສຸກູລປຣິເຍສນໍ ຈຣນ຺ຕີ”ຕິ ຎຕ຺ວາ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ຕໂຕ ອານີຍມານໍຯ

ເອວໍ ລທ຺ຘໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສາປີຕິ ເອວໍ ປຏິລາຠສນ຺ໂຕສໍ ອໂກເປຕ຺ວາວ ລທ຺ຘໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສາປີຯ ອຕ຺ຕໂນ ປໂຫນກມຕ຺ເຕເນວາຕິ ຍຖາລທ຺ຘານໍ ປໍສຸກູລວຕ຺ຖານໍ ເອກປຏ຺ຏທຸປຏ຺ຏານໍ ອຕ຺ຖາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປໂຫນກປມາເຓເນວ, ອວຘາຣເຓນ ອຸປຣິປຈ຺ຈາສໍ ນິວຕ຺ເຕຕິຯ

ຄາເມ ຠິກ຺ຂາຍ ອາຫິຓ຺ຑນ຺ເຕນ ສປທານຈາຣິນາ ວິຍ ທ຺ວາຣປຏິປາຏິຍາ ຈຣຓໍ ໂລລຸປ຺ປວິວຊ຺ຊນໍ ນາມ ຈີວຣໂລລຸປ຺ປສ຺ສ ທູຣສມຸສ຺ສາຣິຕຕ຺ຕາຯ

ຍາເປຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ຕຠາວໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍຯ

ໂຘວນຸປເຄນາຕິ ໂຘວນໂຍຄ຺ເຄນຯ

ປຓ຺ຓານີຕິ ອມ຺ພຊມ຺ພາທິປຓ຺ຓານິຯ

ອໂກເປຕ຺ວາຕິ ສນ຺ໂຕສໍ ອໂກເປຕ຺ວາ ຯ ປໂຫນກນີຫາເຣເນວາຕິ ອນ຺ຕຣວາສກາທີສຸ ຍໍ ກາຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ປໂຫນກນີຍາເມເນວ ຍຖາລທ຺ຘໍ ຖູລສຸຂຸມາທີ ຄເຫຕ຺ວາ ກຣຓໍຯ

ຕິມຓ຺ຑລປຏິຈ຺ຉາທນມຕ຺ຕສ຺ເສວາຕິ “ນິວາສນໍ ເຈ ນາຠິມຓ຺ຑລໍ; ຊາຓຸມຓ຺ຑລໍ, ອິຕຣໍ ເຈ ຄລວາຏມຓ຺ຑລໍ, ຊາຓຸມຓ຺ຑລ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ຕິມຓ຺ຑລປຏິຈ຺ຉາທນມຕ຺ຕສ຺ເສວ ກຣຓໍ; ຕໍ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ຕິຓ຺ຓໍ ຈີວຣານໍ ເຫຏ຺ຐິມນ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕປຣິມາຓເມວ ໂຫຕິຯ

ອວິຈາເຣຕ຺ວາຕິ ນ ວິຈາເຣຕ຺ວາຯ

ກຸສິພນ຺ຘນກາເລຕິ ມຓ຺ຑລານິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ສິພ຺ພນກາເລຯ ສຕ຺ຕວາເຣຕິ ສຕ຺ຕສິພ຺ພນວາເຣຯ

ກປ຺ປພິນ຺ທຸອປເທເສນ ກສ຺ສຈິ ວິກາຣສ຺ສ ອກຣຓໍ ກປ຺ປສນ຺ໂຕໂສຯ

ສີຕປຏິຆາຕາທີ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕີໂຕ ສິຊ຺ຊຕີຕິ ມຸຂ຺ຍເມວ ຈີວຣປຣິໂຠເຄ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຫິຣິໂກປີນປຏິຈ຺ຉາທນມຕ຺ຕວເສນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ “ຍາວເທວ ຫິຣິໂກປີນປຏິຈ຺ຉາທນຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓; ອຯ ນິຯ ໖ຯ໕໘; ມຫານິຯ ໑໖໘)ຯ

ວຏ຺ຏຕິ, ນ ຕາວຕາ ສນ຺ໂຕໂສ ກຸປ຺ປຕິ ສມ຺ຠາຣານໍ, ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍານຎ຺ຈ ອລາຠໂຕຯ

ສາຣຓີຍຘມ຺ເມ ຐຕ຺ວາຕິ ສີລວນ຺ເຕຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສາຘາຣຓໂຕ ປຣິໂຠເຄ ຐຕ຺ວາຯ

“ອິຕີ”ຕິອາທີນາ ປຐມສ຺ສ ອຣິຍວໍສສ຺ສ ປໍສຸກູລິກງ຺ຄເຕຈີວຣິກງ຺ຄານໍ, ເຕສຎ຺ຈ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິຕິ ອິເມ ສມ຺ມາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ສມຸຏ຺ຐາປກາ, ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກາ ຈາຕິ ທີເປຕິຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປຣໂຕປີຯ

“ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓວາທີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕຸກ຺ໂກຏິກໍ ສມ຺ຠວຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈຕຸຕ຺ໂຖເຍວ ປກ຺ໂຂ ສຕ຺ຖາຣາ ວຓ຺ຓິໂຕ ໂຖມິໂຕຕິ ມຫາເຖເຣນ ຕຖາ ເທສນາ ກຕາຯ ເອໂກ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ສນ຺ໂຕສສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ນ ກເຖຕິ ເສຍ຺ຍຖາປີ ເຖໂຣ ນາລໂກ (ສຸຕ຺ຕນິປາ

ເຕ ນາລກສຸຕ຺ເຕ ວິຕ຺ຖາໂຣ) ເອໂກ ນ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ສນ຺ໂຕສສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທີ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸປນນ຺ໂທ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ (ປາຣາຯ ໕໑໘, ໕໔໗, ໕໖໔, ໕໖໗ ວາກ຺ຍຂນ຺ເຘສຸ ວິຕ຺ຖາໂຣ)ຯ ເອໂກ ເນວ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ, ນ ສນ຺ໂຕສສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກເຖຕິຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ ເຖໂຣ ລາຬຸທາຍີ (ເຖຣຄາຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯອຸທາຍີຕ຺ເຖຣຄາຖາວຓ຺ຓນາ) ເອໂກ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ເຈວ ໂຫຕິ, ສນ຺ໂຕສສ຺ສ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ ເສຍ຺ຍຖາປິ ເຖໂຣ ມຫາກສ຺ສໂປຯ

ອເນສນນ຺ຕິ ອຍຸຕ຺ຕໍ ເອສນໍຯ ເຕນາຫ “ອປ຺ປຕິຣູປ”ນ຺ຕິ, ສາສເນ ຐິຕານໍ ນ ປຕິຣູປໍ ອສາຣຸປ຺ປໍ ອໂຍຄ຺ຄໍຯ ໂກຫຎ຺ຎໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ຈີວຣຸປ຺ປາທນິມິຕ຺ຕໍ ປເຣສໍ ກຸຫນໍ ວິມ຺ຫາປນໍ ກໂຣນ຺ໂຕຯ ອຸຕ຺ຕສຕີຕິ ຕຓ຺ຫາສນ຺ຕາເສນ ອຸປຣູປຣິ ຕສຕິຯ ປຣິຕສຕີຕິ ປຣິໂຕ ຕສຕິຯ ຍຖາ ສພ຺ເພ ກາຍວຈີປໂຍຄາ ຕທຕ຺ຖາ ເອວ ຊາຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ສພ຺ພຠາເຄຫິ ຕສຕິຯ ຄຘິຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຄທ຺ໂຘ, ໂສ ເຈຕ຺ຖ ອຠິຊ຺ຌາລກ຺ຂໂຓ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ຄຘິຕໍ ເອຕສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ອຄຘິໂຕຕິ ອາຫ “ອຄຘິໂຕ…ເປ… ໂລກຄິທ຺ໂຘ”ຕິຯ ມຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາວເສນ ມຸຍ຺ຫນໍ, ຕສ຺ສ ວາ ສມຸສ຺ສຍໍ ອຘິຄຕໍຯ ອນາປນ຺ໂນ ອນຸປ຺ຄໂຕຯ ອໂນຕ຺ຖໂຕຕິ ອນຊ຺ໂຌຕ຺ຖໂຕຯ ອປຣິໂຍນທ຺ໂຘຕິ ຕຓ຺ຫາຉທເນນ ອຈ຺ຉາທິໂຕຯ ອາທີນວໍ ປສ຺ສມາໂນຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ, ສມ຺ປຣາຍິກຎ຺ຈ ໂທສໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕຯ ຄຘິຕປຣິໂຠຄໂຕ ນິສ຺ສຣຕີຕິ ເອເຕນາຕິ ນິສ຺ສຣຓໍ, ອິທມຕ຺ຖິກຕາ, ຕໍ ປຊານາຕີຕິ ນິສ຺ສຣຓປ຺ປໂຎຯ ເຕນາຫ “ຍາວເທວ…ເປ… ປຊານນ຺ໂຕ”ຕິຯ

ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕີຕິ ອຕ຺ຕານໍ ເນວ ອຸກ຺ກໍເສຕິ ນ ອຸກ຺ຂິປຕິ ນ ອຸກ຺ກຏ຺ໂຐ ທຫຕິຯ “ອຫ”ນ຺ຕິອາທີ ອຸກ຺ກໍສນາກາຣທສ຺ສນໍຯ ນ ວມ຺ເຠຕີຕິ ນ ຫີຬຍຕິ ນິຫີນໂຕ ນ ທຫຕິຯ ຕສ຺ມີ ຈີວຣສນ຺ໂຕເສຕິ ຕສ຺ມີ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ວິສຕິວິເຘ ຈີວຣສນ຺ໂຕເສ ຯ ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣສນ຺ໂຕສຄ຺ຄຫເຓນ ຈີວຣເຫຕຸ ອເນສນາປຊ຺ຊນາທີປິ ຄຫິຕາເຍວ ຕສ຺ມີ ສຕິ ຕສ຺ສ ຠາວໂຕ, ອສຕິ ຈ ອຠາວໂຕ, ວຓ຺ຓວາທິຕາຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາ ປຣວມ຺ຠນານິ ປນ ຄຫິຕານິ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ “ວຓ຺ຓວາທີຕາທີສຸ ວາ”ຕິ ວິກປ຺ໂປ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ “ທກ຺ໂຂ”ຕິອາທີ ເຍສໍ ຘມ຺ມານໍ ວເສນ ຍຖາວຸຕ຺ຕສນ຺ໂຕສາທີ ອິຊ຺ຌຕິ, ຕໍ ທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ “ທກ຺ໂຂ”ຕິ ອິມິ ນາ ເຕສໍ ສມຸຏ຺ຐາປນປຎ຺ຎໍ ທສ຺ເສຕິ, “ອນລ຺ໂສ”ຕິ ອິມິນາ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນວິຣິຍໍ, “ສມ຺ປຊາໂນ”ຕິ ອິມິນາ ປາຏິຫາຣິຍປຎ຺ຎໍ “ປຏິສ຺ສໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ຕຕ຺ຖ ອສມ຺ໂມສວຸຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ປິຓ຺ຑປາໂຕ ຊານິຕພ຺ໂພຕິ ປເຠທໂຕ ປິຓ຺ຑ ປາໂຕ ຊານິຕພ຺ໂພຯ ປິຓ຺ຑ ປາຕກ຺ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ປິຓ຺ຑ ປາຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍຯ ປິຓ຺ຑ ປາຕສນ຺ໂຕໂສ ຊານິຕພ຺ໂພຕິ ປິຓ຺ຑ ປາເຕ ສນ຺ໂຕໂສ ປເຠທໂຕ ຊານິຕພ຺ໂພຯ ອິຘ ເຠສຊ຺ຊມ຺ປິ ປິຓ຺ຑ ປາຕຄຕິກເມວຯ ອາຫາຣິຕພ຺ພໂຕ ຫິ ສປ຺ປິອາທີນມ຺ປິ ຄຫຓໍ ກຕໍຯ

ປິຓ຺ຑ ປາຕກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑ ປາຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍຯ ເຂຕ຺ຕໍ ວິຍ ເຂຕ຺ຕໍຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນາຕິ ຈ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍຯ ສງ຺ຆໂຕ ວາ ຫິ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປິຓ຺ຑ ປາໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸທ຺ເທສາທິວເສນ ວາຯ ຕຕ຺ຖ ສກລສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ສງ຺ຆຠຕ຺ຕໍຯ ກຕິປເຍ ຠິກ຺ຂູ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອຸທ຺ເທເສນ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ເທສຠຕ຺ຕໍຯ ນິມນ຺ເຕຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ນິມນ຺ຕນໍຯ ສລາກທານວເສນ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ສລາກຠຕ຺ຕໍຯ ເອກສ຺ມິໍ ປກ຺ເຂ ເອກທິວສໍ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂິກໍຯ ອຸໂປສເຖ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ອຸໂປສຖິກໍຯ ປາຏິປທທິວເສ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ປາຏິປທິກໍຯ ອາຄນ຺ຕຸການໍ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ອາຄນ຺ຕຸກຠຕ຺ຕໍຯ ຘຸຣເຄເຫ ເອວ ຐເປຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ຘຸຣຠຕ຺ຕໍຯ ກຸຏິໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ກຸຏິຠຕ຺ຕໍຯ ຄາມວາສີອາທີຫິ ວາເຣນ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ວາຣຠຕ຺ຕໍຯ ວິຫາຣໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ທາຕພ຺ພໍ ຠຕ຺ຕໍ ວິຫາຣຠຕ຺ຕໍຯ ເສສານິ ປາກຏາເນວຯ

ວິຕກ຺ເກຕິ “ກຕ຺ຖ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອຊ຺ຊ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິສ຺ສາມີ”ຕິຯ “ກຕ຺ຖ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິສ຺ສາມາ”ຕິ ເຖເຣນ ວຸຕ຺ເຕ “ອສຸກຄາເມ ຠນ຺ເຕ”ຕິ ກາມເມຕໍ ປຏິວຈນທານໍ , ເຍນ ປນ ຈິຕ຺ເຕນ “ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ເອຕ຺ຕກໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ”ຕິຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ວິຕກ຺ກມາຬເກ ຐຕ຺ວາ ວິຕກ຺ກິຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ “ຕໂຕ ປຣໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ອຣິຍວໍສາ ຈຸໂຕ ໂຫຕີ”ຕິ ອິທໍ ຕິຓ຺ຓມ຺ປິ ອຣິຍວໍສິການໍ ວເສນ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ນ ເອກຈາຣິກສ຺ເສວຯ ສພ຺ໂພປິ ຫິ ອຣິຍວໍສິໂກ ເອກວາຣເມວ ວິຕກ຺ເກຕຸໍ ລຠຕິ, ນ ຕໂຕ ປຣໍຯ ປຣິພາຫິໂຣຕິ ອຣິຍວໍສິກຠາວໂຕ ພຫິຠູໂຕຯ ສວາຍໍ ວິຕກ຺ກສນ຺ໂຕໂສ ກມ຺ມຏ຺ຐານມນສິກາເຣນ ນ ກຸປ຺ປຕິ, ວິສຸຊ຺ຌຕິ ຈຯ ອິໂຕ ປເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເຕເນວາຫ “ກມ຺ມຏ຺ຐານສີເສນ ຄນ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິຯ

ຄເຫຕພ຺ພເມວາຕິ ອຏ຺ຐານປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ເອວ-ສທ຺ໂທຯ ຍາປນມຕ຺ຕເມວ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ປີຕ຺ຫປ່າຕປຜິຕ຺ຄຫເຕ. ອປ຺ປ໌ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຍາປ໌ນປ໌ມາຕໍໂຕປີ ອປ຺ປ໌. ຄເຫຕພ຺ພໍ ຫາຍກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕາ ຣາຊນຕ຺ຖໍ. ປ໌ມາເຕເນວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຍາປ໌ນປ຺ປ໌ມາເຕເນວ ອປ຺ປີ ຄເຫຕພ຺ພໍ. "ປ໌ມາເຕນ ຄເຫຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ປ໌ຜິຕ຺ຄຫຕສ຺ມິລ຺ຫີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ມກ຺ເຂຕິຕິ ວິທ຺ຂໍເສຕິ ອປ໌ເນຕິ. ວິນິປ່າເຕຕິຕິ ວິນາເສຕິ ອຜ຺ຖານວິນິໂຍເຄນ. ສາສນນ຺ຕິ ສຕ຺ຖຸ ສາສນໍ ອນຸສິຜ຺ຖີ. ນ ກໂຣຕິ ນປ຺ປ໌ຜິປ໌ຊ຺ຊຕິ.

ສປ໌ທານຈາຣິໂນ ວິຍ ທ຺ວາຣປ໌ຜິປ່າຜິຍາ ຈຣຕໍ ໂລລຸປ຺ປ໌ວິວຊ຺ຊນສນ຺ໂຕໂສຕິ ອາຫ "ທ຺ວາຣປ໌ຜິປ່າຜິຍາ ຄນ຺ຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ.

ຫຣາເປຕ຺ວາຕິ ອຊິກໍ ອປ໌ເນຕ຺ວາ.

ອາຫາຣເຄຊໂຕ ນິສ຺ສຣຕິ ເອເຕນາຕິ ນິສ຺ສຣຕໍ. ຊິພຈ຺ຈາຍ ປ໌ຜິວິໂນທນຕ຺ຖໍ ກຖາ, ກາຍສ຺ສກິຕິອາທີປ໌ໂຍຊນໍ ປ໌ນ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິໂຕ ອາຄຕໍ ເອວາຕິ ອາຫ "ຊິພຈ຺ຈາຍ…ເປ… ສນ຺ໂຕໂສ ນາມາ"ຕິ.

ນິທຫິຕ຺ວາ ນ ປ໌ຣິກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໍ ຕທຫຸປີຕິ ອຊິປ຺ປ່າໂຍ. ອິຕຣຕ຺ຖາ ປ໌ນ ສິກ຺ຂາປ໌ເທເນວ ວາຣິຕໍ. ສາຣຕິຍຊມ຺ເມ ຄິເຕນາຕິ ສີລວນ຺ເຕທີ ກິກ຺ຂູທີ ສາຊາຣຕໂກຄິກາເວ ຄິເຕນ.

ເສນາສເນນາຕິ ສຍເນນ, ອາສເນນ ຈ. ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ທີ ມລ຺ຈາທິເກ, ວິຫາຣາທິເກ ຈ ເສຕິ, ຕໍ ເສນໍ. ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປີຖາທິເກ ອາສຕິ, ຕໍ ອາສນໍ. ຕທຸກຍໍ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ "ເສນາສນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ "ມລ຺ໂຈ"ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ມລ຺ໂຈ ມສາຣກາທີ, ຕຖາ ປີຖໍ. ມລ຺ຈກິສິ, ປີຖກິສີຕິ ທຸວິຊາ ກິສີ. ວິຫາໂຣ ປ່າກາຣປ໌ຣິຈ຺ຊິນ຺ໂນ ສກໂລ ອາວາໂສ. "ທີຆມຸຂປ່າສາໂທ"ຕິ ເກຈິ. ອຫ຺ຌໂຍໂຄຕິ ທີຆປ່າສາໂທ. "ເອກປສ຺ສຈ຺ຊທນກເສນາສນ"ນ຺ຕິ ເກຈິ. ປ່າສາໂທຕິ ຈຕຸຣສ຺ສປ່າສາໂທ. "ອາຍຕຈຕຸຣສ຺ສປ່າສາໂທ"ຕິ ເກຈິ. ຫມ຺ມິຍໍ ມຸຕ຺ຫຈ຺ຊທນປ່າສາໂທ. ຄຸຫາຕິ ເກວລາ ປ໌ພ຺ພຕຄຸຫາ. ເລຕໍ ທ຺ວາຣພນ຺ຊໍ. ອຜ຺ໂຜ ພທລກິຕ຺ຕິກໍ ເຄຫໍ, ຍສ຺ສ ໂຄປ່ານສີໂຍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອິຜ຺ຖກາທີ ເອວ ຊທນໍ ໂຫຕິ. "ອຜ຺ຜາລກາກາເຣນ ກຣິຍຕີ"ຕິປີ ວທນ຺ຕິ. ມາລ໌ໂອ ເອກກູຜສງ຺ຄຫິໂຕ ອເນກໂກໂຕ ປ໌ຕິສ຺ສຍວິເສໂສ "ວຜ຺ຜາກາເຣນ ກຕເສນາສນ"ນ຺ຕິ ເກຈິ.

ປີຕ຺ຫປ່າເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ "ສາທໂກ ກິກ຺ຂຸ 'ອຊ຺ຊ ກຕ຺ຖ ວສິສ຺ສາມິ'ຕິ ວິຕກ຺ເກຕິ"ຕິອາທີນາ ຍຖາຣທໍ ປີຕ຺ຫປ່າເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ, "ຕໂຕ ປຣໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ອຣິຍວໍສາ ຈຸໂຕ ໂຫຕິ ປ໌ຣິພາຫິໂຣ"ຕິ, "ເສນາສນໍ ຄເວສນ຺ເຕນາປີ'ກຸທີ ລກິສ຺ສາມິ'ຕິ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກມ຺ມຜ຺ຖານສີເສເນວ ຄນ຺ຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ຈ ເອວມາທີ ສພ຺ພໍ ປຸ໌ຣິມນເຍເນວ.

ກສ຺ມາ ປ໌ເນຕ຺ຖ ປ໌ຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕສໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ມຫາເຖເຣນ ຄິລານປ໌ຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕໂສ ນ ຄຫິໂຕຕິ? ນ ໂຂ ປ໌ເນຕໍ ເອວໍ ທຜ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຄິລານປ໌ຈ຺ຈໂຍ ປ໌ນ ປີຕ຺ຫປ່າເຕ ເອວ ປ໌ວິຜ຺ໂຖ"ຕິ ອາຫ, ອາຫຣິຕພ຺ພຕາສາມລ຺ເຍນາຕິ ອຊິປ຺ປ່າໂຍ. ຍທິ ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ປີຕ຺ຫປ່າເຕ ວິຍ ວິຕກ຺ກສນ຺ໂຕສາທໂຍປີ ປ໌ນ຺ນຣສ ສນ຺ໂຕສາ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາຕີ? ໂນຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິອາທີ. ນນຸ ເຈຕ຺ຖ ທ຺ວາທເສວ ຊຕ຺ງຄານິ ວິນິໂຍຄໍ ຄຕານິ, ເອກໍ ປ໌ນ ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄໍ ນ ກຕ຺ຖຈິ ວິນິຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄໍ ກາວນາຣາມອຣິຍວໍສໍ ກຊຕິ"ຕິ. ອຍລ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ ອຜ຺ຖກຖາຣຸລ຺ໂຫ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕ"ນ຺ຕິ ອາທິມາຫ.

"ປ໌ຖວີປຕ຺ຖຣມາໂນ ວິຍາ"ຕິອາທີ ອຣິຍວໍສເທສນາຍ ສຸທຸກ຺ກຣກາວທສ຺ສນໍ ມຫາວິສຍຕາຍ ຕສ຺ສາ ເທສນາຍ. ຍສ຺ມາ ນຍສຫສ຺ສປ໌ຜິມຕ຺ຫິຕາ ໂຫຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄາຊິຄມາຍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປ໌ວຕ຺ຕິຍມານາ ເທສນາ ຍຖາ ຕໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ່າທກຕ຺ເຫ, ອຍລ຺ຈ ກາວນາຣາມອຣິຍວໍສກຖາ ອຣິຍມຄ຺ຄາຊິຄມາຍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປ໌ວຕ຺ຕິຍມານາ ເອວໍ ໂຫຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ສຫສ຺ສນຍປ຺ປ໌ຜິມຕ຺ຫິຕໍ…ເປ… ເທສນໍ ອາຣກີ"ຕິ. ປ໌ຜິປ໌ກ຺ຂວິຊມນໂຕ ອກິມຸຂກາເວນ ຣມຕໍ ອາຣມຕໍ ອາຣາໂມຕິ ອາຫ "ອກິຣຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ. ພ຺ຍຊີກຣຕານມ຺ປີ ປ໌ທານໍ ວເສນ ກວຕິ ພາຫິຣຕ຺ຖສມາໂສ ຍຖາ "ອຸຣສິໂລໂມ, ກຕ຺ເຖກາລ໌ໂອຕິ ອາຫ "ປ໌ຫາເນ ອາຣາໂມ ອສ຺ສາຕິ ປ໌ຫານາຣາໂມ"ຕິ. ອາຣມິຕພ຺ພຜ຺ເຖນ ວາ ອາຣາໂມ, ປ໌ຫານໍ ອາຣາໂມ ອສ຺ສາຕິ ປ໌ຫານາຣາໂມຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ສມາສໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ. "ປ໌ຊຫນ຺ໂຕ ຣມຕີ"ຕິ ເອເຕນ ປ໌ຫານາຣາມສທ຺ທານໍ ກຕ຺ຕຸສາຊນຕໍ, ກມ຺ມຊາຣຍສມາສລ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ. "ກາເວນ຺ໂຕ ຣມຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກາວນາຣາໂມຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ.

ການໍ ''ເນສຊຊິກາງຄໍ ກາວນາຣາມອຣິຍວໍສໍ ກຊຕິ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ ກາວນານຸໂຍຄສຸສ ອນຸຈຸຂວິກຕຸຕາ, ເນສຊຊິກາງຄວເສນ ປນ ເນສຊຊິກສຸສ ກິກຸຂໂນ ເອກຈຸຈາທີ ອາປຕຸຕິທີ ອນາປຕຸຕິກາໂວຕີ ຕມຸປີ ສງຄຕຸຫນຸໂຕ ''ເຕຣສນຸນໍ ຊຸຕງຄານ''ນຸຕີ ວຕຸວາ ''ວິນຍໍ ປຕຸວາ ຄຣຸເກ ຄາຕພຸພ''ນຸຕີ ອິຈຸຈິຕຸຕາ ສລຸເລຂສຸສ ອປຣິຈຸຈຊນວເສນ ປຝິປຕຸຕີ ນາມ ວິນເຍ ກິຕສຸເສວາຕີ ອາຫ ''ເຕຣສນຸນໍ...ເປ... ກຖິຕໍ ໂຫຕີ''ຕີ។ ການໍ ສຸຕຸຕາກິສມຸມປີຝເກສຸປີ (ທີ។ ນີ។ ໑។ກ។໑໐໔; ວິກ។ ໔໐໗) ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ສີລກຖາ ອາຄຕາ ເອວ, ເຍທີ ປນ ຄຸເຕທີ ສີລສຸສ ໂວທານໍ ໂຫຕີ, ເຕສຸ ກຖິເຕສຸ ຍຖາ ສີລກຖາພາຫຸລຸລໍ ວິນຍປີຝກໍ ກຖິຕໍ ໂຫຕີ, ເອວໍ ກາວນາກຖາພາຫຸລຸລໍ ສຸຕຸຕນຸຕປີຝກໍ, ອກິສມຸມປີຝກລຸຈ ຈຕຸຕເຖນ ອຣິຍວໍເສນ ກຖິຕເມວ ໂຫຕີຕີ ວຸຕຸຕໍ ''ກາວນາຣາເມນ ອວເສສໍ ປີຝກທຸວຍໍ ກຖິຕໍ ໂຫຕີ''ຕີ។ ''ໂສ ເນກຸຂມຸມໍ ກາເວນຸໂຕ ຣມຕີ''ຕີ ເນກຸຂມຸມປທໍ ອາທີ ກຕຸວາ ຕຕຸຖ ເທສນາຍ ປວຕຸຕຕຸຕາ, ສພຸເພສມຸປີ ວາ ສມຖວິປສຸສນາມຄຸຄສມຸມານໍ ຍຖາສກໍປຝິປກຸຂໂຕ ນິກຸຂມເນນ ເນກຸຂມຸມສລຸລິຕານໍ ຕຕຸຖ ອາຄຕຸຕາ ໂສ ປາໂຄ ''ເນກຸຂມຸມປາລຸອີ''ຕີ ວຸຈຸຈຕີຕີ ອາຫ ''ເນກຸຂມຸມປາລຸອິຍາ ກເຖຕພຸໂພ''ຕີ។ ເຕນາຫ ອຝຸຖກຖາຍໍ ''ສພຸເພປີ ກຸສລາ ສມຸມາ ເນກຸຂມຸມນຸຕີ ປວຸຈຸຈເຣ''ຕີ (ອິຕິວຸ។ ອຝຸຖ។ ໑໐໙)។ ທສຸຕຸຕຣສຸຕຸຕນຸຕ ປຣິຍາເຍນາຕີ ທສຸຕຸຕຣ ສຸຕຸຕນຸຕສມຸເມນ, ທສຸຕຸຕຣສຸຕຸຕນຸເຕ (ທີ។ ນີ។ ໓។໓໕໐) ອາຄຕນເຍນາຕີ ວາ ອຕຸໂຖ។ ເສສທຸວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ។

ໂສຕີ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ ກິກຸຂຸ។ ເນກຸຂມຸມນຸຕີ ກາເມທີ ນິກຸຂນຸຕກາວໂຕ ເນກຸຂມຸມສລຸລິຕໍ ປຖມຊຊານູປຈາຣໍ។ ''ໂສ ອກິຊຊໍ ໂລເກ ປຫາຍາ''ຕີອາທິນາ (ວິກ។ ໔໐໗, ໔໑໗) ອາຄຕາ ປຖມຊຊານສຸສ ປຸພຸພກາຄກາວນາຕີ ອິສານີປຸເປຕາ , ຕສຸມາ ''ອພຸຍາປາທ''ນຸຕີອາທີສຸປີ ເອວເມວ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ຍໍ ປເນຕຸຖ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ພຸຣຫຸມຊາລຝີກາຍໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸພໍ។ ເສົາປາຍາສານລຸທີ ອຝຸຖນຸນໍ ສມາປຕຸຕີນໍ, ອຝຸຖາຣສນຸນໍ ມຫາວິປສຸສນານໍ, ຈຕຸນຸນໍ ອຣິຍມຄຸຄານລຸຈ ວເສເນ ຕຸຖ ເທສນາ ປວຕຸຕາຕີ។

''ເອກໍ ສມຸນໍ ກາເວນຸໂຕ ຣມຕີ, ເອກໍ ສມຸນໍ ປຊຫນຸໂຕ ຣມຕີ''ຕີ ຈ ນ ອິທໍ ທສຸຕຸຕຣສຸຕຸເຕ ອາຄຕນິຍາເມນ ວຸຕຸຕໍ, ຕຕຸຖ ປນ ''ເອໂກ ສມຸໂມ ກາເວຕພຸໂພ, ເອໂກ ສມຸໂມ ປຫາຕພຸໂພ''ຕີ (ທີ។ ນີ។ ໓។໓໕໑) ຈ ເທສນາ ອາຄຕາ។ ເອວໍ ສນຸເຕປີ ຍສຸມາ ອຕຸຖໂຕ ເກໂທ ນຕຸຖິ, ຕສຸມາ ປຝິສມຸກິທາມຄຸເຄ ເນກຸຂມຸມປາລຸອິຍໍ (ປຝິ។ ມ។ ໑។໔໔, ໓។໔໑) ອາຄຕນິຫາເຣເນວ ''ເອກໍ ສມຸນໍ ກາເວນຸໂຕ ຣມຕີ, ເອກໍ ສມຸນໍ ປຊຫນຸໂຕ ຣມຕີ''ຕີ ວຸຕຸຕໍ។ ເອສ ນໂຍ ເສສວາເຣສຸປີ។ ຍສຸມາ ຈາຍໍ ອຣິຍວໍສເທສນາ ນາມ ສຕຸຖຸ ປລຸລຕຸຕາວ ສຕຸຖາຣາ ທີ ເທສິຕໍ ເທສນໍ ອາຍສຸມາ ສມຸມເສນາປຕີ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖໂຣ ສງຄາຍນວເສນ ອິສາ ເນສີ , ຕສຸມາ ມຫາອຣິຍວໍສສຸຕຸເຕ ສຕຸຖຸເທສນານິຫາເຣນ ນິຄມນໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ເອວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ກາວນາຣາໂມ ໂຫຕີ''ຕີ ອາຫ។ ເອເສວ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸ ສຕິປຝຸຖານປຣິຍາຍອກິສມຸມນິທຸເທສປຣິຍາເຍສຸປີ។ ການລຸເຈຕຸຖ ກາຍານຸປສຸສນາວ ເສເນວ ສງຂິປີຕຸວາ ໂຍຊນາ ກຕາ, ເອກວິສຕິຍາ ປນ ຄານານໍ ວເສນ ວິຕຸຖາຣໂຕ ໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ។ ''ອນິຈຸຈໂຕ'' (ວິ ສຸທຸທິ។ ຝີ។ ໔។໓໙໗) ຕີອາທີສຸ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ວິສຸທຸທິມຄຸຄສໍວຕຸຕນາສຸ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸພໍ។

໓໑໐។ ສໍວຣາທີນໍ ສາສນວເສນ ປທຫາຕີ ເອຕຸຖ, ເອເຕທີຕີ ຈ ປສານານີ។ ອຸຕຸຕມວິຣິຍານີຕີ ເສຝຸຖວິຣິຍານີ ວິສີຝຸຖສຸສ ອຕຸຖສຸສ ສາສນໂຕ។ ສໍວຣນຸຕສຸສ ອຸປຸປັນນວິຣິຍນຸຕີ ຍຖາ ອກິຊຊາທໂຍ ນ ອຸປຸປຊຊນຸຕີ, ເອວໍ ສຕິຍາ ອຸປຝຸຖາປເນ ຈກຸຂາ ທີນໍ ປີທຫເນ ອນລສສຸສ ອຸປຸປັນນວິຣິຍໍ។ ປຊຫນຸຕສຸສາຕີ ວິໂນເທນຸຕສຸສ។ ອຸປຸປັນນວິຣິຍນຸຕີ ຕສຸເສວ ປຊຫນສຸສ ສາສນວເສນ ປວຕຸຕວິຣິຍໍ។ ກາເວນຸຕສຸສ ອຸປຸປັນນວິຣິຍນຸຕີ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ສມາຊີນິມິຕຸຕນຸຕີ ສມາຊີ ເອວ។ ປຸຣີມຸປຸປັນນສມາຊີ ທີ ປຣໂຕ ອຸປຸປຊຊນກສມາຊີປວິເວກສຸສ ການຄໍ ໂຫຕີຕີ ''ສມາຊີນິມິຕຸຕ''ນຸຕີ ວຸຕຸຕໍ។

ອຸປຊີວິເວກຕຸຕາຕີ ຂນຸຊູປຊີອາທີອຸປຊີທີ ວິວິຕຸຕຕຸຕາ ວິນິສຸສຝຸຕາ។ ຕໍ ອາຄມຸມາຕີ ຕໍ ນິພຸພານໍ ມຄຸເຄນ ອຊີຄມເທຕຸ។ ຣາຄາທໂຍ ວິຣຊຊນຸຕີ ເອຕຸຖ, ເອເຕນາຕີ ວາ ວິຣາໂຄ។ ເອວໍ ນິໂຣໂຊປີ ທຝຸຖພຸໂພ។ ຍສຸມາ ອິສ ໂພຊຊງຄາ ນິສຸສກາວເສນ ອິຈຸຈິຕາ, ຕສຸມາ ''ອາຣມຸມຄາວເສນ ອຊີຄນຸຕພຸພາວເສນ ວາ''ຕີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ອຊີຄນຸຕພຸພາວເສນາຕີ ຕໍນີນຸນຕາວເສນ។ ໂວສຸສຄຸຄປຣິຕາມີນຸຕີ ໂວສຸສຊຊນວເສນ ປຣີຕາມີຕໍ ປຣິຈຸຈຊນວເສນ ເຈວ ປກຸຂນຸທນວເສນ ຈ ປຣິຕາມນສີລໍ។ ເຕນາຫ ''ທຸເວ ໂວສຸສຄຸຄາ''ຕີອາທີ។ ຂນຸສານໍ ປຣິຈຸຈຊນໍ ນາມ ຕປຸປຝິພທຸຊກິເລສປຸປຫານວເສນາຕີ ເຍນາກາເຣນ ວິປສຸສນາ ກິເລເສ ປຊຫຕີ, ເຕເນວາກາເຣນ ຕໍນິມິຕຸຕເກ, ຂນຸເຊ ຈ ''ປຊຫຕີ''ຕີ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອຣຫຕີຕີ ອາຫ ''ວິປສຸສນາ...ເປ... ປຣິຈຸຈຊ ຕີ''ຕີ។ ຍສຸມາ ວິປສຸສນາ ວຸຝຸຖານຄາມິນີກາວໍ ປາປຸຕານຸຕີ ນີນຸນໂປຕາປພຸກາຣກາເວນ ເອກໍສໂຕ ນິພຸພານໍ ''ປກຸຂນຸທຕີ''ຕີ ວຕຸຕພຸພຕໍ ລກຕີ, ມຄຸໂຄ ຈ ສມຸຈຸເຈທວເສນ ກິເລເສ, ຂນຸເຊ ຈ ປຣິຈຸຈຊຕີ, ຕສຸມາ ຍຖາວຸຕຸຕານໍ ວິປສຸສນາມຄຸຄານໍ ວເສນ ປກຸຂນຸທນປຣິຈຸຈາຄໂວສຸສຄຸຄາປີ ເວທິຕພຸພາ។ ໂວສຸສຄຸຄຕຸຖາຍາຕີ ປຣິຈຸຈາຄໂວສຸສຄຸຄຕຸຖາຍ ເຈວ

ປກ຺ຂນ຺ທນໂວສ຺ສຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ຈ. ປຣິຓາມຕີຕິ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ. ຕໍ ປຣິຓາມນໍ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຈວ ອຣິຍມຄ຺ຄຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ອິຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາຠາວຎ຺ເຈວ ມຄ຺ຄຠາວຎ຺ຈ ປາປຸຓາຕີ’’ຕິ. ເສສປເທສູປິ ‘‘ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕີ’’ຕິອາທີສຸ ເສສສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໂກຏ຺ຐາເສສຸ.

ຠາຫຸທກນ຺ຕິ ອຠາຫຸທການໍ ນິວຣຓາທີປາປຘມ຺ມານໍ ວິກ຺ຂມ຺ຠເນນ ຣາຄວິຣເນນ ເອກນ຺ຕຫິຕຕ຺ຕາ, ທຸລ຺ລຠຕ຺ຕາ ຈ ຠາຫຸທກໍ ສຸນ຺ທຣໍ. ນ ທີ ອຍ຺ຍໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ເອວໍທຸລ຺ລຠໍ, ຣາຄສ຺ສ ຈ ອຊ຺ຊວິປ຺ຈຈນິກຠູຕໍ ອຕ຺ຖິ. ອນຸຣກ຺ຂຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸຣກ຺ຂນາ ນາມ ອຘິຄຕສມາຘິໂຕ ຍຖາ ນ ປຣິຫາຍິ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປຏິປຕ຺ຕິ, ສາ ປນ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂວິຘມເນນາຕິ ອາຫ ‘‘ສມາຘິ’’ຕິອາທີ. ອຏ຺ຐິກສຎ຺ຎາທີກາຕິ ອຏ຺ຐິກຊ຺ຌານາທີກາ. ສຎ຺ຎາສີເສນ ຫິ ຌານໍ ວທຕິ.

ເອກປຏິເວຘວເສນ ຈຕຸສ຺ຈຘມ຺ເມ ຎາຓນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ອຣິຍສ຺ເຈສຸ ເອກາກິສມຍວເສນ ປວຕ຺ຕຎາຓໍ, ມຄ຺ຄຎາຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈຕຸສ຺ຈນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ຈຕຸສ຺ຈພ຺ຠນ຺ຕເຣ ນິໂຣຘຘມ຺ເມ ນິພ຺ພາເນ ຎາຓໍ, ເຕນ ຜລຎາຓໍ ວທຕິ. ຍສ຺ມາ ມຄ຺ຄານນ຺ຕຣສ຺ສ ຜລສ຺ສ ມຄ຺ຄານຸຄຸຓາ ປວຕ຺ຕິ, ຍໂຕ ຕໍສມ຺ຫຍປກ຺ຂິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປ຺ປຫານວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ນິໂຣຘສ຺ເຈປິ ໂຍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ສ຺ຈຘິກິຣິຍາກິສມໂຍ, ຕທນຸຄຸຓາ ປວຕ຺ຕີຕິ ຜລຎາຓສ຺ເສວ ຘມ຺ເມ ຎາຓຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຍຖາຫາ’’ຕິອາທິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ ຕາວ ຈຕຸສ຺ຈຘມ຺ມສ຺ສ ປຏິວິຊ຺ຌນໂຕ ຘມ຺ເມຎາຓໍ ນາມ ໂຫຕຸ, ຜລປຎ຺ຎາ ປນ ກຖນ຺ຕິ ໂຈທນາ ໂສຘິຕາ ໂຫຕິ ນິໂຣຘຘມ຺ມໍ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕນໂຕ. ທຸວິຘາປິ ຫິ ປຎ຺ຎາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍຕາຍ ອຕ຺ຕປ຺ຈຈກ຺ຂໂຕ ອຣິຍສ຺ຈຘມ຺ເມ ກິຈ຺ຈໂຕ ຈ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ຈ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຘມ຺ເມຎາຓ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ອຣິຍສ຺ເຈສຸ ຫິ ອຍໍ ຘມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ເຕສໍ ອວິປຣີຕສຠາວຕ຺ຕາ, ສງ຺ຂຕປ຺ປວໂຣ ວາ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ສ ຈ ຜລຘມ຺ໂມ. ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາ ຕໍສທິຄຕາ ຘມ຺ເມຎາຓໍ.

ອນ຺ວເຍຎາຓນ຺ຕິ ອນຸຄມນຎາຓໍ. ປ຺ຈຈກ຺ຂໂຕ ທິສ຺ວາຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສ຺ຈຈານິ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ປ຺ຈຈກ຺ຂໂຕ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ. ຍຖາ ອິທານີຕິ ຍຖາ ເອຕຣະທິ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂສ຺ຈໍ, ເອວໍ ອຕີເຕປີ ອນາຄເຕປີ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂສ຺ຈເມວາຕິ ຈ ສຣິກ຺ຂເຓນ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອສ ນໂຍ ສມຸທຍສ຺ເຈ, ມຄ຺ຄສ຺ເຈ ຈ. ອຍເມວາຕິ ອວຘາຣເຓ. ນິໂຣຘສ຺ເຈ ປນ ສຣິກ຺ຂໂຓ ນຕ຺ຖິ ຕສ຺ສ ນິຈ຺ຈຕ຺ຕາ, ເອກສຠາວຕ຺ຕາ ຈ. ເອວໍ ຕສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ອນຸຄຕິຍໍ ຎາຓນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຘມ຺ເມຎາຓສ຺ສ ‘‘ເອວໍ ອຕີເຕປີ’’ຕິອາທິນາ ອນຸຄຕິຍໍ ອນຸຄມເນ ອນ຺ວເຍ ຎາຓໍ. ອິທໍ ອນ຺ວເຍ ຎາຓນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ‘‘ເຕນາຫາ’’ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປາລິອາ ວິຠາເວຕິ. ໂສຕິ ຘມ຺ມຎາຓໍ ປຕ຺ວາ ຠິໂຕ ຠິກ຺ຂຸ. ອິມິນາ ຘມ຺ເມນາຕິ ຘມ຺ມໂຄຈຣຕ຺ຕາ ໂຄຈຣໂວຫາເຣນ ‘‘ຘມ຺ໂມ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕນມຄ຺ຄຎາເຓນ, ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ວາ ກຣຓວຈນໍ, ອິມິນາ ຘມ຺ເມນ ຎາເຓນາຕິ ອິມໍ ຈຕຸສ຺ຈຘມ຺ມໍ ຎາເຓນ ຌານິຕ຺ວາ ຠິເຕນ ມຄ຺ຄຎາເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທິຏ຺ເຐນາຕິ ທສ຺ສເນນ ສ຺ຈຘມ຺ມໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຠິເຕນ. ປຕ຺ເຕນາຕິ ສ຺ຈານໍ ປຕ຺ວາ ຠິເຕນ. ວິທິເຕນາຕິ ສ຺ຈານິ ວິທິຕ຺ວາ ຠິເຕນ. ປຣິໂຍຄາລ຺ເຫນາຕິ ຈຕຸສ຺ຈຘມ຺ມໍ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ຠິເຕນາຕິ ເອວໍ ຕາເວຕ຺ຖ ອຠິຘມ຺ມຏ຺ຐກຖາຍໍ (ວິຠ. ອຏ຺ຐ. ກຄຬ) ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ທຸວິຘມ຺ປິ ປນ ມຄ຺ຄຜລຎາຓໍ ຘມ຺ເມຎາຓໍ. ປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂຓາຍ ຈ ມູລໍ, ກາຣຓຎ຺ຈ ນຍນຍນສ຺ສາຕິ ທຸວິເຘນາປິ ເຕນ ຘມ຺ເມນາຕິ ນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ຕຖາ ຈຕຸສ຺ຈຘມ຺ມສ຺ສ ຎາຕຕ຺ຕາ, ມຄ຺ຄຜລສງ຺ຂາຕສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ສ຺ຈປຏິເວຘສມ຺ປໂຍຄໍ ຄຕຕ຺ຕາ ນຍນຍນໍ ໂຫຕີຕິ ເຕນ ອິມິນາ ຘມ຺ເມນ ຎາຕວິສຍກາເວນ, ຎາຕສມ຺ປໂຍເຄນ ວາ ຎາເຕນາຕິ ຈ ອຕ຺ໂຖ ນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ. ອຕີຕານາຄເຕ ນຍໍ ເນຕີຕິ ອຕີເຕ, ອນາຄເຕ ຈ ນຍໍ ເນຕິ ຫຣຕິ ເປເສຕິ. ອິທໍ ປນ ນ ມຄ຺ຄຎາຓສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ, ປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂຓາຎາຓກິຈ຺ຈໍ, ສຕ຺ຖາຣາ ປນ ມຄ຺ຄຎາຓໍ ອຕີຕານາຄເຕ ນຍນຍນສທິສໍ ກຕ຺ວາ ມຄ຺ຄມູລກຕ຺ຕາ. ຠາວິຕມຄ຺ຄສ຺ສ ຫິ ປ຺ຈ຺ເວກ຺ຂຓາ ນາມ ໂຫຕິ. ນຍິທໍ ອຍ຺ຍໍ ຎາຕຸປ຺ປາທນໍ ນຍນຍນໍ, ຎາຕສ຺ເສວ ປນ ປວຕ຺ຕິວິເສໂສຕິ.

ປເຣສໍ ເຈຕໂສ ປຣິໂຕ ອຍນໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນໍ ປຣິໂຍ, ຕສ຺ມິໍ ປຣິເຍ. ເຕນາຫ ‘‘ປເຣສໍ ຈິຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉເທ’’ຕິ. ອວເສສໍ ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິຎາຓໍ ນາມ ‘‘ຎາຓ’’ນ຺ຕິ ສມ຺ມຕຕ຺ຕາ. ວຈນຕ຺ຖໂຕ ປນ ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິ ຎາຓນ຺ຕິ ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິຎາຓໍ. ຘມ຺ເມຎາຓາທີນໍ ວິຍ ຫິ ສາຕິສຍສ຺ສ ປຏິເວຘກິຈ຺ຈສ຺ສ ອຠາວາ ວິສໂຍຠາສນສງ຺ຂາຕຌານນສາມຎ຺ເຎນ ‘‘ຎາຓ’’ນ຺ຕິ ສມ຺ມເຕສຸ ອນ຺ໂຕຄຘນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສມ຺ມຸຕິວເສນ ວາ ປວຕ຺ຕໍ ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິຎາຓໍ ສມ຺ມຸຕິທ຺ວາເຣນ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຄຫຓໂຕ. ອວເສສໍ ວາ ອິຕຣຎາຓຕ຺ຕຍວິສຠາຄໍ ຎາຓໍ ຕພ຺ພິສຠາຄສາມຎ຺ເຎນ ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິຎາຓມ຺ຫິ ປວິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ສມ຺ມຸຕິມ຺ຫິຎາຓໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ.

ຠານໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຎາຓາທີນິ ທຸກ຺ຂຎາຓາທີນິເຍວ, ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທເສນ ປເນວມາຫ ‘‘ອຣຫຕ຺ຕໍປາເປຕ຺ວາ’’ຕິ. ວຏ຺ຏ

ໂຕ ນິຄຸຄຈຸສຕິ ເອເຕນາຕິ ນິຄຸຄມນໍ, ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຍຸຖານໍ។ ປຸຣິມານິ ທຸເວ ສຈຸຈານິ ວຍຸຜໍ ປວຕຸຕິປວຕຸຕິເຫຕຸກາວໂຕ។ ອິຕຣານິ ປນ ທຸເວ ວິວຍຸຜໍ ນິວຕຸຕິນິວຕຸຕິເຫຕຸກາວໂຕ។ ອກິນິເວໂສຕິ ວິປສຸສນາກິນິເວໂສ ໂຫຕິ ໂລກິຍສຸສ ຌາຕສຸສ ວິສກາຄູປຄມນໂຕ។ ໂນ ວິວຍຸເຜຕິ ວິວຍຸເຜ ອກິນິເວໂສ ໂນ ໂຫຕິ ອວິສຍກາວໂຕ។ ປຣິຍຕຸຕີຕິ ກມຸມຍຸຖານຕນຸຕິ។ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາຕິ ວາຈຸຄຸຄຕໍ ກຕຸວາ។ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາຕິ ວາ ປາລຸອິໂຕ, ອຕຸຖໂຕ ຈ ຍຖາຣຫໍ ສວນຊາຣຕປຣິປຸຈຸສນມນສານຸເປກຸຂນາທິວເສນ ຈິຕຸເຕນ ອຸທຸຊໍ ອຸທຸຊໍ ຄຕຸຫິຕຸວາ។ ກມຸມໍ ກໂຣຕີຕິ ນາມຣູປປຣິຄຸຄຫາທີກຸກເມນ ໂຍຄກມຸມໍ ກໂຣຕິ។

ຍທິ ປຸຣິເມສຸ ທຸວີສຸ ເອວ ວິປສຸສນາກິນິເວໂສ, ເຕສຸ ເອວ ອຸຄຸຄຫາທິ, ກຖມິທໍ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຍຸຖານໍ ຊາຕນຸຕິ ອາຫ ''ທຸວີສູ''ຕິອາທິ។ ກາມໍ ປຈຸຊິມານິປິ ທຸເວ ສຈຸຈານິ ອກິຌເຍຸຍານິ, ປຣິຌເຍຸຍຕາ ປນ ຕຕຸຖ ນຕຸຖີຕິ ນ ວິປສຸສນາພຸຍາປາໂຣ។ ເກວລໍ ປນ ອນຸສຸສວມຕຸເຕ ຄຕຸວາ ອຈຸຈນຸຕປຕີຕກາວໂຕ ອິຍຸຄໍ, ອາຕປຸປກນິຣາມິສປີຕິສຌຸຊນນໂຕ ກນຸຕໍ, ອຸປຣູປຣີ ອກິຣຸຈິຊນເນນ ມນສຸສ ວຫຸຌນໂຕ ມນາປນຸຕິ ມນສິກາຣໍ ປວຕຸເຕຕິ។ ເຕນາຫ ''ນິໂຣຊສຈຸຈໍ ນາມາ''ຕິອາທິ។ ທຸວີສຸ ສຈຸເຈສູຕິ ທຸວີສຸ ສຈຸເຈສຸ ວິສຍກູເຕສຸ , ຕານິ ຈ ອຸທຸທິສຸສ ອສມຸໂມຫປຜິເວຊວເສນ ປວຕຸຕມາໂນ ທີ ມຄຸໂຄ ເຕ ອຸທຸທິສຸສ ປວຕຸໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ។ ຕີຕິ ທຸກຸຂສມຸທຍມຄຸຄສຈຸຈານິ។ ກິຈຸຈວເສນາຕິ ອສມຸມຸຍຸຫນວເສນ។ ເອກນຸຕິ ນິໂຣຊສຈຸຈໍ។ ອາຣມຸມຕວເສນາຕິ ອາຣມຸມຕາກຣຕວເສນປີ ອສມຸມຸຍຸຫນກິຈຸຈວເສນປີ ຕຕຸຖ ປຜິເວໂຊ ລພຸກເຕວ។ ທຸເວ ສຈຸຈານີຕິ ທຸກຸຂສມຸທຍສຈຸຈານີ។ ທຸທຸທສຕຸຕາຕິ ທຍຸຄໍ ອສກຸກຸເຕຍຸຍຕຸຕາ។ ໂອລຸອາຣິກາ ທີ ທຸກຸຂສມຸທຍາ, ຕີຣຈຸຌານຄຕານມຸປີ ທຸກຸຂໍ, ອາຫາຣາທີສຸ ຈ ອກິລາໂສ ປາກໂຜ។ ປີລຸອນາທິອາຍູຫນາທິວເສນປີ ''ອິທໍ ທຸກຸຂໍ, ອິທໍ ອສຸສ ການຣຕ''ນຸຕິ ຍາຖາວໂຕ ຌາເຕນ ໂອຄາຫີຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸຍຕຸຕາ ຕານິ ຄມຸກີຣານິ។ ທຸເວຕີ ນິໂຣຊມຄຸຄສຈຸຈານິ។ ຕານິ ສຕຸຫສຸຂຸມກາວໂຕ ສກາເວເນວ ຄມຸກີຣຕາຍ ຍາຖາວໂຕ ຌາເຕນ ທຸໂຣຄາຫຕຸຕາ ''ທຸທຸທສານີ''ຕິ។

ໂສຕາປຕຸຕິຍງຄາທິຈຕຸກຸກວຕຸຕນາ

໖໑໑។ໂສໂຕ ນາມ ອຣິຍໂສໂຕ ປຸຣິມປທໂລເປນ, ຕສຸສ ອາທິໂຕ ສພຸພປຖມໍ ປຊຸຊນໍ ໂສຕາປຕຸຕິ, ປຖມມຄຸຄປຜິລາໂກ។ ຕສຸສ ອງຄານີ ອຊິຄມູປາຍກູຕານີ ການຣຕານີ ໂສຕາປຕຸຕິຍງຄານີ។ ເຕນາຫ ''ໂສຕາ...ເປ... ອຕຸໂຖ''ຕິ។ ສນຸຕກາຍກມຸມາທິຕາຍ ສນຸຕຊມຸມສມນຸນາຄມໂຕ, ສນຸຕຊມຸມປເວທນໂຕ ຈ ສນຸໂຕ ປຸຣິສາຕິ ສປຸປຸຣິສາ។ ຕຕຸຖ ເຍສໍ ວເສນ ຈຕຸສຈຸຈສມຸປຜິເວຊາວຫໍ ສທຸຊມຸມສຸສວນໍ ລພຸກຕິ, ເຕ ເອວ ທສຸເສນຸໂຕ ''ພຸທຸຊາທີນໍ ສປຸປຸຣິສານ''ນຸຕິ ອາຫ ។ ສນຸໂຕ ສຕໍ ວາ ຊມຸໂມຕິ ສທຸຊມຸໂມ។ ໂສ ທີ ຍຖານຸສິຍຸຄໍ ປຜິປຊຸຊມາເນ ອປາຍທຸກຸເຂ, ສໍສາຣທຸກຸເຂ ຈ ອປຕນຸເຕ ຊາເຣຕີຕິ ເອວມາທີ ຄຸຕາຕິສຍໂຍຄວເສນ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມາໂນ, ປສຕຸໂຖ, ສຸນຸທໂຣ ວາ ຊມຸໂມ, ສຕໍ ວາ ອຣິຍານໍ ຊມຸໂມ, ເຕສໍ ວາ ຕພຸກາວສາຊໂກ ຊມຸໂມຕິ ສທຸຊມຸໂມ, ''ອິຊ ກິກຸຂຸ ຊມຸມໍ ປຣິຍາປຸຕາຕີ''ຕິອາທິນາ (ອ។ ນິ។ ໕។໗໖) ວຸຕຸຕາ ປຣິຍຕຸຕິ។ ສາ ປນ ມຫາວິສຍຕາຍ ນ ສພຸພາ ສພຸພສຸສ ວິເສສາວຫາຕິ ຕສຸສ ຕສຸສ ອນຸຈຸຈວິກເມວ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ''ສປຸປາຍສຸສ ເຕປີຜກຊມຸມສຸສ ສວນ''ນຸຕິ។ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸໂຕ ເອວ។ ປຸພຸພກາຄປຜິປຕຸຕີຍາຕິ ວິປສຸສນານຸໂຍຄສຸສ។

ອເວຈຸຈປຸປສາເທນາຕິ ສຈຸຈສມຸປຜິເວຊວເສນ ພຸທຸຊາທີນໍ ຄຸເຕ ລຕຸວາ ອຸປຸປນຸນປຸປສາເທນ, ໂສ ປນ ປສາໂທ ເທວາທີສຸ ເກນຈິປີ ອກມຸປີຍຕາຍ ນິຈຸຈໂລຕິ ອາຫ ''ອຈລປຸປສາເທນາ''ຕິ។ ເອຕຸຖາຕິ ເອຕສຸມີ ຈຕຸກຸກຕຸຕເຍ ອາຫາຣຈຕຸກຸເກ។ ລູຂປຕີຕວຕຸຖຸວເສນາຕິ ໂອທນກຸມຸມາສາທິກສຸສ ລູຂສຸສ ເຈວ ປຕີຕສຸສ ຈ ວຕຸຖຸໂນ ວເສນ។ ສາ ປນາຍໍ ອາຫາຣສຸສ ໂອລຸອາຣິກສຸຂຸມຕາ ''ກຸມຸກີລານໍ ອາຫາຣໍ ອຸປາທາຍ ໂມຣານໍ ອາຫາໂຣ ສຸຂຸໂມ''ຕິອາທິນາ (ສໍ។ ນິ។ ອຍຸຖ។ ໔។໔។໑໑) ອຍຸຖກຖາຍໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ອາຄຕາ ເອວ។

ອາຣມຸມຕຍຸກີຕີວເສນາຕິ ອາຣມຸມຕສງຂາຕສຸສ ປວຕຸຕິປຈຸຈຍຍຸຖານສຸສ ວເສນ។ ຕີຍຸກຕີ ເອຕຸຖາຕີ ກີຕີ, ອາຣມຸມຕເມວ ກີຕີ ອາຣມຸມຕຍຸກີຕີ។ ເຕເນວາຫ ''ຣູປາຣມຸມຕ''ນຸຕິອາທິ។ ອາຣມຸມຕຕຸໂຖ ເຈຕຸຖ ອຸປຕຸຖມຸກນຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ, ນ ວິສຍລກຸຂໂຕວ។ ອຸປຕຸຖມຸກນກູຕໍ ຣູປໍ ອຸເປຕີຕິ ຣູປູປາຍໍ។ ເຕນາຫ ''ຣູປໍ ອຸປຄຕໍ ຫຸຕຸວາ''ຕິອາທິ។ ຣູປກຸຂນຸຊໍ ນິສຸສາຍ ຕີຍຸກຕີ ເຕນ ວິນາ ອປຸປວຕຸຕນໂຕ។ ຕນຸຕິ ຣູປກຸຂນຸຊໍ ນິສຸສາຍ ຖານປຸປວຕຸຕນໍ។ ເອຕນຸຕິ ''ຣູປູປາຍ''ນຸຕິ ເອຕໍ ວຈນໍ។ ຣູປກຸຂນຸໂຊ ໂຄຈໂຣ ປວຕຸຕີຍຸຖານໍ ປຈຸຈໂຍ ເອຕສຸສາຕິ ຣູປກຸຂນຸຊໂຄຈຣໍ ຣູປໍ ສຫກາຣີການຣຕກາເວນ ປຕີຍຸຖາ ເອຕສຸສາຕິ ຣູປປຸປຕີຍຸຄໍ។ ອິຕີ ຕີຫີ ປເທຫີ ອກິສງຂາຣວິຌຸຌາຕໍ ປຕິ ຣູປກຸຂນຸຊສຸສ ສຫກາຣີການຣຕກາໂວເຍເວຕຸຖ ວຸຕຸໂຕ។ ອຸປສິຕຸຕໍ ວິຍ ອຸປສິຕຸຕໍ, ຍຖາ ພຸຍຌຸຊເນຫິ ອຸປສິຕຸຕໍ ສິເນຫິຕໍ ໂອທນໍ ຣຸຈິຕໍ, ປຣິຕາມໂຍຄຸຍຌຸຈ, ເອວໍ ນນຸທິຍາ ອຸປສິຕຸຕໍ ສິເນຫິຕໍ ກມຸມວິຌຸຌາຕໍ

ອກິຣຸຈິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ວິປາກໂຍຄ຺ຍໍ ໂຫຕີຕິ។ ອິຕຣນ຺ຕິ ໂທສສຫຄຕາທິອກຸສລໍ, ກຸສລຄ຺ຈ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຍິຍາ ອຸປສິຕ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາ។ ເອວໍ ປວຕ຺ຕມານນ຺ຕິ ເອວໍ ຣູປູປາຍນ຺ຕິ ເທສນາການເວນ ປວຕ຺ຕມານໍ។ ວິປາກສມ຺ມຕາຍ ວຸທ຺ສີ...ເປ... ອາປຊ຺ຊຕີ។ ຕຕ຺ຖາປິ ນິປ຺ປຣິຍາຍຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ວຸທ຺ສີ, ປຣິຍາຍຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ວິຣຸລ຺ຫີ, ນິສ຺ສນ຺ທຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ເວປຸລ຺ລໍ។ ທິຍ຺ຖສມ຺ມເວທນິຍຜລນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ວາ ວຸທ຺ສີ, ອຸປປຊ຺ຊເວທນິຍຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ວິຣຸລ຺ຫີ, ອປຣາປຣິຍາຍ ຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ໂຍຊນາ។ ເອກນ຺ຕໂຕ ເວທນຸປາຍາທິວເສນ ປຕ຺ຕິ ນາມ ອຣູປກເວ ເຍວາຕິ ອາຫ "ອິເມຫີ ປນາ"ຕິອາທິ។ ເອວຄ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປາລຸອິຍໍ ກຕໍ ວາ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕຄ຺ຈ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕີ។ "ຣູປູປາຍ"ນ຺ຕິອາທີນາ ຍຖາ ອກິສງຂາຣວິຄ຺ຍາຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍກູຕາ ຣູປາທໂຍ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ເຕນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ພາປີ ເຕ ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອນີປ຺ປາເຍນ "ຈຕ຺ກ຺ກາວເສນ...ເປ... ນ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ອາຫ។ ວິປາໂກປີ ຫິ ສມ຺ໂມ ວິປາກສມ຺ມວິຄ຺ຍາຕໍ ອຸປຄຕໍ ນາມ ໂຫຕິ ຕຖາ ນນ຺ທິຍາ ອຸປສິຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ເຕນາຫ "ນນ຺ທູປເສຈນ"ນ຺ຕິ។ ວິຕ຺ຖາຣິຕາເນວ ສີງຄາລສຸຕ຺ເຕ។

ກວຕີ ເອເຕນ ອາໂຣຄ຺ຍນ຺ຕິ ກໂວ, ຄິລານປຈ຺ຈໂຍ។ ປຣິວຸທ຺ໂສ ກໂວ ອກໂວ។ ວຸທ຺ສິອຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ອກາໂຣ ຍຖາ "ສໍວຣາ ສໍວໂຣ, (ປາຣາ។ ປຖມມຫາສງຄີຕິກຖາ; ທີ។ ນິ។ ອຍ຺ຖ។ ໑។ປຖມມຫາສງຄີຕິກຖາວຕ຺ຕນາ; ສ។ ສ។ ອຍ຺ຖ។ ນິທານກຖາ) ຜ ລາຜລໍ"ຕິ ຈ ។ ເຕລມສຸຜາຕິຕາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສປ຺ປິນວນີຕານໍ ຄຫຕໍ, ເຕລາທີນໍ ຄຫຕຄ຺ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ។ ສພ຺ພສ຺ສາປີ ຄິລານປຈ຺ຈຍສ຺ສ ສງຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ອຖ ວາ ກວາກໂວຕິ ຊຸທ຺ທໂກ ເຈວ ມຫນ຺ໂຕ ຈ ອຸປປຕ຺ຕິກໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ເອວຄ຺ຈ ສຕິ "ອິເມສໍ ປນາ"ຕິອາທິວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕີ។ ກວູປປຕ຺ຕິປຫານຕ຺ໂຖ ຫິ ວິເສສໂຕ ຈຕ຺ຕ຺ຖອຣິຍວໍໂສ។ ຕຕ຺ຫຸປ຺ປາຫານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຕິນໍ, ຈີວຣາທິເຫຕຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກຕຕ຺ຫານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປສານກຣຕກາເລຕີ ກາວນານຸ ໂຍຄກ຺ຂເຕ។ ສີຕາທີນີ ນ ຂມຕີຕິ ກາວນາຍ ປຸພ຺ພກາຄກາລໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຂມຕີຕິ ສຫຕິ ອກິກວຕີ។ ວິຕກ຺ກສມນນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ។ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ກິເລສານໍ ສມນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ປຜິປທາ។

ສມາສິຊານາທິເກໂທ ສມ຺ໂມ ປຊ຺ຊຕິ ປຜິປຊ຺ຊີຍຕີ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມປທໍ។ ອນກິຊ຺ຊາວ ສມ຺ມປທໍ ອນກິຊ຺ຊາສມ຺ມປທໍ។ ອຍໍ ຕາວ ອໂລກປກ຺ເຂ ນໂຍ, ອິຕຣປກ຺ເຂ ປນ ອນກິຊ຺ຊາປສາໂນ ສມ຺ມໂກຍ຺ຖາໂສ ອນກິຊ຺ຊາສມ຺ມປທໍ។ ອໂກໂປຕິ ອໂທໂສ, ເມຕ຺ ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສຸປ຺ປຍ຺ຖິຕສຕີຕິ ກາຍາທີສຸ ສມ຺ມເທວ ອຸປຍ຺ຖິຕາ ສຕີ។ ສຕີສີເສນາຕິ ສຕິປສານມຸເຂນ។ ສມາສິປສານຕ຺ຕາ ຊານານໍ "ສມາປຕ຺ຕິ ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ການໍ ສວິຄ຺ຍາຕກອສຸເກປີ ຊານກາວນາ ອໂລກປ຺ປສານາ ໂຫຕິ ກາຍສ຺ສ ຊິຄ຺ຈຸຈເນນ, ປຜິກ຺ກູລາການຣຄ຺ຄຫຕາວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕນໂຕ, ສຕ຺ຕວິເສົາຄ຺ຄຫໂກສລ຺ລາທິວເສນ ປນສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິ ສຕິປສານາຕິ ຕ ຕີຍສມ຺ມປເທເນວ ນໍ ສງຄຕ຺ຫິຕຸກາໂມ "ທສ ອສຸກວເສນ ວາ"ຕິ ອາຫ។ ທິຕູປສໍຫາຣາທິວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມວິ ຫາຣກາວນາ ພ຺ຍາປາທວິໂຣສີນີ ອພ຺ຍາປາທປ຺ປສານາຕິ ອາຫ "ຈຕ຺ພ຺ຣຫ຺ມ...ເປ... ສມ຺ມປທ"ນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ອສີຄຕານີ ຊານາ ທີນີຕິ ໂຍຊນາ។ ຄມນາທິໂຕ ອາຫາຣສ຺ສ ປຜິກ຺ກູລກາວສລ຺ລກ຺ຂຕໍ ສຄ຺ຄາຍ ຖີຣກາເວເນວ ໂຫຕິ ຕສ຺ສາ ຖີຣສຄ຺ຄາປທຍ຺ຖານຕ຺ຕາຕິ ອາຫາເຣ ປຜິກ຺ກູລສຄ຺ຄາປີ ຕຕີຍສມ຺ມປເທ ເອວ ສງຄຫໍ ຄຕາ។ ອາຣຸປ຺ປສມາສິອກິຄ຺ຄານໍ ອສີຍ຺ຖານກາວໂຕ ກສີຕກາວນາ, ສຕ຺ຕວິສໂພຊ຺ຊງຄວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິປາຣິປູຣິເຫຕຸໂຕ ອານາປາເນສຸ ປຖມອານາປານກາວນາ ວິເສສໂຕ ສມາສິປສານາຕິ ສາ ຈຕຸຕ຺ຖສມ຺ມປເທນ ສງຄຫີຕາ។ ຈຕຸສາຕຸວວຕ຺ຖານວເສນ ອສີຄຕານີປີ ເອຕ຺ເຖວ ສງຄເຫຕພ຺ພານີ ສີຍໍ, ປຄ຺ຄາປສານຕາຍ ປນ ນ ສງຄຫີຕານີ។

ສມ຺ມສມາທາເນສຸ ປຖມໍ ອເຈລກປຜິປທາ ເອຕຣຫີ ຈ ທຸກ຺ຂກາວໂຕ, ອນາຄເຕປີ ອປາຍທຸກ຺ຂວຍ຺ຍທຸກ຺ຂາວຫໂຕ។ ອເຈ ລກປຜິປທາຕິ ຈ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ລນ຺ນປຣິພ຺ພາຊການມ຺ປີ ອຸກາຍທຸກ຺ຂາວຫປຜິປຕ຺ຕິທສ຺ສນໂຕ។ ທຸຕິຍໍ...ເປ... ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຈຣຕໍ ເອຕຣຫິ ສຕິປີ ທຸກ຺ເຂ ອາຍຕີ ສຸຂາວຫຕ຺ຕາ។ ກາເມສຸ ປາຕພ຺ຍຕາ ຍຖາການໍ ການປຣິໂກໂຄ។ ອລກມານສ຺ ສາປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ໂກ ປນ ວາໂທ ລກມານສ຺ສາຕິ ທສ຺ເສຕິ។

ທຸສ຺ສີລ຺ຍາທີປາປສມ຺ມານໍ ຂມ຺ກນໍ ປຜິພນ຺ສນໍ ຂນ຺ສຍ຺ໂຖ, ໂສ ປນ ສີລາທີ ເອວາຕິ ອາຫ "ຄຸຕຍ຺ໂຖ ຂນ຺ສຍ຺ໂຖ"ຕິ។ ຄຸຕວິສຍ ຕາຍ ຂນ຺ສ-ສທ຺ທສ຺ສ ຄຸຕຕ຺ຖຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ໂສຕິ ປຜິປກ຺ຂໂຕ ສຸຍ຺ຖຸ ວິມຸຕ຺ຕາ ຄຸຕສມ຺ມາ ອສີປ຺ເປຕາ, ນ ອວິມຸຕ຺ຕາ, ນາປີ ວິມຸຈ຺ຈມານາຕິ ເຕຫີ ສຫ ເທສນໍ ອາຣຸລ຺ຫາ ສີລກ຺ຂນ຺ສາທໂຍປີ ຕໂຍຕິ ອາຫ "ຜລສີລໍ ອສີປ຺ເປຕໍ, ຈຕູສຸປີ ຖາເນສຸ ຜລເມວ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ຈ។ ເອເຕເນວ ເຈຕ຺ຖ ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ໂສຕິ ຜລປຣິຍາປນ຺ນາ ສມ຺ມາສງກປ຺ປວາຍາມສຕິໂຍ ອສີປ຺ເປ ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ອຸປຕ຺ຖມ຺ພນຍ຺ເຖນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ມານໍ ຕຕ຺ຖ ຖິຣກາເວນ ປວຕ຺ຕນໂຕ, ເອເຕເນວ ອທິຣິກອໂນຕ຺ຕປ຺ປານມ຺ປິ ສວິສເຍ ພລຍ຺ໂຖ ສິທ຺ໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ. ນ ຫິ ເຕສໍ ປຝິປກ຺ເຂທິ ອກມ຺ປິຍຍ຺ໂຖ ເອກນ຺ຕິໂກ. ທິໂຣຕ຺ຕປ຺ປານຍ຺ທິ ອກມ຺ປິຍຍ຺ໂຖ ສາຕິສໂຍ ກຸສລທມ຺ມານໍ ມຫາພລກາວໂຕ, ອກຸສລານຍ຺ຈ ທຸພ຺ພລກາວໂຕ. ເຕນາທ ກຄວາ ''ອພລາ ນໍ ພລີຍນ຺ຕິ, ມທ຺ທນ຺ເຕ ນໍ ປຣິສ຺ສຍາ''ຕິ (ສຸ. ນິ. ໗໗໒; ມຫານິ. ໕; ເນຕ຺ຕິ. ປຝິນິທ຺ເທສວາເຣ ໕) ໂພທິປກ຺ຂິຍທມ຺ມວເສນາຍໍ ເທສນາຕິ ''ສມຖວິປສ຺ສ ນາມຄ຺ຄວເສນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອທິຕິ ອຸປສຄ຺ຄມຕ຺ຕໍ, ນ ''ອທິຈິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທ. ປ. ໑໗໘) ວິຍ ອທິກາຣາທິອຕ຺ຖໍ. ກຣຕາທິກຣຕາກາວສາທນວເສນ ອທິຍ຺ຖານ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເຕນວາ''ຕິອາທິມາທ. ເຕນ ອທິຍ຺ຖາເນນ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາປຝິປຕ຺ຕິຍໍ ຄຸຕາທິກາ ປຸຣິສາ, ເຕ ເອວ ຕຕ຺ຖ ອທິຍ຺ຖາເນ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ ສມ຺ມາປຕ຺ຕິຍາ, ຖານເມວ ອທິຍ຺ຖານເມວ ສມ຺ມາປຝິປຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ປຖເມນ ອທິຍ຺ຖາເນນ. ອຄ຺ຄຜລປຍ຺ຍາຕິ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທໂສຍໍ. ກິເລສູປສໂມຕິ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວູປສໂມ . ປຖ ເມນ ນເຍນ ອທິຍ຺ຖານານີ ເອກເທສໂຕວ ຄທິຕານີ, ນ ນິປ຺ປເທສໂຕຕິ ນິປ຺ປເທສໂຕວ ຕານີ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ''ປຖເມນ ຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ອາທິໍ ກຕ຺ວາ''ຕິ ເອເຕນ ຊານາກິຍ຺ຍາປຍ຺ຍຍ຺ເຈວ ມຄ຺ຄປຍ຺ຍຍ຺ຈ ສງຄຕ຺ຫາຕິ. ວຈີສຈ຺ຈໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວິຣຕິສຈ຺ຈໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິ. ຕຕິເຍນ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກິເລສານໍ ວິຕິກ຺ກມປຣິຈ຺ຈາຄໍ, ປຣິຍຸຍ຺ຖານປຣິຈ຺ຈາຄໍ, ເທຍ຺ຖິມມຄ຺ເຄຫິ ອນຸສຍປຣິຈ຺ຈາຄຍ຺ຈ ສງຄຕ຺ຫາຕິ. ''ວິກ຺ຂມ຺ກິເຕ ກິເລເສ''ຕິ ເອເຕນ ສມາປຕ຺ຕິທິ ກິເລສານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ວູປສມໍ ວຕ຺ວາ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເທຍ຺ຖິມມຄ຺ເຄຫິ ກາຕພ຺ພໍ ເຕສໍ ສມຸຈ຺ເຊທວເສນ ວູປສມໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິ. ອຣຫຕ຺ຕຜລປຍ຺ຍາ ກຖິຕາ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທສໂຕວ, ອຍ຺ຍຖາ ວຈີສຈ຺ຈາທີນມ຺ປິ ຄຫຕໍ ສິຍາ. ນິພ຺ພານຍ຺ຈ ອສມ຺ໂມສທມ຺ມ ຕາຍ ອຸຕ຺ຕມຍ຺ເຖນ ສຈ຺ຈໍ, ສພ຺ພສໍກິເລສປຣິຈ຺ຈາຄນິມິຕ຺ຕຕາຍ ຈາໂຄ, ສພ຺ພສງຂາຣູປສມກາວໂຕ ອຸປສໂມຕິ ຈ ວິເສສໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິຕິ ເຖຣສ຺ສ ອທິປ຺ປາໂຍ. ປກຍ຺ຖຊານນຜລຕາຍ ປຍ຺ຍາ, ອນວເສສໂຕ ກິເລສານຍ຺ຈຊນ຺ເຕ ຈ ວູປສນ຺ເຕ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ຈາໂຄ, ອຸປສໂມຕິ ຈ ວິເສສໂຕ ອຄ຺ຄຜລລາຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ເຖໂຣ ອາທ ''ເສເສທິ ອຣຫຕ຺ຕຜລປຍ຺ຍາ ກຖິ ຕາ''ຕິ.

ປຍ຺ຫພ຺ຍາກຣຕາທິຈຕຸກ຺ກວຕ຺ຕນາ

໓໑໔.ກາລຸອກນ຺ຕິ ມລິນໍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ກສ຺ສຣກາວກຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໍ ປເນຕ຺ຖ ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕເມວ ອທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາທ ''ທສອກຸສລກມ຺ມປຖກມ຺ມ''ນ຺ຕິ. ກຕ຺ຫາກິຊາຕິເທຕຸໂຕ ວາ ກຕ຺ທໍ. ເຕນາທ ''ກຕ຺ຫວິປາກ''ນ຺ຕິ. ອປາຍູປຕ຺ຕິ, ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ໂທກຄ຺ຄິຍໍ ກຕ຺ຫວິປາໂກ. ອຍໍ ຕສ຺ສ ຕມກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ. ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕາປນໂຕ. ປຕ຺ທຣນ຺ຕິ ໂອທາຕໍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປກສ຺ສຣກາວກຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸກ຺ກາກິຊາຕິເທຕຸໂຕ ວາ ສຸກ຺ກໍ. ເຕນາທ ''ສຸກ຺ກວິປາກ''ນ຺ຕິ. ສຄ຺ຄູປປຕ຺ຕິ, ມນຸສ຺ເສສຸ ໂສກຄ຺ຄິຍຍ຺ຈ ສຸກ຺ກວິປາໂກ. ອຍໍ ຕສ຺ສ ໂຊຕິກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ. ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທເສນ ປນ ''ສຄ຺ເຄ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນິພ຺ພຕ຺ຕາປນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມິສ຺ສກກມ຺ມນ຺ຕິ ກາເລນ ກຕ຺ທໍ, ກາເລນ ສຸກ຺ກນ຺ຕິ ເອວໍ ມິສ຺ສກວເສນ ກຕກມ຺ມໍ. ''ສຸຂທຸກ຺ຂວິ ປາກ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສຸຂທຸກ຺ຂານໍ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ''ມິສ຺ສກກມ຺ມຍ຺ທິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກມ຺ມສ຺ສ ກຕ຺ຫສຸກ຺ ກສມຍ຺ຍາ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກາກິຊາຕິເທຕຸຕາຍາຕິ ອປ຺ຈຍຄາມິຕາຍ ຕທຸກຍວິທຸທໍສກສ຺ສ ກມ຺ມກ຺ຂຍກຣກມ຺ມສ຺ສ ອິທ ສຸກ຺ກປຣິຍາ ໂຍປິ ນ ອິຈ຺ຊິໂຕຕິ ອາທ ''ອຸກຍ...ເປ... ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ. ຕຕ຺ຖ ອຸກຍວິປາກສ຺ສາຕິ ຍຖາທິຄຕສ຺ສ ອຸກຍວິປາກສ຺ສ. ສມ຺ປຕ຺ຕິກວປຣິຍາປນ຺ໂນ ທິ ວິປາໂກ ອິທ ''ສຸກ຺ກວິປາໂກ''ຕິ ອທິປ຺ເປໂຕ, ນ ອຈ຺ຈນ຺ຕປຣິສຸທ຺ໂທ ອຣິຍຜລວິປາໂກ.

ປຸພ຺ເພນິວາໂສ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາໂຕ ຈ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣເຕນ ສຈ຺ຊິກາຕພ຺ພາ; ອິຕເຣ ປຝິລາເກນ ອສມ຺ໂມຫປຝິເວທວເສນ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣເຕນ ຈ ສຈ຺ຊິກາຕພ຺ພາ. ນນຸ ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາເປຕ຺ຖ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປວຕ຺ຕຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປວຕ຺ຕຕິ ສຣູປທສ຺ສນໂຕ, ນ ປນ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຕວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິນໍ ປີຍ຺ຖິວຕ຺ຕນໂຕ. ເຕນາທ ''ກາເຍນາ''ຕິອາທີ.

ໂອທນນ຺ຕີຕິ ເທຍ຺ຖາ ກຕ຺ວາ ທນນ຺ຕິ ຄເມນ຺ຕິ. ຕຖາກູຕາ ຈ ອໂທ ສີເທນ຺ຕິ ນາມາຕິ ອາທ ''ໂອສີທາເປນ຺ຕີ''ຕິ. ກາມ ນຍ຺ເຖນ ກາໂມ ຈ ໂສ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນຕ຺ເຖນ ໂອໂພ ຈາຕິ, ກາເມສຸ ໂອໂພຕິ ວາ ກາໂມໂພ. ກໂວໂພ ນາມ ກວຣາໂຄຕິ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ''ຣູປາຣູປກເວສູ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ປຖໂມ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກເວສຸ ຣາໂຄ, ທຸຕິໂຍ ກມ຺ມກເວສຸ, ຕຕິໂຍ ກວທິຍ຺ຖິສທຄໂຕ. ຍຖາ ຣຍ຺ຊນຍ຺ເຖນ ຣາໂຄ, ເອວໍ ໂອທນຍ຺ເຖນ ''ໂອໂພ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ.

ໂຍເຊນ຺ຕີຕິ ກມ຺ມໍ ວິປາເກນ, ກວາທີ ກວນ຺ຕຣາທີຫິ ທຸກ຺ເຂ ສຕ຺ເຕ ໂຍເຊນ຺ຕິ ຆຍ຺ເຍນ຺ຕີຕິ ໂຍຄາ។ ໂອໆາ ວິຍ ເວທິຕພ຺ພາ ອຕ຺ຖໂຕ ກາມໂຍຄາທີກາວໂຕ។

ວິສໍໂຍເຊນ຺ຕີຕິ ປ຺ພິປ຺ນ຺ນໍ ປ຺ຸຄລໍ ກາມໂຍຄາທີໂຕ ວິໂຍເຊນ຺ຕີ។ ສໍກິເລສກຣຕໍ ໂຍຊນໍ ໂຍໂຄ, ຄນ຺ຖິກຣຕໍ (ຄນ຺ຖກຣຕໍ ຂ។ ສ។ ມູລຝີ។ ໔໐-໔໘), ສງ຺ຂລິກຈກ຺ກລິກາມໍ ວິຍ ປ຺ພິພຫ຺ຂຕາກຣຕໍ ວາ ຄນ຺ຖນໍ ຄນ຺ໂຖ, ອຍໍ ເອເຕສໍ ວິເສໂສ។ ປລິພຸນ຺ຂຕີຕິ ນີສ຺ຸສຣິຕຸໍ ອປ຺ປທານວເສນ ນ ມຸຍ຺ເຈຕີ ວິພນ຺ຂຕີ។ ອີທເມວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາອຸປ຺ຍ຺ຖິຕໍ ສສ຺ສຕວາທາທີກໍ ວທຕີ។ ສຈ຺ຈນ຺ຕີ ກູຕໍ។

ກຸສໍ , ທລ຺ຫລ຺ຈ ອາຣມ຺ມຕໍ ອາທີຍຕີ ເອເຕຫີຕິ ອຸປາທານານີ។ ຍໍ ປນ ເຕສໍ ຕຖາຄຫຕໍ, ຕມ຺ປີ ອຕ຺ຖໂຕ ອາທານເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປາທານານີຕີ ອາທານຄ຺ຄຫຕານີ’’ຕີ។ ຄຫຕຍ຺ເຖນາຕີ ກາມນວເສນ ທລ຺ຫໍ ຄຫຕຍ຺ເຖນ។ ປຸນ ຄຫຕຍ຺ເຖນາຕີ ມິຈ຺ຊາກິນິວິສນວເສນ ທລ຺ຫໍ ຄຫຕຍ຺ເຖນ។ ອິມິນາຕີ ອິມິນາ ສີລວຕາທີນາ។ ສຸທ຺ຂີຕີ ສໍສາຣສຸທ຺ຂີ។ ເອເຕນາຕີ ເອເຕນ ທິຍ຺ຖິຄາເຫນ។ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕີ ປລ຺ລາເປນ຺ໂຕ ວທຕິ ເຈວ ອກິນິເວສນວເສນ ອຸປາທີຍຕີ ຈ។

ຍວນ຺ຕີ ຕາຫິ ສຕ຺ຕາ ອມິສ຺ສີຕາປີ ສມານຊາຕີຕາຍ ມິສ຺ສີຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ໂຍນີໂຍ, ຕາ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ໆາທີອຸປ຺ປຕ຺ຕີຍ຺ຖານວິສິຍ຺ຖາ ຂນ຺ຂານໍ ກາຄໂສ ປວຕ຺ຕີວິເສສາຕີ ອາຫ ‘‘ໂຍນີໂຍຕີ ໂກຍ຺ຖາສາ’’ຕີ។ ສຍນສ຺ມິນ຺ຕີ ປຸປ຺ຜສນ຺ຖຣາທີສຍນສ຺ມີ។ ຕຕ຺ຖ ວາ ເຕ ສຍິຕາ ຊາຍນ຺ຕີຕິ ສຍນຄ຺ຄຫຕໍ។ ຕຍິທໍ ມນຸສ຺ສານໍ, ກຸມ຺ມເທວານລ຺ຈ ວເສນ ຄເຫຕພ຺ພໍ។ ປູຕິມຈ຺ຊາທີສຸ ກິມໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີ។ ອຸປ຺ປຕິຕາ ວິຍາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊວເສນ ປຕິຕາ ວິຍ។ ພາຫິຣປ຺ຈ຺ຈຍນິຣເປກ຺ຂຕາຍ ວາ ອຸປ຺ປຕເນ ສາຂຸກາຣີໂນ ໂອປປາຕີໂນ, ເຕ ເອວ ອິຂ ‘‘ໂອປປາຕີກາ’’ຕີ ວຸຕ຺ຕາ។ ເທວມນຸສ຺ເສສູຕີ ເອຕ຺ຖ ເຍ ເທເວ ສນ຺ຂາຍ ເທວຄ຺ຄຫຕໍ, ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກຸມ຺ມເທເວສູ’’ຕີ ອາຫ។

ອຕ຺ຕໂນ ສຕິສມ຺ໂມເສນ ອາຫາຣປ຺ປໂຍເຄນ ມຣຕາໂຕ ‘‘ປກໂມ ຂິທ຺ຫາປໂທສິກວເສນາ’’ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຕ຺ຕໂນ ປຣສ຺ສ ຈ ມໂນປ຺ໂທສວເສນ ມຣຕາໂຕ ‘‘ຕຕິໂຍ ມໂນປໂທສິກວເສນາ’’ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເນວ ອຕ຺ຕສລ຺ເຈຕນາຍ ມຣນ຺ຕີ, ນ ປຣສລ຺ເຈຕນາຍ ເກວລໍ ປຸລ຺ລກ຺ຂເຍເນວ ມຣຕາໂຕ, ຕສ຺ມາ ຈຕຸຕ຺ໂຖ...ເປ... ເວທິຕພ຺ໂພ។

ທກ຺ຂິຕາວິສຸທ຺ຂາທິຈຕຸກ຺ກວຕ຺ຕນາ

໓໑໓។ ທານສງ຺ຂາຕາ ທກ຺ຂິຕາ, ນ ເທຍ຺ຍຂມ຺ມສງ຺ຂາຕາ។ ວິສຸຊ຺ຊນາ ມຫາຊຸຕິກຕາ, ສາ ປນ ມຫາຜລຕາຍ ເວທິຕພ຺ພາຕີ ອາຫ ‘‘ມຫປ຺ຜລາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕີ។

ອນຣິຍານນ຺ຕີ ອສາຂູນໍ។ ເຕ ປນ ນິທີນາຈາຣາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ລາມການ’’ນ຺ຕີ។ ໂວຫາຣາຕີ ສພ຺ໂພຫາຣາ ອກິລາປາ ວາ, ອຕ຺ຖໂຕ ຕຖາປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ។ ເຕນາຫ ‘‘ເອຕ຺ຖ ຈາ’’ຕີອາທີ។

ອຕ຺ຕນ຺ຕປາທິຈຕຸກ຺ກວຕ຺ຕນາ

໓໑໔។ ເຕສຸ ອເຈລໂກຕີ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ລນ຺ນປຣິພ຺ພາຊການມ຺ປີ ອຕ຺ຕກິລມຖໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕານໍ ລພ຺ການໂຕ។

ນ ສີລາທິສມ຺ປນ຺ໂນຕີ ສີລາທິຫີ ຄຸເຕຫິ ອປຣິປຸຕ຺ໂຕ។

ຕໂມຕີ ອປ຺ປກາສກາເວນ ຕໂມກູໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ອນ຺ຂກາຣກູໂຕ’’ຕີ, ອນ຺ຂກາຣໍ ວິຍ ກູໂຕ ຊາໂຕ ອປ຺ປກາສກາເວນ, ອນ຺ຂກາຣຕ຺ຕໍ ວາ ປຕ຺ໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖ។ ຕມເມວາຕີ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຕໍ ຕມເມວ។ ປຣໍ ປຣໂຕ ອຍນໍ ຄຕີ ນິຍ຺ຖາຕີ ອຕ຺ໂຖ។ ‘‘ນີເຈ...ເປ... ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ’’ຕີ ເອເຕນ ຕສ຺ສ ຕມກາວໍ ທສ຺ເສຕີ, ‘‘ຕີຕີ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ປຣິປູເຣຕີ’’ຕີ ເອເຕນ ຕມປຣາຍນກາວໍ ອປ຺ປກາສກາວາປຕ຺ຕິໂຕ។ ຕຖາວິໂຂ ຫຸຕ຺ວາຕີ ນີເຈ...ເປ... ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ។ ‘‘ຕີຕີ ສຸຈຣິຕານິ ປຣິປູເຣຕີ’’ຕີ ເອເຕນ ຕສ຺ສ ໂຊຕີປຣາຍນກາວໍ ທສ຺ເສຕີ ປກາສກາວາປຕ຺ຕິໂຕ។ ອິຕຣທ຺ວເຍ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຑິມຕ຺ຕໍ ‘‘ອຓ຺ຓມຓ຺ຓ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ສຸ. ນິ. ໖໐໘) ວິຍ. ຈຕູຫິ ວາເຕຫີຕິ ຈຕູຫິ ທິສາຫິ ອຸຑ຺ຌິຕວາເຕຫີ. ປຣປ຺ປວາເທຫີຕິ ປເຣສໍ ທິຑ຺ຌິຄຕິການໍ ວາເທຫີ. ‘‘ອກມ຺ປິໂຍ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ ‘‘ອຈລສທ຺ຑາຍາ’’ຕິ, ມຄ຺ເຄນາຄຕສທ຺ຑາຍ. ປຕນ຺ກູຕຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ທ຺ວີຫິ ກາຣເຓຫິ ປຕນ຺ກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ ອຣິຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ປຣິຍຸຑ຺ຌານມນ຺ທຕາຍ ຈ. ສກທາຄາມິສ຺ສ ຫິ ວຑ຺ຒານຸສາຣິມຫາຊນສ຺ສ ວິຍ ກິເລສາ ອກິຕ຺ຫໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ກທາຈິ ກຣຫຈິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ຈ ວຑ຺ຒານຸສາຣິມຫາຊນສ຺ສ ວິຍ ມທ຺ທນ຺ຕາ ອກິກວນ຺ຕາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ທ຺ວີຫິ ປນ ມຄ຺ເຄຫິ ປຫີນຕ຺ຕາ ມນ຺ທາ ມນ຺ທາ ຕນຸກາກາຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິຕິ ກິເລສານໍ ປຕນຸກາເວນ ຄຸຓໂສກາຍ ຄຸຓໂສຣຈ຺ເຈນ ສກທາຄາມີ ສມຓປທຸໂມ ນາມ. ຣາຄໂທສານໍ ອກາວາຕິ ຄຸຓວິກາສວິພນ຺ຑານໍ ສພ຺ພໂສ ຣາຄໂທສານໍ ອກາເວນ. ຂີປ຺ປເມວ ປຸປ຺ຜິສ຺ສຕີຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄວິກສເນນ ນຈິຣສ຺ເສວ ອນວເສສຄຸຓໂສກາປາຣິປູຣິຍາ ປຸປ຺ຜິສ຺ສຕິ. ຕສ຺ມາ ອນາຄາມີ ສມຓປຸຕ຺ຑຣີໂກ ນາມ. ‘‘ປຸຕ຺ຑຣີກ’’ນ຺ຕິ ຫິ ຣຕ຺ຕກມລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕໍ ກິຣ ລທ຺ຫໍ ປຸປ຺ຜິສ຺ສຕິ. ‘ປທຸມ’ນ຺ຕິ ເສຕກມລໍ, ຕໍ ຈິເຣນ ປຸປ຺ຜິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຄນ຺ຖກາຣກິເລສານນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ພທ຺ຑກາວກຣານໍ ອຸທ຺ຑມ຺ກາຄິຍກິເລສານໍ ສພ຺ພໂສ ອກາວາ ສມຓສຸຂຸມາໂລນາມ ສມຓກາເວນ ປຣມສຸຂຸມາລກາວປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ.

ຈຕຸກ຺ກວຓ຺ຓນາ ນິຑ຺ຌິຕາ.

ນິຑ຺ຌິຕາ ຈ ປຖມກາຓວາຣວຓ຺ຓນາ.

ປຌ຺ຈກວຓ຺ຓນາ

໖໑໘. ສຈ຺ເຈສຸ ວິຍ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ ຂນ຺ເຑສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຑາ ອນ຺ໂຕຄຑາຕິ ຂນ຺ເຑສຸ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣວເສນ ວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິຕເຣສຸ ຕທກາວໂຕ ‘‘ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຑາ ໂລກິຍາ ວາ’’ຕິ ອາຫ.

ຄນ຺ຕພ຺ພາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕພ຺ພາ. ຍຖາ ຫິ ກມ຺ມກາໂວ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສຕິປິ ກາຣເກ ປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄິຍາ ສິທ຺ໂຑ ‘‘ຕໍສມ຺ງຄິນາ ສນ຺ຕານລກ຺ຂເຓນ ສຕ຺ເຕນ ກໂຕ’’ຕິ ໂວຫຣີຍຕິ, ເອວໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວລກ຺ຂຓາ ຄຕິໂຍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສຕິປິ ຄມເກ ຕໍຕໍກມ຺ມວເສນ ເຍຫິ ຕານິ ກມ຺ມານິ ‘‘ກຕານີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເຕຫິ ‘‘ຄນ຺ຕພ຺ພາ’’ຕິ ໂວຫຣີຍນ຺ຕິ. ຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ພ຺ຣູຫນ຺ໂຕ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອໂຍ, ສຸຂໍ. ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອໂຍຕິ ນິຣໂຍ. ຕໂຕ ເອວ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພເມຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ‘‘ນິຣສ຺ສາໂທ’’ຕິ ອາຫ. ອວີຈິອາທິໂອກາເສປິ ນິຣຍສທ຺ໂທ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ອາຫ ‘‘ສໂຫກາເສນ ຂນ຺ຑາ ກຖິຕາ’’ຕີ. ສູຣິຍວິມານາທິ ໂອກາສວິເສເສປິ ໂລເກ ເທວ-ສທ຺ໂທ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ອາຫ ‘‘ຈຕ຺ຕຸເຖ ໂອກາໂສປີ’’ຕິ.

ອາວາເສຕີ ວິສເຍ ກຸມ຺ມໍ. ເປໂຕ ວາ ອຊຄໂຣ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ລຄ຺ຄຈິຕ຺ຕຕາຍ, ຫີນຊ຺ຊາສຍຕາຍ ຈ. ເຕຫີ ເຕຫີ ກາຣເຓຫີ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຍຖາ ອຓ຺ເຓ ນ ລກນ຺ຕິ, ເອວໍ ກໂຣຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິສມນິສ຺ສິຕຕາຍ, ພລວນິສ຺ສິຕຕາຍ ຈ. ວຓ຺ຓມຈ຺ຉຣິເຍນ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ວຓ຺ຓໍ ວຓ຺ເຓຕິ, ປເຣສໍ ວຓ຺ໂຓ ‘‘ກີ ວຓ຺ໂຓ ເອໂສ’’ຕິ ຕໍ ຕໍ ໂທສໍ ວທຕີ. ປຜິເວຑສມ຺ໂມ ອຣິຍານໍເຍວ ໂຫຕິ, ເຕ ຈ ຕໍ ນ ມຈ຺ຉຣາຍນ຺ຕິ ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ປຫີນຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສ ອສມ຺ກາໂວ ເອວາຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິຍຕ຺ຕິສມ຺ເມ’’ຕິອາທີ. ‘‘ອຍໍ ອິມໍ ສມ຺ມໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຓ຺ຓຖາ ອຕ຺ຖໍ ວິປ຺ຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ນສ຺ເສສ຺ສຕີ’’ຕິ ສມ຺ມານຸຄ຺ຄເຫນ ນ ເທຕິ. ‘‘ອຍໍ ອິມໍ ສມ຺ມໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຸທ຺ສໂຕ ອຸນ຺ນລ຺ໂອ ອວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ອປຸຓ຺ຓໍ ປສວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຸຄ຺ຄລານຸຄ຺ຄເຫນ ນ ເທຕິ. ນ ຕໍ ອທານໍ ມຈ຺ຉຣິຍໍ ມຈ຺ຉຣິຍລກ຺ຂຓສ຺ເສວ ອກາວໂຕ.

ຈິຕ຺ຕໍ ນິວາເຣນ຺ຕີຕິ ຌານາທິວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກໍ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ນິເສເຑນ຺ຕິ ຕຖາສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ເທນ຺ຕີ. ນີວຣຓປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ນີວຣຓາວຕ຺ໂຖ. ‘‘ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວຊ຺ໂຊ’’ຕິ ເອເຕນ ກວຣາຄານຸສຍສ຺ສປິ ນີວຣຓກາວໍ ອນຸຊານາຕິ, ຕໍ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ. ກີ ເມຕ຺ຖ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ? ‘‘ອາຣຸປ຺ເປ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນີວຣຓໍ ປຜິຈ຺ຈ ຖີນມິທ຺ຑນີວຣຓ’’ນ຺ຕິ (ປຜ຺ຌາ. ໓.ນີວຣຓໂຄຈ຺ຉເກ ໆ) ອາທິວຈນໂຕ ນ ຍິທໍ ‘‘ປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ສພ຺ເພສມ຺ປິ ເຕກູມກສມ຺ມານໍ ກາມນິຍຑ຺ເຌນ ກາມກາວໂຕ ກວຣາຄສ຺ສປິ ກາມຈ຺ຉນ຺ທກາວສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ. ຕສ຺ມາ ‘‘ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ນີວຣຓປ຺ປຕ຺ໂຕ’’ຕິ ກວຣາຄານຸສຍມາຫ. ໂສ ຫິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວຊ຺ໂຊ. ‘‘ຍາ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກລ຺ຍຕາ’’ຕິ (ສ. ສ. ໑໑໖໘) ອາທິວຈນໂຕ ຖີນໍ ຈິຕ຺ຕເຄລຓ຺ຓໍ. ຕຖາ

‘‘ຍາ ຕສຸມີ ສມເຍ ເວທນາກຸຂນຸຘສຸສາ’’ຕິ (ຆ. ສ. ໔໘) ອາທິວຈນໂຕ ມິທຸຆໍ ຂນຸຘຕຸຕຍເຄລຌຸລໍ. ເອຕຸຖ ຈ ຈິຕຸຕ ເຄລຌຸເລນ ຈິຕຸຕສຸເສວ ອກລຸຍຕາ, ຂນຸຘຕຸຕຍເຄລຌຸເລນ ປນ ຣູປກາຍສຸສປິ ຖີນມິທຸຆສຸສ ນິທຸທາເຫຕຸຕຸຕາ. ຕຖາ ອຸທຸຆຈຸຈນຸຕິ ອຸທຸຆຈຸຈສຸສ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄວຊຊຸຕໍ ອຸປສໍຫຣຕິ ຕຖາ-ສທຸເທນ , ນ ອຸກາຍຕໍ. ນ ທິ ຕສຸສ ຕາທິສີ ອຸກາຍຕາ ອຕຸຖິ. ຍໍ ປນ ເກຈິ ວທນຸຕິ ‘‘ປຸຖຸຊຊນສນຸຕານວຸຕຸຕິ ເສກຸຂສນຸຕານວຸຕຸຕິ’’ຕິ, ຕໍ ອິຆ ອນຸປໂຍຄິ ເສກຸຂສນຸຕານວຸຕຸຕິໂນ ເອວ ເຈຕຸຖ ອຘິປຸເປຕຸຕຸຕາ.

ເຕຫີຕິ ສໍໂຍຊເນຫິ. ‘‘ໂອຣມຸກາຄິຍານິ ອຸທຸຆມຸກາຄິຍານີ’’ຕິ ວິເສສໍ ອນາມສິຕຸວາ ‘‘ສໍໂຍຊນານີ’’ຕິ ສາຆາຣຓໂຕ ປທຸທຸຆາໂຣ ອິທານິ ວຸຈຸຈມານຈຕຸກຸການຸຈຸວວິກຕາວເສນ, ກສຸສຈິປີ ກິເລສສຸສ ອວິກຸຂມຸກິຕຸຕຸຕາ ກຖຌຸຈິປີ ອວິນິປາເຕຸຍຕາມຸຕຸໂຕ ການກໂວ ອຊຊຸຕຸຕຄຸຄຫຕສຸສ ວິເສສປຸຈຸຈຍຕຸຕາ ອິເມສໍ ສຕຸຕານໍ ອພຸກນຸຕຣຌຸເຖນ ອນຸໂຕ ນາມ. ຣູປາຣູປກໂວ ຕພຸພິປຣິຍາຍໂຕ ພທີ ນາມ. ຕຖາ ທີ ຍສຸສ ໂອຣມຸກາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານີ ອປຸປຫີນານິ, ໂສ ອຊຊຸຕຸຕສໍໂຍຊໂນ ວຸຕຸໂຕ, ຍສຸສ ຕານີ ປ ຫີນານິ, ໂສ ພທິທຸຆາສໍໂຍຊໂນ, ຕສຸມາ ອນຸໂຕ ອສມຸຈຸຉິນຸນພນຸຆນຕາຍ, ພທີ ຈ ປວຕຸຕມານກວງຄສນຸຕານຕາຍ ອນຸ ໂຕພທຸຆາ ພທິສຍິຕາ ນາມ. ນິຣນຸຕຣປຸປວຕຸຕກວງຄສນຸຕານວເສນ ທີ ສຍິຕໂວຫາໂຣ. ການໍ ເນສໍ ພທິພນຸຆນມຸປີ ອສມຸຈຸຉິນຸນໍ, ອນຸໂຕພນຸຆນສຸສ ປນ ຖູລຕາຍ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ . ເຕນາຫ ‘‘ເຕສຌຸທີ ການກເວ ພນຸຆນ’’ນຸຕິ. ອິມິນາ ນເຍນ ເສສທຸວເຍປີ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ອສມຸຈຸຉິນຸເນສຸ ຈ ໂອຣມຸກາຄິຍສໍໂຍຊນິເຍສຸ ລທຸຆປຸປຈຸຈເຍສຸ ອຸທຸຆມຸກາຄິຍສໍໂຍຊນານິ ອຄຕານູປຄານິ ໂຫນຸຕີຕິ. ອຣິຍານໍເຍວ ວເສເນຕຸຖ ຈຕຸກຸກສຸສ ອຸທຸຆຌຕຸຕາ ລພຸກມານາປີ ປຸຖຸຊຊນາ ນ ອຸທຸຆຌາ.

ສິກຸຂາໂກຌຸຖາໂສຕິ ສິກຸຂິຕພຸພກາໂຄ. ປຊຊຕິ ສິກຸຂາ ເອເຕນາຕິ ສິກຸຂາປທໍ, ສິກຸຂາຍ ອຘິຄມຸປາໂຍຕິ. ອາຄຕາເຍວ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາຕິ ອຘິປຸປາໂຍ.

ອກພຸພຌຸຖານາທິປຌຸຈກວຕຸຕນາ

໑໑໑. ເທສນາສີສເມວາຕິ ເທສນາປເທໂສ ເອວ, ຕສຸມາ ໂສຕາປນຸນາທໂຍປີ ອກພຸພາ. ຍທີ ເອວໍ ກສຸມາ ຕຖາ ເທສນາຕິ ອາຫ ‘‘ປຸຖຸຊຊນຂີຕາສວານ’’ນຸຕິອາທີ.

ຌາຕິພຸຍສເນ ເຍສໍ ຌາຕີນໍ ວິນາໂສ, ເຕສໍ ທີຕສຸຂໍ ວິທຸຆໍເສຕິ, ຕສຸມາ ພຸຍສຕີຕິ ພຸຍສນໍ. ໂກຄພຸຍສເນປີ ເອເສວ ນໂຍ. ໂຣຄ ພຸຍສນາທີສຸ ປນ ‘‘ຍສຸສ ໂຣໂຄ’’ຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພຸພໍ. ເນວ ອກຸສລານີ ອສໍກິລິຌຸຖສກາວຕຸຕາ. ນ ຕິລກຸຂຕາຫຕານີ ອກາວຆມຸມຕຸຕາ. ອິຕຣໍ ປນ ວຸຕຸຕວິປຣິຍາຍໂຕ ອກຸສລໍ, ຕິລກຸຂຕາຫຕຌຸຈ.

ຄຸເຕທີ ສມິທຸຆກາວາ ສມຸປທາ.

ວຕຸຖຸສນຸທສຸສນາຕິ ຍສຸມີ ວຕຸຖຸສຸມີ ຕສຸສ ອາປຕຸຕິ, ຕສຸສ ສຣູປໂຕ ທສຸສນາ. ອາປຕຸຕິສນຸທສຸສນາຕິ ຍໍ ອາປຕຸຕີ ໂສ ອາປນຸໂນ, ຕສຸສາ ທສຸສນາ. ສໍວາສປຝິກຸເຂໂປຕິ ອຸໂປສຖປວາຣຕາທິສໍວາສສຸສ ປຝິກຸຂິປນໍ ອກຣຕໍ. ສາມີຈິປຝິກຸເຂໂປ ອກິ ວາທນາທິສາມີຈິກິຣິຍາຍ ອກຣຕໍ. ໂຈທຍມາເນນາຕິ ໂຈເທນຸເຕນ. ຈຸທິຕກສຸສ ກາໂລຕິ ຈຸທິຕກສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ໂຈເທຕພຸພ ກາໂລ. ປຸຄຸຄລນຸຕິ ໂຈເທຕພຸພໍ ປຸຄຸຄລໍ. ອຸປປຣິກຸຂິຕຸວາຕິ ‘‘ອຍໍ ຈຸທິຕກລກຸຂເຄ ຕິຌຸຖຕິ, ນ ຕິຌຸຖຕີ’’ຕິ ວິມໍສິຕຸວາ. ອຍສໍ ອາໂຣເປຕິ ‘‘ອິເມ ມໍ ອກູເຕນ ອພຸກາຈິກຸຂນຸຕາ ອນຍພຸຍສນໍ ອາປາເທນຸຕີ’’ຕິ ກິກຸຂູນໍ ອຍສໍ ອຸປຸປາເທຕິ.

ປຆານິຍງຄປຌຸຈກວຕຸຕນາ

໑໑໗. ປທຫຕີຕິ ປທຫໂນ; ກາວນໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ ໂຍຄີ, ຕສຸສ ກາໂວ ກາວນານຸໂຍໂຄ ປທຫນກາໂວ. ປຆານໍ ອສຸສ ອຕຸຖີຕິ ປຆານິໂກ, ກ-ກາຣສຸສ ຍ-ກາຣໍ ກຕຸວາ ‘‘ປຆານີໂຍ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ‘‘ອກິນີຫາຣໂຕ ປຌຸຖາຍ ອາຄຕຕຸຕາ’’ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ປຈຸເຈກ ໂພຘິສຕຸຕສາວກໂພຘິສຕຸຕານມຸປີ ປຕິຆານໂຕ ປກຸຕິ ອາຄຕາ ສທຸຆາ ອາຄມນສທຸຆາ ເອວ, ອຸກຸກຌຸຖນິທຸເທເສນ ປນ ‘‘ສພຸພຌຸຌຸໂພຘິສຕຸຕານ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອຘິຄມໂຕ ສມຸທາຄຕຕຸຕາ ອຄຸຄມຄຸຄຜລສມຸປຍຸຕຸຕາປີ ອຘິຄມນສທຸຆາ ນາມ, ຍາ ໂສຕາປນຸນສຸສ ອງຄກາເວນ ວຸຕຸຕາ. ອຈລກາເວນາຕິ ປຝິປກຸເຂນ ອນກິກວນີຍຕຸຕາ ນິຈຸຈລກາເວນ. ໂອກປຸປນນຸຕິ ໂອກຸ

ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ອພິມຸຈ຺ຈນໍຯ ປສາທຸປ຺ປຕ຺ຕິ ປສາທນີເຍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ປສີທນເມວຯ ສຸປ຺ປຜິວິທ຺ຮນ຺ຕິ ສຸຜ຺ຖຸ ປຜິວິທ຺ຮໍ, ຍຖາ ເຕນ ປຜິເວເຮນ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ອໂຫສິ, ຕຖາ ປຜິວິທ຺ຮໍຯ ຍສ຺ສ ພຸທ຺ຮສ຺ພຸທ຺ຮຕາຍ ສທ຺ຮາ ອຈລາ ອສມ຺ປເວຮີ, ຕສ຺ສ ຮມ຺ມສຸຮມ຺ມຕາຍ, ສງ຺ຆສຸປ຺ປຜິປນ຺ນຕາຍ ຈ ສທ຺ຮາ ນ ຕຖາຕິ ອຜ຺ຖານເມຕໍ ອນວກາໂສຯ ເຕນາຫ ກຄວາ "ໂຍ, ກິກ຺ຂເວ, ພຸທ຺ເຮ ປສນ຺ໂນ, ຮມ຺ເມ ໂສ ປສນ຺ໂນ, ສງ຺ເຆ ໂສ ປສນ຺ໂນ"ຕິອາທີຯ ປຮານວີຣິຍໍ ອິຊ຺ຊຕີ "ອທ຺ຮາ ອິມາຍ ປຜິປທາຍ ຊຣາມຣຕາໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມີ"ຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປທຫນໂຕຯ

ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ອກາວຕ຺ໂຖ "ອປ຺ປ-ສທ຺ທສ຺ສ...ເປ... ໂຂ ປນາ"ຕິອາທີສຸ ວິຍາຕິ ອາຫ "ອໂຣໂຄ"ຕິຯ ສມເວປາກິນີຍາຕິ ຍຖາກຸຕ຺ຕໍ ອາຫາຣໍ ສມາກາເຣເນວ ປຈ຺ຈນສີລາຍຯ ທລ຺ຫໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈນ຺ຕີ ທີ ຄຫຕີ ໂພຣກາເວນ ປີຕ຺ຕວິກາຣາທິວເສນ ໂຣຄໍ ຊເນຕິ, ສິຖິລໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈນ຺ຕີ ມນ຺ທກາເວນ ວາຕວິກາຣາທິວເສນຯ ເຕນາຫ "ນາຕິສີຕາຍ ນາຈ຺ຈຸຕ຺ຫາຍາ"ຕິຯ ຄຫຕີ ເຕຊສ຺ສ ມນ຺ທຕິກ຺ຂຕາວເສນ ສຕ຺ຕານໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ສີຕຸຕ຺ຫສຫຄຕາຕິ ອາຫ "ອຕິສີຕຄຫຕີໂກ"ຕິອາທີຯ ຍາຖາວໂຕ ອຈ຺ຈຍເທສນາ ອຕ຺ຕໂນ ອາວິກຣຕໍ ນາມາຕິ ອາຫ "ຍຖາກູຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຄຸຕໍ ປກາເສຕາ"ຕິຯ ອຸທຍຕ຺ຖຄາມີນີຍາຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຸທຍໍ, ວຍລ຺ຈ ປຜິວິຊ຺ຊນ຺ຕີຍາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ອຸທຍລ຺ຈາ"ຕິອາທີຯ ປຣິສຸທ຺ຮາຍາຕິ ນິຣຸປກ຺ກິເລສາຍຯ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາຍາຕິ ຕທງ຺ຄວເສນ ອວເສສໍ ປຊຫິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາຍຯ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຂຍຄາມີນີຍາຕິ ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ອິມສ຺ມີ ລາເຕ ອນຂີຄເຕ ປວຕ຺ຕາຣຫໍ, ອຂີຄເຕ ນ ປວຕ຺ຕຕີ, ຕໍ ສນ຺ຮາຍ ວທຕີຯ ຕຖາ ເຫສ ໂຍຄາວຈໂຣ "ຈູລຸອໂສຕາປນ຺ໂນ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ

ສຸທ຺ຮາວາສາທິປລ຺ຈກວຕ຺ຕນາ

໓໑໗ຯ"ສຸທ຺ຮາອາວສີສູ"ຕິອາທິນາ ອທ຺ຮຕ຺ຕເຍປີ ເຕສໍ ສຸທ຺ຮາວາສປຣິຍາໂຍ ອພ຺ຍກິຈາຣີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກິເລສມລຣຫິຕາຕິ ນາມກາຍປຣິສຸທ຺ຮີ ວທນ຺ໂຕ ເອວ ຣູປກາຍປຣິສຸທ຺ຮິມ຺ປີ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕນາຫ "ອນາຄາມິຂີຕາສວາ"ຕິຯ

ອາຍຸໂນ ມຊ຺ຊນ຺ຕີ ອວິຫາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຍຸໂນ ມຊ຺ຊໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຯ ອນ຺ຕຣາ ວາຕິ ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາວ ໂອຣເມວຯ ມຊ຺ຊໍ ອຸປຫຈ຺ຈາຕິ ອາຍຸໂນ ມຊ຺ຊໍ ອຕິຈ຺ຈຯ ເຕນາຫ "ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ"ຕິຯ ອປ຺ປໂຍເຄນາຕິ ອນຸສ຺ສາເນນຯ ອກິລມນ຺ໂຕຕິ ອກິລນ຺ໂຕຯ ສຸເຂນາຕິ ອກິຈ຺ເຈນຯ ອຸທ຺ຮໍ ວາຫີກາເວນ ອຸທ຺ຮໍ ອສ຺ສ ຕຕ຺ຫາໂສຕໍ, ວຜ຺ຜໂສຕລ຺ຈາຕິ ອຸທ຺ຮໍໂສໂຕ; ອຸທ຺ຮໍ ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຜິລກິຕພ຺ພໂຕ ອຸທ຺ຮໍ ອສ຺ສ ມຄ຺ຄໂສຕນ຺ຕີ ອຸທ຺ຮໍໂສໂຕຯ ອກນິຜ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕີຕີ ອກນິຜ຺ຖຄາມີຯ ໂສເຮຕ຺ວາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເຕ ເຕ ເທວໂລເກ ໂສເຮນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈຕ຺ຕາໂຣ ເທວໂລເກ ໂສເຮຕ຺ວາ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸນ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫກາເວເນວ ຕໂຕປີ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເທວູປປ຺ຕິກວສລ຺ລິເຕ ອຕ຺ຕໂນ ຂນ຺ຮໂລເກ ກວຣາຄມລໍ ວິໂສເຮຕ຺ວາ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕ຺ວາຯ ອຍລ຺ຫີ ອວິເຫສຸ ກປ຺ປສຫສ຺ສໍ ວສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸຕິຕ຺ວາ ອຕປ຺ປໍ ຄຈ຺ຉຕີ, ຕຕ຺ຖາປີ ທ຺ເວ ກປ຺ປສຫສ຺ສານິ ວສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸຕິຕ຺ວາ ສຸທສ຺ສໍ ຄຈ຺ຉຕີ, ຕຕ຺ຖາປີ ຈຕ຺ຕາຣິກປ຺ປສຫສ຺ສານິ ວສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸຕິຕ຺ວາ ສຸທສ຺ສີ ຄຈ຺ຉຕີ, ຕຕ຺ຖາປີ ອຜ຺ຖກປ຺ປສຫສ຺ສານິ ວສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ກຸຕິຕ຺ວາ ອກນິຜ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕີ, ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອຮິຄຈ຺ຉຕີຯ

ເຈໂຕຂິລປລ຺ຈກວຕ຺ຕນາ

໓໑໘ຯເຈໂຕຂິລາ ນາມ ອຕ຺ຖໂຕ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ໂກໂຮ ຈ, ເຕ ປນ ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ, ຕສ຺ສ ຂຣກາໂວ ກກ຺ຂລຸອກາໂວ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຕິຜ຺ຖນ຺ຕີ, ປເຄວ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອາຫ "ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖທ຺ຮກາໂວ"ຕິຯ ຍຖາ ລກ຺ຂຕປາຣິປູຣີຍາ ຄຫິຕາຍ ສພ຺ພາ ສຕ຺ຖຸຣູປກາຍສິຣີ ຄຫິຕາວ ນາມ ໂຫຕີ, ເອວໍ ສພ຺ພລ຺ລຸຕາຍ ສພ຺ພາ ຮມ຺ມກາຍສິຣີ" ຄຫິຕາ ເອວ ນາມ ໂຫຕີຕິ ຕທຸກາຍວຕ຺ຖຸກເມວ ກງ຺ຂໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສຣີເຣ ກງ຺ຂມາໂນ"ຕິອາທິມາຫຯ ອາຕປ຺ປຕິ ກິເລເສຕິ ອາຕປ຺ປໍ, ສມ຺ມາວາຍາໂມຕິ ອາຫ "ອາຕປ຺ປາຍາຕິ ວີຣິຍກຣຕຕ຺ຖາຍາ"ຕິຯ ປຸນປ຺ປຸນໍ ໂຍຄາຍາຕິ ກາວນໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍຸລ຺ຊນາຍຯ ສຕຕກິຣິຍາຍາຕິ ກາວນາຍ ນິຣນ຺ຕຣປ຺ປໂຍຄາຍຯ "ປຜິເວຮຮມ຺ເມ ກງ຺ຂມາໂນ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຖໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຮມ຺ເມ ກງ຺ຂາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ? ນ ອາຣມ຺ມຕກຣຕາວເສນ, ອນຸສ຺ສວາກາຣປຣິວິຕກ຺ກລທ຺ເຮ ປຣິກປ຺ປີຕຣູເປ ກງ຺ຂາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ວິປສ຺ສນາ... ເປ... ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ນຕ຺ຖີຕິ ກງ຺ຂຕິ"ຕິຯ ສິກ຺ຂາຕິ ເຈຕ຺ຖ ປຸພ຺ພກາຄສິກ຺ຂາ ເວທິຕພ຺ພາຯ "ກາມລ຺ເຈຕ຺ຖ ວິເສສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາຍ ເຈວ ສໍວາສນິມິຕ຺ຕພ຺ຍຜນາເທຕຸ ອກິຕ຺ຫປ຺ປຕ຺ຕິກຕາຍ ຈ 'ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສູ'ຕິ ໂກປສ຺ສ

ວິສໂຍ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໂຕ ອຍ຺ຍຕ຺ຖາປີ ປນ ໂກໂປ 'ນ ເຈໂຕຂິໂລ'ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວິຍ຺ຍາຕຸ''ນ຺ຕິ ເກຈິ។ ຍທິ ເອວໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍປີ ອຍໍ ນໂຍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາຣຸຕວເສເນວ ຄເຫຕພ຺ພໍ។

ເຈຕໂສວິນິພນ຺ຘາທິປຍ຺ຈກວຕ຺ຕນາ

໓໔໐។ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ອປ຺ປທານວເສນ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ວິນິພນ຺ຘນ຺ຕີຕິ ເຈຕໂສວິນິພນ຺ຘາ។ ຕໍ ປນ ວິນິພນ຺ຘນ຺ຕາ ມຸຍ຺ຖິຄາຫໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ຈິຕ຺ຕໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ''ຕິອາທິ។ ກາມຄິທ຺ໂຘ ປຸຄ຺ຄໂລ ວຕ຺ຖຸກາເມ ວິຍ ກິເລສກາເມປີ ອສ຺ສາເທຕີ ອກິນນ຺ທຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວຕ຺ຖຸກາເມປີ ກິເລສກາເມປີ''ຕິ។ ອຕ຺ຕໂນ ກາເຍຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກຣຊກາເຍ, ອຕ຺ຕກາເວ ວາ។ ພຫິທ຺ຘາຣູເປຕິ ປເຣສໍ ກາເຍ, ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘຣູເປ ຈ។ ອຸທຣໍ ອວທິຫຕີ ອຸປຈິໂນຕີ ປຣິປູເຣຕີຕິ ອຸທຣາວເທຫກໍ។ ເສຍ຺ຍສຸຂນ຺ຕີ ເສຍ຺ຍາຍ ສຍນວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສຸຂໍ។ ສໍປຣິວຕ຺ຕກນ຺ຕີ ສໍປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ។ ປຕິສາຍາຕິ ຕຕ຺ຫາວເສນ ປຕິທທິຕ຺ວາ។ ອິຕິ ປຍ຺ຈວິໂຘປີ ໂລກວິເສໂສ ເອວ ເຈໂຕວິນິພນ຺ໂຘ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ໂລກິຍາເນວ ກຖິຕານີ ຣູປີນ຺ທ຺ຣິຍານໍເຍວ ກຖິຕຕ຺ຕາ។ ປຖມທຸຕິຍຈຕຸຕ຺ຖານີ ໂລກິຍານິ ປຣິຕ຺ຕກູມກຕ຺ຕາ។ ຕຕິຍປຍ຺ຈມານິ ກາມຣູປຄ຺ຄກູມິກຕ຺ຕາ, ກາມຣູປາຣູປຄ຺ຄກູມິກຕ຺ຕາ ຈ។ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣານິ ກຖິຕານີຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍຊນາ។ ''ສມຖວິປສ຺ສນາມຄ຺ຄຜລວເສນາ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ''ສມຖວິປສ຺ສນາມຄ຺ຄວເສນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ນິສ຺ສຣຕິຍປຍ຺ຈກວຕ຺ຕນາ

໓໔໑។ ນິສ຺ສຣນ຺ຕີຕິ ນິສ຺ສຣຕິຍາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຣສ຺ສໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສ។ ກຕ຺ຕຣິ ເຫສ ອນິຍ-ສທ຺ໂທ ຍຖາ ''ນິຍ຺ຍານິກາ''ຕິ។ ເຕນາຫ ''ນິສ຺ສຍາ''ຕິ។ ກຸໂຕ ປນ ນິສ຺ສຍາຕິ? ຍຖາສກໍ ປຝິປກ຺ຂໂຕ។ ນິຊ຺ຊີວຍ຺ເຖນ ຘາຕຸໂຍຕິ ອາຫ ''ອຕ຺ຕສຸຍ຺ຍສກາວາ''ຕິ។ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ຘມ຺ມຘາຕຸມໂນວິຍ຺ຍາຕຘາຕຸວິເສສາ។ ຕາທິສສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ກິເລສວເສນ ກາເມສຸ ມນສິກາໂຣ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ''ວີມໍສນຕ຺ຖ''ນ຺ຕີ។ ''ເນກ຺ຂມ຺ມນິສ຺ສິຕໍ ອິທານິ ເມ ຈິຕ຺ຕໍ, ກີ ນຸ ໂຂ ກາມວິຕກ຺ໂກປີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ''ຕິ ວີມໍສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປກ຺ຂນ຺ທນໍ ນາມ ອນຸປ຺ປເວໂສ, ໂສ ປນ ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ''ນ ປວິສຕີ''ຕິ។ ປສາທໍ ນາມ ອກິຣຸຈິສນ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ວິມຸຈ຺ຈນໍ ອຣິມຸຈ຺ຈນນ຺ຕີ ຕໍ ສພ຺ພໍ ປກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ວທຕີ ''ປສາທໍ ນາປຊ຺ຊຕີ''ຕິອາທິ។ ເອວໍກູຕໍ ປນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ ກຖໍ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ອາຫ ''ຍຖາ ປນາ''ຕິອາທິ។ ຕນ຺ຕີ ປຖມຊ຺ຊານໍ។ ອສ຺ສາຕິ ກິກ຺ຂຸໂນ។ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ປຣິກມ຺ມຈິຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ຊານຈິຕ຺ຕໍ ເອກຍ຺ຖວເສນ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວທຕີ។ ໂຄຈເຣ ຄຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣມ຺ມເຕ ເອວ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ອຫານກາຄິຍຕ຺ຕາຕິ ຖິຕິກາຄິຍຕ຺ຕາ, ວິເສສກາຄິຍຕ຺ຕາ ວາ។ ສຸຍ຺ຖຸ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິມຸຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ມເທວ ວິມຸຕ຺ຕໍ។ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ຈ ຫນນໂຕ ວິຌາໂຕ, ທຸກ຺ຂໍ។ ປຣິທຫນໂຕ ປຣິລຸອາໂຫ, ກາມທຣໂຖ។ ນ ເວທຍຕີ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ។ ນິສ຺ສຣນ຺ຕີ ຕໂຕຕິ ນິສ຺ສຣຕໍ។ ເກ ນິສ຺ສຣນ຺ຕີ? ກາມາ។ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ກາມານນ຺ຕີ ກຕ຺ຕຣິ ສາມິວຈນໍ ສຸຍ຺ຖຸ ຍຸຊ຺ຊຕີ។ ຍທຄ຺ເຄນ ກາມາ ຕໂຕ ''ນິສ຺ສຍາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ, ຕທຄ຺ເຄນ ຊານມ຺ປີ ກາມໂຕ ''ນິສ຺ສຍ''ນ຺ຕີ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລກຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ກາເມຫີ ນິສ຺ສຍຕ຺ຕາ''ຕິ។ ເອວໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ກາມນິສ຺ສຣຕໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂຕວ ນິສ຺ສຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ໂຍ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ເສສປເທສູຕິ ເສສໂກຍ຺ຖາເສສຸ។ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສຕິ ວິເສສໍ ວທນ຺ເຕນ ''ຕໍ ຊານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ''ຕິອາທິໂກ ອວິເສໂສຕິ ວຕ຺ວາ ທຸຕິຍຕຕິຍວາເຣສຸ ສພ຺ພໂສ ອນາມຍ຺ໂຖ, ຈຕຸຕ຺ຖວາເຣ ປນ ອຍມ຺ປີ ວິເສໂສຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອຈ຺ຈນ຺ຕນິສ຺ສຣເຕ ເຈຕ຺ຖ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ໂຍເຊຕພ຺ພ''ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ។

ຍສ຺ມາ ອຣູປຊ຺ຊານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອຘິຄນ຺ຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ເຕ ຖິຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ສພ຺ພໂສ ຣູເປຫິ ນິສ຺ສຍໍ ນາມ ໂຫຕີ។ ຕສ຺ສ ຫິ ຜລສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຍ຺ຖາຍ ວີມໍສນຕ຺ຖໍ ຣູປາກິມຸຂໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເປເສນ຺ຕສ຺ສ ອິທມກ຺ຂາຕນ຺ຕີ ສມຖຍານິການໍ ວເສນ ເຫຍ຺ຖາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາຣາ ກຖິຕາ, ອິທໍ ປນ ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສກສ຺ສ ວເສນາຕິ ອາຫ ''ສຸທ຺ຘສງ຺ຂາເຣ''ຕິອາທິ។ ປຸນ ສກ຺ກາໂຍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕີ ອິທານິ ເມ ສກ຺ກາຍປ຺ປພນ຺ໂຘ ນຕ຺ຖີຕິ ວີມໍສນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ។

ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນປຍ຺ຈກວຕ຺ຕນາ

໔໘໘ຯ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂໂຕ ວິມຸຈ຺ຈນສ຺ສ ອາຍຕນານິ ກາຣຓານິ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນານີຕິ ອາຫ “ວິມຸຈ຺ຈນກາຣຓານີ”ຕິຯ ປາລຸອິອຕ຺ຖໍ ຊານບ຺ຕສ຺ສາຕິ “ອິຘ ສີລໍ ອາຄຕໍ, ອິຘ ສມາຘິ, ອິຘ ປ຺ຎ຺ຎາ”ຕິອາທິນາ ຕໍ ຕໍ ປາລຸອິອຕ຺ຖໍ ຍາຖາວໂຕ ຊານບ຺ຕສ຺ສຯ ປາລຸອີ ຊານບ຺ຕສ຺ສາຕິ ຕທຕ຺ຖໂຊຕນໍ ປາລຸອີ ຍາຖາວໂຕ ອຸປ຺ສາເຣນ຺ຕສ຺ສຯ ຕຣຸຓປີຕິຕິ ສ຺ຎ຺ຊາຕມຕ຺ຕາ ມຸທຸກາ ປີຕິ ຊາຍຕິຯ ກຖໍ ຊາຍຕິ? ຍຖາເທສິຕສ຺ມ຺ມໍ ອຸປ຺ສາເຣນ຺ຕສ຺ສ ຕທນຸຈ຺ຈວິກເມວ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍວຈີມໂນສມາຈາຣໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປໂມທລກ຺ຂຓໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ ຊາຍຕິຯ ຕຸຍ຺ຖາກາຣກູຕາ ພລວປີຕິຕິ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນາຍ ປີຕິຍາ ວເສນ ລທ຺ສາເສວນຕ຺ຕາ ອຕິວິຍ ຕຸຍ຺ຖາກາຣກູຕາ ກາຍຈິຕ຺ຕທຣຖປ຺ສ຺ສມ຺ກນສມຕ຺ຖາຍ ປ຺ສ຺ສທ຺ສິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ກວິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາ ພລປ຺ປຕ຺ຕາ ປີຕິ ຊາຍຕິຯ ຍສ຺ມາ ນາມກາເຍ ປ຺ສ຺ສທ຺ເສ ຣູປກາໂຍປີ ປ຺ສ຺ສທ຺ໂສ ເອວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ນາມກາໂຍ ປຜິປ຺ສ຺ສມ຺ກຕິ” ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຂໍ ປຜິລກຕິຕິ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສມາສານສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ກວິຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ເຈຕສິກໍ ນິຣາມິສໍ ສຸຂໍ ປຜິລກຕິ ວິນ຺ທຕິຯ “ສມາສິຍຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ນ ໂຍ ໂກຈິ ສມາສິ ອສິປ຺ເປໂຕ, ອຖ ໂຂ ອນຸຕ຺ຕຣສມາສີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອຣຫຕ຺ຕ ຜລສມາສິນາ ສມາສິຍຕີ”ຕິ ອາຫຯ “ອຍຎ຺ຫິ”ຕິອາທິ ຕສ຺ສາ ເທສນາຍ ຕາທິສສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມາສິປຜິລາກສ຺ສ ກາຣຓກາວວິກາວນໍຯ ຕສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນກາໂວຯ ໂອສກ຺ກິຕຸນ຺ຕິ ນຍິຕຸໍຯ ສມາສິເຍວ ສມາສິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກມ຺ມຍ຺ຖານປາລຸອິອາຣຸລ຺ໂຫ ສມາສິເຍວ ປຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກກາວນາສມາສິສ຺ສ ກາຣຓກາວໂຕ ສມາສິນິມິຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ອາຈຣິຍສນ຺ຕິເກ”ຕິອາທິຯ

ວິມຸຕ຺ຕິວຸຈ຺ຈຕິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສພ຺ພໂສ ກິເລເສຫິ ປຜິປ຺ປ຺ສ຺ສທ຺ສິວິມຸຕ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາຯ ປຣິປາເຈນ຺ຕີຕິ ສາເຣນ຺ຕິ ນິປ຺ຜາເທນ຺ຕິຯ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາຎາເຓ ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍກູເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ຎ຺ຎາ, ເຕນ ຎາເຓນ ສຫຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍໍ ປ຺ເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິສຸທ຺ສິມຄ຺ຄສໍວຕ຺ຓນາຍໍ (ວິສຸທ຺ສິ. ຜີ. ໑.໙໖, ໔໐໖) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ປ຺ຎ຺ຈກວຕ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ຉກ຺ກວຕ຺ຓນາ

໔໘໙ຯ ອຕ຺ຕານໍ ອສິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາ,ອສິ-ສທ຺ໂທ ສມາສວິສເຍ ອສິກາຣຕ຺ຖໍ, ປວຕ຺ຕິອຕ຺ຖຍ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ຕານໍ ອສິກິຈ຺ຈ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາ; ອຊ຺ຊຕ຺ເຕສຸ ກວານິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການີຕິ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ເຕສຸປີ ອພ຺ກນ຺ຕຣານິ ຈກ຺ຂາທີນິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕານິ ປນ ເຍນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕກາເວນ “ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຜໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການີ”ຕິ ອາຫຯ ສທ຺ທຕ຺ຖໂຕ ປນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຊ຺ຊຕ຺ຕານິເຍວ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຊ຺ຊຕ຺ຕິການີ ຍຖາ “ເວນຍິໂກ”ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໔໘໙; ອ. ນິ. ໓.໑໑; ປາຣາ. ໓) ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ຕໂຕ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຊ຺ຊຕ຺ຕໂຕ, ຍານິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການີ ວຸຕ຺ຕານິຯ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການຎ຺ຫິ ປຜິໂຍຄີນິ ພາຫິຣານິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສ຺ມ຺ມານໍ ວິຍ ພຫິທ຺ສາສ຺ມ຺ມາຯ “ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການີ”ຕິ ຫິ ສປຣສນ຺ຕານິການິ ຈກ຺ຂາທີນິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕຖາ ຣູປາທີນິ “ພາຫິຣານີ”ຕິຯ ອຊ຺ຊຕ຺ຕານິ ປນ ສສນ຺ຕານິກາ ເອວ ຈກ຺ຂຸຣູປາທໂຍ, ຕໂຕ ອຎ຺ເຎວ ພຫິທ຺ສາຕິຯ “ວິຎ຺ຎາຓສມູຫາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍທິປີ ເຕສໍ ວິຎ຺ຎາຓານໍ ສໂມສານໍ ນຕ຺ຖິ ກິນ຺ນກາລິກຕ຺ຕາ, ຈິຕ຺ເຕນ ປນ ເອກຊ຺ຊໍ ອກິສໍ ຍູຫນວເສນ ສມູຫຕາ ວຸຕ຺ຕາ ຍຖາ “ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂສ”ຕິຯ ຈກ຺ຂຸປ຺ສາທນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸປ຺ສາທໍ ນິສ຺ສາຍ ປຈ຺ຈຍໍ ລກິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກຸສລາກຸສລວິປາກວິຎ຺ຎາຓໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓຕາສາມຎ຺ເຎນ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈກ຺ຂຸສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ສມ຺ຜສ຺ໂສ, ນ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣິໂກຯ ອິເມທສ ສມ຺ຜສ຺ເສຕິ ອິເມ ປ຺ສາທວຕ຺ຖເກ ທສ ວິປາກສມ຺ຜສ຺ເສ ຄເປຕ຺ວາຯ ເອເຕເນວ ນເຍນາຕິ ເອເຕນ ຜສ຺ເສ ວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນຯ ຕຓ຺ຫາຉກ຺ເກ ຕຓ຺ຫໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕາປີ ຕຓ຺ຫາ ສ຺ມ຺ມຕຓ຺ຫາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອປ຺ປຜິສ຺ສໂຍຕິ ອປ຺ປຜິສ຺ສໂວ, ວ-ກາຣສ຺ສ ຍ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສຯ ຄຣຸນາ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ວຸຕ຺ເຕ ຄາຣວວເສນ ປຜິສ຺ສວນໍ ປຜິສ຺ສໂວ, ປຜິສ຺ສວກູຕໍ, ຕໍສກາຄຍ຺ຈ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຄາຣວໍ, ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ມິ ປຜິສ຺ສໂວຕິ ອປ຺ປຜິສ຺ສໂວ, ຄາຣວຣຫິໂຕຯ ເຕນາຫ “ອນິຈວຸຕ຺ຕີ”ຕິຯ ຍຖາ ເຈຕິຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກຕໍ ສຕ຺ຖຸ ກຕສທິສໍ, ເອວໍ ເຈຕິຍສ຺ສ ປຸຣໂຕ ກຕໍ ສຕ຺ຖຸ ປຸຣໂຕ ກຕສທິສໍ ເອວາຕິ ອາຫ “ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ປນາ”ຕິອາທິຯ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນ ຄຈ຺ສຕີຕິ ອາທຣໍ ຄາຣວໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ນ ອຸປສງ຺ກມຕິຯ ຍຖາ ສິກ຺ຂາຍ ເອກເທເສ ໂກປິເຕ, ອຄາຣເວ ຈ ກເຕ ສພ຺ພາ ສິກ຺ຂາ ກຸປ຺ປຕິ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ອຄາຣວໍ ກຕໍ ນາມ ໂຫຕິ ສມຸທາຍໂຕ ສໍວຣສມາທານໍ ອວຍວໂຕ ເກໂທຕິຯ ເອວໍ ເອກກິກ຺ຂຸສ຺ມິມ຺ປີ…ເປ… ອຄາຣໂວ ກໂຕວ ໂຫຕິຯ ອນາທຣິຍມຕ຺ເຕນປີ ສິກ຺ຂາຍ ອປຣິປູຣິເຍວາຕິ ອາຫ “ອປູຣຍມາໂນວ ສິກ຺ຂາຍ ອຄາຣໂວ ນາມາ”ຕິຯ ອປ຺ປມາທລກ຺ຂຓໍ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິຯ ທຸວິສນ຺ຕິ ສ຺ມ຺ມາມິສວເສນ

ທຸວິທັ້ງ

ໂສມນສສູປວິຈາຣາຕິ ໂສມນສສສຫຄຕາ ວິຈາຣາ ອະທິປ໌ເປຕາ, ອຸປສທໂທ ຈ ນິປາຕມຕຕນຸຕິ ອາຫ "ໂສມນສສສມຸປຍຸຕຕາ ວິຈາຣາ"ຕິ. ຕຕຖ ທິສ ອກິຂມເນ (ຊ. ສ. ໆ) "ຈາໂຣ ວິຈາໂຣ...ເປ... ອຸປວິຈາໂຣ"ຕິ ນິທເທໂສ ປວຕໂຕ. ໂສມນສສ ການຕາກູຕນຸຕິ ສການໂຕ, ສາງກປປ໌ໂຕປີ ໂສມນສສສ ອຸປປຕຕິຍາ ປຈຈຍກູຕໍ. ການ ປຣິຕຕກູມກາ ວິຕກກວິຈາຣາ ອຄຸລຸມຄຸລຸມວິໂຍຄີໂນ , ກິຣິຍາເກທໂຕ ປນ ປຖມກີນິປາຕຕາຍ ວິຕກກສສ ພຸຍາປາໂຣ ສາຕິສໂຍ. ຕໂຕ ປຣໍ ວິຈາຣສສາຕິ ຕໍ ສນຸທາຍ "ວິຕກເກຕວາ"ຕິ ປຸພຸພກາລກິຣິຍາວເສນ ວຕວາ "ວິຈາເຣນ ປຣິຈຸອິນຸທຕີ"ຕິ ວຸຕຕໍ. ລທຸທປຸພຸພາເສວນສສ ວິຈາຣສສ ພຸຍາປາໂຣ ປຊຸຍາ ວິຍ ໂຫຕີ. ຕຕຖ ທິ "ວິຈາໂຣ ວິຈິກິຈຈາຍ ປຜິປກໂຂ"ຕິ ເປຜເກ ວຸຕຕໍ. "ທິຍຸຖິສາມຄຸລຄ ໂຕ"ຕິ ເອຕຖ ຍາຍ ທິຍຸຖິຍາ ປຸຄຄໂລ ທິຍຸຖິສາມຄຸລໍ ຄໂຕ ວຸຕໂຕ, ສາ ປຖມມຄຸຄສມຸມາທິຍຸຖິ ໂກສມຸພກສຸຕເຕ ອະທິປ໌ເປໂຕ ຕິ ອາຫ "ໂກສມຸພກສຸຕເຕ ປຖມມຄຸໂຄ ກຖິໂຕ"ຕິ. ອິທາຕິ ອິມສມຶ ສຸຕເຕ. ຈຕູສຸປີ ມຄຸເຄສຸ ສມຸມາທິຍຸຖິ ທິຍຸຖິຄຄຫເຄນ ຄຫິຕາຕິ ອາຫ "ຈຕຕາໂຣປີ ມຄຸຄາ ກຖິຕາ"ຕິ.

ວິວາທມູລວກກວຕຕນາ

໖໒໔. ໂກຂໂນຕິ ກຸຊຸນສີໂລ. ຍສມາ ໂສ ອປປທິນໂກຂຕາຍ ວິຄຕໂກຂໂນ ນາມ ນ ໂຫຕີ, ຕສມາ "ໂກເຂນ ສມນຸນາຄໂຕ"ຕິ ອາຫ. ອຸປນາໂຫ ເອຕສສ ອຕຖິ, ອຸປນຍຫນສີໂລຕິ ວາ ອຸປນາທີ. ວິວາໂທ ນາມ ອຸປປຊຸຊມາໂນ ເຍກຸຍຸເຍນ ປຖມໍ ທຸວິນຸນໍ ວເສນ ອຸປປຊຸຊຕີຕິ ວຸຕຕໍ "ທຸວິນຸນໍ ກິກຂູນໍ ວິວາໂທ"ຕິ. ໂສ ປນ ຍຖາ ພຫູນໍ ອນຕຖາວໂຫ ໂຫຕີ, ຕໍ ນິທສສນມຸເຂນ ທສເສນໂຕ "ກຖ"ນຕິອາທິມາຫ. ອພຸການຕຣປຣິສາຍາຕິ ປຣິສພຸການຕເຣ.

ປຣຄຸຄາມກຸຂນາຍ ປວຕໂຕປີ ອຕຕໂນ ການຣກໍ ຄູເຖນ ປຫຣນຕໍ ຄູໂຖ ວິຍ ປຖມຕຣໍ ມກເຂຕີຕິ ມກໂຂ, ໂສ ເອຕສສ ອຕຖີຕິ ມກຂີ. ປລາສຕີຕິ ປລາໂສ, ປຣສສ ຄເຕ ທໍສິຕວາ ວິຍ ອປເນຕີຕິ ອຕໂຖ, ໂສ ເອຕສສ ອຕຖີຕິ ປລາສີ. ປລາສີ ປຸຄຄໂລ ທິ ທຸຕິຍສສ ຊຸຣໍ ນ ເທຕີ, ສມໍ ປສາເຣຕວາ ຕິຍຸຖຕີ. ເຕນາຫ "ຍຸຄຄຸຄາທລກຸຂເຄນ ປລາເສນ ສມນຸນາຄໂຕ"ຕິ. "ອິສຸສກີ"ຕິ ອາທີນໍ ປທານມຕໂຖ ເທຍຸຖາ ວຸຕຕນຍຕຕາ ສຸວິຄຸເຍຸໂຍວ. ກມຸມປຖປປຕຕາຍ ມິຈຈາທິຍຸຖິຍາ ວເສເນຕຖ ມິຈຈາທິຍຸຖິ ເວທິຕພຸພາຕິ ອາຫ "ນຕຖິກວາທີ ອເຫຕຸກວາທີ ອກິຣິຍວາທີ"ຕິ.

ນິສສຣຕິຍວກກວຕຕນາ

໖໒໖. ຫາເປຕວາຕິ ກຸສລຈິຕຕໍ ປຣິຫາເປຕວາ ປວຕຕິຕຸເມວ ອປປທານວເສນ. ອກູຕໍ ພຸຍາກຣຄໍ ພຸຍາກໂຣຕິ "ເມຕຕາ ທິ ໂຂ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕຕິ ກາວິຕາ"ຕິອາທິນາ (ອ. ນິ. ໖.໑໓) ອຕຕນິ ອວິຊຊມານໍ ຄຸຄພຸຍາຫາຣໍ ພຸຍາຫຣຕີ. ເຈໂຕວິມຸຕຕິ- ສທທໍ ອເປກຂິຕວາ "ນິສສຍາ"ຕິ ວຸຕຕໍ. ປຸນ ພຸຍາປາໂທ ນຕຖີຕິ ອິທານິ ມມ ພຸຍາປາໂທ ນາມ ນຕຖິ ສພຸພໂສ ນຕຖີຕິ ລຕ ວາ.

"ອນິມິຕຕາ"ຕິ ວຕວາ ເຍສໍ ນິມິຕຕານໍ ອກາເວນ ອຣຫຕຕຜລສມາປຕຕິຍາ ອນິມິຕຕຕາ, ຕໍ ທສເສຕຸໍ "ສາ ທິ"ຕິອາທິ ວຸຕ ຕໍ. ຕຕຖ ຣາຄສສ ນິມິຕຕໍ, ຣາໂຄ ເອວ ວາ ນິມິຕຕນຸຕິ ຣາຄນິມິຕຕໍ. ອາທິ-ສທເທນ ໂທສນິມິຕຕາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຍຸຖພຸ ໂພ. ຣູປເວທນາທິສງຂາຣນິມິຕຕໍ ຣູປນິມິຕຕາທີ. ເຕສຄຸເຍວ ນິຈຈາທິວເສນ ອຸປຍຸຖານໍ ນິຈຈນິມິຕຕາທີ. ຕຍິທໍ ນິມິຕຕໍ ຍສມາ ສພຸເພນ ສພຸພໍ ອຣຫຕຕຜເລ ນຕຖິ, ຕສມາ ວຸຕຕໍ "ສາ ທິ...ເປ... ອນິມິຕຕາຕີ ວຸຕຕາ"ຕິ. ນິມິຕຕໍ ອນຸສຣຕີຕິ ຕໍ ນິມິຕຕໍ ອນຸຄຈຈຕີ ອາຣພຸກ ປວຕຕຕີ.

ອສມີມາໂນຕິ "ອສມີ"ຕິ ປວຕໂຕ ອຕຕວິສໂຍ ມາໂນ. ອຍໍ ນາມ ອທໍ ອສມີຕິ ຣູປລກຂໂຄ, ເວທນາທີສຸ ວາ ອຄຸຄຕຣ ລກຂໂຄ ອຍໍ ນາມ ອຕຕາ ອທໍ ອສມີ. "ອສມີ"ຕິ ມາໂນ ສມຸຄຸຄາເຍຕີ ເອເຕນາຕິ ອສມີມານສມຸຄຸຄາໂຕ, ອຣຫຕຕມຄຸໂຄ. ປຸນ ອສມີມາໂນ ນຕຖີຕິ ຕສສ ອນຸປປຕຕິທມຸມຕາປາທນໍ ກິຕເຕນໂຕ ສມຸຄຸຄາຕຕຕເມວ ວິກາເວຕີ.

ອນຸຕຕຣິຍາທິວກກວຕຕນາ

໖໘໓. ນຕ຺ຖິ ເອເຕສໍ ອຸຕ຺ຕຣານິ ວິສິຏ຺ຐານີຕິ ອນຸຕ຺ຕຣານິ, ອນຸຕ຺ຕຣານິ ເອວ ອນຸຕ຺ຕຣິຍານິ ຍຖາ ອນນ຺ຕເມວ ອານນ຺ຕຣິຍນ຺ຕິ ອາຫ "ອນຸຕ຺ຕຣິຍານີຕິ ອນຸຕ຺ຕຣານີ"ຕິ. ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ ນາມ ອນຸຕ຺ຕຣຜລວິເສສາວຫຕ຺ຕາ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ. ສຕ຺ຕວິຘອຣິຍຘນລາໂພຕິ ສຕ຺ຕວິຘສທ຺ຘາທິໂລກຸຕ຺ຕຣຘນລາໂພ. ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍປູຣຓນ຺ຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາທີນໍ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ສິກ຺ຂານໍ ປຣິປູຣຓໍ. ຕຕ຺ຖ ປຣິປູຣຓໍ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອເສກ຺ຂານໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍ. ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊນໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຫິ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ປູເຣນ຺ຕິ ນາມ, ອຣຫາ ປນ ປຣິປຸຓ຺ຓສິກ຺ໂຂຕິ. ອິຕິ ອິມານິ ອນຸຕ຺ຕຣິຍານິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣານິ ກຖິຕານີ.

ອນຸສ຺ສຕິໂຍເອວ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກາທິຫິຕສຸຂານໍ ກາຣຓຠາວໂຕ ຐານານີຕິ ອນຸສ຺ສຕິຏ຺ຐານານິ. ເອວໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕຕິ ຍຖາ ພຸທ຺ຘານຸສ຺ສຕິ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ຐານໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ "ອິຕິປິ ໂສ ພຄວາ"ຕິອາທິນາ (ທີ. ນິ. ໑.໑໘໓, ໘໔໘) ພຸທ຺ຘຄຸເຓ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສ. ອຸປ຺ຈາຣກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ອຸປ຺ຈາຣຊ຺ຌານາວຫໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ, ປຣມ຺ປຣາຍ ປນ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕາ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣວິເສສາວຫໍ.

ສຕຕວິຫາຣວຓ຺ຓນາ

໖໘໔. ນິຈ຺ຈວິຫາຣາຕິ ສພ຺ພທາ ປວຕ຺ຕນກວິຫາຣາ. ຐເປຕ຺ວາ ຫິ ສມາປຕ຺ຕິເວລໍ, ຠວງ຺ຄເວລຎ຺ຈ ຂີຓາສວາ ອິມິນາວ ຉຬງ຺ຄຸເປກ຺ຂາວິຫາເຣນ ສພ຺ພກາລໍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາຕິ ນິສ຺ສຍໂວຫາເຣນ ວຸຕ຺ຕໍ. ສສມ຺ຠາຣກຖາ ເຫສາ ຍຖາ "ຘນຸນາ ວິຊ຺ຌຕີ"ຕິ. ຕສ຺ມາ ນິສ຺ສຍສີເສນ ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຄຫຓໍ ທຏ຺ຐພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາເຓນ ທິສ຺ວາ"ຕິ. ອິຏ຺ເຐ ອຣຊ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ອິຏ຺ເຐ ອາຣມ຺ມເຓ ຣາຄໍ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ. ເນວ ສຸມໂນ ໂຫຕິ ເຄຫສິຕເປມວເສນປີ. ນ ທຸມ຺ມໂນ ປສາທຎ຺ຎຖຕ຺ຕວເສນປີ. ອສມເປກ຺ຂເນຕິ ອິຏ຺ເຐປີ ອນິຏ຺ເຐປີ ມຊ຺ຌຕ຺ເຕປີ ອາຣມ຺ມເຓ ນ ສມໍ ນ ສມ຺ມາ ອໂຍນິໂສ ຄຫເຓ. ໂຍ ອຂີຓາສວານໍ ໂມໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ມຄ຺ເຄເນວ ຕສ຺ສ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕຕ຺ຕາ. ຎາຓຸເປກ຺ຂາວເສເນວ ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕິ ມຊ຺ຌຕ຺ໂຕ. ອຍຎ຺ຈສ຺ສ ປຏິປຕ຺ຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ , ປຎ຺ຎາເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວາຕິ ອາຫ "ສຕິຍາ"ຕິອາທິ. ຉຬງ຺ຄຸເປກ຺ຂາຕິ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ປວຕ຺ຕາ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎສ຺ສ ວເສນ ຉາວຍວາ ອຸເປກ຺ຂາ. ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານິ ລພ຺ພນ຺ຕິ ເຕຫິ ວິນາ ສມ຺ປຊານຕາຍ ອສມ຺ຠວໂຕ. ມຫາຈິຕ຺ຕານີຕິ ອຏ຺ຐປີ ມຫາກິຣິຍຈິຕ຺ຕານິ ລພ຺ພນ຺ຕິ. ສຕຕວິຫາຣາຕິ ຎາຓຸປ຺ປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍຣຫິຕກາເລປີ ປວຕ຺ຕິເຠທນໂຕ. ທສ ຈິຕ຺ຕານີຕິ ອຏ຺ຐ ມຫາກິຣິຍຈິຕ຺ຕານິ ຫສິຕຸປ຺ປາທໂວຏ຺ຐພ຺ພນຈິຕ຺ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ທສ ຈິຕ຺ຕານິ ລພ຺ພນ຺ຕິ. ອຣຊ຺ຊນາທຸສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕິ ເຕສມ຺ປີ ສາຘາຣຓາຕິ."ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕີ"ຕິ ວຈນໂຕ ຉຬງ຺ຄຸເປກ຺ຂາວເສນ ອາຄຕານໍ ອິເມສໍ ສຕຕວິຫາຣານໍ "ໂສມນສ຺ສໍ ກຖໍ ລພ຺ພຕີ"ຕິ ໂຈເທຕ຺ວາ "ອາເສວນໂຕ ລພ຺ພຕີ"ຕິ ສຍເມວ ປຣິຫຣຕີຕິ. ກິຎ຺ຈາປິ ຂີຓາສໂວ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ເຐປີ ອາຣມ຺ມເຓ ມຊ຺ຌຕ຺ເຕ ວິຍ ພຫຸລໍ ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສຸທ຺ຘປກຕິຠາວາວິຊ຺ຫນໂຕ, ກທາຈິ ປນ ຕຖາ ເຈໂຕຠິສງ຺ຂາຣາຠາເວ ຍໍ ຕໍ ສຠາວໂຕ ອິຏ຺ຐໍ ອາຣມ຺ມຓໍ, ຕຕ຺ຖ ຍາຖາວສຠາວຄ຺ຄຫຓວເສນປີ ອຣຫໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕເຕວ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ປຸພ຺ພາເສວນວເສນ. ເຕນາຫ "ອາເສວນໂຕ ລພ຺ພຕີ"ຕິ.

ອຠິຊາຕິວຓ຺ຓນາ

໖໘໕. "ອຠິຊາຕິໂຍ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຠິ-ສທ຺ໂທ ອຸປສຄ຺ຄມຕ຺ຕໍ, ນ ອຕ຺ຖວິເສສໂຊຕໂກຕິ ອາຫ "ຊາຕິໂຍ"ຕິ. ອຠິຊາຍຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຊາຍຕີຕິ ຈ ອນ຺ໂຕຄເຫຕຸອຕ຺ຖປທໍ, ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຊາຕິຍາ, ຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕກກມ຺ມານຎ຺ຈ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກປຣິຍາຍຕາຍ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວ. ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠນວເສນ ກິເລສານໍ ນິພ຺ພາປນໂຕ ນິພ຺ພານໍ ສເຈ ກຓ຺ຫໍ ຠເວຍ຺ຍ ຍຖາ ຕໍ ທສວິຘໍ ທຸສ຺ສີລ຺ຍກມ຺ມໍ. ສເຈ ສຸກ຺ກໍ ຠເວຍ຺ຍ ຍຖາ ຕໍ ທານສີລາທິກຸສລກມ຺ມໍ. ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ກຓ຺ຫສຸກ຺ກວິປາການໍ. ອຣຫຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ "ອຠິຊາຍຕີ"ຕິ ວຈນໂຕ. ຕໍ ກິເລສນິພ຺ພານນ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພານໍ ຍຖາ ຣາຄາທີນໍ ຂຍນ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ຣາຄກ຺ຂໂຍ ໂທສກ຺ຂໂຍ ໂມຫກ຺ຂໂຍຕິ.

ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍວຓ຺ຓນາ

ນິພ຺ເພໂຘວຸຈ຺ຈຕິ ນິພ຺ພານໍ ມຄ຺ຄຎາເຓນ ນິພ຺ພິຌ຺ຌິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ, ປຏິວິຌ຺ຌິຕພ຺ພຏ຺ເຐນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິໂຣຘານຸປສ຺ສນາຎາເຓຕິ ນິໂຣຘານຸປສ຺ສນາຎາເຓ ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍຠູເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສຎ຺ຎາ, ເຕນ ສຫຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຉກ຺ກວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຕ຺ຕກວຕ຺ຕນາ

໙໙໐ຯສມ຺ປຕ຺ຕິປຏິລາຠຏ຺ເຐນາຕິ ສີລສມ຺ປຕ຺ຕິອາທີນໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິປຣິໂຍສານານໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປຏິລາຠາປນຏ຺ເຐນ, ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ວາ ປຏິລາໂຠ ສມ຺ປຕ຺ຕິປຏິລາໂຠ, ຕສ຺ສ ກາຣຓໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິປຏິລາຠຏ຺ໂຐ, ເຕນ ສມ຺ປຕ຺ຕິປຏິລາຠຏ຺ເຐນຯ ເຕເນ ວາຫ "ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປຏິລາຠກາຣຓໂຕ"ຕິຯ ສຫ຺ສາວ ອຸກາຍຫິຕຕ຺ຖິເກຫິ ສນາຍິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ສນໍ ສຫ຺ສາສນໍຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕ ສຸ ສເນສຸຯ ສພ຺ພເສຍ຺ກໍ ສພ຺ເພສໍ ປຏິລາຠກາຣຓກາວໂຕ, ເຕສຎ຺ຈ ສໍກິເລສວິໂສຘເນນ ມຫາຊຸຕິກມຫາວິປ຺ຜາຣກາວາປາທນ ໂຕຯ ເຕນາຫ "ປຎ຺ຎາຍ ທີ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາຍ ຄຕ຺ວາຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຎ຺ຎາຍ ປຕິຍ຺ຄາຍ ສຸຈຣິຕາທີນິປ຺ປູເຣຕ຺ວາ ສຄ຺ ຄູປ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເຈວ ປາຣມິຕາ ປຎ຺ຎາຍ ຈ ຄຕ຺ວາ ສາວກປາຣມິຓາຕາທີນິ ປຏິວິຌ຺ຌນ຺ຕິຯ

ສມາຘິ ປຣິກ຺ຂໂຣນ຺ຕິ ອກິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕິ ສມາຘິປຣິກ຺ຂາຣາ, ສມາຘິສ຺ສ ສມ຺ກາຣຠູຕາ ສມ຺ມາທິຍ຺ຄິອາທໂຍຯ ອິຘ ປນ ສຫກາຣີ ກາຣຓຠູຕາ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ສມາຘິປຣິວາຣາ"ຕິຯ

ອສຕໍ ອສາຘູນໍ ຘມ຺ມາ ເຕສໍ ອສາຘຸກາວສາຘນໂຕຯ ອສນ຺ຕາຕິ ອສຸນ຺ທຣາ ຄາຣຍ຺ຫາຯ ເຕນາຫ "ລາມກາ"ຕິຯ "ວິປ຺ສ຺ສກສ຺ເສວ ກຖິຕາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວິປ຺ສ຺ສນານິພ຺ພຕ຺ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ເຕສຸປີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ຫິ ສຈ຺ຈານໍ ວິເສເສນ ທສ຺ສນໂຕ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ ສາຕິສຍໍ "ວິປ຺ສ຺ສນາ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ຕໍສມ຺ຄີ ຈ ອຣິໂຍ ວິປ຺ສ຺ສໂກຕິຯ

ສປ຺ປຸຣິສານໍ ຘມ຺ມາຕິ ສປ຺ປຸຣິສານໍເຍວ ຘມ຺ມາ, ນ ອສປ຺ປຸຣິສານໍຯ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຏິປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເອວ ຫິ ຘມ຺ມລຍ຺ຍອາທີກາໂວ , ນ ປາລຸອິຘມ຺ມປຖນາທິມຕ຺ເຕນຯ ກາສິຕສ຺ສາຕິ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທີກາສິຕສ຺ສ ເຈວ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຕຕ຺ຖປຣຕ຺ຖໂພຘກສ຺ສ ປທສ຺ສຯ ອຕ຺ຖກຸສລຕາວເສນ ອຕ຺ຖໍ ຊານາຕີຕິ ອຕ຺ຖຍ຺ຍູ ຯ ອຕ຺ຕານໍ ຊານາຕີຕິ ຍາຖາວໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປມາຓຊານນວເສນ ອຕ຺ຕານໍ ຊານາຕິຯ ປຏິຄ຺ຄຫຓປຣິໂກຄມຕ຺ຕຍ຺ຍຸຕາຫິ ເອວ ປຣິເຍສນວິສ຺ສຊ຺ຊນມຕ຺ຕຍ຺ຍຸຕາປີ ໂພຘິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ "ປຏິຄ຺ຄຫຓປຣິໂກເຄສຸ" ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຍ຺ຫິ ຕາ ອນວຊ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ໂຍຄສ຺ສ ອຘິຄມາຍາຕິ ກາວນາຍ ອນຸຍຸຍ຺ຊນສ຺ສຯ ອຕີສມ຺ພາຘນ຺ຕິ ອຕີຂຸທ຺ທກໍ ອຕີກ຺ຂປຎ຺ຎສ຺ສ ຕາວຕາ ກາເລນ ຕີເຣຕຸ໌ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາຯ ອຍ຺ຄວິຘໍ ປຣິສນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສາທີກໍ ອຍ຺ຄວິຘໍ ປຣິສໍຯ ກິກ຺ຂຸປຣິສາທີກໍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສາທີກໍ ມນຸສ຺ສປຣິສໍເຍວ ປຸນ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຍ຺ຄວິຘໍ ວທນ຺ຕິ ອປເຣຯ "ອິມໍ ເມ ເສວນ຺ຕສ຺ສ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ຕສ຺ ມາ ເສວິຕພ຺ໂພ, ວິປຣິຍາຍໂຕ ຕທລ຺ໂລ ອເສວິຕພ຺ໂພ"ຕິ ເອວໍ ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ຊານາຕີຕິ ປຸຄ຺ຄລຍ຺ຍູຯ ເອວໍ ເຕສໍ ປຸຄ຺ຄລານມ຺ປີ ໂພຘນໍ ອຸກ຺ກຍ຺ຫໍ, ນິຫີນໍ ວາ ຊານາຕິ ນາມຯ

໙໙໑ຯ"ນິທ຺ທສວຕ຺ຖູນີ"ຕິຯ "ອາທິ-ສທ຺ທໂລເປນາຍໍ ນິທ຺ເທໂສ"ຕິ ອາຫ "ນິທ຺ທສາທິວຕ຺ຖູນີ"ຕິຯ ນຕ຺ຖິ ທານິ ອິມສ຺ສ ທສາ ຕິ ນິທ຺ທໂສຯ ປຎ຺ໂຫຕິ ຓາຕຸ໌ ອິຈ຺ຉິໂຕ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸນ ທສວສ຺ໂສ ນ ໂຫຕີຕິ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ໂສ ກິຣາ"ຕິ ກິຣສທ຺ທຄ຺ຄຫຓໍຯ "ນິທ຺ທໂສ"ຕິ ເຈຕໍ ເທສນາມຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ນິພ຺ພີສາທີກາວສ຺ສ ວິຍ ນິນ຺ນວາທີກາວສ຺ສ ຈ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ນ ເກວລຍ຺ຈາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄາເມ ວິຈຣນ຺ໂຕຕິ ຄາເມ ປິຕ຺ຫາຍ ວິຈຣນ຺ໂຕຯ

ນ ອິທໍ ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ອຘິວຈນໍ ເຕສຸ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອກາວາຯ ສາສເນປີ ເສກ຺ຂສ຺ສາປີ ນ ອິທໍ ອຘິວຈນໍ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ປຸ ຖຸຊ຺ຊນສ຺ສຯ ຍສ຺ສ ປເນຕໍ ອຘິວຈນໍ, ເຍນ ຈ ກາຣເຓນ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ຂີຓາສວສ຺ເສຕ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອປ຺ປຏິສນ຺ຘິກກາໂວ ຫິສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ກາຣຓໍຯ ປຣມ຺ປຣາຍ ອິຕຣານິ, ຍານິ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕານິຯ

ສິກ຺ຂາຍ ສມ຺ມເທວ ອາທານໍ ສິກ຺ຂາສມາທານໍ, ຕໍ ປນສ຺ສາ ປາຣີປູຣີຍາ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍປູຣເຓ"ຕິຯ ສິກ຺ຂາຍ ວາ ສມ຺ມເທວ ອາທິໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ຣກ຺ຂຓໍ ສິກ຺ຂາສມາທານໍ, ຕລ຺ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ປູຣເຓ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນໍ ອຣກ຺ຂເຓ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ

ອກາວໂຕ, ຣກຸຂເຓ ຈ ປ໌ຣິປູ໌ຣຓໂຕ໌ຯ ພຫລຈຸ໌ຉນຸ໌ໂຫຕິ ຫລຸ໌ຫຈຸ໌ຉນຸ໌ໂຫ໌ຯ ອາຍຕິນຸ໌ຕິ ອນນຸ໌ຕຣານາຄຕທິວສາທີກາໂລ ອນີປຸ໌ເປ໌ໂຕ , ນ ອນາຄຕາກໂວຕິ ອາຫ ''ອນາຄເຕ ປຸ໌ນທິວສາທີສຸປີ''ຕິ໌ຯ ສີກຸຂໍ ປ໌ຣິປູ໌ເຣນຸ໌ຕສຸ໌ສ ຕຕຸ໌ຖ ນິວິຍຸ໌ຖອຕຸ໌ຖິຕາ ອວິຄຕເປ໌ມຕາ, ເຕກູມກຊມຸ໌ມານໍ ອນິຈຸ໌ຈາທິວເສນ ສມຸ໌ມເທວ ນິຊ໌ຊານໍ ຊມຸ໌ມນິສາມນາຕິ ອາຫ ''ວິປ໌ສຸ໌ສນາເຍຕໍ ອຊີວຈນ''ນຸ໌ຕິ໌ຯ ຕຕຸ໌ຫາວິນຍເນຕິ ວິຣາຄານຸປ໌ສຸ໌ສນາທິວິປ໌ສຸ໌ສນາຌາຕານຸກາວສິທຸ໌ເຊ ຕຕຸ໌ຫາວິກຸ໌ຂມຸ໌ກເນ໌ຯ ເອກີກາເວຕິ ຄຓສງຄຕິກາກິເລສສງຄຕິກາວິຄມສິທຸ໌ເຊ ວິເວກກາເວ໌ຯ ວິຣິຍາຣມຸ໌ເກຕິ ສມຸ໌ມປ໌ປ໌ຊານວິຣິຍສຸ໌ສ ປ໌ຄຸ໌ຄຕຸ໌ຫເນ, ຕໍ ປ໌ນ ສພຸ໌ພໂສ ວິຣິຍສຸ໌ສ ປ໌ຣິພຸ໌ຣູຫນໍ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ''ກາຍິກເຈຕສິກສຸ໌ສ ວິຣິຍສຸ໌ສ ປູ໌ຣເຓ''ຕິ໌ຯ ສຕິຍຸ໌ເຈວ ເນປ໌ກຸ໌ກາເວ ຈາຕິ ສໂຕກາຣິຕາຍ ເຈວ ສມຸ໌ປ໌ຊານກາຣິຕາຍ ຈ໌ຯ ສຕິສມຸ໌ປ໌ຊຸ໌ຌພເລເນວ ວິຣິຍາຣມຸ໌ໂກ ອິຊ໌ຊຕິ໌ຯ ທິຍຸ໌ຖິປ໌ຜິເວເຊຕິ ສມຸ໌ມາທິຍຸ໌ຖິຍາ ປ໌ຜິວິຊ໌ຊເນ໌ຯ ເຕນາຫ ''ມຄຸ໌ຄທສຸ໌ສເນ''ຕິ໌ຯ ສຈຸ໌ຈສມຸ໌ປ໌ຜິເວເຊ ຫິ ອິຊ໌ຊມາເນ ມຄຸ໌ຄສມຸ໌ມາທິຍຸ໌ຖິ ສິທຸ໌ຊາ ເອວ ໂຫຕິ໌ຯ

ອສຸການຸປ໌ສຸ໌ສນາຌາເຓຕິ ທສວິຊສຸ໌ສ, ເອກາທສວິຊສຸ໌ສາປີ ວາ ອສຸກສຸ໌ສ ອນຸປ໌ສຸ໌ສນາວເສນ ປ໌ວຕຸ໌ຕຌາເຓ໌ຯ ອິທຌຸ໌ຫິ ທຸກຸ໌ຂານຸປ໌ສຸ໌ສນາຍ ປ໌ຣິຈຍຌາຕໍ໌ຯ ອາທີນວານຸປ໌ສຸ໌ສນາຌາເຓຕິ ສງຂາຣານໍ ອນິຈຸ໌ຈທຸກຸ໌ຂວິປ໌ຣິຓາມຕາສໍສູຈິຕສຸ໌ສ ອາທີນວສຸ໌ສ ອນຸປ໌ສຸ໌ສນາວເສນ ປ໌ວຕຸ໌ຕຌາເຓ໌ຯ ອປ໌ປ໌ຫີນຍຸ໌ເຖນາຕິ ມຄຸ໌ເຄນ ອສມຸ໌ຈຸ໌ຊິນຸ໌ນກາເວນ໌ຯ ອນຸເສນຸ໌ຕິຕິ ສນຸ໌ຕາເນ ອນຸ ອນຸ ສຍນຸ໌ຕິ໌ຯ ກາຣຓລາເກ ຫິ ສຕິ ອຸປ໌ປ໌ນຸ໌ນາຣຫາ ກິເລສາ ສນຸ໌ຕາເນ ອນຸ ອນຸ ສຍິຕາ ວິຍ ໂຫນຸ໌ຕິ, ຕສຸ໌ມາ ເຕ ຕທວຕຸ໌ຖາ ''ອນຸສຍາ''ຕິ ວຸຈຸ໌ຈນຸ໌ຕິ໌ຯ ຖາມຄໂຕຕິ ຖາມປຸ໌ປ໌ຕຸ໌ໂຕ໌ຯ ຖາມຄມນຌຸ໌ຈ ອຌຸ໌ເຌຫິ ອສາຊາຣໂຓ ກາມຣາຄາທີນເມວ ອາເວຕິໂກ ສກາໂວ ທຍຸ໌ຖພຸ໌ໂພ໌ຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕຸ໌ຕໍ ອກິຊມຸ໌ເມ ''ຖາມຄຕານຸສຍໍ ປ໌ຊຫຕິ''ຕິ໌ຯ ກາມຣາໂຄ ເອວ ອນຸສໂຍ ກາມຣາຄານຸສໂຍ໌ຯ ເຍ ປ໌ນ ''ກາມຣາຄສຸ໌ສ ອນຸສໂຍ ກາມຣາຄານຸສໂຍ''ຕິ ວທນຸ໌ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕຸ໌ຕໍ໌ຯ ນ ຫິ ກາມຣາຄວິນີມຸຕຸ໌ໂຕ ກາມຣາຄານຸສໂຍ ນາມ ໂກຈິ ອຕຸ໌ຖິ໌ຯ ຍທິ ''ຕສຸ໌ສ ພີຊ''ນຸ໌ຕິ ວເທຍຸ໌ຍຸໍ, ຕມຸ໌ປີ ຕພຸ໌ພິນີມຸຕຸ໌ຕໍ ປ໌ຣມຕຸ໌ຖໂຕ ນ ອຸປ໌ລພຸ໌ກເຕວາຕິ໌ຯ ເອເສວ ນໂຍ ເສເສສຸປີ໌ຯ

ອຊີກຣຓສມຖສຕຸ໌ຕກວຕຸ໌ຓນາ

ອຊີກຣີຍນຸ໌ຕີ ເອຕຸ໌ຖາຕິ ອຊີກຣຓານີ໌ຯ ເກ ອຊີກຣີຍນຸ໌ຕີ? ສມຖາ໌ຯ ກຖໍ ອຊີກຣີຍນຸ໌ຕີຕີ? ສມນວເສນ, ຕສຸ໌ມາ ເຕ ເຕສໍ ສມນວເສນ ປ໌ວຕຸ໌ຕນຸ໌ຕີຕິ ອາຫ ''ອຊີກຣຓານີ ສເມນຸ໌ຕີ''ຕິອາທີ໌ຯ ອຸປ໌ປ໌ນຸ໌ນານໍ ອຸປ໌ປ໌ນຸ໌ນານນຸ໌ຕິ ອຸຍຸ໌ຖິຕານໍ ອຸຍຸ໌ຖິຕານໍ໌ຯ ສມຖຕຸ໌ຖນຸ໌ຕິ ສມນຕຸ໌ຖໍ໌ຯ

''ອຍຸ໌ຖາຣສຫິ ວຕຸ໌ຖູຫິ''ຕິ ລກຸ໌ຂຓວຈນເມຕໍ ຍຖາ ''ຍທິ ເມ ພຸ໌ຍາຊີ ທາເຫຍຸ໌ຍຸໍ ທາຕພຸ໌ພມິທໍເມສຊ''ນຸ໌ຕິ, ຕສຸ໌ມາ ເຕສຸ ອຌຸ໌ຌຕຣຌຸ໌ຌເຕເຣນ ວິວທນຸ໌ຕາ ''ອຍຸ໌ຖາຣສຫິ ວຕຸ໌ຖູຫິ ວິວທນຸ໌ຕີ''ຕິ ວຸຈຸ໌ຈນຸ໌ຕີ໌ຯ ອຸປ໌ວທນາຕິ ອກຸ໌ໂກໂສ໌ຯ ໂຈທນາຕິ ອນຸໂຍໂຄ໌ຯ

ອຊີກຣຓສຸ໌ສ ສມຸ໌ມຸຂາວ ວິນຍນໂຕ ສມຸ໌ມຸຂາວິນໂຍ໌ຯ ສນຸ໌ນິປ໌ຕິຕປ໌ຣິສາຍ ຊມຸ໌ມວາທີນໍ ເຍກຸ໌ຍຸ໌ຍຕາຍ ເຍກຸ໌ຍຸ໌ຍສິກກມຸ໌ມສຸ໌ສ ກຣຓໍ ເຍກຸ໌ຍຸ໌ຍສິກາ໌ຯ ອຍນຸ໌ຕິ ອຍໍ ຍຖາວຸຕຸ໌ຕາ ຈຕຸພຸ໌ພິຊາ ສມຸ໌ມຸຂຕາ ສມຸ໌ມຸຂາວິນໂຍ ນາມ໌ຯ

ສງຯສາມຄຸ໌ຄິວເສນ ສມຸ໌ມຸຂີກາໂວ, ນ ຍຖາ ຕຖາ ກາຣກປຸ໌ຄຸ໌ຄລານໍ ສມຸ໌ມຸຂາຕາ໌ຯ ກູຕຕາຕິ ຕຈຸ໌ຉຕາ໌ຯ ສຈຸ໌ຈປ໌ຣິຍາໂຍ ຫິ ອິຊຊມຸ໌ມ-ສທຸ໌ໂທ ''ຊມຸ໌ມວາທີ''ຕິອາທີສຸ (ທີ໌ຯ ນີ໌ຯ ໑໗ລ, ໑໘໔) ວິຍ໌ຯ ວິເນຕິ ເອເຕນາຕິ ວິນໂຍ, ຕສຸ໌ສ ຕສຸ໌ສ ອຊີກຣຓສຸ໌ສ ວູປ໌ສມນາຍ ກຄວຕາ ວຸຕຸ໌ຕວິຊີ, ຕສຸ໌ສ ວິນຍສຸ໌ສ ສມຸ໌ມຸຂຕາ ວິນຍສມຸ໌ມຸຂຕາ໌ຯ ເຕນາຫ ''ຍຖາ ຕໍ...ເປ໌... ສມຸ໌ມຸຂຕາ''ຕິ໌ຯ ເຍນາຕິ ເຍນ ປຸ໌ຄຸ໌ຄເລນ໌ຯ ວິວາທວຕຸ໌ຖຸສງຂາເຕ ອຕຸ໌ເຖ ປ໌ຈຸ໌ຈຕຸ໌ຖິກາ ອຕຸ໌ຖປ໌ຈຸ໌ຈຕຸ໌ຖິກາ໌ຯ ສງຯສມຸ໌ມຸຂຕາ ປ໌ຣິຫາຍຕິ ສມຸ໌ມຕປຸ໌ຄຸ໌ຄເລເຫວ ວູປ໌ສມນໂຕ໌ຯ

ນນຸ໌ຕິ ວິວາທາຊິກຣຓໍ໌ຯ ''ນ ຉນຸ໌ທາຄຕິ ຄຈຸ໌ຉຕິ''ຕິອາທີນາ ວຸຕຸ໌ຕໍ ປ໌ຌຸ໌ຈງຄສມນຸ໌ນາຄຕໍ໌ຯ ຄຸລຸ໌ຫກາທີສຸ ອລຊ໌ຊສຸ໌ສນຸ໌ນາຍ ປ໌ຣິສາຍ ຄຸລຸ໌ຫໂກ ສລາກຄຸ໌ຄາໂຫ ກາຕພຸ໌ໂພ ລຊ໌ຊສຸ໌ສນຸ໌ນາຍ ວິວຓໂກ, ພາລຸສຸ໌ສນຸ໌ນາຍ ສກຕຸ໌ຓຊປຸ໌ປ໌ໂກ໌ຯ ຍສຸ໌ສາ ກິຣິຍາຍ ຊມຸ໌ມວາທີໂນ ພຫຸຕຣາ, ສາ ເຍກຸ໌ຍຸ໌ຍສິກາຕິ ອາຫ ''ຊມຸ໌ມວາທີນໍ ເຍກຸ໌ຍຸ໌ຍຕາຍາ''ຕິອາທີ໌ຯ

''ຈຕູຫິສມເຖຫິ ສມຸ໌ມຕີ''ຕິ ອິທໍ ສພຸ໌ພສງຄາຫິກວເສນ ວຸຕຸ໌ຕໍ໌ຯ ຕຕຸ໌ຖ ປ໌ນ ທຸວີຫິ ທຸວີຫິ ເອວ ວູປ໌ສມນໍ ທຍຸ໌ຖພຸ໌ພໍ໌ຯ ເອວໍ ວິນີ

ຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ສເຈ ອາປຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ, ອຸໂຠ ຂມາເປຕ຺ວາ, ອຖ ອຕ຺ຖິ, ອາປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ໂຣປນວເສນ ວິນິຈ຺ຉິຕໍຯ ປຏິກມ຺ມໍ ປນ ອາປຕ຺ຕາຘິກຣຓສມເຖ ປາໂຐ ອາຄມິສ຺ສຕິຯ

ນ ສມຓສາຣຸປ຺ປໍ ອສ຺ສາມຓກໍ, ສມເຓຫິ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມິໍຯ ອຊ຺ຌາຈາເຣ ວີຕິກ຺ກເມ ສຕິຯ

ປຏິຈຣໂຕຕິ ປຏິຈ຺ຉາເທນ຺ຕສ຺ສຯ ປາປຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ປາປີໂຍ, ປຸຄ຺ຄໂລ, ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ມໍ ຕສ຺ສ ປາປີຍສິກໍຯ ສມ຺ມຸຂາວິນເຍເນວ ວູປສໂມ ນຕ຺ຖິ ປຏິຎ຺ຎາຍ ຕຖາຣູປາຍ, ຂນ຺ຕິຍາ ວາ ວິນາ ອວູປສມນໂຕຯ

ເອຕ຺ຖາຕິ ອາປຕ຺ຕິເທສນາຍຯ ປຏິຎ຺ຎາເຕ ອາປນ຺ນຠາວາທິເກ ກຣຓໍ ກີຣິຍາ ‘‘ອາຍຕິໍ ສໍວເຣຍ຺ຍາສີ’’ຕິ, ປຣິວາສທານາທິວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕໍ ວຈີກມ຺ມໍ ປຏິຎ຺ຎາຕກຣຓໍຯ

ຍຖານຸຣູປນ຺ຕິ ‘‘ທ຺ວີຫິ ສມເຖຫິ ຈຕູຫິ ຕີຫິ ເອເກນາ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຍຖານຸຣູປໍຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ, ອິມສ຺ມິໍ ວາ ສມຖວິຈາເຣຯ ວິນິຈ຺ຉຍນໂຍຕິ ວິນິຈ຺ຉເຍ ນຍມຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນາ’’ຕິອາທິຯ ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ວິນຍຏ຺ຐກຖາຍ (ຈູຬວຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໘໔-໑໘໗) ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ສຕ຺ຕກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ທຸຕິຍຠາຓວາຣວຓ຺ຓນາຯ

ອຏ຺ຐກວຓ຺ຓນາ

໓໓໓ຯອຍາຖາວາຕິ ນ ຍາຖາວາຯ ອນິຍ຺ຍານິກຕາຍ ມິຈ຺ຉາສຠາວາຯ ວິປຣີຕວຸຕ຺ຕິກຕາຍ ຍາຖາວາຯ ນິຍ຺ຍານິກຕາຍ ສມ຺ມາສຠາວາ ອວິປຣີຕວຸຕ຺ຕິກາຯ

໓໓໔ຯ ກຸຈ຺ຉິຕໍ ສີທຕີຕິ ກຸສີໂຕ ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ປຸຄ຺ຄໂລ ‘‘ກຸສີໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ກຸສີຕຠາໂວ ອິຘ ກຸສີຕ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ວິນາປີ ຫິ ຠາວໂຊຕກໍ ສທ຺ທໍ ຠາວຕ຺ໂຖ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ຍຖາ ‘‘ປຏສ຺ສ ສຸກ຺ກ’’ນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ກຸສີຕຠາວວຕ຺ຖູນີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ໂກສຊ຺ຊກາຣຓານີຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ກມ຺ມໍ ນາມ ສມຓສາຣຸປ຺ປໍ ອີທິສນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຈີວຣວິຈາຣຓາທີ’’ຕິຯ ວີຣິຍນ຺ຕິ ປຘານວີຣິຍໍ, ຕໍ ປນ ຈງກມນວເສນ ກຣເຓ ‘‘ກາຍິກ’’ນ຺ຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທຸວິຘມ຺ປີ’’ຕິຯ ປຕ຺ຕິຍາຕິ ປາປຸຓນຕ຺ຖໍຯ ໂອສີທນນ຺ຕິ ຠາວນານຸໂຍເຄ ສງໂກໂຈຯ ມາເສຫີ ອາຈິຕໍ ນິຈິຕໍ ວິຍາຕິ ມາສາຈິຕໍ, ຕໍ ມຎ຺ເຎຯ ຍສ຺ມາ ມາສາ ຕິນ຺ຕາວິເສເສນ ຄຣຸກາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຍຖາ ຕິນ຺ຕມາໂສ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ໂຫຕິ ຄິລານຠາວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໓໓໕ຯເຕສນ຺ຕິ ອາຣມ຺ຠວຕ຺ຖູນໍຯ ອິມິນາວ ນເຍນາຕິ ອິມິນາ ກຸສີຕວຕ຺ຖູສຸ ວຸຕ຺ເຕເນວ ນເຍນຯ ‘‘ທຸວິຘມ຺ປີ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕີ’’ຕິ ອາທິນາ, ‘‘ອິທໍ ປຐມນ຺ຕິ ອິທໍ ຫນ຺ທາຫໍ ວີຣິຍໍ ອາຣຠາມີຕິ ເອວໍ ຠາວນາຍ ອພ຺ຠຸສ຺ສຫນໍ ປຐມໍ ອາຣມ຺ຠວຕ຺ຖູ’’ຕິອາທິນາ ຈ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍຖາ ຕຖາ ປຐມໍ ປວຕ຺ຕໍ ອພ຺ຠຸສ຺ສຫນເມວ ອຸປຣິ ວີຣິຍາຣມ຺ຠສ຺ສ ກາຣຓໍ ໂຫຕິຯ ອນຸຣູປປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາສຫິຕານິ ຫິ ອພ຺ຠຸສ຺ສຫນານິ, ຕມ຺ມູລການິ ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓານິ ອຏ຺ຐ ອາຣມ຺ຠວຕ຺ຖູນິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ

໓໓໖ຯອາສຊ຺ຊາຕິ ຍສ຺ສ ເທຕິ, ຕສ຺ສ ອາໂມທນເຫຕຸ ເຕນ ສມາຄມນິມິຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອຕ຺ຖ ອາສາທນໍ ທານກາຣຓໍ ນາມາ’’ຕິຯ ຠຍາຕິ ຠຍເຫຕຸຯ ນນຸ ຠຍໍ ນາມ ລທ຺ຘກາມຕາ ຣາຄາທໂຍ ວິຍ ເຈຕນາຍ ອວິສຸທ຺ຘິກາຣໍ, ຕໍ ກສ຺ມາ ອິຘ ຄຫິຕນ຺ຕິ? ນ ອິທໍ ຕາທິສໍ ໂຈຣຠຍາທີ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອທາສິ ເມຕິ ຍໍ ປຸພ຺ເພ ກຕໍ ອຸປກາຣໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ທີຍຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທສ຺ສຕິ ເມຕິ ປຈ຺ຈຸປກາຣາສີສາຍ ຍໍ ທີຍຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ ສາຘຸ ທານນ຺ຕິ ‘‘ທານໍ ນາເມຕໍ ປຓ຺ຑິຕປ຺ປຎ຺ຎຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ສາຘຸສມາຈາເຣ ຐຕ຺ວາ ເທຕິຯ ອລງກາຣຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຸປໂສຠນຕ຺ຖໍຯ ປຣິວາຣຕ຺ຖນ຺ຕິ ປຣິກ຺ຂາຣຕ຺ຖໍຯ ທານຎ຺ຫິ ທຕ຺ວາ ຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ປາໂມຊ຺ຊປີຕິໂສມນສ຺ສາທໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂລຠໂທສິສ຺ສາມຈ຺ເຉຣາທໂຍ

ວິທູຣີ ກວນ຺ຕີ ฯ ອິທານິ ທານໍ ອນ຺ກູລສມ຺ມປຣິພ຺ຮູທເນນ, ປຈ຺ຈນິກສມ຺ມວິທູຣີກາວກຣເຕນ ຈ ກາວນາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ໌ໂສກ ນາຍ ຈ ປຣິກ຺ຂາຣາຍ ຈ ໂຫຕີຕິ "ອລງ຺ກາຣຕ຺ຖໍ, ປຣິວາຣຕ຺ຖຍ຺ຈ ເຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ເຕນາຫ "ທານຍ຺ຫີ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸກໍ ກໂຣຕີ"ຕິ ອາທີ ฯ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ລທ຺ຂາ ທາຍເກ "ອິມິນາ ມຍ຺ຫໍ ສງ຺ຄໂຫ ກໂຕ"ຕິ, ທາຕາປິ ລທ຺ຂຣີ ฯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຸກິນ຺ນມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸກໍ ກໂຣຕີ"ຕິ ฯ

ອທນ຺ຕທມນນ຺ຕິ ອທນ຺ຕາ ອນສ຺ສວາປີສ຺ສ ທາເນນ ທນ຺ຕາ ອສ຺ສວາ ໂຫນ຺ຕີ ວເສ ວຕ຺ຕນ຺ຕີ ฯ ອທານໍ ທນ຺ຕທູສກນ຺ຕິ ອທານໍ ປນ ປຸພ຺ເພ ທນ຺ຕານໍ ອສ຺ສວານມ຺ປິ ວິຬາຕຸປ຺ປາທເນນ ຈິຕ຺ຕໍ ທູເສຕີ ฯ ອຸນ຺ນມນ຺ຕິ ທາຍກາ, ປີຍໍວທາ ຈ ປເຣສໍ ຄຣຸຈິຕ຺ຕິ ກາຣຍ຺ຖານຕາຍ ฯ ນມນ຺ຕິ ປຝິຄ຺ຄາຫກາ ທາເນນ, ປີຍວາຈາຍ ລທ຺ຂສງ຺ຄຫາ ສງ຺ຄາຫການໍ ฯ

ຈິຕ຺ຕາລງ຺ກາຣທານເມວ ອຸຕ຺ຕມໍ ອນຸປ຺ກິລິຍ຺ຖຕາຍ, ສຸປຣິສຸທ຺ຂຕາຍ, ຄຸຓວິເສສປ຺ຈຍຕາຍ ຈ ฯ

໓໓໗ ฯ ທານປ຺ຈຍາຕິ ທານກາຣຓາ, ທານມຍປຸຍ຺ຍສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອຸປ໌ຈິຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ອຸປ໌ປຕ຺ຕິໂຍຕິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ເທເວສຸ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຍ ฯ ຖເປຕີຕິ ເອກວາຣເມວ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຍຖາ ອຸປຣູປຣິ ເຕເນວາກາເຣນ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ຖເປຕີ ฯ ຕເທວ ຈສ ອຂິຍ຺ຖານນ຺ຕິ ອາຫ "ຕສ຺ເສວ ເວວຈນ"ນ຺ຕີ ฯ ວຈ຺ເຓຕີຕິ ພຸຮູເຫຕີ, ນ ຫາເປຕີ ฯ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຂິມຸຕ຺ຕໍ, ນິນ຺ນໍ ໂປ໌ກໍ ປພ຺ການ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ວິສິຍ຺ຖໍ ฯ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີ ນາມ ປຓີຕໍ ມຊ຺ເຊປິ ຫີນມຊ຺ຊິມວິກາຄສ຺ສ ລພ຺ການໂຕ ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຸຕ຺ຕຣີ ອກາວິຕນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຸປ໌ຣີ ມຄ຺ຄຜລຕ຺ຖາຍ ອກາວິຕ"ນ຺ຕີ ฯ ສໍວຕ຺ຕຕີ ຕຖາ ປຓິຫິຕໍ ທານມຍຈິຕ຺ຕໍ ฯ ຍໍ ປນ ປາລຸອິຍໍ "ຕຍ຺ຈ ໂຂ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຕຕ຺ຣູປປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິພນ຺ຂກາຣທຸສ຺ສີລຍາກາວທສ຺ສນປຣໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ທານມຍສ຺ສ ປຸຍ຺ຍສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ຕໍສໍວຕ຺ຕນຕາທສ຺ສນປຣນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ฯ

ສມຸຈ຺ອິນ຺ນຣາຄສ຺ສາຕິ ສມຸຈ຺ອິນ຺ນກາມຣາຄສ຺ສ ฯ ຕສ຺ສ ຫີ ສິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອຸປ໌ປຕ຺ຕິ, ນ ສມຸຈ຺ອິນ຺ນກາວຣາຄສ຺ສ ฯ ວິ ຕຣາຄຄ຺ຄຫເຕນ ເຈຕ຺ຖ ກາເມສຸ ວິຕຣາຄຕາ ອຂິປ຺ເປຕາ, ຍາຍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປ຺ຕິ ສິຍາ ฯ ເຕນາຫ "ທານມຕ຺ເຕເນວາ"ຕິ ອາທີ ฯ ຍທິ ເອວໍ ທານໍ ຕຕ຺ຖ ກີ ອຕ຺ຖິຍນ຺ຕິ ອາຫ "ທານໍ ປນາ"ຕິອາທີ ฯ ທາເນນ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕຕິ ພທ຺ຂາຬາເຕ ເວຣິປຸຄ຺ຄເລປິ ອຕ຺ຕໂນ ທານສມ຺ປຝິຈ຺ຈເນນ ມຸທຸກູຕຈິຕ຺ໂຕ ฯ

ປຣິສິຫຕີ ປຣິໂຕ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສມາຄຈ຺ຈຕີຕິ ປຣິສາ, ສມູໂຫ ฯ

ໂລກສ຺ສ ສມ຺ມາຕິ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ ອວສ຺ສມ຺ກາວີ ສມ຺ມາ ฯ ເຕນາຫ "ເອເຕຫີ ມຸຕ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖີ"ຕິອາທີ ฯ ຍສ຺ມາ ເຕ ໂລກສມ຺ມາ ອປຣາປຣໍ ກທາຈິ ໂລກໍ ອນຸປຕນ຺ຕິ, ກທາຈິ ເຕ ໂລໂກ, ຕສ຺ມາ ຕຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອຍ຺ຖິເມ"ຕິ ສຸຕ຺ຕປທໍ (ອ ฯ ນິ ฯ ໘ ฯ ໖) ອາຫຣີ ฯ ຬາສຈ຺ຊາທນາທີນໍ ລທ຺ຂີ ລາໂກ, ຕານີ ເອວ ວາ ລທ຺ຂພ຺ພໂຕ ລາໂກ ฯ ຕທກາໂວ ອລາໂກ ฯ ລາກຄ຺ຄຫເຕນ ເຈຕ຺ຖ ຕພ຺ພິສໂຍ ອນຸໂຣໂຂ ຄຫິໂຕ, ອລາກຄ຺ຄຫເຕນ ວິໂຣໂຂ ฯ ຍສ຺ມາ ໂລຫິເຕ ສຕິ ຕທຸປ຺ຬາຕວເສນ ປຸພ຺ໂພ ວິຍ ອນຸໂຣເຂ ສຕິ ວິໂຣໂຂ ລທ຺ຂາວສໂຣ ເອວ ໂຫຕີ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ລາເກ ອາຄເຕ ອລາໂກ ອາຄໂຕ ເອວາ"ຕີ ฯ ເອສ ນໂຍ ຍສາທີສຸປີ ฯ

ອຍ຺ຖກວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ ฯ

ນວກວຓ຺ຓນາ

໓໔໐ ฯ ວສຕີ ຕຕ຺ຖ ຜລໍ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕກາຍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ວຕ຺ຖຸ, ກາຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖ ฯ ເຕນາຫ "ອາຬາຕວຕ຺ຖູນີຕິ ອາຬາຕກາຣຓານີ"ຕີ ฯ ໂກໂປ໌ ນາມາຍໍ ຍສ຺ມີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ເອກວາຣເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຖ ໂຂ ປຸນປ຺ປີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊເຕວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ພນ຺ຂຕີ"ຕີ ฯ ອຖ ວາ ໂຍ ປຈ຺ຈຍວິເສເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອາຬາໂຕ ສວິສເຍ ພທ຺ໂຂ ວິຍ ນ ວິຄຈ຺ຈຕິ, ປຸນປ຺ປີ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ເຍວ, ຕໍ ສນ຺ຂາຍາຫ "ອາຬາຕໍ ພນ຺ຂຕີ"ຕີ ฯ ຕໍ ປນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍວເສນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ອຸປ຺ປາທນເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ກໂຣຕິ ອຸປ຺ປາເທຕີ"ຕີ ฯ

ຕံ ກຸເຕຕຸຖ ລພຸກາຕິ ເອຕຸຖ ຕນຸຕິ ກິຣິຍາປຣາມສນໍ, ປຫຊຸຊາຫາເຣນ ຈ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຕໍ ອນຕຸຖຈຣຕໍ ມາ ອໂຫສີ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ເກນ ກາຣເຕນ ລທຸຜພຸພໍ ນິຣຕຸຖກກາວໂຕ຺ ກມຸມສຸສກາ ທີ ສຕຸຕາ, ເຕ ກສຸສ ຣຸຈິຍາ ທຸກຸຂິຕາ, ສຸຂິຕາ ວາ ກວນຸຕິ, ຕສຸມາ ເກວລໍ ຕສຸມີ ມຍຸຫໍ ກຸຊຸຊນມຕຸຕໍ ເອວາຕິ ອຜິປຸປາໂຍ຺ ອຖ ວາ ຕໍ ໂກປກຣຕເມຕຸຖ ປຸຄຸຄເລ ກຸໂຕ ລພຸກາ ປຣມຕຸຖໂຕ ກຸຊຸຊິຕພຸພສຸສ, ກຸຊຸຊນກສຸສ ຈ ອກາວໂຕ຺ ສງຂາຣມຕຸຕຄຸເຫຕໍ, ຍທິທໍ ຂນຸຜປຄຸຈກໍ຺ ຍໍ ‘‘ສຕຸໂຕ’’ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ເຕ ສງຂາຣາ ອິຕຸຕຣກາລາ ຂຕິກາ, ກສຸສ ໂກ ກຸຊຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ຺ ລາກາ ນາມ ເກ ສິຍຸໍ ອຄຸຄຕຸຣ ອນຸປຸປຕຸຕິໂຕ຺

໓໘໑຺ ສຕຸຕາ ອາວສນຸຕິ ເອເຕສູຕິ ສຕຸຕາວາສາ຺ ນານຕຸຕກາຍາ ນານຕຸຕສຄຸຄີ ອາທິເກທາ ສຕຸຕນິກາຍາ຺ ຍສຸມາ ເຕ ເຕ ສຕຸຕນິກາຍາ ຕປຸປຣິຍາປນຸນານໍ ສຕຸຕານໍ ຕາຍ ເອວ ຕປຸປຣິຍາປນຸນຕາຍ ອາຜາໂຣ ວິຍ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອຣຫນຸຕິ ສມຸທາຍາຜາຣຕາຍ ອວຍວສຸສ ຍຖາ ‘‘ຣຸກຸເຂ ສາຂາ’’ຕິ , ຕສຸມາ ‘‘ສຕຸຕານໍ ອາວາສາ, ວສນຄຸຖານານີຕິ ອຕຸໂຖ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ສຸທຸຜາວາສາປີ ສຕຸຕາວາໂສວ ‘‘ນ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາວາໂສ ສຸລກຣູໂປ, ໂຍ ມຍາ ອນາວຸຕຸຖປຸພຸໂພ ອິມິນາ ທີເຜນ ອຫຸຜຸນາ ອຄຸຄຕຸຣ ສຸທຸຜາວາເສຫີ ເທເວຫີ’’ຕິ ວຈນໂຕ຺ ຍທິ ເອວໍ ກສຸມາ ອິຜ ນ ຄຫີຕາຕິ ຕຕຸຖ ກາຣຕມາຫ ‘‘ອສພຸພກາລິກຕຸຕາ’’ຕິອາທີ຺ ເວຫປຸຜໂລ ປນ ຈຕຸຕຸຖໍເຍວ ສຕຸຕາວາສໍ ກຊຕີຕີ ທຄຸຖພຸພໍ຺

໓໘໒຺ໂອປສມິໂກຕິ ວຄຸຄທຸກຸຂສຸສ ອຸປສມາວໂທ, ຕໍ ປນ ວຄຸຄທຸກຸຂໍ ກິເລເສສຸ ອຸປສນຸເຕສຸ ອຸປສມຕີ, ນ ອຄຸຄຖາ, ຕສຸມາ ‘‘ກິເລສູປສມກໂຣ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕກຸກຣໍ ສມຸໂພຜໍ ຄເມຕີຕິ ສມຸໂພຜຄາມີ຺

ຍສຸມີ ເທວນິກາເຍ ຜມຸມເທສນາ ນ ວິຍຸຊຸຊຕິ ສວນສຸເສວ ອກາວໂຕ, ໂສ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ທີຜາຍຸໂກ ເທວນິກາໂຍ’’ຕິ ອຜິປຸເປໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອສຄຸຄກວໍ ວາ ອຣູປກວໍ ວາ’’ຕິ຺

໓໘໓຺ ອນຸປຸພຸພໂຕ ວິຫຣິຕພຸພາຕິ ອນຸປຸພຸພວິຫາຣາ຺ ອນຸປຜິປາຜິຍາຕິ ອນຸກຸກເມນ຺ ສມາປຊຸຊິຕພຸພວິຫາຣາຕິ ສມາປຊຸຊິຕຸວາ ສມງຄິໂນ ຫຸຕຸວາ ວິຫຣິຕພຸພວິຫາຣາ຺

໓໘໔຺ອນຸປຸພຸພນິໂຣຜາຕິ ອນຸປຸພຸເພນ ອນຸກຸກເມນ ປວຕຸເຕຕພຸພນິໂຣຜາ຺ ເຕນາຫ ‘‘ອນຸປຜິປາຜິຍາ ນິໂຣຜາ’’ຕິ຺

ນວກວຕຸຕນາ ນິຄຸຖິຕາ຺

ທສກວຕຸຕນາ

໓໘໕຺ ເຍຫິ ສີລາທີຫີ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ຜມຸມສຣຕາຍ ຜມຸເມເນວ ນາຖຕິ ອີສຕິ ອກິກວຕີຕິ ນາໂຖຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ເຕ ຕສຸສ ນາຖກາວກຣາ ຜມຸມາ ‘‘ນາຖກຣຕາ’’ຕິ ວຸຕຸຕາຕິ ອາຫ ‘‘ສນາຖາ...ເປ... ປຕິຄຸຖາກຣາ ຜມຸມາ’’ຕິ຺ ຕຕຸຖ ອຕຸຕໂນ ປຕິຄຸຖາກຣາຕິ ຍສຸສ ນາຖກາວກຣາ, ຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ປຕິຄຸຖາວິຜາຍິໂນ຺ ອປຸປຕິຄຸໂຖ ອນາໂຖ, ສປຸປຕິຄຸໂຖ ສນາໂຖຕິ ປຕິຄຸຖຕຸໂຖ ນາຖຕຸໂຖ຺

ກລຸຍາຕຄຸຕໂຍຄໂຕ ກລຸຍາຕາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ສີລາທິຄຸຕສມຸປນຸນາ’’ຕິ ອາຫ຺ ມິຊຸຊນລກຸຂຕາ ມິຕຸຕາ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ມິຕຸໂຕ, ໂສ ວຸຕຸຕນເຍນ ກລຸຍາໂຕ ອສຸສ ອຕຸຖີຕິ ຕສຸສ ອຕຸຖິຕາມຕຸຕໍ ກລຸຍາຕມິຕຸຕປເທນ ວຸຕຸຕໍ຺ ອສຸສ ເຕນ ສພຸພກາລໍ ອວິຊຫິຕວາໂສຕິ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ກລຸຍາຕສຫາໂຍ’’ຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອາຫ ‘‘ເຕວສຸສາ’’ຕິອາທີ຺ ເຕວສຸສາຕິ ເຕ ເອວ ກລຸຍາຕມິຕຸຕາ ອສຸສ ກິກຸຂຸໂນ຺ ສຫ ອຍນໂຕຕິ ສຫ ວຕຸຕນໂຕ຺ ອສໂມຜາເນ ຈິຕຸເຕນ, ສໂມຜາເນ ປນ ຈິຕຸເຕນ ເຈວ ກາເຍນ ຈ ສມຸປວງໂກ຺

ສຸຂໍ ວໂຈ ເອຕສຸມີ ອນຸກູລຄາຫີມຸຫີ ອາທຣຄາຣວວຕີ ປຸຄຸຄເລຕິ ສຸວໂຈ຺ ເຕນາຫ ‘‘ສຸເຂນ ວຕຸຕພຸໂພ’’ຕິອາທີ຺ ຂໂມຕິ ຂນຸຕາ, ຕເມວສຸສ ຂມກາວໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຄາລຸເຫນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ຺ ວາມໂຕຕິ ມິຈຸຊາ, ອໂຍນິໂສ ວາ ຄຕຸຫາຕີ຺ ປຜິປຸຜຣຕີຕິ ປຜາຕິກກາເວນ ຕິຄຸຖຕິ຺ ປທກຸຂິຕໍ ຄຕຸຫາຕີຕິ ສມຸມາ ໂຍນິໂສ ວາ ຄຕຸຫາຕີ຺

ອຸຈຸຈາວຈານີຕິ ວິປຸລຂຸທຸທການີ ຯ ຕຕຸຣຸປລມນີຍາຕິ ຕຕຸຣ ຕຕຸຣ ມຫນຸເຕ, ຂຸທຸທເກ ຈ ກມຸເມ ສາສນວເສນ ອຸປາເຍນ ອຸປຄຈຸລນຸຕີຍາ, ຕສຸສ ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ນິປຸຜາທເນນ ສມຕຸຖາຍາຕິ ອຕຸໂຖ ຯ ຕຕຸຣຸປາຍາຍາຕິ ວາ ຕຕຸຣ ຕຕຸຣ ກມຸເມ ສາເຣຕພຸເພ ອຸປາຍກູຕາຍ ຯ

ຂມຸເມ ອສຸສ ກາໂມຕິ ຂມຸມກາໂມຕິ ພຸຍຊີກຣຕານໍປີ ພາທີຣຕຸໂຖ ສມາໂສ ໂຫຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ຯ ກາເມຕພຸພໂຕ ວາ ປີຍາຍິ ຕພຸພໂຕ ກາໂມ, ຂມຸໂມ; ຂມຸໂມ ກາໂມ ອສຸສາຕິ ຂມຸມກາໂມ ຯ ຂມຸໂມຕິ ປຣິຍຕຸຕິຂມຸໂມ ອຊິປຸເປໂຕຕິ ອາຫ "ເຕປີຍກໍ ພຸທຸຂວຈນໍ ປີຍາຍຕີຕິ ອຕຸໂຖ"ຕີ ຯ ສມຸທາຫຣຕໍ ກຖນໍ ສມຸທາຫາໂຣ, ປີໂຍ ສມຸທາຫາໂຣ ເອຕສຸສາຕິ ປີຍສມຸທາຫາໂຣ ຯ ສຍລຸ ຈາຕິ ເອຕຸຖ ຈ-ສທຸເທນ "ສກຸກຈຸຈ"ນຸຕິ ປທໍ ອນຸກຫຸໝຕີ, ເຕນ ສຍລຸຈ ສກຸກຈຸຈໍ ເທເສຕຸກາໂມ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ ຯ ອກິຂມຸ ໂມ ສຕຸຕປຸປກຣຕານີ ອຊີໂກ ອກິວິສິຍໂຖ ຈ ປຣິຍຕຸຕິຂມຸໂມຕິ ກຕຸວາ ຯ ວິນໂຍ ອຸກໂຕວິກງຄາ ວິນຍນໂຕ ກາຍວາຈານໍ ຯ ອກິ ວິນໂຍ ຂນຸຂກປຣິວາຣາ ວິເສສໂຕ ອາກິສມາຈາຣິກຂມຸມກິຕຸຕນໂຕ ຯ ອາກິສມາຈາຣິກຂມຸມປາຣິປູຣິວເສເນວ ຫີ ອາ ທິພຸຣຫຸມຈຣິຍກຂມຸມປາຣິປູຣີ ຯ ຂມຸໂມ ເອວ ປີຍກທຸວຍສຸສາປີ ປຣິຍຕຸຕິຂມຸມກາວໂຕ ຯ ມຄຸຄຜລານີ ອກິຂມຸໂມ ນິພຸພານ ຂມຸມສຸສ ອກິມຸໂຂຕິ ກຕຸວາ ຯ ກິເລສວູປສມກາຣຕໍ ປຸພຸພກາຄີຍາ ຕິສຸໂສ ສິກຸຂາ ສງເຂປໂຕ ວິວຍຸຍນິສຸສິໂຕ ສມໂຖ ວິປສຸສ ນາ ຈ ຯ ພຫຸລປາໂມຊໂຊຕິ ພລວປາໂມຊໂຊ ຯ

ກາຣຕາຕຸເຖຕິ ນິມິຕຸຕຕຸເຖ ຯ ກຸສລຂມຸມນິມິຕຸຕໍ ທີສຸສ ວີຣິຍາຣມຸໂກ ຯ ເຕນາຫ "ເຕສໍ ອຊີຄມຕຸຖາຍາ"ຕີ ຯ ກຸສເລສຸ ຂມຸເມສູຕິ ວາ ນິປຸຜາເທຕພຸເພ ກຸມຸມໍ ຍຖາ "ເຈຕໂສ ອວູປສເມ ອໂຍນິໂສມນສິການປທຍຸຖານ"ນຸຕິ ຯ

ລິຂຜີ ຯ ສກລຍຸເຖນາຕິ ນິສຸເສສຍຸເຖນ, ອນວເສສຜຣຕາວເສນ ເຈຕຸຖ ສກລຍຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ, ອສຸກນິມິຕຸຕາທີສຸ ວິຍ ເອກ ເທເສ ອຍຸຖຕຸວາ ອນວເສສໂຕ ຄເຫຕພຸພຍຸເຖນາຕິ ອຕຸໂຖ ຯ ຕທາຣມຸມຕານໍ ຂມຸມານນຸຕິ ຕໍ ກສິຕໍ ອາຣພຸກ ປວຕຸຕນກຂມຸ ມານໍ ຯ ເຂຕຸຕຍຸເຖນາຕິ ອຸປຸປຕຸຕິຍຸຖານຍຸເຖນ ຯ ອຊິຍຸຖານຍຸເຖນາຕິ ປວຕຸຕິຍຸຖານກາເວນ ຯ ຍຖາ ເຂຕຸຕໍ ສສຸສານໍ ອຸປຸປຕຸ ຕິຍຸຖານໍ ວຫຸຒິຍຸຖານຍຸຈ , ເອວເມຕໍ ຊານໍ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕານໍ ຂມຸມານນຸຕິ, ໂຍຄີໂນ ວາ ສຸຂວິເສສານໍ ກາຣຕາກາເວນ ຯ "ປຣິຈຸຊິນຸທິຕຸວາ" ຕິ ອິທໍ ອຸທຸຂໍ ອໂຂຕິ ເອຕຸຖາປີ ໂຍເຊຕພຸພໍ ຯ ປຣິຈຸຊິນຸທິຕຸວາ ເອວ ຫີ ສພຸພຕຸຖ ກສິຕໍ ວຫຸເຒຕພຸພໍ ຯ ເຕນ ເຕນ ວາ ກາຣເຕນາຕິ ເຕນ ເຕນ ອຸປຣິອາທີສຸ ກສິຕວຫຸຒນກາຣເຕນ ຯ ຍຖາ ກິນຸຕິ ອາຫ "ອາໂລກມິວ ຣູປທສຸສນກາ ໂມ"ຕີ ຯ ຍຖາ ທິພຸພຈກຸຂຸນາ ອຸທຸຂໍ ເຈ ຣູປໍ ທຍຸຖຸກາໂມ, ອຸທຸຂໍ ອາໂລກໍ ປສາເຣຕິ, ອໂຂ ເຈ ອໂຂ, ສມນຸຕໂຕ ເຈ ຣູປໍ ທຍຸຖຸ ກາໂມ ສມນຸຕໂຕ ອາໂລກໍ ປສາເຣຕິ; ເອວມຍໍ ກສິຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ ຯ

ເອກສຸສາຕິ ປຖວີກສິຕາທີສຸ ເອເກກສຸສ ຯ ອຍຸຍກາວານຸປຄມນຕຸຖນຸຕິ ອຍຸຍກສິຕກາວານຸປຄມນທີປນຕຸຖໍ, ອຍຸຍສຸສ ວາ ກສິຕກາວານຸປຄມນທີປນຕຸຖໍ, ນ ຫີ ອຍຸເຍນ ປສາຣິຕກສິຕໍ ຕໂຕ ອຍຸເຍນ ປສາຣິຕກສິຕກາວໍ ອຸປຄຈຸຊຕິ, ເອວມຸປີ ເນສໍ ອຍຸຍກສິຕສມຸເກທາກາໂວ ເວທິຕພຸໂພ ຯ ນ ອຍຸຍໍ ປຖວີອາທີ ຯ ນ ຫີ ອຸທເກ ກິຕຍຸຖາເນ ສສມຸການປຖວີ ອຕຸຖີ ຯ ອຍຸໂຍ ກສິຕສມຸເກໂທຕິ ອາໂປກສິຕາທີນາ ສງກໂຣ ຯ ສພຸພຕຸຖາຕິ ສພຸເພສຸ ເສສກສິເຕສຸ ຯ ເອກເທເສ ອຍຸຖຕຸວາ ອນວເສສຜຣຕໍ ປມາຕສຸສ ອຄຸຄຫຕໂຕ ອປຸປມາຕໍ ຯ ເຕເນວ ຫີ ເນສໍ ກສິຕສມລຸລາ ຯ ຕຖາ ຈາຫ "ຕລຸທີ"ຕິອາທີ ຯ ເຈຕສາ ຜຣນຸໂຕຕິ ກາວນາຈິຕຸເຕນ ອາຣມຸມຕໍ ກໂຣນຸໂຕ ຯ ກາວນາຈິຕຸຕລຸທີ ກສິຕໍ ປຣິຕຸຕໍ ວາ ວິປຸລໍ ວາ ສກລເມວ ມນສີ ກໂຣຕິ, ນ ເອກເທ ສໍ ຯ

ກສິຕຸຄຸຂາຜິມາກາເສປວຕຸຕວິຍຸລາຕໍ ຜຣຕາອປຸປມາຕາວເສນ "ວິຍຸລາຕກສິຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ຯ ຕຖາ ຫີ ຕໍ "ວິຍຸລາຕລຸຈ"ນຸ ຕິ ວຸຈຸຈຕີ ຯ ກສິຕວເສນາຕິ ຍຖາອຸຄຸຂາຜິຕກສິຕວເສນ ຯ ກສິຕຸຄຸຂາຜິມາກາເສ ອຸທຸຂໍອໂຂຕິຣິຍຕາ ເວທິຕພຸພາ ຯ ຍຕຸຕກລຸ ທີ ຖານໍ ກສິຕໍ ປສາຣິຕໍ, ຕຕຸຕກໍ ອາກາສກາວນາວເສນ ອາກາໂສ ໂຫຕີຕິ; ເອວໍ ຍຕຸຕກໍ ຖານໍ ອາກາສໍ ຫຸຕຸວາ ອຸປຍຸຖິຕໍ, ຕຕຸຕກໍ ສກລເມວ ຜຣິຕຸວາ ວິຍຸລາຕສຸສ ປວຕຸຕນໂຕ ອາຄມນວເສນ ວິຍຸລາຕກສິເຕປີ ອຸທຸຂໍອໂຂຕິຣິຍຕາ ວຸຕຸຕາຕິ ອາຫ "ກສິຕຸຄຸຂາຜີ ອາກາສວເສນ ຕຕຸຖ ປວຕຸຕວິຍຸລາເຕ ອຸທຸຂໍອໂຂຕິຣິຍຕາ ເວທິຕພຸພາ"ຕີ ຯ

ອກຸສລກມຸມປຖທສກວຕຸຕນາ

ມິ໘ຠາຯປຖຠູຕຕ຺ຕາຕິ ເຕສໍ ປວຕ຺ຕນຸປາຍຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄຠູຕຕ຺ຕາຯ ເມຖຸນສມາຈາເຣສູຕິ ສທາຣສນ຺ໂຕສປຣທາຣຄມນວເສນ ທຸວິເຘສຸ ເມຖຸນສມາຈາເຣສຸຯ ເຕປີ ຫິ ກາເມຕພ຺ພໂຕ ກາມາ ນາມຯ ເມຖຸນວຕ຺ຖູສູຕິ ເມຖຸນສ຺ສ ວຕ຺ຖູສຸ ເຕສຸ ສຕ຺ເຕສຸຯ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣຕິ ຄາຣຍ຺ຫາຈາໂຣຯ ຄາຣຍ຺ຫຕາ ຈສ຺ສ ເອກນ຺ຕນິຫີນຕາຍ ເອວາຕິ ອາຫ ''ເອກນ຺ຕນິນ຺ທິໂຕ ລາມກາຈາໂຣ''ຕິຯ ອສທ຺ທມ຺ມາຘິປ຺ປາເຍນາຕິ ອສທ຺ທມ຺ມເສວນາຘິປ຺ປາເຍນຯ

ສໂຄຕ຺ເຕຫິ ຣກ຺ຂິຕາ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາຯ ສຫຘມ຺ມິເກຫິ ຣກ຺ຂິຕາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕາຯ ສສ຺ສາມິກາ ສາຣກ຺ຂາຯ ຍສ຺ສາ ຄມເນ ຣຎ຺ຎາ ທຓ຺ໂຑ ຐປິໂຕ, ສາ ສປຣິທຓ຺ຑາຯ ຠຣິຍາຠາວຕ຺ຖໍ ຘເນນ ກີຕາ ຘນກ຺ກີຕາຯ ຉນ຺ເທນ ວສນ຺ຕີ ຉນ຺ທວາສິນີຯ ໂຠຄຕ຺ຖໍ ວສນ຺ຕີ ໂຠຄວາສິນີຯ ປຏຕ຺ຖໍ ວສນ຺ຕີ ປຏວາສິນີຯ ອຸທກປຕ຺ຕໍ ອາມສິຕ຺ວາ ຄຫິຕາ ໂອທປຕ຺ຕກິນີຯ ຈຸມ຺ພຏໍ ອປເນຕ຺ວາ ຄຫິຕາ ໂອຠຏຈຸມ຺ພຏາຯ ກຣມຣານີຕາ ຘຊາຫຏາຯ ຕງ຺ຂຓິກາ ມຸຫຸຕ຺ຕິກາຯ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກເມ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ, ນ ຕຖາ ທຸວິນ຺ນໍ ສມານຈ຺ຉນ຺ທຕາຍຯ ''ອຠິຠວິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກມເນ ສຕິປີ ມຄ຺ເຄນມຄ຺ຄປຏິປຕ຺ຕິອຘິວາສເນ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນເສວນາຠິສນ຺ຘິປໂຍຄາຠາວໂຕ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ນ ໂຫຕິ ອຠິຠຸຍ຺ຍມານສ຺ສາ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເສວນຈິຕ຺ເຕ ສຕິ ປໂຍຄາຠາໂວ ອປ຺ປມາຓໍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອິຕ຺ຖິຍາ ເສວນປໂຍຄສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ຕສ຺ມິໍ ອສຕິ ປຸເຣຕຣໍ ເສວນຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຓ຺ຓາປເນປີ ຕສ຺ສາ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ນ ສິຍາ, ຕຖາ ປຸຣິສສ຺ສປີ ເສວນປໂຍຄາຠາເວຕິຯ ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ວເສນ ຕໂຍ ພລກ຺ກາເຣນ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ວເສນ ຕໂຍຕິ ສພ຺ເພປີ ອຄ຺ຄຫິຕຄ຺ຄຫເຓນ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ຠາຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຸປສຄ຺ຄວເສນ ອຕ຺ຖວິເສສວາຈິໂນ ຘາຕຸສທ຺ທາຕິ ''ອຠິຊ຺ຌາຍຕີ''ຕິ ປທສ຺ສ ''ປຣຠຓ຺ຑາຠິມຸຂີ''ຕິອາທິນາ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ນິນ຺ນຕາຍາຕິ ຕສ຺ມິໍ ປຣຠຓ຺ເຑ ລຸພ຺ຠນວເສນ ນິນ຺ນຕາຍາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ ເວທິຕ຺ພ຺ໂພຯ ອຠິປຸພ຺ໂພ ວາ ຌາ-ສທ຺ໂທ ລຸພ຺ຠເນ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຸປສຄ຺ຄວເສນ ອຕ຺ຖວິເສສວາຈິໂນ ເອວ ຘາຕຸສທ຺ທາຯ ອທິນ຺ນາທານສ຺ສ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລວຓ຺ຓນາຍໍ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ຈູລສີລວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ອທິນ຺ນາທານໍ ວິຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊາ, ມຫາສາວຊ຺ຊາ ຈາ''ຕິຯ ຕສ຺ມາ ''ຍສ຺ສ ຠຓ຺ຑໍ ອຠິຊ຺ຌາຍຕິ, ຕສ຺ສ ອປ຺ປຄຸຓຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊຕາ, ມຫາຄຸຓຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ''ຕິອາທິນາ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊວິຠາໂຄ ເວທິຕ຺ພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຓາມນໍ ຈິຕ຺ເຕເນວາຕິ ເວທິຕ຺ພ຺ພໍຯ

ຫິຕສຸຂໍພ຺ຍາປາທຍຕີຕິ ໂຍ ນໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ຕສ຺ສ ຍໍ ປຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສຕິ ສມວາເຍ ຫິຕສຸຂໍ ວິນາເສຕິຯ ຜຣຸສວາຈາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລວຓ຺ຓນາຍໍ ວິຠາວິຕາຕິ ອາຫ ''ຜຣຸສວາຈາ ວິຍາ''ຕິອາທິຯ ຕສ຺ມາ ''ຍໍ ປຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາເທຕິ, ຕສ຺ສ ອປ຺ປຄຸຓຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ມຫາຄຸຓຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ''ຕິອາທິນາ ຕທຸຠຍວິຠາໂຄ ເວທິຕ຺ພ຺ໂພຯ ''ອໂຫ ວຕາ''ຕິ ອິມິນາ ປຣສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕາຍ ວິນາສຈິນ຺ຕນໍ ທີເປຕິຯ ເອວຎ຺ຫິ ສ຺ສ ທາຣຸຓປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ກມ຺ມປຖປ຺ປວຕ຺ຕິຯ

ຍຖາຠຸຈ຺ຈຄຫຓາຠາເວນາຕິ ຍຖາວຄຫຓສ຺ສ ອຠາເວນ ອນິຈ຺ຈາທິສຠາວສ຺ສ ນິຈ຺ຈາທິໂຕ ຄຫເຓນຯ ມິຈ຺ຉາ ປສ຺ສຕີຕິ ວິຕຖໍ ປສ຺ສຕິຯ ''ສມ຺ຜປ຺ປລາໂປ ວິຍາ''ຕິ ອິມິນາ ອາເສວນສ຺ສ ມນ຺ທຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊຕໍ, ມຫນ຺ຕຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ຊຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຄຫິຕາກາຣວິປຣີຕຕາຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ ຄຫິຕາກາຣວິປຣີຕຠາໂວຯ ວຕ຺ຖຸໂນຕິ ຕສ຺ສ ອຍຖາຠູຕສຠາວມາຫຯ ຕຖາຠາເວນາຕິ ຄຫິຕາກາເຣເນວ ວິປຣີຕາກາເຣເນວຯ ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐິຄຕິກສ຺ສ, ຕສ຺ສ ວາ ວຕ຺ຖຸໂນ ອຸປຏ຺ຐານໍ, ''ເອວເມຕໍ ນ ອິໂຕ ອຎ຺ຎຖາ''ຕິຯ

ຘມ຺ມໂຕຕິ ສຠາວໂຕຯ ໂກຏ຺ຐາສໂຕຕິ ຜສ຺ສປຎ຺ຈມກາທີສຸ ຈິຕ຺ຕງ຺ຄໂກຏ຺ຐາເສສຸ ເຍ ໂກຏ຺ຐາສາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເຈຕນາຘມ຺ມາຕີ ເຈຕນາສຠາວາຯ

''ປຏິປາຏິຍາ ສຕ຺ຕາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ນນຸ ເຈຕນາ ອຠິຘມ຺ເມ ກມ຺ມປເຖສຸ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ປຏິປາຏິຍາ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກມ຺ມປຖຠາໂວ ນ ຍຸຕ຺ໂຕຕີ? ນ, ອວຈນສ຺ສ ອຎ຺ຎເຫຕຸກຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ຕຕ຺ຖ ເຈຕນາຍ ອກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ (ຘຯ ສຯ ມູລຏີຯ ອກຸສລກມ຺ມປຖກຖາວຓ຺ຓນາ) ກມ຺ມປຖຣາສິມ຺ຫິ ອວຈນໍ, ກທາຈິ ປນ ກມ຺ມປໂຖ ໂຫຕິ, ນ ສພ຺ພທາຕິ ກມ຺ມປຖຠາວສ຺ສ ອນິຍຕຕ຺ຕາ ອວຈນໍຯ ຍທາ ປນ ກມ຺ມປໂຖ ໂຫຕິ, ຕທາ ກມ຺ມປຖຣາສິສງ຺ຄໂຫ ນ ນິວາຣິໂຕຯ

ເອຕ຺ຖາຫ – ຍທິ ເຈຕນາຍ ສພ຺ພທາ ກມ຺ມປ຺ຖກາວາກາວໂຕ ອນິຍໂຕ ກມ຺ມປ຺ຖກາໂວຕິ ກມ຺ມປ຺ຖຣາສິມ຺ຫິ ອວຈນໍ, ນນຸ ອກິຊ຺ຊາທີນມ຺ປິ ກມ຺ມປ຺ຖກາວໍ ອປ຺ປ຺ຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖິຕາຍ ອນິຍໂຕ ກມ຺ມປ຺ຖກາໂວຕິ ເຕສມ຺ປິ ກມ຺ມປ຺ຖຣາສິມ຺ຫິ ອວຈນໍ ອາປຊ຺ຊຕິຕິ? ນາປຊ຺ຊຕິ ກມ຺ມປ຺ຖຕາຕໍສກາຄຕາ ຫິ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຍທິ ເອວໍ ເຈຕນາປິ ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ສິຍາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ສາ ປນ ປາຕາຕິປາຕາທິກາວາຕິ ປາກໂຜ ຕສ຺ສາ ກມ຺ມປ຺ຖກາໂວຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ ສິຍາຯ ເຈຕນາຍ ຫິ ''ເຈຕນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມໍ ວທາມິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໖໓; ກຖາຯ ໕໓໙), ຕິວິຊາ, ກິກ຺ຂເວ, ກາຍສຍ຺ເຈຕນາ ອກຸສລໍ ກາຍກມ຺ມ''ນ຺ຕິ (ກຖາຯ ໕໓໙) ວຈນໂຕ ກມ຺ມກາໂວ ປາກໂຜ; ກມ຺ມໍເຍວ ຈ ສຸຄຕິທຸຄ຺ຄຕີນໍ, ຕທຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນສຸຂທຸກ຺ຂານຍ຺ຈ ປ຺ຖກາເວນ ປ຺ວຕ຺ຕໍ ''ກມ຺ມປ຺ໂຖ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ປາກໂຜ ຕສ຺ສາ ກມ຺ມປ຺ຖກາໂວຯ ອກິຊ຺ຊາທີນໍ ປນ ເຈຕນາສມ຺ຫນກາເວນ ສຸຈຣິຕທຸຈ຺ຈຣິຕກາໂວ, ເຈຕນາຊນິຕກາເວນ [ເຈຕນາຊນິຕຕໍພນ຺ຊຕິກາເວນ (ສຯ ສຯ ອນຸຍີຯ ອກຸສລກມ຺ມປ຺ຖາວຕ຺ຕນາ)] ສຸຄຕິທຸຄ຺ຄ ຕິຕທຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນສຸຂທຸກ຺ຂານໍ ປ຺ຖກາໂວ ຈາຕິ ນ ຕຖາ ປາກໂຜ ກມ຺ມປ຺ຖກາໂວຕິ ເຕ ເອວ ເຕນ ສກາເວນ ທສ຺ເສຕຸໍ ອກິສມ຺ເມ ເຈຕນາ ກມ຺ມປ຺ຖກາເວ ນ ວຸຕ຺ຕາ, ອຕຖາຊາຕີຍຕ຺ຕາ ວາ ເຈຕນາ ເຕຫິ ສທ຺ຊີ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ມູລໍ ປ຺ຕ຺ວາຕິ ມູລ ເທສນໍ ປ຺ຕ຺ວາ, ມູລສກາເວສຸ ຊມ຺ເມສຸ ເທສິຍມາເນສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

''ອທິນ຺ນາທານໍ ສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ''ປຍ຺ຈສິກ຺ຂາປທາ ປ຺ຣິຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາ ເອວາ''ຕິ ອິມາຍ ປຍ຺ຫປຸຈ຺ຊກປາລຸອິຍາ (ວິກຯ ກ໑໔) ວິຣຸຊ຺ຊຕິຯ ຍຍ຺ຫິ ປາຕາຕິປາຕາທີທຸສ຺ສີລຍສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕໍ , ຕເທວ ຕໍເວຣມຕີຍາ ອາຣມ຺ມຕໍຯ ວິຕິກ຺ກ ມິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໂຕ ເອວ ຫິ ວິຣຕິຕິຯ ສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ວາ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຕສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຕໍ, ຕເມວ ອຸປາທາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂຊຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ ''ຍານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ເອຕ຺ຖ 'ສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕານີ'ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕານິ ຍສ຺ມາ ສຕ຺ໂຕຕິ ສງ຺ຂໍ ຄເຕ ສງ຺ຂາເຣເຍວ ອາຣມ຺ມຕໍ ກໂຣນ຺ຕີ''ຕິຯ (ວິກຯ ອຍ຺ຖຯ ກ໑໔) ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປິຯ ວິສກາຄວຕ຺ຖຸໂນ ''ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິໂສ''ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໂຕ ''ສຕ຺ຕາຣມ຺ມໂຕ''ຕິ ເອເກຯ ''ເອໂກ ທີຍ຺ໂຄ, ທ຺ເວ ສຸຕາ''ຕິອາທິນາ ສມ຺ຜປ຺ປລາເປນ ທີຍ຺ຄ ສຸຕມຸຕວິຍ຺ຍາຕວເສນຯ ຕຖາ ອກິຊ຺ຊາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ ''ທີຍ຺ຄສຸຕມຸຕວິຍ຺ຍາຕວເສນາ'' ຕິທມ຺ປິ ອຸປສໍຫຣຕິ, ນ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຕາຕເມວ ທສ຺ສນາທິວເສນ ອກິຊ຺ຊາຍນ຺ໂຕຯ ''ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໑) ປ຺ວຕ຺ຕ ມານາປິ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖິ ເຕກູມກຊມ຺ມວິສຍາ ເອວາຕິ ອຊິປ຺ປາເຍນສ຺ສາ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ກຖໍ ປນ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖິຍາ ສພ຺ເພ ເຕກູມກຊມ຺ມາ ອາຣມ຺ມຕໍ ໂຫຕິຕິ? ສາຊາຣຕໂຕຯ ''ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຍານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໑; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໙໔) ປ຺ວຕ຺ຕມານາຍ ອຕ຺ຖໂຕ ຣູປາຣູປາວຈຣຊມ຺ມາປິ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິຕິຯ

ສຸຂພຫຸລຕາຍ ຣາຊາໂນ ຫສມານາປິ ''ຆາເຕຖາ''ຕິ ວທນ຺ຕິ , ຫາໂສ ປນ ເນສໍ ອຕ຺ຕວູປສມາທິອຍ຺ຍວິສໂຍຕິ ອາຫ ''ສນ຺ນິຍ຺ຖາປກ…ເປ… ໂຫຕີ''ຕິຯ ມຊ຺ຊຕ຺ຕເວທໂນ ນ ໂຫຕິ, ສຸຂເວທໂນວ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ກວຕິຕິຯ ມຸສາວາໂທ ໂລກສມ຺ຍ຺ຖາໂນ ສຸຂເວທໂນ ວາ ສິຍາ ມຊ຺ຊຕ຺ຕເວທໂນ ວາ, ໂທສສມ຺ຍ຺ຖາໂນ ທຸກ຺ຂເວທໂນ ວາຕິ ມຸສາວາໂທ ຕິເວທໂນຯ ອິມິນາ ນເຍນ ເສເສສຸປິ ຍຖາຣຫໍ ເວທນາເກໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ໂທສໂມຫວເສນທ຺ວິມູລໂກຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕມູລເມວ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ຫິ ມູລຍ຺ເຖນ ອຸປກາຣກກາໂວຯ ນິທານມູເລ ປນ ຄຍ຺ຫມາເນ ''ໂລກໂມຫວເສນປີ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາຯ ອາມິສກິຍ຺ຊກ຺ຂເຫຕຸປິ ປາຕໍ ຫນນ຺ຕິຯ ເຕເນວາຫ – 'ໂລໂກ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍາ''ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໓໔)ຯ ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ກຸສລກມ຺ມປ຺ຖທສກວຕ຺ຕນາ

ປາຕາຕິປາຕາ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພານິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກວເສເນຕ຺ຖ ກຸສລກມ຺ມປ຺ຖານໍ ເທສິຕຕ຺ຕາຯ ເວຣເຫຕຸຕາຍ ເວຣສຍ຺ຍິຕໍ ປາຕາຕິປາຕາທິປາປຊມ຺ມໍ ມຕາຕິ ''ມຍິ ອິຊ ກິຕາຍ ກຖໍ ອາຄຈ຺ຊສີ''ຕິ ຕຊ຺ຊນ຺ຕີ ວິຍ ນີຫຣຕີຕິ ເວຣມຕີ, ວິຣມ ຕິ ເອຕາຍາຕິ ວາ ''ວິຣມຕີ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ''ເວຣມຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສມາທານວເສນ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ວິຣຕິ ສມາທານ ວິຣຕິຯ ອສມາທິນ຺ນສີລສ຺ສ ສມ຺ປ຺ຕ຺ຕໂຕ ຍຖາອຸປຍ຺ຖິຕວີຕິກ຺ກມິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໂຕ ວິຣຕິ ສມ຺ປ຺ຕ຺ຕວິຣຕິຯ ກິເລສານໍ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນວເສນ ປ຺ວຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວິຣຕິ ສມຸຈ຺ເຊທວິຣຕິຯ ກາມຍ຺ເຈຕ຺ຖ ປາລຸອິຍໍ ວິຣຕິເຍວ ອາຄຕາ, ສິກ຺ ຂາປທວິກງ຺ເຄ (ວິກຯ ກ໐໓) ປນ ເຈຕນາປິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາຕິ ຕທຸກຍມ຺ປິ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ''ເຈຕນາປີ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຣຕິໂຍ ປີ''ຕິ ອາຫຯ ອນກິຊ຺ຊາ ຫິ ມູລໍ ປ຺ຕ຺ວາຕິ ກມ຺ມປ຺ໂຖກຍ຺ຖາເສ ''ອນກິຊ຺ຊາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຊມ຺ໂມ ມູລໂຕ ອໂລໂກ ກຸສລມູລໍ ໂຫຕີຕິ

ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຝຸຖພຸໂພ໚ ເສສປທທຸວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ໚

ທຸສຸສີລຸຍາຣມຸມຓາ ຕທາຣມຸມຓຊີວິຕິນຸທຸຣິຍາທິອາຣມຸມຓາ ກຖໍ ທຸສຸສີລຸຍານິ ປຊຫນຸຕີຕິ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ຍຖາ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໚ ປຊຫນຸຕີຕິ ເວທິຕພຸພາ ປາຕາຕິປາຕາທີຫີ ວິຣມຓວເສເນວ ປວຕຸຕນໂຕ໚ ອຖ ຕທາຣມຸມຓາກາເວ, ນ ໂສ ຕານິ ປຊຫຕີ໚ ນ ຫີ ຕເທວ ອາຣພຸກ ຕໍ ປຊຫິຕຸໍ ສກຸກາ ຕໂຕ ອວິນິສຸສຝກາວໂຕ໚

ອນກິຊຊາ…ເປ… ວິຣມນຸຕສຸສາຕີ ອກິຊຊໍ ປຊຫນຸຕສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ນ ຫີ ມໂນທຸຈຸຈຣິຕໂຕ ວິຣຕີ ອຕຸຖິ ອນກິຊຊາທີເຫວ ຕປຸປຫານສິທຸຘິໂຕ໚

ອຣິຍວາສທສກາວຕຸຕນາ

໓໔໗໚ ອຣິຍານເມວ ວາສາຕິ ອຣິຍວາສາ ອນຣິຍານໍ ຕາທິສານໍ ອສມຸກວໂຕ໚ ອຣິຍາຕິ ເຈຕຸຖ ອຸກຸກຝຸຖນິທຸເທເສນ ຂີຓາສວາ ຄຫິຕາ, ເຕ ຈ ຍສຸມາ ເຕຫິ ສພຸພກາລໍ ອວິຣຫິຕວາສາ ເອວ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ "ອຣິຍາ ເອວ ວສີສຸ ວສນຸຕິ ວສິສຸສນຸຕີ"ຕິ໚ ຕຕຸຖ ວສີສູຕີ ນິສຸສາຍ ວສີສຸ໚ ປຌຸຈງຄວິປຸປຫີນຕຸຕາທໂຍ ຫີ ອຣິຍານໍ ອປສຸສຍາ໚ ເຕສຸ ປຌຸຈງຄວິປຸປຫານປຈຸເຈກສຈຸຈປໂນທນເອສນາສມວຍວິສຸສຊຊນານີ "ສງຂາເຍກໍ ປຝິເສວຕີ, ອຘິວາເສຕີ, ປຣິວຊເຊຕີ, ວິໂນເທຕີ"ຕິ ວຸຕຸເຕສຸ ອປສຸເສເນສຸ ວິໂນທນຌຸຈ ມຄຸຄກິຈຸຈາເນວ, ອິຕເຣ ມຄຸເຄເນວ ສມິຊຊນຸຕີ໚

ຌາຓາທໂຍຕີ ຌາຓຌຸເຈວ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕຘມຸມາ ຈ໚ ເຕນາຫ "ຌາຓນຸຕິ ວຸຕຸເຕ"ຕິອາທິ໚ ຕຕຸຖ ວຕຸຕພຸພໍ ເຫຝຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ໚

ອາຣກຸຂກິຈຸຈໍ ສາເຘຕີ ສຕິເວປຸລຸລປຸປຕຸຕຕຸຕາ໚ "ຈຣໂຕ"ຕິອາທິນາ ນິຈຸຈສມາທານໍ ທສຸເສຕິ, ຕໍ ວິກຸເຂປາກາເວນ ທຝຸຖພຸພໍ໚

ປພຸພຊຊຸປຄຕາຕີ ຍໍ ກິຌຸຈິ ປພຸພຊຊໍ ອຸປຄຕາ, ນ ສມິຕປາປາ໚ ໂກວາທິໂນຕີ ຊາຕິມຕຸຕພຸຣາຫຸມເຓ ວທຕີ໚ ປາເຝກຸກສຈຸຈານີຕີ ເຕຫິ ເຕຫິ ທິຝຸຖິຄຕິເກຫິ ປາຝິເຍກຸກໍ ຄຫິຕານິ "ອິທເມວ ສຈຸຈ"ນຸຕີ (ມ໚ ນິ໚ ໒໑໗໗, ໒໐໓, ໔໒໗; ໓໚໒໗; ອຸທາ໚ ໕໕; ເນຕຸຕິ໚ ໕໙) ອກິນິວິຝຸຖານິ ທິຝຸຖິສຈຸຈາທີນິ໚ ທິຝຸຖິຄຕານິປີ ຫີ "ອິທເມວ ສຈຸຈ"ນຸຕີ (ມ໚ ນິ໚ ໒໑໗໗, ໒໐໒, ໔໒໗; ໓໚໒໗, ໒໙; ເນຕຸຕິ໚ ໕໙) ຄຫຓໍ ອຸປາທາຍ "ສຈຸຈານີ"ຕິ ໂວຫຣີຍນຸຕິ໚ ເຕນາຫ "ອິທເມວາ"ຕິອາທິ໚ ນິຫຝານີຕີ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕານໂຕ ນິຫຣິຕານິ ອປນີຕານິ໚ ຄຫິຕຄຸຄຫຓສຸສາຕີ ອຣິຍມຄຸຄາຘິຄມໂຕ ປຸພຸເພ ຄຫິຕສຸສ ທິຝຸຖິຄາຫສຸສ໚ ວິສຸສຝຸຖກາວເວວຈນານີຕີ ອຣິຍມຄຸເຄນ ສພຸພໂສ ປຣິຈຸຈາຄກາວສຸສ ອຘິວຈນານີ໚

ນຕຸຖິ ເອຕາສໍ ວໂຍ ເວກລຸຍນຸຕິ ອວຍາຕີ ອາຫ "ອນູນາ"ຕິ, ອນວເສສາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ເອສນາຕີ ເຫຝຸຖາ ວຸຕຸຕກາເມສນາທໂຍ໚

ມຄຸຄສຸສ ກິຈຸຈນິປຸຜຕຸຕິ ກຖິຕາ ຣາຄາທີນໍ ປຫີນກາວທີປນໂຕ໚

ປຈຸຈເວກຸຂຓາຍ ຜລໍ ກຖິຕນຸຕິ ປຈຸຈເວກຸຂຓາມຸເຂນ ອຣິຍຜລໍ ກຖິຕໍ໚ ອຘິຄເຕ ຫີ ອຄຸຄຜເລ ສພຸພໂສ ຣາຄາທີນໍ ອນຸປຸປາທຘມຸມຕໍ ປຊານາຕິ, ຕຌຸຈ ປຊານນໍ ປຈຸຈເວກຸຂຓາຌາຓນຸຕິ໚

ອເສກຸຂຘມຸມທສກາວຕຸຕນາ

ຜລຌຸຈ ເຕ ສມຸປຍຸຕຸຕຘມຸມາ ຈາຕິ ຜລສມຸປຍຸຕຸຕຘມຸມາ, ອຣິຍຜລສກາວາ ສມຸປຍຸຕຸຕາ ຘມຸມາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຜລສມຸປຍຸຕຸຕຘມຸມາຕີ ຜລຘມຸມາ ເຈວ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕຘມຸມາ ຈາຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ໚ ທຸວິສຸປີ ຖາເນສຸ ປຌຸຌາວ ກຖິຕາ ສມຸມາ ທສຸສນຝຸເຖນ ສມຸມາທິຝຸຖິ, ສມຸມາ ຊານນຝຸເຖນ ສມຸມາຌາຓນຸຕິ ຈ໚ ອຕຸຖິ ຫີ ທສຸສນຊານນານໍ ສວິສເຍ ປວຕຸຕິອາກາຣວິເສໂສ, ສຸວາຍໍ ເຫຝຸຖາ ທສຸສິໂຕ ເອວ໚ ຜລສມາປຕຸຕິຘມຸມາຕີ ຜລສມາປຕຸຕິຍໍ ຘມຸມາ, ຜລສ

ມາປ຺ຕິສຫຄຕສມ຺ມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຣິຍຜລສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມາປີ ຫິ ສພ຺ພໂສ ປຏິປກ຺ຂໂຕ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍ “ວິມຸຕ຺ຕິ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລກ຺ນ຺ຕິຯ ເກນຈິ ປນ ຍຖາ ອເສກ຺ຂາ ຜລປຎ຺ຎາ ທສ຺ສນກິຈ຺ຈໍ ອຸປາທາຍ “ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຊານນກິຈ຺ຈໍ ອຸປາທາຍ “ສມ຺ມາຎາຓ”ນ຺ຕິປີ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ; ເອວໍ ອຣິຍຜລສມາຘິ ສມາທານຏ຺ຐໍ ອຸປາທາຍ “ສມ຺ມາສມາຘີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິມຸຈ຺ຈນຏ຺ຐໍ ອຸປາທາຍ “ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິ” ຕິປີ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ “ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ”ນ຺ຕິ ທຸຕິຍວິມຸຕ຺ຕິຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕີຕິຯ

ທສກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຎ຺ຫສໂມສານວຓ຺ຓນາ

ສໂມສາເນຕພ຺ພາຕິ ສມາຫຣິຕພ຺ພາຯ

໙໘໑ຯໂອກປ຺ປນາຕິ ພລວສທ຺ທາຯ ອາຍຕີ ຠິກ຺ຂູນໍ ອວິວາທເຫຕຸຠູຕໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຠຄວຕາ ເທສິຕານໍ ອຕ຺ຖານໍ ສງ຺ຄາຍນໍ ສງ຺ຄີຕິ, ຕສ຺ສ ຈ ກາຣຓໍ ອຍໍ ສຸຕ຺ຕເທສນາ ຕຖາ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ສງ຺ຄີຕິປຣິຍາຍນ຺ຕິ ສາມຄ຺ຄິຍາ ກາຣຓ”ນ຺ຕິຯ ສມນຸຎ຺ໂຎ ສຕ຺ຖາ ອໂຫສີ “ປຏິຠາຕຸ ຕໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມີ ກຖາ”ຕິ ອຸສ຺ສາເຫຕ຺ວາ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ປຣິໂຍສານາ ສຸຕນ຺ໂຕ, ສາ ປເນຕ຺ຖ ຠຄວໂຕ ສມນຸຎ຺ຎຕາ “ສາຘຸ, ສາຘູ”ຕິ ອນຸໂມທເນນ ປາກຏາ ຊາຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ອນຸໂມທເນນ ສມນຸຎ຺ໂຎ ອໂຫສີ”ຕິຯ ຊິນຠາສິໂຕ ນາມ ຊາໂຕ, ນ ສາວກຠາສິໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ຣາຊຍຸຕ຺ເຕຫິ ລິຂິຕປຓ຺ຓໍ ຍາວ ຣາຊມຸທ຺ທິກາຍ ນ ລຎ຺ຉິຕໍ ໂຫຕິ, ນ ຕາວ “ຣາຊປຓ຺ຓ”ນ຺ຕິ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ລຎ຺ຉິຕມຕ຺ຕໍ ປນ ຣາຊປຓ຺ຓໍ ນາມ ໂຫຕິຯ ເອວເມວ “ສາຘຸ, ສາຘຸ ສາຣິປຸຕ຺ຕາ”ຕິອາທິ ອນຸໂມທນວຈນສໍສູຈິຕາຍ ສມນຸຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕາຍ ຊິນວຈນມຸທ຺ທາຍ ລຎ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ອຍໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ໂຕ ຊິນຠາສິໂຕ ນາມ ຊາໂຕ ອາຫຈ຺ຈວຈໂນຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວາຕິຯ

ສງ຺ຄີຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໑ຯ ທສຸຕ຺ຕຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໔໐ຯອາວຸໂສຠິກ຺ຂເວຕິ ສາວການໍ ອາລປນນ຺ຕິ ສາວການໍ ອາມນ຺ຕນວເສນ ອາລປນສມຸທາຈາໂຣ, ນ ເກວລໍ "ຠິກ຺ຂເວ"ຕິ, ໂສ ປນ ພຸທ຺ຘານໍ ອາລປນໍຯ ເຕນາຫ "ພຸທ຺ຘາ ຫີ"ຕິອາທິຯ ສຕ຺ຖຸສມຸທາຈາຣວເສນ ອສມຸທາຈາໂຣ ເອເວຕ຺ຖ ສຕ຺ຖຸ ອຸຈ຺ຈຏ຺ຐາເນ ຐປນໍຯ ສມ຺ປຕິ ອາຄຕຕ຺ຕາ ກຕ຺ຖຈິ ນ ນິພທ຺ໂຘ ວາໂສ ເອເຕສນ຺ຕິ ອນິພທ຺ຘວາສາ, ອນ຺ເຕວາສິກາຯ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຍເສນາສນໍ ຄເວສນ຺ຕາ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ທິສໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ທິສາຄມນິຍາຯ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ພຸທ຺ຘກາເລ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອສຸຠກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ເອກາທສວິຘໍ ອສຸຠກມ຺ມຏ຺ຐານໍຯ ຕຕ຺ຖາປິ ປຸຄ຺ຄລເວມຕ຺ຕໍ ຎຕ຺ວາ ຕທນຸຣູປໍ ຕທນຸຣູປໍເມວ ເທຕິຯ ໂມຫຈຣິຕສ຺ສປິ ການໍ ອານາປານສ຺ສຕິກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ສປ຺ປາຍໍ, ກມ຺ມຏ຺ຐານຠາວນາຍ ປນ ຠາຊນຠູຕໍ ກາຕຸໍ ສມ຺ໂມຫວິຄມາຍ ປຄຸຓໍ ອຸທ຺ເທສປຣິປຸຈ຺ຉາຘມ຺ມສ຺ສວນຘມ຺ມສາກຈ຺ຉາສຸ ນິໂຍເຊຕພ຺ໂພຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ໂມຫຈຣິຕສ຺ສ…ເປ… ອາຈິກ຺ຂຕີ"ຕິຯ ສທ຺ຘາຈຣິຕສ຺ສ ວິເສສໂຕ ປຸຣິມາ ຉ ອນຸສ຺ສຕິໂຍ ສປ຺ປາຍາ, ຕາສໍ ປນ ອນຸຍຸຎ຺ຊເນ ອຍໍ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປສາທນິຍສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຎາຓຈຣິຕສ຺ສາຕິ ພຸທ຺ຘິຈຣິຕສ຺ສ, ຕສ຺ສ ປນ ມຣຓສ຺ສຕິ, ອຸປສມານຸສ຺ສຕິ, ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖານໍ, ອາຫາເຣປຏິກູລສຎ຺ຎາ ວິເສສໂຕ ສປ຺ປາຍາ, ເຕສໍ ປນ ອຸປກາຣຘມ຺ມທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ອນິຈ຺ຈຕາທິ…ເປ… ກເຖຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິເກ ເອວຯ ເຕມາສິກໍ ປຏິປທນ຺ຕິ ຕີຫິ ມາເສຫິ ສມ຺ປິຓ຺ຑາເປຕພ຺ພໍ ປຏິປທໍຯ

ອິເມ ຠິກ຺ຂູຕິ ອິມິສ຺ສາ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຠາຊນຠູຕາ ຠິກ຺ຂູຯ "ເອວໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕປິ ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ອິທໍ "ພຸທ຺ຘກາເລ"ຕິອາທິນາ ຕທຸທ຺ເທສິກວເສນ ວຸຕ຺ຕຠິກ຺ຂູ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ "ອິເມ ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ອນນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ຕຠິກ຺ຂູຯ ເຕນາຫ "ເປເສຕີ"ຕິຯ ອປໂລເກຖາຕິ ອາປຸຈ຺ຉຖຯ "ປຕ຺ຫິຕາ"ຕິອາທິ ເສວນຠຊເນສຸ ກາຣຕາວຈນໍຯ "ໂສຕາປຕ຺ຕິຟເລ ວິເນຕີ"ຕິອາທິ ເຍຠຸຍ຺ຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາຍສ຺ມາ ຫິ ຘມ຺ມເສນາປຕິ ຠິກ຺ຂູ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ໂສຕາປຕ຺ຕິຟລໍ ປາເປຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ "ເອວເມເຕ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຓາ"ຕິຯ ອາຍສ຺ມາ ປນ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ "ສພ຺ພາປິ ຠວູປປຕ຺ຕິ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ພາວາ"ຕິ ຠິກ຺ຂູ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍເຍວ ປາເປຕິຯ

ສາວເກຫິ ວິເນຕຸໍ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍາ ສາວກເວເນຍ຺ຍາ ນາມ ນ ສາວເກເຫວ ວິເນຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ສາວກເວເນຍ຺ຍາ ນາມາ"ຕິອາທິຯ ທສຘາ ມາຕິກໍ ຐເປຕ຺ວາຕິ ເອກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ທສກາ ທສຘາ ທສຘາ ມາຕິກໍ ຐເປຕ຺ວາ ວິຠຕ຺ໂຕຕິ ທສຸຕ຺ຕໂຣຯ ທສຸຕ຺ຕໂຣ ຄໂຕຕິປິ ທສຸຕ຺ຕໂຣຕິ ເອກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ທສກາ ທສຫິ ອຸຕ຺ຕໂຣ ອທິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຄໂຕ ປວຕ຺ໂຕຕິປິ ທສຸຕ຺ຕໂຣຯ ເອເກກສ຺ມິ ປພ຺ເພຕິ ເອກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ທສກາ ທສສຸ ປພ຺ເພສຸ ເອເກກສ຺ມິ ປພ຺ເພຯ ທສ ທສ ປຎ຺ຫາຕິ "ກຕໂມ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ ອປ຺ປມາໂທ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູ"ຕິອາທິນາ ທສ ທສ ປຎ຺ຫາຯ ວິເສສິຕາຕິ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕາຯ ທສຸຕ຺ຕຣໍ ປວກ຺ຂາມີຕິ ເທສິຍມານໍ ເທສນໍ ນາມກິຕ຺ຕນມຸເຂນ ປຏິຊານາຕິ ວຓ຺ຓາຠາຓນຕ຺ຖໍຯ ປວກ຺ຂາມີຕິ ປກາເສຫິ ວກ຺ຂາມິຯ ຕຖາ ເຫຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາສາຘິການໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ປຎ຺ຫສຕານໍ ວເສນ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ອິຘ ຘມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ປຣິຍຕ຺ຕິປຣິຍາໂຍ "ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓາຕີ"ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໕ຯ໗໓) ວິຍຯ ສຸຕ຺ຕລກ຺ຂໂຓ ຈາຍໍ ຘມ຺ໂມຕິ ອາຫ "ຘມ຺ມນ຺ຕິສຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ສ຺ວາຍໍ ຘມ຺ໂມ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມານສ຺ສ ນິພ຺ພານາວໂຫຯ ຕໂຕ ເອວ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສມຸຈ຺ເຉທາຍ ໂຫຕີ, ສ ຈາຍມສ຺ສ ອານຸຠາໂວ ສພ຺ເພສໍ ຂນ຺ຘານໍ ປໂມຈນຸປາຍຠາວໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ"ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ"ຕິອາທິຯ

ອຸຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອຸທຄ຺ຄໍ ອຸຬາຣໍ ປກີຕໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ປຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເປມໍ ຊເນນ຺ໂຕຕິ ຠຕ຺ຕີ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕຯ ອິທຎ຺ຈ ເທສນາຍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນໍ ພຸທ຺ຘານມ຺ປິ ອາຈິຓ຺ຓໍ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເອກາຍໂນ"ຕິອາທິມາຫຯ

ເອກຘມ຺ມວຓ຺ຓນາ

໖໔໑ຯ (ກ) ກາຣ-ສທ຺ໂທ ອຸປ-ສທ຺ເທນ ວິນາປິ ອຸປກາຣຕ຺ຖໍ ວທຕິ, "ພຫຸກາຣາ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕໂຣ ປຸຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິອາທີສຸ

(ອຯ ນິຯ ໒ຯ໓໔) ວິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ພຫຸກາໂຣຕີ ພຫູປກາໂຣ’’ຕິຯ

(ຂ) ວຑ຺ຒເນ ວຸຕ຺ເຕ ນານນ຺ຕຣິຍຕາຍ ອຸປ຺ປາທນໍ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຠາເວຕພ຺ໂພຕິ ວຑ຺ເຒຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຸປ຺ປາທນປຸພ຺ພິກາ ຫິ ວຑ຺ຒນາຕິຯ ນນຸ ຈ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ໂພ’’ຕິ ອຸປ຺ປາທນໍ ເປຕ຺ຖ ວິສຸໍ ຄຫິຕໍ ເອວາຕິ? ອຎ຺ຎວິສຍຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ນາຍໍ ວິໂຣໂຘຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ໂຍ’’ຕິ ຕີຫິປິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕໍ ວຕ຺ວາປິ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ປຫາຕພ຺ໂພ’’ຕິ ປຫາຕພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ

(ຄ) ຕີຫີ ປຣິຎ຺ຎາຫີຕິ ຎາຕຕີຣຓປ຺ປຫານປຣິຎ຺ຎາຫີຯ

(ຆ) ປຫານານຸປ຺ສ຺ສນາຍາຕິ ປຊຫນວເສນ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຍຯ ມິສ຺ສກວເສນ ເຈຕໍ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຄຫຓໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

(ງ) ສີລສມ຺ປທາທີນໍ ປຣິຫານາວໂຫ ປຣິຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນໂກຯ

(ຈ) ຌານາທິວິເສສໍ ຄເມຕີຕິ ວິເສສຄາມີຯ

(ຉ) ທຸປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂກໂຣຕິ ອນຸປຈິຕຎາຓສມ຺ຠາເຣຫິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ໂຍຯ

(ຊ) ອຠິຊານິຕພ຺ໂພຕິ ອຠິມຸຂໍ ຎາເຓນ ຊານິຕພ຺ໂພຯ

ສພ຺ພຕ຺ຖ ມາຕິກາສູຕິ ທຸກາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕາສຸ ສພ຺ພາສຸ ມາຕິກາສຸຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມເສນາປຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠາວນາຍ ນິໂຍເຊຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ເຖ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸກາໂມ ປຖມໍ ຕາວ ຠາວນາຍ ອຸປກາຣຘມ຺ມໍ ອຸທ຺ເທສວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ພຫຸກາໂຣ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ອຸປກາເຣນ ອຸປກຕ຺ຕພ຺ພໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ຠາເວຕພ຺ໂພ’’ຕິ ອາຫຯ ອຍຎ຺ຈ ຠາວນາ ວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ອິຈ຺ຉິຕາຕິ ອາຫ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ໂຍ’’ຕິຯ ປຣິຎ຺ຎາ ຈ ນາມ ຍາວເທວ ປຫາຕພ຺ພປຊ຺ຫນຕ຺ຖາຕິ ອາຫ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ປຫາຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ ປຊຫນ຺ເຕນ ຈ ຫານຠາຄິຍໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ວິເສສຠາຄິເຍ ອວຏ຺ຐາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ຫານຠາຄິໂຍ, ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ວິເສສຠາຄິໂຍ’’ຕິຯ ວິເສສຠາຄິເຍ ອວຏ຺ຐານຎ຺ຈ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຌເນນ, ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຌປຏິວິຊ຺ຌນຎ຺ເຈ ອິຊ຺ຌຕິ, ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພນິປ຺ຜາທນໍ ສິທ຺ຘເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ໂຌ, ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ ຕຍິທໍ ທ຺ວຍໍ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍາທິຄເມນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ເອໂກ ຘມ຺ໂມ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ໂຍ’’ຕິຯ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຎ຺ເຈ ອຠິຎ຺ຎາຕໍ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ສຈ຺ຉິກຕເມວ ໂຫຕີຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ນິຏ຺ຐິຕກິຈ຺ໂຈວ ໂຫຕິ, ນາສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣິ ກິຎ຺ຈິ ກຣຓີຍນ຺ຕິ ເອວໍ ຕາວ ມຫາເຖໂຣ ເອກກວເສນ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຏິປຕ຺ຕິວິຘິໍ ອຸທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອິມານິ ທສ ປທານິ ອິມິນາ ອນຸກ຺ກເມນ ອຸທ຺ທິສິຯ

(ກ) ເອວໍ ອນິຍມໂຕ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐຘມ຺ເມ ສຣູປໂຕ ນິຍເມຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກຕໂມ ເອໂກ ຘມ຺ໂມ’’ຕິອາທິນາ ເທສນໍ ອາຣຠິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອິຕິ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິຯ ເອສ ນໂຍ ທຸກາທີສຸຯ ເວລຸອຸກາໂຣຕີ ເວໂນຯ ໂສ ຫິ ເວລຸອຸວິກາເຣຫິ ກິລຎ຺ຊາທີກຣເຓນ ‘‘ເວລຸອຸກາໂຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອນ຺ໂຕ, ພຫີ ຈ ສພ຺ພຄຕຄຕ຺ຖີ ນິຫຣເຓນ ນິຄ຺ຄຕ຺ຖີ ກຕ຺ວາຯ ເອເກກໂກຏ຺ຐາເສຕີ ເອກກາທີສຸ ທສສຸ ໂກຏ຺ຐາເສສຸ ເອເກກສ຺ມິໍ ໂກຏ຺ຐາເສຯ

ສພ຺ພຕ຺ຖກໍ ອຸປກາຣກນ຺ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ສມ຺ມາ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຸປກາຣວນ຺ຕໍຯ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຍຎ຺ຫິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຄພ຺ຠໍ ຄຓ຺ຫາເປຕີ ຍຖາ ອຸປຣິ ວິປ຺ສ຺ສນາ ປຣິປ຺ຈ຺ຈຕີ ຕິກ຺ຂາ ວິສທາ ຫຸຕ຺ວາ ມຄ຺ເຄນ ຆເຏຕີ, ເອວໍ ປຸພ຺ພຠາຄວິປ຺ສ຺ສນາວຑ຺ຒເນຯ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາທີສູຕີ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາທີສຸ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ເພສຸ, ເຕສໍ ສມ຺ຠາຣສມ຺ຠຣຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີຯ ຐານາຏ຺ຐາເນສູຕີ ຐາເນ, ອຏ຺ຐາເນ ຈ ຊານິຕພ຺ເພຯ ມຫາວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ມຫຕິຍໍ ຌານາທິວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິຍໍຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຎາຓາທີສູຕີ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມໂນມຍິທ຺ຘີ ອາທີການິ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີຯ ອຏ຺ຐສຸ ວິຊ຺ຊາສູຕີ ອມ຺ພຏ຺ຐສຸຕ຺ເຕ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໗໘) ອາຄຕນຍາສຸ ອຏ຺ຐສຸ ວິຊ຺ຊາສຸຯ

ເຕເນວ ກຄວາ ໂຖເມຕິຕິ ໂຍຊນາ។ ນນ្តិ ອປ្ປមາທំ។

ຖາມສម្បន្នេនាតិ ឈាឮផលសមន្នាគតេន។ ហិបេត្វាតិ ‘‘ເອວម្បិ ອប្បមាទោ កុសលានំ ធម្មានំ សម្បាទនេ ພหុប ការោ’’តិ បការេត្វា។ យំ ກិញ្ចិ ອນວជ្ជបក្ខិកមត្ថំ ອប្បមាទេ បក្ខិបិត្វា កថេតុំ យុត្តន្តិ ທສ្សេតុំ ‘‘យំ ກិញ្ចិ’’តិ ອាទិ វុត្តំ។

(ខ) ກາຍຄຕາສຕິຕິ ຣສ្សំ ອກត្វា និទ្ទេសោ, និទ្ទេសេន វា ເອຕំ សមាសបទំ ທຜຸຖព្វំ។ ‘‘ອជ្ឈត្តិកានិ ປុញ្ញាភិតានិ តេ រោវស្សិកានិ...បេ... បូតិនិ ចុត្តិកជាតានិ’’តិ (ທີ។ និ។ ៤។ឈិក្ខល) ເອວំ បវត្តមនសិការោ ‘‘ចុត្តិកមនសិការោ’’តិ វទន្តិ។ អបរេ បន កណន្តិ ‘‘ចុត្តិកៃការីយាបថេសុ បវត្តមនសិការោ’’តិ។ ເອຕ្ថ ឧប្បន្នសតិយាតិ ເອຕស្មិំ យថាវុត្តេ ເອກູນ ពីសវិធេ ភាគេ ឧប្បន្នាយ សតិយា។ សុខសម្បយុត្តាតិ និប្បរិយាយតោ សុខសម្បយុត្តា, បរិយាយតោ បន ចតុត្ថជ្ឈានេ ឧ បេក្ខាបិ ‘‘សុខ’’ន្តិ វត្តព្វតំ លភតិ សន្តសភាវត្តា។

(ຄ) ປຈ្ចយភូតោ ອາຣម្មណាទិវិសយោបិ ອາຣម្មណភាវេន ວໂຕ ວິຍ ອາສເວ បគ្ឃរតិ, ໂສ ສម្បយោគសម្ភវាភាវេបិ សហ ອາສເວហិតិ សាសវោ។ តថា ឧបាទានានំ ហិតោតិ ឧបាទានិយោ។ ឥតរថា បន ປຈ្ចយភាវេន ວິឆិ បដិក្ខេបោ។

(ឃ) ອສុមិតិ មានោតិ ‘‘ອស្មិ’’តិ បវត្តោ មានោ។

(ຈ) ວິປរិយាសេនាតិ ‘‘ອនិច្ចេ ອនិច្ច’’ន្តិអាទិនា នយេន បវត្តោ បថមមនសិការោ។

(ឆ) ឥធ បន វិបស្សនានន្តរោ មគ្គោ ‘‘ອານន្តរិកោ ចេតោសមាធិ’’តិ អធិប្បេតោ។ កស្មា? វិបស្សនាយ ອនន្តរត្តា, ອត្តនោ វា បវត្តិយា ອនន្តរំ ផលទាយកត្តា។ សហត្ថតោ បន ອនន្តរំ ផលំ ອនន្តរំ, តស្មិំ ອនន្តរេ និយុត្តា, តំ វា ອរហតិ, ອនន្តរប្បយោជនោតិ វា ອានន្តរិកោ។

(ជ) ផលន្តិ ផលបញ្ញា។ បច្ចវេក្ខណបញ្ញា ອធិប្បេតា ອក្កុប្បារម្មណតាយ។

(ឈ) ອត្តនោ ផលំ ອាហរតីតិ ອាហារោ, បច្ចយោតិ ອាហ ‘‘ອាហារឍត្តិកាតិ បច្ចយឍត្តិកា’’តិ។ ອយំ ເອកោ ធម្មោតិ ອយំ បច្ចយសង្ខាតោ ເອកោ ធម្មោតិ បច្ចយតាសាមញ្ញេន ເອកំ កត្វា វទតិ។ ញាណបរិញ្ញាយ ອភិញ្ញេយ្យាតិ ញាណបរិញ្ញាសង្ខាតាយ ອភិញ្ញាយ។

(ញ) ອក្កុប្បា ចេតោវិមុត្តីតិ ອរហត្តផលវិមុត្តិ ອក្កុប្បភាវេន ឧក្កំសគតត្តា។ ອញ្ញថា សព្វាបិ ផលសមាបត្តិយោ ອក្កុប្បា ເອວ បដិបក្ខេហិ ອកោប្បនិយត្តា។

ອភិញ្ញាយាតិ ‘‘ອភិញ្ញេយ្យោ’’តិ ເອត្ថ លទ្ធអភិញ្ញាយ។ បរិញ្ញាយាតិ ເອត្ថាបិ ເອເສວ នយោ។ បហាតព្វសច្ឆិកាតព្វេ ហិតិ បហាតព្វសច្ឆិកាតព្វបទេហិ។ បហានបរិញ្ញាវ កថិតា បហានសច្ឆិកិរិយានំ ເອកាការតាយ បរិញ្ញាយ សភាវ និទ្ទេសោតិ។ សច្ឆិកាតព្វោតិ វិសេសតោ ផលំ កថិតំ។ ເອកស្មិំយេវ សុត្តេ ເອວ បទេ លព្ភតិ។ ផលំ បន ອនេកេសុបិ បទេសុ លព្ភតិ បឋមឈានាទីសុ លព្ភនតោ។ យស្មា តំ និប្បរិយាយតោ ទសមេ ເອວ លព្ភតិ, ឥតរេសុ បរិយាយតោ តស្មា ‘‘លព្ភតិ ເອວា’’តិ សាសង្កំ វទតិ។

សភាវតោ វិជ្ជមានាតិ យេន ພហុការាទិសភាវេន ទេសិតា, តេន សភាវេន បរមត្ថតោ ឧបលព្ភមានា។ យាថាវាតិ ອវិបរីតា។ តថាសភាវាតិ តំសភាវា។ ន តថា ន ហោន្តីតិ ອវិតថត្តា តថាវ ហោន្តិ។ តតោ ເອວ វុត្តប្បការតោ ອញ្ញថា ន ហោន្តីតិ បញ្ចហិបិ បទេហិ តេសំ ធម្មានំ យថាភូតមេវ វទតិ។ សម្មាតិ ញាយេន។ យំ បន ញាតំ, តំ ហេតុយុត្តំ ការណយុត្តមេវ ហោតីតិ ອាហ ‘‘ហេតុនា ការណេនា’’តិ។ ໂອກប្បនំ ឧបេតីតិ ជិនវចនភាវេន ອភិប្បសាទំ ឧប្បាទេតិ។

ເອກສມຸຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ທ຺ເວສມຸຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາ

໙໘໔. (ກ) ''ສພ຺ພຕ຺ຖາ'' ຕິ ອິມໍ ''ສີລປູຣຓາທີສູ''ຕິ ເອເຕນ ສທ຺ທິໍ ສມ຺ພນ຺ທິຕພ຺ພໍ. ''ສີລປູຣຓາທີສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປ຺ມາໂທ ວິຍ ອຸປກາຣກາ''ຕິ ເອເຕນ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຊ຺ຸຍານມ຺ປິ ອປ຺ປ຺ມາທສ຺ສ ວິຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸປກາຣກຕາ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ນາຕິ ວິລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ ຕໂຕ ເຕສໍ. ສຕິອວິປ຺ປວາໂສ ຫິ ອປ຺ປ຺ມາໂທ, ໂສ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຫິຕາ ສຕິ ເອວ, ສາ ຈ ໂຂ ຍາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ເອວ ທຍ຺ຖພ຺ພາ, ອິຕຣາຍ ຕຖາຣູປສມຕ຺ຖຕາການໂຕ.

(ຂ) ເຕສໍ ປຍ຺ຈສຕມຕ຺ຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປຸພ຺ພກາຄປຝິປຕ຺ຕິວເສນ ເທສິຕຕ຺ຕາ ປຸພ຺ພກາຄາ ກຖິຕາ.

(ຄ) ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ສໍກິເລສສ຺ສ ມູລການຕາການ ປວຕ຺ໂຕ ເຫຕຸ, ປຣິພ຺ຣູຫນການ ປວຕ຺ໂຕ ປຈ຺ຈໂຍ. ໂຍນິໂສມນສິກາເຣປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຍຖາ ຈ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ, ວິສຸທ຺ຘິຍາ ຈ ປຈ຺ຈຍກູຕາ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣຕິ ''ອິເມ ທ຺ເວ ຘມ຺ມາ ທຸປ຺ປ຺ຝິວິຊ຺ຊາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ນິທ຺ທິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ, ເອວໍ ອິເມຫິ ຘມ຺ມາ ນິທ຺ທິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕຖາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອສຸກຊ຺ຊານາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວິສໍໂຍຄາ ນາມ ການໂຍຄາທິປຝິປກ຺ຂການໂຕ . ''ເອວໍ ປເກທາ''ຕິ ອິມິນາ ''ອວິຊ຺ຊາກາຄິໂນ ຘມ຺ມາ, ວິຊ຺ຊາກາຄິໂນ ຘມ຺ມາ, ກຓ຺ຫາ ຘມ຺ມາ, ສຸກ຺ກາ ຘມ຺ມາ''ຕິ (ຘ. ສ. ໑໐໑, ໑໐໔) ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ.

(ຆ) ປຈ຺ຈເຍຫິ ສເມຈ຺ຈ ສມ຺ກຸຍ຺ຍ ກຕຕ຺ຕາ ປຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸ. ເກນຈິ ອນກິສງ຺ຂຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພານໍ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸ.

(ງ) ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ວິຊ຺ຊນຍ຺ເຖນ, ວິທິຕກຣຓຍ຺ເຖນ ຈ ວິຊ຺ຊາ. ວິມຸຕ຺ຕິຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ປຝິປກ຺ຂໂຕ ສພ຺ພໂສ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

ອກິຍ຺ຍາທີນີຕິ ອກິຍ຺ຍາປຍ຺ຍາທີນີ. ເອກກາສທີສາເນວ ປຸຣິມວາເຣ ວິຍ ວິກຊ຺ຊ ກເຖຕພ຺ພໂຕ. ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ''ມຄ຺ໂຄວ ກຖິໂຕ''ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ''ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕວາ''ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ ''ອນຸປ຺ປາເທ ຍາຓ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຜລສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ. ສຈ຺ຆິກາຕພ຺ພປເທ ຜລໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ''ຜລເມວ ກຖິຕ''ນ຺ຕິ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ''ຜລໍ ກຖິຕເມວາ''ຕິ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ ວິຊ຺ຊາຄ຺ຄຫເຓນ ຕທລ຺ຍສ຺ສ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ. ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປິ ເອວຣູເປສຸ ຖາເນສຸ.

ທ຺ເວສມຸຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຕໂຍສມຸຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາ

໙໘໙. (ຄ) ໂສຕິ ອນາຄາມິມຄ຺ໂຄ. ສພ຺ພໂສ ການານໍ ນິສ຺ສຣຓໍ ສມຸຈ຺ເຆທວເສນ ປຊຫນໂຕ. ອາຣຸປ຺ເປ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ໂຄ ນາມ ອຣູປຊ຺ຊານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຄ຺ຄມຄ຺ໂຄ. ປຸນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິວາຣຓໂຕຕິ ຣູປານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພໂສ ນິວາຣຓໂຕ. ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ສງ຺ຂາຣາ ເອເຕນາຕິ ນິໂຣໂຘ, ອຄ຺ຄມຄ຺ໂຄ. ເຕນ ຫິ ກິເລສວຍ຺ເຍ ນິໂຣຘິເຕ ອິຕຣມ຺ປິ ວຍ຺ຍທ຺ວຍໍ ນິໂຣຘິຕເມວ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ປນ ນິໂຣຘສ຺ສ ປຣິໂຍສານຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄຜລໍ ''ນິໂຣໂຘ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລພ຺ກຕີຕິ ອາຫ ''ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ນິໂຣໂຘຕິ ອຣິປ຺ເປຕ''ນ຺ຕິ. ''ອຣຫຕ຺ຕຜເລນ ຫິ ນິພ຺ພາເນ ທິຍ຺ເຖ'' ຕິ ອິທໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ນິພ຺ພານທສ຺ສນສ຺ສາຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ອຣຫຕ຺ຕສງ຺ຂາຕນິໂຣຘສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ'' ຕິ ອິທມ຺ປິ ວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ.

(ຆ) ອຕິຕໍສາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ອຕິຕໂກຍ຺ຖາສາຣມ຺ມຓໍ ຍາຓໍ, ອຕີຕາ ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕຸໂຍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕນກຍາຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ''ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕວາ''ຕິ ອວຘາຣຓໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ຕຖາ ''ສຈ຺ຆິກາຕພ຺ເພ ຜລໍ ກຖິຕເມວາ''ຕິ.

(ຌ) ອາສວານໍ ຂເຍ ຎາຒນ຺ຕິ ຈ ອາສວານໍ ຂຍນ຺ເຕ ຎາຒນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ, ອຎ຺ຎຖາ ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕ ສິຍາ຿

ຕໂຍສມ຺ມວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຕິຕາ຿

ຈຕຸສມ຺ມວຕ຺ຕນາ

໑໘໔຿ (ກ) ທາຣຸມຍໍ ຈກ຺ກໍ ທາຣຸຈກ຺ກໍ, ຕຖາ ຣຕນຈກ຺ກໍ຿ ອາຕຎ຺ເຕນ ສມ຺ໂມ ເອວ ສມ຺ມຈກ຺ກໍ຿ ອິຣິຍາປຖານໍ ອປຣາປຣປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ອິຣິຍາປຖຈກ຺ກໍ, ຕຖາ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ກໍ ເວທິຕພ຺ພໍ຿

ອນຸຈ຺ຉວິເກ ເທເສຕິ ປ຺ຸຎຄິຣິຍາຍ, ສມ຺ມາປຝິປຕ຺ຕິຍາ ອນຸຣູປເທເສ຿ ເສວນໍ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງກມນໍ຿ ກຊນໍ ກຕ຺ຕິວເສນ ປຍິຣຸປາສນໍ຿ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາ ຄປນນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ໂຍນິໂສ ຄປນໍ ສທ຺ຘາທີສຸ ນິເວສນນ຺ຕິ ອາທ “ສເຈ”ຕິອາທີ຿ ອິທເມເວຕ຺ຖ ປມາຕນ຺ຕິ ອິທເມວ ປຸພ຺ເພກຕປ຺ຸຎຕາສງ຺ຂາຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ກເມຕ຺ຖ ເອເຕສຸ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ເກສຸ ປມາຕພູຕໍ ອິຕເຣສໍ ການຕກາວໂຕ຿ ເຕນາທ “ເຍນ ທີ”ຕິອາທີ຿ ໂສ ເອວ ຈ ກຕປ຺ຸໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມາ ຄເປຕິ ອກຕປ຺ຸຎສ຺ສ ຕທກາວໂຕ຿ ປຄໂມ ໂລກິໂຍວ, ຕຕ຺ຖາປິ ກາມາວຈໂຣວ຿ ອິຊາຕິ ອິມສ຺ມິ ທສຸຕ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕ຿ ປຸພ຺ພກາເຄ ໂລກິຍາວາຕິ ມຄ຺ຄສ຺ສ ປຸພ຺ພກາເຄ ປວຕ຺ຕນກາ ໂລກິຍາ ເອວ຿ ຕຕ຺ຖ ການຕໍ ວຸຕ຺ຕເມວ຿

(ຈ) ກາມໂຍຄວິສໍໂຍໂຄ ອນາຄາມິມຄ຺ໂຄ, ທິຎ຺ຄິໂຍຄວິສໍໂຍໂຄ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ, ອິຕເຣ ທ຺ເວ ອຣທຕ຺ຕມຄ຺ໂຄຕິ ເອວໍ ອນາຄາມິມຄ຺ຄາທິວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ຿

(ຉ) ປຄມສ຺ສຊານສ຺ສ ລາກິນ຺ຕິ ຍ຺ວາຍໍ ອປ຺ປຄ຺ຕສ຺ສ ປຄມສ຺ສ ຊານສ຺ສ ລາກີ, ຕໍ຿ ກາມສຫຄຕາ ສ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີຕິ ຕໂຕ ວຸຎ຺ຄິຕໍ ອາຣມ຺ມຕາວເສນ ກາມສຫຄຕາ ທຸຕ຺ວາ ສ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ ໂຈເທນ຺ຕິ ຕຸເທນ຺ຕິ຿ ຕສ຺ສ ກາມານຸປກ຺ຂນ຺ທານໍ ສ຺ຎາມນສິກາຣານໍ ວເສນ ໂສ ປຄມຊຊານສມາຘິ ທາຍຕິ ປຣິທາຍຕິ, ຕສ຺ມາ “ທານກາຄິໂຍ ສມາຘີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຿ ຕທນຸສມ຺ມຕາຕິ ຕທນຸຣູປສກາໂວ຿ “ສຕິ ສນ຺ຕິຝ຺ຄຕິ”ຕິ ອິທໍ ມິຈ຺ຉາສຕີ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ຍສ຺ສ ທີ ປຄມຊຊານານຸຣູປສກາວາ ປຄມຊຊານໍ ສນ຺ຕໂຕ ປຕີຕໂຕ ທິສ຺ວາ ອສ຺ສາທຍມານາ ອເປກ຺ຂມານາ ອກິນນ຺ທມານາ ນິກນ຺ຕິ ໂທຕິ, ຕສ຺ສ ນິກນ຺ຕິວເສນ ໂສ ປຄມຊຊານສມາຘິ ເນວ ທາຍຕິ, ນ ວທ຺ຒຕິ, ຄິຕິໂກຎ຺ຄາສິໂກ ໂທຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຄິຕິກາຄິໂຍ ສມາຘີ”ຕິ຿

ອວິຕກ຺ກສຫຄຕາຕິ ອວິຕກ຺ກໍ ທຸຕິຍຊຊານໍ ສນ຺ຕໂຕ ປຕີຕໂຕ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອາຣມ຺ມຕາວເສນ ອວິຕກ຺ກສຫຄຕາ ສ຺ຎາມນສິກາຣາ຿ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີຕິ ປຄຸຕປຄມຊຊານໂຕ ວຸຎ຺ຄິຕໍ ທຸຕິຍຊຊານາຘິຄມຕ຺ຖາຍ ໂຈເທນ຺ຕິ ຕຸເທນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ອຸປຣິ ທຸຕິຍຊຊານຸປກ຺ຂນ຺ທານໍ ສ຺ຎາມນສິກາຣານໍ ວເສນ ໂສ ປຄມຊຊານສມາຘິ ວິເສສກູຕສ຺ສ ທຸຕິຍຊຊານສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິປທຎ຺ຄານຕາຍ “ວິເສສກາຄິໂຍ ສມາຘີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຿ ນິພ຺ພິທາສຫຄຕາຕິ ຕເມວ ປຄມຊຊານລາກີ ຊານໂຕ ວຸຎ຺ຄິຕໍ ນິພ຺ພິທາສງ຺ຂາເຕນ ວິປສ຺ສນາຎາເຕນ ສຫຄຕາ຿ ວິປສ຺ສນາຎາຕຎ຺ທີ ຊານງ຺ເຄສຸ ປເກເທນ ອຸປຎ຺ຄຫນ຺ເຕສຸ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ ອຸກ຺ກຕ຺ຄຕິ, ຕສ຺ມາ “ນິພ຺ພິທາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຿ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີຕິ ນິພ຺ພານສຈ຺ຉິກຣຕຕ຺ຖາຍ ໂຈເທນ຺ຕິ ຕຸເທນ຺ຕິ຿ ວິຣາຄູປສ຺ຫິໂຕຕິ ວິຣາຄສງ຺ຂາເຕນ ນິພ຺ພາເນນ ອຸປສ຺ຫິໂຕ຿ ວິປສ຺ສນາຎາຕຎ຺ທີ “ສກ຺ກາ ອິມິນາ ມຄ຺ເຄນ ວິຣາຄໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກາຕຸ”ນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິໂຕ “ວິຣາຄູປສ຺ຫິຕ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ສ຺ຎາມນສິກາຣາປິ ວິຣາຄູປສ຺ຫິຕາ ເອວ ນາມ຿ ຕສ຺ສ ເຕສໍ ສ຺ຎາມນສິກາຣານໍ ວເສນ ໂສ ປຄມຊຊານສມາຘິ ອຣິຍມຄ຺ຄປຝິເວຘສ຺ສ ປທຎ຺ຄານຕາຍ “ນິພ຺ເພຘກາຄິໂຍ ສມາຘີ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຿ ສພ຺ພສມາປຕ຺ຕິໂຍຕິ ທຸຕິຍຊຊານາທິກາ ສພ຺ພາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ຿ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທານກາຄິຍາທິອຕ຺ໂຖ ຕາວ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ໂພ຿

ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອຸທ຺ເທສຕ຺ຕາ຿ ຜລໍ ກຖິຕໍ ສຣູເປເນວ຿

ຈຕຸສມ຺ມວຕ຺ຕນາ ນິຎ຺ຄິຕາ຿

ປຎ຺ຈສມ຺ມວຕ຺ຕນາ

໑໔໔. (໒) ‘‘ປຎ຺ຈງ຺ຄິໂກສມ຺ມາສມາຘີ’’ຕິ ສມາຘິອງ຺ຄການເວນ ປຎ຺ຎາ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐາຕິ ປີຕິຜຣຓາທີວຈເນນ ທີ ຓເນວ ວິກຊ຺ ຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ປີຕິ ຜຣມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ’’ຕິອາທີ.‘‘ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອຠິສນ຺ເທຕິ’’ຕິອາທີນາ (ມ. ນິ. ໑.໔໘໖) ນເຍນ ປີຕິຍາ, ສຸຂສ຺ສ ຈ ຜຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສຣາຄວິຣາຄຕາທີວິກາຄທສ຺ສນວເສນ ປເຣສໍ ເຈໂຕ ຜຣມານາ. ອາ ໂລກຜຣເຓຕິ ກສິຓາໂລກສ຺ສ ຜຣເຓ ສຕິ ເຕເນວ ອາໂລເກນ ຜຣິຕປ຺ປເທເສ. ຕສ຺ສ ສມາຘິສ຺ສ ຣູປທສ຺ສນປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓນິມິຕ຺ຕໍ.

ປີຕິຜຣຓຕາ ສຸຂຜຣຓຕາຕິ ອາຣມ຺ມເຓ ຄຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນໂຕ ຕາ ‘‘ປາທາ ວິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ເຈໂຕຜຣຓ ຕາ ອາໂລກຜຣຓຕາຕິ ຕໍຕໍກິຈ຺ຈສາຘນໂຕ ຕາ ‘‘ຫຕ຺ຖາ ວິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ອຠິຎ຺ຎາປາທກຊ຺ຌານໍ ສມາຘານສ຺ສ ສຣີຣການວ ໂຕ ‘‘ມຊ຺ຌິມກາໂຍ ວິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓນິມິຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄການໂຕ ‘‘ສີສໍ ວິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

(໓) ສພ຺ພໂສ ກິເລສທຸກ຺ຂທຣຖປຣິລຸອາຫານໍ ວິຄຕຕ຺ຕາ ໂລກິຍສມາຘິສ຺ສ ສາຕິສຍເມຕ຺ຖ ສຸຂນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອປ຺ປີຕປ຺ປີຕກ຺ຂເຓ ສຸຂຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສຸໂຂ’’ຕິ. ປຸຣິມສ຺ສ ປຸຣິມສ຺ສ ວເສນ ປຈ຺ຉິມໍ ປຈ຺ຉິມໍ ລທ຺ຘາເສວນຕາຍ ສນ຺ຕຕຣປຓີຕຕຣການປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຸຣີໂມ ປຸຣີໂມ…ເປ… ສຸຂວິປາໂກ’’ຕິ.

ກິເລສປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາຕິ ກິເລສານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ກເນນ ລທ຺ຘຕ຺ຕາ. ກິເລສປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘີການນ຺ຕິ ກິເລສານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນການໍ. ລທ຺ຘຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕພ຺ການໍ ອຸປຄຕຕ຺ຕາ. ໂລກິຍສມາຘິສ຺ສ ປຈ຺ຈນີການີ ນີວຣຓປຖມຊ຺ຌານນິກ ນ຺ຕີອາທີນີ ນິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພານີ, ອຎ຺ເຎ ກິເລສາ ວາເຣຕພ຺ພາ, ອິມສ຺ສ ປນ ອຣຫຕ຺ຕສມາຘິສ຺ສ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘສພ຺ພກິເລສຕ຺ຕາ ນ ນິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ, ວາເຣຕພ຺ພຎ຺ຈ ອຕ຺ຖີຕິ ມຄ຺ຄານນ຺ຕຣໍ ສມາປຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ຈ ອປ຺ປໂຍເຄນ ອຘິຄຕຕ຺ຕາ, ຄປີຕຕ຺ຕາ ຈ ອປຣິ ຫານວເສນ ວາ ຄປີຕຕ຺ຕາ ນສງ຺ຂາຣນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາຣິວາວໂຜ. ‘‘ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ’’ຕິ ເອເຕນ ອປ຺ປວຕ຺ຕມານາຍປີ ສຕິ ຍາ ສຕິພຫຸລຕາຍ ສໂຕ ເອວ ນາມາຕິ ທສ຺ເສຕິ, ‘‘ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນການວເສນາ’’ຕິ ເອເຕນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນສຕິຍາ ສໂຕຕິ ທສ຺ເສ ຕິ. ເສເສສຸ ຎາຓງ຺ເຄສຸ. ປຎ຺ຈຎາຓິໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕສມາຘິມ຺ເຂນ ປຎ຺ຈ ຎາຓາເນວ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐານີ, ນິທ຺ທິຏ຺ຐານີ ຈ.

ມຄ຺ໂຄກຖິໂຕ ອິນ຺ທຣິຍສີເສນ ສມ຺ມາວາຍາມາທີນໍ ກຖິຕຕ຺ຕາ. ຜລໍ ກຖິຕໍ ອເສກ຺ຂານໍ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທີນໍ ກຖິຕຕ຺ຕາ.

ປຎ຺ຈສມ຺ມວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຉສມ຺ມວຕ຺ຕນາ

໑໔໕.ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວ.

ສຕ຺ຕສມ຺ມວຕ຺ຕນາ

໑໔໖. (໑) ເຫຕຸນາຕິ ອາທີອນ຺ຕວນ຺ຕໂຕ, ອນຈ຺ຈນ຺ຕິກໂຕ, ຕາວກາລິກໂຕ, ນິຈ຺ຈປຏິກ຺ເຂປໂຕຕິ ເອວໍ ອາທີນາ ເຫຕຸນາ. ນເຍນາຕິ ‘‘ຍຖາ ອິເມ ສງ຺ຂາຣາ ເອຕຣຫິ, ເອວໍ ອຕີເຕ, ອນາຄເຕ ຈ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຍຘມ຺ມາ ວຍຘມ຺ ມາ ວິຣາຄຘມ຺ມາ ນິໂຣຘຘມ຺ມາ’’ຕິ ອຕີຕານາຄເຕສຸ ນຍນນເຍນ. ກາມໍ ຊີຓາສວສ຺ສ ສພ຺ເພສໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ອນິຈ຺ຈຕາທີ ສຸ ທິຏ຺ຐາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ, ຕໍ ປນ ອສມ຺ໂມຫວເສນ ກິຈ຺ຈໂຕ, ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປນ ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາຎາເຓນ ສຸທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ. ກິເລສວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ປຣິລຸອາໂຫ ວຕ຺ຖຸກາມສນ຺ນິສ຺ສໂຍ , ວຕ຺ຖຸກາ ມາວສ຺ສໂຍ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ທ຺ເວປີ ສປຣິລຸອາຫຏ຺ເຐນ ອງ຺ຄາຣກາສຸ ວິຍາ’’ຕິ. ນິນ຺ນສ຺ເສວາຕິ [ນິນ຺ນສ຺ສ (ອຏ຺ຐກຖາຍໍ)] ນິນ຺ນການວສ຺ເສວ. ອນ຺ໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ ລາມກຏ຺ເຐນ ຕຕ຺ທາ. ພ຺ຍນ຺ຕໍ ວິຄຕນ຺ຕໍ ກູຕນ຺ຕິ ພ຺ຍນ຺ຕີກູຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ນິຣຕີກູຕໍ, [ນິຍ ຕີກູຕໍ (ອຏ຺ຐກຖາຍໍ) ວິຄຕນ຺ຕີກູຕໍ (?)] ນິຕ຺ຕຕ຺ຫນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ. ອິຘ ສຕ຺ຕເກ. ກາເວຕພ຺ພປເທ ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ນໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

ປຐມກາຓາວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອຏ຺ຐສມ຺ມວຓ຺ຓນາ

໑໔໗ຯ (ກ) ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍາຕິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ເອວ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາ ຍຖາ ‘‘ວິນໂຍ ເອວ ເວນຍິໂກ’’ຕິ, ຕສ຺ສາ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍຯ ກາ ປນ ສາຕິ ອາຫ ‘‘ປຎ຺ຎາຍາ’’ຕິຯ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫສ຺ສາຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາທິສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫສ຺ສຯ ອຸປຈາຣຌ຺ຌານສຫຄຕາ ຕຣຸຓສມຖປຎ຺ຎາວ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປ຺ສ຺ສນາວເສນ ປວຕ຺ຕາ ຕຣຸຓວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາ [ຕຣຸຓສມຖວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາ (ອຏ຺ຐກຖາຍໍ)]ຯ ອາທິຠູຕາຍາຕິ ປຐມາວຍວຠູຕາຍ, ເທສນາວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາເລ ປນ ນຕ຺ຖິ ມຄ຺ຄສມ຺ມານໍ ອາທິມຌ຺ຌປຣິໂຍສານຕາ ເອກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ເອກຌ຺ຌໍເຍວ ອຸປ຺ປຌ຺ຌນ຺ໂຕຯ ເປມນ຺ຕິ ທຬ຺ຫຠຕ຺ຕິ, ຕໍ ປນ ວລ຺ລຠາວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ເຄຫສິຕສທິສໍ ໂຫຕີຕິ ‘‘ເຄຫສິຕເປມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄຣຸກຣຓາວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ຄຣຸ ຈິຕ຺ຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຄຣຸຈິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ຄຣຸຈິຕ຺ຕຠາໂວ, ຄຣຸມ຺ຫິ ຄຣຸກາໂຣຯ ‘‘ກິເລສາ ນ ອຸປ຺ປຌ຺ຌນ຺ຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ ‘‘ໂອວາທານຸສາສນີ ລຠຕີ’’ຕິຯ ຄຣູນຎ຺ຫິ ສນ຺ຕິເກ ໂອວາທານຸສາສນີ ລຠິຕ຺ວາ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຌ຺ຌນ຺ຕສ຺ສ ກິເລສາ ນ ອຸປ຺ປຌ຺ຌນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕສ຺ມາ’’ຕິອາທິຯ

(ຂ) ເປຕາຕິ ເປຕມຫິທ຺ຘິກາຯ ອສຸຣານນ຺ຕິ ເທວາສຸຣານໍຯ ເປຕາສຸຣາ ປນ ເປຕາ ເອວາຕິ ເຕສໍ ເປເຕຫິ ສງ຺ຄໂຫ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ໂຘວຯ ອາວາໜໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ສມ຺ໂຠຄສໍສຄ຺ຄມຸເຂນ ເປເຕເຫວ ອສຸຣານໍ ສງ຺ຄຫເຓ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕິຯ

(ຄ) ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຕິ ນິອິຈ຺ຉສ຺ສຯ ອຠາວຕ຺ໂຖ ເຫຕ຺ຖ ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ‘‘ອປ຺ປຑໍສມກສວາຕາຕປາ’’ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໑໑) ວິຍຯ ປຈ຺ຈເຍສຸ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ປຈ຺ຈຍອປ຺ປິຈ຺ໂຉ, ຈີວຣາທິປຈ຺ຈເຍສຸ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ອຘິຄມອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ ຌານາທິອຘິຄມວິຠາວເນ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ປຣິຍຕ຺ຕິອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິຍໍ ພາຫຸສຈ຺ຈວິຠາວເນ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ຘຸຕງ຺ຄອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ ຘຸຕງ຺ເຄສຸ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ຘຸຕງ຺ຄວິຠາເວນ ອິຈ຺ຉາຣຫິໂຕຯ ສນ຺ຕຄຸຓນິຄູຫເນນາຕິ ອຕ຺ຕນິ ສໍວິຌ຺ຌມານານໍ ຌານາທິຄຸຓານຎ຺ເຈວ ພາຫຸສຈ຺ຈຄຸຓສ຺ສ ຈ ຘຸຕງ຺ຄຄຸຓສ຺ສ ຈ ນິຄູຫເນນ ຉາທເນນຯ ສມ຺ປຌ຺ຌຕີຕິ ນິປ຺ປຌ຺ຌຕິ ສິຌ຺ຌຕິຯ ໂນ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສາຕິ ມຫຕິຍາ ອິຈ຺ຉາຍ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ, ອິຈ຺ຉໍ ວາ ມຫນ຺ຕສ຺ສ ໂນ ສມ຺ປຌ຺ຌຕິ ອນຸສມ຺ມສ຺ສາປິ ອນິຈ຺ຉນ຺ໂຕຯ

ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ປກາເຣຫິ ວິວິຕ຺ຕສ຺ສຯ ເຕນາຫ ‘‘ກາຍຈິຕ຺ເຕາປຘິວິເວເກຫິ ວິວິຕ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິຯ ‘‘ອຏ຺ຐອາຣມ຺ຠວຕ຺ຖຸວເສນາ’’ຕິ ເອເຕນ ຠາວນາຠິໂຍຄວເສນ ເອກີຠາໂວວ ອິຘ ‘‘ກາຍວິເວໂກ’’ຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ນ ຄຓສງ຺ຄຓິກາຠາວມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກມ຺ມນ຺ຕິ ໂຍຄກມ຺ມໍຯ

ສຕ຺ເຕຫິ ກິເລເສຫິ ຈ ສງ຺ຄຓນໍ ສໂມຘານໍ ສງ຺ຄຓິກາ, ສາ ອາຣມິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ອາຣາໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ສງ຺ຄຓິກາຣາໂມ, ຕສ຺ສຯ ເຕນາຫ ‘‘ຄຓສງ຺ຄຓິກາຍ ເຈວາ’’ຕິອາທິຯ ອາຣທ຺ຘວິຣິຍສ຺ສາຕິ ປຄ຺ຄຫິຕວິຣິຍສ຺ສ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ອຸປຘິວິເວເກ ນິນ຺ນຕາວເສນ ‘‘ອຍໍ ຘມ຺ໂມ’’ຕິ ວຈນໂຕຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປິຯ ວິວຏ຺ຏສນ຺ນິສ຺ສິຕໍເຍວ ຫິ ສມາຘານໍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍ, ຕຖາ ປຎ຺ຎາປິຯ ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຎ຺ຎາຍ ຫິ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ກມ຺ມວເສນ ‘‘ຠເວສຸ ນານປ຺ປກາໂຣ ອນຕ຺ໂຖ’’ຕິ ຌານນ຺ໂຕ ກມ຺ມກ຺ຂຍກຣຎາຓໍ ອຠິປຕ຺ເຖຕິ, ຕທຕ຺ຖຎ຺ຈ ອຸສ຺ສາຫໍ ກໂຣຕິຯ ມານາທໂຍ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ສໍສາເຣ ປປຎ຺ເຈນ຺ຕີຕິ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ຕີຕິ ປປຎ຺ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ນິປ຺ປປຎ຺ຈສ຺ສາຕິ ວິຄຕມານຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິປປຎ຺ຈສ຺ສາ’’ຕິຯ

ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕ ສຣູເປເນວຯ

ນວສມ຺ມວຓ຺ຓນາ

໑໔໘ຯ (ຂ) ວິສຸທ຺ຘິນ຺ຕິ ຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘີ, ອຈ຺ຈນ຺ຕວິສຸທ຺ຘິເມວ ວາຯ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລນ຺ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣາທິນິຣຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຕາຍ ຈຕຸພ຺ພິຘປຣິສຸທ຺ຘິວນ຺ຕໍ ສີລໍຯ ປາຣິສຸທ຺ຘິປຘານິຍງ຺ຄນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຘິຍາ ປຘານຠູຕໍ ອງ຺ຄໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຣິສຸທ຺ຘຠາວສ຺ສ ປຘານງ຺ຄ’’ນ຺ຕິຯ ສມຖສ຺ສ ວິສຸທ຺ຘິຠາໂວ ໂວທານໍ ປຄຸຓຠາເວນ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຏ຺ຐ ປຄຸຓສມາປຕ຺

ຕິໂຍ''ຕິ។ ວິຄຕຸປກ្កិເລສតុຫີ ''ປតុຕາ''ນុຕិ ວຕុຕພុພតំ ລພ្ភតិ, ນ ເສົາປក្កិເລສំ ຫານកាតិຍាຫិកាວប្ປតុតិໂຕ។ ສຕុຕທិដ្ឋិມລວិສុທ្ធិໂຕ ນາມຣູປປຣិຈ្ឆេໂທ ທិដ្ឋិວិສុທ្ធិ។ ປຈ្ຈយປຣិຄ្គໂຫ ອທុនតុតយកង្ខាມລວិនមនໂຕ កង្ខាວិ ຕຣណວិສុທ្ធិ។ យສុມາ ນາມຣູປំ ນាມ ສປ្ປច្ចយមេວ, តສុມາ តំ ປຣិគ្គហតុតុមេន ອតុຖໂຕ តសុស ສປ្ປច្ចយតាປិ ປຣិគ្គហិ តា ເອວ ໂຫຕិຕិ ວុតុតំ ''ທិដ្ឋិວិສុທ្ធិតិ ສປ្ປច្ចយំ ນາມຣູປທສុສន''នុតិ។ យສុມາ ປន ນາມຣູປសុស ປច្ចយំ ປຣិគ្គហតុតុមេន តិសុ ອທ្ធាសុ កង្ខាមລວិតរណបច្ចយាការញាណເສເນວ ໂຫຕិ, តសុមា ''ປច្ចយាការញាណ''នុតិອາທិ ວុតុតំ យថា ກង ខាវិតរណវិសុទ្ធិ ''ធម្មដ្ឋិតិញាណ''នុតិ ວុច្ចតិ។ មគ្គាមគ្គេ ញាណនុតិ មគ្គាមគ្គេ ວວតុថេតុວា ກិតញាណំ។ ញាណនុតិ ອិធ តរុណវិបស្សនា ភវិតា តេសំ ភិក្ខូនំ ອជ្ឈាសយວເສន ''ញាណទស្សនវិសុទ្ធិ''តិ ວុដ្ឋានគាមិនិយា ວិປສុស នាយ ວុច្ចមានតុតា។ យທិ ''ញាណទស្សនវិសុទ្ធិ''តិ ວុដ្ឋានគាមិនិវិបស្សនា ອធិប្បេតា, ''ປញ្ញា''តិ ຈ ອຣហតុតផលປញ្ញា, មគ្គោ ປន ກតុនុតិ ? មគ្គោ ພហុការបទេ ວិຣាគគ្គហណេន គហិໂຕ។ ວក្ខតិ ហិ ''ອិធ ພហុការປទេ មគ្គោ កថិໂຕ''តិ (ທិ។ និ។ ອដ្ឋ។ ៣។៣៥៤)។

(៦) ຈក្ខាທិសាតុនាមតុតនុតិ ຈក្ខាທិຣູປាទិຈក្ខុວិញ្ញាណាទិສាតូនំ ເວມតុតំ និស្សាយ។ ຈក្ខុសម្ផស្សាទិនាមតុតនុ តិ ຈក្ខុសម្ផស្សសោតសម្ផស្សឃានសម្ផស្សាទិសម្ផស្សវិភាគំ។ សញ្ញានានតុតនុតិ ເອតុថ ຣູປសញ្ញាທិសញ្ញានាន តុតមុປិ ລព្ភតេວ, តំ ປន ກាមសញ្ញាទិគ្គហណេនេវ គយ្ហតិ។ ກាមសញ្ញាທិតិ ອາທិ-សទ្ទេន ພ្យាປាទសញ្ញាទិនំ គហណំ។ សញ្ញានិទានតុតា ປປញ្ចសង្ខានំ ''សញ្ញានានតុតំ ປដិច្ច សង្កប្បនានតុត''នុតិ ວុតុតំ, ''យំ សង្កប្ປេតិ, តំ ປປញ្ចេតិ''តិ ວຈនໂຕ ''សង្កប្បនានតុតំ ປដិច្ច ឆន្ទនានតុត''នុតិ ວុតុតំ។ ឆន្ទនានតុតនុតិ ຈ តណ្ហាឆន្ទសុស នាន តុតំ។ ຣູປປຣិលាហោតិ ຣູປវិសយេ ຣູປាທិປតុថនាວເສន ປວតុໂຕ ກិលេសປຣិលាហោ។ សទ្ទປຣិលាហោតិ ເອតុថាປិ ເອសេວ នយោ។ ກិលេសា ហិ ឧប្ប៊ជ្ជមានា ឧប្ປតុតេປិ ອារម្មណេ ປតុໂຕ វិយ ປຣិលាហំ ឧប្ប៊ជ្ជតិ។ តថាភូតសុស ປន ກិ លេសឆន្ទសុស ວເສន ຣູປាទិປຣិເយសនា ໂຫຕិតិ ອាហ ''ປຣិលាហនានតុតាយ ຣູປປຣិເយសនាទិនានតុតំ ឧប្ប៊ជ្ជតិ''តិ។ តថា ປຣិເយសនតុតសុស សេຈ តំ ຣູປាທិ លព្ភេយ្យ, តំ សន្ធាយាហ ''ປຣិເយសនាទិនានតុតាយ ຣູປປដិលាភាទិនានតុតំ ឧប្ប៊ជ្ជតិ''តិ។

(៧) មរណានុបស្សនាញាណេតិ មរណសុស ອនុປស្សនាວເສន ປວតុតញាណេ, មរណានុស្សតិសហគតបញ្ញាយាតិ ອតុໂຖ។ ອາ ហាເຣ ປដិក្កូລសញ្ញាតិ គមនាទិວເສន ອាហាຣេ ປដិក្កូលໂຕ ປຣិគ្គហតុតុតសុសា។ ឧក្កណ្ឋិតសុសាតិ និព្ពិន្ទនុតសុស ກតុថចិປិ ອនជ្ជនុតសុស។

ທສສម្មវណ្ណនា

៣៦០។ (៧) និជ្ជរការណានិតិ ປជ្ជហនការណានិ។ ອិមសុមិ ອភិញ្ញាປទេ មគ្គោ កថិយតីតិ កតុវា ''ອយំ ເທຕុថា។។ປេ... ປុន គហិតា''តិ ວុតុតំ។ តថា ហិ ວក្ខតិ ''ອិធ ອភិញ្ញាປទេ មគ្គោ កថិໂត'' (ທិ។ និ។ ອដ្ឋ។ ៣។៣៦០) ກិញ្ចាປិ និជ្ជិណ្ណា មិច្ឆាទិដ្ឋិតិ ອາເນតុວា សម្ពន្ធិតព្ពំ។ យថា មិច្ឆាទិដ្ឋិ វិបស្សនាយ និជ្ជិណ្ណាປិ ន សមុច្ឆិន្នាតិ សមុច្ឆេទប្ປ ហានទស្សនតុថំ ປុន គហិតា, ເອວំ មិច្ឆាសង្កប្ປាទយោປិ វិបស្សនាយ ປហិនាປិ ອសមុច្ឆិន្នតាយ ອិធ ປុន គហិតាតិ ອយមតុ ໂຖ ''មិច្ឆាសង្កប្ປោ''តិອាទិសុ សព្ពបទេសុ ວតុតព្ពោតិ ທសុសេតិ ''ເອວំ សព្ពបទេសុ នយោ នេតព្ពោ''តិ ອិមិនា។

ເອតុថຈាតិ ''សម្មាវិមុតុតិປច្ចយា ຈ ອນេកេ កុសលា ធម្មា ភាវនាປាຣិប៊ូរិំ គច្ឆនុតិ''តិ ເອតសុមិ ປាឡិປទេ។ ເອតុថ ຈ សមុច្ឆេទວເສន, ປដិប្ប៊ស្សទ្ធិວເສន ຈ ປដិປក្ខធម្មា សម្មទេវ វិមុច្ចនំ សម្មាវិមុតុតិ, តប្ປច្ចយា ຈ មគ្គផលេសុ ອដ្ឋ ອិន្ទ្រិយានិ ភាវនាປាຣិប៊ូរិំ ឧប្ປគច្ឆនុតិតិ មគ្គសម្ប៊យុតុតានិប៊ិ សទ្ធាទិនិ ອិន្ទ្រិយានិ ឧទ្ធដានិ។ មគ្គວເສន ហិ ផលេសុ ភាវនា ປាຣិប៊ូរិ នាមាតិ។ ອភិនន្ទនដ្ឋេនាតិ ອតិវិយ សិនេហនដ្ឋេនិទញ្ហិ។ ໂສមនសុສិន្ទ្រិយំ ឧក្កំសគត សាតសភាវំ សម្ប៊យុតុតធម្មេ សិនេហនុតំ តេមេនុតំ វិយ ປວតុតតិ។ ປວតុតសនុតតិອាធិប្ປតេយ្យដ្ឋេនាតិ វិប្ປាកសនុតានសុស ជិវេន ອនិប្ປតិກាວេន។ ''ເອວ''នុតិອາທិ ວុតុតសេវ ອតុຖសុស និគមនំ។

ອທេនេន សហ ឆដ្ឋានិ ປញ្ចតតានិ, ປញ្ញាសាធិកានិ សហ ປញ្ចតតានិតិ ອតុໂຖ។

ເອຕ຺ຖ ຈ ອາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມເສນາປຕິ ‘‘ທສສຸ ນາຖກຣຓຘມ຺ເມສຸ ປຕິຏ຺ຐາຍ ທສກສິຓາຍຕນານິ ຠາເວນ຺ໂຕ ທສອາຍຕນມຸເຂນ ປຣິຌ຺ຌໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍຘມ຺ເມ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ທສມິຈ຺ຉຕ຺ເຕ, ທສອກຸສລກມ຺ມປເຖ ຈ ປຫາຍ ທສກຸສລກມ຺ມປເຖສຸ ຈ ອວຏ຺ຐິໂຕ ທສສຸ ອຣິຍາວາເສສຸ ອາວສິຕຸກາໂມ ທສສຌ຺ຌາ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ທສນິຊ຺ຊຣວຕ຺ຖູນິ ອຠິຌ຺ຌາຍ ທສອເສກ຺ຂຘມ຺ເມ ອຘິຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ໂອວາທໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປນ຺ໂຕ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐເປສີຯ ປໂມທວເສນ ປຏິຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ ອຠິນນ຺ທນ຺ຕີ ອາຫ ‘‘ສາຘຸ ສາຘູຕິ ອຠິນນ຺ທນ຺ຕາ ສິຣສາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິໍສູ’’ຕີຯ ຕາຍ ອຕ຺ຕມນຕາຍາຕິ ຕາຍ ຍຖາເທສິຕເທສນາຄຕາຍ ປຫຏ຺ຐຈິຕ຺ຕຕາຍ, ຕຕ຺ຖ ຍຖາລທ຺ຘອຕ຺ຖເວທຘມ຺ມເວເທຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມເມວ ສຸຕ຺ຕໍ ອາວຊ຺ຊມານາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຄເຕ ອຠິຌ຺ເຌຍ຺ຍາທິເຠເທ ຘມ຺ເມ ອຠິຊານນາທິວເສນ ສມນ຺ນາຫຣນ຺ຕາຯ ສຫ ປຏິສມ຺ຠິທາຫີ... ເປ... ປຕິຏ຺ຐຫີສູຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນຕາຍ, ເຖຣສ຺ສ ຈ ເທສນານຸຠາເວນ ຍຖາຣຫໍ ວິປສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ເກຕ຺ວາ ປຏິສມ຺ຠິທາປຣິວາຣາຍ ອຠິຌ຺ຌາຍ ສຕ຺ຖຫີສູຕິຯ

ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນິຍາ ທີຆນິກາຍຏ຺ຐກຖາຍ

ທສຸຕ຺ຕຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ປາຖິກວຕ຺ຄຏ຺ຐກຖາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

ປາຖິກວຕ຺ຄຏີກາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ

ເຖຣານໍ ມຫາກສ຺ສປາທີນໍ ວໍໂສ ປເວຓີ ອນ຺ວໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ເຖຣວໍສນ຺ວໂຍ, ເຕນ; ຈຕຸມຫານິກາເຍສຸ ເຖຣິເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທສພລສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຄຸຓຄຓານໍ ປຣິທີປນ຺ໂຕ ທສພລຄຸຓຄຓປຣິທີປນສ຺ສຯ ອຍຌ຺ຫິ ອາຄໂມ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລາທີສຸ, ມຫາປທານາທີສຸ, ສມ຺ປສາທນິຍາທີສຸ ຈ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິເສສໂຕ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ປກາສນວເສນ ປວຕ຺ໂຕຕີຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ອາທີໂຕ ‘‘ສທ຺ຘາວຫຄຸຓສ຺ສາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາ)ຯ

ມຫາຏ຺ຐກຖາຍ ສາຣນ຺ຕິ ທີຆນິກາຍມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອຕ຺ຖສາຣໍຯ

ເອກູນສຏ຺ຐິມຕ຺ໂຕຕິ ໂຖກໍ ອູນກາວໂຕ ມຕ຺ຕ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຓໍຯ

ມູລຏ຺ຐກຖາສາຣນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ທີຆນິກາຍມຫາອຏ຺ຐກຖາສາຣເມວ ປຸນ ນິຄມນວເສນ ວທຕີຯ ອຖ ວາ ມູລຏ຺ຐກຖາສາຣນ຺ຕິ ໂປຣາຓຏ຺ຐກຖາສຸ ອຕ຺ຖສາຣໍ, ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ທີຆນິກາຍມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອຕ຺ຖສາຣໍ ອາທາຍ ອິມໍ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນີ ກໂຣນ຺ໂຕ ເສສມຫານິກາຍານມ຺ປິ ມູລຏ຺ຐກຖາສຸ ອິຘ ວິນິໂຍຄກ຺ຂມໍ ອຕ຺ຖສາຣໍ ອາທາຍເຍວ ອກາສິ’’ນ຺ຕີຯ

‘‘ມຫາວິຫາຣວາສີນ’’ນ຺ຕິ [ມຫາວິຫາເຣ ນິວາສີນໍ (ອຏ຺ຐກຖາຍໍ)] ຈ ອິທໍ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມປເທຫິ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ ‘‘ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ສມຍໍ ປກາສຍນ຺ຕີ, ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ມູລຏ຺ຐກຖາສາຣໍ ອາທາຍາ’’ຕິ ຈຯ ເຕນ ປຸຌ຺ເຌນຯ ໂຫຕຸ ສພ຺ໂພ ສຸຂີ ໂລໂກຕິ ກາມາວຈຣາທິວິຠາໂຄ ສພ຺ໂພປິ ສຕ຺ຕໂລໂກ ຍຖາຣຫໍ ໂພຘິຕ຺ຕຍາຘິຄມນວເສນ ສມ຺ປຕ຺ເຕນ ນິພ຺ພານສຸເຂນ ສຸຂີໂຕ ໂຫຕູຕິ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂາຘິຄມາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຌ຺ຌໍ ປຣິຓາເມຕີຯ

ປຣິມາຓໂຕ ສາຘິກຏ຺ຐວີສສຫສ຺ສນວຸຕິຠາຓວາຣາ ນິຏ຺ຐິຕາຕີຯ ປຣິມາຓໂຕ ສາຘິກຏ຺ຐວີສສຫສ຺ສມຕ຺ຕຄນ຺ເຖນ ທີຆນິກາຍຏີກາ ຣຈິຕາຈຣິຍຘມ຺ມປາເລນຯ

ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐາທີໂຈເຣຫີ , ສີລາທິຘນສຌ຺ຈຍໍ;

ຣກ຺ຂຓຕ຺ຖາຍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ, ມຌ຺ຊູສໍ ວິຍ ກາຣິຕນ຺ຕິຯ (ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຐ ປຈ຺ຉາ ລິຂິໄຕ)

ນິຏ຺ຐິຕາ ສຸມງຄລວິລາສິນິຍາ ທີຆນິກາຍຏ຺ຐກຖາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

ທີຆນິກາຍຏີກາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ